

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН
НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1332

Скопје, 15 јуни 2025 година

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Биљана Ангелова, ректор

Уредник на Билтенот:
Илија Богоевски

Лектори:
Весна Илиевска-Цветановска
Соња Попоска

Техничко уредување:
Зоран Кордоски

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1332. ОД 15 ЈУНИ 2025 ГОДИНА

ГРАДЕЖЕН ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор во соработничко звање – асистент од наставно-научната област хидротехника, на Катедрата за хидраулика, хидрологија и уредување на водотеците, на Градежниот факултет во Скопје (**м-р Бојан Илиоски**).....8-11
2. Реферат за избор во соработничко звање - асистент од наставно-научната област хидротехника, на Катедрата за водоснабдување, канализација и мелиорации, на Градежниот факултет во Скопје (**м-р Никола Крстовски**).....12-16
3. Рецензија на ракописот **Тунели** од авторот **проф. д-р Златко Зафировски**.....17-23
4. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Методологија за процена на ризик од пожари во урбани средини** од **м-р Аљмир Руштити**, пријавена на Градежниот факултет во Скопје.....24-33

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) маркетинг, на Економскиот факултет во Скопје (**ас. д-р Ирена Богоевска-Гаврилова**).....34-50
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Ана Дучкова, Анета Манева, Павлина Лефкоска, Анастасија Ангелковска, Наташа Стојаноска, Делијан Узунув**).....51-52

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) моторни возила, на Машинскиот факултет во Скопје (**д-р Васе Јанушевска**).....53-65
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација (на македонски и на англиски јазик) **Примена на вештачка интелигенција и дигитален близанк при проектирање и идентификација на управувачки системи** од **м-р Радмила Колева**, пријавена на Машинскиот факултет во Скопје.....66-73

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: интерна медицина, геријатрија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и кардиологија, на Медицинскиот факултет во Скопје (**в. н. сор. д-р Ирена Митевска, н. сор. д-р Билјана Зафировска Талеска**).....74-145
2. Реферат за избор на два асистента по предметот Дерматовенерологија, на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. д-р Анита Најдова, ас. д-р Виктор Симеоновски**).....146-150
3. Реферат за избор на два асистента по предметот Офталмологија, на Медицинскиот факултет во Скопје (**ас. д-р Ана Трпеска Бошкоска, ас. д-р Андријана Петрушевска**).....151-157
4. Реферат за избор на 10 асистенти по предметот Хирургија, на Медицинскиот факултет во Скопје (**д-р Дејан Димитровски, д-р Марина Јакимовска Димковска, д-р Ниметула Лимани, д-р Дарко Димитровски, д-р Ристо Пејков, д-р Талева Билјана, д-р Стефан Крстевски, д-р Дарко Марковски, д-р Валентин Вејсели, д-р Радмила Мила Михајлова Илие, д-р Арбен Шурлани, д-р Тодор Хаџи-Манчев, д-р Ѓорѓи Ставриќ**).....158-184

5. Реферат за избор на 3 асистенти по предметот Хирургија, на Медицинскиот факултет во Скопје (д-р Крсто Николиќ, д-р Моника Арџанова, д-р Бисера Поповска, д-р Ермаира Хамзаи, д-р Александра Сервини Митровиќ, д-р Игор Мерџановски, д-р Стефан Крстевски).....185-199
6. Реферат за избор на 7 асистенти по предметот Интерна медицина, на Медицинскиот факултет во Скопје (д-р Стефан Филиповски, д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев, д-р Моника Тушевска Митковска, д-р Сабир Сулејман, д-р Соња (Бочварова) Момчиловиќ, д-р Стефан Пејковски, д-р Ирена Димитровска, д-р Елена Павлевска, д-р Ардиан Мемети, д-р Марија Тошевска Стефаноска, д-р Мими Силјановска, д-р Рабије Мустафа, д-р Ирена Мишиќ, д-р Матеј Отљански, д-р Александра Гулевска Вучиниќ).....200-243
7. Рецензија за оцена на докторската дисертација Микробиологија на хроничните рани, евалуација на потенцијалот за создавање биофилм и осетливост кон антимикробните агенси на изолатите од д-р Јулија Митрова Телента, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....244-255
8. Рецензија за оцена на докторската дисертација Влијание на квалитетот на воздухот врз распространетоста на ракот на белите дробови и здравјето во Приштина од м-р Јета Буњак, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....256-264
9. Рецензија за оцена на докторската дисертација Корелација помеѓу инфекции предизвикани со хуман папиломавирус (ХПВ), концентрација на ХПВ ДНК и вагинален микробиом со интраепителни лезии и карцином на грлото на матката – студија на жени од југозападниот регион на Република Северна Македонија од м-р Елена Крстевска-Келепуровска, пријавена на на Медицинскиот факултет во Скопје.....265-273
10. Рецензија за оцена на докторската дисертација Анализа на функционални конектоми на ЦНС проценети со rs-fMRI кај пациенти со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит од д-р Христина Поповска, пријавена на Медицинскиот факултет во Скопје.....274-282

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Реферат за избор на соработник во звање – асистент на научната област деловно право, на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје (м-р Катерина Жатева).....283-286
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација Правна регулација и ефикасно искористување на обновливите извори на енергија од Ивона Петрушевска, пријавена на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.....287-297
3. Преглед на одобрени теми за изработка на докторски дисертации (м-р Ангела Кукушев, м-р Маринела Маричиќ Тушева).....298

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на две лица во сите научни звања во наставно-научната област (дисциплина) детска и превентивна стоматологија, на Стоматолошкиот факултет во Скопје (в. н. сор. д-р Весна Амбаркова, в. н. сор. д-р Ефика Жабокова Билбилова).....299-340
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација Временска корелација при протетско оптоварување на поединечни импланти кај имедијатни и одложени имплантации од д-р Венци Карапеев, пријавена на Стоматолошкиот факултет во Скопје.....341-348
3. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (д-р Љупчо Богатинов).....349

ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на соработник во соработничко звање – асистент во наставно-научната област: текстилно-механичко инженерство (2.11.06.02), на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје (**м-р Зорица Цветковска**).....350-353

ФАКУЛТЕТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област исхрана – диетика, на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (**вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска**).....354-371
2. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област зоохијена и заштита на животната средина, на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (**доц. д-р Мирослав Ќосевски**).....372-391
3. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) физиологија, на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, (**доц. д-р Мартин Николовски**).....392-416
4. Реферат за избор на истражувач во сите научни звања во наставно-научната област (дисциплина) исхрана на животни, на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (**науч. сор. д-р Александра Ангелеска**).....417-434
5. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Епидемиологија на заразната хематопоезска некроза, вирусната хеморагична септикемија и коихерпесвирозата кај одгледуваните риби во Република Северна Македонија од Александар Трајчевски**, пријавена на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.....435-444

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Рецензија на учебникот/учебното помагало **Актерот Е**, прво издание, од авторите **проф. м-р Синоличка Меллес Трпкова и м-р Христијан Крстевски**.....445-451

ФАКУЛТЕТ ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ИНФОРМАЦИСКИ ТЕХНОЛОГИИ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (**м-р Наташа Димишковска Крстески**).....452
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Николче Мојанчевски, Ване Митев, Ангелин Младеновски, Александар Лучиќ**).....453

ФАКУЛТЕТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО

1. Реферат за избор на асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје (**м-р Војдан Ќорвезироски**).....454-458
2. Реферат за избор на асистент во наставно-научната област компјутерски науки, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје (**м-р Петар Секулоски**).....459-463
3. Реферат за избор на асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје (**м-р Влатко Спасев**).....464-467

ФАКУЛТЕТ ЗА ЛИКОВНИ УМЕТНОСТИ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) ликовна/визуелна уметност (6.04.00.01), на Факултетот за ликовни уметности во Скопје (**вонр. проф. д-р Валентина Стевановска**).....468-478

ФАКУЛТЕТ ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Цветко Тапчановски, Стефани Ристевски, Сашо Пецев).....479

ФАРМАЦЕВТСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно- научната област (дисциплина) применета хемија и фармацевтски анализи (3.05.02.08), на Фармацевтскиот факултет во Скопје (ас. д-р Олга Гигопулу).....480-495
2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Стефани Илиевска, Дамјан Бекаровски, Јована Андоновска).....496
3. Преглед на одобрена тема за изработка на специјалистички труд (Елена Поповски).....497

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“

1. Реферат за избор на виш лектор во наставно-научната област 6.02.01.11 француски јазик, на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (м-р Милена Недевска).....498-513
2. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Ивона Герасимовска).....514

ИНСТИТУТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област земјотресно инженерство, на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје (вонр. проф. д-р Марта Стојмановска).....515-533
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација (на македонски и на англиски јазик) **Примена на полиуретани за санација на пластичните зглобови кај армиранобетонски столбови предизвикани од земјотресни дејства од м-р Филип Манојловски**, пријавена на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје.....534-550

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област лексикологија и лексикографија, во ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје (д-р Емил Ниами, д-р Миме Тасеска-Китановска).....551-572

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА

1. Реферат за избор на научен соработник во Балканолошкото одделение при ЈНУ Институт за национална историја во Скопје (д-р Зоран Иванов).....573-583
2. Реферат за избор на истражувач во сите научни звања во научноистражувачките области османистика (6.01.01.17) и историја на Македонија во новиот век (6.01.01.08) во Одделението за историја на Македонија во време на османско-турското владеење при ЈНУ Институт за национална историја во Скопје (д-р Борче Николов).....584-591

ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА ФОЛКЛОР „МАРКО ЦЕПЕНКОВ“

1. Реферат за избор на виш научен соработник во областа национална фолклористика (6.05.02.02), во ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје (д-р Јана Манева-Чупоска).....592-597

2. Реферат за избор на соработник - истражувач во научната област национална фолклористика (6.05.02.02), во ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ во Скопје (м-р Даниел Петровски).....598-602
3. Преглед на одобрена тема за изработка на докторска дисертација (м-р Диба Целина Бајмак).....603
4. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (Дамјан Серафимовски).....603

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ХИДРОТЕХНИКА, НА КАТЕДРАТА ЗА ХИДРАУЛИКА, ХИДРОЛОГИЈА И
УРЕДУВАЊЕ НА ВОДОТЕЦИТЕ
НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Градежен факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 23.5.2025 година, за избор во соработничко звање – асистент од наставно-научната област хидротехника – 2.01.01.06, на Катедрата за хидраулика, хидрологија и уредување на водотеците, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 552, донесена на 23.5.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Петко Пеливанов, редовен професор на Градежниот факултет, д-р Катерина Донеvsка, редовен професор на Градежниот факултет и д-р Виолета Ѓешовска, редовен професор на Градежниот факултет.

На конкурсот се пријави кандидатот м-р Бојан Илиоски, дипл. град. инж. На Комисијата ѝ беше доставена следнава документација: пријава, кратка биографија, диплома од прв и втор циклус, потврда за познавање на странски јазик, список на научни и стручни трудови објавени во земјата и во странство и по еден примерок од трудовите.

По извршениот преглед на доставената документација, членовите на Рецензентската комисија, до Наставно-научниот совет на Градежниот факултет, го доставуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Бојан Илиоски е роден на 16.5.1994 година во Битола, Република Македонија. Основното образование го завршил во Битола, а средното образование во Гимназијата „Јосип Броз-Тито“ во Битола.

Во 2012 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје, на хидротехничката насока. Студиите ги завршил во 2016 година со среден успех 8,06, со успешна одбрана на дипломската работа под наслов: „Хидрауличка анализа на големите води, студија на случај река горен Вардар“.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

По дипломирањето бил ангажиран како демонстратор во организацијата и изведувањето на вежбите по предметите: Механика на флуиди, Хидраулика, Хидрологија, Уредување на водотеците, Параметарска хидрологија, Стохастичка хидрологија и Хидрометрија на студиите по градежништво, хидротехничка насока.

Во учебната 2016/2017 година се запишал на постдипломски студии на Градежниот факултет, хидротехничка насока. Во 2021 успешно ја одбрал магистерската работа под наслов: „Примена на HEC-RAS за анализа на плавни зони“, под менторство на проф. д-р Виолета Ѓешовска, и ги завршил постдипломските студии со среден успех 9,00.

Во 2023 година се запишал на трет циклус студии на Градежниот факултет во Скопје од областа на градежништвото, хидротехничка насока.

Бојан Илиоски членува во повеќе стручни здруженија и асоцијации. Од 2025 година е секретар на Друштвото за хидрологија на Македонија – ДХМ.

2. НАСТАВНО-НАУЧНА И СТРУЧНА ДЕЈНОСТ

Кандидатот м-р Бојан Илиоски, дипл. град. инж., по дипломирањето остварил забележителна наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна активност. Како демонстратор од 2016 година учествува во организацијата и изведбата на вежбите по следниве предмети: Механика на флуиди на студиската програма Градежништво, додипломски студии, Хидраулика, Хидрологија, Уредување на водотеците, Параметарска хидрологија, Стохастичка хидрологија и Хидрометрија на студиската програма Градежништво, хидротехничка насока, постдипломски

студии, како и вежбите по предметот Основи на хидротехника на студиската програма Геодезија, додипломски студии.

Посветено и дисциплинирано ги изведува вежбите, а за брза и олеснета комуникација со наставниците и студентите ја одржува страницата на Катедрата на iLearn-системот. Од 2025 година е и одговорен за креирање и одржување на веб-страницата на Катедрата за хидраулика, хидрологија и уредување на водотеците.

Како истражувач соработник, ги објавил следниве научни трудови:

1. Stanoevska V., Gjeshovska V., Ilioski B., 2024: Hydrological modeling of river a river basin: Case study on the basin of river Crn kamen, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 13, Issue 1, July 2024
2. V.Gjeshovska, G.Taseski, B. Ilioski, Analysis of The Change of Precipitation with Short Duration in Macedonia, 17th International Symposium on Water Management and Hydraulic Engineering – WMHE 2022, ISBN 978-83-7348-874-8, 14-18 September 2022, Sopot, Poland
3. Gjeshovska V., Taseski G., Ilioski B., 2021: Heavy Rainfall in the R.N.Macedonia, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 10, Issue 2, December 2021
4. Gjeshovska V., Ilioski B., 2021: Application of HEC-RAS for Analysis of Flood Zones, Scientific Journal of Civil Engineering, Volume 10, Issue 2, December 2021
5. Violeta GJESHOVSKA, Bojan ILIOSKI, Aleksandra STEVKOV, 2022: Variation and Trend of Annual Maximum Daily Rain in Macedonia, Macedonian association of structural engineers-MASE, Ohrid, 27-30.04.2022
6. Bojan Ilioski, Violeta GJESHOVSKA, Drenuse FIDANI, 2022: Application of HEC-RAS and ArcGIS for Flood Mapping Surfaces in Urban Areas – Case of The City of Gostivar, Macedonian association of structural engineers-MASE, Ohrid, 27-30.04.2022

М-р Бојан Илиоски како коавтор учествувал во подготовката на монографијата „Интензивни врнежи во Република Северна Македонија“, во издание на Градежниот факултет во 2023 година.

Кандидатот како член на истражувачкиот тим учествувал во научниот проект: „Анализа на интензивните врнежи во Република С. Македонија“, поднесен до Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во 2022 година.

Како соработник учествува на регионалниот проект: IAEA TC Project RER7017 - Ensuring Water Availability in a Changing Climate, проект со Меѓународната агенција за атомска енергија (МААЕ) од 2024 година.

Освен во наставната и во научната дејност на Катедрата за хидраулика, хидрологија и уредување на водотеците, м-р Бојан Илиоски има забележителна стручна активност преку соработка во подготовка на проекти и студии, а некои позначајни се:

1. 2023: Студија за просторен план на Република С.Македонија (2021 – 2040), Книга за природни и техничко-технолошки непогоди, Градежен факултет, Скопје.
2. 2023: Хидролошка студија за уредување, заштита и подобрување на режимот на водите и заштита на урбаното подрачје од надворешни води за ГУП на Град Скопје, ГИМ, Скопје.
3. 2019: Основен проект за изведба на нов ободен канал преку обиколница околу Скопје и регулација на реките Булачанска, Виниче, Страчинци и Брњарци, Хидро-Консулт ДООЕЛ, Скопје.
4. 2016: Хидролошка анализа за регулација на река Вардар во Полошкиот Регион, Книга 1, Градежен факултет, Скопје.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на изнесените податоци, како и од личното познавање на кандидатот, Комисијата заклучува дека м-р Бојан Илиоски, дипл. град. инж., ги исполнува условите за избор во соработничко звање – асистент од наставно-научната област хидротехника, на Катедрата за хидраулика, хидрологија и уредување на водотеците. Во својата досегашна наставна, научна и стручна активност, кандидатот се оформил во одличен педагог, истражувач и инженер. Преку постдипломските студии покажува сериозност, истражувачки приод и брзо совладување на нови методи и технологии, како и познавање на нови и препорачани методи во хидрауликата и хидрологијата, како и вештина во користење на компјутерските технологии и алатки. Сето погоре изнесено покажува дека м-р Бојан Илиоски се развил во успешен педагошки работник, истражувач и стручњак во пошироката област на хидротехничкото инженерство.

Рецензентската комисија му предлага на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, кандидатот м-р Бојан Илиоски, дипл. град. инж., да го избере во соработничко звање – асистент од наставно-научната област хидротехника, на Катедрата за хидраулика, хидрологија и уредување на водотеците.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Петко Пеливаноски, с.р.
Проф. д-р Катерина Донева, с.р.
Проф. д-р Виолета Ѓешовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Бојан Зоран Илиоски

Институција:

Градежен факултет – Скопје

Научна област:

ХИДРОТЕХНИКА – 2.01.01.06

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ –АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: хидротехника – 2.01.01.06.	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,06. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик, ниво Ц1 3. Издавач на документот: УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 8.11.2024 (со важност од една година).	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Петко Пеливаноски, с.р.
Проф. д-р Катерина Донева, с.р.
Проф. д-р Виолета Ѓешић, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ ОД НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ ХИДРОТЕХНИКА, НА КАТЕДРАТА ЗА ВОДОСНАБДУВАЊЕ,
КАНАЛИЗАЦИЈА И МЕЛИОРАЦИИ
НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Градежниот факултет во Скопје, објавен на 23.5.2025 година во весникот „Нова Македонија“ и „Коха“ за избор на асистент од наставно-научната област хидротехника, на предметите од Катедрата за водоснабдување, канализација и мелиорации, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет, бр. 02-2/109-99 од 4.6.2025 година, донесена на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет, на својата 552. седница одржана на 3.6.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Петко Пеливаноски, редовен професор, д-р Катерина Донева, редовен професор и д-р Виолета Ѓешовска, редовен професор.

На Комисијата ѝ беше доставена следнава документација: изјава за исполнување на општите и посебните услови за горенаведеното работно место, пријава, кратка биографија, диплома од прв и втор циклус, потврда за познавање на странски јазик, список на научни и стручни трудови објавени во земјата и во странство и по еден примерок од трудовите и конкурсите од дневните весници.

По прегледот на доставената документација, членовите на Комисијата за рецензија го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент од наставно-научната област хидротехника, на предметите од Катедрата за водоснабдување, канализација и мелиорации, се пријави кандидатот м-р Никола Крстовски, дипл. град. инж.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Кандидатот м-р Никола Крстовски е роден на 19.12.1997 година во Тетово, Република Македонија. Основното образование го завршил во ОУ „Александар Здравковски“ во с. Јегуновце, а средното образование во СГГУ „Здравко Цветковски“ во Скопје. Успехот во средното образование му бил одличен. Во 2015 година се запишал на Градежниот факултет во Скопје (градежништво). Студиите ги завршил во 2018 година со среден успех 8,72, со успешна одбрана на дипломската работа под наслов: „Идеен проект за водоснабдување на населените места од Општина Јегуновце со приклучок на регионалниот водоснабдителен систем Полог“.

По дипломирањето бил ангажиран како демонстратор во организацијата и изведувањето на вежбите по предметите: Комунална хидротехника, Механика на флуиди, Водоснабдување, Канализација, Системи за одводнување и Системи за наводнување.

Во учебната 2018/2019 година се запишал на втор циклус студии на Градежниот факултет, хидротехничка насока. Во 2022 успешно ја одбрал магистерската работа под наслов: „Анализа на различни методи за моделирање на атмосферска канализациска мрежа“, под менторство на проф. д-р Гоце Тасески, и ги завршил постдипломските студии со среден успех 10,00. Во 2023 година се запишал на трет циклус студии на Градежниот факултет во Скопје од областа на градежништвото, хидротехничка насока.

М-р Никола Крстовски членува во повеќе стручни здруженија и асоцијации. Од 2025 година е благајник на Друштвото за хидрологија на Македонија – ДХМ.

2. НАСТАВНО-НАУЧНА И СТРУЧНА ДЕЈНОСТ

Кандидатот м-р Никола Крстовски, дипл. град. инж., по дипломирањето остварил забележителна наставно-образовна, научноистражувачка и стручно-апликативна активност. Како демонстратор од 2018 година учествува во организацијата и изведбата на вежбите по следниве предмети: Комунална хидротехника, Механика на флуиди, Водоснабдување, Канализација, Системи за одводнување и Системи за наводнување.

Како истражувач соработник, ги објавил следниве научни трудови:

1. Hydraulic capacity analysis of an existing combined sewer system using storm water management model, **Nikola KRSTOVSKI, Goce TASESKI**, WMHE 2022

2. Numerical analysis to determine the technical water losses in a water supply system, **Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI**, WMHE 2022
3. Application of SWMM for capacity analysis of combined sewer system, **Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI**, SJCE July 2023
4. Increasing cities resilience through improved storm water management, **Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI**, 20th International Symposium of MASE “RESILIENT STRUCTURES” September 2023
5. Using EPANET for determining the hydraulic capacity of a syphon in an irrigation system, **Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI**, 13th Conference on water economy and hydrotechnics, MACOLD, October 2023
6. Hydraulic model for managing a water supply system with significant water losses, **Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI**, 4th International Conference WATERS IN SENSITIVE AND PROTECTED AREAS, 2024
7. Experimental and numerical model for analysis of the water hammer in pump water supply system, **Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI**, 18th International Symposium on Water Management and Hydraulic Engineering, September 2024
8. Mathematical model for the analysis of unsteady flow during a pressure pipeline break using the method of characteristics, **Goce TASESKI, Nikola KRSTOVSKI**, 18th International Symposium on Water Management and Hydraulic Engineering, September 2024
9. Application of building information modeling (BIM) in hydrotechnics, **Goce TASESKI, Dushka SOFRONIEVSKA, Nikola KRSTOVSKI**, Conference on topic : Dam engineering during energy transition and aging hydrotechnics infrastructure, MACOLD, October 2024

Освен во наставната и во научната дејност на Катедрата за водоснабдување, канализација и мелиорации, м-р Никола Крстовски има забележителна стручна активност преку соработка во подготовка и ревизија на проекти, студии и експертизи:

1. Основен проект за ПСОВ Радовиш – Дел 3, Фекален колектор од кружен тек на ул. „Партизанска“ до приклучок на главен колектор, позиција: помлад соработник, 2017.
2. Основен проект за ПСОВ Радовиш – Дел 3 Реконструкција на постојна канализациона мрежа, позиција: помлад соработник, 2017.
3. Основен проект за цевковод за водоснабдување на ПСОВ Кичево, позиција помлад соработник, 2017.
4. Основен проект за станица за пречистување на отпадни води во Кочани, позиција: помлад соработник, 2017.
5. Основен проект за цевковод за водоснабдување на ПСОВ Кочани, позиција: помлад соработник, 2017.
6. Проект на изведена состојба за пречистителна станица во Струмица, позиција: помлад соработник, 2017,
7. Проект на изведена состојба за главен колектор до ПСОВ Струмица, позиција: помлад соработник, 2017.
8. Проект на изведена состојба за пречистителна станица во Радовиш, позиција: помлад соработник, 2018,
9. Проект на изведена состојба за главен колектор и Колектор Раклиш до ПСОВ Радовиш, позиција помлад соработник, 2018.
10. Проект на изведена состојба за пристапен пат, армиранобетонски пропуст - водоснабдување на ПСОВ Радовиш, позиција: помлад соработник, 2018.
11. Проект на изведена состојба за ПСОВ Радовиш – Дел 3, Фекален колектор од кружен тек на ул. Партизанска до приклучок на главен колектор, позиција: помлад соработник, 2018.
12. Проект на изведена состојба за ПСОВ Радовиш – Дел 3 Реконструкција на постојна канализациона мрежа, позиција: помлад соработник, 2018.
13. Проект на изведена состојба за пречистителна станица во Кичево, позиција: помлад соработник, 2018.
14. Проект на изведена состојба за главен колектор до ПСОВ Кичево, позиција: помлад соработник, 2018.
15. Проект на изведена состојба за цевковод за водоснабдување на ПСОВ Кичево, позиција: помлад соработник, 2018.
16. Основен проект за премин на цевковод за водоснабдување на ОКТА под автопатот Скопје – Велес, позиција: соработник ревидент, 2019.
17. Основен проект за атмосферска и фекална канализација за нова населба во с. Радиовце, позиција: соработник проектант, 2019.

18. Завршен извештај за мерење во кампањи на проток и концентрации во отпадни води – ПСОВ Кочани, позиција: соработник, 2019.
19. Основен проект за водовод за населено место Опае, Општина Липково, позиција соработник проектант, 2019.
20. Проект на изведена состојба за станица за пречистување на отпадни води во Кочани, позиција соработник, 2019.
21. Проект на изведена состојба за цевковод за водоснабдување на ПСОВ Кочани, позиција соработник, 2019.
22. Основен проект за фекална и атмосферска канализација за ТИРЗ Куманово, позиција: соработник проектант, 2021.
23. Основен проект за фекална и атмосферска канализација за Веле Поле – Општина Ѓорче Петров, позиција: соработник проектант, 2022.
24. Изработка на проектно-техничка документација за реконструкција на дел од водоводната мрежа во градот Ресен, позиција: соработник проектант, 2022.
25. Дополнување на основен проект за измени во тек на градба за одводнување на државен пат Р1202 Р(409) делница: Маврови Анови – Жировница, позиција: соработник проектант, 2022.
26. Основен проект за канализациски систем и пречистителна станица за отпадни води во с. Трпејца, позиција: соработник проектант, 2022.
27. Основен проект за пречистување на радиоактивни води од клинички центар Мајка Тереза, позиција: соработник проектант, 2023.
28. Основен проект за зафат на вода за с. Селце – Тетово, позиција: соработник проектант, 2023.
29. Студија за просторен план 2021 – 2040 на Р Македонија, позиција: соработник, 2024.
30. Идеен проект за станица за пречистување на отпадни води – Скопје, позиција: соработник проектант, 2024.

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на изнесените податоци, како и од личното познавање на кандидатот, Комисијата заклучува дека м-р Никола Крстовски, дипл. град. инж., ги исполнува условите за избор во соработничко звање – асистент од наставно-научната област хидротехника, на Катедрата за водоснабдување, канализација и мелиорации.

Кандидатот м-р Никола Крстовски, дипл. град. инж., покажал извонреден резултат во текот на студирањето и забележлив придонес во одржувањето и унапредувањето на наставата на предметите на кои до сега бил демонстратор. Тој искажал висок потенцијал за научноистражувачка и стручна работа, преку континуираното објавување трудови на релевантни меѓународни конференции од областа, а учествувал и во сложени стручни проекти во кои дал свој оригинален придонес. Во активностите при Градежниот факултет, покажал и задоволителна општествена ангажираност.

Сето погоре изнесено покажува дека м-р Никола Крстовски се развил во успешен педагошки работник, истражувач и стручњак во пошироката област на хидротехничкото инженерство. Кон овој извештај поднесен е и ОБРАЗЕЦ 1 за исполнување на општите услови за избор во соработничко звање – асистент.

Рецензентската комисија со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, кандидатот м-р Никола Крстовски, дипл. град. инж., да го избере во соработничко звање – асистент од наставно-научната област хидротехника, на предметите од Катедрата за водоснабдување, канализација и мелиорации.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Петко Пеливаноски, с.р.

Проф. д-р Катерина Донева, с.р.

Проф. д-р Виолета Гешовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Никола Митко Крстовски

Институција:

Градежен факултет – Скопје

Научна област:

хидротехника

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стектан назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: <u>магистер по технички науки од областа на градежништвото.</u>	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,72. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение за познавање на англиски јазик, ниво Б2</u> 3. Издавач на документот: <u>УКИМ, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>23.5.2025</u>	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Петко Пеливаноски, с.р.

Проф. д-р Катерина Донева, с.р.

Проф. д-р Виолета Гешовска, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

на ракописот

„ТУНЕЛИ“

ОД АВТОРОТ ПРОФ. Д-Р ЗЛАТКО ЗАФИРОВСКИ

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, бр. 02-2/109-46 од 27.3.2025 год., за членови на Рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Тунели“ од авторот д-р Златко Зафировски, редовен професор на Градежниот факултет, избрани се: проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, Градежен факултет – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и вонр. проф. д-р Елефтерија Златановиќ, Градежно-архитектонски факултет – Ниш, Универзитет во Ниш.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Тунели
Назив на предметната програма:	Тунели
Назив на студиската програма:	Градежништво и геотехничко инженерство – прв циклус студии
Фонд на часови и ЕКТС-кредити:	2+2, 5 кредити
Предметот Тунели е задолжителен предмет на студиската програма Градежништво и студиската програма Геотехничко инженерство на Градежниот факултет во Скопје, со фонд на часови – 2+2 и број на кредити – 5, и се слуша во петтиот семестар на прв циклус студии.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 378 страници (формат B5), со големина на фонтот – 11, 281 илустрација и 16 табели. Текстот е поделен во 20 поглавја и литература.

*Рецензентите од сигурност изјавува дека го разбира и го познава македонскиот јазик.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, с.р.

Вонр. проф. д-р Елефтерија Златановиќ, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СПАСЕН ЃОРЃЕВСКИ

Краток опис на содржината:	Учебникот „Тунели“ претставува сеопфатен и стручен учебник, наменет за студенти од градежните факултети, инженерски професионалци и сите оние што се занимаваат со проектирање и изградба на подземни конструкции. Авторот, преку систематски пристап, ги разработува сите клучни аспекти поврзани со тунелоградбата – од историскиот развој до најсовремените технологии и инженерски решенија. Учебникот детално ја обработува темата на подземните конструкции, со особен фокус на планирањето, проектирањето, изградбата и управувањето со ризиците при изградба на тунели. Учебникот е поделен во повеќе целини и ги опфаќа следниве главни теми: • Историја и развој на тунелите – од античките времиња до современите мегапроекти • Класификација на тунелите • Проектирање и конструктивни елементи на тунелите • Методи за изградба во различни геолошки услови (од лесни до многу тешки терени) • Безбедност и менаџирање на ризици – современи инженерски практики за управување со несигурности и хазарди • Современи достигнувања – примери на најголеми и најзначајни тунели во светот. Покрај теоретската основа, дел од учебникот е посветен и на практични аспекти, нормативи, стандарди и примери од реални проекти. Книгата нуди севкупен увид во современите инженерски решенија за тунели и нивната сè поголема улога во урбаниот и инфраструктурниот развој. Учебникот дава преглед на иднината на подземните објекти, истакнувајќи ја нивната сè поголема важност поради урбаната експанзија и потребата од заштита на животната средина. Со тоа, тунелите веќе не се гледаат само како решение за надминување на природни пречки, туку како критични компоненти на одржливата урбана и инфраструктурна развојна политика. Овој учебник нуди рамка за стручна едукација, практична примена и иновативен развој во

	тунелоградбата и инженерството на подземни објекти.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на учебникот е усогласена со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	Авторот имаше континуирани дискусии и размена на мислења со рецензентот во текот на пишувањето на учебникот и нема потреба од корекции на текстот.
Оцена на ракописот:	Ракописот претставува висококвалитетен и систематски изработен учебник, кој ги обработува сите значајни аспекти од областа на тунелите и подземните конструкции. Содржината се базира на современи научни и инженерски достигнувања, и го опфаќа целиот процес на проектирање, градење и одржување на тунели во различни услови. Материјалот е јасно структуриран, прегледен и достапен за студентите, што го прави учебникот исклучително корисен за наставна и практична примена. Освен тоа, претставува значаен придонес во пополнување на празнината на стручна литература од оваа област на македонски јазик. Поради тоа, учебникот ќе најде широка примена не само на Градежниот факултет во Скопје, туку и на сродни образовни институции во регионот. Учебникот, исто така, има потенцијал да служи како водич и референтна литература за градежни инженери кои се занимаваат со реални проекти за тунели и подземни објекти. Заради својата практична вредност, стручна релевантност и педагошка јасност, овој ракопис ја заслужува највисоката оцена и препорака за печатење и употреба.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Во услови кога постои ограничена стручна литература на македонски јазик од оваа специфична област, учебникот ги исполнува образовните потреби на студентите од градежните факултети и нуди вредна поддршка на инженерите кои работат на сложени инфраструктурни проекти. Преку современ пристап и употреба на актуелни примери и методи, ракописот придонесува кон унапредување на домашната техничка литература и стручното усовршување. Имајќи го предвид сето горенаведено, оправдано е учебникот да биде објавен, со што ќе се збогати стручната библиотека и ќе се поддржи квалитетното образование и

	професионалниот развој во оваа важна инженерска дисциплина.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се објави како учебник по предметот **Тунели**, примарно наменет за студентите по градежништво и геотехничко инженерство на Градежниот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во Скопје, 26.5.2025 год.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Спасен Ѓорѓевски, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ:
ВОНР. ПРОФ. Д-Р ЕЛЕФТЕРИЈА ЗЛАТАНОВИЌ

Краток опис на содржината:	Материјалот во учебникот е распределен систематично, што го прави прегледен за студентите по предметот Тунели на Градежниот факултет во Скопје и овозможува негова примена во практични инженерски анализи. Ракописот претставува еден современ пристап во поглед на изборот на материјалот, начинот на неговата презентација и логичниот тек од основната идеја, па сè до конечно формирање на тунели и подземни објекти. Вниманието е насочено кон сите значајни аспекти на современиот пристап во проектирањето и градењето на тунелски објекти, почнувајќи од современите системи за класификација на карпестите маси кои денес наоѓаат широка примена во светот, преку актуелните теории за одредување на состојбата на напрегања во карпестата маса околу тунелскиот ископ, потоа на современите материјали, технологии и методи на градење во тунелоградбата, на современите пристапи во димензионирање на тунелските конструкции и примената на нумеричко моделирање на тунелите со користење на современи софтверски алатки, како и на актуелната проблематика поврзана со ризиците кои може да се јават во фазата на проектирање, изградба и експлоатација на тунелите. Учебникот обработува широк спектар на теми поврзани со проектирањето, изградбата и одржувањето на тунели и други подземни конструкции. Клучните обработени теми се: • Историја и развој на тунелоградбата низ времето • Класификација на тунели според нивната намена, должина, длабочина, и услови за изградба • Составни делови и конструкции на тунелите • Методи за ископ и изградба, вклучувајќи конвенционални и современи технологии (TBM, NATM и др.) • Подградни конструкции и системи за стабилизација • Сообраќајни тунели – патни, железнички, метро, пешачки и бродски • Хидротехнички тунели – водоводни, канализациони, оптични и дел од хидроцентрали

	• Менаџирање на ризици во фазите на проектирање, изградба и експлоатација • Современи достигнувања и примери на светски познати тунели • Иднината на подземните објекти и нивната улога во одржливиот развој. Учебникот е практично насочен, со многубројни илустрации, технички решенија и нормативни упатства.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на учебникот е комплетно усогласена со наставната програма на предметот Тунели за прв циклус студии за студиските програми по градежништво и геотехничко инженерство.
Предлози за потребни корекции:	Авторот имаше континуирани дискусии и размена на мислења со рецензентот во текот на пишувањето на учебникот и нема потреба од корекции на текстот.
Оцена на ракописот:	Општ впечаток е дека се работи за ракопис во кој е вложен многу труд и знаење, кој ќе пополни една голема празнина во недостатокот на учебни помагала од оваа област. Стилот на пишување е прилагоден како за студентите, така и за останатите читатели кои ќе го користат во својата професионална работа. Затоа ценам дека ги задоволува потребните услови за универзитетски учебник. Авторот максимално се посветил во подготовката на овој ракопис и за финалниот резултат од вложениот труд. Заклучувам дека учебникот претставува значаен придонес за оваа научна дисциплина не само на територијата на Република Северна Македонија, туку и пошироко.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот е заснован на современи научни и стручни достигнувања од областа на тунелите и подземните градби. Изложувањето е систематично и прегледно, со тенденција да биде разбирливо за студентите и на тој начин да им овозможи полесно совладување на материјата од оваа област. Општопознато е дека во областа на тунелите и подземните градби нема доволно современи учебници, па значењето на понудениот ракопис е уште поголемо. Затоа сметам дека ќе биде користен од страна на студентите. Освен за студентите, ракописот може да претставува и корисна литература за инженери

	од градежната струка кои во практиката се занимаваат со решавање на проблеми поврзани со проектирање и градење на тунели и други подземни конструкции.

Врз основа на изнесеното, се констатира дека ракописот ги задоволува критериумите и ги исполнува условите да се користи како **учебник** по предметот **Тунели** за студентите на Градежниот факултет во Скопје, а на рецензентот му претставува големо задоволство да го поддржи и да го предложи за универзитетско издание.

**Рецензентот изјавува дека го разбира и го познава македонскиот јазик.*

Во Скопје, 26.5.2025. година

РЕЦЕНЗЕНТ
Вонр. проф. д-р Елефтерија Златановиќ, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ПРОЦЕНА НА РИЗИК ОД ПОЖАРИ ВО УРБАНИ СРЕДИНИ“
ОД М-Р АЉМИР РУШИТИ, ПРИЈАВЕНА НА ГРАДЕЖНИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје, на 549. седница одржана на 26.3.2025 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Аљмир Рушители, дипл. град. инж., студент на III циклус – докторски студии на Градежниот факултет во Скопје, студиска програма: Градежништво, потпрограма: Конструкции, при Школата за докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, со наслов: „Методологија за проценка на ризик од пожари во урбани средини“.

Комисијата е во следниов состав:

- проф. д-р Петар Цветановски, Градежен факултет, УКИМ, претседател
- проф. д-р Мери Цветковска, Градежен факултет, УКИМ, ментор
- проф. д-р Елена Думова-Јованоска, Градежен факултет, УКИМ, член
- проф. д-р Ана Тромбева Гаврилоска, Архитектонски факултет, УКИМ, член
- проф. д-р Мирјана Лабан, Факултет за технички науки, Универзитет во Нови Сад, Србија, член.

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатот м-р Аљмир Рушители, со наслов: „Методологија за проценка на ризик од пожари во урбани средини“, претставува самостоен научен труд со значаен придонес во областа на противпожарното инженерство и пожарната безбедност на објектите.

Дисертацијата е презентирана на 308 страници компјутерски обработен текст со единечен проред, во А4-формат, содржи 8 глави, заедно со листа од над 120 библиографски единици.

Организацијата на трудот е во стандарден формат со кратко резиме на македонски и англиски јазик, листа на слики, листа на дијаграми, листа на табели и следните поглавја: Вовед; Дефинирање на предметот и целите на истражувањето; Преглед на позначајните експериментални и теоретски истражувања; Опасност, изложеност, повредливост и ризик од пожар; Методи за проценка на ризик од пожар; Методологија за проценка на ризик од пожар на ниво на општина/регион; Споредба на ризик од пожар на ниво на објект/кварт/општина; Заклучоци и препораки за понатамошни истражувања.

Главите на дисертацијата се структурирани и систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата.

Предмет на истражувањето

Пожарот во урбана средина претставува опасност по животот на луѓето и нивното здравје, опасност за самата конструкција на објектот и материјалните добра во него, додека токсичните гасови кои се ослободуваат во процесот на горење претставуваат опасност за животната средина.

Поради тоа, потребно е соодветно да се процени опасноста од појава на пожар во објектите, да се процени изложеноста на објектите и нивните

корисници на пожари, да се дефинира повредливоста на самите објекти, на материјалните добра во нив, но, пред сè, на корисниците на објектите, и да се процени ризикот со цел да се предвидат соодветните мерки за евентуално смалување на ризикот и управување со ризикот.

Самата постапка се спроведува врз база на однапред дефинирана методологија која ја зема предвид изложеноста на пожар на објектите и на корисниците на објектите, како и нивната повредливост. Изложеноста се дефинира врз база на статистички податоци за случени пожари, додека повредливоста може да се дефинира врз база на карактеристиките на населението, и тоа: густина на население, старост, подвижност и сл., и од карактеристиките на конструкцијата на објектите, како: густина на објекти, нивна старост, катност, материјали од кои се изведени, квалитет на изведба и сл.

Методологијата со која се дефинира ризикот од пожари во објекти на ниво на општина/регион е специфична за секоја земја и треба локално да се дефинира, додека за проценка на ризикот од пожари во поединечни објекти постојат широко прифатени и веќе потврдени методи. Тие можат да бидат квалитативни, квантитативни и полуквалитативни методи, но адекватноста за нивната примена зависи од карактеристиките на објектите и достапноста на потребните податоци.

Во Северна Македонија сè уште не е разработена методологија за проценка на ризикот од пожари во урбани средини, па оттука предмет на ова истражување е изработка на соодветна методологија за проценка на ризикот од пожари на ниво на општина/регион.

Ризикот од пожари на ниво на општина/регион зависи во голема мера и од ризикот од пожари на ниво на објект. За проценка на ризикот од пожар на ниво на поединечни објекти постојат поголем број веќе научно потврдени методи. Во рамките на дисертацијата, анализирани се постојните методи, но за примена предложена е метода која најмногу одговара на локално достапните податоци, а потоа таа е инкорпорирана во општата методологија за проценка на ризик од пожари на ниво на општина/регион.

Цели на истражувањето

Основна цел на истражувањето е да се разработи методологија за проценка на ризик од пожари во објекти на ниво на општина/регион, со цел да се изработат карти на ризик од пожари кои во иднина ќе бидат подлога при изработката на генералните и деталните урбанистички планови.

За да се воспостави соодветна методологија, применлива во локални услови, потребни се детални истражувања на голем број фактори кои имаат влијание и врз ризикот од пожари во поединечни објекти, но и пошироко, односно на цели квартави/општини/региони. Во рамките на дисертацијата, анализирани се сите влијателни фактори, дефинирано е нивното процентуално учество во крајната вредност на ризикот, а потоа, врз база на резултатите од анализата, воспоставена е и потврдена методологија со чија примена ќе се дефинира ризикот за одделни општини во Северна Македонија. Сите заклучоци од анализите се формулирани во препораки за соодветно планирање на просторот, а сè со цел да се подигне нивото на пожарната безбедност на населените места во Република Северна Македонија.

Посебна цел на дисертацијата е и дефинирањето на ризикот од пожари на ниво на објект. За таа цел, детално е анализирана ЕУРОАЛАРМ-методата, за која се дадени и препораки за нејзино поедноставување и подобрување, посебно од аспект на дефинирање на пожарната отпорност на самата конструкција на

објектот преку дефинирање на криви на пожарна отпорност за одделни конструктивни елементи врз база на кои ќе може да се процени пожарната отпорност на целата конструкција.

Содржина на трудот

Докторската дисертација е разработена во осум глави. Во рамките на **воведот**, дефиниран е поимот за пожар, даден е историски преглед на случени пожари низ години и претставени се светски податоци за настанати пожари. Дефинирани се и противпожарните мерки за заштита од пожар и даден е опис на заштитата и безбедноста од пожар.

Во **Глава 2**, презентирани е предметот на истражување и објаснети се целите на истражувањето. Глава 2 дава преглед и образложение на научните методи и поставените тези и хипотези.

Во **Глава 3**, даден е преглед на досегашните истражувања во областа на безбедноста од пожар. Прикажани се и коментирани заклучоците од повеќе експериментални и нумерички истражувања, врз база на кои е извршена верификација на дел од резултатите добиени со спроведеното истражување во рамките на докторската дисертација.

Во **Глава 4** дефинирани се поимите опасност, изложеност, повредливост и ризик од пожар и опишана е меѓусебната врска помеѓу опасноста, изложеноста, ранливоста и ризикот. Опишан е поимот ризик, својствата и поделбата на ризикот. Дефиниран е процесот на анализа на ризикот, процесот на евалуација и третман на ризикот, процесот на мониторинг и контрола на ризикот и процесот на управување со ризикот.

Глава 5 дава преглед на постапките за процена на ризик од пожар, при што на детален начин се опишува како се врши процена на ризик од пожар. Во оваа глава се претставени и методите за процена на ризик од пожар на ниво на објект. Дефинирани се квалитативните, квантитативните и полуквантитативните методи кои се применуваат за процена на ризикот.

Во **Глава 6**, претставена е методологијата за процена на ризик од пожар на ниво на општина/регион, разработена во рамките на дисертацијата. Анализирани е станбениот фонд во една општина, претставени се факторите кои влијаат на нивото на ризикот од пожар во станбените објекти и извршена е просторно-временска анализа на пожари во објекти. Дадени се податоци за пожарни настани во светот и за пожарни настани во Северна Македонија, со посебен осврт на градот Куманово. Врз база на добиените податоци, извршена е процена на изложеноста на пожар и процена на ранливоста од пожар на објекти во град Куманово, а со тоа е извршена и процена на ризик од пожар во објекти на ниво на општина/регион. Исто така, во Глава 6 е определено нивото на ризик во објекти по зони, по блокови и подблокови. Во оваа глава е даден опис на анализиран објект и на постапката за процена на ризик од пожар со помош на подобрената Еуроаларм-метода. Исто така е пресметано и времето на евакуација со помош на симулацискиот програм Pathfinder.

Глава 7 ги претставува резултатите од спроведената анализа со кои се определува нивото на ризик за цел регион и за одреден објект. Извршена е споредба на добиените резултати за ниво на ризик од пожар во објекти на ниво на регион, на ниво на зона, на ниво на кварт/блок и на ниво на подблок. Исто така, извршена е споредба на резултатите за пожарна отпорност на конструктивните елементи за објект согласно со постојната и подобрената Еуроаларм-метода.

Во **Глава 8** се презентирани заклучоците од ова истражување, врз база на кои се донесени препораки за подобрување на методологијата за процена на

ризик од пожар на ниво на регион и на ниво на објект и дадени се препораки за понатамошни истражувања во оваа област.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Во светски рамки, проблемот на безбедноста од пожари во урбани средини и на отворен простор е подигнат на ниво кое наложува формирање на специјализирани асоцијации за заштита и справување со ризиците од пожари, донесување на голем број закони, правилници, упатства и стандарди со чија соодветна примена би се намалиле негативните последици од евентуални пожари, но паралелно се спроведувани и голем број научни истражувања чии резултати потпомогнаа за донесување не само на соодветна легислатива и стандарди, туку и воспоставување на методологии за процена на ризикот од пожари на глобално ниво, на ниво на регион, град, населба или за одреден објект.

Кога станува збор за процена на ризик од пожари во објекти, најчесто применуван е методот FRAME, кој е полуквантитативен метод за процена на ризик од пожар во згради. Овој метод е развиен од страна на швајцарскиот инженер М. Гретенер, па оттука е познат и како метод на Гретенер. Со примена на методот FRAME може да се процени ризикот од пожар за жителите, содржината и процесите во еден објект. Овој метод, заснован на фиксен индексен систем на три нивоа, ги зема предвид следните фактори кои влијаат на ризикот: функцијата на објектот, пожарното оптоварување, реакциите на согорување на вградените материјали, секторирањето на пожарот, патеките за евакуација, вентилацијата, системите за откривање на пожарот, системите за гаснење на пожарот и така натаму. Ризикот се одредува преку трите индикатори: потенцијален ризик (P), прифатливо ниво (A) и ниво на заштита (D). Со користење на овој метод се врши полуквантитативна проценка на ризикот од пожар во објекти и врз основа на резултатите се предлагаат мерки за подобрување на мерките за заштита од пожар.

Комљенович, Стојанович и Маркович го применувале методот „Gustav Purt“ за процена на ризик од пожар во војни објекти. Полуквантитативниот метод Gustav Purt, во пракса познат како метод EUROALARM, именуван е по Европската асоцијација на производители на аларми за пожар, за чии потреби е развиен во 70-тите години на минатиот век. Методот се користи за проценка на ризик од пожар, како основа за донесување одлука за поставување на автоматско алармирање и гаснење на пожар, како и за донесување одлука за дополнителни мерки за заштита од пожар. Овој метод се смета за објективен и едноставен за примена, но во практичната примена може да има сомнежи при утврдувањето на вредностите на дел од коефициентите за кои не постојат емпириски изрази, поради што се препорачува подетално да се анализираат и дефинираат нивните вредности, а сè со цел да се обезбеди поголема сигурност. Тоа наведува до заклучок дека, и покрај неговата објективност и практичност, можни се понатамошни подобрувања и надградувања на методот EUROALARM, посебно од аспект на дефинирање на пожарната отпорност на конструкцијата на објектот.

Рангирањето на ризикот од пожар претставува врска помеѓу науката за пожар и безбедноста од пожар. Најшироко користените и најдобро документираните методи за рангирање на ризикот од пожар, според John (1998), се Американскиот систем за проценка на безбедност од пожар (US Fire Safety Evaluation System (FSES)), швајцарскиот метод Гретенер (Gretener Method) и Единбург-шемата (Edinburgh scheme). FSES и Единбург-шемата се базираат на

оценка и рангирање на варијаблите на ризикот. Оценките се засноваат на колективно инженерско расудување, кое е вградено во методологијата.

Laban, Draganic & Dzolev, користејќи го методот на стебло на настани (event-tree method), извршиле квантитативна проценка на ризик од пожар во станбени објекти без противпожарни скали. Врз основа на расположливи статистички податоци, перформанси на зградата, теренска истрага, реализирани анкети и наоди за време на вежби за пожар, формулирано е стеблото на настани за можно пожарно сценарио.

Keane, Drury, Karau, Hessburg & Reynolds, 2010, вршат мапирање на опасностите од пожар и ризиците од пожар со користење на истражувачкиот метод FIREHARM (FIRE Hazard and Risk Model). FIREHARM ја детектира опасноста од пожар и ги дефинира ефектите од пожарот во просторот. Со овие варијабли, просторно се прикажува опасноста од пожар, а потоа се пресметува ризикот од пожар и на крај се определуваат противпожарните мерки. Потврдени се шест излезни променливи на FIREHARM со цел да се процени точноста и прецизноста на моделот при толкување на резултатите.

Wang, Li, Feng & Yang, 2021, врз основа на БИМ-технологијата, вршат проценка на ризик од пожар во фаза на функционирање и одржување на објектот. Базирајќи се на методот FRAME, предлагаат систем на индекси за оценување (проценка) на зградите во периодите на работа и одржување во зависност од нивото на потенцијален ризик, прифатливото ниво на ризик и нивото на заштита. Дополнително, се воспоставува модел за пресметка на вредноста на ризикот за периодите на работа и одржување. Понатаму, индексите за оценување се инкорпорирани во софтверот REVIT за да се реализира информациската интеракција помеѓу системот за оценување и моделот. При поцена на ризик од пожар во зграда, информацискиот модел може да ја осигура точноста на информациите. Интегрираниот модел на податоци може да го реализира споделувањето на информации за сите дисциплини и фази за поцена на ризикот од пожар на постојните згради и да ја подобри нивната ефикасност и точност. БИМ-моделот може да предложи и соодветни мерки за брзо намалување на ризикот од пожар во зградата.

Hansen, Steffensen, Valkvist, Jomaas & Van Coile, 2018, за поцена на безбедноста од пожар на висококатните објекти употребуваат Fire Risk Model (FRM). Fire Risk Model овозможува проценка на ниво на ризик за станарите и ниво на ризик на имот во функција од карактеристиките на објектот, неговата висина и карактеристиките за безбедност од пожар за станбени високи згради со единечни скали.

Hanggang Wang & al., 2022, за подобро разбирање на недостатоците на перформансите на пожарните излези од зградата, во своето истражување предлагаат метод на матрица на чувствителност (Sensitivity matrix method – SMM), кој базира на проширени Тејлорови редови. Несигурноста на овој метод се истражува во однос на FDS-симулациите во 3-катна станбена зграда и е опишана преку два параметра, и тоа: пристапност до системот и релативната стандардна девијација. Со комбинација на расположливото безбедно време на евакуација (ASET – available safe egress time) и потребното безбедно време на евакуација (RSET – required safe egress time), како клучен индикатор за перформансите на пожарните излези од зградата е избран сооднос помеѓу потребното и расположливото време за евакуација (ESR – Egress Safety Ratio).

Asgary, Ghaffari & Levy, 2010, со помош на алатката GIS спроведоа просторно-временска анализа на пожарни инциденти во објекти што настанале во Торонто (Канада), за временски период од 2000 до 2006 година. Цел на

студијата било да се утврди степенот до кој постојните податоци може да се користат како основа за подобрување на превенцијата и одговорот на пожари на локално ниво преку собирање и анализа на податоци за различни причини за пожар. Исто така, во ова истражување беа применети просторно-временски техники преку кои се претставува дистрибуцијата на анализираните пожари и како тие се разликуваат во зависност од времето од денот, денот од неделата и месецот во годината.

Wuschke, Clare & Garis, 2013, ја споредија временската и просторната дистрибуција на пожари во станбени згради и грабежи во станбени простории за тригодишен временски период, во град Сари. Со помош на алатката GIS беа анализирани просторните обрасци на пожари и кражби. Временската анализа во себе вклучуваше истражување на инцидентите од пожари и кражби поделени по часови од денот, ден во неделата и месец во годината, додека податоците беа презантирани преку дијаграми за прецизно прикажување на континуираната природа на овие временски категории.

Masoumi, Genderen & Maleki, 2019, врз основа на карактеристиките на урбаната инфраструктура и карактеристиките на самите објекти, го утврдија ризикот од пожар на високи објекти во густа урбана средина, во градот Занџан (Иран). За да создадат мапи на ризик од пожар, беа собрани различни информации и со помош на просторна анализа беа имплементирани техники за фузија на информации. За таа цел, со помош на беспилотно летало (UAV), за секоја зграда беа собрани просторни информации а потоа беа собрани податоци за атрибутите, т.е. околу 150 карактеристики на секоја висока зграда. Земајќи ги предвид карактеристиките на урбаната инфраструктура, како што се локацијата на нафтоводи, гасоводи и далноводни кои носат висок ризик, како и анализата на заштита од пожар во високи згради, конечно беше подготвена мапа на ранливост за таа област, извшена е процена на опасност од пожар на секоја зграда и беше утврдено ниво на ризик.

Ferreira, Vicente, Mendes da Silva, Varum, Costa & Maio, 2016, развивале нова методологија за процена на ризик од пожар во урбани средини, која била применета во градот Сеикала, Португалија. Повеќе од 500 згради беа оценети користејќи ја развиената методологија, а со помош на GIS-резултатите беа простоно анализирани. Првата фаза на ова истражување вклучуваше идентификација и собирање на главни извори на ранливост од пожар, додека во наредната фаза овие податоци беа искористени како влезни податоци за изработка и примена на нова методологија за процена на ризик од пожар.

Со анализа на достапната литература која ја обработува проблематиката за проценка на ризикот од пожари во урбани средини, утврдени се досегашните достигнувања во оваа област и дефинирани се можните идни истражувања врз база на кои е дефинирана и темата за предложената докторска дисертација.

Применета методологија на истражување

При реализацијата на дисертацијата, запазена е вообичаената научна методологија, која се состои од дефинирање на научниот проблем, соодветна научна разработка и, на крајот, анализа на добиените резултати. Генералната концепција на трудот содржи подготвителна фаза, каде што се врши анализа на постојната библиографска документација, расположливата регулатива, правилниците и искуствата за проблематиката во регионот и во светот. Освен истражената литература, оваа подготвителна фаза опфаќа обемно истражување и анализа на објектите и случените пожари во различни градови (Скопје,

Куманово, Тетово, Гостивар и др.), со цел да се изработи методологија за процена на ризик од пожар на ниво на регион.

Самата методологија, која е разработена во рамки на докторската дисертација, вклучува анализа на опасноста од пожар и анализа на повредливоста на објектите и на корисниците на објектите. За таа цел се анализирани податоците за случени пожари во одделни општини во Македонија, потоа се анализирани статистички достапни податоци за карактеристиките на населението и објектите.

За проценка на ризикот од пожар на ниво на поединечни објекти се анализирани постојните квалитативни, квантитативни и полуквантитативни методи за процена на ризик од пожари, но подетално се разработени полуквантитативните методи, како што се матричната метода и Еуроаларм-методот.

По дефинирање на самата методологија, таа е тестирана за избрана општина во Северна Македонија. Земајќи ги предвид резултатите од проценката на ризикот од пожари на ниво на објекти во одделен квартал, достапните податоци за случени пожари и достапните статистички податоци за карактеристиките на населението и на објектите, се дефинира ризикот од пожари на ниво на општина/регион.

Опис на резултатите од истражувањето

Врз база на спроведените анализи за изработка на методологија за процена на ризик од пожар во објекти по општини и подобрување на Еуроаларм-методот со изработка на „криви на пожарна отпорност“ за процена на ризик од пожар на ниво на објект, извлечени се одредени заклучоци, со чија примена при процена на ризик од пожар, може да се дефинира ризикот од пожари на ниво на општина/регион, а врз база на овие „криви на пожарна отпорност“, за познати оптоварувања и познати димензии на конструктивните елементи, проектантите ќе можат едноставно да дојдат до податоци за минималната пожарна отпорност на конструкцијата без притоа да спроведат подетални анализи. Од поголемо значење се следните заклучоци:

- Изработената нова методологија овозможува успешна процена на ризик од пожар во објекти на ниво на општина/регион.
- Изработената полуквантитативна матрична метода за процена на ризикот од пожари во објекти овозможува да се дефинира ризикот врз база на нумерички вредности за веројатноста да се случи пожар (хазард), односно изложеноста на населението и материјалните добра, и предизвикниот ефект од хазардот, односно повредливоста на населението и објектите.
- Со помош на ова методологија се врши процена на изложеноста на објектите и на нивните корисници од аспект на број на пожари по жител и по одредена површина од населеното место, како и процена на ранливост на објектите и на нивните корисници врз основа на голем број фактори како: старост на објектите, број на жители во објектите категоризирани по старост, катност на објектите, број на жители во објектите категоризирани по катност, квалитет на градбата и број на жители во објектите категоризирани по квалитетот на градбата, опременост на објектите со системи за алармирање и гасење на пожар и број на жители во тие објекти.
- Методологијата може да се користи и за процена на ризик од пожар во објекти на ниво на квартал од општина, со што би се добила пореална слика за нивото на ризик во тој дел од општината.

- Многу пореална слика за ризикот од пожар би се добила ако методологијата се спроведува во помали делови од квартал. т.е. потквартови, бидејќи преку коефициентите на изложеност и повредливост се добиваат пореални вредности.
- Посебен придонес на дисертацијата претставуваат дефинираните криви на пожарна отпорност за одделни конструктивни елементи врз база на кои ќе може да се процени пожарната отпорност на целата конструкција. За таа цел е спроведена нумеричка анализа на пожарната отпорност на основните конструктивни елементи: столбови, греди и плочи.

Сите заклучоци од анализите се формулирани во препораки за соодветно проектирање на конструкциите, сè со цел да се подигне нивото на пожарната безбедност на објектите.

Оценка на докторската дисертацијата

Врз основа на детална анализа на докторската дисертацијата, увид во актуелноста на споменатата тема, утврдената цел и користената методологија на истражување, се заклучува дека предметната докторска дисертација е оригинална научна работа во однос на нејзината содржина и претставува исклучително вредно и иновативно истражување во областа на пожарната безбедност на објектите.

Во Северна Македонија, до сега не постоеше разработена и потврдена методологија за проценка на ризикот од пожари во урбани средини. Во рамките на дисертацијата, а врз база на детално проучување на проблематиката и на сите влијателни фактори, разработена е и потврдена методологија за проценка на пожарниот ризик во урбани средини. Таа е базирана на анализа на достапни податоци од случени настани и е приспособена на локалните услови.

Воспоставената методологија претставува одлична подлога за подетални анализи и проценка на пожарниот ризик во урбаните средини во Северна Македонија и дава можност за идентификација на урбани зони со зголемен пожарен ризик и преземање на соодветни мерки за подобрување на состојбата.

Подобриот ЕУРОАЛАРМ метод, предложен и разработен во рамки на дисертацијата, дава можност за системска анализа на пожарната безбедност на постојниот градежен фонд и дефинирање на потребното ниво на мерки за заштита од пожар.

Дефинирајќи го ризикот од пожар на одделен квартал, а потоа и на издвоен градежен објект во негови рамки, се дава можност за проверка на резултатите од глобалната анализа и проверка на ефикасноста на предложените мерки за подобрување на состојбата од аспект на обезбедување поголема пожарната безбедност на објектите и нивните корисници.

Исполнетост на законските услови за одбрана на докторската дисертација

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, врз основа на резултатите од своите истражувања, ги објавил следниве рецензирани истражувачки трудови и трудови во зборници од конференции, со што ги исполнил законските услови за одбрана на докторската дисертација:

1. Almir Rushiti, Meri Cvetkovska, **Fire risk assessment and evacuation time of school building**, 8th International Scientific Conference-Safety Engineering, Becici, Montenegro, 2022

2. Almir Rushiti, **Fire management and fire risk assessment of fire station**, 2nd International Conference of Civil Engineering – ICCE 2023, May 18-20, 2023, Tirana-Albania
3. Almir Rushiti, Meri Cvetkovska, **Fire Risk Assessment in Public Buildings**, 19th International Symposium of Macedonian Association of Structural Engineers (MASE19), Ohrid, 2022
4. Almir Rushiti, Meri Cvetkovska, Mirjana Laban, Suzana Draganic, **Quantitative Fire Risk Assessment in Public Buildings**, 30th Annual Conference “Living with Risk – Sharing the Good Practice”, 2022
5. Almir Rushiti, Meri Cvetkovska, **Fire Risk Assessment of General Hospital in Republic of North Macedonia & Fire Risk Assessment of Faculty in Republic of North Macedonia**, XXII International Scientific Conference on Construction and Architecture, Sofija, Bulgaria, (VSU’2022)
6. Almir Rushiti, Meri Cvetkovska, **Fire Risk Assessment of School Building in Republic of North Macedonia**, 6th International Conference on Technology, Engineering and Science (IConTES 2022), (Scopus Indexed)

Заклучок и предлог

Кандидатот, со своето истражување и постигнатите резултати, покажа разбирање на проблематиката и способност за критичко размислување. Тој создаде научно издржан труд кој на едноставен начин ги поврзува теоретските концепти со практичната примена во реални услови.

Научната вредност на дисертацијата се потврдува не само преку успешната разработка на методологијата за проценка на пожарниот ризик во урбани средини, применлива на ниво на општина или квартал, туки и преку успешната доработка и подобрување на методологијата за проценка на пожарниот ризик на ниво на објект. Од посебно значење е нивната универзалност, односно можноста тие да се применуваат и во други региони, особено во соседните земји со сличен начин на планирање на просторот и сличен градежен фонд.

Посебна вредност на дисертацијата претставува нејзината апликативна димензија, како во фаза на планирање на просторот, така и во фаза на проектирање на објектите, а во зависност од нивната локација, односно припадност во зона со дефиниран пожарен ризик.

Имајќи ги предвид сите аспекти на дисертацијата, може да се заклучи дека станува збор за вреден научен труд кој отвора нови перспективи во областа на проценката на пожарната безбедност и дава значаен придонес кон унапредувањето на методологијата за евалуација на постојниот градежен фонд.

Врз основа на севкупната позитивна оценка на докторската дисертација, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Градежниот факултет во Скопје да ја прифати докторската дисертација под наслов: „Методологија за процена на ризик од пожари во урбани средини“, изработена од кандидатот м-р Аљмир Рушити, и да поведе постапка за нејзина одбрана.

Напомена: Членови на Комисијата кој е од странство го разбира македонскиот јазик и го попишува овој извештај.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Петар Цветановски, претседател, с.р.
Градежен факултет – УКИМ, Скопје

Проф. д-р Мери Цветковска, ментор, с.р.
Градежен факултет – УКИМ, Скопје

Проф. д-р Елена Думова Јованоска, с.р.
Градежен факултет – УКИМ, Скопје

Проф. д-р Ана Тромбева Гаврилоска, с.р.
Архитектонски факултет – УКИМ, Скопје

Проф. д-р Мирјана Лабан, с.р.
Факултет за технички науки, Универзитет во Нови Сад

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) МАРКЕТИНГ
НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 30.4.2025 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) маркетинг (5.02.00.05), по предметот Креативност и маркетинг на содржина, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-1046/13 од 3.6.2025, донесена на 30.5.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Снежана Ристевска-Јовановска, редовен професор на Економскиот факултет во Скопје, д-р Анита Циунова-Шулеска, редовен професор на Економскиот факултет во Скопје и д-р Николина Паламидовска-Стерјадовска, редовен професор на Економскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во научната област маркетинг (5.02.00.05), по предметот Креативност и маркетинг на содржина, во предвидениот рок се пријави само 1 (еден) кандидат, ас. д-р Ирена Богоевска-Гаврилова, вработена на Економскиот факултет во Скопје од декември 2020 година.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Ирена Богоевска-Гаврилова е родена на 20.12.1989, во Скопје. Средно образование завршила во СУГС „Орце Николов“ во Скопје со континуиран одличен успех 5 (пет). Со високо образование се стекнала на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што се запишала во 2008 година, а дипломирала во 2012 година на студиската програма Е-бизнис со просечен успех 9,72 (девет заплата седумдесет и два).

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, а ги владее и германскиот и италијанскиот јазик.

Во учебната 2012/2013 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Маркетинг. Студиите ги завршила на 5.6.2015 година, со просечен успех 10 (десет). На 5.6.2015 година го одбрала магистерскиот труд на тема „Перцепциите на вработените за улогата на маркетинг-менаџерите во трговските друштва во Македонија“.

Во учебната 2020/2021 година се запишала на третиот циклус студии при Докторската школа на УКИМ, поле: економски науки, област: маркетинг. Докторска дисертација пријавила во јуни 2022 година на Економскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дисертацијата на тема: **МАРКЕТИНГОТ ПРЕКУ ИНФЛУЕНСЕРИ И НАМЕРАТА ЗА КУПУВАЊЕ: ФОКУС НА КРЕДИБИЛИТЕТОТ И ДОВЕРБАТА ВО БРЕНД-СОДРЖИНАТА НА СОЦИЈАЛНИТЕ МЕДИУМИ** ја одбрала на 14.2.2025 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Николина Паламидовска-Стерјадовска, проф. д-р Анита Циунова-Шулеска, проф. д-р Снежана Ристевска-Јовановска, проф. д-р Ежени Брзовска и проф. д-р Димитар Јовевски. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област економски науки.

На 31.1.2020 година е избрана во соработничко звање – асистент во научната област: маркетинг, на Економскиот факултет во Скопје (Билтен на УКИМ бр. 1204 од 1.12.2019 година). Во моментот, кандидатката е асистент во научната област: маркетинг, на Економскиот факултет во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1270 од 15.10.2022 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1204 од 1.12.2019 година и бр. 1270 од 15.10.2022 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Економски факултет – Скопје, кандидатката д-р Ирена Богоевска-Гаврилова изведувала вежби по предметите: Интегрирани маркетинг-комуникации, Маркетинг-менаџмент, Дигитален маркетинг и Меѓународен маркетинг, на прв циклус студии на студиската програма Маркетинг. Во изведувањето вежби, кандидатката користи соодветни наставно-образовни методи со што успешно ги организира и ги спроведува вежбите. Покрај подготовката и изведувањето вежби, кандидатката учествува во: изведување на испити, континуирана и конечна проверка на знаењето; прием (консултации) на студенти; научно и стручно усовршување; научноистражувачки проекти; објавување на научни и стручни трудови; вршење други педагошки обврски и работи утврдени со закон, колективен договор или други акти на Универзитетот и Факултетот.

Кандидатката д-р Ирена Богоевска-Гаврилова учествувала во дизајнирање и подготовка на една нова предметна програма на прв циклус студии (Креативност и маркетинг на содржина) на студиската програма Маркетинг, на Економскиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Конкретните активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци, во прилог на овој извештај.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ирена Богоевска-Гаврилова има објавено вкупно 23 научни трудови од областа маркетинг, од кои една монографија, три научни труда во научни списанија со фактор на влијание, индексирани во Web of Science, еден научен труд во научно списание со фактор на влијание, индексирани во Scopus и Ebsco; еден труд во меѓународно научно списание кое нема фактор на влијание, а е индексирани во Ebsco; еден труд во меѓународно научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор; шест труда објавени во зборници на трудови од научни собири со меѓународен уредувачки одбор; четири труда објавени во зборници на трудови на в.о. установа и шест апстракти објавени во зборници на трудови од научни собири со меѓународен уредувачки одбор.

Д-р Ирена Богоевска-Гаврилова учествувала во два меѓународни научни проекта и во два национални научни проекта.

Кандидатката рецензирала 5 научни трудови во реномирани меѓународни научни списанија.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведени во табелата во Образец 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци, во прилог на овој извештај.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ирена Богоевска-Гаврилова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Економскиот факултет во Скопје и во други дејности од поширок интерес.

Д-р Ирена Богоевска-Гаврилова стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Загреб, Р Хрватска, на Универзитетот за економија и бизнис во Загреб, во периодот 19 – 28 март 2023 година, каде што соработувала со проф. д-р Џурџана Озретич Дошен.

Особена активност кандидатката д-р Ирена Богоевска-Гаврилова покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Економскиот факултет во Скопје:

- Изборна комисија за спроведување на изборите за претседател и членови на Факултетското студентско собрание на Економскиот факултет во Скопје;
- Избирачки одбор за спроведување на изборите за претседател и членови на Факултетското студентско собрание на Економскиот факултет во Скопје;
- Комисија за промоција која ќе изврши промоција на Економскиот факултет во Скопје, преку користење социјални медиуми, а заради информирање и запознавање на идните студенти со студиските програми;
- Работен тим за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус студии;

- Организациски одбор за организација и реализација на активностите и настаните поврзани со одбележување на јубилејот 75 години од основањето на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје;
- Административно тело за подготовка и реализација на активностите кои ќе ги презема Одборот за поддршка (алумни) на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје;
- Организационен одбор по повод одбележување на јубилеј 20 години депарتمان Е-бизнис, во рамки на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје;
- Работен тим за подготовка на содржина на англиски јазик за ажурирање на податоците на англиската верзија на веб-страницата на Економски факултет -Скопје, кои се однесуваат на студиската програма Маркетинг на прв циклус студии;
- Поткомисија за подготовка и реализација на GAP-анализа, како активност во рамки на процесот за стекнување на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје, со AACSB-акредитација;
- Уредувачки одбор за изработка на Водич низ студии за прв и за втор циклус студии и Наставни програми за студентите од прв циклус студии;
- Комисија за попис на основните средства на Економски факултет – Скопје.

Во изборниот период, кандидатката д-р Ирена Богоевска-Гаврилова активно учествувала во промотивните активности на Факултетот. Кандидатката тековно е секретар на Катедрата за маркетинг, почнувајќи од 25.11.2022 година.

Кандидатката била секретар на организацискиот одбор на International Scientific Conference „Economic and Business Trends Shaping the Future – EBTSF“, во периодот од 2023 до 2025 година, како и член на организацискиот одбор на 5. Меѓународна интеркатедарска научна конференција на катедрите за економска теорија (5th International Interdepartmental Scientific Conference of the Departments of Economic Theory – MIKET), „Lessons from Contemporary Economic Crises for Economic Theory and Policy“ во 2024 година.

Во изборниот период, д-р Ирена Богоевска-Гаврилова учествувала во изготвување и пријавување на два национални и еден меѓународен научен проект.

Конкретните активности кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот, се наведени во табелата во Образец 2 од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци, во прилог на овој извештај.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Ирена Богоевска-Гаврилова, во периодот од вработувањето на Економскиот факултет во Скопје до денес, континуирано добива позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Економскиот факултет во Скопје. Ова е уште една потврда за нејзиниот квалитет и професионализам во извршувањето на наставно-образовните активности.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Ирена Богоевска-Гаврилова.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката (вкупно пресметани 164,5384 поени, од кои во наставно-образовната дејност – 35,548 поени, во научноистражувачката дејност – 107,9904 поени и во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес – 21,0 поен) од почетокот на кариерата до денес, Комисијата заклучи дека д-р Ирена Богоевска-Гаврилова поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето **доцент** во научната област маркетинг, по предметот Креативност и маркетинг на содржина.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет во Скопје, д-р Ирена Богоевска-Гаврилова да биде избрана во звањето **доцент** во научната област маркетинг, по предметот Креативност и маркетинг на содржина.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Снежана Ристевска-Јовановска, с.р.

Проф. д-р Анита Циунова-Шулеска, с.р.

Проф. д-р Николина Паламидовска-Стерјадовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Данчо Богоевска-Гаврилова

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје

Научна област: маркетинг

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,72 (девет заплата седумдесет и два). Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00 (десет). Просечниот успех изнесува 9,86 (девет заплата осумдесет и шест) за интегрираните студии.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: маркетинг (50325); поле: економски науки (503); подрачје: општествени науки (5).	ДА
3	Објавени најмалку четири научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА (за повеќе од 4 научни труда – види образец 2)
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: International Journal of Bank Marketing 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Scopus 3. Наслов на трудот: Service quality in mobile banking 4. Година на објава: 2025	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Economic Research-Ekonomska Istraživanja	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Ebsco 3. Наслов на трудот: To comment or not? The role of brand-related content type on social media 4. Година на објава: 2024	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Marketing Intelligence & Planning 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Scopus 3. Наслов на трудот: What drives liking different brand-related social media content? 4. Година на објава: 2022	ДА
3.4	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: South East European Journal of Economics and Business 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, Scopus 3. Наслов на трудот: Profile and financial behaviour of crypto adopters – evidence from Macedonian population survey 4. Година на објава: 2022	ДА
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ниво Ц2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје 4. Датум на издавање на документот: бр. 03-118/2 од 17.1.2025 година.	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Данчо Богоевска-Гаврилова

Институција: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје

Научна област: маркетинг

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување вежби: [неделен број на часови * број на работни недели во семестар * бодување 0,03] Предмет: Интегрирани маркетинг-комуникации (3,6) – академска 2021/2022 година: $(2*15*0,03) = 0,9$ – академска 2022/2023 година: $(2*15*0,03) = 0,9$ – академска 2023/2024 година: $(4*15*0,03) = 1,8$ Предмет: Меѓународен маркетинг (3,6) – академска 2021/2022 година: $(2*15*0,03) = 0,9$ – академска 2022/2023 година: $(2*15*0,03) = 0,9$ – академска 2023/2024 година: $(2*15*0,03) = 0,9$ – академска 2024/2025 година: $(2*15*0,03) = 0,9$ Предмет: Маркетинг-менаџмент (0,9) – академска 2023/2024 година: $(2*15*0,03) = 0,9$ Предмет: Интернет-маркетинг/Дигитален маркетинг (15,3) – академска 2020/2021 година: $(6*15*0,03) = 2,7$ – академска 2021/2022 година: $(6*15*0,03) = 2,7$ – академска 2022/2023 година: $(6*15*0,03) = 2,7$ – академска 2023/2024 година: $(8*15*0,03) = 3,6$ – академска 2024/2025 година: $(8*15*0,03) = 3,6$	23,4
2.	Настава во школи и работилници - учесник * 1 1. PhD Workshop on „Choosing and defining a research topic and hypotheses“ on EBTSF-24, 15 November 2024. (1) 2. AI IN ACTION: STUDENTS & COMPANIES CO-CREATING THE FUTURE, 14TH INTERNATIONAL SUMMER SCHOOL AT THE FACULTY OF ECONOMICS-SKOPJE, September 24-27, 2024. (1) 3. EIT Western Balkans HEI Capacity Building on Circular Economy program – HEInnovate training, September 22-24, 2021. (1)	3
3.	Подготовка на нов предмет - [предавања * 1] - [вежби * 0,5] Креативност и маркетинг на содржина – предавања и вежби (програма на додипломски студии по маркетинг од 2022/2023 година) (1+0,5=1,5)	1,5
4.	Консултации со студенти	7,648

	[број на студенти * бодување 0,002] Предмет: Интегрирани маркетинг-комуникации (0,508) – академска 2021/2022 година: $(67 * 0,002) = 0,134$ – академска 2022/2023 година: $(48 * 0,002) = 0,096$ – академска 2023/2024 година: $(139 * 0,002) = 0,278$ Предмет: Основи на маркетинг (3,312) – академска 2021/2022 година: $(319 * 0,002) = 0,638$ – академска 2022/2023 година: $(327 * 0,002) = 0,654$ – академска 2023/2024 година: $(438 * 0,002) = 0,876$ – академска 2024/2025 година: $(572 * 0,002) = 1,144$ Предмет: Однесување на потрошувачите (0,78) – академска 2021/2022 година: $(62 * 0,002) = 0,124$ – академска 2022/2023 година: $(86 * 0,002) = 0,172$ – академска 2023/2024 година: $(113 * 0,002) = 0,226$ – академска 2024/2025 година: $(129 * 0,002) = 0,258$ Предмет: Маркетинг на услуги (0,65) – академска 2020/2021 година: $(73 * 0,002) = 0,146$ – академска 2021/2022 година: $(64 * 0,002) = 0,128$ – академска 2022/2023 година: $(55 * 0,002) = 0,11$ – академска 2023/2024 година: $(34 * 0,002) = 0,068$ – академска 2024/2025 година: $(99 * 0,002) = 0,198$ Предмет: Меѓународен маркетинг (0,606) – академска 2021/2022 година: $(96 * 0,002) = 0,192$ – академска 2022/2023 година: $(84 * 0,002) = 0,168$ – академска 2023/2024 година: $(57 * 0,002) = 0,114$ – академска 2024/2025 година: $(66 * 0,002) = 0,132$ Предмет: Интернет-маркетинг/Дигитален маркетинг (1,65) – академска 2020/2021 година: $(185 * 0,002) = 0,37$ – академска 2021/2022 година: $(151 * 0,002) = 0,302$ – академска 2022/2023 година: $(136 * 0,002) = 0,272$ – академска 2023/2024 година: $(175 * 0,002) = 0,35$ – академска 2024/2025 година: $(178 * 0,002) = 0,356$ Предмет: Маркетинг-менаџмент (0,142) – академска 2023/2024 година: $(71 * 0,002) = 0,142$	
	Вкупно	35,548

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект * 3 1. Проект: <i>Поврзување на перспективите: увид во предизвиците на стеикхолдерите во известувањето за</i>	6

	<i>одржливост</i>, 2024 – 2025, финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Одлука на УКИМ бр. 02-1298/9 од 24.12.2024. (3) 2. Проект: <i>Новата нормалност во пост-ковид периодот во две области: ревизорската професија и економијата на искуства</i>, 2021 – 2022, финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Одлука на УКИМ бр. 02-610/6 од 2.4.2021. (3)	
2.	Учесник во меѓународен научен проект * 5 1. Co-creation through experiments for inclusive economy – COEXE, ERASMUS + проект - Одлука бр. 02-691/24 од 29.3.2024. (5) 2. CO-BET Социјално претприемништво како алтернатива за млади, невработени лица, ERASMUS + проект (SO-VET project Rif. 2016-1-MK01-KA202-021678) (5)	10
3.	Монографија * 8 Trpeska, M., Bozhinovska Lazarevska, Z., Atanasovski, A., Dionisijev, I., Malchev, B., Tocev, T., Brzovska, E., Ristevska-Jovanovska, S., Palamidovska-Sterjadovska, N. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2025), „<i>The new normal in the post-Covid period in two areas: the audit profession and the experience economy</i>“, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje. Available at: http://hdl.handle.net/20.500.12188/30092 (8*0,6=4,8)	4,8
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (8 + и.ф.) 1. Palamidovska-Sterjadovska, N., Rasul, T., Lim, W.M., Ciunova-Shuleska, A., Ladeira, W.J., De Oliveira Santini, F. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2025), „Service quality in mobile banking“, <i>International Journal of Bank Marketing</i>, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. https://doi.org/10.1108/IJBM-02-2024-0105 ((8+6,3)*0,6=8,58) 2. Ciunova-Shuleska, A., Palamidovska-Sterjadovska, N., Bogoevska-Gavrilova, I. and Mihajlov, M. (2024), „To comment or not? The role of brand-related content type on social media“, <i>Economic Research-Ekonomska Istraživanja</i>, Vol. 37 No. 1, pp. 1-18. DOI: 10.1080/1331677X.2024.2308876 ((8+7,1)*0,6=9,06) 3. Ciunova-Shuleska, A., Palamidovska-Sterjadovska, N. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2022), „What drives liking different brand-related social media content?“, <i>Marketing Intelligence & Planning</i>, Vol. 40 No. 4, pp. 542-556. ((8+4,338)*0,8=9,8704) 4. Levkov, N., Bogoevska-Gavrilova, I. and Trajkovska, M. (2022), „PROFILE AND FINANCIAL BEHAVIOUR OF CRYPTO ADOPTERS – EVIDENCE FROM MACEDONIAN POPULATION SURVEY“, <i>South East European Journal of</i>	34,3904

	<i>Economics and Business</i> , Vol. 17 No. 2, pp. 172-185. DOI: 10.2478/jeb-2022-0022. ((8+0,6)*0,8=6,88)	
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование * 5 1. Bogoevska-Gavrilova, I. and Ciunova-Shuleska, A. (2022), „SOURCE CREDIBILITY THEORY APPLIED TO INFLUENCER MARKETING”, <i>Economic Development</i>, Vol. 24 No. 3, pp. 71-86. https://www.doi.org/10.55302/ED22243071bg (5*0,9=4,5)	4,5
6.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови * 5 1. Ciunova-Shuleska, A., Palamidovska-Sterjadovska, N. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2022), „The Role of Social Capital in Contributing to Lifestyle Brand-Related Content on Social Media”, <i>Economy, Business and Development: An International Journal</i>, Vol. 3 No. 1, pp. 29-43. https://doi.org/10.47063/ebd.00009 (5*0,8=4)	4
7.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји * 5 1. Bogoevska-Gavrilova, I. (2023), „Unraveling Influencer Loyalty: Examining the Impact of Source Credibility”, in Trpeska, M. (Ed.), 4th International scientific conference <i>Economic and Business Trends Shaping the Future</i>, 9-10 November 2023, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 60-71. http://doi.org/10.47063/EBTSF.2023.0005 (5) 2. Brzovska, E., Ristevska-Jovanovska, S., Palamidovska-Sterjadovska, N. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2023), „MEMORABLE EXPERIENCES: BUILDING LOYAL VISITORS TO CULTURAL INSTITUTIONS”, in Petrović, N. and Ćirović, M. (Eds.), XIV Conference of Business and Science SPIN'23 DIGITAL AND GREEN ECONOMY DEVELOPMENT, 6-7 November 2023, University of Belgrade - Faculty of Organizational Sciences, Belgrade, Serbia, pp. 632-641. (5*0,6=3) 3. Cvetkoska V., Palamidovska-Sterjadovska, N., Ciunova-Shuleska, A. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2022), „Mapping the Structure of Customer Engagement: Fifteen Years of Research”, in Trpeska, M. (Ed.), 3rd International scientific conference <i>Economic and Business Trends Shaping the Future</i>,	23

	10-11 November 2022, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 303-315. http://doi.org/10.47063/EBTSF.2022.0029 (5*0,6=3) 4. Bogoevska-Gavrilova, I. and Ristevska-Jovanovska, S. (2022), „THE EFFECT OF INSTAGRAM INFLUENCER MARKETING: WHAT AFFECTS CUSTOMER'S PURCHASE INTENTION? THE ROLE OF INVOLVEMENT IN INFLUENCER FOLLOWING AND PERCEIVED TRUST IN INFLUENCER'S BRAND RELATED CONTENT”, in Katrandzhiev, H. (Ed.), <i>International Scientific Conference Strategic Planning and Marketing in Digital World</i>, 26 November 2021, University of National and World Economy, Sofia, Bulgaria, pp. 146-158. (5*0,9=4,5) 5. Ciunova-Shuleska, A., Palamidovska-Sterjadovska, N., Cvetkoska, V. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2022), „Ten Years of Customer Engagement Research in Tourism and Hospitality: A Bibliometric Analysis”, in Vrček, N., Guàrdia, L. and Grd, P. (Eds.), <i>Central European Conference on Information and Intelligent Systems</i>, 21-23 September 2022, Faculty of Organization and Informatics, University of Zagreb, Zagreb, Croatia, pp. 33-40. (5*0,6=3) 6. Ristevska-Jovanovska, S. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2021), „INCREASING CUSTOMERS' BRAND AWARENESS WITH INFLUENCER MARKETING: A FOCUS ON INSTAGRAM”, in Taheri, B., Damnjanovic, A. and Bogavac, M. (Eds.), <i>75th International Scientific Conference on Economic and Social Development</i>, 02-03 December 2021, Varazdin Development and Entrepreneurship Agency and University North, Belgrade, Serbia, pp. 105-112. (5*0,9=4,5)	
8.	Трудови објавени во зборник на трудови на в.о. установа * 2 1. Bogoevska-Gavrilova, I. (2024), „IMPACT OF INSTAGRAM INFLUENCERS' CONTENT ON CONSUMER PURCHASE INTENTION”, in Atanasovski, A. (Ed.), <i>ANNUAL OF THE FACULTY OF ECONOMICS-SKOPJE</i>, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 25-37. (2) 2. Bogoevska-Gavrilova, I. (2023), „EXPLORING THE LINK BETWEEN BRAND AWARENESS AND CONSUMER INVOLVEMENT IN SOCIAL MEDIA INFLUENCER FOLLOWING”, in Atanasovski, A. (Ed.), <i>ANNUAL OF THE FACULTY OF ECONOMICS-SKOPJE</i>, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 23-35. (2) 3. Bogoevska-Gavrilova, I. (2022), „THE ROLE OF CONSUMER INVOLVEMENT IN INFLUENCER FOLLOWING ON INFLUENCERS' CREDIBILITY PERCEPTIONS”, in Atanasovski, A. (Ed.), <i>ANNUAL OF THE FACULTY OF ECONOMICS-SKOPJE</i>, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 7-21. (2) 4. Bogoevska-Gavrilova, I. (2021), „HOW INSTAGRAM INFLUENCERS' CONTENT VALUE AFFECTS CONSUMERS' BRAND AWARENESS”, in Atanasovski, A.	8

	(Ed.), <i>ANNUAL OF THE FACULTY OF ECONOMICS-SKOPJE</i> , Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 41-55. (2)	
9.	Рецензија на научен труд * 0,2 1. International Journal of the Analytic Hierarchy Process, 2024. https://www.ijahp.org/index.php/IJAHp (1 труд * 0,2 = 0,2) 2. Marketing Intelligence & Planning, 2024. (1 труд * 0,2 = 0,2) https://www.emerald.com/insight/publication/issn/0263-4503 3. SN Business & Economics, 2024. (2 труда * 0,2 = 0,4) https://link.springer.com/journal/43546 4. SN Business & Economics, 2023. (1 труд * 0,2 = 0,2) https://link.springer.com/journal/43546 5. Marketing Intelligence & Planning, 2022. (1 труд * 0,2 = 0,2) https://www.emerald.com/insight/publication/issn/0263-4503	1,2
10.	Секциско предавање на научен/стручен собир * 1 1. Говорник на Socialize 2025 – Digital Creativity and Tech Festival, 24 април 2025. (1)	1
11.	Учество на научен/стручен собир со реферат - усна презентација * 1 1. 5th International Conference „Economic and Business Trends Shaping the Future“, Skopje, 14-15 November 2024. (1) 2. 4th International Conference „Economic and Business Trends Shaping the Future“, Skopje, 9-10 November 2023. (1) 3. 14th International Scientific Conference „European Economies after COVID-19: Challenges and Implications for the Macroeconomic Policy“, 27-28 October 2022. (1) 4. International scientific conference Contemporary Challenges of Economic Growth and Sustainability of Businesses, 1 June 2022. (1) 5. International Scientific Conference Strategic Planning and Marketing in Digital World, 26 November 2021. (1) 6. 2nd International Conference „Economic and Business Trends Shaping the Future“, Skopje, 13 November 2021. (1)	6
12.	Апстракти објавени во зборник на конференција – меѓународна * 1 1. Bogoevska-Gavrilova, I. and Ciunova-Shuleska, A. (2024), „Decoding Source Credibility: How it Influences Trust in Informative Brand-Related Content and Customer Purchase Intentions“, in Palamidovska-Sterjadovska, N. (Ed.), <i>5th International scientific conference Economic and Business Trends Shaping the Future</i>, 14-15 November 2024, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 18-22. (1*0,9=0,9) 2. Ristevska-Jovanovska, S., Serafimovska, I. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2024), „The Impact of Attitudes Toward Green Advertising on Brand Image and Consumer Purchase Intentions“, in Palamidovska-Sterjadovska, N. (Ed.), <i>5th International scientific conference Economic and Business Trends Shaping the Future</i>, 14-15 November 2024, Faculty of	5,1

	Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 23-27. (1*0,8=0,8) 3. Ristevska-Jovanovska, S., Brzovska, E. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2024), „Experience Economy in Cultural Institutions: Arousal to Customer Loyalty“, in Palamidovska-Sterjadovska, N. (Ed.), <i>5th International scientific conference Economic and Business Trends Shaping the Future</i>, 14-15 November 2024, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 28-31. (1*0,8=0,8) 4. Bogoevska-Gavrilova, I. and Ciunova-Shuleska, A. (2022), „SOURCE CREDIBILITY THEORY APPLIED TO INFLUENCER MARKETING“, in Janevski, Z. (Ed.), <i>International scientific conference Contemporary Challenges of Economic Growth and Sustainability of Businesses</i>, 1 June 2022, Institute of Economics- Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, pp. 119-120. (1*0,9=0,9) 5. Bogoevska-Gavrilova, I. and Ristevska-Jovanovska, S. (2022), „DIFFERENCES IN CONSUMERS' BRAND AWARENESS BASED ON LEVEL OF INVOLVEMENT IN INFLUENCER FOLLOWING“, in Zdravkovic, A., Stancheva-Gigov, I., Lazić, M. and Hadži Naumova-Mihajlovska, K. (Eds.), <i>14th International Scientific Conference "European Economies after COVID-19: Challenges and Implications for the Macroeconomic Policy"</i>, 27-28 October 2022, Institute of Economic Sciences, Belgrade, Serbia, pp. 105-107. (1*0,9=0,9) 6. Ciunova-Shuleska, A., Palamidovska-Sterjadovska, N. and Bogoevska-Gavrilova, I. (2021), „DOES SOCIAL CAPITAL FOCUS DETERMINE USERS' INTENTIONS TO LIKE, COMMENT AND SHARE LIFESTYLE BRAND-RELATED CONTENT ON SOCIAL MEDIA?“, in Santa, M. (Ed.), <i>2nd International scientific conference Economic and Business Trends Shaping the Future</i>, 13 November 2021, Faculty of Economics-Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, North Macedonia, p. 112. (1*0,8=0,8)	
	Вкупно	107,9904

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Учество во промотивни активности на Факултетот * 0,5 1. Посета и презентации во средните училишта низ РСМ за презентација на студиските програми на прв циклус студии пред идните студенти кои ќе се запишат во: - учебна 2024/2025 година (Решение бр. 04-586/1 од 21.3.2024); - учебна 2023/2024 година (Решение бр. 04-554/2 од 15.3.2023 и Решение бр. 04-521/1 од 10.3.2023); - учебна 2022/2023 година (Извештај за реализирана промотивна посета бр. 03-2328/1 од 15.12.2022 и Решение бр. 04-2252/2 од 22.12.2022).	4,5

	(3*0,5=1,5) 2. Учество во промотивни активности на отворен информативен ден за промоција на прв циклус студии за: - учебна 2025/2026 година (Отворен ден на 5.12.2024 и 25.4.2025); - учебна 2024/2025 година (Отворен ден на 12.4.2024); - учебна 2023/2024 година (Отворен ден на 2.12.2022); - учебна 2022/2023 година (Отворен ден на 19.8.2022); - учебна 2021/2022 година (Отворен ден на 19.3.2021 и 25.3.2021). (5*0,5=2,5) 3. Учество на Саем за образование 2025 – 15 март 2025 година (0,5)	
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир * 1 1. Секретар на Организационен одбор на Шестата меѓународна научна конференција „Економски и бизнис-трендови кои ја обликуваат иднината“, во организација на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје – Одлука бр. 02-196/31 од 6.2.2025. (1) 2. Член на Организационен одбор на Петтата меѓународна интеркатедарска научна конференција на катедрите за економска теорија (5th International Interdepartmental Scientific Conference of the Departments of Economic Theory – MIKET), „Lessons from Contemporary Economic Crises for Economic Theory and Policy“, во организација на Катедрата за економија при Економски факултет – Скопје, УКИМ – Одлука бр. 02-401/4 од 1.3.2024. (1) 3. Секретар на Организационен одбор на Петтата меѓународна научна конференција „Економски и бизнис-трендови кои ја обликуваат иднината“, во организација на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје – Одлука бр. 02-2340/6 од 26.12.2023. (1)	3
2.	Студиски престој во странство до три месеци * 0,5 1. Научен престој на Универзитетот за економија и бизнис во Загреб, Република Хрватска, во периодот 19 – 28 март 2023 година – Решение за отсуство од работа бр. 04-113/2 од 31.1.2023; Извештај бр. 08-113/5 од 30.3.2023 и Одлука бр. 02-113/6 од 4.5.2023. (0,5)	0,5
3.	Изготвување и пријавување научен/образовен национален проект – соработник * 0,5 1. Проект: <i>Поврзување на перспективите: увид во предизвиците на стеикхолдерите во известувањето за одржливост</i>, 2024 – 2025, финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Одлука на УКИМ бр. 02-1298/9 од 24.12.2024 година. (0,5) 2. Проект: <i>Новата нормалност во пост-ковид периодот во две области: ревизорската професија и економијата на искуства</i>, 2021 – 2022, финансиран од Универзитетот „Св.	1

	Кирил и Методиј“ во Скопје, Одлука на УКИМ бр. 02-610/6 од 2.4.2021 година. (0,5)	
4.	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект – соработник * 1 1. ERASMUS + проект European Citizen through Interactive Digital Narrative, повик 2025 година (1)	1
5.	Член на факултетска комисија * 0,5 1. Секретар на Катедрата за маркетинг во период 23.1.2024 – 17.12.2026 – Решение бр. 02-140/2 од 26.1.2024. (0,5) 2. Секретар на Катедрата за маркетинг во период 25.11.2022 – 24.11.2025 – Решение бр. 04-2039/2 од 22.11.2022. (0,5) 3. Член на Избирачки одбор за спроведување на изборите за претседател и членови на Факултетското студентско собрание на Економскиот факултет во Скопје – Решение бр. 02-1727/2 од 24.10.2024. (0,5) 4. Член на Избирачки одбор за спроведување на изборите за претседател и членови на Факултетското студентско собрание на Економскиот факултет во Скопје – Решение бр. 02-1841/2 од 20.10.2023. (0,5) 5. Член на Избирачки одбор за спроведување на изборите за претседател и членови на Факултетското студентско собрание на Економскиот факултет во Скопје – Решение бр. 02-1868/1 од 1.11.2022. (0,5) 6. Член на Изборна комисија за спроведување на изборите за претседател и на членови на Факултетското студентско собрание на Економскиот факултет во Скопје – Одлука бр. 02-1888/1 од 15.10.2021. (0,5) 7. Член на Комисија за промоција која ќе изврши промоција на Економскиот факултет во Скопје преку користење социјални медиуми, а заради информирање и запознавање на идните студенти со студиските програми – Одлука бр. 02-721/4 од 24.4.2025. (0,5) 8. Член на Комисија за промоција на Економски факултет – Скопје преку користење социјални медиуми, а заради информирање и запознавање на идните студенти со студиските програми и другите услови кои ги нуди Факултетот – Одлука бр. 02-911/3 од 30.4.2024. (0,5) 9. Член на Комисија за промоција на Економски факултет – Скопје, во насока на привлекување можни кандидати кои ќе се запишат на Економски факултет – Скопје во учебна 2023/2024 година, преку користење на социјални медиуми – Одлука бр. 02-573/4 од 28.3.2023. (0,5) 10. Член на Комисија за промоција на Економски факултет – Скопје, во насока на привлекување можни кандидати кои ќе се запишат на Економски факултет – Скопје во учебна 2022/2023 година, преку користење на социјалната мрежа Фејсбук – Одлука бр. 02-670/14 од 28.4.2022. (0,5) 11. Член на работен тим кој за потребите на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје, ќе врши објава и промоција на настани чијшто организатор	11

	е Економски факултет – Скопје – Решение бр. 04-2191/1 од 19.11.2021 (0,5) 12. Член на работен тим за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус студии во учебната 2024/2025 година – Решение бр. 02-1399/1 од 31.7.2024. (0,5) 13. Член на работен тим за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус студии во учебната 2023/2024 година – Решение бр. 02-1561/1 од 24.8.2023. (0,5) 14. Член на работен тим за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус во учебната 2022/2023 година – Решение бр. 04-1206/1 од 30.6.2022. (0,5) 15. Член на работен тим за спроведување на дел од активностите утврдени со Конкурсот за упис на студенти на прв циклус студии во учебната 2021/2022 година – Решение бр. 09-1358/1 од 8.7.2021. (0,5) 16. Член на Организациски одбор за организација и реализација на активностите и настаните поврзани со одбележување на јубилејот 75 години од основањето на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје – Одлука бр. 02-427/8 од 5.3.2025. (0,5) 17. Член на административно тело за подготовка и реализација на активностите кои ќе ги презема Одборот за поддршка (алумни) на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје – Одлука бр. 02-691/6 од 28.3.2024. (0,5) 18. Член на Организационен одбор по повод одбележување на јубилеј 20 години депарتمان Е-бизнис, во рамки на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје – Одлука бр. 02-574/1 од 4.4.2023. (0,5) 19. Член на работен тим за подготовка на содржина на англиски јазик за ажурирање на податоците на англиската верзија на веб-страницата на Економски факултет – Скопје, кои се однесуваат на студиската програма Маркетинг на прв циклус студии, наставен план 2022/2023 – Решение бр. 04-2136/1 од 8.11.2023. (0,5) 20. Член на Поткомисија за подготовка и реализација на GAP-анализа, како активност во рамки на процесот за стекнување на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Економски факултет – Скопје, со AACSB-акредитација (стандард 6: LEARNING PROGRESSION) - Одлука бр. 02-2282/9 од 26.12.2022. (0,5) 21. Член на уредувачки одбор за изработка на Водич низ студии за прв и за втор циклус студии и Наставни програми за студентите од прв циклус студии – Одлука бр. 02-741/5 од 7.5.2021. (0,5) 22. Член на Комисија за попис на основните средства на Економски факултет – Скопје за 2020 година – Одлука бр. 02-2291/19 од 16.12.2020. (0,5)	

	Вкупно	21

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	35,548
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	107,9904
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	21
Вкупно	164,5384

Членови на Комисијата

Проф. д-р Снежана Ристевска-Јовановска, претседател, с.р.

Проф. д-р Анита Циунова-Шулеска, член, с.р.

Проф. д-р Николина Паламидовска-Стерјадовска, член, с.р.

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ
– СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Ана Дучкова	„Анализа на одржливоста на македонскиот пензиски систем – демографски трендови, финансиски импликации и компаративни меѓународни пристапи“	“Sustainability analysis of the Macedonian pension system: demographic trends, financial implications and comparative international approaches“	проф. д-р Елена Наумовска	5.6.2025 година Бр.02-1046/38
2.	Анета Манева	„Влијанието на задолжителната резерва врз перформансите на банките – компаративна и емпириска анализа“	„The impact of reserve requirements in bank performance – a comparative and empirical analysis“	проф. д-р Елена Наумовска	5.6.2025 година Бр.02-1046/39
3.	Павлина Лефкоска	„Трендови на пазарот на капитал со посебен осврт на влијанието на вештачката интелигенција, зелените пазари на капитал и берзанската писменост“	„Capital market trends with special review to the impact of artificial intelligence, green capital markets and stock market literacy“	проф. д-р Кирил Јовановски	5.6.2025 година Бр.02-1046/40
4.	Анастасија Ангелковска	„Улогата на трансферните цени во меѓународните даночни злоупотреби и избегнување на данок: Анализа и стратегии за спречување“	„The rule of Transfer Pricing in International Tax Abuse and Avoidance: Analysis and Prevention Strategies“	проф. д-р Атанаско Атанасовски	5.6.2025 година Бр.02-1046/43

5.	Наташа Стојаноска	„Современи услуги на дигиталната економија и нивно оданочување во системот на данокот на додадена вредност“	„Modern services in the digital economy and their taxation under the value added tax system“	проф. д-р Атанаско Атанасовски	5.6.2025 година Бр.02-1046/41
6.	Делијан Узунов	„Влијание на емисиите на стакленички гасови врз финансиските перформанси на компаниите“	„The impact of Grenhouse Gas Emissions on Companies' Financial Perfomance“	проф. д-р Сашо Арсов	5.6.2025 година Бр.02-1046/42

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) МОТОРНИ ВОЗИЛА НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, објавен во весниците „Вечер“ и „Коха“ од 29.4.2025 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област моторни возила (2.03.00.04), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-648/3, донесена на 29.5.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Дарко Данев, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Игор Ѓурков, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје и д-р Петар Симоновски, редовен професор на Машинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област моторни возила (2.03.00.04), во предвидениот рок се пријави д-р Васе Јанушевска.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Васе Јанушевска е родена на 15.12.1984 година, во Скопје. Средно образование завршила во гимназијата „Раде Јовчевски-Корчагин“ во Скопје на природно-математичка насока. Со високо образование се стекнала на Машинскиот факултет во Скопје, на насоката моторни возила во 2008 година. Дипломирала на 30.10.2008 година, со просечен успех 9,30. Секоја академска година од студирањето добивала пофалници од деканот на Машинскиот факултет во Скопје за постигнатиот успех.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, за што има и уверение за одредување на нивото на познавање на странскиот јазик според Заедничката европска референтна рамка за јазиците на Советот на Европа – ЗЕРРЈ од 24 април 2020 година, доделено од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во учебната 2008/2009 се запишала на втор циклус студии на Машинскиот факултет во Скопје, на насоката индустриско инженерство и менаџмент. Студиите ги завршила во 2011 година, со просечен успех 9,71. На 27.12.2011 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Франшизата и застапништвото како облик за започнување мал бизнис, предности и недостатоци на истите и нивната застапеност во Република Македонија“.

Кандидатката се запишала на Школата за докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на студиската програма Машинство, во март 2013 година. Темата за докторска дисертација е прифатена од страна на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 25.12.2018 година. Дисертацијата под наслов „Координирано кооперативно управување на активните автомобилски системи за подобрување на стабилноста и безбедноста на возилата“ ја одбрала на 14.4.2020 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Игор Ѓурков, Машински факултет – Скопје, проф. д-р Дарко Данев, Машински факултет – Скопје, проф. д-р Милан Косевски, Машински факултет – Скопје, проф. д-р Лазе Трајкоски, Машински факултет – Скопје и проф. д-р Весна Ангелевска, Технички факултет – Битола. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на технички науки по машинство.

Д-р Васе Јанушевска е избрана во звањето доцент на Машинскиот факултет во Скопје, во областа моторни возила, на 2.7.2020 година.

Во моментот е вработена на Машинскиот факултет во Скопје, при Институтот за машински конструкции, механизациони машини и возила. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на УКИМ бр. 1217 од 15 јуни 2020 година.

Покрај ангажманот во наставната дејност, д-р Васе Јанушевска активно е вклучена во научноистражувачката и апликативната дејност на Институтот и Факултетот.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 1041 од 1.11.2012 година, бр. 1104 од 15.6.2015 година, бр. 1169 од 15.5.2018 година и 1217 од 15.6.2020

година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, на Машинскиот факултет – Скопје, при Институтот за машински конструкции, механизациони машини и возила, кандидатката д-р Васе Јанушевска изведува настава на сите три циклуси студии. На прв циклус студии, одржува настава и вежби на студиските програми Моторни возила, транспорт, механизација и логистика; Моторни возила, транспорт и механизација и на Индустриски дизајн. Настава со предавања изведува по предметите: Пресметка на моторните возила, Современи погонски системи кај возила, Виртуелни постапки на проектирање, Теорија на движење во вонпатни услови и Проектирање и конструкција на моторните возила, додека вежби одржува по предметите: Конструкција на моторните возила, Автоматизација на системите кај моторните возила, Моделирање и симулација во автомобилското инженерство, Технички прописи и оценка на сообразност, Испитување на возила и машини, Дијагностика и одржување и Виртуелни модели и симулации. На втор циклус реализира настава по предметите: Електрични и хибридни возила, Интелигентни транспортни системи, и на Мерење, мерни методи и инженерско експериментирање како втор наставник. На трет циклус, на студиската програма Машинство, реализира настава по предметите: Модерни погонски системи за хибридни и електрични друмски возила и Интелигентни транспортни системи. Кандидатката активно учествува во спроведувањето на теренската настава на Институтот.

Д-р Васе Јанушевска е континуирано ангажирана со часови за предавања и вежби по наведените наставни предмети во секој семестар. При нејзиниот досегашен наставен ангажман, кандидатката ја покажа својата способност за јасно и разбирливо пренесување на наставниот материјал преку интеракција со студентите за секој од предметите.

Кандидатката била ментор на 23 дипломски трудови.

Кандидатката д-р Васе Јанушевска учествувала како член во Комисија за оценка и одбрана на уште 27 дипломски и 2 магистерски труда.

Кандидатката е коавтор на второто издание на учебникот под наслов „Како до сопствен бизнис?“, кое се користи за изборниот предмет Претприемништво и мал бизнис кај сите студиски програми на Машинскиот факултет во Скопје.

Конкретните активности се наведени во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Васе Јанушевска во изминатите пет години има објавено вкупно 8 (осум) научни трудови од областа моторни возила, од кои 5 (пет) научни труда во меѓународни научни списанија, во кои трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кои имаат меѓународен уредувачки одбор и 3 (три) трудови во зборници на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири.

Д-р Васе Јанушевска била раководител на еден национален научен проект.

Кандидатката била ментор на еден магистерски труд.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведени во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Васе Јанушевска е вклучена во стручно-апликативната работа на Машинскиот факултет во Скопје. Кандидатката од 2013 година е активно вклучена во работата на Техничката служба за возила при Институтот за машински конструкции, механизациони машини и возила. Во периодот од 2013 до 2023 е ангажирана како заменик на одговорното лице за квалитет во акредитираното Инспекциско тело за моторни возила – ИТ009 и во акредитираните лаборатории

за калибрација на сила и момент на сила – ЛК001 и за тестирање на механички карактеристики, машини и возила - ЛТ045.

Д-р Васе Јанушевска е раководител на Лабораторијата за возила при Институтот за машински конструкции, механизациони машини и возила на Машинскиот факултет во Скопје.

Кандидатката остварила експертски активности како дел од стручен тим за вешт наод и мислење за техничка состојба на возило, по барања од стопанството и од надлежни институции. Исто така, била дел од развојни проекти кои се производ на договори за деловно-техничка соработка помеѓу Факултетот и стопанството.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и тела на државни и други органи:

- Технички комитет 10 – Друмски возила, трактори и механизација, 18 Акредитација, оценка на сообразност и метрологија и 48 Интелигентни транспортни системи при Институтот за стандардизација на Република Северна Македонија;
- Секторска комисија за сообраќај, транспорт и складирање под Националниот одбор за македонската рамка на квалификации;
- Комисија за спроведување и полагање на стручен испит за проценувач на транспортни средства.

Д-р Васе Јанушевска била дел од факултетската изборна комисија за ректор на УКИМ во 2023 година.

Била член на 2 рецензентски комисии за избор на лица во соработничко звање асистент.

Во периодот 2023-2025 година, д-р Васе Јанушевска учествувала во изготвување на пет наставни програми за средно образование и била претседател на пет рецензентски комисии за ракописи за учебници за средно образование, како дел од работата на Центарот за стручно образование и обука и Министерството за образование и наука.

Конкретните активности се наведени во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Васе Јанушевска, во периодот од изборот во звањето доцент, до денес, добива позитивна оценка од анонимно спроведените анкети на студентите на Машинскиот факултет во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Васе Јанушевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Васе Јанушевска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето **вонреден професор** во научната област моторни возила (2.03.00.04).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, д-р Васе Јанушевска да биде избрана во звањето **вонреден професор** во научната област моторни возила (2.03.00.04).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Дарко Данев, Машински факултет – Скопје, с.р.
Проф. д-р Игор Ѓурков, Машински факултет – Скопје, с.р.
Проф. д-р Петар Симоновски, Машински факултет –
Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Васе Бранко Јанушевска*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Машински факултет – Скопје / Институт за машински конструкции,*
механизациони машини и возила

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *МОТОРНИ ВОЗИЛА (2.03.00.04)*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус¹ Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,30. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,71. Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.	да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: моторни возила (2.03.00.04), поле: машинство (2.03), подрачје: инженерство и технологија (2).	да
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да

¹ На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование („Службен весник на Република Македонија“ бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, Рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови I. 1.Назив на научното списание: Mechanical Engineering – Scientific Journal (ISSN In print: 1857–5293 / On line: 1857–9191) Vol. 38 No. 2 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 18 земји (4 од Македонија, 5 од Србија, 1 од Бугарија, 1 од Малезија, 1 од Канада, 1 од Хрватска, 2 од Словенија, 1 од Австрија, 1 од Германија, 1 од САД) 3. Наслов на трудот: Implementation of advanced control methods for improved vehicle dynamics and safety using co-simulation approach 4. Година на објава: 2020 II. 1.Назив на научното списание: Mechanical Engineering – Scientific Journal (ISSN In print: 1857–5293 / On line: 1857–9191) Vol. 41 No. 1 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 18 земји (4 од Македонија, 5 од Србија, 1 од Бугарија, 1 од Малезија, 1 од Канада, 1 од Хрватска, 2 од Словенија, 1 од Австрија, 1 од Германија, 1 од САД) 3. Наслов на трудот: Vehicle Handling Enhancement Employing Four-Wheel Independent Steering System Using Sliding Mode Control 4. Година на објава: 2023 III. 1.Назив на научното списание: Mobility & Vehicle Mechanics Journal (ISSN print 1450 – 5304 / e-ISSN 2334-9891), Vol. 50, No. 2 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 17 земји (8 од Србија, 2 од Италија, 1 од Чешка, 1 од Австрија, 1 од Полска, 1 од САД, 1 од Грција, 1 од Русија, 1 од Босна и Херцеговина) 3. Наслов на трудот: Handling and stability analysis of an automated vehicle with integrated four-wheel independent steering (4WIS) 4. Година на објава: 2024	да
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји IV. 1.Назив на зборникот: IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (ISSN: 1757-899X). Vol. 1190 2.Назив на меѓународниот собир: World Symposium on Mechanical-Materials Engineering & Science (WMMES 2021) 3.Имиња на земјите: 14 земји (3 од Канада, 2 од Италија, 1 од Белгија, 1 од Германија, 1 од Португалија, 1 од Словачка, 1 од Велика Британија, 1 од Малезија, 1 од Катар, 1 од Хонгконг, 1 од Полска, 1 од Романија) 4. Наслов на трудот: Evaluating Coordinated Cooperative Control of Three Active Car Systems Using Fuzzy-Logic 5. Година на објава: 2021	да

	V. 1.Назив на зборникот: IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (ISSN: 1757-899X). Vol. 1271 No.1 2.Назив на меѓународниот собир: IX International Congress Motor Vehicles and Motors (MVM 2022) 3.Имиња на земјите: 29 земји (14 од Србија, 2 од Турција, 2 од Босна и Херцеговина, 1 од Италија, 1 од Романија, 1 од САД, 1 од Грција, 1 од Русија, 1 од Германија, 1 од Хрватска, 1 од Северна Македонија, 1 од Мексико, 1 од Полска, 1 од Словенија) 4. Наслов на трудот: Coordinated control of ESC with active front steering and active suspension normal force control for better vehicle's dynamic response 5. Година на објава: 2022	
	VI. 1.Назив на зборникот: IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (ISSN: 1757-899X). Vol. 1271 No.1 2.Назив на меѓународниот собир: IX International Congress Motor Vehicles and Motors (MVM 2022) 3.Имиња на земјите: 29 земји (14 од Србија, 2 од Турција, 2 од Босна и Херцеговина, 1 од Италија, 1 од Романија, 1 од САД, 1 од Грција, 1 од Русија, 1 од Германија, 1 од Хрватска, 1 од Северна Македонија, 1 од Мексико, 1 од Полска, 1 од Словенија) 4. Наслов на трудот: Improving vehicle dynamics employing individual and coordinated sliding mode control in vehicle stability, active front wheel steering and active rear wheel steering systems in co-simulation environment 5. Година на објава: 2022	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 15.6.2020 г., бр. 1217	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Дарко Данев, Машински факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Игор Ѓурков, Машински факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Петар Симоновски, Машински факултет – Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Васе Бранко Јанушевска*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Машински факултет – Скопје / Институт за машински конструкции, механизациони машини и возила*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *МОТОРНИ ВОЗИЛА (2.03.00.04)*

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
I.	Одржување настава (прв циклус студии)	
1.	Современи погонски системи кај возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
2.	Симулација на динамиката на возилата (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
3.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
4.	Пресметка на моторните возила (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
5.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
6.	Виртуелни постапки на проектирање (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
7.	Современи погонски системи кај возила (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
8.	Пресметка на моторните возила (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
9.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
10.	Виртуелни постапки на проектирање (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
11.	Современи погонски системи кај возила (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
12.	Пресметка на моторните возила (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
13.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
14.	Виртуелни постапки на проектирање (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
15.	Теорија на движење во вонпатни услови (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
16.	Современи погонски системи кај возила (2023/2024 зимски) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
17.	Пресметка на моторните возила (2024/2025 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
18.	Виртуелни постапки на проектирање (2024/2025 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
19.	Теорија на движење во вонпатни услови (2024/2025 летен) – 2 часа*15 недели*0,04 поени	1.2
II.	Одржување настава (втор циклус студии)	
1.	Електрични и хибридни возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5
2.	Интелигентни транспортни системи (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5
3.	Електрични и хибридни возила (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5

4.	Мерење, мерни методи и инженерско експериментирање (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5
5.	Интелигентни транспортни системи (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5
6.	Електрични и хибридни возила (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5
7.	Мерење, мерни методи и инженерско експериментирање (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5
8.	Интелигентни транспортни системи (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,05 поени	1.5
III.	Одржување вежби (прв циклус студии)	
1.	Современи погонски системи кај возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
2.	Симулација на динамиката на возилата (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
3.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
4.	Конструкција на моторните возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
5.	Теорија на движење на моторните возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
6.	Автоматизација на системите кај моторните возила (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
7.	Технички прописи и оценка на сообразност (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
8.	Моделирање и симулација во автомобилското инженерство (2020/2021 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
9.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
10.	Теорија на движење во вонпатни услови (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
11.	Дијагностика и одржување (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
12.	Испитување на возила и машини (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
13.	Виртуелни модели и симулации (2020/2021 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
14.	Конструкција на моторните возила (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
15.	Автоматизација на системите кај моторните возила (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
16.	Технички прописи и оценка на сообразност (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
17.	Моделирање и симулација во автомобилското инженерство (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
18.	Современи погонски системи кај возила (2021/2022 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
19.	Теорија на движење во вонпатни услови (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
20.	Дијагностика и одржување (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
21.	Испитување на возила и машини (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
22.	Виртуелни модели и симулации (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
23.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2021/2022 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
24.	Современи погонски системи кај возила (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9

25.	Конструкција на моторните возила (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
26.	Технички прописи и оценка на сообразност (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
27.	Автоматизација на системите кај моторните возила (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
28.	Моделирање и симулација во автомобилското инженерство (2022/2023 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
29.	Проектирање и конструкција на моторните возила (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
30.	Теорија на движење во вонпатни услови (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
31.	Дијагностика и одржување (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
32.	Испитување на возила и машини (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
33.	Виртуелни модели и симулации (2022/2023 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
34.	Современи погонски системи кај возила (2023/2024 зимски) - 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
35.	Технички прописи и оценка на сообразност (2023/2024 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
36.	Моделирање и симулација во автомобилското инженерство (2023/2024 зимски) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
37.	Теорија на движење во вонпатни услови (2024/2025 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
38.	Дијагностика и одржување (2024/2025 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
39.	Моделирање и симулација во автомобилското инженерство (2024/2025 летен) 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
40.	Испитување на возила и машини (2024/2025 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
41.	Технички прописи и оценка на сообразност (2024/2025 летен) – 2 часа*15 недели*0,03 поени	0.9
IV.	Консултации со студенти	
1.	Консултации со студенти 2020/2021, (зимски: 3 предмети предавања и 8 предмети вежби + летен 3 предмети предавања и 5 предмети вежби * 20 студенти =385 студенти*0,002)	0.77
2.	Консултации со студенти 2021/2022, (зимски: 1 предмет предавања и 5 предмети вежби + летен 3 предмети предавања и 5 предмети вежби * 24 студенти =335 студенти*0,002)	0.67
3.	Консултации со студенти 2022/2023, (зимски: 1 предмет предавања и 5 предмети вежби + летен 4 предмети предавања и 5 предмети вежби * 18 студенти =266 студенти*0,002)	0.53
4.	Консултации со студенти 2023/2024, (зимски: 1 предмет предавања и 3 предмети вежби * 10 студенти = 4 студенти*0,002)	0.08
5.	Консултации со студенти 2024/2025 (летен: 3 предмети предавања и 5 предмети вежби * 14 студенти =108 студенти*0,002)	0.22
V.	Подготовка на нов предмет – предавања	
	Модерни погонски системи кај моторните возила	1
	Автономни возила	1
VI.	Ментор на дипломска работа (23)	4.6
VII.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (27)	2.7
VIII.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд (3)	0.9
	Вкупно	83.3

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
IX.	Ментор на магистерски труд (еден завршен магистрант)	2
X.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
1.	Čangoski, Vasko, Igor Đurkov, and Vase Jordanoska . „Implementation of advanced control methods for improved vehicle dynamics and safety using co-simulation approach“. Mechanical Engineering - Scientific Journal (ISSN In print: 1857–5293 / On line: 1857–9191) Vol. 38, No 2 (2020): 109-116.	4
2.	Josifovska, Stefani and Vase Jordanoska . „Li-Ion Battery Behavior in An Electric Vehicle Drive Simulation“. Mechanical Engineering–Scientific Journal (ISSN In print: 1857–5293 / On line: 1857–9191), Vol. 40, No. 2 (2022): 79-83.	4.5
3.	Josifovska, Stefani and Vase Jordanoska . „Comparison of Different Modelling Approaches for Vehicle Velocity Control on An Upcoming Bottleneck Section“. Mechanical Engineering–Scientific Journal (ISSN In print: 1857–5293 / On line: 1857–9191), Vol. 41, No. 1 (2023): 51-58.	4.5
4.	Čangoski, Vasko, Igor Đurkov, Darko Danev and Vase Jordanoska . „Vehicle Handling Enhancement Employing Four-Wheel Independent Steering System Using Sliding Mode Control“. Mechanical Engineering–Scientific Journal (ISSN In print: 1857–5293 / On line: 1857–9191), Vol. 41, No. 1 (2023): 59-70.	3
5.	Changoski, Vasko, Igor Gjurov, and Vase Janushevska . „Handling and stability analysis of an automated vehicle with integrated four-wheel independent steering (4WIS)“ Mobility & Vehicle Mechanics Journal (ISSN print 1450 – 5304 / e-ISSN 2334-9891), Vol. 50, No. 2, (2024): 37-60.	4
XI.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
1.	Jordanoska, Vase , Darko Danev, and Vasko Changoski. „Evaluating Coordinated Cooperative Control of Three Active Car Systems Using Fuzzy-Logic“. IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (ISSN: 1757-899X). Vol. 1190. No. 1. IOP Publishing, 2021.	4
2.	Jordanoska, Vase , Vasko Changoski, and Darko Danev. „Coordinated control of ESC with active front steering and active suspension normal force control for better vehicle’s dynamic response“. IOP Conference Series: Materials Science and Engineering (ISSN: 1757-899X). Vol. 1271. No. 1. IOP Publishing, 2022.	4
3.	Changoski, Vasko, Igor Gjurov, and Vase Jordanoska . „Improving vehicle dynamics employing individual and coordinated sliding mode control in vehicle stability, active front wheel steering and active rear wheel steering systems in co-simulation environment“. IOP	4

	Conference Series: Materials Science and Engineering (ISSN: 1757-899X). Vol. 1271. No. 1. IOP Publishing, 2022.	
	Вкупно	34

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
ХП.	Рецензент на учебник за средно или основно образование	
1.	Моторни возила (III година)	0.5
2.	Електроника (III година)	0.5
3.	Електроника (IV година)	0.5
4.	Современи системи за безбедност на моторни возила (IV година)	0.5
5.	Мерење во автоматиката (III година)	0.5
ХП.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија	
1.	Обработка на документи од инспекција на преправено / поправено возило во постапка за одобрување, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, Техничка служба за возила, минимум 10 предмети годишно во периодот од 2020 до 2025 година.	1
2.	Обработка на документи од инспекција на прегледано возило во постапка за единечно одобрување, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, Техничка служба за возила, минимум 10 извештаи годишно во периодот од 2020 до 2025 година.	1
3.	Технички извештај во постапка за одобрување на тип возило, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет – Скопје, Техничка служба за возила, 10 извештаи во периодот од 2020 до 2025 година.	1
4.	Доц. д-р Васе Јорданоска технички оценувач од Институтот за акредитација на Република Северна Македонија од надзор за акредитација на Лабораторија за калибрација LK005. Извештај од оценување на лабораторија, Скопје, јуни 2022.	1
5.	Доц. д-р Васе Јорданоска технички оценувач од Институтот за акредитација на Република Северна Македонија од надзор за акредитација на Лабораторија за тестирање LT073. Извештај од оценување на лабораторија, Скопје, јуни 2022.	1
6.	Проф. д-р Игор Ѓурков, проф. д-р Дарко Данев, доц. д-р Васе Јорданоска, Асис. м-р Васко Чангоски. Вешт наод и мислење од испитувањето на техничката состојба на возилото „HONDA CIVIC“ без регистарски ознаки и со број на пасија SHHFN23608U000633, Скопје, февруари 2021.	1
7.	Проф. д-р Игор Ѓурков, проф. д-р Дарко Данев, доц. д-р Васе Јорданоска. СТРУЧНО МИСЛЕЊЕ врз основа на барањето доставено до Машински факултет – Скопје, од страна на друштвото за трговија на големо и мало МАК АУТОСТАР ДООЕЛ Скопје, заведено под архивски број 10-1565/1 од 24.11.2020.	1
8.	Заменик менаџер за квалитет во ИТ – 009 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Машински факултет – Скопје, Инспекциско тело за моторни возила, ЛК – 001 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет во Скопје, Лабораторија за	1

	калибрација на сила и момент на сила и ЛТ – 045 Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Машински факултет во Скопје, Лабораторија за тестирање на механички карактеристики, машини и возила во периодот од 2013 до 2023 година.	
XIV.	Главен (основен) проект – учесник/соработник	
1.	Договор бр. 0803-1038/1 од 6.10.2020 година за деловно-техничка соработка помеѓу Машински факултет – Скопје и БРАКО ДОО, Проект 1: „Развој на електрична верзија на GM400“	2
XV.	Учество во промотивни активности на факултетот/институтот	
1.	Учебна година 2022/2023 (Отворен ден на УКИМ)	0.5
XVI.	Раководител на лабораторија	
1.	Лабораторија за возила	1
Дејности од поширок интерес		
XVII.	Член на факултетска комисија	
1.	Член на изборна комисија за ректор	0.5
XVIII.	Член на комисија за избор во звање	0.2
XIX.	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
1.	Член во ТК10 при ИСРМ	1
2.	Член во ТК18 при ИСРМ	1
3.	Член во ТК48 при ИСРМ	1
4.	Член на Секторска комисија за сообраќај, транспорт и складирање	1
5.	Член на Комисијата за спроведување и полагање на стручен испит за проценувач на транспортни средства	1
XX.	Учество во изработка на национална програма од одредена област	
1.	Наставната програма МОТОРНИ ВОЗИЛА, Образовен профил: Техничар за возила на алтернативен погон	3
2.	Наставната програма МОТОРИ СО ВНАТРЕШНО СОГОРУВАЊЕ, Образовен профил: Техничар за возила на алтернативен погон	3
3.	Наставната програма ЕЛЕКТРОТЕХНИКА, Образовен профил: Техничар за возила на алтернативен погон	3
4.	Наставната програма МОТОРНИ ВОЗИЛА, Образовен профил: Возач инструктор - специјалист	3
5.	Наставната програма ОСНОВИ НА МАШИНСТВО СО МАШИНСКИ ЕЛЕМЕНТИ, Образовен профил: Техничар за влека – машиновозач	3
Вкупно		34.7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	83.3
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	40
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	34.7
Вкупно	158

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Дарко Данев, Машински факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Игор Ѓурков, Машински факултет – Скопје, с.р.
 Проф. д-р Петар Симоновски, Машински факултет – Скопје, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ПРИМЕНА НА ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА И ДИГИТАЛЕН БЛИЗНАК ПРИ
ПРОЕКТИРАЊЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА УПРАВУВАЧКИ СИСТЕМИ”,
ИЗРАБОТЕНА ОД М-Р РАДМИЛА КОЛЕВА, ДИПЛ. МАШ. ИНЖ.,
ПРИЈАВЕНА НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Со Одлука бр. 02-475/2 на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, донесена на 27.3.2025 год., формирана е Комисија за одбрана на докторската дисертација со наслов: „Примена на вештачка интелигенција и дигитален близнак при проектирање и идентификација на управувачки системи”, изработена од м-р Радмила Колева, дипл. маш. инж.

По прегледувањето на дисертацијата, Комисијата го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на м-р Радмила Колева претставува самостоен научен труд од областа на системите за управување со хидроенергетски објекти. Посебен акцент е ставен на користењето на модерните и напредни технологии, како што се невронските мрежи, машинското учење и дигиталниот близнак при проектирањето и идентификацијата на управувачките системи за хидроенергетски објекти, со цел подобрување на нивната ефикасност и перформанси.

Докторската дисертација се состои од шест глави. Глава 1 го дава воведот, додека, пак, Глава 2, „Преглед на досегашните истражувања”, информира за она што досега е направено од други автори кои работеле во истото поле на истражување. Глава 3, „Математичко моделирање на хидропостројка“, ги презентира математичките модели на хидропостројката, но и математичките модели на методите на машинско учење користени во овој докторски труд. Во Глава 4, „Симулации на модели при црн старт на хидроенергетска постројка со користење на машинско учење и управување засновано на невронски мрежи“, започнуваат оригиналните придонеси преку анализи на подобрувањата на перформансите на хидроенергетските објекти здобиени со примената на управувањата засновани на невронски мрежи и машинско учење. Глава 5, „Верификација на примена на невронски мрежи и машинско учење“, се фокусира на верификација на добиените резултати од симулациите, односно кандидатката ја анализира можноста добиените резултати да се применат на реални постројки. Конечно, Глава 6 дава резиме на целокупната работа.

Во дисертацијата се вклучени 100 слики, 17 табели и 68 означени равенки и формули. Списокот на користена литература содржи 109 наслови.

Воведниот дел на трудот е изложен во првата глава и во него се објаснети мотивацијата за направените истражувања, целите и применетата методологија на истражувања.

Во втората глава е даден осврт кон претходните релевантни истражувања во предметната проблематика. Притоа, најпрво се разгледани одредени истражувања што ја третираат проблематиката на моделирање на хидропостројките и нивното управување, додека во продолжението е посветено внимание на истражувањата што се однесуваат на најсовремените техники на

управување базирани на машинско учење, невронски мрежи и дигитален близнак.

Во третата глава, презентирани се математичките модели на хидропостројка, но и математичките модели на методите на машинско учење користени во овој труд: методата на повеќеслоен перцептрон (MLP), методата на долга краткорочна меморија (LSTM) и управувањето засновано на невронски мрежи. Исто така, во ова поглавје математички се опишани сите карактеристики на вештачките невронски мрежи и машинското учење, како што се бројот на неврони, пресметката на квадратна грешка и нејзиниот корен, пресметката на тежинскиот коефициент и коефициентот на помест, големината на излезниот сигнал, влезниот слој и скриените слоеви, парцијалните изводи на грешката и алгоритмот за оптимизација на пресметката. Презентиран е и алгоритам за формирање на невронски мрежи.

Во четвртата глава, најпрво се презентирани резултати од симулации извршени на линеарен модел на хидропостројка управувана единствено со невронски мрежи (NARMA), а потоа се презентираат резултати од иновативно комбинирано управување кое ги интегрира класичните закони за управување (PID) и управување со невронски мрежи. Во понатамошните симулации, кандидатката, применувајќи ја науката за обработка на податоци, прави дигитален близнак на хидрауличната турбина, воведувајќи целосна замена на математичкиот модел на турбината со невронски мрежи, прикажува успешна идентификација на динамиката на хидрауличната турбина и презентира техника на одредување на коефициентите на PID-управувањето и временската константа на турбината.

Во петтата глава, опишани се лабораториските мерења изведени на експериментална инсталација поставена во Лабораторијата за автоматика на Машинскиот факултет во Скопје. Користена е техника на брзо прототипирање за да се проверат коефициентите добиени од симулациите, да се идентификуваат проблемите и да се анализираат причините за нивната појава.

Во шестата глава се дадени заклучокот на трудот и препораки за понатамошно истражување.

На крај е приложен Додаток, кој се состои од кодовите кои се пишуваат од страна на кандидатката за да се добијат резултатите прикажани во претходните глави.

Поглавјето со 109 референци содржи добра мешавина на важна историска литература и голема количина на нови публикации, што дава доказ дека трудот е на најсовремено ниво во областа на управување и управувачки системи.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Радмила Колева претставува комплексно научно истражување во кое кандидатката успешно воспоставува врска помеѓу класичните методи на управување и најсовремените техники кои се засноваат на науката за обработка на податоци. Истражувањата започнуваат со компјутерски симулации за на крај резултатите да се верифицираат преку лабораториски испитувања. Најпрво, извршени се симулации на линеарен модел на хидропостројка, управувана единствено со

невронски мрежи (NARMA). Поради утврдените недостатоци на таквото управување, пред сè, поради присутноста на грешката во стационарна состојба, кандидатката предложува да се користи со комбинирано управување. Таквото комбинирано управување ги интегрира класичните закони за управување (PID) и најсовремените техники на машинското учење – неврронските мрежи. Од извршените симулации, користејќи комбинирано управување и нелинеарни модели на хидропостројки, кандидатката презентира отстранување на грешките во стационарна состојба, како и подобрени динамички карактеристики на анализираниот објект на управување. Во понатамошните симулации, кандидатката, применувајќи ја науката за обработка на податоци, прави дигитален близнак на хидрауличната турбина, воведувајќи целосна замена на математичкиот модел на турбината со неврронски мрежи, прикажува успешна идентификација на динамиката на хидрауличната турбина и презентира техника на одредување на константите на PID-управувањето и временската константа на турбината. Применливоста на резултатите се потврдени преку лабораториските мерења изведени на експериментална инсталација поставена во Лабораторијата за автоматика на Машинскиот факултет во Скопје. Користена е техниката на брзо прототипирање за да се проверат коефициентите добиени од симулациите. Презентираните резултати покажуваат дека поради примената на техниките на машинско учење доаѓа до појава на специфичен феномен наречен интегрален побег (анг. wind-up), а за кој е прикажан и верифициран начин за отстранување. Дополнително, извршена е и анализа на причините за појава на ваквиот феномен.

Докторската дисертација на м-р Радмила Колева претставува оригинална научна работа. Комисијата ги наоѓа следниве придонеси:

1. М-р Радмила Колева предлага иновативно управување кое претставува комбинација на класичните типови на управување и вештачките неврронски мрежи со коешто се овозможуваат подобрени динамички карактеристики на анализираниот објект на управување.
2. Таа предлага иновативен метод за проектирање на PID-управување и нова метода за идентификација на динамиката на хидрауличната турбина кои се засноваат на техниките на машинско учење.
3. Генерира дигитален близнак на хидрауличната турбина, воведувајќи целосна замена на математичкиот модел на турбината со неврронски мрежи.
4. Преку мерења изведени на реален лабораториски систем, утврдува недостатоци на ваквите современи системи при нивна практична примена и предлага соодветни решенија.
5. Резултатите и прикажаните техники во овој докторски труд имаат потенцијал да го револуционизираат работењето на управувачките системи, овозможувајќи поголема флексибилност при променливи работни услови.

ЗАКЛУЧОК

Докторската дисертација со наслов „Примена на вештачка интелигенција и дигитален близнак при проектирање и идентификација на управувачки системи“, изработена од м-р Радмила Колева, дипл. маш. инж., претставува висококвалитетен и оригинален научен труд, кој дава значаен научен придонес во областа на современите системи за управување. Обемните аналитички и нумерички истражувања и верификацијата на моделите ѝ даваат посебна вредност на дисертацијата.

Темелното истражување со користење на најсовремените технологии, како што се невронските мрежи, машинското учење и дигиталниот близнак, ја прави оваа дисертација богат извор на информации за научниците кои работат во областа на вештачката интелигенција и нејзината примена во управувачките системи.

Во дисертацијата е обработена комплексна, мултидисциплинарна материја со практично значење. Кандидатката, користејќи оригинален пристап, успешно ги поврзува нумеричките со експерименталните истражувања и донесува заклучоци што имаат практична примена.

Со цел подобрување на динамичките перформанси на хидроенергетскиот објект, кандидатката предлага примена на нови управувачки техники базирани на вештачки невронски мрежи. Кандидатката покажува широко и фундаментално познавање на материјата и на третираната проблематика.

Врз основа на горната евалуација, Комисијата заклучува дека трудот со наслов: „Примена на вештачка интелигенција и дигитален близнак при проектирање и идентификација на управувачки системи“, изработен од м-р Радмила Колева, дипл. маш. инж., во целост ги исполнува критериумите и барањата за успешно изработена докторска дисертација и со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје да го прифати овој извештај и да закаже јавна одбрана на дисертацијата.

Комисија

Проф. д-р Лазе Трајковски, с.р.
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“,
Машински факултет, Скопје

Проф. д-р Дарко Бабунски, с.р.
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“,
Машински факултет, Скопје

Проф. д-р Атанаско Тунески, с.р.
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“,
Машински факултет, Скопје

Проф. д-р Емил Заев, с.р.
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“,
Машински факултет, Скопје,
Д-р Герхард Рат, вонреден професор во
пенсија, с.р.
Универзитет во Леобен, Австрија

R E C E N S I O N
OF THE DOCTORAL DISSERTATION
ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TWIN APPLICATION IN THE DESIGN AND
IDENTIFICATION OF CONTROL SYSTEMS
AUTHORED BY RADMILA KOLEVA, M.Sc., GRADUATE MECHANICAL
ENGINEER
SUBMITTED TO THE FACULTY OF MECHANICAL ENGINEERING IN
SKOPJE

Pursuant to Decision no. 02-475/2 Teaching-Scientific Council of the Faculty of Mechanical Engineering in Skopje, reached on 27.3.2025, established a Commission for the defense of the doctoral dissertation with the title: “Artificial intelligence and digital twin application in the design and identification of control systems“, prepared by Radmila Koleva, M.Sc., a graduate mechanical engineer.

After reviewing the dissertation, the Commission submits the following

REPORT

The doctoral dissertation of Radmila Koleva, M.Sc., represents an independent scientific work in the field of hydropower plant control systems. Special emphasis is placed on the use of modern and advanced technologies such as neural networks, machine learning, and digital twin in the design and identification of hydropower plant control systems to improve their performance and efficiency.

The dissertation consists of six chapters. Chapter 1 gives the introduction, Chapter 2, *Review of previous research*, informs about what has been done so far by other authors who have worked in the same field of research. Chapter 3, *Mathematical modeling of hydropower plant*, presents the mathematical models of the hydropower plant, but also the mathematical models of the machine learning methods used in this doctoral dissertation. Chapter 4, *Model simulations during black start of a hydropower plant using machine learning and neural network-based control*, begins with original contributions through analyses of the performance improvements of a hydropower plant obtained with the application of neural network and machine learning-based control. Chapter 5, *Verification of the Neural Networks Application and Machine Learning*, focuses on the verification of the results obtained from the simulations, i.e., the candidate analyzes the possibility of applying the obtained results to real plants. Finally, Chapter 6 provides a summary of the overall work.

The dissertation includes 99 figures, 17 tables, and 68 numbered equations and formulas. The bibliography contains references to 109 titles.

The introductory part of the dissertation is presented in the first chapter. It explains the motivation for the research, the objectives, and the applied research methodology.

The second chapter provides a review of previous relevant research in the field of the work area. First, certain research that addresses the issue of modeling hydropower plants and their control is reviewed, while the rest of the chapter focuses

on research related to the most contemporary control techniques based on machine learning, neural networks, and digital twins.

The third chapter presents the mathematical models of the hydropower plant, as well as the mathematical models of the machine learning methods used in this dissertation: the multilayer perceptron (MLP) method, the long short-term memory (LSTM) method, and control based on neural networks. Also, this chapter mathematically describes all the characteristics of artificial neural networks and machine learning, such as the number of neurons, the calculation of the squared error and its root, the calculation of the weight coefficient and the biases, the size of the output signal, the number and the size of the input layer and the hidden layers, the partial derivatives of the error, and the algorithm for optimizing the calculation. An algorithm for computing neural networks is also presented.

In the fourth chapter, first, simulation results performed on a linear model of a hydropower plant controlled solely by neural networks (NARMA) are presented, and then, results from an innovative combined control that integrates classical control laws (PID) and control by neural networks are presented. In further simulations, the candidate, applying the science of data processing, creates a digital twin of the hydraulic turbine, introducing a complete replacement of the hydraulic turbine mathematical model with neural networks, demonstrates successful identification of the hydraulic turbine dynamics, and presents a technique for determining the coefficients of PID and the time constant of the turbine.

Chapter five describes laboratory measurements performed on an experimental installation constructed in the Laboratory of Automation at the Faculty of Mechanical Engineering in Skopje. Rapid control prototyping techniques were used to verify the coefficients obtained from the simulations, identifying problems and analyzing the causes of their occurrence.

The sixth chapter provides the conclusion of the dissertation and recommendations for further research.

Finally, at the end of the dissertation, there is an appendix containing the code written by the candidate to obtain the results presented in the previous chapters.

The chapter with 109 references contains a comprehensive blend of important historical literature and a substantial amount of new publications, which provides evidence that the work is at the newest state-of-the-art in system control.

The doctoral dissertation of the candidate M.Sc. Radmila Koleva is a complex scientific research in which the candidate successfully establishes a connection between classical control methods and the most modern techniques based on the science of data processing. The research begins with computer simulations, and finally, the results are verified through laboratory tests. First, simulations of a linear model of a hydropower plant controlled solely by neural networks (NARMA) were performed. Due to the identified disadvantages of such control, primarily due to the presence of the error in the steady state, the candidate proposes a combined control to be used.

Such combined control integrates classical control laws (PID) and the most contemporary machine learning techniques - neural networks. From the simulations

performed using combined control and nonlinear models of hydropower plants, the candidate presents the elimination of steady-state errors as well as improved dynamic characteristics of the analyzed control object. In further simulations, the candidate, applying the science of data processing, creates a digital twin of the hydraulic turbine introducing a complete replacement of the mathematical model of the turbine with neural networks, demonstrates successful identification of the hydraulic turbine dynamics and presents a technique for determining the constants of the PID control and the time constant of the turbine. The applicability of the results is confirmed through laboratory measurements performed on an experimental installation constructed in the Laboratory of Automation at the Faculty of Mechanical Engineering in Skopje. The rapid control prototyping technique was used to verify the coefficients obtained from the simulations. The presented results show that due to the application of machine learning techniques, a specific phenomenon called integral wind-up occurs, and a verified way to eliminate it is presented. Additionally, an analysis of the causes of the occurrence of this phenomenon is performed.

The doctoral dissertation of M.Sc. Radmila Koleva represents an original scientific work. The Commission finds the following contributions:

1. M.Sc. Radmila Koleva proposes an innovative control that is a combination of classical control types and artificial neural networks, which enables improved dynamic characteristics of the analyzed control object.
2. The candidate proposes an innovative method for PID control design and a new method for hydraulic turbine dynamics identification based on machine learning techniques.
3. The candidate generates a digital twin of the hydraulic turbine by introducing a complete replacement of the turbine's mathematical model with neural networks.
4. Through measurements performed on a real laboratory system, it determines the disadvantages of such modern systems in their practical application and proposes appropriate solutions.
5. The results and techniques presented in this doctoral dissertation have the potential to revolutionize the operation of control systems, allowing greater flexibility in variable operating conditions.

CONCLUSION

The doctoral dissertation entitled „Artificial Intelligence and digital twin application in the design and identification of control systems”, authored by M.Sc. Radmila Koleva, B.Sc. Mechanical Eng., represents a high-quality and original scientific work that makes a significant scientific contribution to the field of modern control systems. Extensive analytical and numerical research, as well as the validation of the models, give particular value to the dissertation.

The thorough research conducted using cutting-edge technologies such as neural networks, machine learning, and digital twins makes this dissertation a rich source of information for scientists working in the field of artificial intelligence and its application in control systems.

The dissertation addresses a complex, multidisciplinary subject with practical relevance. The candidate, using an original approach, successfully connects numerical with experimental research and draws conclusions that have practical application.

To improve the dynamic performance of the hydropower plant, the candidate proposes the application of new control techniques based on artificial neural networks. The candidate demonstrates broad and fundamental knowledge of the subject matter and the issues addressed.

Based on the above evaluation, the Commission concludes that the dissertation entitled "Artificial Intelligence and digital twin application in the design and identification of control systems", prepared by M.Sc. Radmila Koleva, B.Sc. Mechanical Eng., fully meets the criteria and requirements for a successfully completed doctoral dissertation and is pleased to propose to the Teaching-Scientific Council of the Faculty of Mechanical Engineering in Skopje to accept this report and schedule a public defense of the dissertation.

Defense Committee

Prof. Dr. Laze Trajkovski,
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje,
Faculty of Mechanical Engineering - Skopje
Prof. Dr. Darko Babunski,
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje,
Faculty of Mechanical Engineering - Skopje
Prof. Dr. Atanasko Tuneski,
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje,
Faculty of Mechanical Engineering - Skopje
Prof. Dr. Emil Zaev,
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje,
Faculty of Mechanical Engineering - Skopje
5. Ass. Prof. Dipl.-Ing. Dr.mont. Gerhard Rath
University of Leoben, Austria (retired)

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ГЕРИЈАТРИЈА, КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКА И ОПШТА ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И КАРДИОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.3.2025 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: интерна медицина, геријатрија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и кардиологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2181/19 донесена на 8.4.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Сашко Кедев, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Елизабета Србиновска Костовска, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Јорго Костов, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Татјана Миленковиќ, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Билјана Герасимовска Китановска, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања по предметите од наставно-научните области: интерна медицина, геријатрија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и кардиологија, во предвидениот рок се пријавија: в. н. сор. д-р Ирена Митевска и н. сор. д-р Билјана Зафировска Талеска.

В. н. сор. д-р Ирена Митевска

Биографски податоци и образование

Д-р Ирена Митевска е родена на 8.7.1974 година во Скопје. Средното образование го завршила во Варшава, Република Полска, во 1991 година. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 1.10.1997 година, со просечен успех 8,53.

Кандидатката активно се служи со англиски, полски и руски јазик.

На II циклус студии (магистерски) од областа на кардиологијата се запишала во 2000 година, кои ги завршила со просечна оценка 10,0. На 26.11.2008 година го одбрала магистерскиот труд под наслов: „Дијагностичка вредност на миокардниот вијабилитет кај пациенти со исхемична срцева слабост и коронарна бајпас реваскуларизација“ и се здобила со звањето магистер на медицински науки.

Докторска дисертација пријавила во 2012 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Дијагноза и прогноза на коронарна артериска болест кај асимптоматски пациенти со умерен и висок кардиоваскуларен ризи: улога на биомаркери и техники на миокардна визуализација“, јавно ја одбрала на 27 март 2017 година, со што се здобила со титулата доктор на медицински науки.

Специјалистичкиот испит по предметот Интерна медицина го положила во јуни 2004 година, кога се стекнала со звањето специјалист интернист. Супспецијализацијата по кардиологија ја завршила во ноември 2009 година, по што се здобила со звањето супспецијалист кардиолог.

За помлад асистент по предметот Интерна медицина на Медицинскиот факултет во Скопје е избрана на XV редовна седница на Наставно-научниот совет на 22.5.2008 година. Во академската 2015/2016 година е избрана за асистент докторанд по предметот Интерна медицина и клиничко испитување.

Во 2019 година е избрана за научен соработник по предметот Интерна медицина и клиничко испитување. Реизбрана е во звањето виш научен соработник во научните области интерна медицина, геријатрија, здравствена нега и кардиологија (реферат објавен во Билтенот на УКИМ број 1299 од 15.1.2024 година).

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, кандидатката д-р Ирена Митевска изведува вежби на првиот циклус студии на студиската програма Општа медицина, фармакологија и стоматологија (клиничко испитување, интерна медицина, ургентна медицина). Ментор и едукатор е на студенти по медицина и специјализанти по кардиологија, физикална терапија, нуклеарна медицина.

Д-р Ирена Митевска се вработила на Универзитетската клиника за кардиологија во Скопје, на 1.10.2002 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 845/2004, бр. 938/2008, бр. 1100, мај 2015 и бр. 1110, 2 ноември 2015, 1 јуни 2019, 1 мај 2021 и 15 јануари 2024, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатката в. н. сор. д-р Ирена Митевска изведувала настава во форма на вежби по интерна медицина (кардиологија), клиничко испитување и ургентна медицина на прв и втор циклус студии на студиската програма по медицина, стоматологија, фармакологија, здравствена нега во радиологија и медицински сестри. Едукатор и ментор е на специјализанти по интерна медицина, кардиологија, анестезиологија, спортска медицина, нуклеарна медицина, пулмологија и алергологија. Д-р Митевска е вклучена во наставата во студиската програма за стручни специјалистички студии за медицинска сестра/техничар – специјалист за интензивна здравствена нега.

Д-р Ирена Митевска е член на Комисија за полагање на супспецијалистички испит по супспецијалноста кардиологија, како и ментор на студенти во трет циклус академски студии – докторски студии на УКИМ во медицинските науки.

Кандидатката учествувала како член во Комисија за оцена и одбрана на дипломска работа.

Д-р Ирена Митевска е автор и коавтор на книги од областа на кардиологијата. Автор е на книга издадена во странство (САД), 2023 година, на англиски јазик под наслов: „Pulmonary embolism: Contemporary diagnosis, risk stratification and management“.

Д-р Ирена Митевска врши експертски активности како рецензент на трудови во списанија со меѓународен уредувачки одбор.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ирена Митевска има објавено вкупно 52 научни труда од областа на клиничката кардиологија, од кои 15 научни труда во научни списанија со фактор на влијание. 15 научни трудови се објавени во последните 5 години. Кандидатката има објавено 156 научни труда во зборници од научни собири. Коавтор е на две поглавја во книгата Diabetoangiology, издадена на англиски јазик. Д-р Митевска е автор на книга за дијагноза и третман на белодробна тромбемболија, издадена во САД, во 2023 година. Од нејзината работа произлегле многубројни трудови публикувани во меѓународни и домашни списанија и конгреси. Активно учество зема во повеќе работни групи на Европското кардиолошко здружение, како и во меѓународни студии. Д-р Митевска е избрана за професионален припадник на Европското здружение по кардиологија (Fellow of the European Society of Cardiology) во декември 2023 година.

Активен учесник била во повеќе меѓународни и домашни студии, како и студии доверени од Европското кардиолошко здружение во областа на кардиологијата (меѓународна мултицентрична студија: SIGNIFY study (Study assessInG the morbidity–mortality beNefits of the If inhibitor ivabradine in patients with coronarY artery disease), 2010 – 2014, меѓународна мултицентрична студија: ISCHEMIA Trial 2013 – во тек, мултицентрична рандомизирана студија HERMES Trial, тригодишен национален научен проект организиран од Министерството за образование и наука: Дијагноза, ризик-стратификација, евалуација на терапија и прогноза на коронарната артериска болест со методот на миокардна перфузиона скинтиграфија. Учествовала во три меѓународни регистри од страна на Европското здружение на кардиолози, како и во 5 прегледни студии. Д-р Митевска е национален координатор на регионалниот РЕПЕР-регистар за белодробна тромбемболија.

Д-р Митевска е член на Комисијата за разгледување и оценување на апстракти за Годишниот кардиолошки конгрес при Европското здружение на кардиолози од 2016, 2017 2023 и 2025 година.

Членување и активност во професионални/стручни асоцијации

Д-р Ирена Митевска била потпретседател на Здружението на кардиолози на Р Македонија, како и претходен благајник на Здружението. Таа е избрана за следен претседател на Македонското здружение по кардиологија за периодот 2026 – 2028 година.

Д-р Митевска е член на: Меѓународната асоцијација за срцеви истражувања и Американската асоцијација за нуклеарна кардиологија; професионален член е на: Европското кардиолошко здружение, Европската асоцијација за кардиоваскуларни визуелизациони техники, Европската асоцијација за кардиоваскуларна превенција и рехабилитација, Европската асоцијација за срцева слабост, Работната група за валвуларни срцеви заболувања во Европското кардиолошко здружение, Македонското здружение на кардиолози, Светската срцева федерација, Македонското лекарско друштво, Македонската лекарска комора и Македонската асоцијација за хипертензија. Д-р Митевска е член на Комисијата за едукација и професионален развој при Европското здружение по кардиологија.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ирена Митевска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија – Скопје. Врши и здравствена дејност од областа на кардиологијата и интерната медицина. Работи на Одделот за интензивна коронарна нега на Клиниката за кардиологија. Активно е вклучена во работата на тимот за нуклеарна кардиологија и ехокардиографија при Универзитетската клиника за кардиологија.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престои во период од 1 до 3 месеци на Кралскиот колеџ во Лондон, Велика Британија, Клиниката за кардиологија во Royal Brompton Hospital, Оддел за нуклеарна кардиологија, Универзитетска болница и Клиниката за кардиологија во Леиден, Холандија, Оддел за неинвазивна кардиологија, Медицинскиот универзитет во Виена, Австрија, Клиника за кардиологија, Оддел за ехокардиографија, Клинички центар – Љубљана, Клиника за кардиологија, Оддел за ехокардиографија и болести на крвни садови, и тоа во: 2000, 2005, 2014 и 2016 година.

Исто така, д-р Митевска се усовршувала на низа национални и меѓународни курсеви и школи, учествувала на симпозиуми и панели. Активно учествувала во организација на национални симпозиуми и конгреси.

Акредитиран испитувач е во комисиите за стручен испит на лекарите при ЛКМ.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на комисиите на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија – Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Митевска

Институција: Катедра за интерна медицина, Медицински факултет, УКИМ – Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ГЕРИЈАТРИЈА, КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКА И ОПШТА ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,53. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: кардиологија. Поле: интерна медицина. Подрачје: кардиологија.	ДА
3	Објавени најмалку пет научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 3.1.1. 1. Назив на научно списание: Journal of Medical Sciences (0.8 Scite Index) 2. Назив на електронската база на списанија: Index Copernicus Scopus, EMBASE/Excerpta Medica) 3. Наслов на трудот: GENDER DIFFERENCES AND PREDICTORS OF INCREASED CORONARY CALCIUM SCORE AND MYOCARDIAL ISCHEMIA IN DIABETES TYPE 2 PATIENTS. 4. Година на објава: 2021 3.1.2 1. Назив на научно списание: Macedonian Journal of Anesthesiology 2. Назив на електронската база на списанија: Меѓународен уредувачки одбор	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: SUCCESSFUL TREATMENT OF MASSIVE PULMONARY EMBOLISM WITH CARDIOGENIC SHOCK AS A FIRST MANIFESTATION OF COVID-19 INFECTION. 4. Година на објава: 2021 3.1.3 1. Назив на научно списание: Imaging 2. Назив на електронската база на списанија: (Index Medicus, Medline) 3. Наслов на трудот: Heart Full of Thrombi: Post COVID-19 multisite thrombosis assessed by echocardiography and pulmonary CT. 4. Година на објава: 2021 3.1.4 1. Назив на научно списание: Cardiologia Croatica 2. Назив на електронската база на списанија: Index Copernicus 3. Наслов на трудот: Post-COVID-19 Pulmonary Embolism and Takotsubo Cardiomyopathy Presenting as Myocardial Infarction with Non-obstructive Coronary Arteries – Case Report 4. Година на објава: 2022 3.1.5 1. Назив на научно списание: BMJ Open Respir Res 2. Назив на електронската база на списанија: (Index Medicus, Medline, PubMed, Web of Science, Scopus), IF 5.0 3. Наслов на трудот: Signs and symptoms of acute pulmonary embolism and their predictive value for all-cause hospital death in respect of severity of the disease, age, sex and body mass index: retrospective analysis of the Regional PE Registry (REPER). 4. Година на објава: 2023 3.1.6. 1. Назив на научно списание: South East European Journal of Cardiology. 2. Назив на електронската база на списанија: OpenAIRE, BASE, SciLit, Dimensions 3. Наслов на трудот: Signs and symptoms of acute pulmonary embolism and their predictive value for all-cause hospital death in respect of severity of the disease, age, sex and body mass index: retrospective analysis of the Regional PE Registry (REPER). 4. Година на објава: 2023 3.1.7 Назив на научно списание: Bratisl Med J 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, SCIE, PubMed / Medline, IF 1.5 3. Наслов на трудот: The ratio of brain natriuretic peptide level and CT pulmonary angiography parameters in pulmonary embolism in relation to sex. 4. Година на објава: 2024	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 3.2.1 1. Назив на научно списание: Cardiologia Croatica 2. Назив на електронската база на списанија: INDEX Copernicus, J-Gate, Google Scholar. H-Index 1 3. Наслов на трудот: Post-COVID-19 Pulmonary Embolism and Takotsubo Cardiomyopathy Presenting as Myocardial Infarction with Non-obstructive Coronary Arteries – Case Report. 4. Година на објава: 2022 3.2.2 Назив на научно списание: Srce I krvni sudovi 2. Назив на електронската база на списанија: Меѓународен уредувачки одбор 3. Наслов на трудот: What we have learned from the Regional Pulmonary Embolism Registry (REPER)? 163 Šta smo naučili iz regionalnog registra za plućnu emboliju (REPER)? 4. Година на објава: 2022	ДА
3.3	3.3 Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 3.3.1 Назив на научно списание: Diagnostics 2. Назив на електронската база на списанија: DOAJ, EBSCO, Scopus, PubMed, PMC, Web of Science, IndexCopernicus, Journal Citation Reports (JCR), IMPACT FACTOR 3.91 3. Наслов на трудот: The new-onset paroxysmal atrial fibrillation in acute pulmonary embolism is associated with all-cause hospital death in women but not in men. 4. Година на објава: 2023	ДА
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: _Pulmonary Embolism: Contemporary Diagnosis, Risk Stratification and Management 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД_Соединети Американски Држави 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: NOVA Science Publishers, New Your December 2023	
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји Назив на зборникот: ESC Heart Failure Congress 2021 Abstract Supplement, <i>European Journal of Heart Failure</i> 23 (Suppl. S2), 2–322 Назив на меѓународниот собир: ESC Heart Failure Congress 2021 3. Имиња на земјите: Франција, Италија, Шпанија, Англија,	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Германија Наслов на трудот: Prevalence and intra-hospital outcome of acute pulmonary embolism in COVID-19 pandemic: single center experience Година на објава: 2021 Назив на зборникот: International Conference on Nuclear Cardiology and Cardiac CT 2021 Abstract Supplement. European Heart Jurnal CV Imaging Назив на меѓународниот собир: International Conference on Nuclear Cardiology and Cardiac CT 2021 Имиња на земјите: Франција, Италија, Шпанија, Англија, Германија Наслов на трудот: Correlation between myocardial ischemia and coronary artery calcium score in patients with diabetes mellitus type 2. Година на објава: _2021 Назив на зборникот: Cardiologia Croatica 2021; 16(5-6)17B, CroEcho 2021 11th Croatian Biennal Echocardiography Congress with International Participation / Назив на меѓународниот собир: CroEcho 2021 - 11th Croatian Biennal Echocardiography Congress with International Participation Имиња на земјите: Франција, Италија, Шпанија, Англија, Германија, Хрватска, Словенија Наслов на трудот: POCUS ECHOCARDIOGRAPHY IN MASSIVE PULMONARY THROMBOEMBOLISM AS A FIRST MANIFESTATION OF COVID-19 INFECTION: CASE REPORT Година на објава: _2021 Назив на зборникот: Highlights in Cardiovascular Disease, Skopje 2022 Назив на меѓународниот собир: Symposium with International participation: Highlights in Cardiovascular Disease, Skopje 2022 Имиња на земјите: Бугарија, Србија, Англија, Италија, Америка Наслов на трудот: Penetrating atherosclerotic ulcer rupture in ascending aorta presented as Acute coronary syndrome Година на објава: 2022 Назив на зборникот: 7TH International Congress of the Macedoniaan Society of Cardiology with International Participation Abstract book, Ohrid 4-8 October 2023 Назив на меѓународниот собир: 7TH International Congress of the Macedoniaan Society of Cardiology with International Participation Abstract book, Ohrid 4-8 October 2023 Имиња на земјите: Македонија, Србија, Хрватска, Англија, Америка Наслов на трудот: Pulmonary Thromboembolism in a Postpartum Young Woman: A Complex Clinical Case Presentation. Година на објава: 2023 Назив на зборникот: Congress of the European Society of Cardiology, London 2024	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Назив на меѓународниот собир: Symposium with International participation: ESC Congress 2024, London, UK Имиња на земјите: Англија, Франција, Холандија, Германија, Италија, Австрија Наслов на трудот: The efficacy and safety of thrombolytic therapy for acute pulmonary embolism in patients with active malignant disease Година на објава: _2024	
3.6		
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: виш научен соработник, Билтен на УКИМ бр. 1299, 15.1.2024	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Членови на Рецензентската комисија

Проф. д-р Сашко Кедев, с.р.

Проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Проф. д-р Татјана Миленковиќ, с.р.

Проф. д-р Билјана Герасимовска Китановска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Митевска

Институција: Катедра за интерна медицина, Медицински факултет, УКИМ – Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ГЕРИЈАТРИЈА, КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКА И ОПШТА ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И КАРДИОЛОГИЈА

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност: Одржување на вежби	Поени
1.	Одржување настава на прв циклус студии (општа медицина интерна медицина-кардиологија) 2008/09 -1 година x 2 семестри x15 недели x 3 часа x 0,03 2008/09- 2017/18 – 10 години x 2 семестри x 8 вежби x4 часа x0,03 2019-2022-3 години x 2 семестри x 15 недели x 3 часа x 0,03	2,7 + 19,2 + 8.1
2.	Одржување вежби на прв циклус студии (општа медицина - интерна пропедевтика- клиничко испитување) 2008/09 – 2009/2010 -1 година x 2 семестри x15 недели x 3 часа x 0,03 2009/10- 2017/18 – 10 години x 2 семестри x 8 вежби x4 часа x0,03 2019-2021 - 2,5години x 2семестри x 15 недели x 3 часа x 0,03	2,7 + 19,2 + 6,75
3.	Одржување на вежби од прв циклус студии (стоматолози) 2008/09 -1 година x 2 семестри x 15 недели x 3 часа x 0,03 2009/10 – 2017/18– 10 години x 1 семестар x 8 вежби x4 часа x 0,03 2019-2021 летен семестар – 2.5 години x 2 семестри x 15 недели x 3 часа неделно x 0,03 2021 зимски семестар – 1 семестар x 15 недели x 3 часа неделно x 0.03	2,7 + 9,6 + 6.75 + 1.35
4.	Одржување на вежби за здравствена клиничка пракса 2009/10-2017/18 (по 2 годишно, вкупно 20 x 7 дена x 7 часа x 0.03) 2019-2021 летен семестар (по 2 годишно, вкупно 6 x7 дена x 7 часа x 0.03) 2023/2024 (вкупно 4 x7 дена x 7 часа x 0.03)	29.4 + 7.35 + 4.41
5.	Одржување на вежби од првциклус студии (општа медицина – ургентна медицина) 2012/13-2017/18– 7 години x 2 семестри x 15 часа x 0.03 2019-2021 летен семестар - 2,5години x 2 семестри x 15 часа x 0.03	6.3 + 2.25
6.	Одржување на вежби од прв циклус студии (фармацевти) 7 години по 6 недели по 3 часа блок по 0.03	3.78
7.	Одржување на вежби трет семестар 2021/2022, 2024/2025- Здравствена нега во радиологија - 2x 7 часа x 0.03	0.42

8.	Одржување на предавања на втор циклус студии за 2022/2023 – 2 семестри, субспецијализанти по кардиологија (4 часа предавања x 0,05 x 2 семестри)	0.4
9.	Одржани предавања за прва и втора година специјализанти во делот кардиологија за сите специјализации: интерна медицина и сите интернистички гранки – зимски семестар 2021/2022 (2 часа x 0.06)	0.12
10.	Ментор и едукатор на здравствена едукација – Медицински факултет -Едукатор на специјализанти 137 месеци x 4 недели x 7 часа неделно x 0.08 -Ментор на здравствена едукација 2 специјализанти и 1 супспецијализант по кардиологија специјализанти со вкупно 440 недели (двајца специјализанти 4 години 352 недели, еден специјализант втора година – 88 недели: (4x440x0,08)	306.88 140.8
11.	Учесник во Студиска програма - СТУДИСКА ПРОГРАМА СТРУЧНИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ СТУДИИ ЗА МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР – СПЕЦИЈАЛИСТ ЗА ИНТЕНЗИВНА ЗДРАВСТВЕНА НЕГА – зимски семестар 2023, 2024, летен семестар 2025 (11x0.05)x3 + (33x0.03)x3=1.65+2.97	4.62
12.	Учесник во практична настава во студиска програма- Логопеди-редовни студенти 2020/21 летен семестар 3 часа (15x 3x0.03)	1.35
13.	Консултации со студенти 2008/09-2017/18- 10 години x 2 семестри x 0,002 x 50 2019-2024 – 5.5 години x 2 семестри x 0,002 x 50	2,0 +
14.	Член на комисија за одбрана на дипломски труд мај 2023 (решение Од 11.05.2023)	0.1
9	Настава во школи и работилници	
9/1	Едукативен Курс по Нуклеарна Кардиологија организирана од Европското Кардиолошко Здружение, Ница Франција 27-29 јуни 2002 - едукација	1,0
9/2	Ехокардиографска школа, 28-30.10.2003, Скопје - едукација	1,0
9/3	Акредитирана програма за обука на клучни тренери-едукатори, испитувачи и ментори за модернизирање на процесот на лиценцирање на лекари, стоматолози и фармацевтина РМ	1,0
9/4	EAE Teaching course “Cardiac emergencies: what could be expected from echocardiography in diggerent clinical scenarios?”, October 22-23, 2010, Belgrade, Serbia	1,0
9/5	Salzburg Medical seminar in Cariat Imaging, Salzburg Stiftung of American Austrian Foundation. 6-10.11. 2009, Salzburg, Austria	1,0
9/6	EAE Teaching Course of advance echocardiography, Skopje, 26-27 October, 2012	1,0
9/7	Ехокардиографска школа за базична ехокардиографија, март 2012, Скопје	1,0
9/8	Курс за експертско ниво по ехокардиографија, Модул 3, Софија, Бугарија, 14-15.9. 2013	1,0
9/9	Курс за експертско ниво по ехокардиографија, Модул 4, Софија, Бугарија, 30.11 - 1.12. 2013	1,0
9/10	“Good clinical practice for investigators”, Signify Study, December, Sofia, 2013	1,0
9/11	Salzburg Medical seminar in Cardiology, Salzburg Stiftung of American Austrian Foundation. 16-20.10. 2016, Salzburg, Austria	1,0
9/12	Курс по напредната ехокардиографија, март 2017, Скопје	1,0

9/13	SANDOZ Simposium - Cardio Standalone See, ZAGREB 11-13. 09.2019	1,0
9/14	Магнетна резонанца на срце, ПЗУ Клиничка болница „Жан Митрев“, 10.9.2019	1,0
9/15	CME Medscape Education- Case studies in Cancer Associated Venous Thrombembolism, Dec 28, 2019	1,0
9/16	Expert Panel Scientific Meeting. Evaluate our lidership in atrial fibrillation and venous thromboembolism, Skopje 07.05.2019	1,0
9/17	Echocardiography Days, Congenital Heart Disease in Adults, Sophia 22-24.04.2021- учесник	1,0
9/18	CroEcho 06-08.05 2021- Online. Учесник со прифатен апстракт	1,0
9/19	Eho iz fotelje, Онлајн курс за ултразвук на срце и бели дробови - Osobitostikardiogenog edema, ARDS-a I COVID-19, 8 март 2021 – учесник	1,0
9/20	WINFOCUS WORLD e-Congress 12-13 June 2021 – учесник	1,0
9/21	ESC Congress Heart Failure 2021 (Online) 29.6 - 1.7.2021, учесник со прифатен апстракт	1,0
9/22	ESC International Conference on Nuclear Cardiology and Cardic CT 2021- Skopje, Online congress, учесник со прифатен апстракт	1,0
9/23	ESC-ISH International Congress on Hypertension, April 11-19 2021 - учесник	1,0
9/24	Вти Конгрес Коронарних Јединица Србије, 10-12 септември 2021, Београд, Србија - учесник	1,0
9/25	ACVC Webinar: Ventilation in acute heart failure, June 2 2021	1,0
9/26	Simposium “MITRALNA AKADEMIJA – Kirurški aspekti lečenja mitralne patologije” 25.03.2021 -учесник	1,0
9/27	Нова стратегија бо тетманот на атријална фибрилација идлабока венска тромбоза, Стручен состанок, 18.3.2021 (МЛД, МЛК, МЗК, МНЗ) - учесник	1,0
9/28	XIII International Congress of Cardiology Society of Serbia with International Partipation 20-21.10.2021, Belgrade Serbia - учесник	1,0
9/29	Улогата на hs Troponin I во стратификација на ризик на кардиоваскуларни заболувања кај асимптоматски лица – предавање организирано од Македонското здружение по кардиологија и Македонското здружение за медицинска биохемија и лабораториска медицина – Скопје, 12.5.2022	1,0
9/30	Симпозиум “Срце и мозок”, 3.3.2022 онлајн настан- учесник	1,0
9/31	Digital Roundtable “2021 CVD Prevention Guidelines, from scientific guidance to clinical practice. Предавач во едукација организирана од ESC-асоцијацијата за КВ превенција, 27.2.2022	1,0
9/32	Курс за срцева магнетна резонанца ниво I – одобрен од ESC-асоцијацијата за CV Imaging, Скопје, 7 – 8.7.2022 – учесник	1,0
9/33	Дијагноза и лечење на венски тромбемболизам кај пациенти со малигни заболувања – едукација, Академски медицински едукациски центар, Белград, Србија, 22.11.2022	1,0
9/34	Најнови ставови за примена на орална антикоагулантна терапија кај пациенти со атријална фибрилација – едукација, Академски медицински едукациски центар, Белград, Србија, 6.12.2022	1,0
9/35	Best of 2022 in Acute Cardiovascular Care 24.11.2022 – ESC ACVC – CME Education	1,0
9/36	Пролетна кардиолошка работилница, Академски медицински едукативен центар АМЕК, Копаноник, 6 – 9.4.2023 - учесник	1,0
9/37	Едукација на Добра клиничка пракса GSP- Essential GSP for Investigators, BrookwoodGlobal, 25.1.2023	1,0

9/38	Симпозиум „Спортска кардиологија“, 17.2.2023	1,0
9/39	EchoSerbia Kongres, 3 – 4.10.2022, учесник	1,0
9/40	Пролетна кардиолошка Работилница, 6 - 9.4.2023, Копаник, Србија, учесник	1,0
9/41	WomenasOne CLIMB Advanced Education on Heart Failure (July-December 2023), учесник	1,0
9/42	Симпозиум за спортска кардиологија, Скопје, 16.2.2024, учесник	1,0
9/43	WomenAsOne CLIMB Advanced Education on Structural Heart Disease (08-12.2024)- учесник	1,0
9/44	Athens Medical Group Cardiovascular Imaging Congress 12-13 April 2024, Athens Greece- учесник	1,0
9/45	EACCME: ESC Webinar on Obesity: Epidemiology, diagnosis and impact on cardiovascular risk, 8 January 2025 - учесник	1,0
9/46	EACCME: ESC Webinar: How to manage my cardiorenal patients, 5 th September - 2024 - учесник	1,0
	Ментор и едукатор во здравствена едукација	
1	Ментор и едукатор во здравствена едукација за базична електрокардиографија на матични лекари, Проект на МЗ во траење од 3 години еднодневни работилници, 5 работилници (по 4 часа) по 15-20 лекари од ПЗЗ (Проект за транзиција на здравствениот сектор, Рационално препишување на лекови) 20 часа x 3 год x 0.08 (одржани на лекари од ПЗЗ)	2,4
10	Научно-популарна статија во стручно-методско списание	
10/1	Irena Peovska Mitevska. ALL GUIDELINES REVIEWED: A ROADMAP TO SCREEN, DIAGNOSE AND TREAT DIABETES. AN ARTICLE FROM THE E-JOURNAL OF THE ESC COUNCIL FOR CARDIOLOGY PRACTICE. E-journal of Cardiology Practice; VOL.12,N°23 - 09 JUN 2014	1,0
10/2	Irena Peovska Mitevska. CARDIOVASCULAR DISEASE PREVENTION GUIDELINES IN CLINICAL PRACTICE, REVIEWED. AN ARTICLE FROM THE E-JOURNAL OF THE ESC COUNCIL FOR CARDIOLOGY PRACTICE E-journal of Cardiology Practice; VOL.12,N°1 - 11 SEP 2013	1,0
10/3	Irena Peovska Mitevska.THERAPEUTIC CHALLENGE OF HYPERTROPHIC CARDIOMYOPATHY – THIRD IN SERIES AN ARTICLE FROM THE E-JOURNAL OF THE ESC COUNCIL FOR CARDIOLOGY PRACTICE. E-journal of Cardiology Practice; VOL.13,N°18 - 31 MAR 2015	1,0
10/4	Irena Peovska Mitevska. FOCUS ON ECHOCARDIOGRAPHY IN HYPERTROPHIC CARDIOMYOPATHY - FOURTH IN SERIES AN ARTICLE FROM THE E-JOURNAL OF THE ESC COUNCIL FOR CARDIOLOGY PRACTICE. E-journal of Cardiology Practice; VOL.13,N°20 - 14 APR 2015	1,0
	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ вкупно	642,73

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
Објавени оригинални научни трудови		
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите	8+и.ф.

	што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование.	
1/1	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V. Functional outcome and quality of life after coronary artery bypass surgery in patients with severe heart failure and hibernated myocardium. Nucl Med Commun. 2008 Mar; 29(3):215-21. IF= 1,453 (60% од 8 бодови+IF = 4,8+1,453)	6.25
1/2	Bosevski M, Borozanov V, Tosev S, Meskovska-Bongard S, Peovska I, Georgievska-Ismail L. Predictors for Peripheral and Carotid Revascularization in a Population-Based Cohort With Type 2 Diabetes. Angiology 2008; Vol XX, No X;60(1):46-9. IF= 1,12(60% од 8 поени+IF= 4,8+1,12=)	5,92
1/3	Peovska I, Maksimovic J, Kalpak O, Pejkov H, Bosevski M. Recurrent myocardial infarction in a young football player with antithrombin III deficiency. Cardiol J. 2008;15(5):1-4 IF= 1,130 (60% од 8поени+IF= 4,8+1,130=5,93)	5,93
1/4	Bosevski M, Peovska I. Non-invasive imaging of diabetic vascular disease.Nucl Med Rev Cent East Eur. 2010;13(1):39-47. Review IF= 0,59 (90% од 8 бодови+IF=7,2+0,59=7,79)	7,79
1/5	Bosevski M, Peovska I. Clinical Usefulness of Assessment of Ankle-Brachial Index and Carotid Stenosis in Type 2 Diabetic Population-Three – Year Cohort Follow – Up of Mortality. Angiology 2012; (1);1-5IF= 2,931 (90% од 8 бодови+IF=7,2+2,931=10,131)	10,13
1/6	Peovska Mitevska I, Baneva N, Bosevski M, Srbinovska Kostovska. E. Prevalence of risk factors and asymptomatic carotid atherosclerosis in diabetic patients screened for silent myocardial ischemia by SPECT myocardial imaging. Nuclear Medicine Review 2017, 20, 1: 3–9 IF= 7,41 (60% од 8 бодови+IF=4,8+0.85=5,65)	5,65
1/7	Peovska Mitevska I, Baneva N, Srbinovska E, Stojanovska L, Apostolopoulos V, Bosevski M. Prognostic implications of myocardial perfusion imaging and coronary calcium score in a Macedonian cohort of asymptomatic patients with type 2 diabetes. Diab Vasc Dis Res 1-10, April8, 2017 Impact factor 3,417(60% од 8 бодови+IF=4,8+3,417=8,21)	8,21
1/8	Bosevski M, Krstevski G, Gjorgievski A, Mitevska I, Srbinovska Kostovska E. Predictors for Prognosis in Patients With Nonfatal Pulmonary Embolism: A Registry- Based Cohort Study. Clinical and Applied Thrombosis/Hemostasis, p 1-5, July 2018 Impact factor 1,852 (60% од 8 бодови+IF=4,8+1,852=6,65)	6,65
1/9	Mitevska I, Srbinovska E, Stojanovska L, AntovaE, Apostolopoulos V, Bosevski M. Single-Photon Emission Computed Tomography Myocardial Ischemia Detection in High-Risk Asymptomatic Patients: Correlation with Coronary Calcium Score and High-Sensitivity C-Reactive Protein. Indian J Nucl Med. 2019 Apr-Jun;34(2):99-106. (60% од 8 поени4.8+IF-0.4)	5,21
1/10	Anwer S, Oğuz D, Galian GL, Peovska Mitevska I, Baghdassarian, Dulgheru R, Lapinskas T, Santoro C, Loizos S, Cameli M, Srbinovska E, Grapsa J, Magne J and Donal E. Echocardiographic findings on aortic stenosis: an observational, prospective, and multi-center registry. Perfusion 1–8. 2020 Jul 10;267659120924921. (60% од 8 поени +IF 1.23) 4.8+1.23	6.0

1/11	Djuric IR, Dzudovic BM, Subotic BN, Dzudovic JM, Matijasevic JA, Benić MD, Pekovic SM, Salinger S, Mitevska I, Ljiljana V. Kos et al. The new-onset paroxysmal atrial fibrillation in acute pulmonary embolism is associated with all-cause hospital death in women but not in men. <i>Diagnostics (Basel)</i> , 2023 May 23;13(11):1829 (60% од 8 поени +IF 3.99)	8.7
1/12	Ružičić DP, Dzudovic B, Matijasevic J, Benic M, Salinger S, Kos Lj, Kovacevic-Preradovic T, Mitevska I, Neskovic A, Bozovic B, Nebojsa Bulatovic N, Miloradovic V, Djuric I, Obradovic S. Signs and symptoms of acute pulmonary embolism and their predictive value for all-cause hospital death in respect of severity of the disease, age, sex and body mass index: retrospective analysis of the Regional PE Registry (REPER). <i>BMJ Open Respir Res.</i> 2023 Apr;10(1): e001559. (60% од 8 поени+ IF 5.05) 4.8+5.05	9.85
1/13	Obradovic S, Dzudovic B, Subotic B, Salinger S, Matijasevic J, Benic M, Kovacevic T, Kovacevic-Kuzmanovic A, Mitevska I, Miloradovic V, Jevtic E and Neskovic. Association of Blood Leukocytes and Hemoglobin with Hospital Mortality in Acute Pulmonary Embolism. <i>J. Clin. Med.</i> 2023, 12(19), 6269 (80% од 6 поени+IF 4.96)	9.76
1/14	Obradovic S, Dzudovic B, Pruszczyk P, Djuric I, Subotic B, Matijasevic J, Benic M, Salinger S, Kovacevic-Preradovic T, Mitevska I, Kafedzic S, Neskovic A, Bozovic B, Bulatovic N, Miloradovic V. The timing of death in acute pulmonary embolism patients regarding the mortality risk stratification at admission to the hospital. <i>Helyon</i> 10 (2024) e25336 (60% од 8 поени+ IF 3.4) 4.8+3.4	8.2
1/15	Boskovic Sekulic J, Sekulic I, Dzucovic B, Subotic B, Jovanovic J, Salinger S, Matijasevic J, Kovacevic T, Mitevska I, Miloradovic V. Neskovic A, Obradovic S. The ratio fo brain natriuretic peptide level and CT pulmonary angiography parameters in pulmonary embolism in relation to sex. <i>Bratisl Med J</i> 2024, 125 (10) (80% од 6 поени+ IF 1.5)	6.3
2	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik	
2/1	Majstorov V, Pop Gjorceva D, Vaskova O, Vavlukis M, Peovska I, Maksimovic J. Gender differences in detecting coronary artery disease with dipyridamole stress myocardial perfusion imaging using (99m)-Tc sestamibi gated spect. <i>Prilozi.</i> 2005; 26(1):93-102. (60% од 5 поени)	3,0
2/2	Bosevski M, Meskovska S, Tosev S, Peovska I, Asikov I, Georgievska-Ismail LJ. Risk factors for development of critical limb ischemia - a survey of diabetic vs. nondiabetic population. <i>Prilozi/ Macedonian Acedemy of Science and Arts</i> 2006; 2:89-96. 2006 Dec; 27(2):89-96. (60% од 5 поени)	3,0
2/3	Majstorov V, Pop Gorceva D, Vaskova O, Vavlukis M, Peovska I, Makismovic J, Kuzmanovska E. The value of C-reactive protein in patients with normal perfusion and mild to moderate perfusion defects who have undergone myocardial perfusion imaging with Tc-99m sestamibi gated SPECT. <i>Prilozi</i> , XXIX, 2008, p 67-76, 2007, Vol 1:23-27 (60% од 5 поени)	3,0

2/4	Bosevski M, Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, S. Meskovska. Prognostic utility of carotid ultrasound and cardiac SPECT imaging in coronary artery bypass patients. Nucl Med Rev Cent East Eur. 2006;9 (1):12-7 60% од 5 поени	3,0
2/5	Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Bosevski M, Taneva B, Kostova N, Peovska I. Arterial hypertension in patients with coronary artery disease treated with surgical myocardial revascularization. Bratisl Lek Listy 2007;108(7): 301-306 (60% од 5 бодови)	3,0
2/6	Bosevski M, Borozanov V, Peovska I, Georgievska-Ismail Lj. Endothelial dysfunction correlates with plasma fibrinogen and HDL cholesterol in type 2 diabetic patients with coronary artery disease. Bratisl Lek Listy 2007;108(7): 297-300(60% од 5 бодови)	3,0
2/7	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Davceva J, Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Bosevski M. Relationship between myocardial viability and improvement in left ventricular function and heart failure symptoms after coronary artery bypass surgery. Prilozi 2007, No 1: 97-110 (60% од 5 бодови)	3,0
2/8	Majstorov V, Pop GD, Vavlukis M, Peovska I, Maksimovic J, Vaskova O, Kuzmanovska S, Zdraveska-Kochovska M. N-terminal-proB natriuretic peptide in patients with stable coronary artery disease evaluated for ischemia with myocardial perfusion imaging. Bratisl Lek Listy. 2008;109(7):293-7. (60% од 5 поени)	3,0
2/9	Peovska Mitevska I, Davceva Pavlovska J, Srbinovska E, Bosevski M, Zdravkovska M, Pop Gorceva D, Zdravkovska M. Ischemia-driven optimal therapeutic approach in asymptomatic patients with high cardiovascular risk: the value of clinical, laboratory and myocardial SPECT imaging findings. Prilozi, 2014, Issue 53-3, 141-148; 2014(60% од 5 бодови)	3,0
2/10	Peovska Mitevska I, Davceva Pavlovska J, Zdravkovska M, Zdravkovska M. Prognostic value of normal myocardial perfusion imaging in asymptomatic diabetic patients with moderate and high calcium scores. Ser J Exp Clin Res 2015; 16 (2): 109-114(60% од 5 бодови)	3,0
2/11	Mitevska I, Srbinovska E, Bosevski M, Jovev S, Dzemali O. OBSTRUCTIVE HYPERTROPHIC CARDIOMYOPATHY WITH CONCOMITANT MITRAL REGURGITATION TREATED WITH A SEPTAL MYECTOMY AND MV REPAIR: A CASE REPORT Serbian Journal of Clinical and Experimental Research June 2018 Vol 19, No 2, 195-200(60% од 5 бодови)	3,0
2/12	M. Bosevski, G. Krstevski, I. Mitevska, E. Antova, G. Bosevska. Hyperfibrinogenemia in peripheral arterial disease: Coexistent and independent risk factor (a report of two cases and review of literature). Prilozi XXXIX-2-3, p. 93-96, 2018 (60% од 5 бодови)	3,0
2/13	Bosevski M, Mitevska I, Pavkovic M, Klincheva M, Lazarova ET, Velkova E, Stojanoski Z, Kostova N, Jordanova SP, Petkoska D, Mancheva M, Gulevska A, Baloski M, Hadjiev V, Krstevski G, Krlevska V, Bojovski I, Jovanovski M, Nedelkovska V, Gjorgievski A. Special Conditions in Venous Thrombembolism - Case Series. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2019 Oct 1;40(2):103-111. (60% од 5 поени)	3,0
2/14	Mitevska I, Kotlar I, Lazarova E, Bosevski M. Successful treatment of massive pulmonary embolism with rescue fibrinolysis in young patient with homocystinemia – case report. Serbian Journal of Clinical and Exp Research, 10;2020 DOI: 10.2478/sjcr-2020-0064(60% од 5 поени=3)	3,0
2/15	M. Bosevski, E. Lazarova Trajkovska, G Krstevski, F. Aliu, S. Salkovski, D. Matkova, A. Trajkovski, I. Bojovski, I. Mitevska, S. Stavrik, E O Candalera, M	3.0

	Pavkovic. Cancer Associated Thrombosis- A study of cases. Prilozi, XLII 2, 2021; 83-97 (60% од 5 поени)	
2/16	Lazarova Trajkovska E, Mitevska I, Bosevski M. Vaccine-induced thrombotic thrombocytopenia and COVID-19 vaccines: case series. ПРИЛОЗИ. Одд. замед. науки, XLIII 1, 2022; 49-55 (60% од 5 поени)	3.0
2/17	Mitevska I, Poposka L. Coronavirus Disease-19 and Cardiovascular Disease. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2020 Jun 15; 8(T1):39-44 (60% од 5 поени=3.0)	3.0
2/18	Poposka L, Mitevska I. Chloroquine and Hydroxychloroquine in Treatment of Coronavirus Disease-19. Scientific Foundation SPIROSKI, Skopje, Republic of Macedonia. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2020 Aug 20; 8(T1):203-207. (60% од 5 поени=3.0)	3.0
3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3/1	Irena Peovska Mitevska, Jelka Davceva Pavlovska, Elizabeta Srbinovska, Marijan Bosevski, Maja Zdravkovska, Marina Zdraveska. Therapeutic and prognostic value of silent myocardial ischemia in intermediate and high-risk patients without known coronary artery disease. Medical Data 2014; 6(3):219-224(60% од 5 бодови)	3,0
3/2	Antova E, Arsovska A, Mitevska I, Hristova Dimceva A, Georgievska Ismail Lj. THE VALUE OF Nt-proBNP IN PATIENTS WITH SEVERE VALVULAR AORTIC STENOSIS WITHOUT CORONARY ARTERY DISEASE. Physioacta. Vol 10, No 1, 2016(60% од 5 бодови)	3,0
3/3	Mitevska I, Bosevski M. Diabetic cardiomyopathy: Intersection of macrovascular and microvascular disease, or much more? <i>Mak Med Pregled</i> 2016; 70 (3): 111-118 (90% од 5 бодови)	4,8
3/4	Mitevska I, Bushljetikj O, Grueva E, Kotlar I. Delayed Presentation of Acute ST Segment Elevation Myocardial Infarction Complicated with Heart Failure in the Period of COVID-19 Pandemic - Case Report. Clinical Case Reports Open Access Vol 3 Iss 2 ISSN: 2582-5038 (60% од 5 поени=3)	3,0
3/5	I. Mitevska. A Case Report to Estimate Approximately 5 to 8% of the PE Patients has Inherited Thrombophilia's. J Clin Case Rep 2020, 10:2, 1321-1324 (100% од 5 поени)	5,0
3/6	Mitevska I, Zdravkovska M, Stoilovska B, Manevska N, Mileva M, Vavlukis M. Gender differences and predictors of increased coronary calcium score and myocardial ischemia in diabetes type 2 patients. <i>JMS</i> 2021;4(1):83-94 (60% од 5 поени)	3,0
3/7	Mitevska I, Grueva E, Kandic E, Bosevski M. Successful treatment of massive pulmonary embolism with cardiogenic shock as a first manifestation of COVID-19 infection. <i>Mac Jour Anest</i> , Vol 5, No 1, March 2021: 63-66 (60% од 5 поени)	3,0
3/8	Mitevska I, Busletikj O, Grueva E, Kotlar I, Kandic E. Cardiovascular complications in Covid-19 infected patients: Massive Pulmonary Embolism and Myocardial Infarction with Acute Heart Failure - Case Series Report. <i>Mak Med Pregled</i> 2021; 75(1): 23-27(60% од 5 поени)	3,0
3/9	Mitevska I, Grueva E, Kandic E, Busletik O. Heart Full of Thrombi: Post COVID-19 multisite thrombosis assessed by echocardiography and pulmonary CT. <i>Imaging</i> May 2021; doi: 10.1556/1647.2021.00047 (60% од 5 поени=3)	3,0

3/10	Grueva Nastevska E, Kotlar I, Kandic E, V. Gruev, A. Celikic, E. Lazarova, I. Mitevaska, O. Busletic. Fulminant myocarditis in COVID-19- Case report. Mac Pharm. Bull Vol 67 (1) 2021 (60% од 5 поени)	3,0
3/11	Obradovic S, Djuric I, Dzudovic B, Subotic, Dzudovic B, Matijasevic J, Benić M, Pekovic S, Trobok J, Salinger S, Mitevaska I, Bosevski M, et al. What we have learned from the Regional Pulmonary Embolism Registry (REPER)? Srce i Krvni Sudovi Vol 41; 4, 2022; 168-171 (60% од 5 поени)	3,0
3/12	S Šalinger, I Mitevaska. Carcinoma associated pulmonary embolism: summary and treatment challenges. Srce i krvni sudovi 2023; 42(2): 27-31 (90% од 5 поени)	4,8
3/13	Obradovic S, Dzudovic B, Subotic B, Djuric I, Salinger S, Matijasevic J, Pekovic S, Kovacevic Preradovic T, Kovacevic Kuzmanovic A, Mitevaska I, Miloradovic V, Pruszczuk P, Roik M, Neskovic A- Who are the normotensive acute pulmonary embolism patients with right ventricle dysfunction and normal cardiac troponin blood level? Srce i krvni sudovi 2024; 43(1): 5-9 (60% од 5 поени)	3,0
3/14	Bošković Sekulić J, Sekulić I, Džudović B, Subotić B, Salinger S, Matijašević J, Kovačević T, Mitevaska I, Miloradović V, Nešković A, Obradović S. Sex differences in the prognostic value of computed tomography pulmonary angiography parameters for intrahospital acute pulmonary embolism-related death. Vojnosanit Pregl 2024; 81(5): 310–317 (60% од 5 поени)	3,0
3/15	Mitevaska I, Celikic A, Grueva E, Lazarova E, Bosevski M. Complex Combination of Pulmonary Embolism, Stroke, and ST-Segment Elevation Myocardial Infarction in Young Patient with Recent COVID-19 Infection and Newly Diagnosed Lung Carcinoma. Scientific Foundation SPIROSKI, Skopje, Republic of Macedonia South East European Journal of Cardiology. 2023 Nov 25; 4(1):63-66. (60% од 5 поени)	3,0
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание	
4/1	Davceva J, Meskovska S, Peovska I. Dilated cardiomyopathy associated with Thyrotoxicosis - case report. Journal of Macedonian Medical Association, Issue 5/2001; 125-131(80% од 3 поени)	2,4
4/2	Davceva J, Peovska I, Taneva B, Caparoska E, Georgievska B. Aldactone in the treatment of heart failure. Journal of Macedonian Medical Association, Issue 7/2001; 312-320(60% од 3 поени)	1,8
4/3	Vavlukis M, Maksimovic, Peovska I, Pop Gorceva D. Myocardial Perfusion Imaging before and after coronary artery by-pass surgery - Case study; Journal of Macedonian Medical Association, Issue 5/2002; 312-320 (60% од 3 поени)	1,8
4/4	Davceva J, Peovska I, Taneva B, Caparoska E, Georgievska B. Hibernated myocardium - clinical challenge and dilemma – Editorial; Journal of Macedonian Medical Association, Issue 9/2002; 312-320 (60% од 3 поени)	1,8
4/5	Peovska I, Davceva-Pavlovska J, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V. Case report- detection of silent myocardial ischemia in diabetic patient using myocardial perfusion Gated SPECT Imaging. Journal of Macedonian Medical Association, Issue 56, 2002, 63-68, Br 1-2 (60% од 5 поени)	1,8
4/6	J. Davceva, I. Peovska, B. Taneva. O. Kalpak, M. Bosevski, B. Gorgievska. Stress testing in patients with heart failure. Journal of Macedonian Medical Association; Issue 56, 2002, 264-268 (60% од 5 поени)	1,8

4/7	Majstorov V, Pop-Gorceva D, Vaskova O, Vavlukis M, Peovska I, Maksimovic Pavlovic J. Myocardial perfusion imaging in patients with left bundle branch block. ACTA MORPHOLOGICA, 2004, Vol 1 (2):10-17 (60% од 5 поени)	1,8
4/8	Hristova E, Srbinovska E, Zanteva M, Spirovska V, Nospal M, Meskovska S, Proevska D, Vavlukis M, Peovska I. The value of echocardiographic parameters comparing to invasive evaluation of valvular aortic stenosis. Macedonian Journal of Medicine 2005; 51(1-2):54-68 (60% од 5 поени)	1,8
4/9	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravevska M, Kostova N, Bosevski M. Myocardial perfusion scintigraphy in evaluation of coronary artery disease in patients with diabetes mellitus type 2. ACTA MORPHOLOGICA, 2007, Vol 1:42-48(60% од 5 бодови)	1,8
5.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир	
5/1	Vavlukis M, J. Maksimovic, V. Borozanov, Lj. Georgievska-Ismail, D. Pop-Gorceva, V. Majstorov, L. I. Peovska, L Poposka, N Kostova, B. Taneva. Can SSS (Summed Stress Score) derived from PMI, be an accurate indicator of left ventricular contractile reserve? 5 th International Congress on Coronary Artery Disease- From prevention to Intervention- ICCAD, Florence, Italy, October 19-22, 2003 (60% од 5 поени)	1,2
Секциски предавања на научен/стручен собир		
6/1	И. Митевска 1. Ендокардитис на трикуспидна валвула- приказ на случај, 2. Аортна стеноза-приказ на случај, Ехокардиографска школа за базична ехокардиографија, март 2012, Скопје, предавач	1
6/2	Предавање на тема: “What is the best initial treatment strategy for patients with stable ischemic heart disease?:The role of noninvasive imaging”, на 5 Македонски конгрес по кардиологија со меѓународно учество, одржан во јуни 2014 година во Скопје, Македонија, предавач	1
6/3	И. Митевска. Срцева слабост. Кардиолошка работилница, Лек Скопје, Струга, септември 2016, предавач	1
6/4	И. Митевска. 1. Ендокардитис на трикуспидна валвула- приказ на случај. Аортна стеноза – приказ на случај. Курс по базична ехокардиографија – теоретска обука и примери од практиката. Македонско Здружение за Кардиологија, 12.03.2016, Скопје, предавач	1
6/5	И. Митевска. Комбинирана терапија во третман на хипертензија. Работилница за Лекари по општа медицина. Куманово 2015 , предавач	1
6/6	И. Митевска. Менаџмент на дислипидемија како ризик фактор кај метаболен синдром. Четири работилници и предавања за општи лекари, интернисти и фармацевти., Скопје x 2, Струмица, Кавадарци, 2016, предавач	4
6/7	И. Митевска. Менаџмент на дислипидемија како ризик фактор кај метаболен синдром. Три работилници и предавања за општи лекари, интернисти и фармацевти. Скопје, Струмица, Струга, 2017 (3x1), предавач	3
6/8	И. Митевска. Триметазидин во третман на градна болка. Предавање за општи лекари. Актавис, Скопје. Кавадарци, 2017, предавач	1
6/9	И. Митевска. Статини во третман на дислипидемија со осврт на последните европски препораки за третман на дислипидемии. Пленарно предавање на Здружение на Кардиолози на Македонија. Скопје, септември 2017. Предавач	1

6/10	И. Митевска- предавач. Нови орални антикоагуланси во третман на белодробна емболија, предавање со работилница, Скопје октомври 2018, предавач	1
6/11	И. Митевска. Менаџмент на дислипидемија како ризик фактор кај метаболен синдром. Три работилници и предавања за општи лекари, интернисти и фармацевти. Скопје x2, Куманово, 2018 (3x1), предавач	3
6/12	Одржано предавање на катерда по интерна медицина, Нови орални антикоагуланси во третман на атријална фибрилација и перкутани коронарни интервенции – 11/2018	1
6/13	И. Митевска. ДИСЛИПИДЕМИЈА И ДМ ТИП 2 - ПРАКТИЧНО РЕШАВАЊЕ НА ТЕРАПЕВТСКИ ДИЛЕМИ(3 предавања – Тетово, април 2019, Скопје, мај 2019, Куманово, мај 2019). Стручни предавања организирани од ПЛИВА-ТЕВА, предавач	3
6/14	И. Митевска. Мултидисциплинарен пристап за хипертензивни и дијабетолошки пациенти водени со препораките за дијагноза и третман. Организатор БЕЛУПО Скопје, октомври 2020, предавач	1
6/15	И. Митевска. Срцева слабост и коморбидитети: препораки и предизвици. Организатор ЛЕК-Сандоз Скопје, ноември 2020, предавач	1
6/16	И. Митевска. Хипертензија и КВ ризици. Организатор Крка фарма, април 2021, предавач	1
6/17	И. Митевска. Бета блокатори во кардиоваскуларен континуум. Организатор Варус 25 Мај и 07 Јуни 2021 (x 2), предавач	2
6/18	И. Митевска. Предавање Третман на дислипидемија кај пациенти со коронарна артериска болест, дијабетес и бубрежна слабост. Организатор: ЛЕК САНДОЗ. 22 јуни 2021, предавач	1
6/19	Третман на дислипидемија и кардиоваскуларни ризици – препораки. Белупо, 28.10.2021, Гостивар	1
6/20	И. Митевска. Третман на хипертензија и дислипидемија во светло на новите препораки- стручни состаноци за лекари по општа и семејна медицина. Организатор Крка фарма, март/април/септември 2022 (x6), предавач	6
6/21	И. Митевска. Артериска хипертензија новини во третманот/Адхеренција. Хипертензија како вездочка болест и како коморбидитет. Плива- Тева работилници (мај/јуни 2022) x 2, предавач	2
6/22	И. Митевска. Резистентна хипертензија. Организатор ЛЕК САНДОЗ (Април 2022) x 1, предавач	1
6/23	Чекор повеќе во третман и превенција на КВ заболувања, предавач-работилница, Крка фарма, Кочани 22.03.2022	1
6/24	И. Митевска. Хипертензија- сега можете да ја контролирате. Работилница организирана од Лек Санодоз, 18.5.2023, Скопје, предавач и модератор	1
6/25	И. Митевска. Зофеноприл- повеќе од контрола на крвен притисок. Работилница организирана од Берлин Хеми 30.05.2023, Скопје, предавач	1
6/26	И. Митевска. Емпаглифлозин во третман на срцева слабост во очувана ЛК функција. Предавач на дебата за третман на срцева слабост. Берингер, Скопје, 6.6.2023	1
6/27	И. Митевска. Зофекард во акутен миокарден инфаркт и хипертензија- едукација за матични лекари и интернисти, организирана од Berlin Hemie, Скопје 31 мај 2023, предавач	1
6/28	И. Митевска. Дислипидемија: кога да се започне со статинска терапија и кога истата не е доволна- предавач, едукација за интернисти и кардиолози, 02.2024, Битола, Belupo	1

6/29	И. Митевска. Зофекард во хипертензија, акутен инфаркт на миокард и постинфарктно – предавач за интернисти и кардиолози, Велес, 27.2.2024, Berlin Hemie	1
6/30	И. Митевска. Оптимално и благовремено лекување на пациентите со HfrEF -едукација за кардиолози и интернисти онлине, 08.04.2024, Boehringer Ingelheim – предавач	1
6/31	И. Митевска. Керендија, карика за подобрување на кардиореналното здравје кај лицата со дијабет тип 2 Скопје, 02.04.2024 - Втор Симпозиум Аптекарска Здравствена Заштитина, Дијабет 2- СМАРТ Фармацевт Модул 2- предавач	1
6/32	Атријална фибрилација и мозочен удар- Практични совети – Предавач. Едукација за интернисти и кардиолози Тетово, 19.3.2024, Алкалоид	1
6/33	И.Митевска. Ослободете се од дилемите во хипертензијата. Предавач. Едукација за интернисти и кардиолози од Источна Македонија. 14.5.2024, Крка	1
6/34	И. Митевска. RIBELSUS - СЕГА, кај вашите пациенти со дијабетес тип 2. Предавач. Едукација за интернисти и кардиолози. Скопје, 29.5.2024- Novonordisk	1
6/35	И. Митевска. Компликации од обезноста- кардиоваскуларни. Предавач на едукативен настан на научното здружение за обезност – ОБЕМ. Скопје, март 2024	1
6/36	И. Митевска. Најнови препораки во третман на хипертензија, хронична коронарна болест и периферна артериска болест – ЕСЦ Конгрес 2024, Белупова есенска школа, 27 – 29.9.2024, Грција - предавач	1
6/37	И. Митевска, Европски водичи за инфективен ендокардит. Симпозиум за Инфективни Ендокардити, 29.1.2024, Скопје, предавач	1
Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество		
7/1	I.Mitevaska. Evaluation of Diagnostic and Prognostic Markers of Myocardial Perfusion scintigraphy and Treadmill stress test in Patients with Multivessel Coronary Artery Disease 5 th International Congress on Nuclear Cardiology, Vienna, May 2-5. 2001 – усна презентација	2
7/2	I.Mitevaska. Assessment of myocardial perfusion after coronary stenting and implications of incomplete revascularization in multivessel coronary disease: role of gated SPECT imaging. ESC Congress, 30.08- 03.09.2003, Vienna, Austria – усна постерпрезентација	2
7/3	I.Mitevskals there a relationship between myocardial perfusion scintigraphy and carotid ultrasound findings in predictive model for coronary artery bypass patients? International Conference of Nuclear Cardiology, May 8-11, 2005, Lisbon, Portugal, ICNC7 – усна презентација	2
7/4	I.Mitevaska. What is the best initial treatment strategy for patients with stable ischemic heart disease?: The role of noninvasive imaging Конгресна Македонското Кардиолошко Здружение со Меѓународно учество, Скопје, 4-6 Јуни, 2014 - предавач	2
7/5	I. Mitevaska. Приказ на случај: Three vessel coronary artery disease on myocardial perfusion SPECT, Salzburg Medical Seminars on CV Imaging November 2009- предавач	2
7/6	I.Mitevaska. Приказ на случај: Takotsubo cardiomyopathy, Salzburg Medical Seminars on Cardiology October 2016 - предавач	2

7/7	И. Митевска. “Master Class XARELTO AF”, Суботица, 9 – 11 март 2018, поканет предавач	2
7/8	Mitevaska. Radionuclid imaging in acute coronary syndrome. Symposium “Highlights in ACUTE Coronary Syndrome”, Skopje 4-5 September 2018 - предавач	2
7/9	I. Mitevaska Hybrid SPECT/CT myocardial perfusion imaging for assessment of coronary calcium score and detection of hemodynamically significant coronary artery stenosis in moderate risk patient. Oral presentation ESC Congress Paris 31 August-04 September, 2019 - предавач	2
7/10	I Mitevaska. Hybrid SPECT/CT imaging in cardiovascular prevention: assessment of coronary calcium score and hemodynamically significant ischemia for risk restratification and improved treatment approach. 6 th Congress of the Macedonian Society of Cardiology with International participation, Ohrid 3-6 October 2019, предавач	2
7/11	American Heart Association AHA Congress, Philadelphia, November 16-19, 2019 – Moderator of moderated poster session	2
7/12	Venous thromboembolism – Diagnostic and therapeutic approach Symposium and Educational Course, under auspice of Macedonian Society of Cardiology, European Society of Cardiology Working Group on thrombosis and peripheral arterial disease and RIETE group, Skopje 4-5 April 2019 I. Mitevaska. The role of echocardiography in critical ill patient with acute pulmonary embolism – point of care approach: CASE REPORT, предавач	2
7/13	I. Mitevaska. Imaging in Adult Congenital Heart Disease. ONLINE INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF CARDIOVASCULAR IMAGING AND COVID 19 EXPERIENCE in collaboration with EACVI HIT Imagers of tomorrow, Macedonian Society of Cardiology and ESC EACVI, October 3-4, 2020- предавач	2
7/14	И. Митевска – Дали можеме повеќе и подобро? Сателитски симпозиум – 5-ти Дијабетолошки денови со меѓународно учество, Скопје, 13 – 14 ноември 2020, предавач	2
7/15	Mitevaska – Cardiovascular Imaging and COVID 19 experience. International Symposium of Cardiovascular Imaging and COVID 19 experience. 3-4 October 2020, Skopje - предавач.	2
7/16	I. Mitevaska- Белодробна тромбемболија во интензивна нега – искуство на еден центар, Меѓународен симпозиум за тромбоза, Скопје, април 2021, предавач	2
7/17	I. Mitevaska- Антикоагулантна терапија кај специфична популација. Меѓународен симпозиум за тромбоза, Скопје Април 2021, Phiser – предавач	2
7/18	I. Mitevaska- XARELTO дијалози, Меѓународен симпозиум за тромбоза, Скопје, Април 2021, Bayer - предавач	2
7/19	I. Mitevaska- ESC Guidelines on Cardiovascular Prevention 2021: What is New? Симпозиум на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество “НОВИНИ ВО КАРДИОЛОГИЈАТА” 1-3.10.2021 – предавач	2
7/20	I. Mitevaska -Key Messages from ISCHEMIA Trial. Симпозиум на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество “НОВИНИ ВО КАРДИОЛОГИЈАТА” 1-3.10.2021 – предавач	2
7/21	И. Митевска – Giant LV pseudoaneurism in patient with acute inferior myocardial infarction and cardiogenic shock. Предавач – сесија на наградени апстракти. Симпозиум на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество НОВИНИ ВО КАРДИОЛОГИЈАТА, 1 – 3.10.2021	2

7/22	И, Митевска. Напредна едукација за Белодробна емболија Како и кога воведуваме ДОАК кај тешка белодробна емболија? Онлајн едукација, Bayer Belgrade, предавач,	2
7/23	И. Митевска, КОВИД-19и белодробна емболија – третман во светло на новите препораки. Кардионаисус, IX симпозиум “CARDIONAISSUS”, Кардиолошка клиника – Ниш, Универзитет во Ниш, Копаоник, 19 – 22.5.2022, поканет предавач	2
7/24	И.Митевска. Белодробна емболија во КОВИД-19 пандемија – Искуства од Универзитетската клиника за кардиологија, Скопје, Академски медицински едукативен центар, Србија, Пролетни кардиолошки денови, Копаоник, 14 – 17.4.2022 – поканет предавач	2
7/25	I. Mitevaska. National representative WG on CV prevetion – PRESENTER- 2021 CVD Prevention Guidelines, from scientific guidelines to clinical practice ESC Digital Roundtable meeting, 27.01.2022	2
7/26	I.Mitevaska. ESC Congress 2022 Daily Highlights, organized by the National Society of Cardiology of North Macedonia. New studies results – SGLT2i in heart failure with preserved ejection fraction: reasons for optimism. 26-28/08/2022 Barcelona, Spain, предавач	2
7/27	I. Mitevaska. Massive pulmonary embolism in COVID-19 patient- case report- Presenter. Меѓународен симпозиум “Vessels”, организиран од Македонското здружение по кардиологија, 2 – 3 септември 2022, предавач	2
7/28	I.Mitevaska. Есенска Белупова школа на здравјето - Contemporary treatment of dyslipidemia in high risk patients. Ogranizer Belupo 21-23.09.2022, Greece, предавач	2
7/29	И.Митевска. PERSPECTIVES IN SPECT MYOCARDIAL IMAGING FOR CHRONIC CORONARY ARTERY DISEASE AFTER ISCHEMIA TRIAL Симпозиум Новини во кардиологијата 2022 со меѓународно учество. Скопје, 4 – 6.11.2022, предавач	2
7/30	Mitevaska. Pulmonary embolism treatment in COVID-19 pandemis: Challenges and Choies. 4 th Global Virtual Conference on Cardiologywith International Partitipation. November 14-15, 2022- предавач	2
7/31	И. Митевска. Ризик фактори за мозочен удар и васкуларно стареење- Акредитиран Симпозиум, Здружение на психијатрки, Стручен симпозиум на Алкалоид, Скопје 14-15.10.2022 Скопје, предавач	2
7/32	И.Митевска. THE REVOLUTION OF SGLT2 INHIBITORS IN THE SPECTRUM OF HEART FAILURE. Новини во Кардиологијата 2022. Скопје, 4-6/11/2022, предавач	2
7/33	И.Митевска. Современ третман на хипертензија- предизвици и вистински избори. Симпозиум Новини во Кардиологијата 2022 Скопје, Алкалоид, 4 - 6.11.2022, предавач	2
7/34	И.Митевска. Веркуво во третман на пациенти со редуцирана левокоморна функција и влошена срцева слабсот. Bayer, Симпозиум Новини во Кардиологијата 2022. Скопје 4-6.11.2022, предавач	2
7/35	И.Митевска. Pulmonary embolism treatment in COVID-19 pandemic: Challenges and choices. Cardiogy Hub 2022. Online Symposium 14-15.11.2022 Intellect Conferences, London. UK, предавач	2
7/36	И. Митевска - COVID-19 и белодробна емболија- предизвици и клинички искуства- Vessels Seminar 2-3.09.2022 Skorје, предавач	2
7/37	И. Митевска. Современ третман на хипертензија и дислипидемија – Пациентот во фокус. 5. Конгрес со меѓународно учество на Здружението на	2

	лекари по општа и семејна медицина - ЗЛОМ. Скопје, 18 – 21 мај 2023-предавач	
7/38	И.Митевска. Перикрдитис кај пациенти со малигни болести. CARDIONAISSUS 2023, X конгрес на Кардиолошката клиника во Ниш, Универзитет во Ниш, 16 – 19.3. 2023 - поканет предавач	2
7/39	Mitevaska. The role of echocardiography in the management and prognosis of acute pulmonary embolism. 3 rd International Symposium on Thrombosiswith Intenationalpartitipation, 31.03-02.04.2023 Struga, N. Macedonia - поканет предавач	2
7/40	И. Митевска. Значење на миокардната исхемија и вијабилитет во светло на модерна медикаментозан терапија и ISCHEMIA студијата, The Fifth Congress of Cardiovascular Imaging of Serbia 2023 with international participation KIS, Belgrade, April 21st, 2023- предавач	2
7/41	I. Mitevaska.Low risk pulmonary embolism: Diagnosis, treatment and follow up: whom and what to screen? SYNERGY 2023, September 4-15 2023, Belgrade, Serbia- предавач	2
7/42	I. Mitevaska. TREATMENT OPTION AND CONTROVERSIES IN HEART FAILURE WITH PRESERVED EJECTION FRACTION. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia - предавач	2
7/43	I. Mitevaska. PERICARDIAL COMPLICATIONS IN CANCER PATIENTS. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia - предавач	2
7/44	I. Mitevaska. H2O. Guidelines, Insights or Expirience. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia – Симпозиум Крка, предавач	2
7/45	I. Mitevaska – Стоп за клиничката инерција. Старт за Рибелсус.7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia – Симпозиум Novonordisk, предавач	2
7/46	I. Mitevaska. RUFIXALO for postoperative prevention and treatment of DVT and PE: simple and effective way to save lives, Conference of Cardiovascular Surgeons, 21.10. 2023, Yeremen, Ermenia – онлајн предавач	2
7/47	И. Митевска- Школа за срцева слабост – НАПРЕДНАТА СРЦЕВА СЛАБОСТ – новини во лекувањето: Напредната срцева слабост – новини во третманот. Почеток и титрирање на медикаментозна татерапија водена по последните водичи, 7.12.2023, Скопје, Клиника „Жан Митрев“ - предавач	2
7/48	I. Mitevaska, Heart Failure with preserved ejection fraction management in 2023: Challenges and Opportunities: Новини во кардиологијата, Симпозиум, Сарајево, 8-10.02.2024- предавач	2
7/49	The role of echocardiography in secondary pulmonary hypertension - CARIONAISSUS, XI KONGRES KLINIKE ZA KARDIOLOGIJU UNIVERZITETSKOG KLINIČKOG CENTRA NIŠ “KLINIČKA KARDIOLOGIJA – CARDIONAISSUS NIS - 23-26.05.2024- предавач	2
7/50	Панелист на панел-дискусијата за белодробна тромбемболија „Бомба во градите,” одржана во Копаоник, на 18.5.2024 год. Лек Сандоз. Едукативен настан за кардиолози	2
7/51	I.Mitevaska. Модератор на сесија за усни постери - Diabetes and Heart Disease, ESC Congress London, 28 – 31.8.2024	2

7/52	I. Mitevska. SPECT Myocardial ischemia and viability imaging in the era of current optimal medical therapy. BALCAN CONGRESS ON NUCLEAR MEDICINE, Skopje 30.06.2024- предавач	2
7/53	Mitevska. Advanced heart failure: Guidelines-directed medical therapy and future directions. 10 th Congress of the Turkish World Cardiology Association, 6-10 Nov 2024, Antalya Turkey, предавач	2
7/54	I.Mitevska. Echocardiography in the assessment of RV function and pulmonary hypertension. ЕНО БИH, Sarajevo 23-24.11.2024, предавач	2
7/55	Mitevska. Ehokardiografija kaj belodrobna trombembolija: od dijagnoza do pratenje. EchoSerbia 2024. 4 th International Congress of the Echocardiography Society of Serbia with International Partitipation, 11-12 October, Belgrade, Serbia - предавач	2
7/56	I.Mitevska. Latest updates in the management of Heart Failure with preserved ejection fraction: Challenges and Opportunites. Национален конгрес на здружението на кардиолози на Србија, 24-26.10, Белград, Србија. предавач	2
7/57	Mitevska. Белодробна тромбемболија со низок ризик: Кога да ги испишеме пациентите, што и кого да скринираме? Vessels Seminar со меѓународно учество, 29-30.3.2024, Скопје, Македонија - предавач	2
Учество на научен/стручен собир со реферат		
4/1	S. Meskovska, I. Peovska, J. Davceva Duplex Ultrasound For Thrombus Regression and Recanalisation in Patients with Proximal Deep Venous Thrombosis European Society of Cardiology Education and Training Program on "Pulmonary embolism: diagnosis and Treatment "20 th -22 th May 1999 Warsaw, Poland	1
4/2	J. Davceva, S. Meskovska, I. Peovska Echocardiographic determinants- predictors of mortality rate in patients with severe congestive heart failure. XXIst Congress of European Society of Cardiology, 28.08-01.09.1999, Barcelona, Spain	1
4/3	J. Davceva, S. Meskovska, I. Peovska. The effect of carvedilol therapy in patients with severe heart failure. XV Congress of Macedonian Medical Association; 6-9.09.1999, Ohrid	0,5
4/4	Caparoska E, Davceva-Pavlovks J, Meskovska S, Peovska I, Bosevski M. Detection of myocardial ischemia in patients with prior myocardial infarction with Treadmill stress test. XV Congress of Macedonian Medical Association; 6-9.09.1999, Ohrid	0,5
4/5	M.Bosevski, J. Davceva, I. Peovska, E. Caparoska, S. Meskovska. Treadmill stress test in patients with hypertension. XV Congress of Macedonian Medical Association; 6-9.09.1999, Ohrid	0,5
4/6	I.Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov. Identification of coronary artery disease in patients with left bundle branch block using Tc-99m sestamibi myocardial perfusion scintigraphy XV Congress of Macedonian Medical Association; 6-9.09.1999, Ohrid	0,5
4/7	I.Peovska, S. Meskovska, J. Davceva. Management of atrial fibrillation in patients with heart failure: Amiodarone v.s Verapamil. XV Congress of Macedonian Medical Association; 6-9.09.1999, Ohrid	0,5
4/8	J. Maksimovic, I. Peovska, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov. Treadmill stress testing and radionuclide ventriculography in early detection of myocardial ischemia and evaluation of cardiac performances in patients with coronary heart disease 7 th World Congress of Cardiac Rehabilitation and Secondary prevention, Manila, Philippines, February 20-24, 2000.	1

4/9	I.Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov. Stress TI 201 myocardial scintigraphy in early detection of coronary arteries lesions in patients with and with out previous myocardial infarction. 7 th World Congress of Cardiac Rehabilitation and Secondary prevention, Manila, Philippines, February 20-24, 2000	1
4/10	Vavlukis M, Maksimovic J, Pop Gorceva D., Majstorov V., Taneva B., Trajcevski T., Peovska I. Myocardial perfusion scintigraphic findings in patients with ischemic cardiomyopathy versus those with preserved left ventricular function. European Society of Cardiology, Heart Failure 2000 Meeting 29 June- 1 Jule 2000, Venice, Italy	1
4/11	J. Davceva, S. Meskovska, I. Peovska. Comparison between Digitalis and Bisoprolol in control of heart rate and clinical state in patients with atrial fibrillation and left ventricular dysfunction First All Macedonian Congress of Doctors, Dentist and Pharmacists; 27-30, July, 2000, Ohrid, Republic of Macedonia	0,5
4/12	J. Maksimovic, I. Peovska, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva. Evaluation of Diagnostic and Prognostic Markers of Myocardial Perfusion scintigraphy and Treadmill stress test in Patients with Multivessel Coronary Artery Disease 5 th International Congress on Nuclear Cardiology, Vienna, May 2-5. 2001	1
4/13	D. Pop Gorceva, J. Maksimovic, M. Vavlukis, N. Simova, S. Miceva-Ristevska, V. Majstorov, I. Peovska. Myocardial Viability: Nitrate enhanced Gated SPECT Mibi Tc-99m –An Adequate Alternative for TI-201 Rest – redistribution protocol. 5 th International Congress on Nuclear Cardiology, Vienna, May 2-5. 2001	1
4/14	M.Vavlukis, J. Maksimovic, D. Pop Gorceva, V. Majstorov, I. Peovska. Dipyridamole myocardial perfusion scintigraphy in patients with left bundle branch block. 5 th International Congress on Nuclear Cardiology, Vienna, May 2-5. 2001	1
4/15	M.Vavlukis, J. Maksimovic, LDobrkovic, D. Pop Gorceva, LPopovska, V. Majstorov, I. Peovska Significance of ST-segment changes detected by ambulatory electrocardiographic monitoring and exercise stress testing in female patients who underwent myocardial perfusion scintigraphy. 5 th International Congress on Nuclear Cardiology, Vienna, May 2-5. 2001	1
4/16	J. Maksimovic, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, I. Peovska. Myocardial perfusion imaging in evaluation of rest and post stress left ventricular function, myocardial viability and ischemia in patients with ischemic cardiomyopathy, International Symposium on Cardiovascular Nuclear Medicine, Beijing, China 27-31 May, 2002, Organized by International Atomic Energy Agency (IAEA)	1
4/17	J. Maksimovic, M. Vavlukis, I. Peovska, D. Pop Gorceva Evaluation and correlation of left ventricular diastolic dysfunction and myocardial perfusion scintigraphy findings in patients with coronary artery disease. J. Maksimovic, M.Vavlukis, I.Peovska, D. Pop Gorceva. International Symposium on Cardiovascular Nuclear Medicine, Beijing, China 27-31 May, 2002, Organized by International Atomic Energy Agency (IAEA)	1
4/18	J. Maksimovic, M. Vavlukis, I. Peovska, D. Pop GorcevaDiagnostic and prognostic evaluation of coronary artery disease in diabetic vs. nondiabetic patients using myocardial perfusion single photon emission computed tomography. International Symposium on Cardiovascular Nuclear Medicine, Beijing, China 27-31 May, 2002, Organized by International AtomicEnergy Agency (IAEA)	1

4/19	D.PopGjorceva. J. Maksimovik, M. Vavlukis, V.Majstorov, I. Peovska Nitrate Enhanced Gated SPECT MIBI Tc-99m Myocardial Perfusion Scintigraphy - The Promising Predictor of Myocardial Viability.International Symposium on Cardiovascular Nuclear Medicine, Beijing, China 27-31 May, 2002, Organized by International Atomic Energy Agency (IAEA)	1
4/20	D.PopGjorceva. J.Maksimovic, M.Vavlukis, V.Majstorov, I.Peovska. Nitrate enhanced Gated-SPECT MIBI Tc99m myocardial perfusion scintigraphy – the promising predictor of myocardial viability. XIVth World Congress of Cardiology, May 5-9, 2002, Sidney, Australia	1
4/21	J.Maksimovic, I. Peovska, M. Buseva, D. Pop Gorceva, V. Majstorov. Left Ventricular Perfusion/Function Differences Between Ischemic and Dilated Cardiomyopathy Assessed by SPECT Myocardial Imaging: visual and quantitative computer analysis. CARS 2002, Paris, France	1
4/22	M. Vavlukis, Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Pop Gorceva D, Majstorov V, Peovska I, Popovska L, Meskova S, Trajceviski T. Incremental diagnostic and prognostic value of myocardial perfusion tomoscintigraphy.Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/23	I. Peovska, J. Maksimovic, J. Davceva, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov. Left bundle brunch block and coronary artery disease: evaluation with dipyridamole ^{99m} Tc sestamibi myocardial perfusion scintigraphy. Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/24	Maksimovic J, D. Pop Gorceva, M. Vavlukis, I. Peovska, B. Majstorov. Myocardial Perfusion scintigraphy in cardiologic diagnosis, prognosis and risk stratification, Ohrid, October 3-6,2002 Macedonia	0,5
4/25	Maksimovic J, D. Pop Gorceva, M. Vavlukis, I. Peovska, B. Majstorov, Assessment of left ventricular function after acute myocardial infarction Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/26	Busjetic O, Peovska I, Businovska G, Pejkov I, Bosevski M, Josimovski S, Kostov J, Kalpak O, Georgiev A. Angiographic Control after Coronary Artery Bypass Graft Surgery in Symptomatic Patients. Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/27	J. Pavlovska, B. Taneva, I. Peovska, B. Georgievska, J. Maksimovic, S. Tosev, E. Caparoska, M. Bosevski, Prestarium (perindopril) in the treatment of chronic heart failure. Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/28	S.Meskovska, J.Daveceva, I.Peovska, M.Bosevski. Prevalence of asymptomatic carotid stenosis in patients with coronary artery disease and multiple risk factors. Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/29	Peovska I, Maksimovic J, Davceva J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Meskovska S. Noninvasive risk stratification and therapeutic decision in coronary artery disease using myocardial perfusion scintigraphy and coronary stress test. Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/30	M.Bosevski, S.Tosev, J.Davceva, S.Meskoska, V.Andova, E.Caparoska, M.Vavlukis, B.Georgievska, T.Trajcesvki, I.Peovska. The treadmill test in the diagnosis and evaluation of patients with peripheral and coronary arterial	0,5

	disease Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	
4/31	Proevska D, Zanteva M, Spiroska V, Srbinovska E, Meskovska S, Nospal M, Peovska I. Pericardial effusion: diagnostic and therapeutic challenge. Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia.	0,5
4/32	J.Pavlovska, B. Taneva, I. Peovska, B. Georgievska, J. Maksimovic, S. Tosev, E. Caparoska, M. Bosevski. Efficacy of antihypertensive drugs on stress blood pressure. Second International Congress on cardiovascular disease, Ohrid, October 3-6, 2002 Macedonia	0,5
4/33	Vavlukis M, Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Pop Gorceva D, Poposka L, Majstorov V, Taneva B, Trajkov I, Peovska I. Regional left ventricular function- is there the most accurate method for its evaluation. The Sixth Annual Meeting of the ESC Working Group on Echocardiography – EUROECHO, Munich, Germany, 4-7 December 2002	0,5
4/34	Vavlukis M, Maksimovic J, Borozanov V, Georgievska-Ismail Lj, Pop Gorceva D, Majstorov V, Peovska I., Popovska L, Taneva B, Kostova N, Trajcevski T. Can SSS (Summed stress Score) derived from MPI, be an accurate indicator of left ventricular function? 5 th International Congress on Coronary Artery Disease, Florence, October 19-22, 2003	1
4/35	J. Maksimovic, D. Pop Gorceva, I. Peovska, J. Davceva, V. Majstorov, M. Vavlukis. Gated SPECT myocardial scintigraphy in detection of post stress myocardial stunning in patients with coronary artery disease. 6 th International Conference of Nuclear Cardiology ICNC6, April 27-30, 2003 Florence, Italy	1
4/36	V.Majstorov, D. Pop Gorceva, J. Maksimovic, M. Vavlukis, R. Miceva, S. Tosev, I. Peovska. Myocardial viability detection in moderate and severe left ventricular dysfunction using Nitrate enhanced SPECT MIBI. 6 th International Conference of Nuclear Cardiology ICNC6, April 27-30, 2003 Florence, Italy	1
4/37	V.Majstorov, D. Pop Gorceva, J. Maksimovic, M. Vavlukis, R. Miceva, S. Tosev, I. Peovska. TI-201 vs. Tc-99m MIBI: Comparison of redistribution during the rest-redistribution protocol. 6 th International Conference of Nuclear Cardiology ICNC6, April 27-30, 2003 Florence, Italy	1
4/38	M.Vavlukis, J. Maksimovic, V. Borozanov, LJ. Georgievska-Ismail, D. Pop-Gorceva, V. Majstorov, L. Poposka, B. Taneva, M. Boseski, I. Peovska. ECG-gated SPECT MPI - are they comparable methods?. 6 th International Conference of Nuclear Cardiology ICNC6, April 27-30, 2003 Florence, Italy	1
4/39	M.Vavlukis, J. Maksimovic, V. Borozanov, LJ. Georgievska-Ismail, D. Pop-Gorceva, V. Majstorov, L. Poposka, B. Taneva, M. Boseski, I. Peovska. Risk stratification and prognostication of patients with old myocardial infarction with Tc-99m mibi ECG-gated SPECT myocardial perfusion scintigraphy. 6 th International Conference of Nuclear Cardiology ICNC6, April 27-30, 2003 Florence, Italy	1
4/40	B. Taneva, J. Davceva-Pavlovska, M. Vavlukis, N. Kostova, I. Peovska, E. Lazarova, S. Subeska-Stratrova Influence of anemia and cahexia on mortality in heart failure patients., XVI Congress of Doctors from Macedonia with International participation, Ohrid Juni, 2003	0,5
4/41	J. Davceva-Pavlovska, L. Grueva, B. Taneva, D. Proevska, I. Peovska, B. Gorgievska. Coronary exercise stress test in elderly patients with coronary artery disease.XVI Congress of Doctors from Macedonia with International participation, Ohrid Juni, 2003	0,5

4/42	J. Davceva-Pavlovska, B. Taneva, D. Proevska, O. Kalpak, I. Peovska, B. Gorgievska. Antihypertensive effects of Perindopril in elderly patients. XVI Congress of Doctors from Macedonia with International participation, Ohrid Juni, 2003	0,5
4/43	Vavlukis M, Borozanov V, Georgievska-Ismail I, Maksimovic J, Pop-Gorceva D, Vavlukis D, Taneva B, Poposka B, Kostova N, Peovska I. Risk stratification and prognosis of CAD patients with MPI: does it really offer incremental prognostic information over clinical and angiographic data. 11 th Aple Adria Cardiology Meeting, Balatonfured, Hungary, June 5-7, 2003	1
4/44	M. Bosevski, S. Tosev, V. Borozanov, S. Meskovska, S. Kostoska, M. Vavlukis, I. Peovska. Prognostic importance of fibrinogen and D-Dimers in coexistent peripheral and coronary artery disease. 14 th Annual Meeting of Society for Vascular Medicine and Biology, The Fairmont Chicago, Chicago, June 6- 8, 2003	1
4/45	Maksimovic J, I. Peovska, M.Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov. Assessment of myocardial perfusion after coronary stenting and implications of incomplete revascularization in multivessel coronary disease: role of gated SPECT imaging. ESC Congress 2003, Vienna 30.08- 03.09.2003	1
4/46	Vavlukis M, J. Maksimovic, V. Borozanov, Lj. Georgievska-Ismail, D. Pop-Gorceva, V. Majstorov, L. Poposka, B. Taneva, I. Peovska, M. Bosevski. Which perfusion parameter acquired from myoscintigraphic study is best correlated with left ventricular function in patients with coronary artery disease. XIV Cardiology Congress of Serbia and Monte Negro, Belgrade, 12-15 October, 2003, Supplement, YU ISSN 0352-9320	1
4/47	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V. Comparison of exercise and myocardial perfusion variables in patients with silent and painful myocardial ischemia. 5 th International Congress on Coronary Artery Disease- From prevention to Intervention- ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003	1
4/48	Peovska I, Maksimovic J, Davceva J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, O. Busletic, M. Bosevski, D. Pop Gorceva. Gated SPECT assessment of myocardial perfusion after coronary stenting: evaluation of incomplete revascularization in multivessel coronary disease. 5 th International Congress on Coronary Artery Disease- From prevention to Intervention- ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003	1
4/49	Vavlukis M, J. Maksimovic, V. Borozanov, Lj. Georgievska-Ismail, D. Pop-Gorceva, V. Majstorov, L. I. Peovska, L Poposka, N Kostova, B. Taneva. Can SSS (Summed Stress Score) derived from PMI, be an accurate indicator of left ventricular contractile reserve? 5 th International Congress on Coronary Artery Disease- From prevention to Intervention- ICCAD, Florence, Italy, October 19-22,2003	1
4/50	M.Bosevski, S. Tosev, V. Borozanov, M. Vavlukis, I. Peovska. Prognostic importance of functional parameters: ankle-brachial index and claudicating distance in coexistent peripheral and coronary artery disease. 15 th Congress of the European Chapter of the International Union of Angiology. Annual Congress of the French Society of Vascular Medicine and European Federation of the Societies of Ultrasounds in Medicine and Biology. October 8-10, 2003- Toulouse, France	1
4/51	M.Vavlukis, J.Maksimovic, V.Borozanov, Lj. Georgievska-Ismail, D. Popo-Gorceva, V.Majstorov, I. Peovska, L.Popovska, B.Taneva, N.Kostova, T.Trajcevski, S. Jovanova, M.Nospal. Can summed stress score derived from myocardial perfusion sxintigraphy be an accurate indicator of left ventricular	1

	function? Ist International Symposium on Echocardiography, Ohrid 14-16 September 2003	
4/52	Bosevski M., Borozanov V. Tosev S., Meskoska S., Spirovska V., Kostovska S., Peovska I. Is fibrinogen and D-Dimers plasma determination important for prognosis of coronary artery disease and limb ischemia? 3 rd European Conference on Management of Coronary Heart Disease, Nice, France 2-4 April 2004	1
4/53	Bosevski M, Kostoska S, Tosev S, Borozanov V, Georgievska Lj, Peovska I. Hemostatic parameters- risk factors for polyvascular disease. 12 TH Alpe Adria Cardiology Meeting, Cividale del Friuli, Italy April 29-May 1, 2004	1
4/54	Pavlovic JM, Peovska I, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Hristovski Z, Taneva B, Bosevski M, Buseltic O. Myocardial perfusion imaging can accurately assess ischemic preconditioning: the quantification of total ischemic burden. 12 TH Alpe Adria Cardiology Meeting, Cividale del Friuli, Italy April 29-May 1, 2004	1
4/55	Taneva B, Davceva-Pavlovska J, Vavlukis M, Peovska I, Kostova N, Lazarova E. Gender differences in chronic heart failure. 12 TH Alpe Adria Cardiology Meeting, Cividale del Friuli, Italy April 29-May 1, 2004	1
4/56	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Bosevski M. Impact of diabetes mellitus on cardiovascular events: prognosis and risk stratification after coronary stenting. Metabolic syndrome, type II diabetes, and atherosclerosis Congress, Marrakesh, Morocco, May 19-23 2004.	1
4/57	E. Hristova-Antova, E. Sribnovska, M. Zanteva, V. Spirovska, M. Otljanska, M. Vavlukis, M. Nospal, I. Peovska, S. Jovanova. importance of the atherogenic indexes in patients with valvular aortic stenosis as a predictor for CAD. Prvi Kongres Jugoslovenskogudruzenja za ehokardiografiju, Beograd 21-23 oktobar 2004	1
4/58	Bosevski M, Kostoska S, Tosev S, Meskoska S, Borozanov V, Spiroska V, Peovska I. Is fibrinogen and D-dimers determination useful for prognosis of diabetic polyvascular disease. 18 th International Congress on Thrombosis, Ljubljana, Slovenia June 20-24, 2004	1
4/59	J. Maksimovic Pavlovic, I. Peovska, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov Prognosis and risk stratification of diabetic patients after coronary stenting: impact of silent ischemia on cardiovascular events. 7 th International Conference of Nuclear Cardiology, May 8-11, 2005, Lisbon, Portugal, ICNC7	1
4/60	I. Peovska, M. Bosevski, J. Maksimovic Pavlovic, M. Vavlukis. Is there a relationship between myocardial perfusion scintigraphy and carotid ultrasound findings in predictive model for coronary artery bypass patients? International Conference of Nuclear Cardiology, May 8-11, 2005, Lisbon, Portugal, ICNC7	1
4/61	J. Pavlovska, B. Taneva, D. Proevska, I. Peovska. Exercise stress testing at hypertensive patients. 15 th European Meeting on Hypertension, Milan, Italy, June 17/21, 2005.	1
4/62	Peovska I, Maksimovic Pavlovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V., Bosevski M, Taneva B. Relationship between extend of myocardial viability and post-revascularization improvement of left ventricular ejection fraction. XIV International Symposium on Atherosclerosis, June 18-22, 2006, Rome, Italy	1
4/63	Hristova-Antova E, Sribnovska E, Otqanska M, Jovanova S, Proevska D, Bosevski M, Peovska I, Caparovska E, Jurukovska M. Diastolic vs. systolic left ventricular dysfunction and left atrial size in severe aortic stenosis. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia	0,5

4/64	Proevska D, Spirovska V, Zanteva M, Taneva B, Hristova E, Kostov J, Bosevski M, Caparovska T, Caparovska E, Arnaudova F, Peovska I, Andova V. Aortic dissection as a random echocardiographic finding. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/65	Maksimovic J, Peovska I, Vavlukis M, Kostova N, Pop Gorceva D, Majstorov V. The response of blood pressure and hear rate during rest/nitrate Tc-99m MIBI Gated SPECT protocol for assessment of myocardial viability. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/66	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Kostova N, Bosevski M. Correlation between extensivity of myocardial viability and improvement of left ventricular ejection fraction and quality of life after coronary bypass surgery. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/67	Vavlukis M, Maksimovic J, Pop Gorceva D, Majstorov V, Peovska I, Kostova N, Zdravkovska M, Hristova E, Popovska L, Taneva B. Modified Bruce/Dipyridamole protocol vs. dipyridamole pharmacologic protocol in myocardial perfusion scintigraphy. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia.	0,5
4/68	Kostova N, Maksimovic J, Vavlukis M, Peovska I, Pop Gorceva D, Majstorov V. Zdravkovska M. Myocardial perfusion scintigraphy in detection and evaluation of coronary artery disease in patients with pace makers. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/69	Majstorov V, Pop Gorceva D, Maksimovic J, Vavlukis M, Peovska I. Myocardial perfusion findings in diabetic patients according to gender distribution. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/70	Davceva Pavlovska J, GruevaGorceva L, Taneva B, Gorgievska B, Peovska I. Correlation between angiographic findings and ST segment depression on exercise stress test in patients with ischemic heart disease. Third International Congress on cardiovascular disease, under the auspicion of European Society of Cardiology, 21-24.06.2006, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/71	Vavlukis M, Maksimovic J, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravevska M, Peovska I, Kostova N, Taneva B. Combined low level treadmill-dipyridamol versus dipyridamol stress protocol in patients undergoing SPECT MPI. 8 th International Conference on Nuclear Caridology - ICNC8, 29.04-02.05 2007, Prague, Czech Republic	1
4/72	Majstorov V, Pop Gorceva D, Maksimovic J, Vavlukis M, Peovska I, S. Kuzmanovska. hs-CRP in patients with normal myocardial perfusion. 8 th International Conference on Nuclear Caridology - ICNC8, 29.04-02.05 2007, Prague, Czech Republic	1
4/73	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravevska M, Kostova N. Diagnositc value of transient ischemic dilation (TID) and increased lung uptake as markers of severe and extensive myocardial ischemia. 8 th International Conference on Nuclear Caridology - ICNC8, 29.04-02.05 2007, Prague, Czech Republic	1

4/74	Peovska I, Maksimovic J, Vavlukis M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravevska M, Kostova N. Influence of hibernated myocardium on left ventricular remodeling in patients with severe ischemic heart failure and coronary artery bypass surgery. 8 th International Conference on Nuclear Cardiology - ICNC8, 29.04-02.05 2007, Prague, Czech Republic	1
4/75	Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov, N. Kostova, M. Bosevski. Impact of diabetes on mid-term outcomes after coronary artery bypass surgery in women with heart failure and viable myocardium. The World Congress on Controversies in Cardiovascular Disease (C-Care), Berlin, June 3-6, 2008	1
4/76	I. Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, N. Kostova, D. Pop Gorceva, V. Majstorov, M. Bosevski. Impact of diabetes on mid-term outcomes after coronary artery bypass surgery in patients with ischemic cardiomyopathy and hibernated Myocardium. 9 th International Conference on Nuclear Cardiology – ICNC9, 10-13.05 2009, Barcelona, Spain	1
4/77	I. Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, N. Kostova, D. Pop Gorceva, V. Majstorov. Independent predictive value of myocardial viability on SPECT imaging for clinical outcomes in patients who did not improve global left-ventricular function after coronary artery bypass surgery. 9 th International Conference on Nuclear Cardiology – ICNC9, 10-13.05 2009, Barcelona, Spain	1
4/78	M. Vavlukis, D. Pop-Gorceva, V. Majstorov, M. Zdravkovska, N. Kostova, I. Peovska, B. Taneva, M. Bosevski. SPECT MPI in prediction of clinical outcome in patients with ischemic cardiomyopathy treated with CABG surgery. 9 th International Conference on Nuclear Cardiology – ICNC9, 10-13.05 2009, Barcelona, Spain	1
4/79	M. Vavlukis, V. Borozanov, LJ. Georgievska-Ismail, D. Pop-Gorceva, V. Majstorov, M. Zdravkovska, N. Kostova, I. Peovska. Prediction of ischaemic cardiomyopathy development in CAD patients treated with CABG surgery with Tc99M mibi ECG-GATED SPECT MPI. 9 th International Conference on Nuclear Cardiology – ICNC9, 10-13.05 2009, Barcelona, Spain	1
4/80	I. Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, D. Pop Gorceva, V. Majstorov, N. Kostova, M. Bosevski. Mid-term outcomes after coronary artery bypass surgery in diabetic patients with ischemic cardiomyopathy and viable myocardium. Cetvrti Makedonski Kongres po Kardiologija, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Makedonija	0,5
4/81	I. Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, N. Kostova, M. Bosevski, M. Otljanska, E. Hristova. Prevalence of myocardial ischemia detected by myocardial perfusion SPECT in patients with metabolic syndrome. Cetvrti Makedonski Kongres po Kardiologija, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Makedonija	0,5
4/82	Otljanska M, Jovanova S, Grueva L, Peovska I, Arnaudova F. Arterial hypertension and aortic coarctation. Fourth Macedonian Cardiology Congress, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/83	Hristova E, Peovska I, Srbinovska Kostovska E. Echocardiographic predictors for aortic valve replacement in asymptomatic patients with severe aortic stenosis. Fourth Macedonian Cardiology Congress, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/84	Vavlukis M, Kostova N, Peovska I, Bosevski M, Hristova E, Pop-Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. The role of SPECT MPI in diagnostic evaluation of asymptomatic patient with diabetes mellitus (case report based analyze). Fourth Macedonian Cardiology Congress, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Macedonia	0,5

4/85	Maksimovic J, Peovska I, Vavlukis M, Kostova N, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. Improvement of left ventricular function and quality of life after coronary artery bypass surgery in patients with heart failure and hibernated myocardium. Fourth Macedonian Cardiology Congress, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/86	Vavlukis M, Kostova N, Peovska I, Taneva B, Srbinovska-Kostovska E, Gjorgievska-Ismail Q, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M. Predictive power of perfusion and functional parameters obtained by SPECT MPI in patients with coronary artery disease. Fourth Macedonian Cardiology Congress, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/87	Kostova N, Maksimovic J, Vavlukis M, Peovska I, Zdravkovska M, Kostov I. Correlation between symptoms in diabetic patients and coronary artery disease detected by Tc-99m sestamibi gated myocardial perfusion SPECT. Fourth Macedonian Cardiology Congress, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/88	Majstorov V, Pop Gorceva D, Kuzmanovska S, Zdravkovska M, Vavlukis M, Peovska I, Kostova N, Maksimovic J. C-reactive protein and myocardial SPECT perfusion imaging in risk stratification of patients with coronary artery disease. Fourth Macedonian Cardiology Congress, 02-04.06.2010, Ohrid, R. Macedonia	0,5
4/89	I. Peovska, J. Maksimovic, M. Vavlukis, N. Kostova, D. Pop Gorceva, V. Majstorov, M. Zdravkovska. Prevalence of myocardial ischemia in patients with metabolic syndrome detected by myocardial perfusion imaging. 10 th International Conference on Nuclear Cardiology – ICNC10, 15-18.05 2011, Amsterdam, Netherlands	1
4/90	V. Majstorov, D. Pop Gorceva, M. Vavlukis, M. Zdravkovska, I. Peovska, M. Zdravkovska-Kocovska, N. Kostova. Perfusional and functional gated- SPECT parameters and clinical outcomes in patients with coronary artery disease. 10 th International Conference on Nuclear Cardiology – ICNC10, 15-18.05 2011, Amsterdam, Netherlands	1
4/91	M. Vavlukis, D. Pop-Gorceva, N. Kostova, I. Peovska, V. Majstorov, M. Zdravkovska, S. Stojanovski, Lj. Georgievska -Ismail. Differential predictors for different cardiac events derived from SPECT MPI. 10 th International Conference on Nuclear Cardiology – ICNC10, 15-18.05 2011, Amsterdam, Netherlands.	1
4/92	Peovska, E. Srbinovska, J. Maksimovic, V. Andova, F. Arnaudova, E. Hristova, M. Otljanska, M. Vavlukis, S. Jovanova. Assessment of the influence of hibernated myocardium on left ventricular function and clinical improvement in patients with ischemic heart failure and coronary artery bypass revascularization. The fifteenth Annual Meeting of the European Association of Echocardiography, Budapest, Hungary 7-10 December 2011	1
4/93	M. Vavlukis M, D. Pop Gorceva, V. Majstorov, N. Kostova, M. Zdravkovska-Kocovska, S. Stojanovski, M. Zdravkovska, I. Peovska, N. Ristevska. Relationship between patients risk profiles, myocardial and leg muscle perfusion obtained by rest-dipyridamol 99mTc MIBI scintigraphy. 11 th International Conference of Non-Invasive Cardiovascular Imaging, May 5-8, 2013, Berlin, Germany.	1
4/94	Peovska I, E. Srbinovska-Kostovska, M. Otljanska, F. Arnaudova, M. Vavlukis, N. Kostova, E. Hristova. Myocardial gated SPECT imaging in asymptomatic diabetic patients: clinical decision and optimal therapeutic approach. CroEcho 2013, May 23-23, Dubrovnik, Croatia	1

4/95	I. Peovska, E. Srbinovska-Kostovska, M. Bosevski. Urgent bedside echocardiography in diagnosis of acute massive pulmonary embolism presenting with cardiogenic shock – case report. CroEcho 2013, May 23-23, Dubrovnik, Croatia	1
4/96	ZdraveskaKocovska M, Pop Gorceva D, Majstorov V, Zdravkovska M, Stojanovski S, BusevaVavlukis M, Peovska I, Kostova N, Ristevska N. Artifact in myocardial perfusion SPECT. 2 nd Balkan Congress of Nuclear Medicine- BCNM 2013, May 08-12, 2013, Belgrade, Serbia	1
4/97	M. Otljanska, M. Bosev, F. Arnaudova-Dezulovic, I. Peovska. Effects of essential hypertension on coronary microcirculation: case report. The fourth International Medical Congress of the Southeast European Medical Forum, 11 - 15 September 2013 in Portoroz, Slovenia	1
4/98	Peovska I, M. Vavlukis, N. Kostova, M. Otljanska, F. Arnaudova. Effects of multiple cardiovascular risk factors on myocardial perfusion SPECT imaging in patients with normal coronary angiography findings. Heart Failure Congress 2013, Lisbon, Portugal, May 25-28, 2013	1
4/99	I. Peovska, E. Srbinovska-Kostovska, M. Otljanska, E. Hristova, F. Arnaudova, V. Andova, M. Bosevski. Risk stratification and optimal therapeutic approach in asymptomatic patients with high cardiovascular risk: the values of myocardial gated SPECT imaging. Euroecho, December 11-14, 2013, Istambul, Turkey	1
4/100	Peovska I, Srbinovska Kostovska E, Davceva Pavlovska J, Antova E, Andova V, Otljanska M, Arnaudova F, Bosevski M. Early detection of subclinical left ventricular dysfunction and myocardial ischemia in asymptomatic patients with diabetes type II, prognostic value of TDI, myocardial deformation and myocardial perfusion scintigraphy. Петти македонски конгрес по кардиологија, 4 – 6.6. 2014, Скопје, Р Македонија	0,5
4/101	Peovska I, Davceva Pavlovska J, Vavlukis M, Kostova N, Zdravkovska M, Majstorov V, Pop Gorceva D, Zdraveska M. Optimal therapeutical approach in myocardial ischemia in asymptomatic patients with high cardiovascular risk: role of clinical, laboratory and scintigraphic parameters. Петти македонски конгрес по кардиологија, 4 – 6.6.2014, Скопје, Р Македонија.	0,5
4/102	Peovska I, Davceva Pavlovska J, Lazarevska M, Stojkovski A, Zdravkovska M, Zdraveska M. Clinical value of coronary calcium score and myocardial perfusion scintigraphy in detection of coronary artery diseases in asimptomtomatic patients with moderate and high cardiovascular risk. Петти македонски конгрес по кардиологија, 4 – 6.6.2014, Скопје, Р Македонија	0,5
4/103	Antova E, Georgievska-Ismail Lj, Srbinovska E, Peovska I, Otljanska M, Andova. V, Zanteva-Naumoska M. Exercise test, Nt proBNP and echocardiographic paramaters in asymptomatic ptc. with severe valvular aortic stenosis. Петти македонски конгрес по кардиологија, 4 – 6.6.2014, Скопје, Р. Македонија	0,5
4/104	Antova E, Georgievska-Ismail Lj, Srbinovska E, Peovska I, Kostova N, Davceva-Pavlovska J, Zanteva-Naumoska M. Nt proBNP and echocardiographic parameters in severe valvular aortic stenosis. Петти македонски конгрес по кардиологија, 4 – 6.6.2014, Скопје	0,5
4/105	Otljanska M, Kostova N, Peovska I. Josifovic Licoska F, Secondary tumor in right atrium -Case report. Петти македонски конгрес по кардиологија, 4 – 6.6.2014, Скопје, Р Македонија	0,5
4/106	Irena Mitevska, Elizabeta Srbinovska, Valentina Andova,Emilija Antova. Left ventricular longitudinal function in different types of left ventricular hypertrophy:case studies. The First Congress of Cardiovascular Imaging in Belgrade, Serbia 2015	1

4/107	Irena Mitevska, Jelka Davceva Pavlovska, Elizabeta Srbinovska, Frosina Arnaudova, Emilija Antova, Magdalena Otljanska. Detection of coronary atherosclerosis and myocardial ischemia in asymptomatic patients with increased cardiovascular risk. The First Congress of Cardiovascular Imaging in Belgrade, Serbia 2015	1
4/108	I. Peovska, J. Davceva Pavlovska, D. Pop Gorceva, M. Zdravkovska, M. Vavlukis, N. Kostova. Prognostic value of normal myocardial perfusion imaging in asymptomatic diabetic patients with moderate and high calcium score SCORE. 12th International Conference on Nuclear Cardiology and Cardiac CT May 3-5, 2015 Madrid, Spain	1
4/109	I. Peovska Mitevska; E. Srbinovska; D. Pop Gorceva; M. Zdravkovska. Prognostic value of moderate and severe myocardial ischemia in patients with suspected coronary artery disease and normal coronary angiograms. Euroecho, December 7-10, 2015, Seville, Spain	1
4/110	Peovska Mitevska, N. Baneva, M. Bosevski, E. Srbinovska Kostovska. Therapeutic and prognostic implications of coronary atherosclerosis and myocardial ischemia in asymptomatic patients with diabetes mellitus type 2. ESC congress Rome, August 27-31, 2016	1
4/111	I. Mitevska, E. Srbinovska, E. Antova, M. Bosevski. Clinical value of global and regional longitudinal strain in prediction of myocardial ischemia in asymptomatic diabetes type 2 patients. Euroecho December 7-10, 2016, Leipzig 2016	1
4/112	I. Mitevska, E. Srbinovska, M. Bosevski, N. Baneva. Correlation between subclinical coronary atherosclerosis and inflammation in diabetes type 2 patients compared to non-diabetic moderate risk patients. Euroecho December 6-9, 2017, Lisbon	1
4/113	I. Mitevska, E. Srbinovska, M. Bosevski. Two-year prognosis after normal myocardial SPECT study in asymptomatic diabetic patients with moderate and high coronary calcium score. Euroecho December 6-9, 2017, Lisbon	1
4/114	I. Peovska Mitevska, E. Srbinovska, M. Bosevski. Intermediate prognosis after normal myocardial SPECT study in asymptomatic diabetic patients with moderate and high coronary calcium score. EuroEcho-Imaging 2018 December 5-9 Milan, Italy	1
4/115	I. Peovska Mitevska, E. Srbinovska, M. Bosevski, N. Baneva. Correlation between subclinical coronary atherosclerosis and inflammation in diabetes type 2 patients compared to non-diabetic moderate risk patients. EuroEcho-Imaging 2018 December 5-9 Milan, Italy	1
4/116	Antova E, Bosevski M, Mitevska I, Srbinovska E, Lazareska M. Aortic Recoarctation and Coronary Artery Disease – a part of Generalized Vascular Disease. Symposium “Highlights in Acute Coronary Syndrome” September 04-05, 2018 in Skopje, Macedonia	0,5
4/117	Kostova N, Vavlukis M, Peovska I, Boshev M. Myocardial Perfusion Single Photon Emission-Computed Tomography (MPS) SPECT in Ischaemia detection in suspected Acute Coronary Syndromes (Case report). Symposium “Highlights in Acute Coronary Syndrome” September 04-05, 2018 in Skopje, Macedonia	0,5
4/118	Antova E, Bosevski M, Mitevska I, Stojkovic J, Petkovska L, Srbinovska Kostovska E. The influence of Coronary Artery Disease on the presence of symptoms in Severe Aortic Stenosis. Symposium “Highlights in Acute Coronary Syndrome” September 04-05, 2018 in Skopje, Macedonia	0,5

4/119	I. Mitevska, M. Bosevski, E. Srbinovska. Assessment of presence and predictors of subclinical atherosclerosis in asymptomatic patients with DM type 2. EUROPREVENT, Ljubljana 19-21.04.2018	1
4/120	M. Bosevski, I. Mitevska, E. Srbinovska. Right ventricular diameter added to D-dimer independently influence on prognosis of patients with pulmonary embolism and intermediate risk. EUROECHO Vienna, 4-7 December 2019	1
4/121	I. Mitevska, N. Kostova, M. Vavlukis, M. Zdravkovska, S. Stojanovski, E. Lazarova, M. Bosevski. Risk factors associated with increased coronary calcium score and carotid intima media thickness in asymptomatic type 2 diabetic patients. University Cardiology Clinic, Skopje, N. Macedonia, 6 th Congress of the Macedonian Society of Cardiology with International participation, Ohrid 3-6 October 2019	1
4/122	И. Митевска, Е. Србиновска Костовска, Ж. Зимбаков, О. Бушлетик, О. Калпак, М. Бошевски SPECT миокардна перфузиона сцинтиграфија во функционална процена на пациенти со хронична тотална коронарна оклузија. Универзитетска Клиника за Кардиологија Скопје, С.Македонија. 6ти Конгрес на Македонското здружение на кардиолози, Охрид 3-6 октомври 2019	1
4/123	I. Mitevska, O. Busletic, E. Grueva, I. Kotlar, E. Sehu, A. Georgievski, E. Srbinovska, M. Bosevski, The role of transthoracic emergency echocardiography in ICU admitted patients suspected for acute pulmonary embolism. University Clinic of Cardiology, Faculty of Medicine, Skopje, N. Macedonia. 6 th Congress of the Macedonian Society of Cardiology with International participation, Ohrid 3-6 October 2019	1
	Kotlar Velkova, I. Mitevska, E. GruevaNastevska, O. Busletic, M. Bosevski, E. Srbinovska Kostovska. Pulmonary embolism and COVID-19. International Symposium of Cardiovascular Imaging and COVID 19 expirience in collaboration with EACVI Heart Imagers of Tomorrow. 3-4 October 2020, Skopje. North Macedonia	1
	Fulminant myocarditis in COVID 19? - Case report. E. GruevaNastevska, O. Busletic, I. Mitevska, I Kotlar Velkova. International Symposium of Cardiovascular Imaging and COVID 19 expirience in collaboration with EACVI Heart Imagers of Tomorrow. 3-4 October 2020, Skopje. North Macedonia	1
4/126	Ф. Алиу, О. Бушлетиќ, И. Митевска, А. Челикиќ. Времетраење на прием на СТЕМИ-пациенти до трансфер во ангио сала во работни и неработни часови. 20. Конгрес на Македонското лекарско друштво, во соработка со Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. 10 – 20 ноември 2020	1
4/127	Е. Груева, И. Котлар Велкова, И. Митевска, С. Јовев. Руптура на папиларен мускул како компликација на миокарден инфаркт – приказ на случај. 20. Конгрес на Македонското лекарско друштво, во соработка со Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. 10 – 20 ноември 2020	1
4/128	I.Mitevska. POCUS Echocardiography in massive pulmonary thromboembolism as a first manifestation of COVID-19 infection: case series. Croecho, 6-8 Maj 2021	1
4/129	I. Mitevska ¹ , M. Zdravkovska ² , M. Mileva ² , B. Stoilovska ² , D. Pop Gorceva ² Correlation between myocardial ischemia and coronary artery calcium score in patients with diabetes mellitus type 2. International Conference on Nuclear Cardiolgy and CT Imaging-ICNC -CT May 2021	1

4/130	I. Peovska Mitevska ¹ , O. Busljetik ¹ , E. Grueva ¹ , I. Kotlar ¹ , E. Lazarova ¹ , M. Bosevski ¹ Prevalence and intra-hospital outcome of acute pulmonary embolism in COVID-19 pandemic: single center experience. ESC Hear Failure Congress, 29 June -01 July 2021	
4/131	E. GruevaNastevska; I. Mitevska; E. Shehu; F. Janushevski; D. Petkovski; Z. Petrovski; E. Kandic; I. Kotlar; A. Chelichich; S. Kjaeva; J. Nestorovska; O. Busljetik. Post COVID-19 Syndrome “Heart full of thrombi”. International Thrombosis Symposium, Macedonian Society of Cardiology, 9-10 April 2021	1
4/132	I Mitevska, O. Busljetic, E. Grueva, E. Kandic, I. Kotlar, M. Bosevski. Massive pulmonary thromboembolism with cardiogenic shock as a first manifestation of COVID-19 infection: case report. International Thrombosis Symposium, Macedonian Society of Cardiology, 9-10 April 2021	1
4/133	I Mitevska, I. Kotlar, E. Grueva, M. Bosevski. Pulmonary thromboembolism in patient with active breast cancer– case report. International Thrombosis Symposium, Macedonian Society of Cardiology, 9-10 April 2021	1
4/134	I. KotlarVelkova, E. GruevaNastevska, H. Taravari, I. Mitevska, A. Celikic, A. Gulevska, O. Busletikj. Left ventricular thrombus and rectus sheath hematoma in COVID-19 positive patient with de novo heart failure. International Thrombosis Symposium, Macedonian Society of Cardiology, 9-10 April 2021	1
4/135	М.Отљански, И.Здравковски, Ф.Јанушевски, И.Митевска, Е.Груева, О.Бушлетиќ. Кардиогем шок како компликација на акутен миокарден инфаркт – приказ на случај. Симпозиум на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество: “Cardiology Highlights” 01-03.10.2021	1
4/136	I Mitevska, E. Grueva, E. Sehu, I. Kotlar, E. Kandic, O. Busletikj. Giant left ventricular pseudoaneurism in patient with acute inferior myocardial infarction. Симпозиум на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество: “Cardiology Highlights” 01-03.10.2021	1
4/137	S. Jovcevska, B. Dimitrovska, A. Ilievska, I. Mitevska. Acute dissecting aneurism of the ascending thoracic aorta (Stanford A). Challenges in early detection and management. Симпозиум на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество: “Cardiology Highlights”, 1 – 3.10.2021	1
4/138	Алиу Ф, Бушлетиќ О, Пеовска МитевскаИ, Челикиќ А. Времетраење на примена “СТЕМИ” пациенти до трансфер во ангио-сала во работни и неработни часови, 20. Конгрес на Македонското лекарско друштво, во соработка со Медицинскиот факултет – Скопје, ноември 2020	0.5
4/139	Груева Е, КотларВелкова И, Пеовска Митевска И, Јовев С. Руптура на папиларен мускул како компликација на миокарден инфаркт-приказ на случај. 20. Конгрес на Македонското лекарско друштво, во соработка со Медицинскиот Факултет – Скопје, ноември 2020	0,5
4/140	I. Mitevska, V. Stanojevic, S. Stojcevski, M. Bosevski, S. Jovanova, E. Srbinovska. Preeclampsia complicated with pulmonary edema in newly diagnosed peripartum dilated cardiomyopathy: case report. The 8th International Conference on Prehypertension, Hypertension, Metabolic Disorders & Cardiovascular Disease, Zagreb, Croatia, on 3-6 November, 2022.	1
4/141	S. Obradovic, B. Dzudovic, J. Matijasevic, S. Salinge, LJ. Kos, M. Benic, I. Mitevska, S. Kafedzic, T. Kovacevic-Preradovic, A. Neskovic, B. Bozovic, N. Bulatovic, The timing of death in acute pulmonary embolism patients regarding the mortality risk stratification at admission to hospital. ESC congress 26-28 August 2022, Barcelona, Spain	1
4/142	D. Petkovski, I. Mitevska, E. Sehu, Z. Ptrovski, V. Papestiev. Penetrating atherosclerotic ulcer rupture in ascending aorta presented as acute coronary	1

	syndrome. Symposium with International participation: Highlights in Cardiovascular Disease: Skopje, 04-06.11.2022	
4/143	E. Lazarova Trajkovska, E. Srbinovska Kostovska, M. Bosevski, I. Mitevska. From acute to chronic right ventricular failure: a case report. Symposium with International participation: Highlights in Cardiovascular Disease: Skopje, 04-06.11.2022	1
4/144	S. Obradovic, B. Dzudovic, S. Slinger, J. Matijasevic. A. Neskovic. I. Mitevska. Design and the rationale for the reperfusion trials in patients with acute pulmonary embolism. 3 rd International Symposium on Thrombosis, 31.03-03.04.2023 Struga. N. Macedonia	1
4/145	J. Талески, Б. Зафировска, В. Андова, И. Митевска, М. Бошевски, С. Кедев. Акутна белодробна емболија кај пациент со COVID 19: приказ на случај со масивна БТЕ успешно третирана со НОАК. 3 rd International Symposium on Thrombosis, 31.03-03.04.2023 Struga. N. Macedonia	1
4/146	Celikic, I. Mitevska, E. GruevaNastevska. E. Shehu, D. Petkovski, A. Jovkovski, E. Kandic, I. Zdravkovski, E. Jasari, I. Kotlar, I. Vasilev, O. Busletikj. Hereditary thrombophilia as a reason for life-threatening thrombotic events in young adults-case series. 3 rd International Symposium on Thrombosis, 31.03-03.04.2023 Struga. N. Macedonia	1
4/147	B. Dimitrovska, S. Jovchevska A. Dobjani, N. Skrcheska, I. Bede, N. Kostova, I. Mitevska. Fibrinolytic therapy in patients with massive pulmonary embolism and recent ischemic stroke. 3 rd International Symposium on Thrombosis, 31.03-03.04.2023 Struga. N. Macedonia	1
4/148	E. Jashari, A. Chelikic, S. Kjaeva, I. Mitevska, O. Kalpak. Pulmonary Thromboembolism in a Postpartum Young Woman: A Complex Clinical Case Presentation. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	1
4/149	B. Dimitrovska, S. Jovchevska, M. Naumovska, A. Eftimova, M. Baleska, J. Taleski, I. Mitevska. The hint of INOCA: Acute myocarditis in young male patient presented as lateral STEMI. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	1
4/150	E. GruevaNastevska; A. Chelikic; I. Kotlar; I. Mitevska; E. Kandic; D. Petkovski P. Zafirovska. Advanced heart failure in a patient with β -Thalassemia Major. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	1
4/151	A. Chelikic, I. Mitevska, S. Jovanova, E. Grueva, E. Shehu, D. Petkovski, I. Kotlar, E. Kandic, Hadzi-Nikolova Alcinova N., Pocesta B., Poposka L. Rare cause of ventricular tachycardia - Arrhythmogenic biventricular cardiomyopathy in a young male patient. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	1
4/152	N. Manev, D. Kitanoski, I. Mitevska, Z. Zimbakov, V. Papastiev, D. Petkovski. PAPILLARY MUSCLE RUPTURE COMPLICATING ACUTE MYOCARDIAL INFARCTION. 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	1
4/153	S. Kjaeva-Anastasova, S. Paljoskovska-Jordanova, E. Shehu, D. Petkovska-Spirova, I. Mitevska, M. Bosevski. THE CHALLENGING CASE OF MITRAL VALVE ENDOCARDITIS COMPLICATED WITH EMBOLIC STROKE AND SEPTIC SHOCK. 7 th	1

	Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	
4/154	O. Kalpak, H. Pejkov, D. Kitanovski, I. Vasilev, I. Mitevskа INVASIVE ASSESSMENT OF CORONARY ARTERY STENOSIS SIGNIFICANCE: WHEN TO USE FFR/IFR? 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	1
4/155	S. Salinger, I. Mitevskа, B. Djudovic, S. Obradovic. CARCINOMA ASSOCIATED PULMONARY EMBOLISM 7 th Cardiology Congress of the National Society of Cardiology of North Macedonia with International Participation, 05-08 October, 2023, Ohrid, North Macedonia	1
4/156	E. Lazarova Trajkovska, M. Bosevski, I. Mitevskа, E. Srbinovska Kostovska. An unusual case of pulmonary carcinoma associated with multiple thrombotic manifestations. Vessels Seminars, Skopje 29-30.03.2024	1
4/157	E. Vrajnko, E. Shehu, D. Petkovski, E. Grueva, E. Kandic, A. Celikic, I. Zdravkovski, E. Jashari, M. Jovanovski, I. Mitevskа. MODERATE-RISK PULMONARY THROMBEMBOLISM COMPLICATED BY OBSTRUCTIVE SHOCK, Vessels Seminars, Skopje 29-30.03.2024	1
4/158	D Ružičić, B Džudović, B Subotić, S Šalinger, B Mitrović, Lj Kos, M Benić, Ejevtić, M Svircev, I Mitevskа, B Božović, A N. Nešković, S Obradović. The role of comorbidities for hospital outcome of patients with severe acute pulmonary embolism treated with thrombolytic therapy. Национален конгрес на Здружението на кардиолози на Србија, 24-26.10, Белград, Србија	1
8/159	Osnovni rezultati Regionalnog registra plućne tromboembolije. S Obradović, B. Džudović, I. Đurić, J. Matijašević, S. Peković, S. Šalinger, V. Miloradović, T. Kovačević Preradović, I. Mitevskа, B. Mitrović, A Nešković. Национален конгрес на Здружението на кардиолози на Србија, 24-26.10, Белград, Србија	1
Учество во научни проекти и студии		
9/1	Учесник во Регистар на Европското кардиолошко здружение: Survey on Diabetes and Heart, ESC 2000	3
9/2	Учесник во тригодишен национален научен проект организиран од Министерството за образование и наука: Дијагноза, ризик-стратификација, евалуација на терапија и прогноза на коронарната артериска болест со методот на миокардна перфузиона скинтиграфија, во периодот 2003 – 2006 година Научен проект број 40146800/0	3
9/3	Учесник во меѓународна мултицентрична студија: SIGNIFY study (Study assessing the morbidity–mortality benefits of the If inhibitor ivabradine in patients with coronary artery disease), спонзор и организатор на студија SERVIER, 2010-2014	5
9/4	Учесник во меѓународна мултицентрична рандомизирана студија: ISCHEMIA Trial International Study of Comparative Health Effectiveness With Medical and Invasive Approaches, 2013-2019	5
9/5	Учесник во регистар на Европската Асоцијација за Кардиоваскуларни Визуелизациони Техники-EACVI HIT: Aortic Stenosis – clinical and echocardiographic prognostic predictors, October 2016- January 2017	3
9/6	Учесник во меѓународна мултицентрична рандомизирана студија: ISCHEMIA-CKD (International Study of Comparative Health Effectiveness with Medical and Invasive Approaches–Chronic Kidney Disease), 2015-2019	5

9/7	Учесник во ESC регистар- European Society of Cardiology Registry on Non ST Elevation Myocardial Infarction (NSTEMI Registry) – 31.11-21.12.2019-Investigator	5
9/8	Учесник во меѓународна мултицентрична студија: ISCHEMIA Extend Trial - Transition to Long-Term Follow-Up (LTFU) International Study of Comparative Health Effectiveness with Medical and Invasive Approaches Transition to LTFU – 2020 -2025)	5
9/9	Учесник во ESC-регистар - European Society of Cardiology HEART FAILURE 3 Registry, June 2020- October 2020	3
9/10	СТЕП - проспективна, мултицентрична, неинтервенциска епидемиолошка студија.за артериска хипертензија со цел да се оценет ефикасноста и придржувањето на пациентот кон терапијата за артериска хипертензија и кардиоваскуларните ризици –ГЛАВЕН ИСТРАЖУВАЧ. Спонзор: КРКА-ФАРМА ДООЕЛ, Скопје, БРОЈ НА СТУДИЈА: КЕПСУ 06/2020 – СТЕП/МК (KEPSU 06/2020–СТЕП/МК)	3
9/11	DISCOVERY - проспективна, мултицентрична, меѓународна неинтервенциска епидемиолошка студија за артериска хипертензија и дислипидемија со цел да се оценет ефикасноста и придржувањето на пациентот кон терапијата за артериска хипертензија и кардиоваскуларните ризици –истражувач, Спонзор КРКА-ФАРМА ДООЕЛ, Скопје, БРОЈ НА СТУДИЈА: КЕПСУ 06/2020 – СТЕП/МК (KEPSU 06/2020–СТЕП/МК)	3
9/12	REPER - Регионален регистар за белодробна тромбемболија, 2021, во тек – главен истражувач за Р Македонија	5
9/13	SURF II Студија- SURvey of Risk Factors in Coronary Heart Disease (SURF CHD) II, воден од The European Association of Preventive Cardiology, Centre for Health Sciences and Primary Care, University Medical Centre Utrecht, The Netherlands (01-04.2022) – координатор на проектот за РС Македонија	6
9/14	ESC Heart Failure Association Project “Peptides for Life” (ко-истражувач за Р. Македонија, април 2023)	5
9/15	Предиктори за морбидитет и морталитет и ризик стратификација на пациенти со срцева слабост со редуцирана ежекциона фракција и напредната срцева слабост - Проект на Медицински факултет, Носител Проф Е. Србиновска. Улога: коистражувач	3
9/16	HERMES Trial – A research study to look how Ziltivekimab works compared to placebo in people with heart failure and inflammation. Раководител на меѓународен научен проект, center 7301, организитано од NOVO Nordisk. Меѓународна рандомизирана мултицентрична студија.	9
9/17	Национален координатор во Меѓународна студија на Европското Здружение по кардиологија- European Society of Cardiology Snapshot study of Cronic Coronary Syndrome– C2S2 – 12.2024-03.2025	6
9/18	Investigator for North Macedonia in IAEA Project on Non invasive Cardiology Protocols Study INCAPS 4, January – February 2024– учесник	5
9/19	Ментор на докторски студии на тројца кандидати на студиска програма Медицински науки и здравство, Клиничка медицина – кардиологија на конкурсот во академска 2024/2025 година	5
10.	Рецензии	
10/1	International Journal of Endocrinology, Рецензент -2 труда	0,4
10/2	JACC CLINICAL CASES, Рецензент – 2 труда	0,4
10/3	Macedonian Journal of Anesthesia, Рецензент - 1 труд	0,2

10/4	OPEN MEDICAL ACCESS – Macedonian Journal of Medical Science, Рецензент – 4 труда	0,8
10/5	South East European Jurnal of Cardiology – reviewer – 2 труда	0,4
10/6	ECRYRES- 2 труда	0,4
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ вкупно		624,25

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството – интерна медицина	2
2	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството – кардиологија	1
3	Експертска активност	
3/1	Рецензент на апстракти за Годишниот конгрес на Европското кардиолошко здружение – 2015, 2016, 2017, 2023, по покана на организацискиот одбор	4
3/2	2019 ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias: lipid modification to reduce cardiovascular risk. Mach F, Baigent C, Catapano AL, Koskinas KC, Casula M, Badimon L, et al.;ESC Scientific Document Group. Eur Heart J. 2020 Jan 1;41(1):111-188. Учесник во ревизија на водичите од Македонското здружение по кардиологија	1
3/3	2023 ESC Guidelines for the management of endocarditis. Ревизија на 2023ESC водичите за третман на инфективен ендокардитис, како претставник на Македонското здружение по кардиологија	1
3/4	Ревизија на 2024 ESC-водичите за третман на хронична коронарна артериска болест, како претставник на Македонското здружение по кардиологија	1
3/5	2025 ESC Guidelines for the management of myocardial and pericardial disease. Ревизија на 2025ESC водичите за третман на миокардни и перикардни заболувања, како претставник на Македонското здружение по кардиологија	1
3/6	Член на ESC-групата за кадриоваскуларна политика (2022 – во тек)	1
3/7	Член на Работна група за спроведување на едукации за базична електрокардиографија за матични и семејни лекари во Р Македонија, проект на Министерство за здравство – 2016 година (решение бр. 10-4871/2 од 26.5.2016)	1
3/8	Проект за управување со здравствениот сектор. Акредитирана програма за обука на клучни тренери – едукатори, испитувачи и ментори за модернизирање на процесот на лиценцирање на лекари, стоматолози и фармацевти на Р Македонија. Сертификат за ментор во рамките на програмата за обука одржана во декември и февруари 2007 година, Министерство за здравство на РМ, Лекарска комора	1
3/9	Член на едукативниот и научен комитет на Европското здружение по кардиологија - ESC EDUCATION COMMITTEE 2024 – 2026	1
4	Автор на книга и коавтор на три поглавја на книги од стручна област објавена во странство	

4/1	1. Коавтор на две поглавја на книга од стручна област, објавена во странство: „Diabetoangiology“ од авторот д-р М. Бошевски, 2011. I.Mitevka. M. Bosevski. Risk stratification and Non-Invasive Imaging of Diabetic Vascular Disease I. Mitevka, M. Bosevski. Heart Failure and Diabetes: Intersection of Macrovascular and Microvascular Disease, or much more? 2. Коавтор на едно поглавје на книга од стручна област: „Origin and Impact of COVID-19 Pandemic Originating From SARS-CoV-2 Infection Across the Globe“ од авторот Vijay Kumar, 2021 г., објавена во странство. I.Mitevka. COVID-19 and Cardiovascular Disease: Mechanisms and Implications. 3. Автор на книга од стручна област, издадена во САД: „Contemporary diagnosis, risk stratification and management of pulmonary embolism“ од авторот I. Mitevka, S. Salinger, E. Srbinovska, M. Bosevski, S. Obradovic, Novascience Publisher, December 2023.	2 2 2 8
5	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството – учесник (collaborator)	
5/1	Учесник во рапорти за Р Македонија за повеќе ESC Surveys, 2020 година (прашалници, анкети)	1,0
5/2	John A. Spertus, M.D., M.P.H., Philip G. Jones, M.S., David J. Maron, M.D., Sean M. O'Brien, Ph.D., Harmony R. Reynolds, M.D., Yves Rosenberg, M. Health-Status Outcomes with Invasive or Conservative Care in Coronary Disease. N Engl J Med. 2020 Apr 9; 382(15): 1408–1419.	1,0
5/3	Management of Coronary Disease in Patients with Advanced Kidney Disease. S. Bangalore, D.J. Maron, S.M. O'Brien, J.L. Fleg, E.I. Kreto, C. Briguori, U. Kaul, H.R. Reynolds, T. N Engl J Med . 2020 Apr 23;382(17):1608-1618.	1,0
5/4	D.J. Maron, J.S. Hochman, H.R. Reynolds, S. Bangalore, S.M. O'Brien, W.E. Boden, B.R. Chaitman, R. Senior, J. López-Sendón Initial Invasive or Conservative Strategy for Stable Coronary Disease. N Engl J Med 2020; 382:1395-1407	1,0
5/5	John A. Spertus, M.D., M.P.H., Philip G. Jones, M.S., David J. Maron, M.D., Daniel B. Mark, M.D., M.P.H., Sean M. O'Brien, Ph.D., Jerome L. Fleg, M.D., Harmony R. Reynolds, M.D. Health Status after Invasive or Conservative Care in Coronary and Advanced Kidney Disease	1,0
5/6	Presentation, care, and outcomes of patients with NSTEMI according to World Bank country income classification: the ACVC-EAPCI EORP NSTEMI Registry of the European Society of Cardiology. Eur Heart J Qual Care Clin Outcomes, 2023 Feb 3; qcad008. I. Mitevka - истражувач за Р Македонија (I. Mitevka-Колаболатор во труд)	1,0
5/7	Cohort profile: the ESC EURObservational Research Programme Non-ST-segment elevation myocardial infarction (NSTEMI) Registry. Eur Hert J- Quality of Care and Clinical Outcomes. 2022 Dec 13;9(1):8-15 – I. Mitevka - истражувач за Р Македонија (I. Mitevka -колаболатор во труд)	1,0
5/8	Einstein AJ,Hirschfeld C,Vitola JV, Better N, Villines TC, Cerci Ret al.on the behalf of the INCAPS COVID 2 Investigators Group (Mitevka I-Collabolator). Worldwide Disparities in Recovery of Cardiac Testing 1 Year Into COVID-19. JACC Volume 79, Issue 20, 24 May 2022, Pages 2001-2017	1,0

5/9	A Bayes-Genis, G Krljanac, M Zdravkovic, MAšanin, A Stojšić-Milosavljevic, S Radovanović, et al. The 'peptide for life' initiative in the emergency department study. ESC Heart Failure (2023) DOI: 10.1002/ehf2.14625 (I. Mitevka - Collabulator)	1,0
5/10	Sex-specific presentation, care, and clinical events in individuals admitted with NSTEMI: the ACVC-EAPCI EORP NSTEMI registry of the European Society of Cardiology. European Heart Journal: Acute Cardiovascular Care (2024) 13, 36–45 (I. Mitevka- Collabulator)	1,0
5/11	И.Митевска. Избор на клучни студии презентирани на ESC конгресот 2024 во Лондон -Journal CVM- електронско списание за кардиоваскуларна медицина 11/24	1,0
5/12	Obradovic S, Dzudovic B, Salinger S, Surbatovic T, Mitevka I, Bosevski M. Step by step risk stratification in acute pulmonary embolism patients (insights from the Regional Pulmonary Registry- REPER). e - Journal CVM- електронско списание за кардиоваскуларна медицина 12/24	1,0
5/13	A global Perspective on CV Risk Factors by Educational Level in CHD Patients: SURF CHD II. Global Heart, 2024; 19 (1): 60- колаболатор	1,0
5/14	Sex Differences in Revascularization, Treatment Goals, and Outcomes of Patients with Chronic Coronary Disease: Insights From the ISCHEMIA Trial. J Am Heart Assoc 2024, 13: e029850 - колаболатор	1,0
5/15	Мултидисциплинарен експертски консензус за справување со обезноста во Македонија – учесник во креирање на документот	1,0
	СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ вкупно	44

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1	Студиски престој во странство	
1/1	Студиски престој во период од 3 месеци, стипендија од British Scholarship Trust, Royal Brompton Hospital, London, UK, Клиника за кардиологија, Оддел за нуклеарна кардиологија, октомври – декември 2000	0,5
1/2	Студиски престој во период од 3 месеци, стипендија од Европското кардиолошко здружение, University Hospital Leiden, Netherlands, Оддел за кардиоваскуларни imaging техники, јануари – март 2005	0,5
1/3	Студиски престој од еден месец, стипендија од Американско-австриската фондација, Универзитетска болница во Виена (АКН), Оддел за ехокардиографија, март 2014	0,5
1/4	Студиски престој од еден месец, стипендија од Министерството за здравство на РМ, Клинички центар – Љубљана, Оддел за ехокардиографија, Клиника за кардиологија, јуни 2016	0,5
2.	Дејности од поширок интерес	
2/1	Меѓународна награда за научни постигнувања – Fellow на Европско кардиолошко здружение.	7
2/2	Благајник и член на бордот на Македонското здружение по кардиологија 2018-2022	1
2/3	Потпретседател на Македонското здружение по кардиологија, 2022 – 2024	1
2/4	Претседател во избор на Македонското здружение по кардиологија, 2026 - 2028	1
2/5	Раководител на Работна група за кардиоваскуларна превенција на Македонското здружение по кардиологија	1

2/6	Член на испитна комисија за супспецијалистички испит по кардиологија (3 супспецијализанти x 0,2)	0.6
2/7	Комисија за ревизија на клинички патеки (Одлука бр.02-523/11, 30.3.2017)	0.5
2/8	Член на организационен одбор на Годишниот конгрес на Македонското Здружение по кардиологија – 2010, 2014 и 2019, 2023 година (4x1)	4
2/9	Член на организационен одбор на Симпозиум за акутен коронарен синдром на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество, 2018 година	1
2/10	Член на организационен одбор на Меѓународен симпозиум за тромбоза на Македонското здружение по кардиологија со меѓународно учество – 2019, 2021, 2023 година	3
2/11	Член на издавачки одбор на електронското списание по кардиоваскуларна медицина на Македонското здружение по кардиологија	1
2/12	Член на организационен одбор на Меѓународен симпозиум за Vessels, организиран од Македонското здружение по кардиологија, 2 – 3 септември 2022 и март 2023	2
2/13	Член на организационен одбор на Меѓународен симпозиум Cardiology Highlights, организиран од Македонското здружение по кардиологија, октомври 2021, ноември 2022	1
2/14	Акредитиран испитувач за спроведување на стручен испит на здравствени работници со високо образование за добивање на лиценца за работа на ЛКМ, 2023 – 2025 г.	1
2/15	Член на Организациониот одбор на Симпозиум за базична ехокардиографија, Скопје, 2012	0,5
2/16	Член на експертски тим панел за третман на белодробна тромбемболија со изготвување на тераписки алгоритми на македонски јазик според последните ESC-препораки, организирано од BAYER - Скопје, 2020	1
2/17	Член на Работна комисија за Акредитација на Универзитетската клиника за кардиологија – лекување на пациенти (решение бр. 10-4871/2 од 26.5.2016 год) и 2023 година	0.5
2/18	Претседател на Комисија за јавни набавки на Универзитетската клиника за кардиологија со пониски вренисти на набавка	1
2/19	Уредник на електронското списание за кардиоваскуларна медицина на Македонското здружение по кардиологија	1
2/20	Член на Меѓународната асоцијација за срцеви истражувања	0,3
2/21	Член на Американската асоцијација за нуклеарна кардиологија	0,3
2/22	Професионален член на Европското кардиолошко здружение	0,3
2/23	Член на Европската асоцијација за кардиоваскуларни визуелизациони техники	0,3
2/24	Член на Европската асоцијација за кардиоваскуларна превенција и рехабилитација	0,3
2/25	Амбасадор за ехокардиографија од Р Македонија од помладите лекари во Европската асоцијација за кардиоваскуларни визуелизациони техники – EACVI HIT, 2014 – 2016	0,3
2/26	Член на Европската асоцијација за срцева слабост	0,3
2/27	Член на Европската асоцијација за акутна срцева грижа	0,3
2/28	Член на Работната група за валвуларни срцеви заболувања во Европското кардиолошко здружение	0,3
2/29	Член на ESC-совет за хипертензија	0,3
2/30	Член на Ехокардиографската асоцијација на Србија	0.3

2/31	Член на WOMEN AS ONE TALENT DIRECTORY, 11/2022 во тек	0.3
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС вкупно	34.7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ		Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ		642,83
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ		624,25
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ		44
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		34,7
Вкупно		1.345,78

Членови на Рецензентската комисија

Проф. д-р Сашко Кедев, с.р.
 Проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, с.р.
 Проф. д-р Јорго Костов, с.р.
 Проф. д-р Татјана Миленковиќ, с.р.
 Проф. д-р Билјана Герасимовска Китановска, с.р.

Н. сор. д-р Билјана Зафировска Талеска

Биографски податоци и образование

Билјана Зафировска Талеска е родена на 6 мај 1983 г. во Скопје, каде што со одличен успех го завршила основното и средното образование и во 2007 г. дипломирала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ со просечен успех 9,15. По дипломирањето, поминала 4-месечна едукација во единиците за интервентна кардиологија и интензивна коронарна нега во University Hospitals и Ветеранската болница Louis Stokes Medical center во Кливленд, Охајо, и ги положила тестовите за нострификација на медицинската диплома во Соединетите Американски Држави.

По враќањето од САД, од септември 2009 година, почнува да волонтира во Лабораторијата за интервентна кардиологија при Универзитетската клиника за кардиологија, каде што се вработила во март 2011 г. Во истата година учествувала во Executive fellowship program за интервентна кардиологија во Институтот „Crossroads“ во Брисел.

На Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ја завршила специјализацијата по интерна медицина во јуни 2014 г. и од март 2016 г. е избрана за асистент докторанд по предметите Интерна медицина и Интерна пропедевтика. Во октомври 2017 г., ги започнала III циклус докторски студии од областа кардиологија, а во март 2019 г. завршила супспецијализација по кардиологија. На 7 март 2022 г. ја одбранила својата докторска дисертација од областа на интервентната кардиологија под наслов „Проценка на безбедност и успех на трансултарен пристап со истострана радијална оклузија за перкутани ангиографски процедури“. Трудите од докторската тема ги објави во едни од најпрестижните списанија за интервентна кардиологија, Catheterizations and cardiovascular interventions, USA, објавени во Wiley. Во октомври 2022 година е избрана за научен соработник по предметот Интерна медицина и клиничко испитување (реферат објавен во Билтенот на УКИМ број 1263, 15.6.2022 година).

Активно ги владее англискиот, шпанскиот и италијанскиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 1123/2016 и бр. 1263/2022, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет, кандидатката д-р Билјана Зафировска Талеска изведува настава во форма на вежби по интерна медицина и кардиологија, клиничко испитување, ургентна медицина на прв и втор циклус студии на студиската програма по медицина, стоматологија, фармакологија, здравствена нега во радиологија, медицински сестри. Едукатор и ментор е на специјализанти по интерна медицина, кардиологија, анестезиологија, нефрологија, ендокринологија, пулмологија и алергологија. Д-р Зафировска е вклучена во наставата во студиската програма за стручни специјалистички студии за медицинска сестра/техничар – специјалист за интензивна здравствена нега.

Билјана Зафировска, исто така, е и член на Комисија за полагање на супспецијалистички испит по супспецијалноста кардиологија.

Учествувала како предавач и модератор на повеќе конгреси – национални и интернационални, на темите од областа на нејзиниот потесен стручен и научен интерес. Едни од најважните се предавањата одржани на Европскиот кардиолошки конгрес во 2016, 2017, 2020, 2021, 2022, 2023 и 2024 г., како и на конгресите од интервентна кардиологија, како што е EuroPCR, каде што усно предавање имаше во 2013, 2018, 2021, 2022 и 2024 г., а во 2016 и 2017 г., на покана на организирачкиот одбор на еден од најважните конгреси на трансрадијалните интервентни кардиолози, AIM Radial-Advanced International Masterclass, имаше поканети предавања.

Научноистражувачка дејност

Д-р Билјана Зафировска Талеска има објавено 36 научни трудови од областа на интервентната кардиологија, од кои 19 се во научни списанија со фактор на влијание. Последните 2 труда се објавени во последната 2025 година во престижниот NEW ENGLAND JOURNAL OF MEDICINE. Повеќе важни трудови поврзани со темата на пристап за перкутани коронарни и периферни процедури беа објавени во познатите списанија за интервентна кардиологија, како што се: JACC cardiovascular interventions, EuroIntervention, Catheterizations and Cardiovascular Interventions, European Heart Journal и American Journal of Cardiology.

Д-р Билјана Зафировска е активен учесник во повеќе национални и интернационални научни проекти и студии. Во досегашниот период, учествувала во 16 меѓународни научни проекти, како координатор и како коистражувач, од кои најважните како TOTAL-студијата (мултицентрична рандомизирана студија за примарна ПКИ без и со тромбоаспирација), MASTER DAPT студијата (мултицентрична рандомизирана студија за третман на пациенти со висок ризик за крвавење со ПКИ), COMPLETE-студијата (мултицентрична рандомизирана студија за комплетна ПКИ наспроти само кулприт лезија ПКИ) и CLEAR Synergy студијата (мултицентрична рандомизирана студија за употреба на Colchicine и Spironolactone кај пациенти со СТЕМИ), каде што центарот од Универзитетската клиника за кардиологија, Оддел за интервентна кардиологија, имаше вклучено најголем број пациенти и тие директно влијаеја на донесување на препораките на Европското кардиолошко здружение за третман на пациенти со акутен коронарен синдром. Учествувала и во 3 меѓународни регистри, организирани од Европското здружение за кардиологија.

Како резултат на нејзините достигнувања во истражувањата во полето на интервентната кардиологија, како и оригиналните трудови за прв пат објавени на тема за васкуларен пристап при перкутани коронарни процедури, го доби признанието од Европското кардиолошко здружение за Scientific excellence, Fellow of the ESC во 2025 година, и беше поканета да стане член на првото интернационално здружение за васкуларен пристап во интервентната кардиологија – EUROVASC.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Билјана Зафировска Талеска е активно вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија – Скопје. Врши и здравствена дејност од областа на кардиологијата и интерната медицина. Работи на Одделот за интервентна кардиологија при ЈЗУ Клиника за кардиологија.

Како дел од тимот на проф. Кедев, учествуваше во истражувањето и објавувањето на повеќе трудови за процедурите поврзани со пристапот при перкутани коронарни интервенции кои за прв пат се изведоа во светски рамки и станаа познати во кардиолошката интервентна заедница. Првиот од позначајните трудови за употребата на трансултарниот пристап, во кој таа е коавтор, беше објавен во 2014 г., во едно од најпознатите светски списанија за интервентна кардиологија, Catheterizations and Cardiovascular Interventions. Тоа е прв труд на таа тема објавен во светската литература и за прв пат воведена процедура во државата.

Еден од нејзините најважни трудови е трудот во кој за прв пат се изнесуваат резултатите и се препорачува примената на претпроцедуралната радијална ангиографија кај СТЕМИ-пациенти. На оваа тема беше интервјуирана од познатиот портал TCTMD по усната презентација на Европскиот кардиолошки конгрес во Рим, 2016 г. И таа процедура беше воведена за прв пат

во државата, а потоа и повеќето центри за интервентна кардиологија во светот рутински почнаа да ја користат во своите катетеризациони лаборатории. Во 2021 година го објави и трудот за примената на трансултарниот пристап со поставување на два воведника во истата рака, кој доби многу позитивни критики и, исто така, беше патентирана процедура на тимот за интервентна кардиологија при ЈЗУ Клиника за кардиологија. Истовремено, како дел од тимот, учествуваше во воведување на повеќе техники и нови уреди во интервентната кардиологија во последната декада.

Членува во поголем број професионални/стручни национални и интернационални асоцијации. Како активен член на Европското здружение за перкутани коронарни интервенции, во тек на 2021 г. е избрана како нејзин амбасадор во нашата држава. Во 2024 година беше избрана за потпретседател на Македонското кардиолошко здружение, и таа функција сè уште активно ја извршува. Исто така, во 2024 година беше избрана како член на Комитетот за унапредувања на правата на пациентите при Европското здружение за перкутани коронарни интервенции.

Кандидатката учествувала во повеќе проекти и на Министерството за здравство и Македонското здружение за кардиологија, за преводи на препораки за третман на пациенти во областа на кардиологијата.

Поради својата активност во полето на научноистражувачката дејност, во повеќе наврати има добиено признанија и награди самостојно и како член на тим, како државната награда „Епса Урумова“ за најдобар труд во 2018 година, меѓународните награди за најдобар труд „Strategies to Promote Long-Term Cardiac Implant Site Health“ и најдобар труд на конгресот AIM Radial 2014 година, со наслов: „The Incidence of Anatomical Variations from Wrist to Aorta and their Impact on Transradial Interventional Procedures“.

ОБРАЗЕЦ 1 **ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,** **НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат: *Билјана Страшо Зафировска Талеска*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Медицински факултет, Скопје, Универзитетска клиника за кардиологија*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ГЕРИЈАТРИЈА, КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКА И ОПШТА*
ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И КАРДИОЛОГИЈА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,15	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: клиничка медицина; поле: кардиологија; подрачје: интервентна кардиологија.	ДА
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование Назив на научното списание: NEW ENGLAND JOURNAL OF MEDICINE Назив на електронската база на списанија: Index Medicus & Medline, PubMed Наслов на трудот: Colchicine in Acute Myocardial Infarction. Година на објава: 2024	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование Назив на научното списание: NEW ENGLAND JOURNAL OF MEDICINE Назив на електронската база на списанија: Index Medicus & Medline, PubMed Наслов на трудот: Routine Spironolactone in Acute Myocardial Infarction. Година на објава: 2025	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование Назив на научното списание: Catheterization and Cardiovascular Interventions Назив на електронската база на списанија: Index Medicus & Medline, PubMed Наслов на трудот: Sex differences in transradial access failure in ST segment elevation myocardial infarction. Година на објава: 2024	
3.4	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование Назив на научното списание: JACC: Cardiovascular Interventions Назив на електронската база на списанија: Index Medicus & Medline, PubMed Наслов на трудот: Distal Versus Conventional Radial Access for Coronary Angiography and Intervention: The DISCO RADIAL Trial. Година на објава: 2022	
3.5	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование Назив на научното списание: American Journal of Cardiology Назив на електронската база на списанија: Index Medicus & Medline, PubMed	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Наслов на трудот: SYNERGY-Everolimus-Eluting Stent With a Bioabsorbable Polymer in ST-Elevation Myocardial Infarction Година на објава: 2024	
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа Странски јазик: англиски јазик Назив на документот: Cambridge English level 1 Certificate ESOL International, Preliminary English test-pass Level 1/ниво Б2 според Европска јазична рамка на Советот на Европа Издавач на документот: Универзитетот на Кембриџ Датум на издавање на документот: 30.6.2015	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

Членови на Рецензентската комисија

Проф. д-р Сашко Кедев, с.р.

Проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Проф. д-р Татјана Миленковиќ, с.р.

Проф. д-р Билјана Герасимовска Китановска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Билјана Зафировска Талеска

Институција: Катедра за интерна медицина, Медицински факултет, УКИМ – Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА, ГЕРИЈАТРИЈА, КЛИНИЧКО-БОЛНИЧКА И ОПШТА
 ЗДРАВСТВЕНА НЕГА И КАРДИОЛОГИЈА

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Оддржување на настава – предавања (2023 – 2025)	
1.1	Специјализанти по Кардиологија III и V година, 2024 V година 1.5 часа x 0.05 III година 1.5 часа x 0.05	0,15
2	Оддржување на настава и вежби на едногодишни стручни специјалистички студии за медицинска сестра-техничар-специјалист за интензивна здравствена нега (2023/2024/2025) $(11 \times 0.05) \times 3 + (33 \times 0.03) \times 3 = 1.65 + 2.97 =$	4.62
1	Одржување на настава – вежби (2016 – 2022)	
1.1	неделен број на часови * бр. на работни недели во семестар (15) * по бодување (0,03/0,06) Интерна медицина – вежби Општа медицина $9 \times 15 \times 14 \times 0.03 = 56,7$ Клиничко испитување – вежби, Општа медицина $6 \times 15 \times 14 \times 0.03 = 37,8$ Интерна медицина – вежби, Стоматолози $3 \times 15 \times 14 \times 0.03 = 18,9$ Интерна медицина – вежби, Фармација $1 \times 15 \times 14 \times 0.03 = 6,3$ Ургентна медицина – вежби $1 \times 15 \times 14 \times 0.03 = 6,3$ Здравствена нега во радиологија 2021/22 $2 \times 7 \text{ часа} \times 0.03 = 0,42$ Геријатриска медицина и палијативна нега - вежби $5 \times 10 \text{ часа} \times 0.03 = 1.5$ Одржување на вежби за здравствена клиничка пракса VI семестар – менторство (2016-2025) $1 \text{ група} \times 7 \text{ дена} \times 7 \text{ часа} \times 19 \text{ семестри} \times 0.06 = 55,86$	183,78
1.2	Консултации со студенти во рамки на здравствена клиничка практика $18 \times 19 \times 0.02$ Консултации со студенти (30 студенти X 0,002 X 19 семестри)	6,84 + 1,14

2	Едукатор на здравствена едукација -Едукатор на специјализанти по кардиологија и интерна медицина 24 специјализанти (вкупно 55,5 месеци) (2019 – 2024) (55.5 месеци x 4 недели x 7 часа неделно x 0.08) -Ментор на специјализант по интерна медицина (31 месеци x 4 недели x 4 часа неделно x 0.08)	124.32 + 39.68
3	Ментор и едукатор во здравствена едукација за базична електрокардиографија на матични лекари. Проект на МЗ во траење од 3 години – едnodневни работилници, најмалку 5 работилници (по 4 часа) по 15-20 лекари од ПЗЗ, x 0.08 (одржани на лекари од ПЗЗ)=15 x 4 x 0,08	4,8
	Член на Комисија за полагање супспецијалистички испит по кардиологија, 2024	1
4	Настава и учество во школи и работилници	
4/1	Executive fellowship program in Interventional Cardiology Module 1, 2 and 3 at the Crossroads institute во Брисел и Скопје-2011 година. 3 работилници	1x3=3
3/2	CARDIO CLUSTER EVENT “Highlights in Clinical Cardiology” - 7 работилници - Rome,13/15 May 2016	1,0
4/3	Работилница за клинички истражувања во склоп на EuroPCR 2013 година	1,0
4/4	Работилница за фракционална проточна резерва FFR workshop Advanced International Masterclasses AIM Radial, 21.9.2016 - Будимпешта	1,0
4/5	Работилница за фракционална проточна резерва FFR workshop AIM radial, 20.9.2017, Штутгарт	1,0
4/6	Работилница организирана од Европско кардиолошко здружение: “Cardiovascular Pharmacotherapy in Women” Од ESC Working Group on Cardiovascular Pharmacotherapy, 17.2.2022	1,0
4/7	Работилница за Respiration machine-stationary, Evita 4, Drager Medical од Simed international, 28.1.2011	1,0
4/8	Работилница “The future of Aspirin in the preventions of cardiovascular and cerebrovascular Effect”, 26.11.2016, Амстердам	1,0
4/9	Работилница: MCS in Myocardial infarction complicated by cardiogenic shock. Impact of sex and timing, 15.2.2022	1,0
4/10	IVUS SEE workshop. Загреб, 8.2.2025	1,0
4/11	Pitfalls of bifurcation PCI – lessons from the Visible Heart Lab-CME workshop, 26.3.2024	1,0
4/12	<u>New tools and technologies in the treatment of coronary bifurcations</u> -CME workshop, 22.2.2024	1,0
4/13	<u>Bioresorbable scaffolds - back to the future? Pros and Cons</u> .06.02.2024	1,0
4/14	<u>New evidence reshaping the management of secondary mitral regurgitation</u> -CME workshop.04.02.2025	1,0
4/15	Tailoring PCI: from full metal jacket to waistcoat. CME workshop.05.04.2024	1,0

4/16	CLIMB Research 2022: Next Steps in Clinical Research. Session 1-6. 06-11.2022 1x6	6,0
4/17	How should I treat ostial left circumflex stenosis? CME workshop 03.03.2025	1,0
4/18	EUROCTO club conference and CTO workshop 8-9.09.2023, Florence, Italy	1,0
4/19	Assessment of Arterial System & Abnormalities From Bench to Bedside. ISVH organization. 10.2016 Belgrade, Serbia	1,0
4/20	Белупова есенска школа 2024, Грција, предавач и учесник	1,0
4/21	AICT ASIA PCR 2019, Сингапур, учесник со апстракт	1,0
4/22	EuroPCR 2018 congress and workshops, учесник и предавач	1,0
4/23	EuroPCR 2021 online congress and workshops, учесник и предавач	1,0
4/24	EuroPCR 2022 online congress and workshops, учесник и предавач	1,0
4/25	EuroPCR 2024 congress and workshops, учесник и предавач	1,0
4/26	86th Annual Scientific Meeting of the Japanese Circulation Society (JCS2022), online, учесник и предавач	1,0
4/27	20th Congress of the Macedonian Medical association 2020, учесник и предавач	1,0
4/28	PCR London Valves 2021, онлајн учесник	1,0
4/29	EAC congress and workshops 2017, Prague, учесник	1,0
4/30	Swiss CTO connect workshop online, 2024	1,0
4/31	Работилница „Kako saznanja o CRM (kardio-reno-metaboličkom) kontinuumu menjaju moj klinički pristup?“ ноември 2023	1,0
5	Научно-популарна статија во стручно-методско списание	
5/1	Билјана Зафировска Талеска. Гастропротекција кај пациенти со кардио-васкуларни заболувања. Vox medici 15.12.2020. LKM br 109	1,0
5/2	Билјана Зафировска Талеска. Улогата на Прасугрелот во третман на пациенти со акутен коронарен синдром. Vox medici 03.2022. LKM br 114	1,0
5/3	Билјана Зафировска Талеска. Росувастатин – моќниот статин. Платформа PhEA med.net	1,0
5/4	Билјана Зафировска Талеска. Секундарна превенција од KB3. Платформа PhEA med.net	1,0
5/5	Билјана Зафировска Талеска. Ниски дози на ацетилсалицилна киселина. Платформа PhEA med.net	1,0
5/6	Билјана Зафировска Талеска. Ревиијален приказ за EuroPCR congress 2022.e-journal CVM број 2. Електронско списание за кардиоваскуларна медицина.	1,0
5/7	Билјана Зафировска Талеска. Артериска хипертензија – тивкиот убиец на денешницата, Водич за лекари	1,0
5/8	Билјана Зафировска Талеска. Нови ЕК3-препораки за третман на хипертензија 2024, 16.10.2024	1,0
5/9	Билјана Зафировска Талеска. Третман во сите аспекти на дислипидемијата – каде е улогата на фенофибратот?	1,0
5/10	Билјана Зафировска Талеска. Што треба да знаете за миокардниот инфаркт и како да си помогнете? Прирачник за пациенти, 2023	1,0

	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	вкупно	414,33

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
Објавени оригинални научни трудови		
1.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование.	8+и.ф.
1/1	Jolly SS, d'Entremont MA, Lee SF, Mian R, Tyrwhitt J, Kedev S, Montalescot G, Cornel JH, Stanković G, Moreno R, Storey RF, Henry TD, Mehta SR, Bossard M, Kala P, Layland J, Zafirovska B, Devereaux PJ, Eikelboom J, Cairns JA, Shah B, Sheth T, Sharma SK, Tarhuni W, Conen D, Tawadros S, Lavi S, Yusuf S; CLEAR Investigators. Colchicine in Acute Myocardial Infarction. N Engl J Med. 2025 Feb 13;392(7):633-642. doi: 10.1056/NEJMoa2405922. Epub 2024 Nov 17. PMID: 39555823. (60% од 8 поени +IF)= 4,8+176.079	180,87
2/1	Jolly SS, d'Entremont MA, Pitt B, Lee SF, Mian R, Tyrwhitt J, Kedev S, Montalescot G, Cornel JH, Stanković G, Moreno R, Storey RF, Henry TD, Mehta SR, Bossard M, Kala P, Bhindi R, Zafirovska B, Devereaux PJ, Eikelboom J, Cairns JA, Natarajan MK, Schwalm JD, Sharma SK, Tarhuni W, Conen D, Tawadros S, Lavi S, Asani V, Topic D, Cantor WJ, Bertrand OF, Pourjabbar A, Yusuf S; CLEAR investigators; CLEAR Investigators. Routine Spironolactone in Acute Myocardial Infarction. N Engl J Med. 2025 Feb 13;392(7):643-652. doi: 10.1056/NEJMoa2405923. Epub 2024 Nov 17. PMID: 39555814. (60% од 8 поени +IF)= 4,8+176.079	180,87
3/1	Zafirovska B, Jovkovski A, Vasilev I, Taravari H, Kitanoski D, Petkoska D, Kostov J, Ho KKL, Kedev S. Sex differences in transradial access failure in ST segment elevation myocardial infarction. Catheter Cardiovasc Interv. 2024 Nov;104(6):1139-1147. doi: 10.1002/ccd.31247. Epub 2024 Sep 30. PMID: 39344600. (60% од 8 поени +IF)=4,8+2,1	6,9
4/1	Aminian A, Sgueglia GA, Wiemer M, Kefer J, Gasparini GL, Ruzsa Z, van Leeuwen MAH, Ungureanu C, Leibundgut G, Vandeloo B, Kedev S, Bernat I, Ratib K, Iglesias JF, Al Hage E, Posteraro GA, Pascut D, Maes F, Regazzoli D, Kakonyi K, Meijers TA, Colletti G, Krivoshei L, Lochy S, Zafirovska B, Horák D, Nolan J, Degrauwe S, Tobita K, Saito S. Distal Versus Conventional Radial Access for Coronary Angiography and Intervention: The DISCO RADIAL Trial. JACC Cardiovasc Interv. 2022 Jun 27;15(12):1191-1201. doi: 10.1016/j.jcin.2022.04.032. Epub 2022 May 17. PMID: 35595673. (60% од 8 поени +IF) =4,8+11,7	16,5
5/1	Jolly SS, Lee SF, Mian R, Kedev S, Lavi S, Moreno R, Montalescot G, Hillani A, Henry TD, Asani V, Storey RF, Silvain J, Spratt JCS, d'Entremont MA, Stankovic G, Zafirovska B, Natarajan MK, Sabate M, Shreenivas S, Pinilla-Echeverri N, Sheth T, Altisent OA, Ribas N, Skuriat E, Tyrwhitt J, Mehta SR.	7,1

	SYNERGY-Everolimus-Eluting Stent With a Bioabsorbable Polymer in ST-Elevation Myocardial Infarction: CLEAR SYNERGY OASIS-9 Registry. Am J Cardiol. 2024 Jun 1;220:111-117. doi: 10.1016/j.amjcard.2024.02.021. Epub 2024 Mar 4. PMID: 38447893. (60% од 8 поени +IF) =4,8+2,3	
6/1	Petkoska D, Zafirovska B, Vasilev I, Novotni G, Bertrand OF, Kedev S. Radial and ulnar approach for carotid artery stenting with Roadsaver™ double layer micromesh stent: Early and long-term follow-up. Catheter Cardiovasc Interv. 2023 Jan;101(1):154-163. doi: 10.1002/ccd.30514. Epub 2022 Dec 7. PMID: 36478513. (60% од 8 поени +IF)=4,8+2,1	6,9
7/1	Petkoska D, Zafirovska B, Vasilev I, Saylor E, Sachar R, Kedev S. Transradial carotid artery stenting using double layer micromesh stent and novel post-dilation balloon with integrated embolic protection. Cardiovasc Revasc Med. 2024 Jun;63:43-51. doi: 10.1016/j.carrev.2024.01.006. Epub 2024 Jan 12. PMID: 38267286. (60% од 8 поени +IF)=4,8+2,1	6,9
8/1	Kedev S, Zafirovska B, Dharma S, Petkoska D. Safety and Feasibility of Transulnar Catheterization When Ipsilateral Radial Access Is Not Available. Catheter Cardiovasc Interv. 2014 Jan 1;83(1):E51-60. (60% од 8 поени +IF) =4,8+2,044	6,844
9/1	Kedev S, Jovkovski A, Zafirovska B. Bilateral trans-radial approach in stenting of occluded right axillary artery. J Cardiothorac Surg. 2014 Aug 23;9:138. (80% од 8 поени +IF) =4,8+1.47	6,27
10/1	Kedev S, Petkoska D, Zafirovska B, Vasilev I, Bertrand OF. Safety of Slender 5Fr Transradial Approach for Carotid Artery Stenting With a Novel Nitinol Double-Layer Micromesh Stent. Am J Cardiol. 2015 Sep 15;116(6):977-81. (60% од 8 поени+IF) =4,8+3,81	8,61
11/1	Kedev S, Zafirovska B, Petkoska D, Vasilev I, Bertrand OF. Transradial Subclavian Artery Percutaneous Interventions After Bilateral or Single Access. Am J Cardiol. 2016 Sep 15;118(6):918-23. (60% од 8 поени+) =4,8+3,73	8,53
12/1	Sasko Kedev, MD, PhD; Biljana Zafirovska, MD; Oliver Kalpak, MD; Slobodan Antov, MD; Jorgo Kostov, MD, PhD; Igor Spiroski, MD; Hristo Pejkov, MD, PhD; Marjan Boshev, MD; Ivan Vasilev, MD; Aleksandar Jovkovski, MD; Hajber Taravari, MD; Danica Petkoska, MD; Darko Kitanoski, MD; on behalf of the Macedonian Working Group on Interventional Cardiology, University Clinic of Cardiology, Skopje, Macedonia: coronary and structural heart interventions from 2010 to 2015, <i>EuroIntervention</i> 2017;13:Z51-Z54 IF 4.417 (60% од 8 поени + IF = 4,8 + 4.417)	9,217
13/1	Sasko Kedev, Biljana Zafirovska, Slobodan Antov, Jorgo Kostov, Igor Spiroski, Marjan Boshev, Ivan Vasilev, Aleksandar Jovkovski, Hajber Taravari, Darko Kitanoski, Danica Petkoska, Kalon K.L Ho. Total wrist access for angiography and interventions: Procedural success and access site crossover in a high volume transradial center. <i>Cardiovascular Revascularization Medicine</i> 19 (2018) 570-574; (60% од 8 поени + IF= 4,8 + 1,25)	6,05
14/1	Biljana Zafirovska, Slobodan Antov, Jorgo Kostov, Igor Spiroski, Ivan Vasilev, Aleksandar Jovkovski, Darko Kitanoski, Danica Petkoska, Olivier F. Bertrand, Sasko Kedev. Benefit of routine preprocedural radial artery angiography in STEMI patients. <i>Catheter Cardiovasc Interv.</i> 2018; 1-7; IF 2,692 (60% од 8 поени + ИФ = 4,8 + 2.602)	7,402

15/1	Zafirovska B, Otljanska M, Petkoska D, Kedev S. Risk Factor Distribution and Long-Term Outcomes in Young Patients Undergoing Percutaneous Coronary Intervention in Macedonia. Acta clinica Croatica, Vol. 58 No. 4., 2019. (60% од 8 поени + IF= 4,8 + 0,78=5,58)	5,58
16/1	Zafirovska B, Jovkovski A, Vasilev I, Taravari H, Kitanoski D, Petkoska D, Paljoskovska S, Kostov J, Ho KKL, Kedev S. Ipsilateral transulnar artery approach catheterizations after failure of the radial approach-Are two sheaths in the same arm safe? Catheter Cardiovasc Interv. 2021 May 28. doi: 10.1002/ccd.29778 (60% од 8 поени + IF = 4,8 + 2.692)	7,492
17/1	Nardai S, Zafirovska B, Pataki Á, Nemes B, Tóth J, Deák M, Kedev S, Bertrand OF, Pirlet C, Merkely B, Ruzsa Z. Finding the optimal access for proximal upper limb artery (PULA) interventions: Lessons learned from the PULA multicenter registry. Catheter Cardiovasc Interv. 2021 Sep 29 (60% од 8 поени + IF = 4,8 + 2.692)	7,492
18/1	Kitanoski D, Postadzhian, Velchev V, Stoyanov N, Zimbakov Z, Spiroski I, Bushljetikj O, Pejkov H, Kostov J, Kalpak O, Zdravkovski I, Vasilev I, Taravari H, Jovkovski A, Vavlukis M, Kedev S, Zafirovska B. Comparison of distal radial with conventional radial access in patients with ST-segment elevation myocardial infarction, undergoing primary percutaneous coronary intervention. Interventional Cardiology, Volume 14, Issue 1(2022). IF= 1,34 (60% од 8 бодови+IF = 4,8+1,34=6.14)	6,14
19/1	Taleski J, Zafirovska B. Strategies to Promote Long-Term Cardiac Implant Site Health. Cureus. 2021 Jan 3;13(1): e12457. (90% од 8 поени+IF= 7.2+1,15)	8,35
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik	
2/1	Zafirovska B, Petkoska D, Antov S, Vasilev I, Jovkovski A, Kalpak O, Kostov J, Spiroski I, Pejkov H, Bosev M, Taravari H, Kitanoski D, Kedev S. Radial artery anomalies in the Macedonian population during transradial angiography procedures. Sanamed 2016; 11(2):87-92 (60% од 5 поени)	3,0
2/2	Vavlukis M, Zafirovska B, Antova E, Pocesta B, Shehu E, Taravari H, Kotlar I, Kitanovski D, Petkoska D, Vasilev I, Janusevski F, Bojovski I, Kedev S. The Impact of Glyco-Metabolic Status in Patients Treated for Acute Coronary Syndrome. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2018 Jul 1;39(1):37-50. (60% од 5 поени)	3,0
2/3	Kedev S, Zafirovska B, Srbinovska-Kostovska E, Antov S, Nikolic A, Dzembali O, Bunc M. Minimalistic Approach for Transcatheter Aortic Valve Implantation (TAVI): Open Vascular Vs. Fully Percutaneous Approach. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2019 Oct 1;40(2):5-14. (60% од 5 поени)	3,0
2/4	Bushljetikj O, Zafirovska B et al. High risk percutaneous coronary intervention of left main bifurcation stenosis in a peritoneal dialysis patient. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2021 Oct 26;42(2):71-78. (60% од 5 поени)	3,0
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и	

3.	кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3/1	Kalpak O, Pejkov H, Kalpak G, Jovanovska M, Zafirovska B, Kedev S. Crossover Alternatives of Default Right Radial Artery Access for Acute Myocardial Infarction Intervention. Makedonski medicinski pregled. Revue médicale macedonienne 71(1). Mac Med Review 2017; 71(1): 38-43. (60% од 5 поени)	3,0
3/2	Boshev Marjan, Taravari Hajber, Jovkovski Aleksandar, Vasilev Ivan, Zafirovska Biljana, Kitanovski Darko. (2017). Radial Artery Anomalies and their Implications to Percutaneous Coronary Interventions. Journal of Cardiology and Current Research. 8.10.15406/jccr.2017.08.00293. (60% од 5 поени)	3,0
3/3	Andova, V., Otljanska, M., Taravari, H., Jovkovski, A., Kostova, N., Caparoska, E., Zafirovska, B. A Case of Tacotsubo Cardiomyopathy - How We Uncovered the Diagnosis. Journal of Advances in Medicine and Medical Research.2020 August.32(13),1-6. (60% од 5 поени)	3,0
3/4	Petkoska D, Zafirovska B, Paljoskovska-Jordanova S, Vasilev I, Bosevski M, Kedev S. Gender Differences in High-risk CAS through Radial Access. SEE J Cardiol [Internet]. 2023 Apr. 3 [cited 2025 Mar. 2];4(1):1-6. (60% од 5 поени)	3,0
3/5	Vraynko E, Zafirovska B, Dimitrovska B, Bede I, Tomeski S, Kostova N, Otljanska M. A Curious Case of Acute STEMI in a Young Patient; Things are Not Always What They Seem. SEE J Cardiol [Internet]. 2023 Jun. 30 [cited 2025 Mar. 2];4(1):36-9. (60% од 5 поени)	3,0
3/6	Spiroski IM, Zafirovska B, Kedev S, Zimbakov Z, Pejkov H, Kitanoski D, Vasilev I, Jovkovski A, Taravari H, Bosev M. Safety and Feasibility of Retrograde Recanalization of Radial Artery Occlusion in Patients with Need for Repeated Wrist Procedures. SEE J Cardiol [Internet]. 2022 Nov. 25 [cited 2025 Mar. 2];3(1):4-10. (60% од 5 поени)	3,0
3/7	Dimitrovska B, Jovchevska S, Bede I, Vraynko E, Kostova N, Zafirovska B, Otljanska M. Early Coronary Artery Disease in a Female Patient with Discoid Lupus Erythematosus and Hashimoto's Thyroiditis. SEE J Cardiol [Internet]. 2023 Aug. 15 [cited 2025 Mar. 2];4(1):47-51. (60% од 5 поени)	3,0
3/8	Vasilev I, Spiroski IM, Kostov J, Zafirovska B, Jovkovski A, Taravari H, Kedev S. Microcatheter Crossing of Radial Artery Loops and Tortuosities: New Ideas in Reducing Trans Radial Approach Crossover. SEE J Cardiol [Internet]. 2021 Dec. 29 [cited 2025 Mar. 2];2(1):7-11. (60% од 5 поени)	3,0
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	
4/1	B Zafirovska Taleska, J Taleski - Value of routine urine examinations including microalbuminuria in "newly detected" hypertensive patients. E-journal of Cardiology Practice. Vol. 17, N° 19 - 21 Aug 2019. (90% од 5 поени)	4,5
4/2	J Taleski, B Zafirovska Taleska - Different treatment options and prevention of SCD in athletes with frequent ventricular extrasystoles. E-journal of Cardiology Practice. Vol. 17, N° 13 - 26 Jun 2019 (90% од 5 бодови)	4,5
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание	

5/1	Атеросклероза на коронарните крвни садови локална или системска инфламација? Х.Пејков, С.Кедев, С.Панов, Е.Србиновска, Б.Зафировска, И.Ланг. Vox Medici 09.2015. (60% од 3 поени)	1,8
5/2	Перкутани коронарни интервенции – пристап преку рака за сите пациенти. И. Спироски, М. Бошев, Б. Зафировска, С. Кедев. Vox Medici, септември 2015 (60 % од 3 поени)	1,8
5/3	Д. Петкоска, М. Бошевски, Б.Зафировска, И.Василев, С.Паљошкоска, С.Кедев. Ехо колор доплер сонографски карактеристики на каротидна плака кај симптоматски и асимптоматски пациенти со високостепена стеноза. CVM e-journal 11/2024	1,8
Пленарни и секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество		
6/1	Предавање – Euro PCR- Paris 2013 Congress Bilateral Transradial approach in stenting of occluded right Axillary artery, Interactive case corner #7.	2
6/2	Предавање – Euro PCR- Paris 2013 Congress Bilateral radial and ulnar access for PCI of proximal circumflex and ostial right coronary artery chronic total occlusions, in the session- When there is no access site, remember that the arteries lead to the heart.	2
6/3	Предавање – Euro PCR- Paris 2013 Congress Radial access in carotid artery stenting of right internal carotid artery in acute carotid syndrome, without touching the aortic arch in the session - Tips and tricks in carotid artery stenting	2
6/4	Предавање – Euro PCR- Paris 2013 Congress Percutaneous retrieval of embedded large foreign body from right ventricle through the femoral vein in the session - Macedonia shares its most educational cases.	2
6/5	Предавање–Macedonian International Congress of Cardiology. Skopje 2014 - Radial artery anomalies – Variations, Incidence of anatomical variants located from wrist to aorta and their impact on transradial angiography procedures. Dedicated Transradial Session – part II.	2
6/6	Поканет предавач пленарно предавање. Invited speaker - Advanced International Masterclass. AIM Radial 2016 Budapest Congress: Benefit of Pre-procedural Radial artery angiography in STEMI patients	3
6/7	Предавање. European Society of Cardiology ESC Congress 2016 Rome. Radial artery anomalies in STEMI interventions.	2
6/8	European Society of Cardiology ESC Congress 2017 Barcelona. Radial vs. Ulnar artery anomalies in STEMI patients: 6-year results from routine wrist angiography.	2
6/9	Поканет предавач пленарно предавање. Advanced International masterclass. AIM Radial 2017 Stuttgart. Radial vs. Ulnar artery anomalies in STEMI patients: 6-year results from routine wrist angiography.	3
6/10	Предавање. Macedonian International Congress of Cardiology Ohrid 2019. Benefit of Pre-procedural radial angiography in STEMI patients.	2
6/11	Предавање. Euro PCR 2018 Congress Paris. Total wrist access for Carotid artery Stenting.	2
6/12	Предавање. 20th Congress of the Macedonian Medical association 2020. ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation.	2

6/13	Предавање. Highlights in Cardiovascular Diseases symposium-online-10.2021. Ipsilateral transulnar artery approach catheterizations after failure of the radial approach-Are two sheaths in the same arm safe?	2
6/14	Панелист на сесија. Highlights in Cardiovascular Diseases symposium-online-10.2021. Joint Session of Macedonian working group on Cardiovascular Prevention and Serbian Working group on Prevention and Cardiovascular Rehabilitation.	2
6/15	Предавање. Euro PCR 2021 Digital Edition. Complex left main bifurcation (lesion 1,1,1) PCI with OCT control.	2
6/16	Предавање. ESC European Society of Cardiology Congress 2021 - The Digital Experience. Sex differences in transradial access site characteristics and crossover in STEMI.	2
6/17	Предавање. 86th Annual Scientific Meeting of the Japanese Circulation Society (JCS2022), March, 2022. Gender differences in transradial access site characteristics and their influence on TRA failure in STEMI interventions.	2
6/18	Предавање. EuroPCR 2022. Treatment of atherosclerotic vasospastic plaque in proximal left anterior descending and left main.	2
6/19	Предавање. Европски Кардиолошки конгрес. ESC Congress 2022. Anatomical, functional and pain hand assessment after transulnar artery access with ipsilateral RAO for percutaneous coronary interventions. Vascular access session.	2
6/20	Предавање. Европски Кардиолошки конгрес. ESC Congress 2022. Daily Highlights session with Macedonian Society of cardiology.	2
6/21	Панелист. Европски Кардиолошки конгрес. ESC Congress 2022. Daily Highlights session with Macedonian Society of cardiology.	2
6/22	Поканет предавач. Highlights in cardiovascular diseases 2022. Dual antiagregation therapy in coronary artery disease. Вредноста на Прасургрел по ПКИ.	2
6/23	Предавање. Highlights in cardiovascular diseases 2022. Transulnar approach in PCI. Interventional cardiology session.	2
6/24	Предавање. Европски Кардиолошки конгрес. ESC Congress 2023. Transulnar artery approach in STEMI - Best alternative to radial? Vascular access session.	2
6/25	Предавање. Македонски Кардиолошки конгрес 2023. PCI vs.OMT. More than it meets the eye. Insights in the results from the REVIVED-BCIS2 study. Сесија 8.	2
6/26	Панелист. Македонски Кардиолошки конгрес 2023. Сесија 8. Landmark Clinical Trials that impact our everyday practice.	2
6/27	Панелист. Македонски Кардиолошки конгрес 2023 Сесија 25. Percutaneous interventions in NSTEMI.	2
6/28	Предавање. Vessels 2023. Drug coated balloons (DCB) in treatment of multivessel coronary artery disease. Session Interventional cardiology.	2
6/29	Предавање. Euro PCR 2024. Expanding the indications of DCB for complex PCI scenarios. How would I treat?	2
6/30	Европски Кардиолошки конгрес. ESC Congress 2024. Daily Highlights by the National Society of Cardiology of North Macedonia - panel discussion.	2
6/31	Панелист/модератор на сесија. Македонски кардиолошки конгрес 2019. 4 сесии.04./05. 10.2019	8
Секциско предавање на научен/стручен собир		

7/1	Cardio Days East (10-11).11.2018 "Sandoz Cardio Academy" Третман на Хипертензија кај постари лица–Strumica 10.11.2018 –стручно предавање кардиолози и интернисти.	1
7/2	Презентација “Sandoz Cardio Academy-Bermuda Triangle in Cardiology DAE” на тема “exchanging experience of secondary prevention of CV diseases” Охрид, 10.2017	1
7/3	Предавање на стручен состанок за кардиолози “Urgent conditions in cardiology” на тема: Акутен коронарен синдром, 9.12.2021	1
7/4	Предавање на стручен состанок за кардиолози на тема .Антикоагулантен пристап кај преткоморна фибрилација „ESC конгрес 2020: клучни пораки од новите водачи“, Скопје 02.12.2020	1
7/5	Предавање на стручен состанок за интервентни кардиолози на тема. Кардио разговори. Да зборуваме за Пинетра. Приказ на случај. 14.10.2020 и 16.10.2020	2
7/6	„Заедно на отворен пат“. Предавање со приказ на случај на едукативен состанок за кардиолози: Резултати од големи студии за Прасугрел - Triton Timi 38, 16.6.2020 година	1
7/7	Предавање на стручен состанок за кардиолози на тема: Интензивен медикаментозен третман со високи дози на розувастатин кај пациент со акутен коронарен синдром, 2017	1
7/8	Предавање на стручен состанок за матични лекари и интернисти “Guidelines and recommendation in hypertensive patients with additional comorbidities as CKD, diabetes, arrhythmia and CAD” на тема: Третман на хипертензија со коронарна болест. Прилеп, 17.4. 2019	1
7/9	Предавање на стручен состанок за кардиолози на тема “Diabetes new approach as risk factor in CV diseases, what can we do more” со тема-Третман на стабилна коронарна болест и дијабет. Скопје, 28.11.2019.	1
7/10	Предавање на стручен состанок за кардиолози “Do your part protect the heart” на тема: Heart failure and Coronary artery disease” Акутна срцева слабост предизвикана од stunned myocardium при акутен миокарден инфаркт, Скопје, 10.3.2020	1
7/11	Предавање на стручен состанок за матични лекари и интернисти “Primary care as driver for successful management of CVD” на тема: Третман на хипертензија со КАБ. Скопје, 14.12.2020	1
7/12	Предавање на стручен состанок за кардиолози „Ургентни состојби во Кардиологијата” на тема: „Хипертензивна криза”. Скопје, 11.6.2018.	1
7/13	Предавање на стручен состанок за кардиолози на тема: „Улогата на еплеренонот во третман на срцева слабост по акутен миокарден инфаркт”. Декември 2021, Скопје	1
7/14	Стручно предавање на утрински состанок на Клиника за Кардиологија. Радијални наспроти улнарни артериски аномалии кај STEMI пациенти, 13.11.2019, Скопје	1
7/15	Модератор на сесија од стручен состанок на тема “Срцето и мозокот-што ги поврзува”, 18.7.2019, Скопје	1
7/16	Модератор на сесија од стручен состанок на тема “Мозочен удар-кардиолошки и невролошки аспекти”, 19.7.2019, Скопје	1
7/17	Стручно предавање за интернисти-Моксонидин во третман на хипертензија. Eduction and sharing experience with Moxonidine in treatment of hypertension, 25.5.2017.	1
7/18	Стручно предавање: Скринирај и лекувај. Кога и како се соочуваме со кардио-ренални компликации? 30.1.2024.	1

7/19	Стручно предавање. Време е за нови цели. Приказ на пациент со АФ и СТЕМИ, 2.2.2023	1
7/20	Стручно предавање за Здружение на фармацевти. Антикоагулација и антиагрегација по мерка на вашите пациенти. Кога ако не сега? Дали сме доследни во антикоагулацијата на постарите пациенти со атријална фибрилација, 13.4.2022 и 20.4.2022	2
7/21	Предавање на утрински состанок на Катедра за интерна медицина. Транскулнарен пристап при перкутани коронарни интервенции.	1
7/22	Предавање на утрински состанок. Радијални наспроти улнарни артериски аномалии кај STEMI пациенти, 13.11.2019.	1
7/23	Предавање на утрински состанок. Видови пристап и компликации при ПКИ, мај 2023	1
7/24	Предавање на утрински состанок. Препораки за третман, Европски кардиолошки конгрес 2015, 9.9.2015	1
7/25	Предавање на утрински состанок. Препораки за третман, Европски кардиолошки конгрес 2016, 13.9.2016	1
7/26	Предавање на утрински состанок. Препораки за третман, Европски кардиолошки конгрес 2017, 3.10.2017	1
7/27	Предавање на утрински состанок. Препораки за третман Европски кардиолошки конгрес 2012, 4.9.2012	1
7/28	Рамиприл/амлодипин ПЛИВА нова фиксна комбинација во третманот на хипертензија, 26.4.2022	1
7/29	Адхеренција и хипертензија. Скопје, 7.6.2022	1
7/30	Прасургел кај комплексна ПКИ на лево главно коронарно стебло, 29.5.2022	1
7/31	Антикоагулантна терапија кај пациент со Акутна белодробна тромбемболија Антикоагулантна терапија кај пациент со Акутна белодробна тромбемболија Антикоагулатна терапија кај пациент со белодробна тромбемболија. 20.10.2022, Кавадарци.	1
7/32	Повеќе од гликемиска контрола, колку далеку сме стигнале на крај на 2022. Поставување нови стандарди во лечење на срцева слабост.Емпаглифозин кога и кому? 12.12.2022, Скопје	1
7/33	Новини во менаџмент и третман на хипертензија. ЕКЗ препораки 18.10.2024.	1
7/34	Третман на Комплексна КАБ кај пациент со Акутен Коронарен Синдром Третман на Комплексна КАБ кај пациент со Акутен Коронарен	1

	Синдром Третман на комплексна КАБ кај пациент со акутен коронарен синдром, 2023	
7/35	Предавање за лекари од секундарна и терциерна здравствена заштита - Tygrol во современиот менаџмент на акутен коронарен синдром и исхемичен мозочен удар – Тикагрелор кај постари пациенти со НСТЕМИ и болест на лево главно коронарно стебло, 19.3.2024, Скопје	1
7/36	Како сознанијата за КРМ го менуваат мојот клинички пристап – панел-дискусија, 2.11.2023	1
7/37	Како сознанијата за КРМ (кардио-рено-метаболичкиот) континуум го менуваат мојот клинички пристап? Белупова есенска школа. Најнови препораки за третман на хронична КАБ и ПАБ, 28.9.2024, Грција	1
Учество на научен/стручен собир со реферат		
8/1	2024 Водичи на Европско Кардиолошко Здружение за третман на Хронична коронарна и периферна болест 2024 Водичи на Европско Кардиолошко Здружение за третман на Хронична коронарна и периферна болест 2024 Водичи на Европско Кардиолошко Здружение за третман на Хронична коронарна и периферна болест B. Zafirovska Taleska, A Jovkovski, I Vasilev, H Taravari, D Kitanoski, D Petkoska, I Spiroski, J Kostov, S Kedev, Transulnar artery approach in STEMI - Best alternative to radial?, <i>European Heart Journal</i> , Volume 44, Issue Supplement_2, November 2023, ehad655.2163, https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehad655.2163	1
8/2	B. Zafirovska Taleska, A Jovkovski, I Vasilev, H Taravari, D Kitanoski, D Petkoska, I Spiroski, J Kostov, S Kedev, Anatomical, functional and pain hand assessment after transulnar artery access with ipsilateral RAO for percutaneous coronary interventions, <i>European Heart Journal</i> , Volume 43, Issue Supplement_2, October 2022, ehac544.2048, https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehac544.2048	1
8/3	B. Zafirovska. Drug coated balloons (DCB) in treatment of multivessel coronary artery disease. Книга на апстракти. Vessels 2023.	1
8/4	D.Petkoska, B. Zafirovska et al. Книга на апстракти. Sex differences in high-risk CAS .Vessels 2023.	1
8/5	B. Zafirovska. PCI vs. OMT in HFrEF. More than it meets the eye. Insights in the results from the REVIVED-BCIS2 study Книга на апстракти. Македонски кардиолошки конгрес 2023.	1
8/6	D.Petkoska, B. Zafirovska, S. Paljoskoska, S. Kjaeva, I. Bojovski, M. Boshevski, S. Kedev. Venous thromboembolism associated with cancer. Книга на апстракти. Македонски кардиолошки конгрес 2023.	1
8/7	H. Pejkov, M. Boshev, B. Zafirovska, I. Vasilev, D. Kitanoski, A. Jovkovski H. Taravari, Z. Zimbakov, O. Bushljetik, J. Nestorovska, N. Manev, O. Kalpak. Книга на апстракти. Македонски кардиолошки конгрес 2023.	1
8/8	E. Vraynko, I. Vasilev, B. Zafirovska, V. Andova, N. Kostova, E. Chaparovska, H. Taravari I. et al. A challenging case in Interventional cardiology. STEMI during pregnancy. Книга на апстракти. Македонски кардиолошки конгрес 2023.	1

8/9	B. Zafirovska. 2024 водичи од Европското кардиолошко здружение за третман на хронична КАБ и ПАБ. Белупова Школа 27-28.09.2024.	1
8/10	J. Taleski, B. Zafirovska, V. Andova, I. Mitevski, M. Boshevski, S. Kedev. Acute pulmonary embolism in COVID-19 patient – A case report of massive PE successfully treated with NOAC. Книга на апстракти. 3 Интернационален симпозиум за Тромбоза. Струга.	1
8/11	D. Petkoska, B. Zafirovska, S. Paljoskoska, I. Bojovski, M. Boshevski, S. Kedev. Management of pulmonary embolism in cancer associated thrombosis – case report. Книга на апстракти. 3. Интернационален симпозиум за тромбоза. Струга.	1
8/12	B. Zafirovska. Translunar artery access with ipsilateral RAO for PCI. Книга на апстракти. Highlights in cardiovascular diseases symposium 2022, Skopje.	1
8/13	E. Vraynko, B. Zafirovska et al. A case of myocardial infarction with a combination of Factor V Leiden and MTHFR gene mutation. Книга на апстракти. Highlights in cardiovascular diseases symposium 2022, Skopje.	1
8/14	I. Spiroski, B. Zafirovska et al. OCT in our daily practice. Книга на апстракти. Highlights in cardiovascular diseases symposium 2022, Skopje.	1
8/15	D. Kitanoski, I. Spiroski, B. Zafirovska et al. Distal radial access – the new frontier. Книга на апстракти. Highlights in cardiovascular diseases symposium 2022, Skopje.	1
8/16	B. Dimitrovska, S. Jovchevska, I. Bede, E. Vraynko, N. Kostova, B. Zafirovska, M. Otljanska. Early CAD in female patient with DLE and Hashimoto's thyroiditis. Книга на апстракти. Highlights in cardiovascular diseases symposium 2022, Skopje.	1
8/17	N. Kostova, M. Otljanska, B. Zafirovska, J. Kostov et al. Paget Shroetter syndrome – case report. Книга на апстракти. Highlights in cardiovascular diseases symposium 2022, Skopje.	1
8/18	Jolly S, Mian R, Kedev S, Lavi S, Moreno R, Montalescot G, Henry T, Asani V, Zafirovska B, et al. Synergy- everolimus eluting stent with a bioabsorbable polymer in st elevation myocardial infarction- CLEAR SYNERGY OASIS-9 TRIAL. Journal of the American College of Cardiology, Vol 79, Issue 9, Supplement, 2022, Page 575, ISSN 0735-1097, https://doi.org/10.1016/S0735-1097(22)01566-2.	1
8/19	B Zafirovska Taleska, D Petkoska, A Jovkovski, I Vasilev, H Taravari, D Kitanoski, S Kedev. Sex differences in transradial access site characteristics and crossover in STEMI. <i>European Heart Journal</i> , Volume 42, Issue Supplement_1, October 2021, ehab724. 2159.	1
8/20	Z Ruzsa, N Sandor, J Toth, M Deak, B Zafirovska, B Nemes, C.H Pirlet, B Merkely, O.F Bertrand, S Kedev. Comparison of different access sites (radial, brachial and femoral) for subclavian artery intervention. <i>European Heart Journal</i> , Volume 41, Issue Supplement_2, November 2020, ehaa946.2385.	1
8/21	Translunar Aproach for PCI after failed ipilateral TRA: 2 sheaths in same arm, is it safe? B Zafirovska Taleska, A Jovkovski, I Vasilev, H Taravari, D Petkoska, S Kedev. <i>European Heart Journal</i> , Volume 41, Issue Supplement_2, November 2020, ehaa946.2504.	1
8/22	Biljana Zafirovska Taleska. ESC Guidelines for the management of acute myocardial infarction in patients presenting with ST-segment elevation. MLD Congress 2020. Cong2020.mld.mk. Abstract book.	1

8/23	Zafirovska B, Vasilev I, Jovkovski A, Kitenoski D, Taravari H, Kedev S. Benefit from pre-procedural routine wrist artery angiography in angiography procedures: seven-year results from a high-volume transradial access centre. Abstract book AICT ASIA PCR Asia19A-POS019	1
8/24	B Zafirovska Taleska, D Petkoska, A Jovkovski, I Vasilev, D Kitanovski, S. Kedev. Transulnar approach vs. left radial access in STEMI patients: experiences from a single high-volume center. <i>European Heart Journal</i> , Volume 40, Issue Supplement_1, October 2019, ehz746.1109	1
8/25	D.Petkoska, B Zafirovska Taleska, I Vasilev, S Antov, S Kedev. Subclavian CTO stenting using bilateral retrograde wrist approach. <i>European Heart Journal</i> , Volume 40, Issue Supplement_1, October 2019, ehz745.1090	1
8/26	Zafirovska B, Petkoska D, Kedev S. Total wrist access for carotid artery stenting. Abstract book Euro PCR 2018. Euro18A-OP144	1
8/27	B. Zafirovska Taleska, D. Petkoska, I. Vasilev, A. Jovkovski, H. Taravari, M. Boshev, D. Kitanovski, S. Kedev; Radial vs. Ulnar artery anomalies in STEMI patients: 6 year results from routine Wrist artery angiography. 5993., <i>European Heart Journal</i> , Volume 38, Issue suppl_1, 1 August 2017. ehx493.5993	1
8/28	D. Petkoska, B. Zafirovska Taleska, I. Vasilev, S. Antov, S. Kedev; Transradial approach for carotid artery stenting in octogenarians. P5207. <i>European Heart Journal</i> , Volume 38, Issue suppl_1, 1 August 2017, ehx493.P5207	1
8/29	D. Petkoska, I. Vasilev, B. Zafirovska Taleska, S. Antov, O. Bertrand, S. Kedev; Transradial bilateral or single access in iliac artery percutaneous interventions: early and late results. P5216. <i>European Heart Journal</i> , Volume 38, Issue suppl_1, 1 August 2017, ehx493.P5216	1
8/30	B. Zafirovska Taleska, D. Petkoska, I. Vasilev, O. Kalpak, M. Boshev, A. Jovkovski, H. Taravari, D. Kitanovski, S. Kedev. Radial artery anomalies in STEMI patients. <i>European Heart Journal</i> (2016) Volume 37, Issue suppl 1, 1-189 August 2016	1
8/31	B. Zafirovska, D. Petkoska, S. Antov, I. Vasilev, S. Kedev. Subclavian CTO stenting using Bilateral retrograde radial approach. <i>European Heart Journal</i> (2016) Volume 37, Issue suppl 1, 1-189 August 2016.	1
8/32	D. Petkoska, B.Zafirovska, S. Antov, I. Vasilev, S. Kedev. Transradial carotid artery stenting in high-risk patients. <i>European Heart Journal</i> (2016) 37 (suppl 1): 599-983	1
8/33	I. Vasilev, B. Zafirovska, D. Petkoska, S. Antov, J. Kostov, I. Spiroski, H. Pejkov, O. Kalpak, S. Kedev. Transulnar approach in STEMI patients: experiences from a single high-volume center. <i>European Heart Journal</i> (2016) 37 (suppl 1): 985-1393	1
8/34	D. Petkoska, B. Zafirovska, A. Jovkovski, S. Kedev. Bilateral retrograde radial approach in stenting of occluded subclavian artery. European Society of Cardiology Congress 2013 Amsterdam – Published <i>European Heart Journal</i> 34(suppl 1):P349-P349 · August 2013	1
8/35	Pancholy S., Zafirovska B, Antov S, Kalpak O, Kedev S. Predictors of Upper Extremity Arterial Tortuosity Encountered During Transradial Access: Results From A Large National Registry. Pub. <i>Journal of the American College of Cardiology</i> 66(15):B176 · October 2015 TCT-432	1
8/36	B. Zafirovska, A.Jovkovski, S.Kedev. Radial artery anomalies – Variations. <i>Cardiology Congress Skopje</i> 2014. Abstract book.	1

8/37	J. Taleski; B. Zafirovska; L. Poposka; E. Srbinovska. Importance of additional echocardiographic parameters in selecting a CRT responder patient. <i>European Journal of Heart Failure Supplements</i> (2013) 12, S326–S345.	1
8/38	Kedev S, Antov S, Kalpak O, Kostov J, Pejkov H, Spiroski I, Petkovska D, Zafirovska B, Jovkovski A, Kaeva S. Single Center Registry of Percutaneous Ulnar Artery Approach for Coronary Intervention as an Alternative to TRA. <i>J Am Coll Cardiology</i> 2011;58(20):TCT-529.	1
8/39	Kedev S, Kalpak O, Antov S, Kostov J, Spiroski I, Pejkov H, Petkovska D, Jovkovski A, Zafirovska B. Percutaneous ulnar artery approach for coronary intervention: an alternative to transradial access. 29th <i>Cardiovascular surgical symposium</i> . Zurs/Austria February-March 2011	1
8/40	Andova V, Zafirovska B, Jovkovski A. Comparison of treatment in Pulmonary embolism (<i>International cardiology Congress in Ohrid 2009</i> Abstract book). poster presentation.	1
8/41	Kalpak O, Pejkov H, Spiroski I, Kostov J, Zafirovska B, Kalpak G, Antov S, Kedev S. Ulnar rather than femoral for artery access crossover. <i>J Am Coll Cardiology</i> Vol. 68.No. 18. Suppl B.2016. TCT 368	1
8/42	Zafirovska B, Kedev S. Gender differences in transradial access site characteristics and their influence on TRA failure in STEMI interventions. 86th Annual Scientific Meeting of the Japanese Circulation Society (JCS2022), March, 2022.Abstract book	1
8/43	Pejkov, B Zafirovska, O Kalpak, S Kedev. The Incidence of Anatomical Variations from Wrist to Aorta and their Impact on Transradial Interventional Procedures. <i>JIC</i> , Vol.27.Suppl A. January 2015	1
8/44	O Kalpak, S Antov, J Kostov, H Pejkov, I Spiroski, M Boshev, I Vasilev, B Zafirovska, S Kedev. Total Wrist Access for Primary Percutaneous Coronary Intervention: A Real-World Single Center registry of 2624 Consecutive Patients with Acute STEMI; <i>JIC</i> 2015, Vol. 27, Supplement A, 8A-9	1
8/45	Pancholy N, Patel A, Zafirovska B, Patel T, Kedev S, Pancholy S. Predictors of failed radial artery cannulation for transradial access: Insights from a large International registry: C-069. <i>CCI</i> 2016/4. Vol.87. AIM RADIAL 2016	1
8/46	Kedev S, Zafirovska B, Petkovska D, Kalpak O, Dharma S, Antov S. The transulnar approach in patients with ipsilateral radial artery occlusion. <i>SCAI</i> 2013 12-194	1
Учество во научни проекти и студии		
Национален координатор на меѓународен научен проект		
9/1	Национален координатор на меѓународна студија: DISCO RADIAL (DIStal Versus COventional RADIAL Access for Coronary Angiography and Intervention) студија	6
9/2	Национален координатор на меѓународен научен проект: CLEAR SYNERGY (Colchicine and Spironolactone in Patients With STEMI / SYNERGY Stent Registry) студија од октомври 2018 година	6
9/3	Координатор на меѓународен научен проект: Ability Diabetes Global trial- 2022-2024 година	6
9/4	Координатор на меѓународен научен проект: DISCO RADIAL (DIStal Versus COventional RADIAL Access for Coronary Angiography and Intervention)	6
9/5	Координатор на меѓународен научен проект: MASTER DAPT студија (Management of High Bleeding Risk Patients Post Bioresorbable Polymer	6

	Coated Stent Implantation With an Abbreviated Versus Prolonged DAPT Regimen) Студија од април 2018 година.	
9/6	Координатор на меѓународен научен проект: Complete vs Culprit-only Revascularization to Treat Multi-vessel Disease After Primary PCI for STEMI (COMPLETE), март 2017 година	6
9/7	Координатор на меѓународен научен проект: Librexia-ACS. 2024	6
Учесник/коистражувач во меѓународен научен проект		
10/1	Учесник во меѓународен научен проект: TOTAL студија (Randomized Trial of Primary PCI with or without Routine Manual Thrombectomy)	5
10/2	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: MASTER DAPT студија (Management of High Bleeding Risk Patients Post Bioresorbable Polymer Coated Stent Implantation With an Abbreviated Versus Prolonged DAPT Regimen) студија, од април 2018 година.	5
10/3	Учесник и коистражувач на меѓународна студија: CLEAR SYNERGY (Colchicine and Spironolactone in Patients With STEMI) од октомври 2018 година до јуни 2024	5
10/4	Учесник и коистражувач на меѓународна студија – регистар SYNERGY Stent Registry, од октомври 2018 до декември 2019	5
10/5	Учесник и коистражувач во меѓународна студија: Bio-marker Sub study of CLEAR SYNERGY (Colchicine and Spironolactone in Patients With STEMI) од 2021-2024 година	5
10/6	Учесник и коистражувач на меѓународен научен проект: DISCO RADIAL (DIStal Versus CONventional RADIAL Access for Coronary Angiography and Intervention) Студија	5
10/7	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: ESC регистар-EORP. European Society of Cardiology Registry on Non ST Elevation Myocardial Infarction (NSTEMI Registry) – 31.11-21.12.2019.	5
10/8	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: DYSCOVERY-EpiS Discovery студија од 2021 година	5
10/9	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: Ability Diabetes Global trial- фебруари 2022 година	5
10/10	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: Performance I. Evaluation of the 3-in-1 Neuroguard IEP System for Carotid Artery Stenosis.	5
10/11	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: Performance II. Protection Against Emboli During Carotid Artery Stenting Using the Neuroguard IEP System.	5
10/12	Учесник во меѓународен научен проект: STENT FOR LIFE регистарот 02.2017	5
10/13	Учесник во меѓународен научен проект: e-Ultimaster Trial. 2022	5
10/14	Учесник во меѓународен научен проект: Paladin device double filtration during CAS using novel Paladin system 2019/2024	5
10/15	Учесник во меѓународен научен проект: Complete vs Culprit-only Revascularization to Treat Multi-vessel Disease After Primary PCI for STEMI (COMPLETE), март 2017 година	5
10/16	Учесник во меѓународен научен проект: RAS registry клиничка студија.	5
10/17	Учесник во меѓународен научен проект: Lodose Heparin рандомизирана студија – Can lower dose of Heparin be safely used with TRA using ulnar compression facilitated radial hemostasis 2018 година.	5
10/18	Учесник во меѓународен научен проект: PULA multi-centre registry 2021	5

10/18	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: Real-world Study of a Dual-layer Micromesh Stent in Elective Treatment of Carotid Artery Stenosis (ROADSAVER) од 2018 година.	5
10/19	Учесник во JetCTO registry меѓународен регистар, јануари 2022	5
10/20	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: Librexia-ACS. ongoing	5
10/21	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: Chronic Coronary Syndrome Snapshot (C2S2) Study ongoing	5
10/22	Учесник и коистражувач во национален проект: Континуирано амбулантско ЕКГ-мониторирање со апарат – едноканален систем, временски неограничено, во споредба со конвенционална екг холтер метода, 2018 – 2021	3
10/23	Учесник и коистражувач во СТЕП-проспективна, мултицентрична, неинтервенциска епидемиолошка студија за артериска хипертензија со цел да се оценет ефикасноста и придржувањето на пациентот кон терапијата за артериска хипертензија и кардиоваскуларните ризици – БРОЈ НА СТУДИЈА: КЕПСУ 06/2020 – СТЕП/МК (KEPSU 06/2020–STEP/МК)	3
10/24	Учесник и коистражувач во меѓународен научен проект: TARGET студија, 2022 – 2023	3
10/25	Учесник и коистражувач во национален проект. Третман на акутен коронарен синдром. РАКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТОТ: проф. д-р САШКО КЕДЕВ; установа: МАНУ, 2018 – 2020	3
10/26	Научноистражувачки проект од Катедрата за интерна медицина, финансиран од Медицински факултет, УКИМ, Скопје, во период од 2022 до 2025. Главен истражувач: проф. д-р. Е. Србиновска-Костовска, соработник	3
	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ вкупно	866,417

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството – интерна медицина 2	3
	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството – кардиологија 1	
2	Експертска активност – евалуација, стручна ревизија	
2/1	Учесник во проект за превод и стручна редактура на клинички упаства NICE со број 07-7113/1, Министерство за здравство	1
2/2	Рецензент на трудови: BMC Cardiovascular Disorders, септември 2021 година -	1
2/3	Рецензент на трудови: Cureus, април 2021 -	1
2/4	Рецензент на трудови во Scientific Reports-Nature Research, март 2022 -	1
2/5	Рецензент на трудови: South East European Journal of Cardiology 2023 -	1
2/6	Рецензент на трудови во Discover Medicine, 2024-	1
2/7	Рецензент на трудови во Frontiers in Cardiovascular Medicine, од 2024	1
3	Превод	

3/1	Превод: Џебни препораки на Европското кардиолошко здружение за третман на пациенти со акутен миокарден инфаркт со СТ-сегмент елевација, 2020 – организирано од Македонското кардиолошко здружение	3
3/2	Превод: Препораки на Европското кардиолошко здружение за третман на пациенти со акутен миокарден инфаркт со СТ-сегмент елевација, 2020 – целосен текст – организирано од Македонското кардиолошко здружение	3
3/3	Превод на NICE-препораки, 08.2013 19x1	19
3/4	Превод: Џебни препораки на Европското кардиолошко здружение за третман на пациенти со акутен миокарден инфаркт без СТ-сегмент елевација, 2020 година.	3
3/5	Превод на Кохранови упатства на медицина базирана на докази. Решение бр. 22-2050, 2023. 5x1	5
4	Автор на едукативна брошура за акутен миокарден инфаркт за матични лекари, април 2021 година	1
5	Клиничка или научно-апликативна студија во областа на медицинските науки и здравството – учесник (collaborator)	
5/1	Nadarajah R, Ludman P, Laroche C, Appelman Y, Brugaletta S, Budaj A, Bueno H, Huber K, Kunadian V, Leonardi S, Lettino M, Milasinovic D, Gale CP; NSTEMI investigator group. Presentation, care, and outcomes of patients with NSTEMI according to World Bank country income classification: the ACVC-EAPCI EORP NSTEMI Registry of the European Society of Cardiology. Eur Heart J Qual Care Clin Outcomes. 2023 Sep 12;9(6):552-563. doi: 10.1093/ehjqcco/qcad008. PMID: 36737420; PMCID: PMC10495699.	1
5/2	Nadarajah R, Ludman P, Appelman Y, Brugaletta S, Budaj A, Bueno H, Huber K, Kunadian V, Leonardi S, Lettino M, Milasinovic D, Gale CP; NSTEMI Investigators. Cohort profile: the ESC EURObservational Research Programme Non-ST-segment elevation myocardial infraction (NSTEMI) Registry. Eur Heart J Qual Care Clin Outcomes. 2022 Dec 13;9(1):8-15. doi: 10.1093/ehjqcco/qcac067. PMID: 36259751.	1
6	Воведување нова лабораториска/клиничка метода во областа на медицинските науки и здравството Првпат воведена оригинална метода – рутинска претпроцедурална радијална ангиографија, објавен труд 2018 година, член на тим Првпат во државата воведена процедура – трансулнарен пристап со истострана радијална оклузија за перкутани интервенции, објавен труд 2014, член на тим Првпат во државата воведена процедура – трансулнарен пристап со поставување на два воведник во истата рака, поради неуспех на трансрадијален пристап, објавен труд 2021, член на тим Првпат во државата воведена процедура – постпроцедурална патентна хемостаза – трудови објавени 2018 – 2022. Првпат во државата воведена процедура – дистален радијален пристап -DISCO RADIAL меѓународен проект, член на тим	8 4 4 4 4

	Првпат во државата воведена процедура – DCB-балон обложен со лекови во третман на коронарна артериска болест, 2024, член на тим	4
	Првпат во државата воведена процедура – OCT-оптичка кохерентна томографија – интраваскуларна техника за коронарни интервенции, 2020, член на тим	4
	СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ Вкупно	78

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

	Дејности од поширок интерес	
1/1	Уредник на меѓународно научно/стручно списание: Deputy Editor in Chief. South East European Journal of Cardiology (SEEJCA)	3
1/2	Уредник на научно-популарно списание: E-journal CVM.Број 2	1
1/3	Член на EAPCI Patient Advocacy committee при Европското здружение за перкутани коронарни интервенции, 2024 – 2026	1
1/4	Студиски престој во период од 1 недела во Универзитетска клиничка болница „Дубрава“, Оддел за интервентна кардиологија, 2021	0,5
1/5	Студиски престој во период од 3,5 месеци, во: University Hospitals Cleveland and VA Stokes Medical Hospital Кливленд, Охајо, 2009 година	1
1/6	Член на меѓународен организационен одбор на AIM RADIAL Advanced International Masterclass, 2017 година, Будимпешта, Р Унгарија	1
1/7	Член на организационен одбор на меѓународен собир – Годишен конгрес на Македонското здружение на кардиолози – 2014 и 2019 година (2x1)	2
1/8	Член на организационен одбор на симпозиумот „Highlights in acute coronary syndrome“ на Македонското здружение на кардиолози со меѓународно учество, октомври 2018 година	1
1/9	Член на организационен одбор на меѓународен собир – Годишен конгрес на MLD	1
1/10	Член на научен одбор на меѓународен собир – 11. Кардиолошки конгрес во Нишк 23 – 26.5.2024.	1
1/11	Меѓународна награда за научни постигнувања како учесник во тим: First place award for best paper in the publishing competition on Strategies to Promote Long-Term Cardiac Implant Site Health: Taleski J, Zafirovska B. Strategies to Promote Long-Term Cardiac Implant Site Health. Cureus. 2021 Jan 3;13(1):e12457. doi: 10.7759/cureus.12457. PMID: 33552775	4
1/12	Државна награда за научни постигнувања: Award of exelence “Epsa Urumova” for the published paper: Vavlukis M, Zafirovska B, Antova E, Pocesta B, Shehu E, Taravari H, Kotlar I, Kitanovski D, Petkoska D, Vasilev I, Janusevski F, Bojovski I, Kedev S. The Impact of Glyco-Metabolic Status in Patients Treated for Acute Coronary Syndrome. Pril	2

	(Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2018 Jul 1;39(1):37-50. doi: 10.2478/prilozi-2018-0022	
1/13	Меѓународна награда за најдобар труд: AIM Radial 2014. The Incidence of Anatomical Variations from Wrist to Aorta and their Impact on Transradial Interventional Procedures. H Pejkov, B. Zafirovska, O Kalpak, S Kedev.	4
1/14	Меѓународна награда за научни постигнувања: признание – Fellow in scientific excellence на Европското кардиолошко здружение, 6.1.2025.	7
1/15	Меѓународна награда од струкова организација: Сертификат за положени испити за нострификација USMLE STEP1, STEP 2 во САД. 1x2	14
1/16	Награда од струкова организација: Благодарница за ангажман за Covid19 од Лекарска комора на Македонија	3
1/17	Сертификат за Good Clinical Practice (GCP) Training Certificate, 7.2.2022 година	1
1/18	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект – соработник. Континуирано амбулантско ЕКГ-мониторирање, 2018 – 2021. Главен истражувач: Л. Попоска	0,5
1/19	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект – МАНУ, 2020 – 2022, главен истражувач: проф. С. Кедев	0,5
1/20	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект – соработник. Предиктори за морбидитет и морталитет и ризик-стратификација на пациенти со срцева слабост со редуцирана ејекциона фракција и напредната СС. Научноистражувачки проект од Катедрата за интерна медицина, финансиран од Медицински факултет, УКИМ, Скопје, во период од 2022 до 2025. Главен истражувач: проф. д-р Е.Србиновска-Костовска, соработник	0,5
1/21	Потпретседател на Македонското кардиолошко здружение	1,0
1/22	Член на Европското кардиолошко здружение	0,3
1/23	Гласачки член на Европската асоцијација за перкутани коронарни интервенции при Европското кардиолошко здружение	1,0
1/24	Национален координатор за одредена стручна област: амбасадор за интервентна кардиологија во Р Македонија од помладите лекари во Европската асоцијација за перкутани кардиоваскуларни процедури – EAPCI YIA, 2021 – 2023	3,0
1/25	Член на Работната група за Acute Cardiac Care association во Европското кардиолошко здружение	0,3
1/26	Член на Работната група за Council of Stroke во Европското кардиолошко здружение	0,3
1/27	Член на Работната група за Cardiovascular Pharmacotherapy во Европското кардиолошко здружение	0,3
1/28	Член на Работната група за Aorta and Peripheral Vascular diseases во Европското кардиолошко здружение	0,3
1/29	Член на Работната група за Coronary Pathophysiology & Microcirculation во Европското кардиолошко здружение	0,3
1/30	Член на Работната група за Council for Cardiology Practice во Европското кардиолошко здружение	0,3

1/31	Член на Работната група за Council on Hypertension во Европското кардиолошко здружение	0,3
1/32	Член на Woman AS One Talent directory, 2022 -	0,3
	ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС вкупно	56,7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	413,33
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	866,41
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	78
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	56,7
Вкупно	1414,44

Членови на Рецензентската комисија

Проф. д-р Сашко Кедев, с.р.

Проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Проф. д-р Татјана Миленковиќ, с.р.

Проф. д-р Билјана Герасимовска Китановска, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатките, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на н. сор. д-р Билјана Зафировска Талеска и в. н. сор. д-р Ирена Митевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатките од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека н. сор. д-р Билјана Зафировска Талеска и в. н. сор. д-р Ирена Митевска поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во наставно-научно звање по предметите од наставно-научните области: интерна медицина, геријатрија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и кардиологија. Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, н. сор. д-р Билјана Зафировска Талеска да биде избрана во звањето доцент по предметите од наставно-научните области: интерна медицина, геријатрија, клиничко-болничка и општа здравствена нега и кардиологија.

Членови на Рецензентската комисија

Проф. д-р Сашко Кедев, с.р.

Проф. д-р Елизабета Србиновска Костовска, с.р.

Проф. д-р Јорго Костов, с.р.

Проф. д-р Татјана Миленковиќ, с.р.

Проф. д-р Билјана Герасимовска Китановска, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВА АСИСТЕНТА ПО ПРЕДМЕТОТ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 17.3.2025 година, за избор на два асистента по предметот Дерматовенерологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2181/39 од 8.4.2025 година, донесена на XVII редовна седница, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Христина Брешковска, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Весна Гривчева Пановска, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Силвија Дума, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на два асистента по предметот Дерматовенерологија, во предвидениот рок се пријавија: ас. д-р Анита Најдова и ас. д-р Виктор Симеоновски.

Ас. д-р Анита Најдова

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката ас. д-р Анита Најдова е родена на 10.8.1992 г., во Гевгелија. Основно образование завршила во Валандово, а средно образование завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 2017 година. Дипломирала на 16.5.2017, со просечен успех 8,47.

Кандидатката ја започнала специјализацијата по дерматовенерологија во 2018 година. На 30.12.2022 година, се стекнала со звањето специјалист по дерматовенерологија. Кандидатката активно се служи со англискиот јазик. Од 2019 година, д-р Најдова е вработена на ЈЗУ Универзитетска клиника за дерматовенерологија – Скопје.

Во академската 2020/2021 година се запишала на докторски студии по Клиничка медицина – дерматовенерологија, на Медицинскиот факултет во Скопје.

Во моментот, д-р Најдова е асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, по предметот Дерматовенерологија. Последниот реферат е објавен во Билтен бр. 1265 од 15.7.2022 година.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Анита Најдова има објавено научни трудови од областа на медицината – дерматовенерологија:

1. Damevska K, Sotirovski T, Batkoska B, Djambazova M, Radeski V, Simonoska J, Bachevski D, Rushiti Mehmeti K, Popovski T, Labenishta E, Ristovski A, Najdova A. COVID-19-associated Telogen Effluvium After Hospital Discharge: A Prospective Cohort Study. *Acta Dermatovenerol Croat.* 2024 Mar;32(1):33-38. PMID: 38946185.
2. Pollozhani, Nora & Damevska, Katerina & Najdova, Anita & Dimova, Maja. (2022). Baby Girl with Widespread Lesions on the Face and Alopecic Nodules of the Scalp. 10.1007/978-3-030-91523-0_19.
3. Damevska, K., Najdova, A., Pollozhani, N., Arsovska, E.M. (2022). Linear Lesion on the Scrotum. In: Satolli, F., Tirant, M., Wollina, U., Lotti, T.M. (eds) *Clinical Cases in Pediatric Skin Cancers. Clinical Cases in Dermatology.* Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-93666-2_24

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Анита Благој Најдова

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: дерматовенерологија

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,47.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS level B2 3. Издавач на документот: British Council 4. Датум на издавање на документот: 12.4.2018	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Христина Брешковска, с.р.

Проф. д-р Весна Гривчева Пановска, с.р.

Доц. д-р Силвија Дума, с.р.

Ас. д-р Виктор Симеоновски

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот ас. д-р Виктор Симеоновски е роден на 6.1.1993 г., во Скопје. Основно и средно образование завршил во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, во 2017 година. Дипломирал на 16.5.2017, со просечен успех 9,32.

Кандидатот ја започнал специјализацијата по дерматовенерологија во 2018 година. На 20.6.2022 година, кандидатот се стекнал со звањето специјалист по дерматовенерологија. Кандидатот активно се служи со англискиот и германскиот јазик.

Од 2020 година, д-р Симеоновски е вработен на ЈЗУ Универзитетска клиника за дерматовенерологија – Скопје.

Во академската 2018/2019 година се запишал на докторски студии по Клиничка медицина – дерматовенерологија, на Медицинскиот факултет во Скопје.

Во моментот, д-р Симеоновски е асистент на Медицинскиот факултет во Скопје, по предметот Дерматовенерологија. Последниот реферат е објавен во Билтен бр. 1265 од 15.7.2022 година.

Научноистражувачка дејност

Ас. д-р Виктор Симеоновски има објавено научни трудови од областа на медицината – дерматовенерологија:

1. Mitrova Telenta J, Panovski N, Labacevska Gjatovska L, Kostovski M, Ahtarova B, Dimova M, Zafirova I, Bogdanovski N, Dohceva Karajovanov I, **Simeonovski V.** Chronic wounds -microbiology and biofilm formation. Acad Med J 2024;4(2): 18-31.

2. Stevanovic M, Senih A, **Simeonovski V.**, Petreska B, Saveski V, Arsikj E. Introduction of pre-exposure prophylaxis (PrEP) for HIV in North Macedonia: Brief report on the demonstration project to determine feasibility and acceptability of PrEP provision as part of strengthening sexual health services. J IMAB. 2023;29(Suppl 1):28.

3. Mirceska AE, Damevska K, **Simeonovski V.**, Jović A, Todorović D. Neurološki i psihijatrijski komorbiditeti kod buloznog pemfigoida. Acta Facultatis Medicae Naissensis. 2022;39(4):476-83.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Виктор Владимир Симеоновски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: дерматовенерологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,32.	Да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS, ниво C2 3. Издавач на документот: British council 4. Датум на издавање на документот: 2.6.2019.	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Христина Брешковска, с.р.

Проф. д-р Весна Гривчева Пановска, с.р.

Доц. д-р Силвија Дума, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и оценува наставно-образовната и научноистражувачката дејност на ас. д-р Анита Најдова и ас. д-р Виктор Симеоновски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека ас. д-р Анита Најдова и ас. д-р Виктор Симеоновски поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето асистент по предметот Дерматовенерологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Анита Најдова и ас. д-р Виктор Симеоновски повторно да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Дерматовенерологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Доц. д-р Христина Брешковска, с.р.
Проф. д-р Весна Гривчева Пановска, с.р.
Доц. д-р Силвија Дума, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВА АСИСТЕНТА ПО ПРЕДМЕТОТ ОФТАЛМОЛОГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 17.3.2025 година, за избор на два асистента по предметот Офталмологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2181/36, донесена на 8.4.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Емилија Гошевска Даштевска, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Наташа Шекеринов, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Ирина Богданова, научен соработник на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на два асистента по предметот Офталмологија, во предвидениот рок се пријавија: ас. д-р Ана Трпеска Бошкоска и ас. д-р Андријана Петрушевска.

1. Ас. д-р АНА ТРПЕСКА БОШКОСКА

Биографски податоци и образование

Кандидатката ас. д-р Ана Трпеска Бошкоска е родена на 28.9.1988 година, во Тетово. Основно и средно образование завршила во Гостивар со одличен успех, како ученик на генерацијата. Како средношколец била наградувана на натпревари по математика, хемија и биологија, и тоа за освоено 3-то место на државен натпревар за млади истражувачи од областа на биологијата во 2003 година и освоено 2-ро место на Државен натпревар за млади истражувачи од областа на биологијата во 2004 година.

На Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се запишала во 2007 година, а студиите ги завршила во 2013 година со просечен успех 9,67.

Во 2012 година станала волонтер во Здружението за грижа и едукација на бремените жени, мајки и деца „ЛУЛКА“.

Во рамките на меѓународна студентска професионална размена (IFMSA - International federation of Medical Students' Associations), во 2012 година престојувала во Шпанија, на Одделот за пластична хирургија во Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, Барселона, во времетраење од еден месец.

По завршениот лекарски стаж и положувањето на државниот испит, во 2014 година, волонтирала на Клиниката за пулмологија и алергологија во Скопје, каде што била вклучена во секојдневната пракса.

Д-р Ана Трпеска Бошкоска специјализацијата по офталмологија ја започнала на 1.9.2015 година, а ја завршила на 12.3.2021 година.

На Клиниката за очни болести во Скопје се вработила на 26.12.2018 година, каде што работи и сега.

Во учебната 2020/2021 година се запишала на трет циклус (докторски) студии на Медицинскиот факултет, Школа за докторски студии при УКИМ. Учествовала на конгреси и стручни состаноци во и надвор од РС Македонија, како автор и коавтор на повеќе стручни трудови.

Член е на: Здружението на офталмолози на РС Македонија, Македонското лекарско друштво и Лекарската комора на РС Македонија.

Одлично го познава англискиот јазик. Има солидно познавање на германскиот јазик и шпанскиот јазик и поседува исклучителни компјутерски вештини.

Д-р Ана Трпеска Бошкоска во моментот е асистент по предметот Офталмологија. Рефератот за избор е објавен во Билтен бр. 1265 од 15 јули 2022 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени

во Билтен бр. 1265, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ана Трпеска Бошкоска учествувала во повеќе стручни состаноци, домашни и меѓународни конгреси со сопствено учество. Притоа, се здобила со бројни сертификати, потврди и уверенија за присуство на работилници, семинари и други стручно-научни собири.

Д-р Ана Трпеска Бошкоска има објавено 28 научни трудови, 13 труда во меѓународни научни списанија и 15 труда во зборници од научни собири.

Кандидатката ги приложува следниве трудови за рецензија:

- Trpeska Boshkoska A, Duma H, Dimovska Jordanova V, Cheleva V, Pandilov S, Mehmeti G, Klenkoski S. Early detection of keratoconus with anterior segment optical coherence tomography – a literature review. *Macedonian journal of ophthalmology*. 2023 Oct; 10 (2):22-29.
- Duma S, Nikolovska S, Duma H, Breshkovska H, Dohcheva-Karajovanov I, Dimova M, Trpeska Boshkoska A. Drug rush with Eosinophilia and systemic symptoms syndrome: Case report and literature review. *South East European Journal of Immunology*. 2024 Jan; 7(1):7-12.
- Pandilov S, Gjorgoski I, Trpevska Shekerinov N, Nikolovska B, Trpeska Boshkoska A, Vezenkoska M, Guchev F. The role of microbiome in immune-mediated uveitis - literature review. *Journal of Morphological Sciences*. 2024 May; 7 (3): 35-46.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ана Трпеска Бошкоска активно е вклучена во стручно-применувачката работа на ЈЗУ УК за очни болести – Скопје. Врши стручна специјалистичка дејност.

Кандидатката остварила стручно усовршување со студиски престој во Љубљана, Словенија, на Универзитетската клиника за очни болести. Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи како:

- член на Комисија за спроведување на акредитација на ЈЗУ УК за очни болести – Скопје;
- член на Работна група за спроведување на протокол за услови во Covid 19 на ЈЗУ УК за очни болести – Скопје;
- Претседател на првостепена Комисија за издавање на конзилијарно мислење со наод за остварување на право на паричен надоместок за потполно слепо лице со попреченост;
- член на Комисија за малигни заболувања во ЈЗУ УК за очни болести – Скопје.

Д-р Ана Трпеска Бошкоска е добитник на Благодарница од Лекарската комора на Република Северна Македонија во 2021 година, за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од корона вирусот КОВИД-19.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *ас. д-р Ана Љубомир Трпеска Бошкоска*

Институција: *Медицински факултет – Скопје, ЈЗУ Универзитетска клиника за очни болести*

Научна област: *офтальмологија*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,67.	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: BULATS – level B2 3. Издавач на документот: BRITISH COUNCIL MACEDONIA/part of the University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 5.9.2016.	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Гошевска Даштевска, с.р.

Доц. д-р Наташа Шекеринов, с.р.

Н. сор. д-р Ирина Богданова, с.р.

2. АС. Д-Р АНДРИЈАНА ПЕТРУШЕВСКА

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Андријана Петрушевска е родена на 31.8.1992 година, во Скопје. Средно образование завршила во СОУ „Митко Пенџуклиски“, Кратово, во 2011 година, со одличен успех. Со високо образование се стекнала на УКИМ, Медицински факултет, Скопје, во 2017 година. Дипломирала на 16.5.2017 година, со просечен успех 9,71. Во март 2018 год. запишала специјализација по офталмологија, а од февруари 2019 год. е вработена на Универзитетската клиника за очни болести во Скопје. Специјалист офталмолог станува со положување на специјалистичкиот испит во јули 2023 година.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик.

Во октомври 2021 год., се запишала на трет циклус студии на Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, под менторство на проф. д-р Милена Голубовиќ.

Земала учество на бројни симпозиуми, конгреси, курсеви и вебинари.

Член е на: Здружението на офталмолози на РС Македонија, Македонското лекарско друштво и Лекарската комора на РС Македонија.

Д-р Андријана Петрушевска во моментот е асистент по предметот Офталмологија. Рефератот за избор е објавен во Билтен бр. 1265 од 15 јули 2022 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1265, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Андријана Петрушевска има објавено вкупно 25 научни трудови, сите во меѓународни научни списанија и 9 труда во зборници од научни собири.

Кандидатката ги приложува следниве трудови за рецензија:

- Petrushevska A, Trpevska Shekerinov N, Nikolovski A, Bogdanova I. The role of anterior segment optical coherence tomography in the detection of angle recession glaucoma. *Macedonian Journal of Anaesthesia*. 2024 Sep; 8(3):84-89.
- Gjoshevska Dashtevska E, Petrushevska A, Trpevska Shekerinov N. Horoidal melanoma – Melanoma malignum choroideae. *Medicus*. 2023 Sep; 28 (2):277-285.
- Trpevska Shekerinov N, Petrushevska A, Gjoshevska Dashtevska E. Spontaneous visual recovery following combined central retinal vein and cilioretinal artery occlusion – case report. *Journal of Morphological Sciences*. 2023 Sep; 6(3):157-162.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Андријана Петрушевска активно е вклучена во стручно-применувачката работа на ЈЗУ УК за очни болести – Скопје. Врши стручна специјалистичка дејност.

Кандидатката остварила стручно усовршување со студиски престој во Љубљана, Словенија, на Универзитетската клиника за очни болести, и тоа во два наврата, како и престој во Клиничката болница „Свети дух“ во Загреб. Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи како:

- член на Комисија за спроведување на акредитација на ЈЗУ УК за очни болести – Скопје;
- член на Комисија за проценка на вид за ИПК на ЈЗУ УК за очни болести – Скопје;
- член на Комисија за квалитет на ЈЗУ УК за очни болести – Скопје;
- член на Комисија за утврдување на фактичка состојба на основни средства и нивно евидентирање со инвентарен број на Медицински факултет во Скопје.

Д-р Андријана Петрушевска е добитник на Благодарница од Лекарската комора на Република Северна Македонија во 2021 година, за особен придонес и ангажираност при справување со пандемијата предизвикана од коронавирусот КОВИД-19.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: ас. д-р Андријана Симеон Пејрушевска

(име, татково име и презиме)

Институција: УКИМ, Медицински факултет, Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **ОФТАЛМОЛОГИЈА**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,71.	да
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: First Certificate in English (FCE) – grade C 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: June, 2010	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Гошевска Даштевска, с.р.

Доц. д-р Наташа Шекеринов, с.р.

Н. сор. д-р Ирина Богданова, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатките, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-применувачката дејност на ас. д-р Ана Трпеска Бошкоска и ас. д-р Андријана Петрушевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатките, Комисијата заклучи дека ас. д-р Ана Трпеска Бошкоска и ас. д-р Андријана Петрушевска поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето асистент по предметот Офталмологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, ас. д-р Ана Трпеска Бошкоска и ас. д-р Андријана Петрушевска повторно да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Офталмологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Ѓошевска Даштевска, с.р.
Доц. д-р Наташа Шекеринов, с.р.
Н. сор. д-р Ирина Богданова, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА 10 АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ХИРУРГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“, од 14.3.2025 година, за избор на 10 асистенти по предметот Хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2181/13 од 8.4.2025 година, донесена на XLVII редовна седница, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Светозар Антовиќ, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Оливер Станков, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Александар Чапаровски, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 10 асистенти по предметот Хирургија, во предвидениот рок се пријавија: д-р Дејан Димитровски, д-р Марина Јакимовска Димковска, д-р Ниметула Лимани, д-р Дарко Димитровски, д-р Ристо Пејков, д-р Талева Билјана, д-р Стефан Крстевски, д-р Дарко Марковски, д-р Валентин Вејсели, д-р Радмила Мила Михајлова Илие, д-р Арбен Шурлани, д-р Тодор Хаџи-Манчев и д-р Ѓорѓи Ставриќ.

Д-р Дејан Димитровски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Дејан Димитровски е роден на 20.4.1973 година, во Битола. Средно образование завршил во Битола. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на 16.7.2010 година, со просечен успех 9,47.

Кандидатот завршил специјализација по кардиохирургија на 19.2.2021 година, во Скопје.

Кандидатот од 2021 година е студент на трет циклус академски студии – докторски студии на студиската програма Клиничка медицина.

Кандидатот активно се служи со германскиот и англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за државна кардиохирургија.

Научноистражувачка дејност

Д-р Дејан Димитровски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. „Application of the First Expert Arthrodesis Nail to a Patient with Previous Performed Arthrodesis According to Ulrich-Holz“- Case Report
Slavcho Stojmenski, Dejan Dimitrovski, Igor Merdzanovski
Open access MACEDONIAN JOURNAL OF MEDICAL SCIENCES, Vol2, Nom3 (2014): September 15.

2. „APPLICATION OF "EXPERT HAN" FOR ARTHRODESIS ON A PATIENT WITH PREVIOUSLY TREATED SEPTICAL ARTHRITIS ON TALOCRURAL JOINT ON TRAUMATOLOGY CLINIC IN SKOPJE“ - Case Report
Slavcho Stojmenski, Dejan Dimitrovski, Igor Merdzanovski.
Acta Orthopeda et Traumatologica Macedonica, No5, December 2014

3. „Direct sternal administration of vancomycin during closure prevents wound infections-our new protocol“
Vangel Zdraveski, Vasil Papestiev, Aleksandar Kolev, Kujtim Xhelili, Misel Andov, Dejan Dimitrovski, Marjan Sokarovski, Nikola Lazovski, Sasko Jovev, Dusan Babic, Omer Dzemali.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ –
АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Кандидат: Дејан Димитар Димитровски

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за државна кардиохирургија – Скопје

Научна област: хирургија

**за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклус студии**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,47.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: германски 2. Назив на документот: Deutsch: Telc B2 Zertifikat 3. Издавач на документот: Europaratsstufe B2. Council of Europe level B2, Nuernberg, Mittelfranken-Bayern Deutschland 4. Датум на издавање на документот: 18.9.2015 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Марина Јакимоска Димковска

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Марина Јакимоска Димковска е родена на 16.7.1991 година, во Тетово. Средно образование завршила во СОУГ „Кирил Пејчиновиќ“ во Тетово. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала во 2016 година, со просечен успех 8,58.

Кандидатката е специјализант по неврохирургија од 2019 година.

Кандидатката е тековно запишана на докторски студии при Медицинскиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатката е вработена во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Марина Јакимоска Димковска има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

AWAKE BRAIN SURGERY IN A PATIENT WITH GLIOBLASTOMA

Adamanova D, Stolevski V, Abbas N, Strezoska M, Dimovski A, Jakimovska Dimkovska M

Macedonian Journal of Anaesthesia, Case Report , Vol.8 No4, December 2024

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марина Живорад Јакимоска Димковска

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8.58</u>	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: Уверения за познавање на англиски јазик на ниво Б2 (<u>CEFR</u>) 3. Издавач на документот: Филилошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: <u>30.8.2024 година</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Ниметула Лимани

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Ниметула Лимани е роден на 28.1.1984 година, во Велес. Средно образование завршил во Гимназијата „Панче Попоски“ во Гостивар. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на општа медицина на 27.12.2011 година, со просечен успех 8,05.

Кандидатот завршил специјализација по абдоминална хирургија во 2022 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ниметула Лимани има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1.Synchronous Onset of Two Complications in Colon Cancer: A Case Report

Journal of Medical Cases. 2021

2.Endothelial Cyst of the Left Adrenal Gland in Female Patient Presented as a Cystic Tumor of the Pancreas: A CaseReport

Journal of Health, Medicine and Nursing Vol.85, 2021

3.INCIDENTAL FINDING OF LOW-GRADE APPENDICULAR MUCINOUS NEOPLASM IN PERFORATED APPENDICITIS: A CASE REPORT

KNOWLEDGE – International Journal Vol. 45.7

4.Large biloima as the initial presentation of gallbladder perforation: a Case Report and literature reviw

Journal of Surgical Case Repotts, 2023

5.Chevrel's procedure for midline incisional hernia repair-not to be abandoned or forgotten

Journal of Surgical Case Reports, 2024. Case Series

6.Small intestine metastasis from endometrial carcinoma initially presented as enterocutaneous fistula: a case report and literature review

Journal of Surgical Case Reports, 2024

7.LIGASURE HEMORRHOIDECTOMY (LH) WITH “NEAR BASE” TECHNIQUE

Acad Med J 2023;3(3):60-66

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ниметула Шефкет Лимани

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,05.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик, ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 22.11.2024 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Дарко Димитровски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Дарко Димитровски е роден на 7.9.1983 година, во Скопје. Средно образование завршил во „Раде Јовчевски-Корчагин“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2009 година, со просечен успех 9,23.

Кандидатот завршил специјализација по трауматологија на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2022 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Дарко Димитровски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

–Rising trend of using laparoscopy in the treatment of complicated appendicitis in our institution during January 2017-may 2019

Journal of the Macedonian Medical Association Mac.Med.Preview, 2019;73(1)

-MINIMALLY INVASIVE PLATE OSTEOSYNTHESIS OF THE DISTAL TIBIA – COMPARISON OF TWO DIFFERENT IMPLANTS

Nastov Nebojsa, Nikolikj Krsto, Dimitrovski Darko, Trpeski Simon

Academic Medical Jurnal 2024;4(1):53-59

Реализиран стручен престој (fellowship):

1.4.2024 – 10.5.2024 AO Trauma Fellowship , Universitats Klinikum Rogensburg – Р Германија

1.4.2016 – 1.10.2017 Ортопедија и трауматологија-Медицински Факултет – Белград, Р Србија

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Дарко Влатко Димитровски

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклус студии**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 9,23.	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: уверение BULATS – Level C1 3. Издавач на документот: BULATS Cambridge English Language assessment (член на ALTE европски тестатори) 4. Датум на издавање на документот: 19.9.2019 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Ристо Пејков

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Ристо Пејков е роден на 31.8.1988 година, во Скопје. Средно образование завршил во СУГС „Раде Јовчевски-Корчагин“. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2014 година, со просечен успех 8,25.

Кандидатот завршил специјализација по уролошка хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2022 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ристо Пејков има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Management of huge prostate abscess in a young patient – a Case report
Risto Pejkov, Oliver Stankov, Ognen Ivanovski , Sotir Stavridis
Mac. Med. Preview, 2020;74(3)
2. Laparoskopiska radikalna cistektomija sa ekstrakorporalnom derivacijom urina - pocetno iskustvo i preliminarni rezultati
APOLLINEUM /MEDICUM ET AESCULAPIUM Vol.18 – broj 2 , 2020
3. Penile cancer after a tick bite: A possible association , a Case Report
SAGE Open Medical Case Reports, Volume 9: 1-3 , 2021
Ognen Ivanovski, Skender Saidi, Bashkim Shabani, Slobodan Gurmesevski, Risto Pejkov, Selim Komina, Aleksandra Gavrilovska-Brzanov
4. BILATERAL RENAL PELVIS RUPTURE FOLLOWING MINORBLUNT INJURY – a Case Report
Ognen Tochko, Risto Pejkov, Monica Ardzanova, Antonia Georgiev, Ognen Ivanovski
International Journal of Recent Research in Arts and Sciences Volume 17
Skopje , N.Macedonia Octomber 2023
5. GLANS PENIS YET ANOTHER PLACE WHERE MALIGNANT MELANOMA CAN APPEAR – A Case Report
Risto Pejkov, Ognen Tochko, Aleksandra Gavrilovska Brzanov, Pece Petkovski, Ognen Ivanovski
International Journal of Recent Research in Arts and Sciences Volume 18
Skopje, N. Macedonia March 2023

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ристо Петре Пејков

Институција: Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8,25</u>	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: <u>Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International (First) grade B2</u> 3. Издавач на документот: <u>Cambridge Assessment English</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>2.8.2018 година</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Билјана Талева

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Талева Билјана е родена на 20.12.1978 година, во Битола. Средно образование завршила во Битола, во гимназијата „Јосип Броз-Тито“. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала во 2010 година, со просечен успех 8,03.

Кандидатката завршила специјализација по детска хирургија во 2021 година, на Медицинскиот факултет во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Вработена е во ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија – Скопје, од 2015.

Кандидатката е тековно запишана на докторски студии на Медицинскиот факултет при УКИМ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Билјана Талева има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургија:

1. TREATMENT OF PILOMATRIXOMA IN PEDIATRIC POPULATION – OUR EXPERIENCE
Sokolova R, Todorovikj L, Andonovska B, Lumani-Bakiji Nj, Taleva B.
Acta Morphologica 2021; Vol.18(2):60-63.
2. PERCUTANEOUS INTERNAL INGUINAL RING SUTURING IN FEMALE CHILDREN-INITIAL EXPERIENCE
Simeonov R., Petrovski M., Kamilovski M., Todorovic L., Memeti Sh., Cvetanovska V., Shuperliska S., Taleva B., Risteski T.
International symposium for Pediatric surgery , MMA , September 2015 Berovo
3. CORRECTION OF CONGENITAL EAR DEFORMITIES – OUR EXPERIENCE
Biljana Andonovska, Lazar Todorovik, Mile Petrovski, Rozeta Sokolova, Lazo Jovceski, Toni Rsteski, Anila Racaj, Biljana Taleva, Njomza Ljumani
8 th Croatian congress of pediatric surgery , Vodice Octomber 2018
4. Inflamed Mesenteric Pseudocyst Associated with Meckel's Diverticulitis: Cause or Consequence
Stefan Talev, Avramovska M, Avramovski P, Nikleski Z, Ivkovska T, Biljana Taleva, Sotirovski K, Shiklovska V, Trajcevska I, Servini A.
Dubai Medica Journal Vol. 7 Issue 3 , Dec 08 2024
5. Aspartate aminotransferase and gamma-glutamyl transferase: intriguing clinical biomarkers in discrimination of hepatic lesion between hepatitis C infected patients and healthy controls – Acta Clinica Croatica , Vol. 62, No. 4, 2023
6. Pitfalls, Myths and Errors in Pulse Oximetry: Understanding false Readings in Severe Hypoxemia – Review article
EC Pulmonology and Respiratory Medicine, ECRONICON open acc., March 2025

Реализиран стручен престој (fellowship): 1.11.2023 – 31.12.2023, Институт за здравствена заштита на мајка и дете „Д-р Вукан Чупиќ“ – Белград, Оддел за детска хирургија.

Кандидатката е активно вклучена во едукативен меѓународен проект кој се спроведува тековно во рамките на Клиниката за детска хирургија во Скопје, од 1.1.2019 година.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Билјана Драган Талева

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,03.	Да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик, ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 10.12.2024 година	Да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Стефан Крстевски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Стефан Крстевски е роден на 19.10.1992 година, во Скопје. Средно образование завршил во СУГС „Раде Јовчевски-Корчагин“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал во 2017 година, со просечен успех 8,59.

Кандидатот завршил специјализација по трауматологија на 29.5.2024 година, на Медицинскиот факултет во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК ТОАРИЛУЦ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Стефан Крстевски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. RADIAL HEAD RESECTION – IS IT STILL VALUABLE SURGICAL SOLUTION?
Marko Spasov, Damcevska J, Mirceska Arsovska E, Krstevski S, Kaftandziev I.
Journal of Morphological Sciences. 2020;3(1):85-90.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот д-р Стефан Крстевски учествува како соработник на научноистражувачки проект:

Динамика на серумските нивоа на цитокините кај пациентите со фрактура на колкот
(септември 2021 година).

Кандидатот реализирал стручен престој: 1.7.2016 – 1.8.2016, IFMSA student exchange, Traumatology Department in Military University Hospital Prague, Faculty of Medicine, Charles University, Чешка Република.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Стефан Владимир Крстевски

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за ТОАРИЛУЦ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,59.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: BULATS Level C1 3. Издавач на документот: Cambridge English British council; 4. Датум на издавање на документот: 15.3.2018 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Дарко Марковски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Дарко Марковски е роден на 22.9.1980 година, во Скопје. Средно образование завршил во гимназија „Зеф Љуш Марку“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на 10.11.2006 година, со просечен успех 8,91.

Кандидатот завршил специјализација по урологија во 2016 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ГОБ „8-ми Септември“ – Скопје.

Кандидатот е тековно запишан на докторски студии по клиничка медицина во учебната 2018/2019 год., на Медицинскиот факултет во Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Дарко Марковски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. PHI AND MR SPECTROSCOPY AS GUIDELINES TO EARLY DIAGNOSIS AND TREATMENT OF CA PROSTATE IN PATIENTS IN THE GRAY ZONE OF PSA – OUR EXPERIENCES
Minev I, Ivcev J, Markovski D.
Medical Journal – MEDICUS 2024, Vol.29(2):117-122
2. THE ASSOCIATION OF SQUAMOUS KERATINIZING METAPLASIA (LEUKOPLAKIA) OF THE BLADDER WITH SYMPTOMS OF THE LOWER URINARY TRACT IN WOMEN
D.Markovski УРОНЕТ/URONET Mar-2024, URONET-03-2024-web.pdf

Кандидатот д-р Дарко Марковски реализирал стручен престој и партиципација на XVIII национален конгрес по урологија во 2024, Правец, Бугарија:
Surgical complications during laparoscopic/robotic urological procedures: Prevention, diagnosis, management and complications.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Дарко Ѓоре Марковски

Институција: ГОБ „8-ми Септември“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: <u>8,91</u> .	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање англиски јазик, ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 18.3.2025 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Валентин Вејсели

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Валентин Вејсели е роден на 13.4.1984 година, во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2010 година. Дипломирал на 18.2.2010 година, со просечен успех 8,09.

Кандидатот завршил специјализација по трауматологија во 2018 година, во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Клиника за трауматологија – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Валентин Вејсели има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. „Функционални резултати по хируршки третман на патела С2 и С3 тип според АО класификација, преспективна компаративна студија на 3 оперативни методи во периодот од 2015 до 2018 година на УК за трауматологија – Скопје“
Александра Димовска Гавриловска, Андреја Гавриловски, Радмила Мила Михајлова Илие, Валентин Вејсели, Симон Трпески
Мак Мед Преглед MMP 2019; 73(2):112-117
2. „Surgical Treatment of AC Dislocation Grade III or IV with Thight Rope System, a retrospective study on the Clinic of Traumatology-Skopje in the period of 2015-2018“.
V.Vejseli, R.M.M.Ilie, S.Krstevski, I.Hasani, I.Kaftandziev
AJTES Vol.3 No.2 Supplement 3 November 2019
3th Annual Albanian Congress of Trauma and Emergency Surgery
3. Оперативен третман на АО/ОТА 31 А1, А2, А3 фрактури на проксимален фемур и функционалниот исход кај пациентите 6 месеци по операција.
Р.М.М.Илие, А.Гавриловски, В.Вејсели, С.Крстевски, И.Кафтанџиев, А.Д.Гавриловска
4. Fracture of the tibial plateau Schatzker V and soft tissue necrosis of the distal tibia in a patient with uncontrolled diabetes-case report“.
Vejseli Valentin, Gavrilovski Andreja, Kostov Hristijan, Kaftandzieva Ana, Gavrilovska Dimovska Aleksandra, Bozhinovski Hristijan, Trajanovski Aleksandar, Todorova Teodora, Trpeski Simon
Acad Med J , May 2023;3(2):196-201

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Валентин Реџеп Вејсели

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за ТОАРИЛУЦ Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,09.	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање англиски јазик, ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 18.3.2025 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Радмила Мила Михајлова Илие

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Радмила Мила Михајлова Илие е родена на 20.7.1989 година, во Скопје. Средно образование завршила во ДСУ „Раде Јовчевски-Корчагин“. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала во 2015 година, со просечен успех 8,15.

Кандидатката е специјалист по трауматологија од 18.4.2022 година.

Кандидатката е тековно запишана на докторски студии од 2019 година при Медицинскиот факултет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатката е вработена во ЈЗУ ТОАРИЛУЦ-ОЕ – Ургентен центар.

Научноистражувачка дејност

Д-р Радмила Мила Михајлова Илие има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Our Experience with Surgical Treatment of Scaphoid Fractures with Headless Compression Screw
Hristijan Kostov, Andreja Gavrilovski, Igor Merdzanoski, Marko Spasov, Magdalena GjorikjiPetrushevska, Radmola Mila Mihajlova-Ilie, Elena Kostova
Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences Vol. 12 No. 4 (2024) Dec. 15
2. SURGICAL TREATMENT OF PROXIMAL HUMERAL FRACTURES – OUR EXPERIENCE
Andreja Gavrilovski, Aleksandra Dimovska Gavrilovska, Radmila Mila Mihajlova Ilie, Magdalena Gjorikj Petrusevska, Aleksandar Trajanovski and Simon Trpeski
Мак Мед Преглед 2021; 75(1): 77-79 , ММП Скопје
3. Functional results after surgical treatment of proximal humeral fractures with phylos plate
Gavrilovski A. , Dimovska Gavrilovska A. , Mihajlova Ilie R. , Trpeski S. , Arsovski O. , Kostov H. , Aleksovski G.
Medicina Dello Sport, Volume 74-SUPPL. 1 TO N. 3 – September 2021
4. Retrospective Study for Endoscopically-Treated Primar VUR in Pediatric Patients
Shaban Memeti, Radmila Mila Mihajlova Ilie, Dimitar Petrevski, Gani Ceku, Lazar Todorovikj, Mile Petrovski
Kosova Journal of Surgery Volume 6 Issue 1 January 2022
5. Surgical treatment of AO/OTA 31 A1, A2, A3 proximal femoral fractures and functional outcome in patients 6 months after surgery.
A. Gavrilovski, **R. M. Mihajlova Ilie**, T. Todorova, S. Trpeski, A. Saveski, I.Kaftandziev PHYSIOACTA Vol 14 No 2, 2020
6. Isolated Volar Distal Radioulnar Joint Dislocation, a Very Rare and Easily Missed Injury
D. Petrevski, I. Donevski, A. Andonovski, **R. M. Mihajlova Ilie**, S. Trpeski
Albanian Journal of Trauma and emergency surgery
Volume 5 , Issue 2. July 2021, Pages 887-890, Page Count-4
7. Surgical Treatment of Traumatic Posterior Sternoclavicular Joint Dislocation: A Case Report
Gavrilovski A, Dimovska A.G, Kondov G, Kondov B, Ilie RMM, Petrushevska MG.
ПРИЛОЗИ.Одд. за мед.науки, XLIII 3 , 2022 МАНУ

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката била технички секретар на Македонската асоцијација на трауматолози и ортопеди (МАДОТ) од декември 2018 до септември 2021 година.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Радмила Мила Никола Михајлова Илие

Институција: ЈЗУ ТОАРИЛУЦ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,15.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Level 1 Certificate in English (ESOL) grade C 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 2007 година.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Арбен Шурлани

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Арбен Шурлани е роден на 24.6.1996 година, во Скопје. Средно образование завршил во средното медицинско училиште „Д-р Панче Караџов“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал во 2021 година, со просечен успех 8,31.

Кандидатот е тековно на специјализација по абдоминална хирургија, од 2022 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Арбен Шурлани има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Enhancing surgical planning of distal splenopancnectomy through 3D printed models: a case report
Stefan Arsenkov, Ognjen Plavevski, Andrej Nikolovski, Ljuben Arsenkov, Arben Shurlani, Valon Salii
Journal of Surgical Case Reports, Volume 2023, September 2023, rjad528
2. Incidentally Diagnosed Large Asymptomatic Morgagni Hernia in Adult Male Patient
Shqipe Misimi, Arben Shurlani, Andrej Nikolovski
European Journal of Case Reports in Internal Medicine, 2023 Aug 31
3. Treatment of postmenopausal osteoporosis with sequential use of salmon calcitonin
Ilir Shurlani, Anita Morarcalieva Chochkova, Ana Marija Shpishikj Pushevskaja, Goran Mitreski, Arben Shurlani
4. Unicornuate uterus as a cause of fetal malpresentation and failure to progress during labor and delivery
Ilir Shurlani, Anita Morarcalieva Chochkova, Ana Marija Shpishikj Pushevskaja, Goran Mitreski, Arben Shurlani
5. Postpartum pubic symphysis diastasis
Ilir Shurlani, Anita Morarcalieva Chochkova, Ana Marija Shpishikj Pushevskaja, Goran Mitreski, Arben Shurlani

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Арбен Илир Шурлани

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,31.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање англиски јазик, ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 26.11.2024 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Тодор Хаџи-Манчев

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Тодор Хаџи-Манчев е роден на 28.12.1990 година, во Штип. Средно образование завршил во СУГС „Јосип Броз-Тито“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2015 година. Дипломирал со просечен успех 8,79.

Кандидатот завршил специјализација по абдоминална хирургија во 2022 год. во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ ГОБ „8-ми Септември“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Тодор Хаџи-Манчев има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. Malignant peripheral nerve sheath tumor – biologically aggressive soft tissue sarcomas – case report
Hadzi-Manchev Todor, Ognjenovikj Lj , Karadzjov Z , Gjoshv S , Hadzi-Manchev D, Dzambaz D, Sumenikovski V.
JMS 2021;4(1):101-104
2. BOUVERET 'S SYNDROME: A CASE REPORT
Hadji-Manchev Dragan, Ljubomir Ognjenovic, Gjorgji Trajkovski, Bujar Osmani, Aleksandar Shumkovski, Stojan Gjosev, Hadji-Manchev Todor, Darko Dzambaz, Dejan Bileski
JMS 2024, Vol7(3)
3. EBV positive gastric carcinomas and their clinicopathological characteristics
Ljubomir Ognjenovic, Shumkovski A, Gjoshv S, Volchevski G, Trajkovski G, Karadzov Z, Dzambaz D, Hadzi-Manchev D, Hadzi-Manchev T, Petrushevska G, Janevska V, Janevski V, Brzanov N.
Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2018 Oct 25, Skopje.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Тодор Мане Хаџи - Манчев

Институција: ГОБ „8-ми Септември“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,79.	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: FCE (First certificate in English) Grade C 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 5.8.2008 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Ѓорѓи Ставриќ

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Ѓорѓи Ставриќ е роден на 12.5.1997 година, во Скопје. Средно образование завршил во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2021 година, со просечен успех 9,53.

Кандидатот е на специјализација по пластична и реконструктивна хирургија во Скопје, од 2023 год.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за пластична и реконструктивна хирургија – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ѓорѓи Ставриќ има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

IMPACT OF AWARENESS-RAISING CAMPAIGN ON PREVENTION OF PYROTECHNIC-RELATED HAND INJURIES IN NORTH MACEDONIA DURING CHRISTMAS HOLIDAYS

Pejkova S, Kochoska R, Srbov B, Aleksovski D, Hadzitriton S, Damchevska A, Tusheva S, Jovanovska K, Azmanova S, Paskoska E, Gjorgjevska T, Dobrevska J, Bedzeti E, Zhogovska E, Stavrikj G, Spasova M, PPH Collaborative group, Georgieva G.

Acad Med J 2023;3(2):73-79 Original article

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ѓорѓи Дејан Ставриќ

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за пластична и реконструктивна хирургија – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,53	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик, ниво C1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 4.3.2025 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на кандидатите: д-р Дејан Димитровски,; д-р Марина Јакимовска Димковска, д-р Ниметула Лимани, д-р Дарко Димитровски, д-р Ристо Пејков, д-р Билјана Талева, д-р Стефан Крстевски, д-р Дарко Марковски, д-р Валентин Вејсели, д-р Радмила Мила Михајлова Илие, д-р Арбен Шурлани, д-р Тодор Хаџи-Манчев и д-р Ѓорѓи Ставриќ.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека д-р Дејан Димитровски, д-р Марина Јакимовска Димковска, д-р Ниметула Лимани, д-р Дарко Димитровски, д-р Ристо Пејков, д-р Билјана Талева, д-р Стефан Крстевски, д-р Дарко Марковски, д-р Валентин Вејсели, д-р Радмила Мила Михајлова Илие, д-р Арбен Шурлани, д-р Тодор Хаџи-Манчев и д-р Ѓорѓи Ставриќ поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Дејан Димитровски, д-р Марина Јакимовска Димковска, д-р Ниметула Лимани, д-р Ристо Пејков, д-р Билјана Талева, д-р Дарко Марковски, д-р Валентин Вејсели, д-р Радмила Мила Михајлова Илие, д-р Тодор Хаџи-Манчев и д-р Ѓорѓи Ставриќ да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА 3 АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ХИРУРГИЈА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“, од 12.5.2025 година, за избор на 3 асистенти по предметот Хирургија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-3106/6 од 22.5.2025 година, донесена на XIX редовна седница, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Светозар Антовиќ, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Оливер Станков, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Александар Чапаровски, редовен професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 3 асистенти по предметот Хирургија, во предвидениот рок се пријавија: д-р Крсто Николиќ, д-р Моника Арџанова, д-р Бисера Поповска, д-р Ермира Хамзаи, д-р Александра Сервини Митровиќ, д-р Игор Мерџановски и д-р Стефан Крстевски.

Д-р Крсто Николиќ

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Крсто Николиќ е роден на 18.7.1992 во Скопје. Средно образование завршил во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал во 2018 година, со просечен успех 8,59.

Кандидатот е на специјализација по трауматологија во Скопје.

Кандидатот од 2024 година е на докторски студии.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Крсто Николиќ има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

FRASURE OF THE MEDIAL TIBIAL PLATEAU WITH CONCOMITANT
AVULSION FRACTURE OF THE FIBULAR HEAD –Case report

Nikolij Krsto, Bekteshi Labinot, Nastov Nebojsa, Nikolij Gjorceva Frosina, Trpeski Simon
Acad Med J 2025;5(1):166-170

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ –
АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Кандидат: Крсто Зоран Николиќ

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. бр.	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8,59.</u>	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски, 2. Назив на документот: First Certificate in English (FCE) , Grade B 3. Издавач на документот: University of Cambridge ,ESOL 4. Датум на издавање на документот: јуни 2009	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Моника Арџанова

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Моника Арџанова е родена на 3.12.1991 во Скопје. Средно образование завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Универзитетот во Тетово, Факултет за медицински науки. Дипломирала во 2017 година, со просечен успех 9,36.

Кандидатката е специјализант по детска хирургија во Скопје, од 16.9.2019.

Кандидатката е запишана на докторски студии на Медицинскиот факултет во Скопје од академската 2023/2024 година.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатката е вработена во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Моника Арџанова има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. INTERNAL INCARCERATION OF SMALL INTESTINE
Davidovski A , Martinovska Z , Ardzanova M
Macedonian Journal of Anaesthesia , Case Report , Vol.5 No1, March 2021
2. Bilateral Renal Pelvis Rupture following Minor blunt Injury
Ognen Tochko , Risto Pejkov , Monica Ardzanova , Antonio Georgiev , Ognen Ivanovski
International Journal of Recent Research in Arts and Science , Vol.17 October 2023, Skopje
3. Acute appendicitis during the COVID-19 pandemic versus before pandemic period in Republic of North Macedonia
Toni Risteski , Biljana Andonovska , Monika Ardjanova
WOFAPS October 2022 , Prague , Czech Republic

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Моника Арџанова

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>9.36.</u>	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: BULATS , Level B2 3. Издавач на документот: British council-Macedonia 4. Датум на издавање на документот: <u>24.4.2018 година</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Бисера Поповска

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Бисера Поповска е родена на 8.11.1995 во Скопје. Средно образование завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала на Медицинскиот факултет на 15.6.2020 година, со просечен успех 8,69.

Кандидатката е на специјализација по дигестивна хирургија од 2023 во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатката е вработена во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Бисера Поповска има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

Primary Resection Anastomosis or Hartmann procedure in Acute Malignant Colonic Obstruction Tahis Shenol, Jovanovska Frosina, Mustafafova Alma, Mrkov Petar, Panik Katerina, Popovska Bisera, Ambardjieva Martina, Bundevska Marija
IASGO Belgrade Meeting 25-26 May 2023 , IASGO SERC Regional Congress

Учество во научноистражувачки проект чија реализација е во тек, со наслов: ЛАПАРАСКОПСКА НАСПРОТИ ОТВОРЕНА КОЛОРЕКТАЛНА ХИРУРГИЈА, под покровителство на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Бисера Попова

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8,69</u> .	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик, ниво Б2 ,(CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 2.5.2025 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Ермира Хамзаи

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Ермира Хамзаи е родена на 6.2.1989, во Тетово. Средно образование завршила во гимназијата „Кирил Пејчиновиќ“ во Тетово. Со високо образование се стекнала на Факултетот за медицински науки при Универзитетот во Тетово. Дипломирала во 2014 година, со просечен успех 9,15.

Кандидатката завршила специјализација по пластична и реконструктивна хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, во 2024 година.

Кандидатката е запишана докторски студии по клиничка медицина, на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје, од академската 2022.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Вработена е во ЈЗУ Универзитетска клиника за пластична и реконструктивна хирургија – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ермира Хамзаи има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

1. EVALUATION OF POSTOPERATIVE RESULTS IN PATIENTS WITH RHINOSEPTOPLASTY
Ilina Gadzevska Tomulevska, Djordje Dzokic, Husein Celik, Andrijana Trajkova and Ermira Hamzai
MMP, Мак Мед Преглед 2021; 75(1): 45-51 , Original article

2. EMBRIOLOGY, MORPHOLOGY, CLASSIFICATION AND SURGERY OF SYNDACTYLY
Ermira Hamzai, Djordje Dzokic, Elizabeta Mircevska Zogovska
MEDICUS 2022 ISSN 1409-6366 , Review

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ермира Буњамин Хамзаи

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за пластична и реконструктивна хирургија – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>9,15.</u>	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик, ниво Ц1, (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 16.5.2025 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Александра Сервини Митровиќ

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Александра Сервини Митровиќ е родена на 9.8.1993, во Битола. Средно образование завршила во Битола. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирала во 2017 година, со просечен успех 9,03.

Кандидатката е на специјализација по васкуларна хирургија на Медицинскиот факултет во Скопје, од 2021 год.

Кандидатката е запишана на докторски студии по клиничка медицина на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје, од академската 2024.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Вработена е во ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

7. Inflamed Mesenteric Pseudocyst Associated with Meckel's Diverticulitis: Cause or Consequence – a Case Report
Stefan Talev, Avramovska M, Avramovski P, Nikleski Z, Ivkovska T, Biljana Taleva, Sotirovski K, Shiklovska V, Trajcevska I, Aleksandra Servini Mitrovic.
Dubai Medica Journal Vol. 7 Issue 3 , Dec 08 2024
8. Sensitivity of ECG signs of myocardial scaring-comparison with MPI SPECT
International Journal “Knowledge”, Institute of Knowledge Management; Vol.19; No4
9. Primary orbital Melanoma-Book of abstracts, 40 IMSC and Eastern European summit
10. Manua for green management of human resources
Margarita Matlievska, Aleksandra Servini, Elena Matlievska
ISBN 978-608-66756 September 2021
11. Surgical treatment of superficial vein thrombosis-LIVE 2021 Scientific program,
Book of abstracts , June 10.12.2021
12. Igor Kostov, Aleksandra Servini, Ana Tomanovikj
13. Presence of Varicose veins after interventional treatment-Balkan Venous Forum
Scientific program; Book of abstracts 26.06.2021
Igor Kostov, Aleksandra Servini, Ana Tomanovikj

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Јани Сервини Митривиќ

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
2	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>9.03.</u>	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Certificate in Advanced English, Level C1 3. Издавач на документот: University of Cambridge 4. Датум на издавање на документот: 23.5.2011 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Игор Мерџаноски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Игор Мерџаноски е роден на 7.12.1971, во Гостивар. Средно образование завршил во Гостивар. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје при УКИМ. Дипломирал на Факултетот за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во 2024 година, со просечен успех 8,08.

Кандидатот завршил специјализација по општа хирургија на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје, во 2012 година.

Кандидатот завршил супспецијализација по трауматологија на Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје, во 2018 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за трауматологија – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Игор Мерџаноски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

8. Our Experience with Surgical Treatment of Scaphoid Fractures with Headless Compression Screw
Hristijan Kostov, Andreja Gavrilovski, Igor Merdzanoski, Marko Spasov, Magdalena GjorikjiPetrushevska, Radmola Mila Mihajlova-Ilie, Elena Kostova
Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences Vol. 12 No. 4 (2024) Dec. 15
9. Fixation with proximal femoral wedge as a method which more often preferred in the treatment of perterhanther fractures at the Universiy clinic of Traumatology Skopje;
Stojmenski Slavco, Gavrilovski Andrea, Merdzanoski Igor, Jakimovska M.Vesna, Georgievski Goran.-4th Congress of MADOT-Ohrid, Macedonia 2018
10. New Trend Towards prophylaxis of DVT trauma patient;
Stojmenski Slavco, Gavrilovski Andreja, Merdzanoski Igor, Petroska Blagica < Jakimovska M.Vesna, Georgievski Goran. 4th Congress of MADOT – Ohrid,Macedonia 2018
11. The Effect of proper timing of Hip fractura Surgery in Geriatric patients in the Firs 24 Hours after Injury;
S.Trpeski, I.Kaftandziev, S.Stojmenski, I.Hasani, Lj.Nikolov, O.Arsovski, I.Merdzanoski, A.Saveski, A.Trajanovski, A.Andonovski, M.Mihajlova. ABSTRACT BOOK-4th Congress of MADOT-Ohrid, Macedonia 2018
5. Treatment off decubitus ulcer stage IV in the patient with Polytrauma and Vertical Share Pelvic fracture, diagnosed Entherocollitis and Deep Wound Infection with Clostridium Difficiler with Combined Negative Pressure Wound Therapy (NPWT) and Faecal Management system: Case Report; S.Stojmenski, I.Merdzanoski, A.Gavrilovski, A.Pejkova, S.Dzokic Gj, S.Tudzarova. Macedonian Journal of Medical Sciences – July 20176.
6. Application of the First Expert Arthrodesis nail to a patientwith previous performed Arthrodesis according to Ulrich Holz: Case report S.Stojmenski, Dimitrovski D., Merdzanoski.I.Macedonia Journal of Medical Sciences-September 2014
7. Five most frequent indications for application of arthrodesis nail at the University Clinic of Traumatology Skopje during the last five years; Stojmenski.S., Merdzanoski.I
5th Croatian Traumatology Congress 2017 with International Participation – March 2017, Zagreb

На 17.7.2018 година, д-р Игор Мерџаноски го одбрал својот магистерски труд и се здобил со академски назив – магистер на науки по јавно здравје (МРН) при УКИМ.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Игор Мерцаноски

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за трауматологија – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8,08.</u>	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик, ниво Б2, (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: <u>31.5.2024 година</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

Д-р Стефан Крстевски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Стефан Крстевски е роден на 19.10.1992 година во Скопје. Средно образование завршил во СУГС „Раде Јовчевски-Корчагин“ во Скопје. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје. Дипломирал во 2017 година, со просечен успех 8,59.

Кандидатот завршил специјализација по трауматологија на 29.5.2024 година, на Медицинскиот факултет во Скопје.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Кандидатот е вработен во ЈЗУ УК ТОАРИЛУЦ – Скопје.

Научноистражувачка дејност

Д-р Стефан Крстевски има објавено научни трудови од областа на медицината – хирургијата:

2. RADIAL HEAD RESECTION – IS IT STILL VALUABLE SURGICAL SOLUTION?
Marko Spasov, Damcevska J, Mirceska Arsovska E, Krstevski S, Kaftandziev I.
Journal of Morphological Sciences. JMS 2020;3(1):85-90

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот д-р Стефан Крстевски учествува како соработник на научноистражувачки проект:

Динамика на серумските нивоа на цитокините кај пациентите со фрактура на колкот
(септември 2021 година).

Кандидатот реализирал стручен престој: 1.7.2016 – 1.8.2016, IFMSA student exchange, Traumatology Department in Military University Hospital Prague, Faculty of Medicine, Charles University, Чешка Република.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Стефан Владимир Крстевски

Институција: ЈЗУ Универзитетска клиника за ТОАРИЛУЦ – Скопје

Научна област: хирургија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,59.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: Англиски 2. Назив на документот: BULATS Level C1 3. Издавач на документот: Cambridge English British council; 4. Датум на издавање на документот: 15.3.2018 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на кандидатите: д-р Крсто Николиќ, д-р Моника Арџанова, д-р Бисера Поповска, д-р Ермира Хамзаи, д-р Александра Сервини Митровиќ, д-р Игор Мерџановски и д-р Стефан Крстевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека д-р Крсто Николиќ, д-р Моника Арџанова, д-р Бисера Поповска, д-р Ермира Хамзаи, д-р Александра Сервини Митровиќ, д-р Игор Мерџановски и д-р Стефан Крстевски, поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Хирургија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Крсто Николиќ, д-р Бисера Поповска и д-р Игор Мерџановски да бидат избрани во звањето **асистент** по предметот Хирургија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Светозар Антовиќ, с.р.

Проф. д-р Оливер Станков, с.р.

Проф. д-р Александар Чапаровски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА 7 АСИСТЕНТИ ПО ПРЕДМЕТОТ ИНТЕРНА МЕДИЦИНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Медицински факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14.3.2025 година, за избор на 7 асистенти по предметот Интерна медицина, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-2181/23, донесена на 8.4.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Бети Тодоровска, вонреден професор на Медицинскиот факултет во Скопје, д-р Сава Пејковска, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје и д-р Лада Трајческа, доцент на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистенти по предметот Интерна медицина, во предвидениот рок се пријавија: д-р Стефан Филиповски, д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев, д-р Моника Тушевска Митковска, д-р Сабир Сулејман, д-р Соња (Бочварова) Момчиловиќ, д-р Стефан Пејковски, д-р Ирена Димитровска, д-р Елена Павлевска, д-р Ардиан Мемети, д-р Марија Тошевска Стефаноска, д-р Мими Силјановска, д-р Рабије Мустафа, д-р Ирена Мишиќ, д-р Матеј Отљански и д-р Александра Гулевска Вучиниќ.

Д-р Стефан Филиповски

Биографски податоци и образование

Д-р Стефан Филиповски е роден на 12 јуни 1993 година во Битола. Основно образование завршил во ОУ „Браќа Миладиновци“, с. Жван, со континуирано одличен успех и примерно поведење. Средното образование го продолжил во гимназијата СОУ „Крсте Петков Мисирков“ во Демир Хисар, каде што матурирал во 2012 година, исто така, со одличен успех и примерно поведење.

На Медицинскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип се запишал во 2012 година. Дипломирал на 22.6.2018 година со просечен успех 8,54.

Во јануари 2019 година положил стручен испит и се стекнал со лиценца за работа. Прво вработување му е како матичен лекар при ПЗУ, а потоа како општ лекар при ИМП – Демир Хисар. На Клиника за нефрологија – Скопје се вработува на 18 јануари 2022 година. Специјализацијата по интерна медицина ја започнал во септември 2019 година, а по две години пред специјалниот дел се префрла на специјализација по нефрологија.

Одлично го владее англискиот јазик (ниво Б2) и има основно познавање од германскиот јазик (ниво А1).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка и стручна дејност

За овој избор, кандидатот ги приложува следниве 19 труда, објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и во зборник на трудови на стручен собир:

1. Severova G, Karanfilovski V, **Filipovski S** et al. Mixed pulmonary infection in a patient with successfully treated recurrence of focal segmental glomerulosclerosis on kidney allograft. Arch Balk Med Union. 2024;59(3):308-313.
2. **Filipovski S**, Rambabova-Bushljetik I, Nikolov I et al. Renal vascular variations, split renal function and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice; BANTAO Journal 2022; 20(1): 1-5
3. Spasovska Vasilova A, Rambabova Bushljetikj I, **Filipovski S** et al. Challenging Case of Multisystem Inflammatory Syndrome in a 19- Year Old Female: A Case Report. BANTAO Journal 2022; 20(1): 17-20
4. **Filipovski S**, Karanfilovski V, Karanfilovikj A et al. ANNUAL CHANGE OF ESTIMATED GLOMERULAR FILTRATION RATE IN HEALTHY INDIVIDUALS. JMS 2024; Vol 7(1):131-135
5. Shterjova Markovska Zh, Rambabova Bushljetikj I, **Filipovski S** et al. Association of autosomal dominant polycystic kidney disease and abdominal aortic aneurysm – A case report. BANTAO Journal 2023; 21(1) 23-27
6. Trajceska L, **Filipovski S**, Karanfilovski V et al. KIDNEY FUNCTION DECLINE AND MORTALITY IN DONORS WITH EXPANDED CRITERIA-FIVE YEARS FOLLOW-UP STUDY. JMS 2024; Vol 7 (1):124-130
7. Janevski Z, Pusevski V, **Filipovski S** et al. Hantavirus rare case with both renal and pulmonary affection-Case report. Hellenic society of nephrology – Meeting & seminar combined with: 18th Bantao. October 2023 Vol 1(1)

Апстракт:

- 1 **Filipovski S**, Trajceska L, Rambabova-Bushljetikj I et al. Split renal function, renal vascular variations and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice. 49th ESA-IFAO Annual Congress 2023; Vol 46(7) 63
- 2 Trajceska L, Rambabova Bushljetik I, **Filipovski S** et al. Two year kidney function decline predicting factors in living kidney transplantation donors. 49th ESA-IFAO Annual Congress 2023; Vol 46(7) 72
- 3 Karanfilovski V, Rambabova-Bushljetik I, **Filipovski S** et al. Acute pancreatitis and spontaneous intracerebral hemorrhage in a patient with lupus nephritis on maintenance hemodialysis. Bulgarian Society of Nephrology. 2023 Nov.Vol.29(1):11
- 4 Shterjova Markovska Zh, Trajceska L, **Filipovski S** et al. KIDNEY FUNCTION DECLINE PREDICTING FACTORS IN LIVING KIDNEY TRANSPLANTATION DONORS. Abstracts of the 21st Biennial European Society for Organ Transplantation (ESOT) Congress, Athens, Greece, 17 – 20 September 2023. Page 178
- 5 **Filipovski S**, Trajceska L, Rambabova Bushljetikj I et al. SPLIT RENAL FUNCTION, RENAL VASCULAR VARIATIONS AND DONOR PREFERENCES: CHALLENGE AND CROSSROADS TOWARDS RIGHT KIDNEY CHOICE. Abstracts of the 21st Biennial European Society for Organ Transplantation (ESOT) Congress, Athens, Greece, 17 – 20 September 2023. Page 389
- 6 **Filipovski S**, Sulejman S, Karanfilovski V et al. Annual change of estimated GFR in healthy individuals. Bantao Journal, Supplement 1, April 2024. Page 23.
- 7 **Filipovski S**, Shterjova Markovska Zh, Severova G et al. Referral to nephrologist and kidney function decline in donors in 5 years follow up. Bantao Journal, Supplement 1, April 2024. Page 23
- 8 Karanfilovikj A, Trajcheska L, **Filipovski S** et al. Encouraging self-administration of erythropoietin by creating information brochure for predialysis CKD patients. Bantao Journal, Supplement 1, April 2024. Page 24
- 9 Usprcov J, Pushevski V, **Filipovski S** et al. Comparison between different methods of calculating Kt/V and URR in evaluating haemodialysis adequacy. Bantao Journal, Supplement 1, April 2024. Page 12-13

- 10 Rambabova-Bushletikj I, Shterjova-Markovska Zh, **Filipovski S** et al. LONG TERM EFFECT OF MEDIUMCUT-OFF DIALYZER ON MIDDLE UREMIC TOXINS. 60th ERA congress – Congress Abstracts. June 2023. Page 709
- 11 Trajcheska L, Rambabova-Bushljetikj I, **Filipovski S** et al. PREDICTORS OF KIDNEY FUNCTION DECLINE IN LIVING KIDNEY TRANSPLANTATION DONORS. 60th ERA congress – Congress Abstracts. June 2023. Page 1236
- 12 Karanfilovikj A, Sulejman S, **Filipovski S** et al. Anemia management and magnesium in advanced CKD patients. Hellenic society of nephrology – Meeting & seminar combined with: 18th Bantao. October 2023 Vol 1(1).
- 13 **Filipovski S**, Trajcheska L, Rambabova-Bushljetikj I et al. Is obesity becoming rough cause momentum in kidney donors mortality? Hellenic society of nephrology – Meeting & seminar combined with: 18th Bantao. October 2023 Vol 1(1).
- 14 Filipovski S, Karanfilovski V, Sulejman S et al. Association between vascular access related infection and osteomyelitis/discitis in dialysis patients. 19 th Bantao Congress 2024. November 2024. Page 59.

Усни презентации на стручни состаноци и конгреси:

1. **Filipovski S**, Trajcheska L, Rambabova-Bushljetikj I et al. Is obesity becoming rough cause momentum in kidney donors mortality? Hellenic society of nephrology – Meeting & seminar combined with: 18th Bantao. October 2023 Vol 1(1).
2. **Filipovski S**, Karanfilovski V, Sulejman S et al. Association between vascular access related infection and osteomyelitis/discitis in dialysis patients. 19th Bantao Congress 2024. November 2024. Page 59.
3. Стручен состанок на тема: “Толваптан – Нов лек во третман на АДПББ” – 10.01.2025 – Скопје – Стручна трибина на Клиника за нефрологија

Наставно-образовна дејност

Кандидатот во текот на професионалниот ангажман се стекнал со лиценца за едукатор при Медицински симулациски центар – Скопје, од 2019 до 2022 година, при што стручно обучувал кандидати за БЛС, АЛС, ТЛС и ПЛС. Член е на Црвен крст – Демир Хисар од 1.9.2019 година, при што се стекнал со лиценца за предавач и држел обуки за прва помош.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Стефан Ацко Филиповски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,54.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 20.12.2024	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев

Биографски податоци и образование

Д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев е родена на 6.9.1991 г. во Кочани, Р Македонија. Како првенец на генерацијата завршила основно образование во ОУ „Св. Кирил и Методиј“ во Кочани и средно образование во ПСУ „Јахја Кемал“ во Скопје со континуиран одличен успех (5,0). На општа медицина на Медицинскиот факултет при УКИМ дипломирала во 2017 г. со просечен успех 8,92, а со лиценца за работа од ЛКМ се стекнала во 2018 г.

Во текот на студирањето била дел од Македонската медицинска асоцијација на студенти (ММСА) како активен член од септември 2012 до јуни 2013 год. Во периодот по завршување на студиите по медицина, од февруари 2018 год. до јули 2018 год. била ангажирана како консултант на ЈЗУ Универзитетска клиника за радиотерапија и онкологија. Од август 2018 до јули 2021 год. била вработена како доктор по општа медицина во ПЗУ Ремедика – Скопје. На приватна специјализација при Катедрата за интерна медицина се запишала во август 2021 год., а на ЈЗУ УК за хематологија е вработена од декември 2023 год.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик на ниво кое одговара на Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа, со турскиот јазик на ниво Б2 според DILSET тестот, а има основни познавања од германскиот јазик (ниво Б1). Поседува сертификати и одлични практични вештини од областа на компјутерски програми за канцелариско работење.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев била вклучена како млад истражувач во истражување фаза II за студијата G1T28, предводена од фармацевтската компанија Optimapharm од март 2018 до јули 2018 г., како и во фаза II од клиничкото истражување за Ipatasertib (RG7440), организирано од Somac medical и Roche, во периодот од април 2018 до јули 2018 г.

Д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев е автор и коавтор на трудови објавени во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор, приложени за рецензија:

1. **JANEV, Olivera Gjeorgjieva**; KARANFILOVSKI, Vlatko; KRSTIKJ, Ljubinka Damjanovska. LATE ONSET OF SLE IN MALES: A MISDIAGNOSED DISEASE. Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 5, n. 2, p. 127-134, aug. 2022. ISSN 2545-4706. Available at: <https://www.jms.mk/jms/article/view/vol5no2-18>.
2. Karanfilovski V, **Janev O**, Nanovic Z, Krstikj L. Antisynthetase syndrome a rare and challenging diagnosis-case report and literature review. RBJ [Internet]. 15Oct.2022 [cited 23Apr.2025];30(3):73-0. Available from: [https://www.rheumatologybg.org/journal/index.php?journal=revmatologija&page=article&op=view&path\[\]=157](https://www.rheumatologybg.org/journal/index.php?journal=revmatologija&page=article&op=view&path[]=157)
3. Todorova B, Bitovska I, Misevska SJ, Stevcevska A, **Janev OG**, Milenkovik T. Case report on a switch from hypothyroidism to hyperthyroidism. JCEM Case Rep. 2023 Jan 27;1(Suppl 1):luac014.059. doi: 10.1210/jcemcr/luac014.059. PMCID: PMC10653196.
4. Karanfilovski V, Dzekova Vidimliski P, **Gjeorgjieva Janev O**, Gjorgjievska N, Pavleska Kuzmanoska S, Rambabova-Bushletik I, et al. Emphysematous pyelonephritis and sepsis in a diabetic female patient caused by extended-spectrum beta-lactamase-producing Escherichia coli – case report. ZdravVestn [Internet]. 2023 Aug. 31 [cited 2025 Apr. 23];92(7-8):320-6. Available from: <https://vestnik.szd.si/index.php/ZdravVest/article/view/3413>
5. **Gjeorgjieva Janev**, S Atanasovska, Lj Damjanovska Krstikj. A case report on polymyositis in a patient with established systemic lupus erythematosus. Прв национален симпозиум на МЛД.
6. V Karanfilovski, **O Janev**, I Rambabova Bushletikj, P Dzekova Vidimliski, Z Petronijevic, G Selim, L Damjanovska, B Gerasimovska. Clinical characteristics and outcomes in patients with ANCA associated vasculitis. www.rheumatologybg.org, Vol XXXI No 2/2023. Централна медицинска библиотека, Медицински Университет. Софија.

7. M Krstevski, **O Janev**, L Krstic. Overlapping features of thrombotic thrombocytopenic purpura and systemic lupus erythematosus. A diagnostic and a management challenge. www.rheumatologybg.org, Vol XXXI No 2/2023.
8. **Gjeorgjieva Janev**, M Lushi Selimi, B Pecanova Dungevska, V Pachoska, V Karanfilovski, S Pandilov, Lj Damjanovska. Chloroquine maculopathy: is this phenomenon given enough attention? European Journal of Case Reports in Internal Medicine EFIM 2024 (Abstract 1694), Page 1024.
9. ISMAILI, Irfan; STOJCHEVSKA, Vesna Pachoska; **JANEV, Olivera Gjeorgjieva**. EXCELLENT RESPONSE TO ALECTINIB IN ALK-POSITIVE NSCLC ADENOCARCINOMA - A CASE REPORT AND LITERATURE REVIEW. Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 6, n. 2, p. 140-146, nov. 2023. ISSN 2545-4706. Available at: <<https://www.jms.mk/jms/article/view/512>>.
10. **GJEORGJIEVA JANEV, Olivera** et al. BULL'S EYE: IS THIS PHENOMENON GIVEN ENOUGH ATTENTION?. Journal of Morphological Sciences, [S.l.], v. 7, n. 3, p. 144-148, dec. 2024. ISSN 2545-4706. Available at: <<https://www.jms.mk/jms/article/view/vol7no3-19>>.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев била активен член и координатор при Македонската медицинска асоцијација на студенти (ММСА) од септември 2012 до јуни 2013 г., кога како претставник на ММСА учествувала на мартовскиот состанок организиран од IFMSA (Меѓународна федерација на здруженија на студенти по медицина), одржан во Балтимор и Вашингтон, САД, во мај 2013 г.

Д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев е активно вклучена во стручно-апликативната дејност на ЈЗУ УК за хематологија, каде што врши здравствена дејност од областа на интерната медицина и хематологијата. Од јуни 2024 г., поседува сертификат за користење на инструментот Real-time PCR system Gentier 96E, негово одржување и апликација на реагенси за квантитативна детекција на Major, Minor, Micro BCR-ABL1 транскрипти.

Кандидатката во моментов е активен член на повеќе здруженија: Здружение на интернисти на Македонија, како член на организационен одбор и претставник на *Млади интернисти на Р Македонија* при Европската федерација за интерна медицина (ЕФИМ), Здружението за хематологија на Македонија (ЗХМ), Европското хематолошко здружение (ЕНА), Македонското лекарско друштво (МЛД) и Лекарската комора на Македонија (ЛКМ).

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Оливера Владимир Ѓеорѓиева Јанев

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: *ИНТЕРНА МЕДИЦИНА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ - АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8.00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8,92</u>	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение за познавање англиски јазик, ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа CEFR</u> 3. Издавач на документот: <u>Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје.</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>4.3.2025 г.</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Моника Тушевска Митковска

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Моника Тушевска Митковска е родена 24.10.1987 година во Куманово. Средно училиште завршила во СМУГС „Д-р Панче Караџов“ во Скопје, во 2006 година. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломирала на 15.5.2012 со просек 9,22.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик кое одговара на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Моника Тушевска Митковска има објавено вкупно 2 научни труда од областа на пулмологија во меѓународни научни списанија и трудови во зборници на научни собири, кои ги приложува за рецензија:

1. Dimitrievska, D., Zdraveska, M., Todevski, D., **Tushevska Mitkovska, M.**, Chamurovski, N. Inflammatory markers in peripheral blood in patients with asthma, 7th Slovenian Pneumology /Allergy/ Immunology Congress, Dec 2023.

2. **Monika Tushevska Mitkovska**, Deska Dimitrievska, Marija Zdraveska, Nikola Chamurovski, Ana Lazarevska. Continuous effect of migrant crisis on smoking status among migrants. European Respiratory Journal Sep 2020, 56 (suppl 64) 1376; DOI: 10.1183/13993003.congress-2020.1376.

3. Dimitrievska, Deska; Zdraveska, Marija; Dejan Todevski; **Monika Tushevska Mitkovska**; Nikola Chamurovski. Total Eosinophyls, ECP and IL-5 in Peripheral Blood During Treatment with Inhaled Cortikosteroids in Patients with Asthma. 20(-1):275-275. DOI:10.5152 /TurkThoracJ.2019.275.

4. Dimitrievska, Deska; Zdraveska, Marija; Dejan Todevski; Suzana Arbutina; **Monika Tushevska Mitkovska**; Nikola Chamurovski. Management of tobacco dependence. Osmi stručno naučni skup Pulmološki dani u Tešnju, Opća bolnica Tešanj, 27 oktobar 2018.

5. Dimitrievska, Deska; Spasovski, Mome; Arben Rexhepi; Arsovski, Zoran; Linda Kaljee; Alexander Plum; Amanda Holm; Magdalena Pop Trajkova Lazarevska; **Monika Tushevska**; Branka Pavloska; Nikola Chamurovski; Ana Naceva Rafajlovska; Irena Horvat; Bojana Badzakova; Michael Simoff. Strategy for Developing a Smoking Cessation Program in Macedonia”. EC Pulmonology and Respiratory Medicine. 9.8 (2020): 83-91.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Моника Тушевска Митковска активно е вклучена во стручно-применувачката работа при Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза.

Таа е член на: Македонско респираторно здружение, Здружение на пневмофтизиолози на РСМ, European Respiratory Society и EAACI.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Моника Тушевска Митковска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,22	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, ниво Ц1 2. Назив на документот: BULATS 3. Издавач на документот: British Council Macedonia 4. Датум на издавање на документот: 12.3.2018	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Сабир Сулејман

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Сабир Сулејман е роден на 30 јули 1989 година, во Скопје. Средно образование завршил во СМУГС „Д-р Панче Караџов“ во Скопје во 2008 год. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во септември 2015 година, со просечен успех 8,18. По изведувањето на лекарскиот стаж, со успех го положи стручниот испит и се здобил со лиценца за работа во мај 2016 година. Прво вработување му е како наставник по предметите Анатомија и Физиологија во СУГС „Цветан Димов“ во Скопје, а потоа од октомври 2017 до декември 2022 работел како матичен лекар во ПЗУ. Од декември 2022 година е во редовен работен однос на Клиниката за нефрологија. Специјализацијата по нефрологија ја започнал во ноември 2023 година.

Кандидатот активно се служи со македонскиот, турскиот, албанскиот и англискиот јазик, со стекнато уверение кое одговара на ниво C1-уверение за познавање на англиски јазик од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Сабир Сулејман има објавено неколку научни трудови од областа на нефрологијата во меѓународни научни списанија и повеќе трудови во зборници на научни собири, кои ги приложува за рецензија:

1. **Sulejman S**, Karanfilovik A, Stojanoska A, et al. Short-Term Treatment of Chronic Hyperkalemia with Oral Potassium Binder in Chronic Kidney Disease Patients. **JMS**. 2024 apr; Vol. 7 No 1; 136-141.
2. Severova G, Karanfilovski V, **Suleyman S**, et al. Mixed Pulmonary Infection in a Patient with Successfully Treated Recurrence of focal segmental glomerulosclerosis on kidney allograft; Arch of the Bal Med Uni; 2024 sep.; vol. 59, no. 3, pp. 308-313.
3. Filipovski S, Rambabova Busletikj I, Nikolov I, Severova G., Sterjova Z, Spasovska A, Karanfilovski V, Caneska A, Milenkova Bogoevska M, **Sulejman S**, Zafirova B, Dohcev S, Aleksandar T., Trajceska L. and Spasovski G. Renal vascular variations, split renal function and donor preferences: challenge and crossroads towards right kidney choice; BANTAO Journal 2022; vol. 20(1): 1-5.
4. Trajcheska L, Filipovski S, Nikolov I, **Sulejman S**, et al. Kidney Function Decline and Mortality in Donors with Expanded Criteria - Five Years Follow Up Study. **JMS**; 2024 apr; Vol. 7 No 1; p. 124-130.
5. Severova G, Karanfilovski V, **Suleyman S**, et al. Association Between Membranoproliferative Glomerulonephritis and Colorectal Cancer - A Case Report. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2024 Jul 15;45(2): 31-36.

Апстракт:

1. Trajceska L, Rambabova Bushljetik I, Severova G, Nikolov I, Sterjova Z, Filipovski S, Canevska A, Karanfilovski V, **Sabir S**, Spasovski G. Two-year kidney function decline predicting factors in living kidney transplantation donors. 49th ESA-IFAO Annual Congress. 2023 сеп; 79.
2. Karanfilovikj A, **Sulejman S**, Canevska A, Milenkova M., Spasovska A, Shterjova Z, Usprcov J, Karanfilovski V, Stojanoska A, Memeti A, Janevski Z, Filipovski S, Bedzeti B. Anemia Management and Magnesium in advanced CKD patients; 18th Bantao Congress. 2023 oct; (05): 50.
3. Filipovski S, Trajceska L, Rambabova Busljetikj I, Severova G, Nikolov I, Shterjova Z, **Sulejman S**, Taneska A, Milenkova M, Pusevski V, Gjorgjievski N, Spasovski G. Is Obesity becoming rough cause momentum in kidney donors' mortality? 18th Bantao Congress 2023 oct; (10): 55.
4. Severova G, Nikolov I, Trajceska L, Dzekova-Vidimliski P, Sterjova Markovska Z, Karanfilovski V, **Sulejman S**, Rambabova - Bushljetik I and Spasovski G. Coronavirus

- disease- 19 (covid- 19) affect graft function in kidney transplant patients. 7th MSNDTAO Congress 2024 april; (10).
5. Z. Shterjova Markovska, I. Rambabova Bushljetik, G. Severova, L. Trajcevska, I. Nikolov, V. Karanfilovski, **S. Sulejman**, J. Usprcov, Z. Janevski, A. Canevska, A. Karanfilovikj, S. Krstevska Balkanov, G. Spasovski. Association of autosomal dominant polycystic kidney disease and abdominal aortic aneurysm. 7th MSNDTAO Congress. 2024 april; (21).
 6. Memeti A, **Sulejman S**, Karanfilovik A, Karanfilovski V, Stojanoska A, Shterjova Z. Milenkova M, Usprcov J, Spasovska A, Janevski Z, Canevska A, Trajceska L, Rambabova Bushljetik I. Chronic hyperkalemia in chronic kidney disease. 7th MSNDTAO Congress. 2024 april; (23).
 7. Filipovski S, Shterjova Z, Severova G, Nikolov I, Karanfilovski V, **Sulejman S**, Rambabova Bushljetik I, Trajceska L, Spasovski G. Referral to nephrologist and kidney function decline in donors in 5 years of follow up. 7th MSNDTAO Congress. 2024 april; (23).
 8. Karanfilovikj A, Trajcheska L, **Sulejman S**, Canevska Taneska A, Milenkova Bogojevska M, Spasovska Vasilova A, Shterjova Markovska Z, Usprcov J, Karanfilovski V, Stojanoska Severova A, Janevski Z, Memeti A, Filipovski S, Bedzeti B, Rambabova Bushljetik I. Encouraging self-administration of erythropoietin by creating information brochure for predialysis CKD patients. 7th MSNDTAO Congress. 2024 april; (24).
 9. Karanfilovski V, Gjorgjievski N, Stojanoska A, Spasovska Vasilova A, **Suleyman S**, Trajceska L, Severova G, Dzekova-Vidimliski P, Nikolov I, Petrushevska G, Ristovska V, Selim Gj. The Incidence of Biopsy-Proven Glomerulonephritis in the Republic of North Macedonia: A Five-Year FollowUp. 62th ERA congress, 2025 may.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Сабир Сулејман е член на: Лекарска комора на РСМ. Активно е вклучен во стручно-апликативната работа, специјализацијата и во работните активности при Универзитетската клиника за нефрологија. Присуствувал во повеќе работилници и обуки од нефролошката област.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Сабир Неџати Сулејман

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,18	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Коноски“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 7.2.2025	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Соња (Бочварова) Момчиловиќ

Биографски податоци

Д-р. Соња (Бочварова) Момчиловиќ е родена на 22.7.1978 година во Сурдулица, Р Србија. Основно и средно образование има завршено во Скопје. Основно образование, со одличен успех, завршила во основното училиште „Лазо Ангеловски“ во Скопје, РС Македонија, а средно образование, со одличен успех (1993 – 1997) завршила во Средно медицинско училиште МУЦ „Д-р Панче Караџов“, отсек: Фармацевтски техничар, во Скопје, РС Македонија. На Медицинскиот факултет во Скопје дипломирала на 28.11.2003 година со просечен успех 8,56, а на 16.12.2004 година положила стручен испит и се стекнала со лиценца за работа како доктор на медицина.

Специјализацијата по специјалноста интерна медицина ја завршила и го положила специјалистичкиот испит пред испитната комисија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 16.3.2015 година, по што се стекнала со звањето специјалист по интерна медицина. Во текот на специјализацијата по интерна медицина, редовно ги реализира внатрешните и надворешните турнуси, предвидени со програмата за специјализација по специјалноста интерна медицина.

Во октомври 2021 година се запишала на супспецијализација по предметот Пулмологија и алергологија, при ЈЗУ УК за пулмологија и алергологија, Скопје, со редовно полагање на колоквиумите, положила супспецијалистички испит пред стручна комисија на 7.5.2024 година и се стекнала со уверение за положен супспецијалистички испит.

Од 2005 до 2012 година била вработена во Итна медицинска помош – Здравствен дом, Скопје, РС Македонија. Од декември 2017 до февруари 2023, вработена била во Институт за белодробни заболувања кај децата – Козле, во Центар за цистична фиброза, каде што работела со возрасни пациенти со генетско заболување – цистична фиброза. За сето време активно е вклучена во семинари, конгреси и обуки од областа на цистичната фиброза, како во земјава, така и меѓународно. Од февруари 2023 година е вработена на Универзитетската клиника за пулмологија и алергологија, каде што активно е вклучена во секојдневната работа на Клиниката, и продолжува да работи со пациентите со цистична фиброза, со посебен интерес кон функционалните дијагностички испитувања.

Активно го владее англискиот јазик и поседува уверение од Филолошки факултет „Св. Кирил и Методиј“ за познавање на англискиот јазик. Исто така, располага и со солидни комјутерски познавања MS Office (Word, Excel, Power point, internet explorer).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научно истражувачка дејност

Д-р Соња (Бочварова) Момчиловиќ зема активно учество на голем број конгреси, семинари и различни школи од областа на пулмологијата (цистична фиброза, бронхиектазии) и интерната медицина.

Во текот на студиите по медицина, активно учествувала на едномесечен научноистражувачки престој во склоп на IFMSA-програмата, во 2003 година, на Одделот за ендокринологија, под менторство на проф. Трбојевиќ, при Клиничкиот центар во Белград, Р Србија. Во јануари 2020, активно учествувала на едонеделен семинар за континуирана медицинска едукација, Salzburg Weill Cornell Seminar по

пулмологија, со презентација на приказ на случај: „Adult Cystic Fibrosis patient and complications of the main disease (Aspergilloma)“ во Салцбург, Австрија.

Приложени објавени трудови:

1. Ivana Arnaudova Danevska, Dimitar Arnaudov, Tatjana Jakjovska, Katerina Boshovska, **Sonja Momchilovikj**, Elena Gjiovaska-Tasevski “Етички аспекти на клинички истражувања кај децата” – review article во Македонски Медицински Преглед 2021; 75(1):1-5
2. **S.Momchilovikj**, T. Jakovska, I. Arnaudova-Danevska, E.Gjiovaska-Tasevski, A. Vidoevska, „Bronchiectasis and other imaging changes on thoracic computed tomography in adult cystic fibrosis patients in North Macedonia,, на 5-th World Bronchiectasis and NTM Conference, 30 June-2 July 2022, EMBARC- European Bronchiectasis Registry, Prague, Czech Republic, Abstract book 85
3. **Sonja Momchilovikj**, Tatjana Jakjovska, Ivana Arnaudova Danevska, Elena Gjiovaska-Tasevska, Angelcho Andonovski „Adult CF patient treating complications and management of the end life story,, на 1 st Adult Cystic Fibrosis International Workshop, 5-6 September, Milan, Italy Book of Abstracts 9

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес:

Д-р Соња (Бочварова) Момчиловиќ активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за пулмологија и алергологија во Скопје, преку изработка на стручни презентации, учество на главни визити и семинари. Нејзината стручна дејност е особено насочена во областа на функционалната дијагностика и цистичната фиброза.

Член е на: Македонско респираторно здружение, Здружение на пулмозисти на РМ, Македонска лекарска комора, Европско здружение за цистична фиброза (ECFS), Европско респираторно здружение (ERS), Европско здружение за клиничка нутриција и метаболизам (ESPEN), Европска академија на алергологија и клиничка имунологија (EACCI).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Соња Момчиловиќ

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,56	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 18.3.2025 год.	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Стефан Пејковски

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Стефан Пејковски е роден на 12.1.1995 година, во Скопје. Средно образование завршил во СУГС „Орце Николов“ во Скопје, во јуни 2013 година. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломирал на 8.6.2019 година, со просечен успех 8,54. Специјализацијата по гастроентерохепатологија ја започнал на 1.10.2021 година, а вработен е на ЈЗУ УК за гастроентерохепатологија од 15.12.2020 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик, на ниво кое одговара на Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Стефан Пејковски ги доставува за рецензија следниве 12 научни трудови од областа на интерната медицина и гастроентерохепатологијата, објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и во зборник на трудови на стручен собир:

1. Фана Личоска Јосифовиќ, Калина Гривчева Старделова, Џем Адем, **Стефан Пејковски**, Мери Трајковска. Предиктивна важност на неинвазивните маркери на фиброза кај пациенти со алкохолни заболувања на црниот дроб. *Medicus*, 2021. ISSN UDC 61 Vol. 26, pp. 62-70.
2. Mia Rusomanova Pejkovska, **S. Pejkovski**, M. Trajkovska, K. Grivcheva Stardelova, D. Nikolova, G. Deriban. Late diagnosis – Leading prognostic factor for high mortality rates in pancreatic carcinoma – Five years study results; Abstract book of XI-th Macedonian Congress of Gastroenterohepatology with international participation, 2023.
3. **Stefan Pejkovski**, Mia Rusomanova Pejkovska, V. Andreevski, F. L. Josifovikj, E. N. Trpchevska. Metastatic breast cancer mimicking primary pancreatic cancer: Rare case presentation as a diagnostic challenge. Abstract book of XI-th Macedonian Congress of Gastroenterohepatology with international participation, 2023.
4. E. Nikolovska Trpchevska, R. Popova Jovanovska, M. Trajkovska, B. Todorovska, D. Nikolova, Mia Rusomanova Pejkovska, A. Karadzova Dzambaz, **S. Pejkovski**. Prognostic impact of serum tumor marker CA 19-9 in pancreatic adenocarcinoma. Abstract book of XI-th Macedonian Congress of Gastroenterohepatology with international participation, 2023.
5. M. Trajkovska, V. Andreevski, I. Boshkovski, D. Nikolova, A. Ramadani, V. Avramovski, E. T. Nikolovska, **S. Pejkovski**, M. Rusomanova, A. Hasani, F. Nikolov. ‘Tare’ in a patient with advanced ‘HCC’, Budd-Chiary Syndrome, thrombosis of inferior vena cava and portal vein thrombosis- A Case Report. Abstract book of XI-th Macedonian Congress of Gastroenterohepatology with international participation, 2023.
6. F. Licoska Josifovic, K. Grivcheva Stardelova, B. Todorovska, M. Genadieva Dimitrova, N. Joksimovic, D. Adem, **S. Pejkovski**, M. Trajkovska. Spontaneous bacterial peritonitis – diagnostic modalities. XI-th Macedonian Congress of Gastroenterohepatology with international participation, 2023.
7. V. Andreevski, N. Joksimovic, R. Popova, B. Todorovska, F. Licoska Josivikj, V. Avramovski, A. Hasani, A. Karadzova Dzambaz, G. Janevski, D. Ristova, X. Adem, G. Krstevski, **S. Pejkovski**, G. Jota. Three year results of our experience in diagnosis and management of hemorrhoids. XI-th Macedonian Congress of Gastroenterohepatology with international participation, 2023.
8. M..G. Dimitrova, V. Andreevski, D. Nikolova, V. Avramoski, E. Curakova, E. Nikolovska, B. Todorovska, F. Lichoska, **S. Pejkovski**. K.G. Stardelova. N.

- Joksimovic. M. Trajkovska. New treatment paradigms in primary biliary cholangitis-First symposium updates in the therapy of digestive diseases, abstract book, 2024.
9. D.Nikolova, M.G. Dimitrova, E.N. Trtpchevska, **S. Pejkovski**, M.R. Pejkovska. Asymptomatic carcinoid of appendix: a case presentation- International case report congress, abstract book, 2024
 10. E. N. Trpchevska, B. Todorvska, G. Deriban, V. Andreovski, D. Nikolova, M. R. Pejkovska, F. Nikolov, **S. Pejkovski**, S. Antovikj. Wernicke encephalopathy during pregnancy: report of pregnant woman - International case report congress, abstract book, 2024.
 11. E. N. Trpchevska, B. Todorvska, G. Deriban,, D. Nikolova, E. C. Ristovska, G. Krstevski, D. Adem, M. R. Pejkovska, **S. Pejkovski**, S. Antovikj. Langerhans cell histiocytosis(LCH) presented with liver involment: report of a rare case- - International case report congress, abstract book, 2024
 12. Vladimir Andreevski, Petar Damceski, **Stefan Pejkovski**. Pulmonary cachexia - a review of malnutrition in patients with advanced lung diseases and strategies for diet therapy. Abstract book of Food Quality and safety, Health and Nutrition Congress, 2022.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Стефан Пејковски е член на: Лекарска комора на РСМ, Македонско здружение за гастроентерохепатологија и Европско здружение на гастроентеролози (UEG).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Стефан Миодраг Пејковски

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: <u>8.54.</u>	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: <u>англиски јазик</u> 2. Назив на документот: <u>Уверение за познавање на јазик на ниво Ц1 според CEFR</u> 3. Издавач на документот: <u>Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје</u> 4. Датум на издавање на документот: <u>18.3.2025</u>	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Ирена Димитровска

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Ирена Димитровска е родена на 18.8.1996, во Штип. Средно образование завршила во СОУ „Методи Митевски-Брицо“ во Делчево, во 2015 г., со одличен успех. Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала во јуни 2021 година, со просечен успех 8,89.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, што одговара на ниво Б2 според Заедничката европска референтна рамка за јазиците на Советот на Европа – ЗЕРРЈ.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ирена Димитровска има објавено вкупно 3 научни труда од областа на интерната медицина, во меѓународни научни списанија и 4 апстракти во зборници од научни конгреси, кои ги приложува за рецензија:

1. **Irena Dimitrovska**, Ron Vejseli, Cvetanka Volkanovska Ilijevskа, Suzana Arbutina, Tina Trajkovska, Ivana Kuzmanoska, Maja Bojadzioska, Elldar Asani and Latinka Taseva. Hypertension in primary hyperparathyroidism: a case report of ectopic parathyroid adenoma. Мак. мед. преглед 2024; 78(2): 115-117
2. **Irena Dimitrovska**, Suzana Arbutina, Lence Zdraveska, Eleonora Milosheska. Hipoventilacioni sindrom gojaznih (HSG) - Simptomi, dijagnoza i ljecenje, XXIII Kongres, Udruzenja internista Srbije, Vrnjacka banja, 6 juni, 2024
3. **Irena Dimitrovska**, Suzana Arbutina, Aleksandra Stefanovska, Verce JovanovskaValentina Smileska, Studija preseka – Kvalitet zivota pacijenata sa hobbom: upotreba SGRQ I HADS, XXIII Kongres, Udruzenja internista Srbije, Vrnjacka banja, juni 2024.
4. Сузана Арбутина, **Ирена Димитровска**. Белодробни фибрози - симптоми, причини и третман, Македонско здружение за алергологија и клиничка имунологија – МЗАКИ. Шести симпозиум „Новини во алергологијата и клиничката имунологија 2023“ и Прв симпозиум „Новини во пулмологијата 2023“, септември 2023.
5. **Ирена Димитровска**, Сузана Арбутина, Сава Пејковска, Александра Георгиева, Иле Кузманоски. Пулмонален синдром при инфекција со ханта вирус. Прв национален симпозиум на млади лекари, Здружение на лекари специјализанти, ноември 2023.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес:

Д-р Ирена Димитровска активно е вклучена во стручно-применувачката работа при ЈЗУ Универзитетска клиника за токсикологија – Скопје.

Кандидатката д-р Ирена Димитровска учествувала во проект за превентивни прегледи и предавања: „И ти си важен“ – поддржан од „Цивика мобилитас“, имплементиран од ЗЛС – Здружение на лекари и специјализанти. Кандидатката била вклучена активно со предавања и работилници во рамки на проектот за здрави животни навики – United wellness project, имплементиран од Здружението на лекари и специјализанти – ЗЛС.

Д-р Ирена Димитровска е член на: Лекарска комора на РСМ, Македонско респираторно здружение, European Respiratory Society .ЕААСI, Здружение на пулмозисти на Р Македонија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Димитровска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,89.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение на ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 25.2.2025	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Елена Павлевска

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Елена Павлевска е родена на 5.7.1990 година, во Скопје. Средно образование завршила во СУГС 2Јосип Броз-Тито“ во 2008 година. По завршувањето на средното образование се запишала на Медицинскиот факултет во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во октомври 2008 година, а дипломирала на 31.5.2014 година, со просечен успех 8,76.

Во периодот од август 2014 до август 2015 година, д-р Павлевска го продолжува своето образование на престижниот Erasmus MC University Medical Center во Ротердам, Холандија, каде што магистрирала во областа на генетската епидемиологија на тема „Генетска каузалност помеѓу тироидна функција и индексот на телесна маса“ (The causal relationship between thyroid function and body-mass index: a Mendelian Randomization approach) и се здобила со титулата магистер на здравствени науки (Master of Health Sciences, MSc).

Од септември 2019 година е специјализант по ендокринологија при ЈЗУ Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболички заболувања – Скопје, а од ноември 2020 година и редовно вработена при ЈЗУ Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболички заболувања – Скопје како доктор на специјализација.

Во учебната 2024 година се запишала на трет циклус (докторски) студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на насоката по клиничка медицина.

Кандидатката активно се служи со англискиот (ниво Б2) и германскиот јазик (ниво Б2).

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Елена Павлевска има објавено вкупно 4 научни труда од областа на ендокринологијата, од кои 1 научен труд во научно списание со фактор на влијание и 3 труда во зборници од научни собири кои ги приложува за рецензија, дополнително има активен придонес кон подготовка и уредување на стручно упатство за превенција и менаџирање на дијабетично стапало:

1. Mucha A, **Pavlevska E**, Jovanoska Todorova B, Milenkovik T, Bitoska I, Jovanovska Mishevska S. Insulinoma of the tail of the pancreas – a case report. Georgian Med News. 2023;(338):67–72.

Апстрактти:

2. **Pavlevska E**, Milenković T, Jovanovska-Mishevska S, Bitoska I. Agranulocitoza asocirana so tireostatska terapija: prikaz na slučaj. In: 6th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation; 2022 Oct 13–16; Struga, North Macedonia; Abstract book, page 95.
3. **Pavlevska E**, Bitoska I, Milenković T. A case report of combined pituitary hormone deficiency caused by two different PROP1 gene mutations inherent from both parents. In: 3rd Symposium on Diabetes, Cardiology, Nutrition and Endo-Oncology jointly held with 2nd Regional Symposium of Young Endocrinologists and Diabetologists; 2024 Feb 15–18; Zagreb, Croatia; Abstract book, page 27.
4. **Pavlevska E**, Milenkovic T, Toshevska Stefanoska M, Mucha A, Mladenovska Stojkoska I, Bitoska I. Intratireoidni paratiroidni karcinom u asimptomatskog bolesnika. In: 11th Croatian Endocrinology Congress; 2024 Apr 11–14; Zadar, Croatia; Abstract book, page 63.
5. Toshevska Stefanoska M, Mucha A, Ljmani V, **Pavlevska E**, Mladenovska Stojkoska I, Milenkovik T. Kasna neonatalna hipokalcemijska tetanija kao manifestacija neprepoznatog majčinog primarnog hiperparatiroidizma. In: 11th Croatian Endocrinology Congress; 2024 Apr 11–14; Zadar, Croatia; Abstract book, page 65.
6. Mladenovska Stojkoska I, Milenković T, Toshevska Stefanoska M, **Pavlevska E**, Muca A, Ahmeti I. Učinkovitost primjene kabergolina kao prve linije liječenja u muškarca sa divovskim prolaktinomom. In: 11th Croatian Endocrinology Congress; 2024 Apr 11–14; Zadar, Croatia; Abstract book, page 29.

Кандидатката е стручен преведувач на прирачник со практични упатства под наслов IWGDF практични упатства за превенција и менаџирање на дијабетично стапало – издадено од страна на НЗЕДМ во ноември 2021 год.

Кандидатот е вклучена како истражувач во *ојсервациска, меѓународна, мултицентрична, неинтервенциска клиничка студија* – **ДИВЕРЗИТИ**, со главна цел обезбедување на податоци за ефикасноста и безбедноста на ситаглиптин и на комбинацијата ситаглиптин/метформин на Крка во секојдневната клиничка пракса. Студијата на интернационално ниво е започната во март 2023, а планирано е да заврши во првата половина на 2025 год.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Елена Павлевска е активно вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ УК за енокринологија, дијабетес и метаболички заболувања.

Стручно усовршување во странство остварила со студентски престој на Оддел за ургентна медицина во Rabin Medical Centar – Beilinson Hospital, Петах Тиква/Тел Авив (Израел), во септември 2011 година; како и студентски престој на Оддел за гинекологија и акушерство во Yeditepe University Hospital, Истанбул (Турција), во јули 2012 година.

Во текот на нејзините постдипломски студии, активно учествува на едукативни програми како *Erasmus Summer Programme* и *The SNP Course XI: SNPs and Human Diseases*, организирани од Postgraduate School Molecular Medicine во Потердам.

Член е на Работна група за превод и стручна редактура на 809 (нови) Кохранови упатства за практикување на медицина базирана на докази (Решение од 1.2.2024 година).

Учествувала на повеќе меѓународни конгреси, интернационални симпозиуми и стручни работилници од областа на интерната медицина и ендокринологијата.

Д-р Елена Павлевска е член на: Лекарска комора на РСМ, Научно здружение на ендокринолози и дијабетолози на Македонија, НЗОМ ОБЕМ, Македонско здружение за остеопороза и European Society of Endocrinology.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Д-р Елена Благој Павлевска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: *ИНТЕРНА МЕДИЦИНА*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,76	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски, германски 2. Назив на документот: First Certificate in English (FCE) – level B2; Zertifikat TELC Deutsch B2 3. Издавач на документот: University of Cambridge ESOL; ALTE – Association of language testers in Europe (официјален испитувач – друштво за странски јазици Лингвалинк) 4. Датум на издавање на документот: 7.8.2006; 5.4.2018	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Ардиан Мемети

Биографски податоци и образование

Кандидатот д-р Ардиан Мемети е роден на 3.2.1994 година, во Скопје. Основно образование завршил во ОУ „25 Мај“ со континуирано одличен успех и примерно поведение. Средно образование завршил во ПСУ „Јахја Кемал“, Скопје, каде што матурирал, исто така, со одличен успех. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломирал на 20.9.2019 година, со просечен успех 8,10. Специјализацијата по нефрологија ја започнал на 15.11.2023 година, а вработен е на ЈЗУ УК за нефрологија од 13.8.2022 година.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик, на ниво кое одговара на Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ардиан Мемети ги има објавено следниве трудови од областа на нефрологијата и интерната медицина, и тоа:

1. Gjorgjievski N, Karanfilovski V, Simjanovska S, Rushiti E, Cibrev D, Dzekova-Vidimliski P, **Memeti A**, et al. Trend of kidney replacement therapy in North Macedonia from the years 2015 through 2020. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2024 Dec 12;45(3):47–56. doi:10.2478/prilozi-2024-0022.
2. **Memeti A**, Sulejman S, Karanfilovik A, Karanfilovski V, Stojanoska A, Sterjova Z, et al. Short term treatment of chronic hyperkalemia with oral potassium binder in chronic kidney disease patients. J Morphol Sci. 2024 Apr;7(1):136–41.

Апстракти:

3. Karanfilovikj A, Sulejman S, Canevska A, Milenkova M., Spasovska A, Shterjova Z, Usprcov J, Karanfilovski V, Stojanoska A, **Memeti A**, Janevski Z, Filipovski S, Bedzeti B. Anemia Management Aand Magnesium in advanced CKD patients; 18th Bantao Congress. 2023 oct; (05): 50
4. **Memeti A**, Sulejman S, Karanfilovik A, Karanfilovski V, Stojanoska A, Sterjova Z, et al. Chronic hyperkalemia in chronic kidney disease. 7th MSNDTAO Congress - Macedonian Society of Nephrology, Dialysis and Artificial Organs; [2024]. p. 23.
5. Karanfilovikj A, Trajcheska L, Sulejman S, Canevska Taneska A, Milenkova Bogojevska M, Spasovska Vasilova A, Shterjova Markovska Z, Usprcov J, Karanfilovski V, Stojanoska Severova A, Janevski Z, **Memeti A**, Filipovski S, Bedzeti B, Rambabova Bushljetik I. Encouraging self-administration of erythropoietin by creating information brochure for predialysis CKD patients. 7th MSNDTAO Congress. 2024 april; (24)

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ардиан Мемети е член на: Лекарска комора на РСМ, Македонско здружение за нефрологија и Европска ренална асоцијација (ERA).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ардиан Гафур Мемети

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор
циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,10.	ДА
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 5. Странски јазик: англиски јазик 6. Назив на документот: Уверение за познавање на јазик на ниво Ц1 според CEFR 7. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. 8. Датум на издавање на документот: 20.12.2024	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Марија Тошевска Стефаноска

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Марија Тошевска Стефаноска е родена на 20.9.1989 година, во Скопје. Средното образование го завршила со одличен успех во ДСУГС „Панче Караџов“ во Скопје, во 2008 година. Во 2008 година се запишала на Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што дипломирала во 2014 година со просечен успех 9,07. По успешно завршениот лекарски стаж, го положила стручниот испит и добила лиценца за работа во 2015 година.

Д-р Тошевска Стефаноска во период од две години работела како матичен лекар во ПЗУ „Дени-Мари Медика“, Скопје. Во 2015 година започнала со приватна специјализација по ендокринологија, а во ноември 2021 година го положила специјалистичкиот испит и стекнала титула специјалист по ендокринологија. Во август 2023 година е вработена во ЈЗУ Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболички болести.

Во 2024 година, д-р Тошевска Стефаноска се запишала на трет циклус – докторски студии по клиничка медицина.

Кандидатката активно го користи англискиот јазик, со стекнато Ц1-уверение за познавање на странски јазик од Филолошкиот факултет во Скопје (издадено во септември 2024 година). Дополнително, поседува сертификат за практични познавања од областа на информатиката и компјутерските програми.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Марија Тошевска Стефаноска активно учествува во стручно усовршување и континуирано образование, со редовно присуство на конгреси, семинари, работилници и вебинари од областа на ендокринологијата. Во прилог на овој избор, д-р Тошевска Стефаноска ги доставува следните трудови за рецензија, објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор. Таа е автор и коавтор на повеќе апстракти, кои се објавени во зборници на научни собири со меѓународно учество, и тоа:

1. Mucha A, Panovska S, Bitovska I, Isjanovski I, Izairi P, Amzai G, Ljimini V, Gjorgievski N, Toshevska **Stefanoska M**. Seasonal variability of 25(OH) vitamin D in obese women in North Macedonia. MMP. 2023;77(1):12–6.
2. Бошковски С., **Тошевска М.**, Максимовска С. Кавернозен ангиом во селарна перја Medikus. 2021;26(1):102–5. ISSN: 1409-6366.

Апстракти:

1. Mucha A, Mladenovska Stojkoska I, Limani V, **Toshevska Stefanoska M**, Amzai G, Srbinoska Bogatinoska M, Bajraktarova Prosheva T. P68 - Misdiagnosed calcitonin-negative medullary thyroid carcinoma as Hurthle cell thyroid adenoma with fine needle aspiration biopsy. JCEM Case Rep. 2024 Jan;2(3 Suppl\1):A37. doi:10.1210/jcem-case.2023-146064.
2. Shubeska Stratrova S, Jovanovska Mishevska S, Spasovski D, Dimitrovska M, **Toshevska M**. Ultrasound assessment of the adrenal glands magnitude in relation to the visceral body fat distribution in obese women. In: Proceedings of the International Conference on Radiation Applications (RAP 2021); 2021. p. 83. ISBN: 978-86-81652-03-9.
3. Mladenovska Stojkoska I, Milenkovic T, **Toshevska Stefanoska M**, Pavlevska E, Mucha A, Ahmeti I. Učinkovitost primjene kabergolina kao prve linije liječenja u muškarca s divovskim prolaktinomom. In: 11th Croatian Endocrinology Congress; April 2024;Zadar, Croatia. Abstract Book. p. 29–30.

4. Pavlevska E, Milenkovic T, **Toshevska Stefanoska M**, Mucha A, Mladenovska Stojkoska I, Bitovska I. Intratiroidni paratiroidni karcinom u asimptomatskog bolesnika. In: 11th Croatian Endocrinology Congress; April 2024; Zadar, Croatia. Abstract Book. p. 63.
5. **Toshevska M**, Pemovska G, Bozinovska N, Adamova K. Hypogonadotropic hypogonadism in non-secretory pituitary adenomas. In: 5th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation; Abstract Book. p. 100–101.
6. Mladenovska Stojkoska I, Adamova K, Shubevska Stratrova S, Mishevska Jovanovska S, Bitovska I, Todorova B, Zivkovic M, Mihajlovska Dž, **Toshevska M**. Diabetes in pregnancy and risk for mother and newborn. In: 5th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation; Abstract Book. p. 100–101.
7. Pemovska G, Bozhinovska N, **Toshevska M**, Jovanovska Mishevska S. Classification of patients with adult growth hormone deficiency (AGHD) according to the analyses of IGF-1. In: 5th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation; Abstract Book. p. 100–101.
8. Bozhinovska N, Pemovska G, **Toshevska M**, Jovanovska Mishevska S, Milenkovic T. Review of adult patients with central hypothyroidism. In: 5th Macedonian Congress of Endocrinology with International Participation; Poster Presentation; 2018. Abstract Book. p. 100–101.

Усни презентации на стручни состаноци и конгреси:

1. Презентација на утрински состанок на Катедра за интерна медицина со наслов: Примарен хиперпаратироидизам во бременост, мај 2024, Скопје.
2. Стручен состанок на тема: „Микробиом – мултидисциплинарна сложувалка“. Предавање со наслов: Микробиом и дебелина, мај 2024, Скопје,
3. Management strategies for post-transplant diabetes mellitus after heart transplantation. In: 2nd Regional Symposium of Young Endocrinologists; February 2024; Zagreb, Croatia.
4. Kasna neonatalna hipokalcemijska tetanija kao manifestacija neprepoznatog majčinog primarnog hiperparatiroidizma. In: 11th Croatian Endocrinology Congress; April 2024; Zadar, Croatia.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Тошевска Стефаноска, како специјалист ендокринолог, активно е вклучена во работата на ЈЗУ Универзитетска клиника за ендокринологија, дијабетес и метаболички нарушувања, и тоа во амбулантската дејност (ендокринолошка амбуланта и центар за дијабетес) и работата во Одделот за акутни и ургентни состојби.

Д-р Тошевска Стефаноска има реализирано студентски истражувачки престој во странство, во Одделот за пластична, реконструктивна и естетска хирургија во „Bulovka University Hospital“ во Прага, Чешка, во јули 2012 година. Во периодот од август до декември 2014 година, била дел од научноистражувачката работа во Erasmus MC во Роттердам, Холандија. Активно се усовршува преку учество на бројни обуки, работилници и курсеви.

Во изминатите години, д-р Тошевска Стефаноска се здобила со сертификати од неколку постдипломски курсеви за менаџмент на дијабетес и дијабетични компликации, организирани од страна на EASD (European Association for the Study of Diabetes).

Дополнително, д-р Тошевска Стефаноска учествувала во подготовка на „IWGDF-практични упатства за превенција и менаџирање на дијабетично стапало“. Таа е член на Работната група за превод и стручна редактура на новите „Кохранови упатства за практикување на медицина базирана на докази“ (Решение од 1.2.2024 година).

Во моментот е активен член на повеќе здруженија: НЗЕДМ (Научно здружение на ендокринолози и дијабетолози на Македонија), ОБЕМ (Научно здружение за обезност), ESE (European Society of Endocrinology) и Лекарска комора на РСМ.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марија Владимир Тошевска Стефаноска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,07.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 20.9.2024 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Мими Силјановска

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Мими Силјановска е родена на 26.4.1988 година, во Струмица. Средно образование завршила во СОУ Гимназија „Јане Сандански“ во Струмица. Со високо образование се стекнала на Медицински факултет - отсек општа медицина, при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 15.5.2012 година, со просечен успех 9,49. По положувањето на стручниот испит, во декември 2012 година се стекнала со лиценца за работа.

Во 2016 година започнала со специјализација по кардиологија при Универзитетската клиника за кардиологија во Скопје, каде што активно била вклучена во работата со пациенти и во научноистражувачка работа. Показала посебен интерес за едукација за кардиоваскуларни сликовни техники. Во јули 2023 година, го положила специјалистичкиот испит и се стекнала со титулата специјалист кардиолог.

Првото работно искуство ѝ било како матичен лекар во периодот од мај 2013 до април 2014 година, а од април 2014 година до декември 2023 година била вработена на Интерно одделение при „Општа болница“, Струмица. Од декември 2023 година е вработена во „ГОВ 8-ми Септември“, Скопје, во периодот од декември 2023 до октомври 2024 година, на Одделение за ургентна медицина и интензивна нега, а од октомври 2024 година работи на Одделение за кардиологија, каде што активно е вклучена во дијагностиката и третманот на пациентите. Д-р Силјановска самостојно работи ехокардиографија на срце, доплер на каротидни артерии и артериски доплер на периферни крвни садови.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Мими Силјановска има објавено повеќе научни трудови, од кои 3 научни труда во научни списанија со фактор на влијание, 2 од нив се цитирани на Medline со вкупно 8 цитати, а 2 труда се објавени во меѓународни научни списанија.

Објавени трудови во научни списанија:

1. **Mancheva, M.**, Paljoskovska Jordanova, S., Bosevski, M. Carotid intima media thickness is in a relation to risk factors for coronary artery disease. Angiol Sosud Khir. 2020;26(4):11-16. English, Russian. doi: 10.33529/ANGIO2020412. PMID: 33332301.[PubMed – Indexed for MEDLINE]

2. **Mancheva, M.**, Kostovski, L., Gjerakaroska Radovikj, M., Siljanovski, N., Jovev, S., Srbinska, E. Dynamic Left Ventricular Outflow Tract Obstruction– when to Intervene? International Journal of Medical Science and Health Research Vol.5, No6; 2021; ISSN: 2581-3366. doi: <http://dx.doi.org/10.51505/ijmshr.2021.5611>

3. Bosevski, M., Mitevska, I., Pavkovic, M., Klincheva, M., Lazarova, ET., Velkova, E., Stojanoski, Z., Kostova, N., Jordanova, SP., Petkoska, D., **Mancheva, M.**, Gulevska, A., Baloski, M., Hadjiev, V., Krstevski, G., Krlevska, V., Bojovski, I., Jovanovski, M., Nedelkovska, V., Gjorgievski, A. Special Conditions in Venous Thrombembolism - Case Series. Pril (Makedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2019 Oct 1;40(2):103-111. doi: 10.2478/prilozi-2019-0021. PMID: 31605581. [PubMed – Indexed for MEDLINE]

4. **Mancheva, M.**, Kostovski, L., Siljanovski, N. Progressive dyspnea in patient with dilatation of main pulmonary artery and its branches. Macedonian Journal of Anesthesia, Vol.4, No4; 2020, December; ISSN 2545-4366.

5. Siljanovski, N., Dokic, D., **Mancheva, M.**, Pejкова, S., Karkinski, D., Arsovski, Z. Post Covid-19 complication presented as bilateral lung cavitations- case report. Macedonian Journal of Anesthesia Vol.5 No2; 2021 June; ISSN 2545-4366.

Останати трудови објавени во зборници на апстракти:

6. **Mancheva, M.**, Paljoskovska Jordanova, S., Bosevski, M. Carotid intima-media thickness is in a relation with risk factors for coronary artery disease. [presentation]. 6th Macedonian Congress of Cardiology; 2019 October 3-6; Ohrid, Republic of North Macedonia.

7. **Mancheva, M.**, Matkova, D., Poposka, L. Atrial flutter mimicking ventricular tachycardia. [presentation]. 6th Macedonian Congress of Cardiology; 2019 October 3-6; Ohrid, Republic of North Macedonia.

8. **Mancheva, M.**, Kostovski, L., Siljanovski, N., Milusheva Trendova, V. Dilatation of the pulmonary trunk and its branches- a case report. International Symposium of Cardiovascular Imaging and COVID 19 experience in collaboration with EACVI Heart Imagers of tomorrow; 2020 October 3-4th ; Skopje, Republic of North Macedonia. AP11.

9. **Mancheva, Mimi**, Bosevski, Marijan, Paljoskovska Jordanova, Savetka, Lazarova Trajkovska, Emilija. Can we use Khorana score in patients with non-active carcinoma? Symposium “Venous Thromboembolism- Diagnostic and therapeutic approach”; 2019 April 5-6th; Skopje, Republic of North Macedonia. [poster presentation].

10. **Mancheva, M.**, Kostovski, L., Gerakarovska Radovic, M. Dynamic LVOT obstruction as a reason of syncope. Symposium with international participation “ Highlights in Cardiovascular Diseases”; 2021 October 1-3; Online. P1 [awarded]

11. **Siljanovska, M.**, Siljanovski, N., Milacic, B., Jovanoski, M., Lazareska, M., Georgievska-Ismail, L. Caseous mitral annular calcification- rare cause of severe mitral valvular dysfunction. Symposium with international participation “Highlights in cardiovascular diseases “; 2022 November 04-06; Skopje, Republic of North Macedonia. [poster presentation]

12. Aliu, Filonid, **Mancheva, Mimi**, Srbinovska Kostovska, Elizabeta. Acute Myocardial Infarction with Non-obstructive Coronary Arteries. Symposium “Highlights in Acute Coronary Syndrome”; 2018 September 4-5; Skopje, Republic of North Macedonia. 10P

13. Krstevski, G., **Mancheva, M.**, Boneva, D., Bosevski, M. Recurrent DVT in young woman: Suboptimal therapeutic effect or genetic inheritance. 8th International Symposium on Women's Health Issues in Thrombosis and Haemostasis; 2019 March 29-31; Madrid, Spain. P-015

14. Petkoska, Danica, Taleski, Jane, **Mancheva, Mimi**, Bojovski, Ivica, Bosevski, Marijan. Major surgery and sub-therapeutic anticoagulation double the risk for pulmonary embolism onset. Symposium “Venous Thromboembolism- Diagnostic and therapeutic approach”; 2019 April 5-6th; Skopje, Republic of North Macedonia.

15. Paljoskovska Jordanova, Savetka, Lazarova Trajkovska, Emilija, **Mancheva, Mimi**, Jovanovski, Mario, Bojovski, Ivica, Bosevski, Marijan. Differential diagnostic approach between pulmonary embolism and acute coronary syndrome. Symposium “ Venous Thromboembolism- Diagnostic and therapeutic approach”; 2019 April 5-6th; Skopje, Republic of North Macedonia.

16. Paljoskovska Jordanova, S., **Mancheva, M.**, Bosevski, M. Relationship between risk factors and carotid artery disease. 6th Macedonian Congress of Cardiology; 2019 October, 3-6; Ohrid, Republic of North Macedonia.

17. Matkova, D., **Mancheva, M.**, Poposka, L. Rate control in patients with AF- characteristics of the patients, medications. 6th Macedonian Congress of Cardiology; 2019 October 3-6; Ohrid, Republic of North Macedonia.

18. Nestorovska, J., Srbinovska, M., **Mancheva, M.**, Apostolovska, I., Boshev, M., Stefanovski, B. Myocardial bridging as a cause of atrio- ventricular conduction abnormalities and increased risk for coronary artery disease - case report. 6th Macedonian Congress of Cardiology; 2019 October 3-6; Ohrid, Republic of North Macedonia.

19. Paljoskovska Jordanova, Savetka, **Mancheva, Mimi**, Bosevski, Marijan. Carotid IMT in patients with documented coronary artery disease - a survey on risk factors. European Society for Vascular Medicine Congress; 2019 October 10 -12. Ljubljana, Slovenia. CD-P16.

20. Kostovski, L., **Mancheva, M.**, Gerakarovska Radovic, M., Jovev, S. LVAD for Improved Symptomatic Heart Failure- a Case Report. Symposium with international participation “ Highlights in Cardiovascular Diseases”; 2021 October 1-3. A4.

21. Milachik, B., Grueva, E., **Siljanovska, M.**, Georgievska-Ismail, Lj. The Coumadin Ridge: An example of a left atrial pseudotumor demonstrated by echocardiography. Symposium with international participation “Highlights in cardiovascular diseases “; 2022 November 04-06 ; Skopje, Republic of North Macedonia.

22. Vraynko, E., Eftimova, A., Trajkova, M., **Mancheva, M.**, Bushljetikl, O., Petrovski, Z. One-year post-Covid-19 follow up [abstract]. First Macedonian congress in internal medicine “A Mutual Multidisciplinary Approach Towards the Guidelines Challenges”; 2022 May 19-21; Ohrid, Republic of North Macedonia. P75

Д-р Мими Силјановска има учествувано на бројни конгреси, симпозиуми, вебинари и работилници во земјата и во странство, од областа на кардиологијата и интерната медицина. Дел од трудовите ги има презентирало на домашни конгреси и симпозиуми.

Учествувала како коистражувач во „**EORP- AFIII**“, интернационален регистар за преткоморна фибрилација, спроведен од Европското здружение по кардиологија.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Вклучена е активно во стручно-применувачката работа на Одделот за кардиологија во ЈЗУ ГОБ „8ми Септември“, Скопје. Активно применува сликовни техники во дијагнозата на срцевите и васкуларните заболувања. Учествувала во изработката на препораки за антибиотски третман кај ендокардит, за потребите на ЈЗУ „ГОБ 8-ми Септември“, Скопје. Исто така, подготвила превод на водичот за ендокардит од Европското кардиолошко здружение за интерните потреби на Одделот за кардиологија при ЈЗУ „ГОБ 8-ми Септември“, Скопје.

Д-р Силјановска е член на повеќе здруженија: Лекарска комора на РС Македонија, Македонско здружение по кардиологија, Европско здружение по кардиологија и Европско здружение за кардиоваскуларни сликовни техники.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Мими Коце Силјановска

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,49.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање англиски јазик, ниво Б2 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Скопје, ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа 4. Датум на издавање на документот: 18.3.2025	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Рабије Мустафа

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Рабије Мустафа е родена на 5.11.1982, во с. Черкезе-Куманово. Средно образование завршила во средното медицинско училиште „Панче Караѓозов“ во Скопје.

Со високо образование се стекнала на Медицинскиот факултет при Универзитетот во Тирана, каде што дипломирала на 31.7.2009 година, со просечен успех 8,7.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик и има сертификат (Ц-ниво) од акредитирана институција во државата.

Кандидатката е запишана на докторски студии, ги има завршено предавањата и сите испити, а во тек е на изготвување на докторската дисертација на тема: *Улогата на ФеНо во дијагноза и евалуација на еозинофилниот астма*.

Во моментот е супспецијалист во Клиниката за пулмоалергологија.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научно истражувачка дејност

Д-р Рабије Мустафа има објавено еден труд во списание со меѓународен уредувачки одбор:

1. Irfan Ismaili, Marija Zdraveska, Dejan Todevski, Aleksandra Tatabitovska, Sava Pejkovska, Dimitar Karkinski, Irina Angelovska, Bojan Stoshevski, Zekirja Shaini, **Rabije Mustafi**, Simonida Crvenkova, Magdalena Bogdanovska-Todorovska and Gordana Petrusevska. *Clinical pathological characteristics and frequency of alk mutations in non-small cell lung cancer (NSCLC), MMP, 3/21; 129-135.*

Исто така, има објавено и неколку брошури со научна содржина од сферата на здравството, и тоа: „Исхемичните болести на срцето“ – брошура објавена по повод Светскиот ден на здравјето, „Дијабетес – причините и превенцијата“ – брошура објавена по повод Светскиот ден на здравјето (2016), како и брошурата „Како да се соочиме со дехидрирањето во текот на летните горештини“.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Рабије Мустафа има одржано предавање на Катедрата за интерна медицина под наслов „Кавитирачка лезија кај пациент со ХОББ“, на 3.4.2025 година.

Д-р Рабије Мустафа е член на: Европска академија и клиничка имунологија (ЕААСИ), Европско респираторно здружение (ERS), Здружение на пулмозисти на РС Македонија (ЗПЛРМ) и Македонско респираторно здружение.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат : Рабије Мустафа

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено додипломски и постдипломски студии по студиските програми пред воведувањето на европскиот кредит-трансфер систем и има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на додипломските и постдипломските академски студии одделно Просечниот успех на додипломски студии изнесува: 8,7.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за успешно положен тест по англиски јазик во струка – медицина ниво Ц1 3. Издавач на документот: Филолошки Факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје 4. Датум на издавање на документот: 9.3.2018	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Ирена Мишиќ

Биографски податоци и образование

Д-р Ирена Мишиќ е родена на 18.1.1990 во Скопје. Средно образование, со одличен успех, завршила во средното гимназиско училиште „Раде Јовчевски-Корчагин“. На Медицинскиот факултет при УКИМ во Скопје се запишала во 2008 година, а дипломирала во 2015 година, со просечен среден успех 8,35. По завршувањето на лекарски стаж, го положила стручниот успех и се здобила со лиценца за работа.

Во 2016 година, кандидатката ја започнала специјализацијата по кардиологија, а во 2023 година ја завршила специјализацијата и се стекнала со титулата специјалист кардиолог. Во 2021 година се запишила на трет циклус – докторски студии по клиничка медицина.

Во периодот од април 2016 до септември 2016 година, работела како доктор по општа медицина во ПЗУ „Ле-Медика“. Во периодот од февруари 2017 до јуни 2017, работела како медицински претставник во Италфар, Скопје. Од декември 2017 до март 2018 била вработена во приватната здравствена установа „Жан Митрев“, каде што три месеци претходно била волонтер. Од април 2020 година е вработена на ЈЗУ Универзитетска клиника за кардиологија – Скопје, на Оддел за нарушување во ритам и електрофизиологија, каде што е вклучена во сала за електрофизиологија и техничка контрола на пейсмејкери. Од февруари 2025 година е дел од тимот за срцева слабост, артериска хипертензија и превентивна кардиологија.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, со стекнато уверение од Филолошки факултет „Блаже Конески“, кое одговара на В2-ниво на познавање. Поседува сертификати и познавања од областа на информатиката и компјутерските програми.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка дејност

Д-р Ирена Мишиќ има посетувано конгреси и работилници од областа на кардиологијата и интерната медицина. Како автор и коавтор, учествувала во повеќе научни трудови, од кои еден објавен во научно списание, а останатите се објавени во зборници од научни собири, и тоа:

1. **Irena Misic**, Filip Janushevski, Dejan Risteski, Lidija Poposka. Subclavian crush syndrome and inappropriate shocks in patients with implantable cardioverter defibrillator. 2022 Vol5(3) 25-29.
2. **I. Misic**, E. Kandic, J. Nestorovska, K. Gjorgjioska, M. Bosevski. Postpartum venous thromboembolism. -постер презентација Vessels Seminar 2022
3. **I. Misic**, F. Janushevski, E. Kandic, L. Poposka. Rhythm and Conduction disturbances in cardiac sarcoidosis. Macedonian Congress of Cardiology 2023, Ohrid
4. **I. Misic**, F. Janushevski, J. Taleski, D. Risteski, L. Poposka. Twiddler Syndrom. Highlights in cardiovascular diseases
5. A. Georgiava, **I. Misic**, I. Kuzamonovski, V. Andova, L. Poposka, J. Taleski. PVCs as the first manifestation of underlying structural heart disease in young adults. Highlights in cardiovascular diseases
6. **I. Mishikj**, S. Jovchevska, B. Dimitrovska, O. Bushljetikj. Dual antiplatelet pretreatment of patients with ST-elevation myocardial infarction transported to primary PCI center. First Macedonian Congress in Internal Medicine
7. I. Kuzamonovski, E. Kandic, **I. Mishikj**, M. Otljanski, H. Pejkov. Early Coronary angiography after out of hospital cardiac arrest-case report. First Macedonian Congress in Internal Medicine
8. I. Kuzamonovski, A. Georgieva, **I. Misic**, N. Manev, E. Kandic, O. Busljetic. Use of procalcitonin as a negative predictive marker for antibiotics use in patients with COVID-19-Case report. Congress of infectious diseases with international participation 2022

9. **I. Misic**, T. Konjanovski, A. Ilieva, M. Trajkova, E. Kandic, J. Nestorovska. Homocysteine and MTHFR mutations in association with thrombosis and coronary artery diseases. Highlights in cardiovascular diseases 2021
10. J. Nestorovska, M. Srbinovska, E. Grueva Nastevska, A. Chelikjikj, **I. Mishikj**, E. Kanikj, M. Gerasovska. Myocarditis-Clinical Diagnostic Challenge. Highlights in cardiovascular diseases 2021
11. **I. Misic**, L. Poposka, E. Kandic, D. Cvetkovski, M. Boshevski. Wolf Parkinson White (WPW) Syndrome, evaluation and management in young athlete (Case report). e-journal CVMbr5
12. J. Nestorovska, A. Chelkikj, M. Srbinovska Josifovska, **I. Mishikj**, D. Petkovska. Acute heart failure in patients with infective endocarditis. Internatinal Symposium of cardiovascular Imaging and Covid-19 experience in collaboration with EACVI Heart Imagers of Tomorrow. Abstract Book. 3-4th October, Skopje, North Macedonia.
13. E. Kandic, D. Risteski, **I. Misic**, E. Grueva, F. Janusevski, A. Chelikic, J. Taleski. Deep venous thrombosis following non- AF ablation procedure “. 2nd International symposium of thrombosis. Macedonian Society of Cardiology. April, 9-10th 2021

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Ирена Мишиќ активно е вклучена во стручно-апликативната работа при Универзитетска клиника за кардиологија. Се има здобиено со сертификат од повеќе курсеви во делот за програмирање на траен електростимулатор од Medtronic Academy, како и сертификати од European Resuscitation Council (ERC), за базична кардиопулмонална ресусцитација и употреба на автоматски надворешен дефибрилатор и за напредна кардиопулмонална ресусцитација. Стручно усовршување во странство има остварено за време на студиски престој при Универзитетска клиника во Љубљана, Словенија, во 2013 и 2015 година, дел од Еразмус-програма, студиска размена во времетраење од 6 месеци.

Во моментот е член на: Македонско здружение по кардиологија, Европско здружение за срцев ритам и Европско здружение за кардиологија.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ирена Златко Мишиќ

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,35	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англиски јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (ЦЕФР). 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. 4. Датум на издавање на документот: 18.3.2025	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Матеј Отљански

Биографски податоци

Кандидатот Матеј Отљански е роден 1995 година, во Скопје. Основното и средното образование го завршил во Скопје, со одличен успех. Во учебната 2013/2014 година се запишал на Медицинскиот факултет во Скопје, а дипломирал на 3.6.2019 година на Медицинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, со просечен успех 9,05. Во тек на студиите посетувал семинари и медицински работилници. На 30.12.2019 година го положил испитот од Лекарска комора и се стекнал со лиценца за работа како лекар. Од јануари 2021 година, три месеци бил вработен во Приватна здравствена установа – специјалистичка ординација по интерна медицина КОР-МЕДИКО – Скопје, како доктор по медицина. Од април 2021 година е вработен на Универзитетската клиника за кардиологија, на Одделот за интензивна кардиолошка нега. Од 10.11.2022 година започнал со специјализација по кардиологија.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик и има познавање од германскиот јазик.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научноистражувачка работа

Д-р Матеј Отљански досега е коавтор на научно-стручни трудови објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и научни публикации објавени во зборници на трудови од научно-стручни собири.

За овој избор, кандидатот доставува за рецензија 4 научно-стручни труда објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор и 4 труда објавени во зборници на трудови од научно-стручни собири, и тоа:

1. Otljanski A, Nikolovski A, **Otljanski M**. Diagnostic and complications of Covid 19 surgical patients. J Cardiol Curr Res. 2021;14(4):86–88.
2. Тамара Савеска, Оливија Ефинска Младеновска, Кристина Стаматовска, Магдалена Отљанска, Фросина Арнаудова, **Матеј Отљански**, Мери Киријас, Александар Петличковски, Дејан Трајков. Type of CYP450 2C19 gene metabolizers in patients undergoing percutaneous coronary intervention in the republic of North Macedonia –a pilot study. Journal of Morphological Sciences 2022;Vol 5 (3):78-84.
3. Otljanski A, Nikolovski A, **Otljanski M**. Pre-operative assessment on patient for laparoscopic cholecystectomy with B12 anemia:Case report. Macedonian Journal of Anaesthesia, 2024, Vol 9 No1,69.
4. Irena Mitevska, Irina Kotlar Velkova, Elena Grueva Nastevska, Enes Shehu, Dusan Petkovski, Ana Chelikic, Elma Kandic, **Matej Otljanski**, Vasil Papastiev. Capecitabine-induced Cardiotoxicity Complicated with Acute Coronary Syndrome and Acute Heart Failure: A Case Report and Review of Scientific Data. Cardiologia Croatica, 2025;20(3-4):78.
5. **М. Отљански**, И. Здравковски, Ф. Јанушевски, И. Митевска, Е. Груева, О. Бушлетиќ. Кардиоген шок како компликација на акутен миокарден инфаркт. Постер-презентација на симпозиум „Новини во кардиологијата“, 3.10.2021.
6. **М. Отљански**, И. Богеска, Т. Коњановски, Д. Петковски, О. Бушлетиќ. Акутна дисекација на аорта (тип Станфорд Б). Постер-презентација на симпозиум „Новини во кардиологијата“, 4.11.2022.
7. И. Богеска-Наумовска, Б. Димитровска, **М. Отљански**, Д. Петковски, В. Андова. Incidental diagnosis of chronic ascending aortic dissection during diagnostic coronary angiography:rare but life-savinag. Постер-презентација на симпозиум „Новини во кардиологијата“, 4.11.2022

8. I. Kuzmanovski, E. Kandic, I. Misik, **M. Otljanski**, H. Pejkov. Early Coronary Angiography After Out-of Hospital Cardiac Arrest –Case report. Прв македонски конгрес по интерна медицина, 19 – 22 мај 2022.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Матеј Отљански е активно вклучен во стручно-апликативната дејност на Клиниката за кардиологија, во амбулантското и болничко водење на пациенти со кардиоваскуларни заболувања, како и водење на пациенти во единицата за интензивна кардиолошка нега. Член е на: Македонско кардиолошко здружение, Европско здружение по кардиологија и Македонска асоцијација за артериска хипертензија.

Присуствувал/учествувал на бројни стручни предавања и работилници од областа на кардиологијата, на повеќе домашни и странски симпозиуми, меѓу кои: Прв симпозиум на Македонското и Српското здружение за кардијална, торакална, васкуларна и ендоваскуларна хирургија, јуни 2022 година, Симпозиум по интервентна кардиологија во Белград, 2022 година, Работилница за базична ехокардиографија, март 2023 и октомври 2024 година, Школа за напредната срцева слабост, декември 2023 година, Европски конгрес по кардиологија, 2023 година, Амстердам.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Матеј Зоран Отљански

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: интерна медицина

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 9,05.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Сертификат за англиски јазик, ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 21.3.2025	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

Д-р Александра Гулевска Вучиниќ

Биографски податоци

Д-р Александра Гулевска Вучиниќ е родена на 30.1.1988 година во Битола, РС Македонија. Основно и средно образование има завршено во Битола. Основно образование, со одличен успех, завршила во основното училиште „Св. Кирил и Методиј“ во Битола, РС Македонија, а средно образование, со одличен успех (2001 – 2006 год.), завршила во СОУ Гимназија „Јосип Броз-Тито“ во Битола, РС Македонија. На Медицинскиот факултет во Скопје, дипломирала на 15.5.2012 година, со просечен успех 8,65. На 15.12.2012 година го положила стручниот испит и се стекнала со лиценца за работа како доктор на медицина.

Специјализацијата по специјалноста кардиологија ја завршила и го положила специјалистичкиот испит пред испитната комисија на Медицинскиот факултет во Скопје, на 5.2.2020 година, по што се стекнала со звањето специјалист по кардиологија.

Од 2016 до 2023 година е вработена во ГОБ „8-ми Септември“, Скопје, РС Македонија.

Од декември 2023 е вработена на Универзитетската клиника за кардиологија, на Одделот за периферна артериска болест, каде што е активно вклучена во водење и третман на пациентите и е дел од тимот на васкуларната лабораторија и тимот на лабораторијата за ехокардиографија. За време на целото досегашно работно искуство, имала можност активно да е вклучена во третманот на пациентите со срцева слабост, периферна артериска болест и венски тромбемболизам.

Од ноември 2021 година е запишана на докторски студии за студиската програма Медицински науки и здравство – Клиничка медицина на Медицински факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, и поседува уверение од Филолошки факултет „Блаже Конески“ за познавање на англиски јазик, ниво Б2, според Европската јазична рамка на Советот за Европа од март 2025. Има почетно ниво на познавање на шпанскиот и францускиот јазик. Поседува сертификати и одлични практични познавања од областа на информатиката и компјутерските програми.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката, врз основа на доставената документација која е од важност за изборот.

Научно истражувачка дејност

Во рамки на научноистражувачката работа, кандидатката ги приложува за рецензија следните трудови објавени во научни списанија, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор:

1. Bosevski M, Mitevska I, Pavkovic M, Klincheva M, Lazarova ET, Velkova E, Stojanoski Z, Kostova N, Jordanova SP, Petkoska D, Mancheva M, **Gulevska A.**, Baloski M, Hadjiev V, Kristevski G, Krlevska V, Bojovski I, Jovanovski M, Nedelkovska V, Gjorgievski A. Special Conditions in Venous Thrombembolism – Case Series. Pril (MAKedon Akad Nauk Umet Odd Med Nauki). 2019 Oct 1;40(2):103-111. doi 10.2478/prilozi-2019-0021.
2. Lazarovska K, **Gulevska A.** Embolic stroke due to cardiac thrombi, International Journal of Knowledge. (2022); vol.52 No.4:439-411. The Teacher of the Future.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Александра Гулевска Вучиниќ активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за кардиологија во Скопје, во амбулантската дејност, одделение и неинвазивна дијагностика.

Била учесник на повеќе македонски конгреси со меѓународно учество (Охрид, Струга, Скопје), со свои усни презентации, странски медицински семинари и симпозиуми, како и ехо-работилници во земјата и во странство (Пролетна кардиолошка работилница, април 2025, Копоник, ЕСНО Serbia 2024, Конгрес ехокардиографског удружења Србије са меѓународним учешћем, EASD postgraduate course (Атина, Букурешт, Тирана, Загреб, Киев), конгреси за срцева слабост, хипертензија).

Од 2018 до 2022 била истражувач во национален регистар за пациенти со атријална фибрилација (EORP-AF III Registry), Cohort profile: The ESC EURObservational Research Programme Atrial Fibrillation III (AF III) Registry. 2025 (студија во тек) – истражувач во проспективна неинтервенциска студија со наслов: Евалуација на терапевска ефикасност и безбедност на РЕФИДОРО (rosuvastatin/ezetimibe) таблети од 10mg/10mg; 20mg/10mg или 40mg/10mg, кај пациенти со хиперхолестеролемија во примарна и секундарна превенција од КВ настани.

Активен испитувач е при Лекарската комора на РС Македонија за полагање стручен испит.

Во моментот е активен член на: Македонско здружение по кардиологија, European Society of Cardiology (ESC), European Heart Rhythm Association (EHRA), European Association of Cardiovascular imaging (EACVI) и Македонско лекарско друштво (МЛД).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Ристо Гулевска Вучиниќ

Институција: Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

Научна област: ИНТЕРНА МЕДИЦИНА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ
за факултети кои имаат студиски програми на интегрирани прв и втор циклус
студии

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено интегрирани прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити, со остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) Просечниот успех изнесува: 8,65.	ДА
2	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски 2. Назив на документот: Сертификат за англиски јазик, ниво Б2 според европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR) 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 4. Датум на издавање на документот: 21.3.2025	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.

Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.

Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Стефан Филиповски, д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев, д-р Моника Тушевска Митковска, д-р Сабир Сулејман, д-р Соња (Бочварова) Момчиловиќ, д-р Стефан Пејковски, д-р Ирена Димитровска, д-р Елена Павлевска, д-р Ардиан Мемети, д-р Марија Тошевска Стефаноска, д-р Мими Силјановска, д-р Рабије Мустафа, д-р Ирена Мишиќ, д-р Матеј Отљански и д-р Александра Гулевска Вучиниќ.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека сите наведени кандидати поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето асистент по предметот Интерна медицина.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, кандидатите: д-р Стефан Филиповски, д-р Оливера Ѓеорѓиева Јанев, д-р Соња (Бочварова) Момчиловиќ, д-р Стефан Пејковски, д-р Ирена Димитровска, д-р Елена Павлевска и д-р Ирена Мишиќ да бидат избрани во звањето асистент по предметот Интерна медицина.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Бети Тодоровска, с.р.
Доц. д-р Сава Пејковска, с.р.
Доц. д-р Лада Трајческа, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „МИКРОБИОЛОГИЈА НА
ХРОНИЧНИТЕ РАНИ, ЕВАЛУАЦИЈА НА ПОТЕНЦИЈАЛОТ ЗА СОЗДАВАЊЕ
БИОФИЛМ И ОСЕТЛИВОСТ КОН АНТИМИКРОБНИТЕ АГЕНСИ НА ИЗОЛАТИТЕ“
ОД Д-Р ЈУЛИЈА МИТРОВА ТЕЛЕНТА, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ
ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 22.5.2025 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката д-р Јулија Митрова Телента со наслов: „Микробиологија на хроничните рани, евалуација на потенцијалот за создавање биофилм и осетливост кон антимикробните агенси на изолатите“, во состав: проф. д-р Сузана Николовска (претседател), проф. д-р Никола Пановски (ментор), проф. д-р Катерина Дамевска (член), проф. д-р Жаклина Цековска (член) и проф. д-р Весна Гривчева Пановска (член).

Комисијата, во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Јулија Митрова Телента, со наслов: „Микробиологија на хроничните рани, евалуација на потенцијалот за создавање биофилм и осетливост кон антимикробните агенси на изолатите“, содржи 156 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,15 проред и големина на букви 12, 331 библиографска единица, меѓу нив научни трудови, статии, книги и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 7 глави, вовед, мотив, цели, материјал и методи, резултати, дискусија и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Првата глава од докторската дисертација е насловена **Вовед**. Во воведот на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето, хипотезата, истражувачките прашања, теоретската рамка и методите на истражувањето. Кандидатката укажува дека со ова истражување се разгледува значењето на хроничните рани како сериозен клинички и јавноздравствен проблем, со акцент на нивната комплексна биолошка природа и влијанието на микробиолошките фактори, посебно формирањето на биофилмот и осетливоста кон антимикробните агенси на изолатите од рани како значаен фактор во процесот на нивното заздравување. Детално се дефинираат и се класифицираат различните типови на рани според повеќе критериуми: етиологија, времетраење, степен на контаминација и морфолошки карактеристики, при што особено внимание се посветува на хроничните рани. Во продолжение се објаснуваат четирите фази на заздравување на раната – хемостаза, инфламација, пролиферација и ремоделирање – и се нагласува дека нарушувањето на било која од овие фази може да доведе до хроничитет. Исто така, се анализираат бројни фактори што влијаат врз процесот на заздравување, вклучувајќи оксигенација, возраст, стрес, нутритивен статус, обезност и инфекции. Се посочува важноста на прецизна диференцијација на микробната состојба на раната (од контаминација до инвазивна инфекција) и се објаснуваат последиците од пролонгирана инфламација врз ткивната структура и функција. Кандидатката, во воведниот дел од дисертацијата, демонстрира исклучителна научна прецизност и интердисциплинарен пристап при анализата на кожниот микробиом и неговата патофизиолошка улога во хроничните рани. Во делот посветен на **хроничните рани**, се елаборира значењето на микробниот товар и неговата улога во формирање на биофилм, со осврт на резистенцијата кон терапија и забавено заздравување. Детално се разгледуваат доминантните бактериски родови, како *Staphylococcus*, *Pseudomonas*, вклучително и нивната динамика во времето и врската со прогнозата. Кандидатката прецизно го акцентира и микробиомот – често занемарен аспект во микробиолошките истражувања

на кожата. Посебно е вредно истакнувањето на присуството и патогеноста на родовите *Candida*, *Aspergillus* и *Trichosporon* кај хронични рани, како и нивната потенцијална поврзаност со одложено заздравување. Во овој контекст, јасно се идентификуваат интеракциите помеѓу бактериската и габичната компонента на микробиомот, како и нивната клиничка релевантност.

Во делот за **биофилмот**, изложен е темелен и структуриран преглед на неговата дефиниција, структура и динамика на развој. Разгледани се сите фази на биофилмска организација, како и молекуларните механизми на кворум сензорирање, со специфични примери кај *Staphylococcus aureus* и *Pseudomonas aeruginosa*. Понатаму, се обработува **полимикробната природа на биофилмовите**, со фокус на синергистичките интеракции меѓу бактерии и габи, особено интеракцијата меѓу *S. aureus* и *C. albicans*, која се истакнува како модел за биофилмска стабилност и терапевтска отпорност. Посебно внимание заслужува обработката на имунолошките ефекти на биофилмот, каде што се документираат докази за неговата инхибиторна улога врз неутрофилната активност и општиот воспалителен одговор, што резултира со хроничност на раната. Ова е дополнето со податоци од експериментални модели и анализи на молекуларни механизми. Во однос на **терапевтските импликации**, се сугерираат стратегии за комбинирана антифунгална и антибактериска терапија, вклучувајќи потенцијални таргети како габичниот екстрацелуларен матрикс и кворум сензорните (quorum sensing-QS) сигналните патеки.

Се истакнува дека и покрај постоењето на клинички критериуми предложени од релевантни меѓународни тела, сè уште недостасува валидиран златен стандард за дијагноза. **Дијагностичките пристапи** се групираат во морфолошки, микробиолошки и молекуларни техники, секоја со свои предности и ограничувања. Морфолошките методи, како хистологија и микроскопија, бараат инвазивно земање примероци, а микробиолошките култури се ограничени поради присуство на животоспособни, но некултивирачки бактерии (viable but non-culturable – VBNC) бактерии. Молекуларните техники, вклучувајќи 16S rRNA секвенционирање и PNA-FISH, овозможуваат прецизна детекција на некултивирачки патогени, но имаат високи технички барања. Посебно внимание се посветува на нови неинвазивни методи како *wound blotting* и транскриптомска анализа, кои ветуваат поголема сензитивност и клиничка применливост. Кандидатката заклучува дека комбинираните и интегрирани дијагностички стратегии се иднината во детекцијата на биофилмот кај хронични рани. Претставени се **комбинирани терапии** со пробиотици и мезенхимални матични клетки (mesenchymal stem cells-MSC), кои покажуваат потенцијал за инхибиција на биофилм, модулација на имунитет и подобрување на заздравувањето. Сепак, потребни се дополнителни клинички докази за нивна широка примена.

Понатаму, изложен е клиничкиот консензус за важноста на холистичкиот пристап во третманот – таканаречен негa на рани заснована на биофилм (Biofilm-Based Wound Care-BBWC), кој вклучува агресивен дебридман, антимикуробна терапија и стратегии за превенција на реформација на биофилм. Опишани се методи за превенција, дисрупција и контрола на биофилмот, како и значењето на редовна клиничка проценка.

Во последниот дел се обработува **антибиотската резистенција** кај биофилмовите, каде што се нагласува нивната сложена, мултифакторска природа – од физички бариери, преку метаболичка инерција, до генетски адаптации како кворум сензорирање и излучување на лекови. Заклучно, се потенцира потребата од нови мултимодални стратегии насочени кон повеќе таргети за ефикасна елиминација на биофилмот.

Овој дел претставува силна теоретска основа за понатамошното истражување, нагласувајќи ја сложеноста на процесите кои стојат зад хроничните рани и потребата од мултидисциплинарен пристап во нивното лекување.

Втората глава ги анализира **мотивите** за спроведување на истражувањето, истакнувајќи го значењето на хроничните рани како сериозен клинички и јавноздравствен проблем, со оглед на нивниот упорен тек, високи трошоци за лекување и негативното влијание врз квалитетот на животот на пациентите. Се нагласува клучната улога на микробиолошките фактори, особено присуството на биофилм и антимикуробно-резистентни патогени, во одржувањето и

вложувањето на хроничитетот на раните. Мотивацијата за истражувањето произлегува од потребата за подлабоко разбирање на патогеноста, отпорноста и потенцијалот за создавање на биофилм на микроорганизмите, со крајна цел подобрување на дијагностичките и терапевтските пристапи. Очекуваниот придонес на истражувањето е насочен кон развој на нови, поефективни стратегии за таргетирана антимикуробна терапија и контрола на биофилмот во клиничката пракса.

Третата глава ги анализира **целите** на истражувањето, кои се дизајнирани за подобро разбирање на улогата на микробиолошките агенсии кај хроничните рани. Целите се поделени на општа цел и специфични цели, секоја со јасно дефиниран фокус и објаснување на нивната релевантност.

Општата/генералната цел е да се испита присуството на микроорганизми, нивниот капацитет за формирање биофилм и нивната чувствителност на антимикуробни средства.

Првата специфична цел е насочена кон проценка на брзината и степенот на заздравување на хроничните рани кај пациентите со и без изолати на микроорганизам.

Втората специфична цел на студијата се фокусира на истражување на влијанието на присуството и видот на микроорганизмот врз резултатите од лекувањето.

Третата специфична цел е фокусирана кон проценката на брзината и степенот на заздравување на раните кај пациенти со изолати кои формираат биофилм споредено со пациенти со изолати кои не формираат биофилм.

Четвртата специфична цел е насочена кон утврдување на влијанието на присуството на биофилмот и степенот на негова продукција врз времето на заздравување на раните.

Петтата специфична цел на студијата се фокусира на истражување дали биофилм продуцирачките бактерии се поотпорни на антимикуробни средства од оние кои не го продуцираат при антимикуробна терапија *in vivo*, споредено со резултати од *in vitro* испитување.

Целите се прецизно дефинирани и насочени кон генерирање на значајни клинички сознанија со потенцијал за унапредување на третманот на хронични рани.

Четвртата глава од докторската дисертација е насловена „**Материјал и методи**“. Ги анализира дизајнот, локацијата, големината на примерокот, критериумите за влез и исклучување, методите за собирање и обработка на податоци кои се користени во истражувањето, статистичките методи за анализа на податоци. Оваа глава е структурирана соодветно, со јасно дефинирани потточии кои ги опфаќаат сите потребни аспекти за транспарентност и репродуктивност на студијата.

Студијата е дефинирана како проспективна и спроведена е на УК за дерматовенерологија и Институтот за микробиологија и паразитологија при Медицинскиот факултет во Скопје, со одобрение од етичката комисија и информирана согласност од пациентите.

Вклучени се 100 пациенти со хронични рани на долни екстремитети, над 18 години, од двата пола. Критериумите за вклучување и исклучување се јасно дефинирани, што ја гарантира релевантноста на примерокот.

Поделбата во групи според изолација на патоген микроорганизам (испитувана група) и без таков наод (контролна група) е соодветна за целите на студијата, со добиен однос 67:33 што овозможува релевантна споредба.

Методолошки пристапи:

Клиничка проценка и собирање податоци: кај секој пациент е земена детална анамнеза и направен е дерматолошки преглед, што е клучно за правилна класификација и следење на хроничните рани. Употребата на стандардизирани прашалници (Анекс 1 и Анекс 2) овозможува систематско собирање на податоци поврзани со општото здравје, социјалниот статус и деталите за раната (време, претходен третман, димензии), што придонесува за комплексна анализа.

Објективна проценка на раните: димензиите на раните се мерени дигитално со помош на софтверот *SketchAndCalc*, што овозможува прецизни мерења, а со колор дуплекс ултразвук се исклучува акутен тромботски процес, што ја зголемува безбедноста и точноста на класификацијата.

Микробиолошки методи: земените примероци од раните се подложени на микроскопски грам-препарат за ориентација на видот на микроорганизмите (Грам+/- бактерии, квасници), што е стандардна и брза дијагностичка техника. Култивирање на примероците е спроведувано на специфични хранливи подлоги за аеробни, анаеробни бактерии и квасници, со соодветни услови на инкубација, овозможувајќи комплексна идентификација. За идентификација користени е и автоматизиран систем VITEK 2 за поточна и брза дијагноза, особено кај необични или тешко идентификувани соеви.

Испитување на антимикробната осетливост: применет е стандардниот диск дифузионен метод на Muller Hinton агар, како и на крвен агар за специфични бактерии, со инкубација во различни услови во зависност од бактеријата. Антибиотскиот спектар кој се испитува е широк, опфаќајќи најчесто употребувани и критично важни лекови, што дава комплетна слика за резистенција. Осетливоста е дополнително потврдена со автоматизиран VITEK 2 систем, а резултатите се интерпретираат според стандардите на Европскиот комитет за тестирање на чувствителност на антимикробни средства (European Committee on Antimicrobial Susceptibility Testing-EUCAST), што гарантира усогласеност со меѓународни протоколи.

Чување и документација на изолатите: секој сој е документиран и чуван во замрзната состојба со претходно култивирање на триптиказа соја солан агар подлога по претходна инокулација во триптиказа соја бујон, за да потоа со суплементација со глицерол се чува на -80°C , што спречува генетски промени и овозможува репликација на експериментите. Употребата на референтен сој за контрола ја гарантира валидноста на лабораториските методи.

Процена на биофилм: скринингот за слуз-продуцирачки соеви е извршен со проверен метод за адхеренција и боење со сафранин во стаклени епрувети. За подетална квантитативна проценка на биофилмот, користен е методот за детекција на биофилмот преку култивирање на микроорганизмите во микротитрациски плочки (Tissue culture plate method-TCP), што е препознаен стандард во микробиологијата. Масата на биофилмот е измерена спектрофотометриски со бојата кристал виолет, при што резултатите се интерпретираат според ригорозно дефинирани критериуми, овозможувајќи проценка на интензитетот на биофилм продукцијата.

Статистичка анализа: податоците се анализирани со соодветни тестови за нормалност (Kolmogorov-Smirnov, Shapiro-Wilk), непараметарски тестови за споредба на категоријски и квантитативни податоци (Chi-square, Fisher exact, Mann-Whitney, Kruskal-Wallis ANOVA). Сето тоа овозможува ригорозна и точна статистичка обработка, со јасно дефинирана граница за статистичка значајност ($p < 0.05$).

Петтата глава од докторската дисертација, насловена **Резултати**, претставува клучен дел од трудот кој ги изложува наодите од истражувањето преку табеларна, графичка и текстуална презентација. Резултатите се обработени систематично, детално и соодветно на поставените цели на истражувањето, овозможувајќи читателот да ги разбере главните наоди и нивното значење.

Структурата на примерокот е добро избалансирана според пол (51 % мажи, 49 % жени), со широк возрастен распон (30 – 92 години) и просечна возраст од 63,9 години, што е репрезентативно за популацијата кај која хроничните рани се најчести.

Во однос на коморбидитетите, доминира хипертензијата (59 %), потоа хиперлипидемија (26 %) и дијабетес мелитус (23 %), што е очекувано имајќи ја предвид етиопатогенезата на раните. Дополнително, висок процент на пациенти (90 %) имаат барем едно хронично заболување, што ја потенцира комплексноста на третманот кај оваа група.

Анализирани се 106 рани, при што кај 95 % од пациентите е присутна само една рана, што го олеснува фокусирањето на динамиката на заздравување. Просечното траење на раните е 11,1 недели, со медијана од 8 недели, што укажува на добро дефиниран критериум за хроничност (>4 недели). Локализацијата на раните, главно, е на потколеницата (67 %). Воспалителни знаци се евидентирани кај 80 % од пациентите, најчесто црвенило (54 %) и болка (50 %), додека секреција е ретка (2 %).

Во делот за **клинички знаци на биофилм**, продолжено заздравување е најчестиот индиректен показател (86 %), а истиот процент пациенти покажале и промени во околината на раната. Преовладува хиперпигментација (56 %) и еритем (61 %).

Во делот за **микробиологија на рани** од вкупно опфатени 100 испитаници со хронични рани, кај 67 % од пациентите е изолиран патоген микроорганизам, додека 33% од пациентите се без изолат од рана. Најчести изолирани патогени се *Staphylococcus aureus* (35,82 %), *Pseudomonas aeruginosa* (19,4 %), *Enterobacter* spp. (19,4 %) и *Escherichia coli* (17,91 %). Грам-негативните бактерии се почесто застапени (59,79 %) во споредба со Грам-позитивните (40,21 %). Полимикробна инфекција е присутна кај 29,85 % од раните со изолат, со најчеста комбинација *S. aureus* и *P. aeruginosa* или *Enterobacter*.

Клиничките знаци за воспаление се почести кај пациентите со изолат (85,07 %) во споредба со оние без изолат (69,7 %), но разликата не е статистички значајна ($p=0.071$). Црвенило е сигнификантно почесто кај пациентите со изолат (67,16 % vs 27,27 %, $p=0.00017$), додека болката и отокот не покажуваат статистички значајни разлики. Присуството на секрет од рана е ретко. Следењето на клиничките знаци за биофилм покажува дека само пациентите со изолат имаат неуспешен антибиотски третман (10,45 %) и чести повторувачки инфекции (17,91 % vs 3,03 %, $p=0.055$). Промени во околината на раната (еритем, екзематизација) се значително почести кај пациентите со микробиолошки изолати, со најизразена разлика кај еритемот (76,12 % vs 30,3 %, $p=0.00001$) и екзематизацијата (25,37 % vs 6,06 %, $p=0.028$). Хиперпигментација и губиток на влакна не покажуваат значајни разлики меѓу двете групи.

Овие наоди сугерираат значајна поврзаност меѓу микробната колонизација и одредени клинички карактеристики на хроничните рани, со можни импликации за дијагноза и третман.

Во студијата анализирани се вкупно 88 бактериски изолати добиени од првични брисеви на хронични рани, со цел да се процени нивниот капацитет за создавање на биофилм ин витро. Анализата е извршена со помош на TCP-метод и мерење на оптичката густина (optical density-OD), при што е применета стандардизирана „cut-off“ вредност ($OD_c = 0.1181$), пресметана врз основа на негативните контроли. Изолатите се класифицирани според интензитетот на биофилм продукција на следниов начин: **отсуство на биофилм**: $OD < 0.1181$; **слаб биофилм**: $0.1181 < OD < 0.2362$; **умерен биофилм**: $0.2362 < OD < 0.4724$; **силен биофилм**: $OD > 0.4724$

Од вкупно анализираниите 88 изолати, **63 (71,59 %) се со потенцијал за создавање на биофилм**. Најголем дел од нив се со силен или умерен потенцијал. Изолатот на *MRSA* кој создава биофилм е со силен потенцијал; 3 од 4 изолати на *Escherichia coli* со продукција на биофилм (75 %) се со умерен потенцијал, 1 изолат (25 %) е со силен потенцијал; од 18 изолати на *Staphylococcus aureus* со потенцијал за биофилм, 5 (27,78 %) имаат слаб потенцијал, 4 (22,22 %) имаат умерен потенцијал, 9 (50 %) имаат силен потенцијал; 2 (50 %) изолати на *Proteus* поединечно од вкупно 4 кои продуцираат биофилм се со слаб и умерен потенцијал; 1 од 4 изолати на *Enterococcus* со продукција на биофилм (25 %) е со слаб потенцијал, 3 (75 %) изолати се со силен потенцијал; од 11 изолати на *Pseudomonas aeruginosa* со потенцијал за биофилм, 1 изолат (9,09 %) е со слаб потенцијал, 2 (18,18 %) се со умерен потенцијал, 8 (72,73 %) имаат силен потенцијал; од 12 изолати на *Enterobacter* со потенцијал за биофилм, 3 (25 %) имаат слаб потенцијал, 3 (25 %) имаат умерен потенцијал, 6 (50 %) имаат силен потенцијал; 2 изолати на *Candida* со потенцијал за биофилм имаат силен потенцијал, слаб потенцијал има изолатот на *Acinetobacter* и на *Achromobacter denitrificans* со продукција на биофилм, изолатот на *Stenotrophomonas maltophilia*, 3 изолати на *Corynebacterium gr. JK* и изолатот на *недиференцирани Грам(-) бацили* имаат силен потенцијал.

Резултатите од направените контролни брисеви кај пациентите после спроведен соодветен антибиотски третман се негативни кај сите изолати на *MRSA*, негативни се 6/9 (66,66 %) изолати на *Escherichia coli*, 14/22 (63,63 %) изолати на *Staphylococcus aureus*, 5/6 (83,33 %) изолати на *Proteus*, 3/5 (60 %) изолати на *Enterococcus*, 8/13 (61,54 %) изолати на *Pseudomonas aeruginosa*, 11/13 (69,23 %) изолати на *Enterobacter*, 2/3 (66,67 %) изолати на *Corynebacterium gr JK*, сите

изолати на *Acinetobacter*, *Stenotrophomonas maltophilia*, *Serratia*, неидентифицирани **Грам(-)** бацили и *Achromobacter denitrificans*.

Од изолатите во контролните брисеви еден изолат на *Escherichia coli* 1(100%) продуцира биофилм, при што истиот е со умерен потенцијал; од 7 изолати на *Staphylococcus aureus* со потенцијал за биофилм, 3 (42,85 %) имаат слаб потенцијал, 1 (14,28 %) умерен потенцијал, 3 (42,85 %) имаат силен потенцијал; изолатот на *Proteus* со биофилм е со слаб потенцијал; 1 од 2 изолати на *Enterococcus* со продукција на биофилм (50 %) е со умерен потенцијал, и 1(50%) со силен потенцијал; од 5 изолати на *Pseudomonas aeruginosa* со потенцијал за биофилм, 1 изолат (20%) е со слаб потенцијал, 2 (40 %) имаат умерен потенцијал, 2 (40 %) имаат силен потенцијал; од 2 изолати на *Enterobacter* со потенцијал за биофилм, 1 (50 %) има слаб потенцијал, 1 (50 %) умерен потенцијал; 2 изолати на *Candida* со потенцијал за биофилм имаат силен потенцијал; и изолатот на *Corynebacterium gr. JK* 1 (100 %) во контролниот брис е со слаб потенцијал.

Во однос на **брзината и степенот на здравувањето на раните** третманот на раната е успешен кај 38% пациенти. Излекувањето најчесто е постигнато за 4 недели – 20 пациенти (52,63 %). Значајно почесто здравување на раната имаат пациентите без изолирани микроорганизми, односно, третманот на раната е успешен кај 27 (81,82 %) пациенти без изолат и 11 (16,42 %) пациенти со изолат на микроорганизми. Оваа разлика е статистички сигнификантна ($p < 0.0001$).

Пред почеток на третманот, површините на раните не се разликуваат сигнификантно кај пациентите со и без позитивен изолат ($p = 0.088$). Статистички несигнификантна е разликата во површината на раната кај пациентите со позитивен и негативен изолат првата и втората недела по почетокот на третманот ($p = 0.0925$ и $p = 0.074$, соодветно). По 3 недели од третманот разликата во површината на раната кај пациентите со позитивен и негативен изолат е статистички сигнификантна ($p = 0.032$). Површината на раната е сигнификантно поголема кај пациентите со позитивен изолат; (mean 7.11 ± 6.2 vs 4.18 ± 2.2 cm², median 5.53 vs 3.83 cm²). И по 4 недели третман, раните кај пациентите со изолат на микроорганизми се со сигнификантно поголема површина од пациентите без изолат ($p = 0.01$).

Во однос на **влијанието на видот на микроорганизмот врз здравувањето на раните**, истражувањето покажува дека здравувањето на раната сигнификантно е асоцирано со инфицирање на раната со *Staphylococcus aureus* ($p = 0.0004$), и се должи на значајно почеста колонизација на раните со оваа бактерија со успешен третман (81,82 % vs 23,21 %).

Во однос на **влијанието на потенцијалот за создавање биофилм врз здравувањето на раните**, истражувањето покажува дека во групата пациенти со изолирани микроорганизми, здравувањето на раната не зависи сигнификантно од нивниот потенцијал за продукција на биофилм ($p = 0.863$). Третманот на раната е успешен кај 9 (16,07 %) пациенти со и 2 (18,18 %) пациенти без потенцијал за создавање биофилм. Статистички несигнификантна е разликата во површината на раната кај пациентите со изолат со/без потенцијал за создавање биофилм во тек и по спроведениот третман ($p = 0.623$, $p = 0.588$, $p = 0.571$ и $p = 0.716$, соодветно првата, втората, третата и четвртата недела по почетокот на третманот). Во сите анализирани временски точки, поголема површина на рана е измерена кај пациентите од групата со изолат без потенцијал за создавање на биофилм во споредба со пациентите од групата со изолат со потенцијал за биофилм, но разликите се недоволни за статистичка сигнификантност.

Во однос на **степенот за создавање биофилм и влијанието на истиот врз здравувањето** се покажува дека здравувањето на раната сигнификантно зависи од степенот на продукција на биофилм ($p = 0.0006$). Здравување на раната е забележано кај 6 (50 %) пациенти со слаб потенцијал за создавање биофилм, 2 (16,67 %) пациенти со умерен и 1 (3,13 %) пациент со силен потенцијал за биофилм. Меѓугрупната компарација на изолатите со слаб, умерен и силен потенцијал за создавање биофилм покажува сигнификантна разлика меѓу групите со слаб и силен потенцијал, односно, третманот на раната е значајно почесто неуспешен кај пациентите со изолат со слаб потенцијал за биофилм споредено со пациентите со изолат со силен потенцијал – 6 (50%) vs 1 (3,13 %), $p = 0.0008$. Во групата пациенти со изолати кои формираат биофилм, пред третманот,

не е најдена статистичка сигнификантна разлика во површината на раната меѓу групите со слаб, умерен и силен потенцијал за создавање биофилм ($p=0.09$). Утврдено е дека површината на раната сигнификантно зависи од степенот на продукција на биофилм во целиот едномесечен третман (вкупна статистичка сигнификантна разлика од $p=0.0011$, $p=0.007$, $p=0.0032$ и $p=0.0028$, соодветно по 1, 2, 3 и 4 недели третман). Просечната површина на раната е највисока во групата со силен потенцијал за биофилм следено со групата со умерен и слаб потенцијал во секоја временска точка од една, две, три и четири недели по започнување на третманот. Post-hoc анализата за меѓугрупни споредби покажува дека вкупната статистичка сигнификантност се должи на значајно поголема површина на раната кај пациентите со изолат со силен наспроти слаб потенцијал за биофилм ($p=0.0096$, $p=0.0054$, $p=0.0024$, $p=0.0021$ соодветно).

Во делот за **антимикробната осетливост** на бактериските изолати добиени од пациенти со хронични рани, резултатите покажуваат дека резистентноста кон група пеницилини е со висок процент 90 %-100% кај Грам (+) и кај Грам (-) изолати. Кон групата цефалоспорини, 100 % резистентност имаат изолатите на MRSA, и повеќе од половина од Грам(-) изолати. Висока резистентност е докажана и кон карбапенемските антибиотици од страна на Грам (-) изолати.

Во однос на споредба на **антимикробната осетливост на биофилм-продуцирачките наспроти непродуцирачките изолати**, одредена со употреба на конвенционален метод (дифузион метод), резултатите покажуваат дека не постои разлика во осетливоста кон антимикробните средства помеѓу изолатите со и без потенцијал за биофилм.

Во однос на **антимикробната осетливост на изолатите споредена in vitro и in vivo**, резултатите укажуваат дека по спроведување на антибиотски третман изолатите од контролните брисеви се со понизок степен на создавање на биофилм. Ова најверојатно се должи на фактот дека биофилмот со неговата специфична градба и структура е механичка бариера за антибиотиците и го оневозможува нивното дејство.

Во однос на **мултирезистентноста кон лекови** (Multi Drug Resistance-MDR), дефинирана како резистентност кон еден или повеќе антибиотици од најмалку три различни групи на антибиотици, истражувањето покажува присуство на мултирезистентност кај сите изолати на MRSA, *Acinetobacter*, *Corynebacterium*, *Serratia*, *Негиференцирани Грам(-) бацили*. Останатите изолати покажуваат мултирезистентност кај 1/9 (11,11 %) од *Escherichia coli*, 2/22 (9,09 %) од *Staphylococcus aureus*, 7/13 (69,23 %) од *Pseudomonas aeruginosa*, 14/17 (82,35 %) од *Enterobacter*.

Шестата глава од докторската дисертација, насловена **Дискусија**, дава прецизна анализа и интерпретација на податоците добиени во истражувањето, поставувајќи ги наодите во контекст со релевантната литература. Во делот **Хроничните рани – социјален и економски товар на општеството** од оваа глава, кандидатката успешно ја нагласува мултидимензионалната тежина на хроничните рани – не само како медицински, туку и како економски и социјален проблем. Со вешта употреба на податоци од релевантни меѓународни извори, дискусијата ја добива потребната тежина и објективност. Воведувањето на концептот на микробиомот и неговата потенцијална улога во патогенезата на хроничните рани укажува на современ и иновативен научен пристап. Во делот **Анализа на основните карактеристики на пациентите**, кој се однесува на анализа на основните карактеристики на пациентите, се забележува детална споредбена анализа со релевантни меѓународни студии од Австрија, Финска и Малезија, при што се истакнуваат сличностите и разликите со наодите од спроведената студија. Посебно значајно е што се разгледува присуството на мултиморбидитет и врската меѓу хроничните рани и метаболичките болести. Делот **Микробиологија на хронични рани** од шестата глава – Дискусија претставува детална и сеопфатна анализа на микробиолошкиот состав на хроничните рани и нивната улога во патогенезата, хроничитетот и резистенцијата на инфекции. На јасен и логичен начин, презентирани се резултати од студии, како што е студијата на Беса и сор., со кои се споредуваат податоците од сопственото истражување. Овој компаративен пристап придонесува за подобра

валоризација на наодите, овозможувајќи подобро да се разберат микробиолошките сличности и разлики во глобален и локален контекст.

Особено вреднување заслужува систематскиот пристап при презентирање на застапеноста на поединечни патогени, како *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Enterobacter spp.* и *Escherichia coli*, при што се наведуваат и процентуалните застапености од различни географски региони. Така, наодите се добро позиционирани во рамките на актуелната научна литература. Укажувањето на полимикробноста на инфекциите, нејзината патофизиолошка релевантност и практични импликации во третманот дополнително ја зајакнува аналитичноста на поглавјето. Презентацијата на податоци е балансирана, при што се дадени и спротивставени наоди (на пример, споредбите помеѓу различни студии во однос на доминација на мономикробни наспроти полимикробни инфекции), што укажува на критичка научна мисла кај кандидатката. Воведувањето на концептот на **биофилм**, како и дискусијата за неговото значење за патогенезата и отпорноста на антибиотска терапија, е особено значајно и е елегантно поврзано со претходните микробиолошки наоди. Во делот **Присуство на биофилм во хроничните рани и потенцијал за создавање кај поедините изолати** од шестата глава – Дискусија покажано е дека присуството и степенот на биофилм продукција негативно влијаат врз ефективностa на третманот, односно заздравувањето на раните особено кај *Pseudomonas aeruginosa*. Особено вредна е констатацијата дека разликите во површината на раната и степенот на заздравување не секогаш се поклопуваат, што укажува на комплексноста на процесот и влијанието на дополнителни фактори, како што се видот на микроорганизам, имунолошкиот одговор и применетата терапија. Во делот **Антимикробна осетливост/резистентност кај изолатите од хроничните рани**, кандидатката на сеопфатен, систематизиран и аналитички начин ја обработува антимикробната осетливост и резистентност кај најзначајните бактериски патогени изолирани од хронични рани. Текстот демонстрира соодветна употреба на компаративна анализа и критичко размислување базирано на релевантна научна литература и актуелни податоци. Особено е значајно што анализата не се задржува само на прикажување на процентуални вредности на осетливост и резистентност, туку истите се контекстуализирани преку споредба со резултати од други национални и меѓународни студии, вклучувајќи студии од различни географски региони. Овој пристап овозможува пошироко согледување на проблемот на антибиотската резистентност и нејзиниот глобален карактер. Податоците за *Staphylococcus aureus*, вклучувајќи ги и MRSA-изолатите, се детално обработени, а се нагласени и клиничките импликации на добиените резултати, како што е значењето на 100 % осетливоста на линезолид и ванкомицин. Кандидатката со право ја истакнува важноста од рационална употреба на овие антибиотици за да се зачува нивната ефикасност. Посебна вредност на анализата имаат деловите кои се однесуваат на мултирезистентните изолати, вклучително и нивната поврзаност со способноста за формирање биофилм, што претставува важен аспект во современата инфективна патологија. Овој аспект е соодветно нагласен кај *Pseudomonas aeruginosa*, каде е опфатен и молекуларниот механизам на резистентност. Исто така, анализата на изолатите на *Enterobacter spp.* и нивниот антимикробен профил е темелна и добро аргументирана, при што се потврдува потребата од внимателно избирање на антимикробна терапија и укажување на ограничувањата на некои класични антибиотици. Кандидатката дава јасна препорака за континуирано следење на шемите на антибиотска резистентност и укажува на важноста од имплементација на стратегии за контрола на инфекции, што е во согласност со глобалните насоки на Светската здравствена организација – СЗО и други релевантни тела.

Овој дел од дискусијата на докторската дисертација претставува значајно истражување со висока клиничка и научна вредност, кое ја истражува поврзаноста меѓу продукцијата на биофилм од страна на бактериските изолати и исходот од третманот на хронични рани. Кандидатката систематски ја прикажува анализата на податоци, јасно наведува статистички значајни резултати и логично ги поврзува наодите со претходно објавена литература.

Иако се признава ограничувањето во однос на големината на примерокот, тоа не ја намалува вредноста на добиените резултати, туку напротив, отвора простор за идни истражувања и го поставува темелот за поголеми студии.

Седмата глава од докторската дисертација, насловена **Заклучок**, претставува јасен, концизен и научно аргументиран преглед на најважните наоди од истражувањето, кој успешно ги сумира клучните резултати и ја одразува севкупната тежина на трудот. Заклучоците се систематски организирани и логично поврзани со претходните делови од дискусијата, со јасна сегментација на секоја важна цел и нејзин исход.

Особено вреден е обидот за статистичка и микробиолошка детализација на наодите. Потврдата дека **присуството и степенот на биофилм продукција значајно влијаат врз исходот од третманот на хроничните рани**, особено во однос на бактерии како *Pseudomonas aeruginosa* и *Staphylococcus aureus*, е клучен клинички и научен придонес.

Важен аспект е и анализата на **антибиотската резистентност**, која е многу актуелна тема во глобалната медицинска заедница. Потврдата за висока резистентност кај Gram-позитивни и Gram-негативни изолати укажува на потребата од нови терапевтски пристапи и критичко разгледување на постојните протоколи за третман на инфицирани хронични рани.

Иако се истакнува дека немало разлика во исходот на третманот меѓу изолати со и без потенцијал за создавање биофилм, кандидатката успешно го разјаснува контрастот со заклучокот дека **степенот на продукција на биофилм** (слаб, умерен, силен) сепак има статистички значајно влијание врз заздравувањето на раните. Оваа дистинкција е научно релевантна и ја прикажува длабочината на анализата.

Посебна вредност има **критичката евалуација на методолошките ограничувања**, наведувајќи ги ограничувањата поврзани со *in vitro* моделите, хетерогеноста на популацијата, ограничените методи и примерок со што се зголемува валидноста и транспарентноста на заклучоците.

Во последниот параграф, дисертацијата успева да направи силна синтеза меѓу добиените податоци и нивната практична примена, особено во насока на **развој на таргетирани антимикробни стратегии против биофилмот**, што е јасна и оправдана препорака за идни интервенции.

Предмет на истражување

Анализа на микробиологијата на хроничните рани, испитување на улогата на биофилм продукцијата и антимикробната резистентност кај бактериските изолати во исходот од третманот на хронични рани.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Подрачјето на хроничните рани и нивниот микробиолошки аспект се соочува со значителни предизвици: висока застапеност на патогени микроорганизми, појава на антимикробна резистенција и присуство на биофилм кој го отежнува третманот. И покрај глобалното внимание на оваа тема, во Република Северна Македонија постои ограничен број истражувања кои го анализираат влијанието на биофилмот и резистенцијата врз исходот од терапијата на хронични рани. Оваа дисертација придонесува кон пополнување на таа празнина, но истовремено ја нагласува потребата од понатамошни истражувања со поголеми примероци и посоефицирани методологии.

Краток опис на применетите методи

Истражувањето е спроведено како проспективна студија во која се вклучени пациенти со хронични рани на долни екстремитети. Употребени се следните методи: клинички преглед и дерматолошка проценка на присутни рани на долните екстремитети; анкетни прашалници за собирање податоци за базични карактеристики на пациентот и податоци поврзани со хроничните рани; микробиолошки методи за изолација и идентификација на соевите на микроорганизмите, методи за испитување осетливоста на соевите, методи за утврдување на способноста за создавање

биофилм, култивирање на биофилмот и одредување на неговата маса, како и методи за статистичка анализа на податоците.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Резултатите од студијата покажуваат дека присуството и степенот на биофилм продукција кај бактериите изолирани од хронични рани имаат значајно влијание врз исходот на третманот. Пациентите со изолати со силен биофилм потенцијал имаат најниска стапка на успешно здравување и најголема површина на раната за време на терапијата. Висока резистентност на изолатите кон повеќе групи антибиотици дополнително го отежнува третманот. Овие наоди укажуваат на потребата од нови, насочени антимикуробни стратегии против биофилмот.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Јулија Митрова Телента, со наслов: „Микробиологија на хроничните рани, евалуација на потенцијалот за создавање биофилм и осетливост кон антимикуробните агенси на изолатите“, претставува истражување во областа на клиничката медицина, со посебен акцент на дерматологијата и микробиологијата. Изработката на темата на оваа докторска дисертација чија цел е да се испитаат микробиолошките агенси кај хроничните рани, нивниот потенцијал да формираат биофилм и нивната осетливост кон антимикуробните средства го истакнува фактот дека присуството на биофилм кај бактериски изолати и нивната резистентност кон антимикуробните средства може значајно да го отежнува третманот на хронични рани, особено кај одредени видови бактерии. Трендот покажува дека изолатите со биофилм-потенцијал се поврзани со пониска стапка на успешно здравување. Пациентите со изолат со силен потенцијал за продукција на биофилм имаат најмала веројатност за успешно здравување на раната и најголема површина на раната во текот на третманот, односно побавно здравуваат.

Овие наоди укажуваат на потребата за специфични антимикуробни стратегии насочени кон биофилмот кај вакви пациенти, за да се подобрат терапевтските резултати.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Јулија Митрова Телента, со наслов: „Микробиологија на хроничните рани, евалуација на потенцијалот за создавање биофилм и осетливост кон антимикуробните агенси на изолатите“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавила (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Автор-и: Јулија Митрова Телента, Никола Пановски, Лилјана Лабачевска Ѓатовска, Марко Костовски, Билјана Ахтарова, Маја Димова, Ивана Зафирова, Ненад Богдановски, Ивана Дохчева Карајованов, Виктор Симеоновски, објавен : Academic Medical Journal, Vol.4 No.2(2024-07-09).
- [2]. Автор-и: Јулија Митрова Телента, Лилјана Лабачевска Ѓатовска, Марко Костовски, Маја Димова, Ивана Дохчева карајованов, Сузана Николовска, Силвија Дума, Христина Брешковска, Никола Пановски, објавен: Journal of Morphological Sciences, Vol.6 No.3, 2023-12-27.
- [3]. Автор-и: Јулија Митрова Телента, Маја Димова, Ивана Дохчева Карајованов, објавен: Academic Medical Journal, Vol.3 No.2(2023-06-16).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатката се:

1. **Идентификација и карактеризација на микробната флора кај хронични рани** – студијата обезбедува важни податоци за застапеноста на различни бактериски видови и нивната способност за формирање биофилм, при што се истакнува високата застапеност на *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa* и *Enterobacter*.
2. **Докажување на врската меѓу биофилм продукцијата и успешноста на третманот на хронични рани** – утврдена е статистички значајна зависност меѓу степенот на биофилм продукција и исходот на терапијата, при што изолатите со силен биофилм потенцијал се поврзани со најлоша прогноза.
3. **Анализа на антимикробната резистенција** – анализиран е степенот на резистентност кај изолатите, покажувајќи висока отпорност кон пеницилини, цефалоспорини и карбапенеми, што укажува на сериозен клинички предизвик.
4. **Потенцирање на потребата од нови терапевтски пристапи** – истражувањето упатува на потребата од развој на таргетирани антимикробни стратегии насочени кон биофилмот, што претставува важен придонес кон подобрување на клиничката пракса.

Овие придонеси претставуваат значаен чекор напред во разбирањето на микробиолошката патогенеза на хроничните рани и отвораат можности за подобрување на терапевтските протоколи.

Подрачје на примена и ограничувања

Резултатите од ова истражување може да имаат значајна примена во клиничката дерматологија, микробиологија, инфектологијата и хирургијата – особено во третманот на **хронични рани**. Резултатите можат да се применат при: дијагностика и мониторинг на инфекции кај хронични рани, развој на **таргетирана антимикробна терапија**, особено кај пациенти со изолати со висок биофилм потенцијал, клинички одлуки за **антибиотски третмани** врз основа на типот на микроорганизам, биофилм потенцијал и антимикробна резистенција, подготовка на **протоколи за превенција и третман** на биофилм-поврзани инфекции. И покрај значењето на добиените резултати, оваа студија има неколку ограничувања. Прво, анализата на микробиолошките изолати и нивниот потенцијал за формирање биофилм која е изведена *ин виџро*, не секогаш ја одразува сложената *ин vivo* средина на хроничните рани. Второ, хетерогеноста на популацијата на испитаници, различната етиологија на раните и претходната изложеност на антибиотици може да влијаат врз микробниот спектар и антимикробната резистенција, што го ограничува генерализирањето на резултатите. Дополнително, примената на класични микробиолошки методи може да пропушти одредени патогени кои се дел од биофилмот, но не растат лесно во стандардни услови. Конечно, ограничениот број примероци и еднократната временска точка на земање брисеви не дозволуваат динамичко следење на микробиолошките промени и развојот на биофилмот со тек на времето. Ова е еден мал примерок на испитаници, а во иднина неопходни се поголем број на испитаници и изолати кои ќе понудат повеќе и подетални информации за микробиологијата на хроничните рани, степенот на создавање на биофилм и неговата асоцираност со степенот на заздравување на раните.

Можни понатамошни истражувања се:

1. **Долгорочно следење на развојот на биофилмот и микробната флора кај хронични рани** – преку повеќекратно земање примероци во различни фази од третманот, со што би се овозможило динамично набљудување на промените и еволуцијата на биофилмот.
2. **Испитување на ефикасноста на нови или комбинирани антимикробни терапии насочени кон биофилмот**, особено кај изолати со висок биофилм потенцијал и мултирезистентни бактерии.
3. **Воведување на молекуларни и напредни методи** за подобра идентификација на патогени микроорганизми кои потешко се детектираат во хронични рани.

4. **Истражување на улогата на имунолошкиот одговор на домаќинот во присуство на биофилм**, со цел да се идентификуваат биомаркери поврзани со хроничитетот и одговорот на терапија.
5. **Проценка на ефектот од нефармаколошки терапии** – како што се физички методи (ултразвук, ласер), пробиотици или природни антимикуробни агенси – во контролата на биофилмот.
6. **Развој на интегрирани клинички протоколи** за брза проценка на биофилм потенцијал и избор на персонализиран третман.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р **Јулија Митрова Телента** со наслов: **Микробиологија на хроничните рани, евалуација на потенцијалот за создавање биофилм и осетливост кон антимикуробните агенси на изолатите.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Сузана Николовска, претседател, с.р.
Проф. д-р Никола Пановски, ментор, с.р.
Проф. д-р Катерина Дамевска, член, с.р.
Проф. д-р Жаклина Цековска, член, с.р.
Проф. д-р Весна Гривчева Пановска, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ВЛИЈАНИЕ НА КВАЛИТЕТОТ НА ВОЗДУХОТ ВРЗ РАСПРОСТРАНЕТОСТА НА РАКОТ НА БЕЛИТЕ ДРОБОВИ И ЗДРАВЈЕТО ВО ПРИШТИНА“ ОД М-Р ЈЕТА БУЊАКУ, ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XVII редовна седница одржана на 8.4.2025 година, а по предлог на Советот на студиската програма на трет циклус студии – докторски студии по јавно здравство, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација со наслов: ВЛИЈАНИЕ НА КВАЛИТЕТОТ НА ВОЗДУХОТ ВРЗ РАСПРОСТРАНЕТОСТА НА РАКОТ НА БЕЛИТЕ ДРОБОВИ И ЗДРАВЈЕТО ВО ПРИШТИНА од кандидатката м-р Јета Буњаку, во состав: проф. д-р Розалинда Исјановска (претседател), проф. д-р Елена Косевска (ментор), проф. д-р Моме Спасовски (член), проф. д-р Дејан Докиќ (член) и проф. д-р Јордан Минов (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Анализа на трудот

Докторската дисертација на кандидатката м-р Јета Буњаку, со наслов: „Влијание на квалитетот на воздухот врз распространетоста на ракот на белите дробови и здравјето во Приштина“, содржи 116 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со 1,5 проред и големина на букви 12, со 141 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси. Текстот на докторската дисертација е збогатен со 28 табели и 35 графикони соодветно поврзани во текстот.

Трудот е структуриран во глави кои се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Првата глава трудот започнува со воведен дел, во кој на сеопфатен начин се излага глобалниот контекст на загадувањето на воздухот како водечки фактор за јавноздравствената криза и неговата причинско-последична врска со појавата и порастот на карциномите на респираторниот систем, особено ракот на белите дробови. Се користат релевантни глобални податоци кои укажуваат на размерите на проблемот: според податоците на Светската здравствена организација (СЗО), загадениот воздух предизвикува околу седум милиони смртни случаи годишно, од кои значителен процент се резултат на заболувања на респираторниот систем, вклучително и рак. Понатаму, се анализираат и хемиските и физичките својства на загадувачите – посебно акцентувајќи ја улогата на ПМ 2.5 и ПМ 10 честичките, како и гасовитите загадувачи, како NOx, SO2 и O3 – кои преку молекуларен и клеточен механизам придонесуваат за мутагеност, воспаленија и канцерогенеза.

Во продолжение, се насочува вниманието кон конкретните индикатори за загаденоста на воздухот во Приштина и Косово, користејќи бројни статистички податоци од национални институции, како што е Министерството за животна средина. Се наведуваат емисионите извори, најзагадените подрачја, бројот на надминувања на дозволените вредности за ПМ-честички, а исто така се прикажуваат податоци од мониторинг станици низ целата територија на државата. Се прави паралела со глобалниот индекс за загаденост и се анализира позицијата на Косово и Приштина во споредба со останатите земји. Вториот дел од воведот се фокусира на епидемиолошките аспекти на ракот на белите дробови, каде што се разработуваат детално стапките на инциденца, морталитет, преживување и распространетост во светот, во Европа, во регионот и локално. Кандидатката ги користи податоците од Глобалната статистика за рак (GLOBOCAN), IARC, SEER и други реномирани извори. Се врши разграничување помеѓу немодифицирачките и модифицирачките фактори на ризик, како што се возраста, полот, генетската предиспозиција, пушењето, изложеноста на канцерогени супстанции (азбест, радон, РАН), како и социо-економските нееднаквости.

Во втората глава е прикажан мотивот за изработка на докторската дисертација. Имено, во светот се преземаат бројни истражувања кои аерозагадувањето го сметаат за главна причина за појава на голем број заболувања на луѓето, а во тој контекст и за појавата на ракот на белите

дробови. Овие заклучоци се посебно евидентни во последните децении. Потребата од вакви истражувања е неопходна и за територијата на Косово. Меѓутоа, во Косово досега нема спроведено истражување за влијанието на аерозагадувањето врз појавата на рак на белите дробови кај населението. Уште поголем мотив за ова истражување е работниот ангажман на кандидатката на Клиниката за пулмологија во Приштина, каде што постојано се соочува со се поголем број на заболени лица од рак на белите дробови кои живеат во Приштина, а кои не се пушачи и немаат семејна историја на канцери. За жал, старосната граница кај овие пациенти во последните години постојано се намалува, така што аерозагадувањето во Приштина доведува до огромна загуба на човечките години.

Во третата глава е изложена главната цел на истражувањето да се утврди поврзаноста помеѓу аерозагадувањето кое настанува во Приштина и инциденцата на рак на бели дробови кај населението што живее во Приштина. Од главната цел произлегуваат специфичните цели: да се укаже на штетните ефекти кои ги има аерозагадувањето врз здравјето на населението во Приштина и да се укаже на неопходност од преземање на мерки за намалување на аерозагаденоста во Приштина.

Во четвртата глава од трудот е презентирана главната хипотеза на ова истражување дека аерозагадувањето е еден од главните фактори за појава на рак на бели дробови кај населението што живее во Приштина. Специфични потхипотези се:

H1. Аерозагадувањето е еден од главните фактори за појава на рак на бели дробови кај населението што живее во Приштина.

H2. Постои поврзаност меѓу бројот на нови случаи на рак на бели дробови и домувањето во близина на индустриските објекти во Приштина.

H3. Постои поврзаност меѓу бројот на нови случаи на рак на белите дробови и домувањето во централните градски подрачја на Приштина, со високи концентрации на штетни гасови.

H4. Постои разлика помеѓу инциденцата на рак на бели дробови кај населението што живее во урбаните центри (Приштина) и руралните средини (околните места на Приштина).

Во петтата глава се наведува дека истражувањето претставува дескриптивно-аналитичка студија на пресек (cross-sectional study). За исполнување на целите на студијата се спроведени 2 анкети – едната анкета се однесува на граѓаните кои живеат во урбана средина, односно Приштина, и кај населението што живее во околните места (рурални средини, околните места на Приштина – Ајвалија, Бадовац, Бариљево, Бесиње, Драговац, Грачаница), а другата анкета се однесува на здравствените работници од Клиниката за пулмологија во Приштина. Анкетата што е наменета за граѓаните е спроведена на територијата на градот Приштина, каде што директно се чувствуваат негативните ефекти од индустриските капацитети и каде што аерозагадувањето е поголемо, и во околните (руралните) места, каде што аерозагадувањето е помало, со цел да се утврди дали аерозагадувањето во урбаните центри влијае врз зголемување на појавата на рак на белите дробови кај населението што живее во нив. Анкетата, пак, која е наменета за здравствените работници е спроведена во Клиниката за пулмологија во Приштина, која ги третира сите белодробни заболувања. Сите прашања кои се опфатени во анкетните прашалници се од затворен тип, односно прашања на кои се дадени по неколку алтернативни одговори, од кои испитаниците треба да изберат една опција (одговор). а) Прашалник за граѓаните – прашалникот е дводелен и е наменет за населението кое живее во Приштина, каде што се чувствуваат негативните ефекти од аерозагадувањето кое настанува како резултат на емисиите од индустриските капацитети, од зголемениот сообраќај итн., и кај населението во околните (руралните) места. Овој прашалник содржи 17 прашања. Првиот дел од прашалникот содржи прашања кои се однесуваат на демографските информации на испитаниците, додека пак вториот (специфичниот) дел од прашалникот содржи прашања кои имаат за цел да ги утврдат причини за појавата на рак на бели дробови кај овие испитаници. б) Прашалник за здравствени работници во Клиниката за пулмологија во Приштина – прашалникот е едноделен, составен од 8 прашања, кој има за цел да го утврди бројот на заболени лица од рак на бели дробови кои се евидентирани во Клиниката за пулмологија во Приштина и добивање на подетални податоци во врска со овие пациенти. Прашалниците се додадени во анекси 1 и 2 на докторската теза. Примерокот за добивање на целосна слика за исполнување на целите на истражувањето во прашалникот за граѓаните изнесува 324 испитаници кои се избрани по метод на случаен избор. Примерокот е подготвен врз

основа на бројот на жители во Приштина и околината. Прашалникот за здравствени работници во Клиниката за пулмологија беше пополнет од 42 лекари со цел да се добијат податоци за заболениите од рак на бели дробови кои се нивни пациенти. Во прашалникот насочен кон општата популација критериум за вклучување е секое лице по случаен избор кое живее на територијата на Приштина, како и лицата избрани по случаен избор кои живеат во околината на Приштина, односно во руралните средини. Во прашалникот насочен кон здравствените работници можност за вклучување имаат сите здравствени работници кои работат на Клиниката за пулмологија и кои ги третираат пациентите заболени од болести на белите дробови. Од студијата се исклучени лицата кои не сакаат да учествуваат во истражувањето, односно лицата кои не сакаат да бидат анкетирани. Истражувањето е спроведено во текот на 2022 година. Базите на податоци се формирани со примена на специфична компјутерска програма за таа намена и нивната обработка со IBM SPSS Statistics 20.0 (IBM, Somers, NY) и Statistica 10. Во текот на анализата на собраните податоци, статистички се обработувани со помош на следните статистички методи:

1. Анализа на структурата на атрибутивните статистичките серии со помош на коефициенти на односи и пропорции.

2. Анализа на структурата на нумеричките статистичките серии со помош на мерките на централна тенденција /просек/ и мерките на дисперзија /стандардна девијација/.

Одредувањето се проценти на структура, а утврдување на статистичката значајност меѓу откриените разлики се тестираат со Тест на разлики-Difference тест. Зависноста/асоцијацијата помеѓу атрибутивните серии е одредувана со Pearson Chi-square, а за предикцијата за ризик-фактор, користен е односот на предимство OR. Изработена е униваријантна и мултиваријантна логистичка анализа. Со Shapiro-Wilk's тест е испитувана нормалната распределба на варијаблите. За CI (confidence интервал $\pm 95\%$ CI) е дефинирана статистичката значајност за ниво на грешка помало од 0,05 (p). Резултатите се прикажани табеларно и графички. При пополнување на прашалниците постои можност за нецелосно или неправилно пополнување и одговарање на прашањата во анкетите, како и можност да нема желба за соработка.

Во шестата и седмата глава се прикажани добиените резултати со дискусијата. Согледано е дека податоците од мониторингот за 2022г. за надминување на максимално дозволените вредности за некои параметри, особено за PM₁₀ и PM_{2.5}, и тоа во текот на зимската сезона покажувале дека најголем број денови каде што биле вредностите надминати се забележани на мерните станици во Приштина – Рилинджа, Обилиќ, Пеќ и Ѓњилане. Највисока концентрација на годишниот просек за PM₁₀ е забележана во станиците „Рилинджа – Приштина“ со 32,5 µg/m³ и во Ѓњилане – 30,2 µg/m³. Докторската дисертација ги истражувала доминантните фактори на ризик за рак на белите дробови. Според поставените хипотези, се очекувало дека доминантен фактор на ризик за појава на рак на бели дробови кај населението што живее во Приштина е аерозагадувањето, надолното со домувањето во близина на индустриските објекти, домување во централните градски подрачја, како и индивидуалните и семејните фактори на ризик. Ако се анализира просечната концентрација на PM_{2.5} по главни градови на држави, тогаш за 2021 година Приштина се наоѓа на 60-то место во светот со просечна годишна концентрација на PM_{2.5} која изнесува 14,6 µg/m³, а Косово се наоѓа на 69-то место во светот со концентрација од 14,7 µg/m³. Препорачаната најниска годишна концентрација на PM_{2.5} од страна на СЗО изнесува 5 µg/m³, додека 24-часовната концентрација на PM_{2.5} се смета за штетна по здравјето кога се зголемува над 35,4 µg/m³. Истражувачите од Харвард во својата судија откриле дека со секои 10 µg/m³ пораст на дневната експонираност на PM_{2.5} (и натаму во рамките на дозволената граница од 35 µg/m³) во текот на едно лето, дневната стапка на смртност кај возрасните лица, над 65 години и постари, се зголемува за нешто повеќе од 1%. Амбиенталните фини честички (PM_{2.5}), се поврзани со ризикот од севкупен рак на белите дробови. Истражувањето на M Ghaziruga покажало дека за 25 % е зголемен ризикот од инциденца на рак на белите дробови при зголемување на концентрацијата на PM_{2.5} за 10 µg/m³. Други важни фактори на ризик за рак на белите дробови вклучуваат изложеност на дим од цигари, пушење, изложеност на радон, издувни гасови на дизел и одредени други професионални експозиции. Истражувањето од оваа студија покажало значителна поврзаност помеѓу аерозагадувањето кое настанува во урбаниот дел на Приштина и инциденцата на рак на бели дробови кај населението што живее во тој дел во однос на руралниот дел. Односот на шансите на овој фактор на ризик бил 12,0 пати дека го зголемуваат ризикот (OR 12.0 95% CI 2,34 - 61,52) во првиот дел на истражувањето. Истражувањето од вториот дел на

студијата регистрирало дека живеењето во урбана средина во близина на индустриски комплекси ја зголемува шансата за заболување на бели дробови за скоро 16 пати (OR 15.9321 CI 95% (8.8928-28.5434)). Анализата во актуелната студија регистрира поврзаност и помеѓу локацијата на домот во урбана средина и дијагностицирањето на некое заболување на белите дробови за $p < 0.05$, т.е. живеењето во урбана средина во близина на индустриски комплекси ја зголемува шансата за заболување на бели дробови за скоро 16 пати (OR 15.9321 CI 95% (8.8928-28.5434)). Кога станува збор за лоцираноста на домовите во урбаните подрачја на пациентите со рак на бели дробови, дури 21 здравствен работник навел дека пациентите со канцер на белите дробови живееле во близина на индустриски капацитети во првиот дел на студијата. Лоцираноста на домовите во близина на индустриски капацитети во урбана средина, и живеењето во урбана средина верзус рурална ја зголемува шансата за канцер на бели дробови за 7.0 пати (OR 7.0 CI 95% (1.6413-29.8545)). Од друга страна, и лоцираноста на домот во урбана средина, т.е. локацијата на домот во близина на индустриски капацитети верзус домовите лоцирани во градско подрачје даде сигнификантна поврзаност со регистрацијата на канцер на бели дробови и во вториот дел од студијата. Близината на домот до индустриски комплекси и живеењето во урбана средина ја зголемува шансата за дијагностицирање на малигни заболувања за 4 пати (OR 4.5455 CI 95% (1.4738-14.0187; OR 3.8342 CI 95% (1.6073-9.1462)). Индустриската е втор по големина извор за емисии на PM 10 и PM 2.5 во Косово со учество од 37 % во емисиите на PM10 и со 24% учество во емисиите на PM 2.5. Сообраќајот, претежно патниот сообраќај, е трет извор на емисии на PM10 и PM2.5 со учество од 11 % и 7 % соодветно. Останатите сектори сочинуваат помалку од 5 % од емисиите на PM10 и PM2.5. Индустриската и сообраќајот, се најголемите извори на емисии на азотен оксид (NOX) во Косово. Индустриската учествува со 57 %, а сообраќајот со 30 %. Индустриската е најголемиот извор на емисии на SO₂ со 96 %. Според здравствените работници пациентите кај кои е регистрирано рак на бели дробови, дури 20 (76,9 %) во текот на работниот процес се изложени на разни хемикалии или чад. Изложеноста на хемикалии и чад во текот на работниот процес ја зголемува шансата за канцер на бели дробови за 3,3 пати (OR 3.3333 CI 95% (1.0110-10.9904)). Дијагностициран рак на бели дробови од страна на анкетираниите лекари/пулмолози во студијата ги потврди анализите од голем број автори за поврзаноста на изложеноста на хемикалии и чад во текот на работниот процес и канцер на бели дробови. Поврзаноста помеѓу изложеноста и малигномот на белите дробови во вториот дел на истражувањето не покажа сигнификантност. Најголеми извори на емисии на PM10 и PM2.5 се малите согорувања, главно греењето во домаќинствата. Речиси 50 % од PM10 и 68 % од PM2.5 се резултат на малите согорувања. Актуелната студија регистрира сигнификантна поврзаност помеѓу греењето на домот со дрва и палети, ел. енергија и дијагностицирањето на заболување на белите дробови. Греењето на домот со дрва и пелети ја зголемува шансата за заболување на бели дробови за скоро 2 пати (OR 1.99142 CI 95% (1.1292-3.2450)). Епидемиолошките студии известуваат дека приближно 20 – 30 % од пушачите развиваат хронична опструктивна белодробна болест (ХОББ), а 10 – 15 % развиваат рак на белите дробови. ХОББ е далеку најчестиот коморбидитет кај пациенти со рак на белите дробови, со различна преваленца помеѓу 30 и 70 %. ХОББ е најчест независен фактор на ризик, освен пушењето, и го зголемува ризикот од рак на белите дробови од 6 до 13 пати. Машкиот пол ја зголемува шансата за дијагностицирање малигно заболување на белите дробови кај анкетираниите граѓани за 7 пати (OR 7.0741 CI 95% (1.9741-25.3494)), што повторно може да укажува на сложените механизми кои ја истакнуваат доминантноста и на други фактори на ризик кога се зема предвид нивниот адитивен ефект. Од немодифицирачките фактори на ризик во спроведеното истражување се анализираше и возраста. Во првиот дел на студијата, според здравствените работници 50% од пациентите со рак на белите дробови се на возраст од 41 до 50 г. Проценката на Torre LA et al. го потврдува актуелното истражување, т.е. дека 53 % од случаите се јавуваат кај оние на возраст од 55-74 години, додека останатите 37 % се јавуваат кај оние постари од 75 години. Возраста над 40 години ја зголемува шансата за канцер на бели дробови за 7 пати (OR 7.6667 CI 95% (1.8388-31.9659)). Во вториот дел на студијата која се спроведува со анкета на граѓани, возраста над 40 години ја зголемува шансата за дијагностицирање малигно заболување на белите дробови за скоро 17 пати (OR 16.7143 CI 95% (5.6832-49.1566)). Позитивната семејна историја го зголемува ризикот од рак на белите дробови за 1,7 пати, според мета анализите од Централна и Источна Европа. Ако поврзувањето е со роднини од прв степен, ризикот се зголемува до 2-4 пати, дури и кога се контролира пушењето. Во првиот

дел на студијата кај пациентите со рак на белите дробови кои ги откриваат здравствените работници не регистриравме сигнификантна поврзаност помеѓу рак на белите дробови со позитивна фамилијарна историја за $p < 0.05$, кое можеби се должи на малиот примерок. Но, во вториот дел од студијата, каде што се анкетираа граѓаните на Приштина, се регистрираше сигнификантна поврзаност помеѓу регистрација на малигном кај роднините од прв степен и дијагностицираното малигно заболување на белите дробови кај анкетираниите граѓани за $p < 0.05$. Малигното заболување кај роднини од прв степен ја зголемува шансата за дијагностицирање на малигно заболување на белите дробови кај анкетираниите граѓани за скоро 3 пати (OR 2.8025 CI 95% (1.184-7.7122)). Дури 69,2 % здравствени работници одговориле дека нивните пациенти со рак на бели дробови се пушачи или, пак, порано биле пушачи, а 30,8 % здравствени работници одговориле дека пациентите кај кои дијагностицирале рак на бели дробови никогаш не биле пушачи, при што не се регистрираше сигнификантна поврзаност помеѓу пушењето и канцер на бели дробови кај пациентите за $p < 0.05$ во актуелното истражување, што според докторантката се должи на големината на примерокот. Со униваријантна анализа на некои ризик-фактори кај анкетираниите граѓани кај кои се регистрира малигном на белите дробови, како независни ризик-фактори се регистрирале: пол/ машки ($p = .003$), возраст > 40 г. ($p = 0.000$), место на живеење во урбана средина ($p = 0.008$), локација близу индустриски објект ($p = 0.007$), и роднини од прв степен кои имале дијагноза малигном ($p = 0.046$), и ја проценуваат шансата (се предиктори) за канцер на белите дробови. И со мултиваријантната логистичка анализа, во која се внесени ризик-фактори кои се сигнификантни со униваријантната метода и со кои се направила проценка (се предиктори) кај анкетираниите граѓани кај кои се регистрира малигном на белите дробови, се потврдиле полот и возраста за статистички ризик-фактори кои кај анкетираниите граѓани ја проценуваат шансата (се предиктори) за малигном на белите дробови.

Во осмата глава, врз база на добиените резултати, донесени се заклучоци од истражувањето. Земајќи ги предвид досегашните достигнувања во полето, докторската дисертација имала за цел да ја утврди поврзаноста помеѓу аерозагадувањето и ракот на бели дробови кај населението што живее во Приштина, Косово. Имено:

1. Се докажа дека постои разлика помеѓу застапеноста на рак на бели дробови кај населението што живее во Приштина и она население кое живее во руралните средини (околниите места на Приштина). Поточно, застапеноста на рак на белите дробови е поголема кај населението што живее во урбаните центри (односно во Приштина) за разлика од населението што живее во руралните средини (околниите рурални средини на Приштина).

2. Утврдено е дека постои разлика помеѓу застапеноста на рак на бели дробови кај населението во зависност од тоа каде е лоциран домот во урбаните центри (дали домот е лоциран во урбаниот центар или, пак, во близина на индустриските објекти). Имено, застапеноста на рак на бели дробови е поголема кај населението чии домови се лоцирани покрај индустриските објекти за разлика од она население чии домови се наоѓаат во урбаниот центар. Со тоа, всушност, се укажува дека аерозагадувањето е значаен фактор за појава на рак на бели дробови.

3. Истражувањето, исто така, ја истакна важноста на семејната предиспозиција во регистрирањето на рак на белите дробови, при што семејниот ризик од рак на белите дробови е под влијание и на генетските и на еколошките фактори.

4. Наодите од анализата доведоа до следните констатации дека: белодробниот карцином во Приштина е почест кај машкиот пол, поединци постари од 40 години со зголемување на ризикот со возраста, луѓе кои живеат во области со лош квалитет на воздухот или високо ниво на индустриско загадување, оние кои живеат во силно загадените предели на Приштина, пушачи, оние со историја на болести поврзани со белите дробови, посебно чести инфекции (бронхитис, пнеумонија), граѓани кои живеат во простории со загаден воздух предизвикан од согорување на дрво, јаглен или други горива за готвење и греење.

Во Глава девет, приложени се препораките, кои се однесуваат на развој на мерки, политики, како и акциски и стратешки планови од значење за јавното здравје и заштита. Дополнително, податоците од истражувањето може да го иницираат развојот на активности за промоција на позитивните популациони практики, како и за понатамошен развој и спроведување на програми базирани на докази во превенцијата на честите јавно здравствени проблеми кај граѓаните во врска со ракот на белите дробови во Косово. Докторантката нагласува дека превентивните напори за спречување на ракот на белите дробови треба да бидат насочени против

ризик-факторите. Лекарите, пациентите, како и релевантните владини институции, ќе треба да продолжат да работат заедно за да изнајдат решенија за ублажување на факторите на ризик кои се должат на животната средина, вклучително и намалување на изложеноста на загадување на амбиенталниот воздух. Професионалната експозиција на агенсии/ризик-фактори за рак на белите дробови е носењето лична заштитна опрема (маска N95 или R95), која може да биде корисна за избегнување на штетното влијание на загадувачите на амбиенталниот воздух. Овие маски се ефикасни филтер-маски кои можат да апсорбираат дури 95% од честичките во воздухот кој се вдишува. Филтрацијата и вентилацијата на воздухот често се препорачува како мерка за контрола на загадениот воздух за пациенти со хронични респираторни заболувања и рак на белите дробови. Филтрацијата може да биде ефикасна во намалувањето на количината на РМ особено во домовите и на работното место. Особено е значајна препораката за користење на филтри на оцаците на големите индустриски објекти, со единствена цел за намалување на загадувањето на воздухот. Зголемување на пристапот до скрининг програми, програми за превенција на зависност од никотин и агресивен/експериментален третман за рак на белите дробови меѓу популацијата, може да помогнат во намалувањето на стапката на морбидитет од рак на белите дробови. Докторантката упатува и на промоција на здрава храна и исхрана, посочувајќи на фактот дека хранливите материи во исхраната остануваат важни заштитни фактори за респираторното здравје. Високиот внес на свежо овошје и зеленчук има корисен ефект врз здравјето на белите дробови. Овошјето и зеленчукот содржат различни хранливи материи како што се антиоксидантните витамини (како што се витаминот Ц и витаминот Е) кои имаат заштитен ефект во оксидативниот процес и инфламаторниот одговор поврзан со изложеноста на високи нивоа на загадување на воздухот и белодробните заболувања.

Во Глава 10 е прикажана литературата користена при изработка на докторската дисертација. Во оваа глава се наведени 141 библиографска единица од избраното подрачје.

Во Глава 11, во прилог се поставени прашалниците кои се употребени во текот на оваа научна студија.

Предмет на истражувањето

Предмет на истражувањето во докторската дисертација на м-р Јета Буњаку е влијанието на квалитетот на воздухот врз здравјето на граѓаните во Приштина, главниот град на Косово од аспект на распространетоста на ракот на белите дробови. Професионалната определеност и интерес кај докторантката за испитување на ефектите од аерозагадувањето, одат во прилог на научноистражувачката работа на оваа тема од областа на јавното здравство.

Краток опис на применетите методи

Методологијата претставува основен столб на секоја научна работа, а особено кога станува збор за теми кои се на граница меѓу природните и општествените науки, како што е случајот во анализата на влијанието на загадувањето на воздухот врз здравјето. Докторантката го решава овој предизвик со примена на комбиниран пристап: квантитативен, аналитички и компаративен, кој овозможува да се навлезе длабоко во комплексните механизми што ги поврзуваат еколошките феномени со здравствените последици. Притоа, во трудот се користи секундарна анализа на податоци од реномирани домашни и меѓународни извори, што ја зајакнува неговата валидност и релевантност. На методолошко ниво, трудот се потпира врз:

систематска анализа на податоци за концентрацијата на загадувачи (PM_{2.5}, PM₁₀, NO₂, SO₂, CO итн.); крос-национална споредба на инциденцата и морталитетот од рак на белите дробови; статистичка елаборација на смртноста и епидемиолошките трендови; употреба на податоци од мониторинг станици во Косово;инференцијален пристап во евалуацијата на ризик-факторите.

Она што го одликува трудот е и јасната интердисциплинарност, бидејќи вешто се поврзуваат податоците од извештаи на СЗО, GLOBOCAN, IARC, Светската банка, како и од Министерството за животна средина на Косово и други институции, со цел да ја реконструира ситуацијата на терен. Преку табеларни и графички податоци, кои се презентирани јасно и прегледно, се прикажува реалната состојба со загадувањето на воздухот, како и динамиката на неговото влијание врз јавноста. Примената на овој вид на методологија овозможува и детекција на корелации помеѓу загадувањето и инциденцата на рак, што е суштински важно во контекст на

превенцијата и здравственото планирање. М-р Јета Буњаку користи и емисиски инвентар, кој обезбедува локациска и квантитативна проценка на загадувањето, а особено е значајно тоа што се прави разлика меѓу индустриски, транспортни, станбени и земјоделски извори на емисии.

Методолошката рамка не е изолирана, туку директно поврзана со теориската поставеност на трудот. Таа е насочена не само кон опис на состојбата, туку и кон предизвикување дискусија за потребата од системска интервенција, базирана на податоци и здравствени индикатори. Тоа укажува на зрелост во разбирањето на комплексноста на феноменот и на умешноста да се лоцира проблемот од опсервациско ниво кон аналитичка дијагноза. Дополнително, трудот се издвојува по тоа што не се задржува само на деск-анализа туку се користат и различни извори на секундарни податоци: научни трудови, меѓународни статистики, институционални извештаи, што создава мрежа на извори кои се вкрстуваат и ја потврдуваат точноста на изнесените податоци. Истражувањето е спроведено во текот на 2022 година врз основа на прашалник за граѓаните на Приштина и околината и прашалник за здравствените работници во Универзитетската клиника за пулмологија. Базите на податоци се формирани со примена на специфична компјутерска програма за таа намена и нивната обработка со IBM SPSS Statistics 20.0 (IBM, Somers, NY) и Statistica 10. Во текот на анализата на собраните податоци, статистички се обработувани со помош на следните статистички методи:

1. Анализа на структурата на атрибутивните статистичките серии со помош на коефициенти на односи и пропорции.

2. Анализа на структурата на нумеричките статистичките серии со помош на мерките на централна тенденција /просек/ и мерките на дисперзија /стандардна девијација/.

Одредувани се проценти на структура, а утврдување на статистичката значајност меѓу откриените разлики се тестираат со Тест на разлики-Difference тест. Зависноста/асоцијацијата помеѓу атрибутивните серии е одредувана со Pearson Chi-square, а за предикцијата за ризик-фактор, користен е односот на предимство OR. Изработена е униваријантна и мултиваријантна логистичка анализа. Со Shapiro-Wilk's тест е испитувана нормалната распределба на варијаблите. За CI (confidence интервал $\pm 95\%$ CI) е дефинирана статистичката значајност за ниво на грешка помало од 0,05 (p). Сумирано, методолошкиот пристап е јасно дефиниран, интердисциплинарен и логички доследен. Докторантката поседува аналитичка зрелост и вештина за селекција на релевантни индикатори, за нивна обработка и соодветна презентација, што овозможува еден научно валиден и општествено применлив труд.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Докторантката, на јасен и концизен начин, ги дискутира добиените резултати и ги споредува со резултатите на досега објавените истражувања од достапната литература на оваа тема. Потенцијалната штета предизвикана од загадувачите на воздухот не зависи само од концентрацијата, туку и од времетраењето на изложеноста. Колку подолга е изложеноста на РМ честичките, толку е поголем ризикот од појава на негативни ефекти по здравјето. Најголем дел од емисиите на PM₁₀, PM_{2.5} и NO_x се случуваат во урбаните области и покрај главните патишта. Спроведеното истражување покажува значителна поврзаност меѓу бројот на нови случаи на рак на бели дробови и домувањето во близина на индустриските објекти, меѓу бројот на нови случаи на рак на белите дробови и домувањето во централните градски подрачја и се регистрира разлика помеѓу бројот на рак на бели дробови кај населението што живее во урбана и рурална средина во Приштина, со што се прифаќаат сите три потхипотези. Врз основа на сите претходни пресметки може да се заклучи дека е докажана подхипотезата која тврди дека постои разлика помеѓу инциденцата на рак на бели дробови кај населението што живее во урбаната средина (Приштина) и руралните средини (околните места на Приштина). Имено, бројот на лица со заболувања на бели дробови, со малигни заболувања, и со рак на бели дробови е поголем во урбаната средина на Приштина, отколку во руралните средини на Приштина. Со тестирање на втората потхипотеза која гласи: Постои разлика помеѓу инциденцата на рак на белите дробови кај населението што живее во урбаниот центар на Приштина и населението што живее во близина на индустриските објекти во Приштина, податоци кои се однесуваат на локацијата на домовите на анкетираниите (во централното градско подрачје и во близина на индустриските капацитети) од една страна и заболувањата на белите дробови, малигните заболувања и ракот на белите дробови, од друга страна. Имено, постои поврзаност, односно се потврдува алтернативната хипотеза. Со

докажувањето на двете потхипотези, се докажува и главната хипотеза на ова истражување, односно дека аерозагадувањето е еден од главните фактори за појава на рак на бели дробови кај населението што живее во Приштина. Родовите разлики и разликите во однос на полот асоцираат со рак на белите дробови и претставуваат повеќекратно добиен исход од повеќе истражувања. кај 81,25 % од испитаниците што се од машкиот пол, се регистрира сигнификантна поврзаност помеѓу полот и малигното заболување на белите дробови. Со анализата се доби сигнификантна поврзаност помеѓу возраста над 40 г. и рак на белите дробови. Имено, се увиде дека ракот на белите дробови е најчестиот и најсмртоносниот рак во светот. Во изминатите осум децении се забележува зголемен истражувачки интерес за поврзаноста на загадување на ваздухот со регистрацијата на рак на белите дробови. Во голем дел, тоа се должи на зголеменото препознавање на товарот и импликациите кои овој проблем ги има врз поединците, семејствата и општеството. Пушењето цигари, претходните респираторни заболувања и семејната историја на рак, беа главните фактори на ризик за рак на белите дробови. Тие беа важен индекс за надзор на ракот на белите дробови. Иако не постои сомнеж за пушењето во канцерогенезата на ракот на белите дробови, сепак, и професионалната изложеност на канцерогени фактори, исто така, игра важна улога. Ваквите резултати ја истакнаа сложеноста и меѓуповрзаноста на факторите на ризик и мултикаузалноста кои значително придонесуваат кон интензитетот и појавата на рак на белите дробови.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов: „Влијание на квалитетот на воздухот врз распространетоста на ракот на белите дробови и здравјето во Приштина“ од м-р Јета Буњаку, претставува оригинален и самостоен научен труд од областа на јавното здравје.

Актуелната рецензија се однесува на научноистражувачки труд кој обработува една од најзначајните и најзагрижувачки теми во контекст на современото јавно здравје и глобалната животна средина: влијанието на загадениот воздух врз појавата, распространетоста и последиците од рак на белите дробови, со фокус на урбаното подрачје на Приштина, главниот град на Косово. Ваквата тема не само што е актуелна и социјално релевантна, туку претставува суштински предизвик за иднината на здравствените системи, екосистемите и урбаното планирање во земјите во развој. Авторката на трудот, преку својата анализа, се обидува да ја обедини мултидисциплинарната перспектива на медицината, екологијата, епидемиологијата, јавната политика и глобалните хуманитарни стратегии за одржлив развој. Самата тематика ја позиционира работата во срцето на современата научна дебата, каде што се преклопуваат јавните здравствени политики, климатските промени и социо-економските последици од урбаното загадување. Кандидатката го избрала фокусот на Приштина не случајно — станува збор за метропола која, според релевантни меѓународни и национални индикатори, со години наназад се соочува со сериозни проблеми во доменот на квалитетот на воздухот, предизвикан од повеќе фактори: индустриските капацитети, термоелектраните, транспортот, урбанизацијата и недоволната регулатива во однос на заштитата на животната средина. Секој дел е методолошки оправдан и аналитички поврзан со други сегменти, со што се постигнува научна кохеренција и тематска заокруженост.

Резултатите од докторската дисертација се импресивни и ја истакнуваат важноста од подобрување на квалитетот на воздухот, дури и под сегашните прагови на вредности. Исто така, неопходна е имплементација на средствата за одржлива превенција, а при тоа да не се заборави на сензибилизацијата на населението, што е многу важно во борбата за превенција на малигните заболувања. Превентивните напори за спречување на растечкиот глобален товар на ракот на белите дробови треба да бидат насочени и против факторите на ризик, како што се: пушењето и професионалната и еколошката изложеност.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

1. Jeta Bunjaku, Arber Lama, Tawanda Pesanayi, Jeton Shatri, Mary Chamberlin, Ilir Hoxha. Lung Cancer and Lifestyle Factors: Umbrella Review. Hematol Oncol Clin North Am. 2024 Feb;38(1):171-184.
2. Jeta Bunjaku, Elena Kjosavska, Arber Lama, Genta Bunjaku. Exposure to Air Pollutants and Lung Diseases of the Population in Kosovo. Medicus, ISSN 1409-6366 UDC 61 Vol · 28 (2) · 2023

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатката. Актуелното истражување претставува единствено интегрирано истражување од областа на јавното здравје на територијата на Приштина, во кое со научен пристап се проценуваат ефектите од аерозагадувањето врз здравјето на граѓаните и посебно појавата на зголемување на морбидитетот и морталитетот од рак на белите дробови. Наодите од докторската дисертација може да придонесат кон подобро разбирање на состојбата и сложените процеси вклучени во одржувањето и интензивирањето на овој чест јавно здравствен проблем со ран зачеток кај општата популација, особено при фокус на ранлива група како што се децата на предучилишна и училишна возраст и младите. Загрижувачки е тоа што природните катастрофи од климатските промени, исто така, може негативно да влијаат на благосостојбата на луѓето и нивното преживување, поради фактот дека изворите на загадување на воздухот и климатските промени се често заедно и негативно влијаат на здравјето.

Подрачје на примена. Докторската дисертација треба да даде придонес за преземање на разни мерки од страна на соодветните надлежни органи во Приштина и Косово во областа на сообраќајот, земјоделството, енергетскиот сектор, итн., кои ќе придонесат за намалување на аерозагадувањето. Како резултат на истражувањето кое претставува прва студија во Косово од оваа област на јавното здравство, се очекува надлежните лица за заштита на животната средина во Косово да преземат мерки за намалување на емисиите на загадувачките материји од детектираните извори на загадување и на тој начин да се намали инциденцата на рак на бели дробови кај населението во Приштина и во Косово. Исто така, се очекува оваа студија да ја подигне свеста, да изврши сензибилизација на населението во Приштина и да се одберат оние енергенси за загревање на домовите и за готвење кои ќе предизвикуваат минимално аерозагадување. Препораките би биле од голема помош во креирањето на идните политики за воспоставување на строги регулативи за подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на станбената и индустриска изложеност на загаден воздух, што дополнително може да придонесе за намалување на ризик од рак на белите дробови. Прегледот на литературата ја нагласува ургентната потреба од идентификација на влијателните елементи и развојот на ефективни превентивни стратегии за ублажување на оптоварувањето кое се должи на загадувањето, т.е. лошиот квалитет на воздухот.

Можни понатамошни истражувања

Резултатите од оваа докторска дисертација може да понудат информации од значење за практичари во полето на јавното здравје, екологијата и превенцијата на аерозагадувањето, социјалната заштита, како и насоки за понатамошна научноистражувачка работа во областа на превенцијата на ракот на белите дробови, едукацијата на граѓаните и пациентите, како и на здравствената заедница.

Докторската дисертација на кандидатката м-р Јета Буњаку, со наслов: „Влијание на квалитетот на воздухот врз распространетоста на ракот на белите дробови и здравјето во Приштина“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за оригинален докторски труд.

Врз основа на напред изнесеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да овозможи одбрана на докторската дисертација на кандидатката м-р Јета Буњаку со наслов: „Влијание на квалитетот на воздухот врз распространетоста на ракот на белите дробови и здравјето во Приштина“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Розалинда Исјановска, претседател, с.р.
Проф. д-р Елена Косевска, ментор, с.р.
Проф. д-р Моме Спасовски, член, с.р.
Проф. д-р Дејан Докиќ, член, с.р.
Проф. д-р Јордан Минов, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„КОРЕЛАЦИЈА ПОМЕЃУ ИНФЕКЦИИ ПРЕДИЗВИКАНИ СО ХУМАН
ПАПИЛОМАВИРУС (ХПВ), КОНЦЕНТРАЦИЈА НА ХПВ ДНК И ВАГИНАЛЕН
МИКРОБИОМ СО ИНТРАЕПИТЕЛНИ ЛЕЗИИ И КАРЦИНОМ НА ГРЛОТО НА
МАТКАТА –СТУДИЈА НА ЖЕНИ ОД ЈУГОЗАПАДНИОТ РЕГИОН НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“
ОД М-Р ЕЛЕНА КРСТЕВСКА-КЕЛЕПУРОВСКА,
ПРИЈАВЕНА НА МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на XIX седницата одржана на 22.5.2025 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Елена Крстевска-Келепуровска со наслов „Корелација помеѓу инфекции предизвикани со хуман папиломавирус (ХПВ), концентрација на ХПВ ДНК и вагинален микробиом со интраепителни лезии и карцином на грлото на матката – студија на жени од југозападниот регион на Република Северна Македонија“, во состав: проф. д-р Ана Кафтанчиева (претседател), проф. д-р Марјан Стојовски (ментор), проф. д-р Елена Трајковска-Докиќ (член), проф. д-р Гордана Јанкоска (член) и проф. д-р Викторија Јовановска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниот

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Елена Крстевска-Келепуровска, со наслов „Корелација помеѓу инфекции предизвикани со хуман папиломавирус (ХПВ), концентрација на ХПВ ДНК и вагинален микробиом со интраепителни лезии и карцином на грлото на матката - студија на жени од југозападниот регион на Република Северна Македонија“, содржи 130 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman со 1,5 проред и големина на букви 12, со 151 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи и интернет-ресурси.

Трудот е структуриран во 8 глави кои содржат: вовед, мотив за изработка и цели на истражувањето, материјал и методологија, резултати на истражувањето, дискусија на добиените резултати и список на користена литература. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето. Стилот на пишување е едноставен и лесно разбирлив.

Во **воведот** кандидатката дава краток осврт на историјата на ХПВ и неговата поврзаност со инфекции и карцином кај човекот и го изложува значењето на ХПВ како водечка причина за појава на карцином на грлото на матката, одговорен за приближно 99 % од случаите на глобално ниво, при што потенцира дека постојат значителни разлики во инциденцата и mortalitetот меѓу развиените земји и земјите во развој, при што земјите со среден и низок приход го носат поголемиот дел од товарот. Во прилог се дадени податоци за инциденцата и mortalitetот од цервикален карцином во светот, во Европа, балканските земји, и посебно за Република Северна Македонија.

Понатаму, ја дефинира припадноста на ХПВ во фамилијата *Papillomaviridae* и дава краток осврт на класификацијата, односно ја дефинира и опишува поделбата на папиломавирусите врз основа на разликите во секвенцата на L1 генот на родови, видови, типови, при што ја дефинира поделбата на високоризични, потенцијално високоризични и нискоризични. Дополнително ја дефинира поделбата на типовите на суптипови и варијанти.

Во понатамошниот текст дава опис на градбата, структурата и организацијата на ХПВ, го разјаснува механизмот со кој вирусот предизвикува инфекција на цервиксот на матката, и потенцира и го опишува механизмот како непродуктивната ХПВ-инфекција води до малигна трансформација, наведувајќи ја централната улога на онкогените E6 и E7.

Развојот на карциномот не зависи од ефикасна негативна регулација на контролните механизми на клеточниот циклус, туку и од софистицирани техники на имунолошка евазија кои му овозможуваат на вирусот долг период да остане, а кои кандидатката ги има детално опишано

заедно со природните имунолошки на организмот против ХПВ, односно, опишана е улогата која ја игра клеточно посредуваниот имунитет во елиминација на вирусот, како и хуморалниот имун одговор и улогата на CD4⁺ помошничките клетки.

Истражувањата на патогенезата на ракот на грлото на матката покажаа дека инфекција со ХПВ претставува клучен предуслов за развој на сквамозно клеточен карцином. Кандидатката јасно го опишува природниот тек на премалигните лезии на грлото на матката познати како CIN1, кои се елиминираат во рок од 2 години како резултат на природниот имунолошки одговор, додека кај 40 % од CIN2 лезиите и 33 % од CIN3 лезиите е забележана регресија.

Понатаму во воведот, наведени се и јасно опишани различните фактори за кои се смета дека ја зголемуваат можноста за појава на перзистентна инфекција и последователна прогресија во карцином. Кандидатката ги има наведено следните фактори: 1. Инфекции предизвикани со еден (ЕТ-ХПВ) или повеќе типови на ХПВ (ПТ-ХПВ) истовремено, 2. Концентрација на ДНК на ХПВ, 3. Возраст, 4. Сексуално однесување, 5. Пушење, 6. Алкохол, 7. Долготрајна употреба на контрацептиви, 8. Имуносупресија, 9. Состав на вагиналниот микробиом.

Посебен осврт е даден на вагиналниот микробиом (ВМ) кој претставува сложен и динамичен микроеколошки систем. Во последните децении благодарение на воведување на нови техники, како што се секвенционирањето и NGS (next generation sequencing), беше овозможено да се направи филогенетска и таксономска карактеризација на микробните заедници присутни на различни делови од човечкото тело, вклучително и вагината.

Во контекст на вагиналниот микробиом кандидатот има опишано и дефинирано што е состојба на здрав микробиом при што е потенцирана улогата на лактобацилите, понатаму има опишано што е состојба на дисбиоза, поврзаноста со ХПВ-инфекција и цервикален карцином. Посебно се наведени современите приоди за модулирање на ВМ, од состојба на дисбиоза до оптимална заедница во која доминира *Lactobacillus spp.* Денес, модулатијата на ВМ вклучува употреба на пробиотици, трансплантација на вагинален микробиом и деструктори на биофилм.

Посебен акцент е ставен на стратегиите за превенција и скрининг на ХПВ, предложени од Светската здравствена организација (СЗО). Според СЗО, ракот на грлото на матката останува едно од најпревентабилните форми на малигни заболувања, но и понатаму предизвикува стотици илјади смртни случаи годишно поради нееднаква превенција, скрининг и третман. Кандидатката ги има наведено стратегиите на СЗО за превенција на ракот на грлото на матката. Примарна превенција- вакцинација против ХПВ кај девојчиња под 15 години. Секундарна превенција – скрининг за рак на грлото на матката. Даден е детален и сеопфатен опис на методите за детекција на ХПВ. Во контекст на секундарната превенција, потенцирани се молекуларните методи за детекција на ХПВ кои од 2013 година СЗО ги препорачува како примарен метод за скрининг на цервикален карцином. Кандидатката детално ја има претставено поделбата на молекуларните тестови при што има дадено посебен осврт на тестовите за амплификација на таргет секвенцата кои понатаму ги има дефинирано и опишано, вклучувајќи ги нивните предности, недостатоци, сензитивност и специфичност. Опишани се Конвенционалната полимераза верижна реакција (ПВР) и тестови кои се базираат на ПВР во реално време. Кандидатката има наведено дека со овие тестови е овозможена апсолутна и релативна квантификација на таргет секвенцата.

Понатаму, е опишан ПАП-тестот кој претставува еден од најефикасните методи за скрининг, овозможувајќи идентификација на потенцијално преканцерозни и канцерозни лезии на грлото на матката. Во контекст на цервикалната цитологија, за изведување на ПАП-тестот кандидатката наведува две техники кои се користат, конвенционален ПАП-тест и Течна цитологија, притоа опишан е методот на изведување и наведени се предностите и недостатоците наведените техники. Со цел да се поврзе етиологијата и патогенезата на премалигните и малигните промени на грлото на матката со ХПВ, кандидатката ја посочува Bethesda класификацијата која е предложена од Одделот за превенција и контрола на ракот на националниот Институт за карцином.

На крај, за терциерна превенција јасно се опишани принципите и техниките на третман на премалигни лезии, како и принципи и техники за третман на цервикален карцином во зависност од стадиумот на болеста.

Како **мотив** за изработка на студијата, кандидатката ја наведува потребата за подобро разбирање на биолошката и клиничката поврзаност помеѓу возраста на жените, ХПВ-

инфекцијата, вирусното оптоварување и вагиналниот микробиом, како фактори кои играат значајна улога во иницирање и прогресија на цервикалните лезии и развојот на карциномот на грлото на матката.

Скринингот е основа за секундарна првенција, овозможувајќи рано откривање на преканцерозните промени на епителот на цервикалниот канал. За примарен скрининг СЗО препорачува детекција на ХПВ ДНК. За да се намали бројот на жени со нормална цитологија, кои се изложени на непотребно клиничко следење на минлива ХПВ-инфекција потребна е соодветна тријажа. Воведување на повеќе стандардизирани и репродукцибилни молекуларни методи за тријажа на ХПВ позитивните жени, како што се целосна генотипизација на високоризични ХПВ генотипови и генотип специфично вирусно оптоварување, може да ја подобри стратификацијата на ризикот во програмите за скрининг на цервикален карцином. Дополнително, ова истражување има за цел да утврди дали одредени профили на микробиомот можат да се користат како биомаркери за ризик од ХПВ-инфекција или за следење на терапевтски одговор. Ваквите сознанија имаат значителен потенцијал за клиничка примена, како во подобрување на стратегиите за скрининг, така и во индивидуализирање на третманите и интервенциите кај ХПВ позитивните жени.

Целите во студијата се јасни и таксативно наброени:

1. Да се испита корелацијата помеѓу инфекциите предизвикани со еден или повеќе типови на ХПВ со возраста на пациентките.
2. Да се испита преваленцата на инфекции предизвикани со еден или повеќе типови на ХПВ, во однос на цитолошкиот наод на пациентките.
3. Да се проучи корелацијата на концентрацијата на ДНК на ХПВ со цитолошкиот наод на пациентките.
4. Да се направи разлика помеѓу квалитативниот и квантитативниот состав на вагиналниот микробиом на жени со ХПВ-инфекција споредено со микробиомот кај жени без ХПВ-инфекција и да се оцени влијанието на вагиналниот микробиом во спречување на ХПВ-инфекција.

Материјалот и методологијата соодветствуваат со поставените цели. Истражувањето е дизајнирано како пресечна студија, спроведено е во Центарот за јавно здравје – Битола, во Одделот за микробиологија, отсек серологија со молекуларна микробиологија, каде што се изработени молекуларните тестови за детекција на ХПВ и одредување на квалитативниот и квантитативниот состав на вагиналниот микробиом. ПАП-тестовите на пациентките се анализирани од страна на патолог, а податоците се добиени во соработка со матичните гинеколози.

Предмет на истражување се 350 жени, на возраст од 18 до 64 години, од Битола, Ресен и Кичево, кои во периодот од февруари 2019 до август 2023, доброволно го посетија својот матичен гинеколог, во рамките на програмата за примарен скрининг на грлото на матката и беа соодветни за студијата врз основа на инклузионите и ексклузионите критериуми.

За првите три цели се вклучени 300 жени кои е направен ПАП-тест и се тестирани за присуство на 21 тип на ХПВ, а за четвртата цел во оваа студија се вклучени 50 пациентки кај кои, покрај ПАП и ХПВ ДНК-тест, дополнително се анализираше квалитативниот и квантитативниот состав на вагиналниот микробиом.

Пациентките кои вклучени во студијата од 2022 година беа информирани за целите на студијата и беше побарана писмена согласност за нивно учество во студијата.

Пациентките при посета на гинеколог имаа целосен физички преглед и од секоја пациентка се земаа по два ексфолијативни цервикални примерока. Првиот се земаше со четка (cytobrush) од грлото на матката и се користеше за подготовка на ПАП-тест, а вториот кој се земаше со Дакрон стерилан памучен брис, се користеше за ХПВ ДНК-тестирање. Дополнително, кај 50 пациентки за детекција на вагиналниот микробиом, се земаше брис од задниот сид ва вагината.

Евалуацијата на цитолошките наоди се изведуваше според резултатите добиени од ПАП-тестот, при што наодите се толкуваа според критериуми поставени од Bethesda-системот.

Со цел да се испита присуството на ДНК на 21 тип на ХПВ, екстракцијата на ДНК се изведуваше со помош на комплетот за изолирање на нуклеински киселини, PureLink Genomic DNA, INVITROGEN развиен од „Life-Technology“. За генотипизација во ова истражување беше користен HPV QUANT-21 Quantitative REAL-TIME PCR Kit, DNA-Technology, Russia

инструментот DTprime Real-Time PCR, DNA-Technology, Russia. Овој in vitro тест за ДНК овозможува специфична идентификација и квантификација на нискоризични типови на ХПВ (6, 11, 44) и високоризични типови (16, 18, 26, 31, 33, 35, 39, 45, 51, 52, 53, 56, 58, 59, 66, 68, 73, 82), во зависност од нивниот онкоген потенцијал.

Квантификацијата на ДНК на ХПВ е овозможена со софтвер кој беше компатибилен со тестовите за детекција на ХПВ на инструментот DTprime Real-Time PCR, DNA-Technology, Russia. Со него се овозможени два типа анализи: апсолутна (ДНК копии / примерок) и релативна (ДНК копии / 10^5 епителни клетки). Во студијата се користи релативната анализа, која овозможува да бидат земени предвид варијациите при земањето на примерокот. Резултатите се интерпретирани во логаритамски копии на ХПВ на 100.000 човечки клетки при што вирусното оптоварување е поделено на ниско, средно и високо.

Со цел да се изврши квалитативна и квантитативна детекција на компонентите на вагиналниот микробиом, екстракција на бактериска ДНК од примерокот се изведуваше со помош на автоматизиран систем за екстракција Mag Core, при што се користеше специфичен комплет реагенси за екстракција на бактериска ДНК, MagCore Genomic DNA Tissue Kit. За детекција на вагиналниот микробиом се користеше метод на квантитативен ПБР во реално време со помош на комплет реагенси Femoflor®16, DNA-Technology, Russia. Амплификација се изведуваше на апаратот DTprime Real-Time PCR, DNA-Technology, Russia. Во зависност од процентот на лактобацили и опортунистички микроорганизми во вкупната бактериска маса, идентификувани се три основни варијанти на вагиналниот микробиом: нормоценоза, умерена дисбиоза и дисбиоза.

Во студијата се користеа следните инструменти: MagCore® Plus II, RBC, Bioscience, автоматизиран систем за екстракција и DTprime Real-Time PCR, DNA-Technology, Russia, инструмент за квалитативна и квантитативна анализа на ДНК и РНК.

Во **статистичките постапки** прецизно се опишани применетите статистички методи за анализа на резултатите. За статистичка обработка на податоците добиени во текот на истражувањето е направена база во статистичката програма SPSS for Windows со примена на соодветни статистички методи. За анализа на повеќе независни групи, како што беа пациентките со нормален ПАП-тест, со цервикални лезии со низок ризик и со висок ризик од појава на карцином, е користена ANOVA анализа на варијанса. Понатамошната детална анализа на паровите групи е направена со post-hoc Tukey honest test, кој овозможи детекција на специфични статистички значајни разлики меѓу групите, особено во однос на концентрацијата на ХПВ ДНК кај различни степени на цитолошки наод.

Номиналните и категоричните податоци (како присуство/отсуство на инфекција, типови на микробиом, позитивен/негативен ПАП-тест) се анализирани со χ^2 (хи-квадрат) тест, а соодветно, е применет и Fisher's exact test, особено при анализа на мали примероци. Во сите анализи, статистичката значајност беше прифатена при p-вредност < 0.05 .

Резултатите се детално прикажани и обработени на 47 страници. Изразени се низ графикони и табели и текстуален опис на добиените бројки.

Дискусијата содржи анализа на резултатите, коментари и споредба со светските искуства од оваа област. Во неа е дадено соодветно толкување на добиените резултати, кое е логично и лесно разбирливо.

Од трудот се изведени 23 конкретни **заклучоци**, наведени во посебни точки, кои произлегуваат од четирите цели. Заклучоците го даваат одговорот на поставените цели и научни дилеми.

Во однос на Цел 1:

1. Пациентките со нормален цитолошки наод имаат значително пониска просечна возраст (31.1 ± 10.1 години) во споредба со пациентките со нискоризични (35.1 ± 9.2 години) и високоризични лезии (37.1 ± 9.5 години), што укажува на поврзаност помеѓу возраста и ризикот од развој на цервикални лезии.
2. Споредбата на поединечните возрастни групи меѓу пациентите со негативен и позитивен ПАП-тест покажа сигнификантно почест нормален цитолошки наод во најмладата возрастна група (34.42 % vs 10.78 %, $p=0.0000$); и сигнификантно почест позитивен тест во возрастните групи 35 – 44 и 45 – 54 години (34.31 % vs 17.71 %, $p=0.0031$ и 14.71 % vs 5.21 %, $p=0.0168$, соодветно).

3. Инфекциите со единечен тип на ХПВ (ЕТ-ХПВ) беа значајно почести кај постари пациентки (просек 35.5 години), додека инфекциите со повеќе типови (ПТ-ХПВ) беа позастапени кај помлади пациентки (просек 32.8 години).
4. преваленцата на ХПВ-инфекции предизвикани со еден и ко-инфекции со повеќе типови меѓу одделните возрасни категории, покажа сигнификантно повисока преваленца на инфекција со ПТ-ХПВ кај пациентките од најмладата и најстарата возрасна група, односно на возраст од 24 години и помлади, и на возраст помеѓу 55 и 64 години (14.37 % vs 24.6 %, $p=0.025$; и, 1.72 % vs 6.35 %, $p=0.035$, соодветно).
5. Преваленцата на ХПВ-инфекции предизвикани со еден и ко-инфекции со повеќе типови меѓу одделните возрасни категории, покажа сигнификантно повисока преваленца на инфекција со ЕТ-ХПВ кај пациентките во возрасната група 45 – 54 години (16.67 % vs 4.76 %, $p=0.0015$).
6. Статистичка сигнификантна разлика беше најдена во просечната возраст на пациентките со/без ХПВ-инфекција со тип 31 ($p=0.03$), тип 59 ($p=0.0083$) и тип 73 ($p=0.0022$).
7. Пациентките со ХПВ-инфекција со тип 31 беа сигнификантно постари од пациентките кај кои овој генотип не беше детектиран (37.0 ± 10.6 vs 33.8 ± 9.5).
8. Пациентките со ХПВ-инфекција со тип 59 беа сигнификантно помлади од пациентките кај кои овој генотип не беше детектиран (29.7 ± 8.5 vs 34.9 ± 9.8).
9. пациентките со ХПВ-инфекција со тип 73 беа сигнификантно помлади од пациентките кај кои овој генотип не беше детектиран (28.3 ± 8.8 vs 34.9 ± 9.7).

Во однос на Цел 2:

10. Единечен генотип на ХПВ (ЕТ-ХПВ) најчесто беше изолиран кај примероци од пациентки со нормален ПАП-тест (59.38 %), во споредба со пациентки со цервикална лезија со низок ризик (57.50 %) и висок ризик за прогресија во карцином (57.14 %).
11. Ко-инфекција со повеќе ХПВ типови (ПТ-ХПВ) беше почесто детектирана кај пациентки со високоризични лезии (42.86 %), отколку кај пациентки со лезии со низок ризик (42.50 %) и со нормален наод од ПАП-тестот (40.63 %). Сепак, и покрај овие мали разлики во зачестеноста, не беше утврдена статистички значајна разлика помеѓу испитуваните групи ($p=0.94$), што укажува дека бројот на детектирани ХПВ генотипови не претставува независен предиктор за тежината на цитолошките промени.
12. ХПВ тип 16 и тип 31 беа најчесто изолирани во обете групи, но со разлика во доминацијата: тип 31 доминираше кај пациентките со негативен ПАП-тест (19.79 %), додека тип 16 имаше највисока застапеност кај пациентките со позитивен ПАП-тест (26.47 %).

Во однос на Цел 3:

13. Пациентките со високоризични лезии имаа значително повисоко вирусно оптоварување ($6.34 \log$ копии/ 10^5 клетки ± 1.4) во споредба со оние со нормален наод ($5.58 \log$ копии/ 10^5 клетки ± 1.8) и нискоризични лезии ($5.78 \log$ копии/ 10^5 клетки ± 1.6), со статистички значајна разлика ($p=0.013$).
14. Позитивна статистички сигнификантна корелација беше најдена помеѓу концентрацијата на ДНК на вирусот и цитолошкиот наод.
15. Ниска вирусна концентрација беше измерена почесто кај пациентките со нормален цитолошки наод во споредба со пациентките со нискоризични и високоризични цервикални лезии (7.29 % vs 5 % vs 1.19 %).
16. Умерена вирусна концентрација, исто така, почесто беше детектирана кај пациентките со нормален цитолошки наод во споредба со пациентките со нискоризични и високоризични цервикални лезии (32.29 % vs 25.83 % vs 19.05 %).
17. Висока вирусна концентрација почесто беше измерена кај пациентките со високоризични цервикални лезии споредено со пациентките со нискоризични цервикални лезии и со нормален наод од ПАП-тестот (79.76 % vs 69.17 % vs 60.42 %).
18. За ХПВ-тип 16, 51, 66 и 73 беше потврдена значајна позитивна корелација помеѓу повисоко вирусно оптоварување и присуство на високоризични лезии.
19. За ХПВ-тип 44, вирусното оптоварување беше повисоко кај нискоризични лезии, додека кај типот 68 беше повисоко кај нормални цитолошки наоди, што укажува на различна биолошка активност на типови од иста ризична класа.

Во однос на Цел 4:

20. Квалитативниот состав на вагиналниот микробиом беше статистички значајно поврзан со присуството на ХПВ-инфекција ($p=0.00311$).
21. Споредбата на пациентките со и без ХПВ-инфекција во однос на поединечните варијанти на микробиомот презентира сигнификантно почеста застапеност на апсолутна нормоценоза кај пациентките без ХПВ-инфекција (60 % vs 16 %, $p=0.0014$), и, сигнификантно почеста застапеност на апсолутна анаеробна дисбиоза кај пациентките со ХПВ-инфекција (44 % vs 8%, $p=0.0037$).
22. Сигнификантна асоцијација беше најдена помеѓу ХПВ-статусот и присуството на анаеробни бактерии. Кај пациентките со ХПВ-инфекција во однос на пациентките без ХПВ-инфекција значајно почесто беа изолирани: *Gardnerella vaginalis* + *Prevotella bivia* + *Porphyromonas spp.* кај 64 % vs 24 %, *Eubacterium* кај 52 % vs 12 %, *Magasphaera spp.* + *Veillonella spp.* + *Dialister spp.* кај 24 % vs 4 % и *Sneathia spp.* + *Leptotrichia spp.* + *Fusobacterium spp.* кај 24 % vs 4 %.
23. Статистички сигнификантна разлика меѓу двете групи беше потврдена во однос на количината на *Lactobacillus spp.* ($p=0.03$), која се должи на значајно поголема количина кај ХПВ негативните жени.

Составен дел на трудот е **апстракт** – кратка содржина на македонски и на англиски јазик.

Во **прилогот** се дадени користените прашалници за пациентите.

КРАТОК ОПИС НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО

Резултатите од истражувањето се прикажани на 47 страници, 42 табели и 20 слики. Резултатите се презентирани јасно, статистички валидирани и соодветно интерпретирани. Во првиот дел од анализата, групата од 300 пациентки вклучени во студијата, кај кои се извршени ХПВ-тестирање и ПАП-тест, е стратифицирана во пет возрастни категории. Притоа, утврдена е бимодална дистрибуција на преваленцата на коинфекции со повеќе типови на ХПВ (ПТ-ХПВ), со највисока застапеност кај најмладата група (<24 години; 14.37 %) и жените на возраст над 55 години (6.35 %). Статистички сигнификантна разлика е најдена во просечната возраст на пациентките со/без ХПВ-инфекција со тип 31, тип 59 и тип 73. Поточно, пациентките со ХПВ-инфекција со тип 31 е најдено дека се сигнификантно постари од пациентките кај кои овој генотип не е детектиран, пациентките со ХПВ-инфекција со тип 59 се сигнификантно помлади од пациентките кај кои овој генотип не е детектиран, и пациентките со ХПВ-инфекција со тип 73 се сигнификантно помлади од пациентките кај кои овој генотип не е детектиран.

Понатаму, за втората цел е испитувана корелацијата помеѓу преваленцата на инфекции предизвикани со еден тип (ЕТ-ХПВ) и повеќе типови (ПТ-ХПВ) истовремено со резултатите од ПАП-тестот. Согласно со резултатите добиени во студијата, ЕТ-ХПВ најчесто е изолиран кај примероци од пациентки со нормален ПАП-тест, во споредба со пациентки со цервикална лезија со низок ризик и висок ризик за прогресија во карцином. Наспроти тоа, коинфекција со повеќе ХПВ-типови е почесто детектирана кај пациентки со високоризични лезии (42.86 %), отколку кај пациентки со лезии со низок ризик (42.50 %) и со нормален наод од ПАП тестот (40.63 %). Сепак, и покрај овие мали разлики во зачестеноста, не е утврдена статистички значајна разлика помеѓу испитуваните групи, што укажува дека бројот на детектирани ХПВ генотипови не претставува независен предиктор за тежината на цитолошките промени.

За да се испита третата цел концентрацијата на ДНК на ХПВ е анализирана во 3 категории: ниска ($\leq 3 \log$ копии/ 10^5 клетки), средна ($3.1 - 5 \log$ копии/ 10^5 клетки) и висока ($>5 \log$ копии/ 10^5 клетки). Ниска вирусна концентрација е измерена почесто кај пациентките со нормален цитолошки наод во споредба со пациентките со нискоризични и високоризични цервикални лезии (7.29 % vs 5 % vs 1.19 %), умерена вирусна концентрација, исто така почесто беше детектирана кај пациентките со нормален цитолошки наод во споредба со пациентките со нискоризични и високоризични цервикални лезии (32.29 % vs 25.83 % vs 19.05 %), додека висока вирусна концентрација почесто е измерена кај пациентките со цервикални лезии со висок ризик од прогресија во карцином споредено со пациентките со нискоризични цервикални лезии и со нормален наод од ПАП тестот (79.76 % vs 69.17 % vs 60.42 %). За $p = 0.013$ се потврди вкупна статистичка сигнификантна разлика во концентрацијата на ДНК на ХПВ во зависност од цитолошкиот наод. Post-hoc анализата за меѓугрупни компарации покажа дека оваа вкупна

сигнификантност се должи на значајно повисока вирусна концентрација во клетките кај пациентките со цервикална лезија со висок ризик за појава на карцином во однос на пациентките со нормален цитолошки наод.

Највисоки вредности на вирусно оптоварување (viral load) беа измерени кај жените со високоризични лезии ($6.34 \pm 1.4 \log$ копии/ 10^5 клетки), во споредба со оние со нормален ПАП-тест (5.58 ± 1.8) и со лезии со низок ризик (5.78 ± 1.6), што е статистички значајно ($p=0.013$).

Во студијата, за четвртата цел, се вклучени вкупно 50 пациентки. Кај нив, покрај тоа што е тестирано присуство на 21 тип на ХПВ, дополнително е анализиран квалитативниот и квантитативниот состав на вагиналниот микробиом. Од групата на ХПВ негативни жени, 60 % имаа нормоценоза, наспроти само 16 % од ХПВ позитивните ($p=0.0014$). Сигнификантна асоцијација е најдена помеѓу ХПВ статусот и *Gardnerella vaginalis* + *Prevotella bivia* + *Porphyromonas spp.*, *Eubacterium spp.*, *Magasphaera spp.* + *Veillonella spp.* + *Dialister spp.* и *Sneathia spp.* + *Leptotrichia spp.* + *Fusobacterium spp.* ($p=0.0044$, $p=0.0024$, $p=0.049$, $p=0.049$, соодветно).

Заклучоците од истражувањето потврдуваат дека возраста на пациентките, вирусното оптоварување и состојбата на вагиналниот микробиом се клучни фактори во проценката на ризикот за развој на цервикални лезии и карцином, додека бројот и типот на ХПВ-инфекции не претставува независен предиктор за тежината на цитолошките промени. Ова има значајни импликации за подобрување на персонализираниот пристап и секундарната превенција во скрининг програмите.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Елена Крстевска-Келепуровска, со наслов „Корелација помеѓу инфекции предизвикани со хуман папиломавирус (ХПВ) и вагинален микробиом со интраепителни лезии и карцином на грлото на матката – студија на жени од југозападниот регион на Република Северна Македонија“ е сеопфатна, систематска и научно аргументирана студија која претставува значаен научен придонес во областа на медицинската микробиологија, вирусологијата и јавното здравје. Трудот е детално структуриран и опфаќа јасна и сеопфатна анализа на резултатите со прецизна статистичка обработка, изведена соодветно на поставените истражувачки цели.

Особена вредност на дисертацијата е што ги обезбедува првите детални податоци за дистрибуцијата на типови ХПВ, нивното вирусно оптоварување и вагиналниот микробиом кај жените од југозападниот регион на Република Северна Македонија. Оваа студија го пополнува регионалниот недостаток на информации и дава значајни податоци за подобрување на националните стратегии за превенција и контрола на цервикалниот карцином.

Методологијата е модерна и иновативна, вклучувајќи молекуларни техники, како Real-time PCR за типизација и квантитативна анализа на ХПВ и вагиналниот микробиом, што овозможува индивидуализирана проценка на ризик кај пациентките. Дискусијата е детална и критички ги споредува добиените резултати со меѓународни научни податоци, со јасно и логично објаснување на клиничкото значење на добиените резултати.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Елена Крстевска-Келепуровска, со наслов „Корелација помеѓу инфекции предизвикани со хуман папиломавирус (ХПВ), концентрација на ХПВ ДНК и вагинален микробиом со интраепителни лезии и карцином на грлото на матката - студија на жени од југозападниот регион на Република Северна Македонија“, според мислењето на Комисијата за оценка, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот пред одбраната на докторскиот труд ги објавил следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1]. Krstevska- Kelepurovska, E., Delova, A., Nikolovska, J., Kaftandzieva, A. SINGLE AND MULTIPLE-TYPE OF HPV INFECTIONS IN WOMEN WITH CERVICAL CANCER AND PRECANCEROUS LESIONS IN THE SOUTHWESTARN REGION OF THE REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA. Physioacta, Journal of Macedonian Association of Physiologists and Antropologists. 2019;13(2):89-97
- [2]. Krstevska-Kelepurovska, E., Kaftandzieva, A., Nikolovska, J., Delova, A., Jasovic-Siveska, E. HUMAN PAPILLOMA VIRUS INFECTIONS, VIRAL LOAD AND AGE IN WOMEN WITH CERVICAL CANCER. Academic Medical Journal. 2024; 4(1):30-40

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација на м-р Елена Крстевска-Келепуровска значително придонесува кон разбирањето на комплексните интеракции помеѓу ХПВ-инфекциите, вирусната концентрација и вагиналниот микробиом во контекст на развојот на интраепителни лезии и карцином на грлото на матката. Истражувањето за првпат ја дефинира улогата на вагиналната дисбиоза како фактор кој ја зголемува веројатноста за перзистенција на ХПВ и прогресија на лезиите. Со тоа се овозможува прецизна стратификација на ризик, индивидуализиран пристап во скринингот и третманот на пациентките, и значајно унапредување на стратегиите за превенција во Република Северна Македонија.

Овој труд има широка апликативна примена во клиничката практика, јавноздравствените политики и едукативни кампањи, овозможувајќи подобри дијагностички, превентивни и терапевтски пристапи во менаџирањето на ХПВ-индуцираните заболувања.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Елена Крстевска-Келепуровска**, со наслов **„Корелација помеѓу инфекции предизвикани со хуман папиломавирус (ХПВ), концентрација на ХПВ ДНК и вагинален микробиом со интраепителни лезии и карцином на грлото на матката – студија на жени од југозападниот регион на Република Северна Македонија“**.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Кафтанчиева (претседател), с.р.
Проф. д-р Марјан Стојовски (ментор), с.р.
Проф. д-р Елена Трајковска-Докиќ (член), с.р.
Проф. д-р Гордана Јанкоска (член), с.р.
проф. д-р Викторија Јовановска (член), с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА НА ТЕМА: АНАЛИЗА НА ФУНКЦИОНАЛНИ КОНЕКТОМИ НА ЦНС ПРОЦЕНЕТИ СО rs-fMRI КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПАРКИНСОНОВА БОЛЕСТ СО И БЕЗ ЛЕСЕН КОГНИТИВЕН ДЕФИЦИТ

Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, на својата XIX редовна седница одржана на 22.5.2025 година, а по предлог на Советот на студиската програма на трет циклус студии – докторски студии, студиска програма: Клиничка медицина, во согласност со Законот за високото образование на Република Македонија, а врз основа на член 112 од Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), член 275 од Статутот на Медицинскиот факултет во Скопје, во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (бр. 458 од 17.10.2019) и член 61 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 245/2013), формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот д-р Христина Поповска со наслов: „Анализа на функционални конектоми на ЦНС проценети со rs-fMRI кај пациенти со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит“, во состав:

1. Проф. д-р Дијана Никодијевиќ, претседател,
2. Проф. д-р Игор Петров, ментор, член,
3. Проф. д-р Иван Барбов, член,
4. Проф. д-р Игор Кузмановски, член
5. Проф. д-р Слободан Калајциски, член.

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет му го поднесува следниов:

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Христина Поповска, со наслов „Анализа на функционални конектоми на ЦНС проценети со rs-fMRI кај пациенти со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит“ содржи 164 страници компјутерски обработен текст во фонт TimesNewRoman, со 1,5 проред и големина на букви 12, како и 127 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии и книги. Текстот е збогатен со табели и слики. Трудот има апстракт на македонски и на англиски јазик и истиот е структуриран во 12 поглавја и воедно ги содржи сите делови на еден научноистражувачки проект: вовед, поглавја за увид на основните начела на темите кои се обработуваат, мотив за изработка на докторската дисертација, цели, хипотези, субјекти и методи, методи на статистичка анализа, резултати на истражувањето и дискусија на добиените резултати, по што следат заклучоците, како и листа на библиографски податоци. Начинот на изложување е јасен и концизен, лесно се следи и воедно побудува интерес за одбраната тема на истражување. Поголавјата се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се овозможува систематизирано и прегледно следење на материјата обработена во докторската теза. Трудот обработува актуелна научна и клиничка проблематика, која досега не е истражувана во нашата држава, како анализа на функционални конектоми проценета со rs fMRI, кај посебна категорија на пациенти, а тоа се пациенти со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит. Темата е актуелна на светско ниво, а оправданоста на истото е во тоа дека со раното дијагностицирање, овие пациенти можат навремено

да подлежат на соодветен потенцијален третман, што би значело ублажување на клиничката слика и ран третман. Темата е вредна и оправдана за истражување, како од научен така и од клинички аспект. Начинот на презентирање е концизен, јасен и лесно разбирлив.

Првото поглавје од докторската дисертација претставува **Вовед** кој, всушност, претставува краток опис на темата која ќе биде разработена во следните поглавја.

Второто поглавје е всушност претставува детален опис на Паркинсоновата болест. Истото е правилно конструирано и поделено во 5 точки, односно тематски единици.

Во првиот дел е дефинирана Паркинсоновата болест, како и епидемиологијата на Паркинсонова болест во општата популација, со повикување на соодветни епидемиолошки студии кои ја обработувале оваа тема.

Во вториот дел е обработена етиопатогенезата и патофизиолошките механизми на Паркинсонова болест, со посебен осврт на современите откритија кои упатуваат на два патофизиолошки механизма (клеточно-автономни и неклеточно-автономни), како основа за акумулација на алфа-синуклеински агрегати и нивно ширење над различни неврални клетки. Ова претставува битен пробив во разбирањето на ова заболување.

Во третиот дел детално е прикажана клиничката слика и дијагностичките критериуми на Паркинсонова болест. Нотирани се клинички тестови, неуроимиџинг анализи, како и новиот лабораториски тест за рано откривање на присуство на Алфа-синуклин во ликвор, тестови кои се користат и ја помагаат дијагностиката на Паркинсоновата болест, но не се специфични за самата Паркинсонова болест. Со исполнување на дијагностичките критериуми, веројатноста за дефинитивна Паркинсонова болест се зголемува.

Во четвртиот дел е дефиниран третманот на Паркинсонова болест, кој може да биде медикаментозен и немедикаментозен. И во едниот и во другиот случај, третманот е сè уште исклучиво симптоматски.

Во петтиот дел е дадена прогнозата на оваа болест, а со тоа и дефинирање на можните и реални очекувања од терапевтските опции.

Во **третото поглавје** посебен осврт е даден на ентитетот лесен когнитивен дефицит, кој претставува претстадиум на дефинитивна деменција. Пациентите со Паркинсонова болест, во поодминат стадиум од болеста, се соочуваат со пад на когнитивните капацитети и развој на деменција. Раното дијагностицирање на оваа состојба е од особено значење, токму поради фактот дека евентуална достапна терапевтска опција за овие пациенти, ќе биде апликабилна исклучиво во овој ран стадиум на деменција, а кој, пак, често пати, е превиден. Поголавјето е поделено во две поттеми кои го обработуваат дефинирањето на Лесен когнитивен дефицит, неговата преваленца, клиничка презентација, дијагностички критериуми за поставување на дијагноза и терапевтски можности. Потенцирано е значењето на неговото рано откривање.

Во **четвртото поглавје** се дадени основните начела и принципи на кои работи Магнетната резонанца, како имиџинг-техника – често користена во секојдневна клиничка пракса за дијагностика и следење на пациенти со невролошки заболувања. Ова поглавје е поделено во две поттеми, и ставен е посебен осврт на дифузионата магнетна резонанција, како метода која ни овозможува визуелизација на

микроструктурните карактеристики на мозокот, добивањето на дифузни мапи и нивна примена кај пациенти со Паркинсонова болест и лесен когнитивен дефицит. Во втората поттема се разработуваат основните начела на функционалната магнетна резонанца како понова невроимиџинг-техника, погодна за проучување и анализа на функцијата на нервната клетка, често користена во академски цели. Објаснети се принципите на кои се заснова работењето на оваа техника/секвенца, начинот на изведување, начинот на обработка и анализа на податоци, примена на оваа техника кај пациенти со Паркинсонова болест и лесен когнитивен дефицит, предности и негативности.

Во **петтото** поглавје се објаснува посебен начин на анализа на податоци добиени од невроимиџинг-снимки, актуелна во современата научна методологија. Се работи за примена на Графова теорија за анализа на мозочни мрежи, мапирајќи ја активноста на мозокот и претставувајќи ја мозочната мрежа како конектом, односно сет од јазли (мозочни центри) и рабови/врски (конекциите помеѓу мозочните центри). Тоа е релативно нова метода и сè уште има предизвици околу нејзината примена. Ова поглавје е поделено во 6 поделеници.

Во првата поделеница дадени се основните дефиниции за граф, конектом и мрежни мерки, дефиниција на нодуси и рабови.

Во втората поттема се опишани видовите мозочно поврзување, како што се: структурна, функционална и ефикасна поврзаност, нивните особености, а и разликите помеѓу еден и друг вид мрежа.

Во третата поттема се обработува дефинирањето на јазлите во мрежата, дали на микроскаларно или макроскаларно ниво, притоа давајќи референци од најнови студии кои преферираат различен начин на одредување на јазлите во конектомот, различни пристапи за конструкција на конектом, што е од особено значење токму поради влијанието врз резултатите кои може да се добијат.

Во четвртата поттема се дефинира Графовата анализа на мозочна поврзаност, како се опишуваат графовите, кои сè параметри може да се земат предвид како особини на графовите и нивното значање во дефинирање на мозочна мрежа.

Во петтата поттема се обработува начинот на мапирање на структурниот и функционалниот конектом кај човечкиот мозок, со осврт на последните достигнувања од овие студии, кои се предности и негативности од различните пристапи во мапирање на мозочниот конектом, имајќи го предвид односот меѓу мрежните мерки и подлежачкиот невробиолошки супстрат.

Во шестата поттема се разгледува, преку претходно реализирани студии, асоцијацијата помеѓу структурните и функционалните мрежни податоци, кои сега засега се во асоцијација и корелација, но со простор за нивно доистражување и објаснување.

Шестото поглавје ги објаснува и дефинира статистичките методи кои се користени во оваа студија, како посебни методи користени за статистичка анализа на мрежи, нивната примена и начинот на кој се добиваат резултатите. Објаснети се следните статистички тестови: Partial Least Square (PLS), Mann-Whitney U test и Support Vector Machine (SVM).

Седмото поглавје го анализира **мотивот** за изработка на оваа студија, кој е јасно дефиниран. Се нотира дека когнитивното оштетување е честа појава кај ПБ, дури и во рана фаза. Често засегнати домени од когницијата се: егзекуција, внимание, визуо-

спацијални функции и помалку меморија. Конструкцијата на лесен когнитивен дефицит кај пациенти со ПБ се користи за идентификување на клинички евидентни когнитивни оштетување без функционален пад, но поврзано со поголем ризик за развој на Паркинсонова болест со деменција. ПБ со деменција е поврзана со зголемена попреченост, хоспитализација, како и смртност. Следствено на тоа, од голема важност ќе биде препознавање на оваа субпопулација која е со голем ризик за полош исход и прогресија на болеста.

Оттука, основниот мотив на истражувањето е: откривање, следење и анализирање на мозочните промени (функционални и структурни) кај пациенти со ПБ-ЛКД, со помош на напреднати невроимиџинг-техники, поточно функционална МР на мозок, во состојба на мирување (rs-fMRI).

- **Целите на истражувањето** се јасно дефинирани и одредени. Во овој научен труд главна цел е:
 - да се евалуираат промените во функционалната поврзаност на мозочните регии кај пациенти со ПБ со лесен когнитивен пад, користејќи ја методата на функционална МР на мозок, во состојба на мирување (rs-fMRI).

Дополнително:

- да се процени дали модели на функционална поврзаност помеѓу одредени регии во мозокот кај пациентите со ПБ и со лесен когнитивен пад се специфични, споредено со оние пациенти кои немаат когнитивен пад, а се со Паркинсонова болест, како и со здравите индивидуи;
- да се направи проценка дали функционалните разлики помеѓу групите зависат од структурните абнормалности.

Во **осмото поглавје** се прикажува **хипотезата** врз основа на која е направено ова истражување. Во оваа студија се тестираше хипотезата дека мултиваријатните модели на рабови добиени од функционална поврзаност, визуелизирани со rs-fMRI, во комбинација со детална невропсихолошка проценка, овозможуваат класифицирање на пациентите со ПБ според когнитивниот статус.

Деветтото поглавје ги прикажува **пациентите и методите**, каде што систематски се претставени одредени компоненти на методологијата на испитување за нивно полесно следење. Ова поглавје има 3 потточки.

Во **првиот дел** е дефиниран дизајнот на студијата како пресечна кохортна нерандомизирана студија, во која беа вклучени пациенти регрутирани и дијагностицирани на Клиниката за неврологија – Скопје, на Одделот за екстрапирамидни заболувања. Сите учесници во студијата беа снимени со МРИ-скенер на Институтот за радиологија при Клинички центар во Скопје. Податоците од МРИ-снимките беа обработени на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство (ФИНКИ), УКИМ. Таа беше изведувана во период од 2022 до 2024 година. Студијата беше одобрена од Етичката комисија на Медицинскиот факултет во Скопје при УКИМ.

Во **вториот дел** е анализиран примерокот на анализирани субјекти. Во студијата учествуваа вкупно 90 субјекти. Учесниците беа поделени во три групи. Во контролна група, здрави индивидуи, учествуваа вкупно 30 субјекти (5 мажи/25 жени, просечна

возраст $\pm$ СД: 60.1 ± 6.89 год.). Останатите 60 учесници, беа пациенти со ПБ, поделени во две групи: пациенти со ПБ без когнитивен дефицит (ПБ-без ЛКД) и пациенти со ПБ и лесен когнитивен дефицит (ПБ- со ЛКД). Во групата од пациенти со ПБ –без ЛКД, учествуваа вкупно 30 пациенти (18 мажи/12 жени, просечна возраст $\pm$ СД: 70.14 ± 7.8 год.). Во третата група, ПБ-со ЛКД, учествуваа вкупно 30 пациенти (14 мажи/16 жени, просечна возраст $\pm$ СД: 71.9 ± 8.3 год.). Сите субјекти потпишаа документ за информирана согласност. Пациентите беа регрутирани и дијагностицирани на Клиниката за неврологија во Скопје, на Одделот за екстрапирамидни заболувања. Студијата беше изведена во период од 2022 до 2024 година.

Во **третиот дел** е дефинирана клиничката проценка на субјектите. Првично, дефинирани се инклузионите и ексклузионите критериуми за вклучување или исклучување од студијата, а пациентите со Паркинсонова болест дополнително се проценети со дефинирани невропсихолошки тестови, за проценка на нивниот когнитивен статус, врз основа на кој пациентите со лесен когнитивен дефицит се издвојуваат од пациентите со уреден когнитивен статус.

Во **четвртиот дел** објаснета е детално постапката за добивање на МРИ-податоци, а низ која поминуваат сите субјекти вклучени во студијата.

Имено, објаснет е протоколот употребен при МРИ-скенирање на субјектите. Следно, објаснета е методологијата за анализа на структурните МРИ-податоци, кои софтверски алатки се користат во процесот на претпроцесирање на снимките, добивање дифузиона трактографија, како и за конструкција на индивидуален структурниот конектом за секој испитаник. Понатаму, објаснета е методологијата за анализа на функционалните МРИ-податоци. Кои се софтверските алатки кои се користат за претпроцесирање на МРИ-податоците, екстрахирање на временските серии, добивање индивидуален функционален конектом за секој испитаник. По добивање на индивидуалните структурни и функционални конектоми, се пристапи кон добивање на групни структурни и функционални конектоми, со посебни статистички методи и алатки.

По добивањето на групните структурни и функционални конектоми, се пристапи кон нивна анализа по принципот на Графова теорија, издвојување на особините од интерес на секоја мрежа поодделно, а со помош на посебни софтверски методи, наведени во докторатот. Во оваа студија, од особини на мрежата – структурна и функционална, се анализираа следните: коефициент на групирање, јачина на нодус и ефикасност на мрежа.

Резултатите од студијата се прикажани во **десеттото поглавје**. Истото е концепирано во четири потточки.

Во **првата потточка**, табеларно се прикажани резултатите од демографските, клиничките и когнитивните испитувања. Дадена е нивна интерпретација, односно со користење на Chi-Square и Kruskal-Wallis тестовите, за $p < 0.05$, направена е компарација помеѓу секоја група посебно, и утврдени се сигнификантни разлики помеѓу една и друга група, особено во однос на пооделни когнитивни тестови, што укажува на засегање на одредни когнитивни домени кај пациентите со Паркинсонова болест и лесен когнитивен дефицит.

Во **втората потточка** дадени се резултатите од анализа на структурните мозочни конектоми. Детални податоци од анализата на структурните конектоми, за Фракциона анизотропија (ФА) и средна дифузивност (MD), се прикажани табеларно и сместени како додаток 2 на оваа дисертација. Со издвојување на врските од интерес помеѓу одредени мозочни региони од интерес, се направени графикони кои истите ги визуелизираат. Под секој графикон, дадена е интерпретација на резултатите и нивното значање. Поточно, издвоени се региони и врски од интерес кои се диференцијација помеѓу една и друга група, поточно помеѓу здрави индивидуи и пациенти со ПБ-без лесен когнитивен дефицит, помеѓу здрави индивидуи и пациенти со ПБ-со лесен когнитивен дефицит, помеѓу пациенти со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит. Се користеше Mann-Whitney U-тест за споредба на мрежни мерки, како: коефициент на групирање, ефикасност на мрежа и јачина на нодус помеѓу различните групи. Добиените резултати се валидираа со помош на анализа на ROC-крива помеѓу пациентите со Паркинсонова болест, со и без лесен когнитивен дефицит, која покажа добра способност на биомаркерите да дискриминираат меѓу двете групи пациенти.

Во **третата потточка** дадени се резултатите од анализа на функционалните мозочни конектоми. Детални податоци од анализата на функционалните мозочни конектоми, се прикажани табеларно и сместени како додаток 3 на оваа дисертација. Поточно, издвоени се региони и врски од интерес кои се диференцијација помеѓу една и друга група, поточно помеѓу здрави индивидуи и пациенти со ПБ-без лесен когнитивен дефицит, помеѓу здрави индивидуи и пациенти со ПБ-со лесен когнитивен дефицит, помеѓу пациенти со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит. Се користеше Mann-Whitney U-тест за споредба на мрежни мерки, како: коефициент на групирање, ефикасност на мрежа и јачина на нодус помеѓу различните групи. Издвоени се разликите помеѓу групите за секоја мрежна особина и тоа е прикажано со помош на графикони. Под секој графикон дадена е интерпретација на резултатите и нивното значање. Добиените резултати се валидираа со помош на анализа на ROC-крива помеѓу пациентите со Паркинсонова болест, со и без лесен когнитивен дефицит. Таа покажа умерена способност за диференцирање помеѓу пациентите со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит.

Во **четвртата потточка** дадени се резултатите од направените корелациони анализи, и тоа: структурно-функционална корелација, структурно-когнитивна корелација и функционално-когнитивна корелација. Како дополнување издвоени се регионите од структурните и функционалните конектоми кои имаат силна корелација со когнитивните скорови.

Единаесеттото поглавје на докторската дисертација е **Дискусија**.

Во делот на дискусијата, се дава осврт на комплексноста на анализа на функцијата на мозокот, и алтерации кај пациенти со различни невродегенеративни заболувања. Во оваа студија како тема беше земена анализа на функционалната мрежна поврзаност кај пациенти со Паркинсонова болест и со лесен когнитивен дефицит. Притоа, за анализа беше користена Графовата теорија за анализа на мрежи, особено актуелна во поново време, за испитување на мозочната мрежа. Различни параметри и методи на анализа се користени во различни студии. Додека не се процени објективно соодветната методологија, прагови вредности за потенцијално позитивни или

негативни резултати, а со тоа и специфични промени во мрежната поврзаност, кои ќе послужат како невроимиџинг биомаркери за дијагностика, следење на самата болест и евентуално потпотенцијален терапевтски ефект од можни идни терапевтски решенија, оваа проблематика претставува предизвик од интерес. Во дискусијата наведени се студии кои примениле слична методологија и кои од нив добиле слични резултати, кај пациенти со Паркинсонова болест, со и без лесен когнитивен дефицит. Дополнително, наведени се студии кои добиле слични алтерации во мозочната поврзаност, а биле поврзувани со различни невродегенеративни заболувања. Широко е полето на примена на оваа методологија во анализа на структурната, функционалната и ефективната поврзаност во човечкиот мозок. Пред сè, таа методологија наоѓа примена кај невродегенеративните заболувања.

Во **дванаесеттото поглавје**, врз основа на анализата на податоците и добиените резултати од истражувањето, формулирани се **заклучоците** од истражувањето. Во студијата е извршена анализа на функционални конектоми добиени со помош на rs-fMRI кај пациенти со Паркинсонова болест со и без лесен когнитивен дефицит. Притоа издвоени се региони и врски од интерес, кои помагаат во диференцирање помеѓу групите, пред сè, помеѓу пациентите со Паркинсонова болест со и без когнитивен дефицит, а потоа направена е и корелациона анализа помеѓу структурниот и функционалниот конектом на овие групи, а и помеѓу структурните и функционалните конектоми и когнитивните скорови.

Следствено на тоа, постигнати се целите и потврдени се поставените хипотези во предлогот за изработка на овој труд.

Со тоа, во заклучокот е потврдено дека функционалниот конектом има потенцијал за:

1. Рано идентификување на пациентите со Паркинсонова болест кои имаат ризик од когнитивен пад.
2. Мониторирање на прогресијата на болеста од Паркинсонова болест без лесен когнитивен дефицит до Паркинсонова болест со лесен когнитивен дефицит.
3. Развивање на биомаркери за когнитивен пад кај пациенти со Паркинсонова болест.

Последната глава од докторската дисертација ја содржи приложената литература, која е обемна и прегледна, содржи 127 референци, и коректно е цитирана по прифатените стандарди.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката д-р Христина Поповска, со наслов: АНАЛИЗА НА ФУНКЦИОНАЛНИ КОНЕКТОМИ НА ЦНС ПРОЦЕНЕТИ СО rs-fMRI КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПАРКИНСОНОВА БОЛЕСТ СО И БЕЗ ЛЕСЕН КОГНИТИВЕН ДЕФИЦИТ, претставува актуелно истражување во клиничката медицина од областа на неврологијата. Докторската дисертација е изработена по сите принципи на едно научно истражување. Во согласност со мотивот на студијата, дефинирани се и целите на истражувањето. Научниот пристап е оригинален и внимателно избран, а методологијата на испитување е современа.

Поставените цели се во целина реализирани, а добиените резултати се адекватно обработени, интерпретирани и дискутирани во согласност со нивната научна и клинички применета вредност. Од добиените резултати се изведени соодветни заклучоци. Оваа студија дава придонес таа да го најде своето место во идните препораки за дијагноза на

лесен когнитивен дефицит кај пациенти со Паркинсонова болест, кога се очекуваат и потенцијални терапевтски решенија за истата дијагноза.

Докторската дисертација на кандидатката д-р Христина Поповска, со наслов: АНАЛИЗА НА ФУНКЦИОНАЛНИ КОНЕКТОМИ НА ЦНС ПРОЦЕНЕТИ СО rs-fMRI КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПАРКИНСОНОВА БОЛЕСТ СО И БЕЗ ЛЕСЕН КОГНИТИВЕН ДЕФИЦИТ според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатката пред одбраната на докторскиот труд ги објавила (како прв автор во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани научноистражувачки трудови:

1. ANALYSIS OF STRUCTURAL CONNECTOME IN PATIENTS WITH PARKINSON'S DISEASE AND MILD COGNITIVE IMPAIRMENT, Popovska, H., Boshkovski, T., Petrov, I., Popevski-Dimovski, R., Acta Scientific Medical Sciences 9.5 (2025): 32-40.

2. ANALYSIS OF FUNCTIONAL CONNECTOMES MEASURED WITH RS-FMRI IN PATIENTS WITH PARKINSON'S DISEASE WITH AND WITHOUT MILD COGNITIVE IMPAIRMENT, Popovska, H., Boshkovski, T., Petrov, I., Popevski-Dimovski, R., MACEDONIAN JOURNAL OF ANAESTHESIA, 2024 March, Vol.8. No1. DOI: 10.55302/MJA2481047p.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главен научен придонес на докторската дисертација е демонстрација на тоа дека функционалниот конектом добиен со анализата на resting-state fMRI (rs-fMRI) може да се користи како потенцијален биомаркер за диференцирање на пациентите со Паркинсонова болест (ПБ) според нивниот когнитивен статус, односно со и без благо когнитивно оштетување (MCI). Со **примена на модерна граф теорија, врз fMRI-податоци**, за првпат во Македонија, се анализираат функционални мрежи кај пациенти со ПБ, со цел да се процени когнитивното оштетување. Со добиените резултати кои укажуваат на постоење на разлики во функционалната мрежа кај овие пациенти, пред да се појават структурни промени или напредната деменција, се **валидира невроимиџинг-методата како алатка за рана детекција на когнитивни промени. Ова отвора можност за рана интервенција**. Во локален контекст, ова е прва студија од овој тип во Македонија – функционална студија со fMRI кај ПБ, што опфаќа мултимодални анализи и когнитивна проценка. На овој начин, се создава основа за идни истражувања и развој на локални дијагностички протоколи. Применета е унифицирана и репродуцибилна методологија (fmriprep, ANTs, Freesurfer), која може да се користи како модел за слични невронаучни истражувања во земјата и во регионот.

Докторската дисертација: АНАЛИЗА НА ФУНКЦИОНАЛНИ КОНЕКТОМИ НА ЦНС ПРОЦЕНЕТИ СО rs-fMRI КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПАРКИНСОНОВА БОЛЕСТ СО И БЕЗ ЛЕСЕН КОГНИТИВЕН ДЕФИЦИТ, поднесена од д-р Христина Поповска, претставува оригинален и самостоен научен труд и во целост ги исполнува условите согласно со Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на третиот циклус – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Комисијата смета дека трудот е автентичен и актуелен, има значаен научен и апликативен придонес, во целост ги обработува поставените проблеми и ги содржи сите елементи на научен труд, со јасно дефинирани цели, прецизно изложени пациенти и методи, како и детално прикажани и статистички обработени резултати на студијата. Дискусијата и заклучоците се објективни и даваат прецизни одговори на поставените цели.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје да ја прифати **позитивната оценка** и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатката д-р Христина Поповска, со наслов: АНАЛИЗА НА ФУНКЦИОНАЛНИ КОНЕКТОМИ НА ЦНС ПРОЦЕНЕТИ СО rs-fMRI КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПАРКИНСОНОВА БОЛЕСТ СО И БЕЗ ЛЕСЕН КОГНИТИВЕН ДЕФИЦИТ.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Дијана Никодијевиќ, претседател, с.р.

Проф. д-р Игор Петров, ментор, член, с.р.

Проф. д-р Иван Барбов, член, с.р.

Проф. д-р Игор Кузмановски, член, с.р.

Проф. д-р Слободан Калајџиски, член, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК ВО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ НА НАУЧНАТА ОБЛАСТ
ДЕЛОВНО ПРАВО НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО
СКОПЈЕ

Врз основа на Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 411 од 5 ноември 2018 година), а во врска со објавениот конкурс на 16.5.2025 година во весниците „Слободен печат“ и „Коха“, Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, на седницата одржана на 4.6.2025 година, донесе Одлука број 02-668/4 од 4.6.2025 година, со која е формирана Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Димитар Гелев, редовен професор, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, проф. д-р Горан Коевски, редовен професор, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, и проф. д-р Александар Климовски, редовен професор, Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје, за избор на соработник во звање – асистент на научната област деловно право. Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на соработник во соработничко звање – асистент на научната област деловно право, во предвидениот рок се пријави еден кандидат: м-р Катерина Жатева. Во овој извештај се презентираат најзначајните биографски податоци, образованието, наставно-научните и стручните квалификации на кандидатката, проследени со образложение, мислење и предлог на Комисијата до Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ, ОБРАЗОВАНИЕ И НАСТАВНО-НАУЧНИ И
СТРУЧНИ КВАЛИФИКАЦИИ

1. М-р Катерина Жатева

1.1. Кандидатката Катерина Жатева е родена на 17.11.1987 година во Скопје. Средното образование го завршила во СУГС „Јосип Броз-Тито“ во Скопје, на општествено-хуманистичката насока. На Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кандидатката се запишала на додипломски студии во учебната 2006/2007 година на студиската програма Правни студии, кои ги завршила во 2009 година со просечен успех 8,00, при што се стекнала со стручен назив – дипломиран правник – Bachelor of Laws (LL.B.) – 180 ЕКТС-кредити. Во учебната 2009/2010 година, кандидатката се запишала на втор циклус студии, насока: деловно право (модул А: Трговско право), и успешно ги положила предвидените испити. Во декември 2011 година, таа го одбрала својот магистерски труд на тема: „Имплементацијата на директивата за Timeshare во македонското законодавство“, при што се стекнала со 120 ЕКТС-кредити од мастер студиите со просечен успех 9,25 и се здобила со назив – магистер по право од областа на деловното право – Master of Laws (LL.M.).

По магистрирањето, била ангажирана како демонстратор на предметот Право на друштва во периодот декември 2011 – април 2016 година. Во периодот по демонстраторскиот ангажман, работела во Министерството за правда – Биро за застапување на Република Северна Македонија пред Европскиот суд за човекови права.

Во својата биографија, кандидатката наведува дека поседува компјутерски вештини и има познавање на англиски јазик (ниво 1, според Cambridge English Language Assessment и ниво B2, според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), што се докажува со уверение издадено од Универзитетот „Кембриџ“ (преку British Council во Скопје).

М-р Катерина Жатева за прв пат е избрана во соработничко звање – асистент на научната област право на друштва, односно деловно право при Правниот факултет „Јустинијан Први“, УКИМ во Скопје, со објавен реферат за избор, објавен во Билтен бр. 1272 од 15.12.2022 година. Во моментот, кандидатката е докторанд на трет циклус студии и редовно е вклучена во наставниот процес на предметот Право на друштва, како задолжителен предмет на прв циклус студии и на предмети од мастер студиите по деловно право. Има објавено седум научни и стручни трудови во референтни списанија, приложени со копии, и учествувала на над 20 конференции, moot court настани, семинари и курсеви. Како член на уредувачкиот одбор на студентското стручно списание *Iustinianus Primus Student Law Review*, активно придонесува во академското ангажирање на студентите и промоцијата на правната наука. Покрај тоа, таа е активно вклучена во организациските одбори на Годишната научна конференција на Факултетот за 2024 и 2025 година. Кандидатката постојано придонесува и во промотивните активности на Правниот факултет, особено преку вклучување во иницијативите на отворените денови на УКИМ.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната документација, Рецензентската комисија утврди дека м-р Катерина Жатева ги исполнува општите услови за избор во соработнички звање согласно со Законот за високото образование, како и посебните услови утврдени со Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Комисијата внимателно ја анализираше доставената документација и констатира дека кандидатката располага со соодветни образовни и стручни квалификации за извршување на обврските како асистент во научната област деловно право. Објавените трудови се релевантни и објавени во стручни списанија од областа. Дополнително, ангажманот како демонстратор и асистент, навременото и професионално извршување на обврските, како и докажаната посветеност кон наставната и научноистражувачката дејност, сведочат за нејзината компетентност.

Поради сето наведено, Комисијата има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, м-р Катерина Жатева да биде избрана во соработничко звање – асистент на научната област деловно право.

Скопје, 9.6.2025 година

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Гелев, с.р.
Проф. д-р Горан Коевски, с.р.
Проф. д-р Александар Климовски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Катерина Жатева

Институција:

Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје

Научна област: ДЕЛОВНО ПРАВО

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	ДА
2	Стекнат назив – магистер од соодветната област Назив на научната област: деловно право.	ДА
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,00 (осум). Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,25 (девет, дваесет и пет).	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, Cambridge English Level 1 Certificate in ESOL International and Council of Europe Level B2 (Pass with Distinction) 2. Назив на документот: уверение (Cambridge English Level 1 Certificate), бр. 501/1088/3 3. Издавач на документот: Cambridge English Language Assessment, Part of University of Cambridge (British Council, Скопје) 4. Датум на издавање на документот: 2.10.2015 година	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Димитар Гелев, с.р.

Проф. д-р Горан Коевски, с.р.

Проф. д-р Александар Климовски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ПРАВНА РЕГУЛАЦИЈА И ЕФИКАСНО ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ОБНОВЛИВИТЕ
ИЗВОРИ НА ЕНЕРГИЈА” ОД
М-Р ИВОНА ПЕТРУШЕВСКА,
ПРИЈАВЕНА НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на седницата одржана на --.---.2025 година, по предлог на Советот на докторски студии по деловно право, формира Комисија за оцена и одбрана на докторскиот труд на кандидатката **Ивона Петрушевска**, со наслов: **Правна регулација и ефикасно искористување на обновливите извори на енергија**, во состав: проф. д-р Горан Коевски, проф. д-р Димитар Гелев (ментор), проф. д-р Александар Климовски, проф. д-р Дарко Спасевски и проф. д-р Биљана Петревска.

Комисијата во наведениот состав, го прегледа и го оцени подготвениот докторски труд и на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Приказ на докторскиот труд

Докторскиот труд на кандидатката **Ивона Петрушевска** со наслов: **Правна регулација и ефикасно искористување на обновливите извори на енергија**, содржи вкупно 246 страници, компјутерски изработен текст во фонт Times New Roman со 1,5 проред и големина на букви – 12, со 413 фусноти со вкупно 146 библиографски единици, и тоа: Директиви на Европската Унија за обновливи извори на енергија, Директиви на Европската Унија за енергетска ефикасност, останати меѓународни договори, Законот за енергетика на Република Северна Македонија, кој претставува фундамент во регулирањето на обновливи извори на енергија, Законот за енергетска ефикасност на Република Северна Македонија, бројни подзаконски акти, книги, публикации, статии, студии, прилози и интернет-извори кои опфаќаат официјална статистика, официјални соопштенија и релевантни податоци. Трудот е структуриран од седум глави и заклучни согледувања. Главите се систематизирани во точки и потточки со цел да се обезбеди соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во поглед на содржината, докторската дисертација е структурирана во вовед, седум глави и заклучок со препораки.

По воведните напомени, следува **ПРВАТА** глава со наслов: **Дефинирање на обновливите извори на енергија и енергетска ефикасност**, во која кандидатката дава дефиниции на обновливите извори на енергија и на видовите обновливи извори на енергија: сончева енергија, хидроенергија, ветерна енергија, геотермална енергија, бимаса, биогаз и океанска енергија. Во посебни потточки во оваа глава, даден е и потенцијалот на сите видови обновливи извори на енергија во Република Северна Македонија кои претходно се дефинирани. Во оваа глава, дефинирани се и необновливите извори на енергија и видовите необновливи извори на енергија, а тоа се јагленот, нафтата и природниот гас. Неминовно е и дефинирањето на поимот енергетска ефикасност, кој заедно со обновливите извори на енергија претставуваат основа за сигурност во снабдувањето со енергија, поздрава и почиста животна средина и намалување на увозната зависност на земјите.

ВТОРАТА ГЛАВА, Европската правна регулатива за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност, се однесува на правната регулатива на Европската

Унија за обновливи извори на енергија, и тоа: Директива за обновливи извори на енергија 2009/28/ЕС, која ги постави целите 20-20-20, односно 20 проценти учество на обновлива енергија во потрошувачката на енергија на ЕУ до 2020 година. Оваа цел е задолжителна за сите земји членки на ЕУ. Нејзината замена, Директивата за обновлива енергија 2018/2001/ЕУ, ја поместува правната рамка за учеството на обновлива енергија до 2030 година и предвидува учество од најмалку 32 % во финалната потрошувачка која треба да се постигне на ниво на Унијата. Во оваа глава е направена и детална анализа на Директивата 98/70/ЕС, Директива во врска со квалитетот на бензин и дизел-горивата, како и Директивата 2015/1513/ЕУ, која беше донесе со цел изменување и дополнување на претходната директива.

Во оваа глава, кандидатката прави анализа и на Европското законодавство за енергетска ефикасност, и тоа поконкретно Директивата за енергетска ефикасност 2012/27/ЕУ, која предвидува секоја земја членка да ги земе предвид необрзувачките 20 проценти рамки за енергетска ефикасност до 2020 година на сите нивоа на потрошувачка: домаќинства, индустрија и транспорт. Директивата за енергетска ефикасност 2018/2002/ЕУ, директива за измени и дополнување на претходната директива, ја ажурира рамката до 2030 година и ја зголемува енергетската ефикасност за 32,5 %. За енергетските преформанси на зградите, донесена е Директивата 2010/31/ЕУ, која ги регулира и таканаречените „скоро нула-енергетски градови“, односно зградите кои имаат висок енергетски перформанс. Електричната енергија треба да биде покриена во значителна мера преку енергија од обновливи извори.

ТРЕТАТА ГЛАВА: Македонското законодавство за обновливи извори за енергија и енергетска ефикасност, е поделена на два дела, од кои првиот ги опфаќа Законот за енергетика, кој се однесува општо на енергетиката и обновливите извори на енергија, и Законот за енергетска ефикасност. Вториот дел ги опфаќа подзаконските акти, кои произлегуваат од овие закони. Кандидатката прави темелна и длабока анализа на фундаментот на енергетското право во Република Северна Македонија, а тоа е Законот за енергетика, во кој закон се транспонирани и голем број директиви на ЕУ. Во оваа глава од докторскиот труд, анализиран е третиот дел од Законот кој е посветен на Регулаторната комисија за енергетика, која претставува самостојно, непрофитно и регулаторно тело кое го регулира и го контролира начинот на вршење на енергетските дејности. Четвртиот дел од Законот се однесува на лиценците за вршење на енергетската дејност и на објектите за производство на енергија. На крајот, еден дел од Законот е посветен на обновливите извори на енергија, кои се и предмет на овој докторски труд. Владата на РСМ носи одлука со која се утврдуваат националните задолжителни цели за учеството на енергија произведена од обновливи извори во бруто финалната потрошувачка. За да се постигнат овие цели, Владата воведува низа мерки (инвестициона поддршка, даночни и царински олеснувања, повластени тарифи и премии, надоместок за поттикнување на учество на обновливи извори, гарантиран откуп на електричната енергија и многу други), кои треба да обезбедат учество на енергијата произведена од обновливи извори. Законодавецот предвидува и документ кој има за цел да обезбеди доказ за потрошувачите дека определен удел или определена количина на енергија е произведена од обновливи извори на енергија, а тоа е „гаранција на потекло“. Со статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори се стекнува производител на електрична енергија кој ги користи мерките за поддршка согласно со Законот за енергетика, а тоа се повластена тарифа и премиија.

Во вториот дел од оваа глава се анализираат и подзаконските акти, а тоа се: План за енергија и клима, Стратегија за развој на енергетиката во Република Македонија до 2030 година, Стратегија за развој на енергетиката во Република Северна Македонија до 2040 година, Правилник за обновливи извори на енергија, Правилник за повластени

производители коишто користат повластена тарифа, Правилник за енергетски карактеристики на зградите. Во оваа глава детално во фази се анализирани правилниците за изградба на објекти за производство на енергија од обновливи извори на енергија, и тоа, поконкретно, производство на енергија од сонце, односно електрани за производство на енергија од сончева енергија (фотонапонски електрани) и производство на енергија од хидропотенцијал, поконкретно малите хидроцентрали.

ЧЕТВРТАТА ГЛАВА, Енергетиката и животната средина, е посветена на еден многу значаен сегмент кој е тесно поврзан со енергетиката, а тоа е заштитата на животната средина. Кандидатката ја истакнува важноста на декарбонизацијата на енергетскиот сектор и преминот кон производство на енергија од обновливи извори. Европската Унија се залага за постигнување на климатска неутралност до 2050 година, со цел намалување на стакленичките гасови и спречување на глобалното затоплување. Здравата животна средина е предуслов за добро здравје. Климатската политика на Европската Унија до 2030 година е утврдена со Рамката за клима и енергија до 2030 година, во која се утврдени примарните и секундарните цели кои треба да ги исполнат земјите членки на ЕУ. Климатските промени имаат сериозно влијание врз човековите права, а во четвртата точка од оваа глава, кандидатката посебно го објаснува влијанието на климатските промени врз правото на живот, правото на соодветен животен стандард, правото на сопственост, правото на самоопределување и правото на домородните и малцински групи. Петтата точка од оваа глава се однесува на влијанието на производителите на енергија врз животната средина, а тоа се малите хидроцентрали, термоцентралите и фотоволтаиците. Последната точка од оваа глава се однесува на влијанието на компаниите врз климатските промени, кои придонесуваат за неверојатна количина на емисии на стакленички гасови, па затоа кандидатката ја истакнува потребата да се изнајде соодветна законска норма во Законот за трговски друштва за известување колку емисии на стакленички гасови предизвикува нивната деловна активност и начинот за намалување на емисиите.

ПЕТТАТА ГЛАВА: Финансирање на производството на енергија од обновливи извори, ја анализира важноста на субвенциите и финансирањето на производство на енергија од обновливи извори. Главна улога во финансирањето има Европската банка за обнова и развој, која обезбедува финансирање на банките, индустриите, бизнисите, но и претпријатијата кои се во државна сопственост. ЕБОР има усвоено две стратегии за РСМ, кои ги претставуваат приоритетите на Банката за земјата. Првата стратегија на ЕБОР е за периодот 2013 – 2018 година и таа како приоритети во своето дејствување ги дефинира привлекувањето на странски инвестиции, економскиот развој на локално ниво, одржливоста и регионалната интеграција, како и поголемата енергетска ефикасност. Кандидатката, во посебна точка, ги истакнува резултатите кои се постигнати со оваа стратегија. Втората стратегија на ЕБОР е за периодот 2019 – 2024 година и таа се однесува на низа енергетски реформи, меѓу кои се диверзификација на производството на енергија, акциски мерки за одржлива енергија и климатски промени, вклучувајќи и развој на обновливи енергии и решенија за енергетска ефикасност. И за оваа стратегија, кандидатката во посебна точка ги образложува резултатите кои се постигнати. Донесен е нацрт на стратегија на ЕБОР за периодот 2025 – 2030 година, кој предвидува потпишување на Заедничка декларација за инвестициска платформа за праведна енергетска транзиција, со која ќе се решат многу значајни прашања. Четвртата точка од оваа глава се однесува на финансирањето на Европската банка за обнова и развој, нејзините партнери, придобивките од програмата за финансирање на зелената економија (GEFF), поддршката за грантови.

ШЕСТАТА ГЛАВА: Енергетската криза и употребата на обновливи извори на енергија, ги истакнува важноста и актуелноста на предметот на оваа докторска

дисертација. Енергетската криза со која се соочи светот, не ја заобиколи ни Република Северна Македонија. Постојат голем број на причини кои придонесоа за енергетска криза, а тоа се зголемената потрошувачка и намалените ресурси, кои најчесто се и конечни, а тоа се јагленот, нафтата и природниот гас. Исто така, како причина за енергетската криза се наведува и пренаселеноста на населението, старата инфраструктура за производство на енергија која резултира со чести дефекти и прекини во снабдувањето, како и војните меѓу земјите и ковид-19. Кандидатката ја истакнува важноста на инвестирањето во обновливи извори на енергија преку реализација на Зеленото сценарио со цел надминување на кризата и последиците од кризата.

Во **СЕДМАТА ГЛАВА: Правна регулација на обновливите извори на енергија и енергетска ефикасност во земјите од регионот**, кандидатката прави детална анализа на законодавството за обновливи извори за енергија и енергетска ефикасност на земјите од регионот, а тоа се: Србија, Бугарија, Грција и Албанија.

Србија има донесено *lex specialis* закон за обновливи извори на енергија, а тоа е Законот за користење на обновливите извори на енергија, согласно со кој закон се уредуваат целите за користењето на енергија од обновливи извори и утврдување на учеството на обновливите извори на енергија во бруто финалната потрошувачка. Со цел поттикнување на користењето на ОИЕ, законодавецот предвидел стимулативни мерки за користење на енергија од ОИЕ, пазарна премија, како и повластена тарифа и гаранции за потекло. Енергетската ефикасност во Србија е уредена со Законот за енергетска ефикасност и рационално користење на енергијата, кој има за цел да се создадат услови за ефикасно користење на енергијата, сигурност во снабдувањето, намалување на влијанието на енергетскиот сектор врз животната средина и климатските промени, одржливо користење на природните ресурси, зголемување на конкурентноста на стопанството, подобрување на условите за економски развој и намалување на енергетската сиромаштија. Во посебна точка, кандидатката дава приказ на потенцијалот на Србија за производство на енергија. Бугарија, како земја членка на ЕУ, во своето законодавство ги има инкорпорирано директивите и регулативите на ЕУ. Бугарија ги има регулирано обновливите извори на енергија во Законот за енергија од обновливи извори, кој има за цел да ги промовира производството и потрошувачката на енергија произведена од обновливи извори. Законот за енергетска ефикасност на Бугарија има за обврска да преземе низа мерки за зголемување на енергетската ефикасност во производството, преносот и дистрибуцијата, како и во финалната потрошувачка на енергија. Законот предвидува национални цели за енергетска ефикасност, како и Национален план за згради со близу нула потрошувачка на енергија. Капацитетите на Бугарија за производство на енергија се дадени во точка 2.3. од седмата глава на овој докторски труд.

Грција го има донесено Законот за промоција и поттикнување на користењето на обновливите извори на енергија, покрај инкорпорираните директиви и регулативи, која има за цел да го исполни задолжителниот удел на Европската Унија за учество на обновливите извори на енергија во вкупната потрошувачка. Енергетската ефикасност на Република Грција е регулирана со Законот 4843/2021, кој има за цел да ги зајакне мерките за енергетска ефикасност и да ја намали побарувачката на фосилни горива, а со тоа ќе се придонесе за долгорочна јаглеродна неутралност. Производните капацитети на Грција за енергија се големи, пред сè поради големиот број на сончеви часови кои може да се искористат со изградба на фороволтаици. Грција располага со ветерни паркови и хидроелектрани.

Албанија обновливите извори на енергија ги регулира со Законот за промовирање на користењето на енергија од обновливи извори. Со овој закон се дефинирани целите на Албанија за промоција и зголемување на производството на енергија од обновливи

извори, намалување на увозот, развој на енергетскиот пазар, безбедност во снабдувањето. Енергетската ефикасност во Албанија е регулирана со националниот закон за обновлива енергија кој е во согласност со Директивата на ЕУ 2018/2001 за промовирање на употребата на обновливи ресурси. Покрај тоа, Албанија има донесено Национален план за енергија и клима 2023 – 2030 согласно со кој се дефинираат целите за обновлива енергија, енергетска ефикасност и намалување на емисиите од јаглерод. Производните капацитети на Албанија најмногу се однесуваат на хидроенергијата, а потоа на сончевите фотоволтаици.

Во **заклучните согледувања** се сумирани сознанијата од докторското истражување и се дадени препораки за подобрување на правната регулатива за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност, како и за зголемување на учеството на обновлива енергија во вкупното производство каде што кандидатката ја потврдува поставената хипотеза заедно со изведените помали хипотези, а кои се образложени подолу во оваа рецензија.

На крајот од докторската дисертација се наоѓа преглед на користената библиографија при изработката на трудот и прилозите кои се составен дел од неа.

2. Предмет на истражувањето

Предмет на истражување на овој докторски труд претставува правната регулација на енергетскиот сектор, со особен акцент на обновливите извори на енергија и енергетската ефикасност. Фокусот на овој труд претставува темелна и целокупна правна анализа на законодавството за производството на енергија од обновливи извори и правна анализа на енергетската ефикасност. Кандидатката, како една од поставените цели при изработката на докторската дисертација, има наведено да продуцира научно истражување кое ќе даде оригинален придонес во науката, имајќи ја предвид неистражената област, како и актуелноста на прашањето која овој труд ја обработува. Во овој труд, детално се анализирани Европската правна регулатива, односно директивите на Европската Унија за обновливи извори на енергија и директивите за енергетска ефикасност. Покрај европското законодавство, предмет на ова истражување претставува и домашната правна регулатива којашто ја уредуваа истата оваа проблематика, а тоа е Законот за енергетика, Законот за енергетска ефикасност и бројни подзаконски акти кои произлегуваат од овие два закона.

Она што е оригинално во овој докторски труд е тоа што не само тоа што кандидатката прави една длабока правна анализа на оваа тема, туку прави и анализа на видовите обновливи извори на енергија, нивната застапеност во Република Северна Македонија и во земјите од регионот, нивната искористеност, како и на сите индикатори кои придонесуваат за неефикасно искористување на средствата од обновливи извори на енергија.

Овој докторат е придонес за идните академски истражувања на слична тематика, пред сè поради значајните прашања обработени во овој труд. Значајно прашање кое е обработено во оваа докторска дисертација, а е тесно поврзано со производството на енергија, е заштитата на човековите права, особено правото на здрава животна средина. Производството на енергија од необновливи извори има значајни негативни последици врз животната средина, за разлика од производството на енергија од обновливи извори. Производството на енергија од обновливи извори мора да биде соодветно законски регулирано и контролирано, затоа што може негативно да се одрази на животната средина и правата на луѓето, што подетално ќе биде дискутирано во оваа дисертација.

Научната анализа на кандидатката придонесува кон зголемување на теоретските и практичните познавања од областа.

Целта на овој труд е да даде одговор дали е доволно имплементирана регулативата на Европската Унија во нашето законодавство и дали е неопходно правната регулатива да се ревидира за да биде поефективна и да даде поголеми резултати. Оваа дисертација има за цел да укаже на евентуалните слабости во правното нормирање, односно потребата од дерегулација на правните прописи, која цел ќе се оствари, пред сè, со компаративна анализа на регулативата на повеќе земји од Балканот.

Покрај оваа цел, една од клучните цели на овој докторски труд ќе биде да се утврдат сите индикатори што придонесуваат за неефикасното искористување на обновливите извори на енергија.

3. Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена докторската дисертација

На научно ниво, во Република Северна Македонија, темата за правната регулација и ефикасното искористување на обновливите извори на енергија не е доволно обработувана, а притоа достапна литература на македонски јазик е многу мала, и тоа само во поглед на законодавството на Република Северна Македонија. Кандидатката наведува дека за неа претставувало голем предизвик подготовката на оваа докторска дисертација, имајќи предвид дека било потребно да употреби странска научна литература, правејќи целокупна правна анализа тргнувајќи од Европската правна регулатива и нејзините директиви и регулативи, Договорот од Кјото, Парискиот договор, Европскиот зелен договор, Регулативата за управување со енергетската унија и климатските активности, како и преку домашното македонско законодавство за да се откријат сите слабости на правниот систем, како и да се даде придонес во развојот на правната регулатива за обновливи извори на енергија. Она што е оригинално во овој докторски труд е тоа што не само што се прави една длабока правна анализа, туку се прави и анализа на сите индикатори кои придонесуваат за неефикасно искористување на средствата од обновливи извори на енергија, со посебен акцент на Република Северна Македонија.

4. Краток опис на применетите методи

Во изработка на овој труд се користени повеќе методи на истражување. Истражувањето има теоретско-емпириски карактер. Теоретскиот дел содржи синтетизирани сознанија стекнати со теоретско проучување на предметот на тезата, односно консултирање на стручна литература, странски и домашни монографии и стручни трудови.

Истражувањето најпрво е основано на *историскиот метод* во воведниот дел на овој труд во поглед на тоа како било регулирано производството на енергија од обновливи извори на енергија и како како се развивала правната регулатива во Европската Унија на полето обновливи извори и енергетска ефикасност. Исто така, методот на анализа е еден од најзначајните методи применети во текот на истражувањето. Преку *методот на анализа*, анализирано е законодавството во Европската Унија, директивите за обновлива енергија, директивите за енергетска ефикасност, како и законодавството на Република Северна Македонија. Со *догматскиот метод*, анализирана е екстензивноста на одредбите од Законот за енергетика, поконкретно делот кој се однесува на обновливите извори на енергија, Законот за енергетска ефикасност, како и одредбите на подзаконските акти кои произлегуваат од овие закони. Преку *методот на анализа*, утврден е потенцијалот на обновливите извори на енергија во Република Северна Македонија, причините кои придонесоа за енергетската криза, како и препораки кризата да се надмине. Исто така,

за истражување на оваа проблематика, важен е и *статистичкиот метод*, со особена анализа на искористеноста на обновливите извори на енергија, како и квалитативниот и квантитативниот метод. Со *методот на специјализација и конкретизација*, утврдени се специфичните белези на енергетиката и животната средина, како и начинот на финансирање на обновливите извори на енергија преку ЕБОР. На крајот од овој труд, користен и *компаративниот метод* во поглед на правно регулирање на оваа проблематика и искористеноста на потенцијалот на обновливите извори на енергија во другите земји од регионот, Србија, Бугарија, Грција и Албанија.

Имено, во овој труд се применети голем број на методи, како потврда за поставената хипотеза и помалите хипотези кои произлегуваат од неа, потврдување на кредибилитетот на истражувањето и изведување на заклучоци и препораки.

5. Краток опис на резултатите од истражувањето

Во поглед на квалитативното методолошко истражување, кандидатката го објаснува процесот на сумирање на резултатите од анализата на правните норми, анализата на податоците за потенцијалот на обновливите извори на енергија, како и детална анализа на податоците за искористеноста на потенцијалот на обновливите извори на енергија во нашата држава и земјите од регионот. Анализата на влијанието на енергетиката врз животната средина е значаен дел на овој труд, кој е основа за поткрепа на втората посебна хипотеза, која произлегува од оваа дисертација. Развојот на енергетскиот сектор оди рака под рака со финансирањето на проекти за ОИЕ на Европската банка за обнова и развој. Причините за енергетската криза се многубројни, но единствен начин да се надмине таа е државите да преминат кон производство на енергија од обновливи извори.

На крај, кандидатката ги сумирала овие наоди во јасни препораки и согледувања, притоа извлекувајќи заклучоци. Квалитативната методолошка примена овозможила темелно разбирање на енергетското право, обновливите извори на енергија, енергетската ефикасност и заштитата на животната средина од различни перспективи.

Поставената хипотеза во докторската дисертација од страна на кандидатката е: **Целокупниот правен систем мора да биде поставен на начин на кој обновливите извори на енергија ефикасно ќе се искористуваат и ќе овозможат максимална енергетска ефикасност и учество во вкупното производство.** Од истата хипотеза произлегле следниве помали хипотези:

1. Тврдењето дека неопходно е државите да имаат висока развиена свест, правен систем и институционална рамка за употреба на обновливите извори на енергија, за нивно ефикасно искористување, со што ќе се намали емисијата на стакленичките гасови и ќе се заштити природата.

2. Заштитата на правата на луѓето, а особено на правото на здрава животна средина, кое е утврдено во Меѓународната конвенција за правата на луѓето, е директно условена од злоупотребата на животната средина.

Во однос на првата помала хипотеза, која гласи: Тврдењето дека е неопходно државите да имаат висока развиена свест, правен систем и институционална рамка за употреба на обновливите извори на енергија, за нивно ефикасно искористување, со што ќе се намали емисијата на стакленичките гасови и ќе се заштити природата, кандидатката наведува дека покрај правното регулирање на обновливите извори на енергија и енергетската ефикасност, државите мора да имаат високо развиена свест за употребата на обновливите извори на енергија во вкупното производство на енергија. Заедницата мора да преземе низа мерки, да воспостави правна рамка, да ја развие свеста

на луѓето, и да овозможи да се отргнат сите индикатори кои оневозможуваат максимално да се искористат овие извори на енергија. Низ анализа на правните норми, кандидатката утврди дека е воспоставен правен систем во кој се овозможува зачувување на животната средина и подобрување на квалитетот на животот и здравјето на луѓето, со што кандидатката ја потврдува првата помала хипотеза.

Во однос на втората помала хипотеза, која гласи: Заштитата на правата на луѓето, а особено на правото на здрава животна средина, кое е утврдено во Меѓународната конвенција за правата на луѓето, е директно условена од злоупотребата на животната средина, кандидатката наведува дека носењето на меѓународни договори, пакти и конвенции за заштита на правата на луѓето, особено на правото на живот, правото на здрава животна средина и правото на здравје, е директно условено со злоупотребата на животната средина. Производството на енергија од фосилни горива придонесе за емисија на голем број стакленички гасови во природата, кои директно влијаат врз животната средина и здравјето на луѓето, при што Меѓународната заедница беше принудена да ја донесе Меѓународната конвенција за правата на луѓето. Низ анализа на правото на здрава животна средина, кандидатката ја потврди и втората помала хипотеза дека Меѓународната конвенција за правата на луѓето е директно условена од злоупотребата на животната средина. Промовирањето на потрошувачката на ОИЕ е едно од клучните средства за намалување на емисиите на јаглерод, ја подобрува енергетската безбедност и придонесува за економски раст.

Потврдата на претходно наведените помали хипотези води до конечен заклучок дека се потврдува главната хипотеза од страна на кандидатката на оваа докторска дисертација насловена како: **Целокупниот правен систем мора да биде поставен на начин на кој обновливите извори на енергија ефикасно ќе се искористуваат и ќе овозможат максимална енергетска ефикасност и учество во вкупното производство.** Според кандидатката, целокупниот правен систем на Европската Унија, преку директивите кои ги обврзуваат земјите членки – определен процент од вкупното производство на енергија да е од обновливи извори – е поставен на начин на којшто обновливите извори на енергија ефикасно се искористуваат. Република Северна Македонија, како земја кандидат за членство во ЕУ, во своето законодавство ги има инкорпорирано директивите и регулативите на ЕУ за обновливи извори на енергија и енергетска ефикасност, кои кандидатката во овој труд темелно ги има анализирано. За максимално искористување на обновливите извори на енергија и енергетска ефикасност, покрај поставеност на правниот систем, потребна е и соодветна институционална рамка, високо развиена свест, инвестирање во современи технологии поволни од аспект на животната средина, мониторинг, образование и промовирање на позитивни примери. Резултатите од докторската дисертација алудираат на потребата креаторите на јавните политики да ги увидат бенефитите од производството на енергија од обновливи извори, издигнувајќи го правото на здрава животна средина како еден од приоритетите на сите земји.

6. Исполнетост на законските услови за одбрана на докторската дисертација

Кандидатката го има исполнето условот да има објавено 2 (два) труда во списание со меѓународен уредувачки одбор пред одбраната на докторската дисертација, а ги издвоила следните:

1. Petrushevskaja, Ivona. *THE ROLE OF THE EUROPEAN BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT IN PROMOTING AND FINANCING RENEWABLE ENERGY*

SOURCES, објавен во Social changes in the global world, Proceedings section young researchers, Eight international scientific conference, 2021.

2. Petrushevska, Ivona. *THE ENERGY CRISIS AND THE USE OF RENEWABLE ENERGY SOURCES*, објавен во Social changes in the global world, Proceedings section young researchers, Ninth international scientific conference, 2022.

Претходно наведените 2 (два) труда се објавени во референтни научни списанија *Social changes in the global world*, со меѓународен уредувачки одбор, во кои учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови, а согласно со член 33 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (2019). Двата објавени труда се во врска со предметот на истражување на докторскиот труд и во период на студирање на третиот циклус.

Кандидатката обврската за задолжителна меѓународната мобилност, ја има реализирано во периодот од 21 до 29 октомври 2024 година на Правниот факултет при Универзитетот во Ниш, Република Србија.

Заклучок и оценка на трудот

Кандидатката **Ивона Петрушевска** за предмет на својот докторски труд избрала исклучително комплексна тематика, а која на научно ниво во Република Северна Македонија, темата за правната регулација и ефикасното искористување на обновливите извори на енергија не е доволно обработувана, а притоа достапна литература на македонски јазик е многу мала и тоа само во поглед на законодавството на Република Северна Македонија. Согласно со претходно наведеното, докторската дисертација ќе има големо значење, како теоретско, така и практично, затоа што станува збор за актуелна тема од современото време која е недоволно истражена во нашата држава. Докторскиот труд на кандидатката **м-р Ивона Петрушевска** претставува самостоен научен труд, со кој за првпат се остварува ваква темелна, систематска и со иновативен методолошки пристап анализа на комплексната правна регулатива на ниво на ЕУ, Република Северна Македонија и земјите од регионот. Во поглед на научната елаборација, докторскиот труд претставува значаен придонес за развојот на деловното право не само во Република Северна Македонија, туку и на меѓународно ниво, имајќи предвид дека докторската дисертација опфаќа многу различни аспекти и многу различни земји, преку употреба на различни пристапи за анализа на добиени резултати од научното истражување. Во направеното истражување, кандидатката се служела со релевантна литература од сферата на деловното, енергетско право, што ѝ овозможило сеопфатно да го анализира предметот на нејзиното проучување и да имплементира иновативен пристап при подготвувањето на докторскиот труд. Комисијата смета дека докторската теза на **кандидатката Ивона Петрушевска**, од методолошки аспект, со употреба на интердисциплинарен пристап преку апликативност на повеќе научни методи, применувајќи квалитативно истражување и употреба на секундарна анализа на веќе постојните статистички податоци, но и од содржински аспект, претставува самостоен и заокружен научен труд, што е доказ дека таа успешно ја владее истражувачката проблематика и дека успешно ги имплементирала иновативните методолошки пристапки и техники на научноистражувачката работа. Исто така, кандидатката демонстрира одлична способност за критичка опсервација и анализа на постојните директиви на Европската Унија и законодавството на Република Северна Македонија, како и умешност за елаборација на сопствените ставови во поглед на предметната истражувачка проблематика. На овој начин, со својата докторска дисертација, кандидатката директно придонесува кон зголемени теоретски и практични познавања за ваков вид на меѓународни акти, сумирање на реперкусиите од склучувањето на глобално ниво, давање предлог за нови алтернативи за решавање на предизвиците со кои се соочуваат државите за надминување на енергетската криза, зголемување на учеството на обновливите извори на енергија во вкупното производство, зголемување на енергетската ефикасност, заштита на животната средина и почитување на човековите права што, според Комисијата, претставува најзначен научен придонес на докторскиот труд.

Предлог

Врз основа на изнесениот приказ и оцена, Комисијата констатира дека докторскиот труд на кандидатката **Ивона Петрушевска** под наслов: **Правна регулација и ефикасно искористување на обновливите извори на енергија**, ги задоволува воспоставените стандарди за изготвување на трудови од ваков вид и со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје да го усвои овој извештај со позитивна оцена и да ѝ овозможи на кандидатката **Ивона Петрушевска** да го брани својот докторски труд.

КОМИСИЈА ЗА ОЦЕНА

Проф. д-р Горан Коевски, с.р.

Проф. д-р Димитар Гелев, с.р.

Проф. д-р Александар Климовски, с.р.

Проф. д-р Дарко Спасевски, с.р.

Проф. д-р Биљана Петревска, с.р.

ПРЕГЛЕД

**На прифатени теми за изработка на докторски дисертации на
Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје
Наставно-научен совет – 04.06.2025 година**

Ред. број	Кандидат	Тема (на македонски јазик)	Тема (на англиски јазик)	Комисија	Број и датум на одлука
1.	м-р Ангела Кукушев,	„Стратешкото влијание на руската мека моќ врз безбедноста и европската интеграција на Западен Балкан“	„The strategic influence of Russian soft power on security and European integration of the Western Balkans“	1. проф. д-р Васко Наумовски (ментор), 2. проф. д-р Јулија Брсакоска Базеркоска и 3. проф. д-р Милена Апостоловска Степаноска,	02-668/23 05.06.2025
2..	м-р Маринела Маричиќ Тушева	„Позиционирањето на малите држави во меѓународните односи - студија на случај: пристапувањето на Република Северна Македонија во НАТО“	„ The positioning of the small states in the international relations - case study: the accession of the Republic of North Macedonia in NATO“	1. проф. д-р Јулија Брсакоска Базеркоска (менторка), 2. проф. д-р Васко Наумовски и 3. проф. д-р Љупчо Стојковски,	02-668/24 05.06.2025

Скопје, 07.06.2025 година

**Декан,
Проф. д-р Сашо Георгиевски**

Изработил Мелиса Кубур Соработник за магистерски и докторски студии

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВЕ ЛИЦА ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Lajme“ од 7.4.2025 година, за избор на две лица во сите научни звања на Катедрата за детска и превентивна стоматологија во наставно-научната област (дисциплина) детска и превентивна стоматологија, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, арх. бр. 02-1467/1, донесена на 5. редовна седница одржана на 9.5.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, редовен професор, претседател, проф. д-р Марија Стевановиќ, редовен професор, и проф. д-р Мира Јанкуловска, редовен професор.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) детска и превентивна стоматологија, во предвидениот рок се пријавија двајца кандидати в. н. сор. д-р Весна Амбаркова и в. н. сор. д-р Ефка Жабокова Билбилова, вработени на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Стоматолошки факултет - Скопје, на Катедрата за детска и превентивна стоматологија.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката в. н. сор. д-р Весна Амбаркова е родена на 25.8.1969 година, во Скопје. Средно образование завршила во МУЦ „Д-р Панче Караџов“ во Скопје. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 30.4.1993 година, со просечен успех 9,03.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во 1994 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје. Студиите ги завршила на 10.11.2004 година, со просечен успех 9,71. На 10.11.2004 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Проценка на ефикасноста на залевањето на фисурите како превентивна мерка во превенција на оклузалниот кариес-инвазивна и неиназивна метода“.

Докторска дисертација пријавила во ноември 2009 година на Стоматолошкиот факултет при УКИМ. Дисертацијата на тема: „Компаративна студија помеѓу оралното здравје и природно флуорираните води за пиење во одредени региони на РМ“ ја одбрала на 9.6.2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Мира Јанкуловска (ментор), проф. д-р Домагој Главина (коментор), проф. д-р Михаил Кочубовски (член), проф. д-р Марија Стевановиќ (претседател) и проф. д-р Ана Сотировска Ивковска (член). Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област детска и превентивна стоматологија.

Од 6.12.1994 е вработена на Клиниката за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ – Скопје.

Специјалистичкиот испит го положила во мај 2000 година и се стекнала со звањето специјалист по детска и превентивна стоматологија.

Во 2005 година е избрана во звањето помлад асистент на Катедрата за детска и превентивна стоматологија при Стоматолошкиот факултет. Во 2008 година е избрана во звањето асистент на Стоматолошкиот факултет, а реизбрана е во истото звање во 2011 година. Во 2015 година е избрана во звањето научен соработник на Стоматолошкиот факултет.

Во моментот е виш научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1222 од 2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени

во Билтен бр. 758/2000, бр. 847/2004, бр. 863/2004, бр. 880/2005, бр. 908/2006, бр. 944/2008, бр. 949/2008, бр. 987/2010, бр. 995/2010, бр. 1010/2011, бр. 1111/2015, бр. 1163/2018 и бр. 1222/2020, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Стоматолошкиот факултет при УКИМ, кандидатката д-р Весна Амбаркова изведува теоретска и практична настава на прв циклус студии на студиските програми за доктори на дентална медицина, стручни стоматолошки сестри – орални хигиенолози, стручни забни техничари, како и на студиските програми од втор циклус студии за доктори на дентална медицина. Активно учествува во практичната настава по предметите: Детска стоматологија, Превентивна стоматологија, како и вршењето клиничка пракса за студентите од шеста година.

Кандидатката била ментор на вкупно осум студентски теми, презентирани на студентските конгреси на стоматолозите, од кои една е наградена (2 награда). Исто така, ментор е на голем број стажанти кои го реализираат задолжителниот стаж, како и едукатор на голем број специјализанти по детска и превентивна стоматологија, како и на специјализанти по ортодонција кои реализираат турниси според програмата за специјализација. Ментор била на три специјализанти, а во моментот е ментор на една специјализантка. Активно е вклучена е во теоретската настава на специјализантите по детска и превентивна стоматологија. Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на еден дипломски труд и 5 специјалистички труда. Вклучена е во реализацијата на наставата по задолжителниот предмет – Примена на информациона технологии во стоматологијата, во рамките на студиските програми од втор циклус студии за доктори по дентална медицина. Во 2024 година го предлага новиот предмет – Злоупотреба и занемарување на деца, како дел од програмата за II циклус стручни магистерски студии.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов: „Детска стоматологија“ од група автори (уредник: Елизабета Ѓоргиевска), Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, 2022 (Арс ламина).

Стручно-научна дејност

Согласно со Катедрата на која е избрана за помлад асистент, а подоцна за асистент, своите стручни и научни усовршувања и истражувања ги насочува кон проблематиката од областа на детската и превентивната стоматологија, со посебен акцент на превентивната стоматологија, залевањето на фисурите, истражувањето на содржината на флуорот во водата за пиење, состојбата на оралното здравје на децата и одредувањето на денталната возраст и јавното здравство.

Активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Клиниката за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“.

Има остварено експертски активности: член на претседателство на сесија (усни и постерски презентации) на I конгрес на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија, 2018, Скопје, член на претседателство (11. сесија на усни презентации) на Конгресот на Континенталната европска дивизија и Скандинавската дивизија на Меѓународната асоцијација за стоматолошко истражување IADR, одржан на Родос, Грција, во 2023 год., како и член на претседателство (9-та сесија на усни презентации) на ОРКА-конгресот (Организација за истражување на денталниот кариес), одржан на Крит, Грција, во 2024 година, во гратчето Хераклион.

Била член на научен одбор на Првиот конгрес на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија (научен/стручен собир со меѓународно учество), во 2018.

Како долгогодишен член на Европската асоцијација за јавно здравство во стоматологијата, активно учествувала на работилниците кои ги организира таа, а се однесуваат на најсовремените европски достигнувања кои ги опфаќа јавното здравство во стоматологијата. Во Вилнус, Литванија, 2017 година, учествувала на работилница на тема: „Како да не бидете одбиени – работилница која ќе им помогне на авторите да не бидат одбиени при приложување на трудови“. Во Палма де Мајорка, Шпанија, во 2018 година, учествувала на работилница на тема: „Граници помеѓу кариесот и пародонталните болести. Кои се импликациите за образованието во стоматолошкото јавно здравство?“, а во Гент, Белгија, 2019 година, на работилница на тема: „Развој на денталниот курикулум“. Работилница во организација на Европската асоцијација за јавно здравство во стоматологијата се одржа на тема: „Влијанието на ковид-19 врз оралното здравје“, во Монпелје, Франција, 2021. За своите трудови и презентации на конгреси на Европската асоцијација за јавното здравје во стоматологијата, повеќе пати била добитник на грантови од Фондацијата „Borow“ и Colgate. Покрај учеството на бројни конгреси и симпозиуми во странство, активно учествувала и на повеќето симпозиуми, семинари и конгреси кои се одржувале во нашата земја.

Член е на Здружението на специјалистите по детска и превентивна стоматологија при Македонското стоматолошко друштво на Македонија од 2005 год., кое е член на Европската асоцијација на специјалисти по детска и превентивна стоматологија (EAPD), Балканската стоматолошка асоцијација (BaSS), Европската асоцијација за стоматолошко јавно здравје (EADPH), Интернационалното здружение за истражување на флуорот, Интернационалната асоцијација за палеодонтологија и на Меѓународната асоцијација за стоматолошко истражување IADR и FDI.

Член е на уредувачкиот одбор на: Stomatological Disease and Science, Journal of Advance Oral Research, EC Dental Science, World Journal of Health and Medicine, Clinical Case Reports International, Current Pediatric Research, ARC Journal of Forensic Science, Journal of Neonatal Research and Pediatric Care, Oral health and Dentistry и Journal of Dental Problem and Solutions.

Била член на координативното тело назначено од Министерството за здравство, за изработка и спроведување на Национална стратегија за превенција на орални заболувања кај деца до 14 години во Р Македонија во периодот 2008 – 2018 година.

Коавтор е на „Прирачник за спроведување на Националната стратегија за превенција на орални заболувања кај деца од 0 до 14 години во Р Македонија за периодот 2008 – 2018 година“, издадена од Министерството за здравство.

Во 2000 година, добитник е на Благодарница за активно учество во извршувањето на целите и задачите на Македонското лекарско друштво.

По повод одбележувањето на 50, 60 и 65-годишниот јубилеј на Стоматолошкиот факултет во Скопје, добитник е на Благодарница за придонес во развојот и афирмацијата на Стоматолошкиот факултет во Скопје. По повод 10 години од осамостојувањето на Македонското стоматолошко друштво, добитник е на Благодарница за посебни заслуги во развојот и неговото унапредување, како и Благодарница од Студентскиот парламент на Стоматолошкиот факултет во 2011 за укажаната поддршка во реализација на 19. Меѓународен научен конгрес на студентите по стоматологија. Добитник е на сертификат за покажани врвни резултати во научноистражувачката дејност во 2014 и била одбрана меѓу 10-те најдобри научници за 2014 година на ниво на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

Научноистражувачка дејност

Автор е на поглавјето „Природно и вештачки флуорирани води за пиење“, во рамките на книгата „Употреба на флуор во стоматологијата“, како и автор на поглавјето „Превенција на денталниот кариес“, во рамки на книгата „Орално здравје – сеопфатен

водич за клинички согледувања, најдобри практики и актуелни прашања“, издадени од издавачката куќа „InTech“, со седиште во Лондон, Велика Британија. Еден од авторите е на поглавје од позитивно рецензираниот учебник „Детска стоматологија“ од група автори (уредник: Елизабета Ѓоргиевска) Стоматолошки факултет, УКИМ, Скопје, 2022 (Арс ламина).

Учесник е стручно-научни проекти реализирани на Факултетот:

- „Унапредување на оралното здравје кај граѓани од социјално ранливи категории“, под покровителство на Град Скопје;

- „Одредување на КЕП-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија“. Носител на проектот: проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска;

- „Проценка на саливарни биомаркери кај деца со различно ниво на кариес ризик“, од Катедрата за детска и превентивна стоматологија.

Нејзиниот интерес кон научноистражувачката дејност се верифицира преку одбранетиот магистерски труд, докторската дисертација, презентирањето на сопствени трудови на повеќе научни собири и конгреси во земјата и во странство, како и од објавените научно-стручни студии. Нејзината публицистичка дејност ја сочинуваат повеќе стручно-научни трудови објавени во домашни и странски списанија. За нејзините трудови и презентации на европските конгреси повеќе пати е добитник на грантови од страна на Европската асоцијација за јавно здравство во стоматологијата, како и од Организацијата за истражување на денталниот кариес ОРКА, за што има добиено сертификати. Рецензент е на голем број трудови кои се објавени во значајни научни списанија, меѓу кои и списанија со фактор на влијание кои се клучени во Web of Science (Thomson Reuters) базата на списанија.

Научните, стручните, педагошките и други остварувања од почетокот на кариерата на кандидатката се објавени во Билтен бр. 758/2000, бр. 847/2004, бр. 863/2004, бр. 880/2005, бр. 908/2006, бр. 944/2008, бр. 949/2008, бр. 987/2010, бр. 995/2010, бр. 1010/2011, бр. 1111/2015, бр. 1163/2018 и бр. 1222/2020.

Од последниот избор, д-р Весна Амбаркова има објавено вкупно 25 научни трудови, од кои 1 научен труд во научно списание со фактор на влијание, 24 труда во меѓународни научни списанија, 2 поглавја во меѓународни научни публикации и 31 труд во зборници од научни собири.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Весна Амбаркова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ во Скопје, како лекар специјалист. Учествува во комисији на сесии на конгреси со меѓународно учество. Како член на управниот одбор на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија при МСД, учествува во организација на симпозиуми за континуираната едукација на стоматолозите на Р Македонија. Учествува и во комисији на Стоматолошката комора за полагање државен испит.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Полска (2008), еден и полмесечен престој на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот во Солун Грција (2003), шестмесечен престој на Стоматолошкиот факултет при Универзитетот во Загреб, Хрватска (учебна 2009/2010), тримесечен престој на приватниот универзитет УМИТ-универзитет за здравствени науки, медицинска информатика и технологија во гратчето Хал ин Тирол, Австрија и краток четиридневен престој на Стоматолошкиот факултет при Комплутенса-универзитетот во Мадрид, Шпанија.

Добитник е на Пофалница по повод јубилејот 60 и 65 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје, за особен придонес во унапредувањето на наставната и научната дејност на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Весна Амбаркова доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Весна Миладин Амбаркова

Институција: Стоматолошки факултет

Научна област: ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН
СОРАБОТНИК**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,03. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,71. Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: детска и превентивна стоматологија; поле: медицински науки и здравство; подрачје: стоматологија.	Да
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	Да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Galician Medical Journal 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Oral and dental manifestations of Anemia Fanconi. 4. Година на објава: 2021	Да
	1. Назив на научното списание: Galician Medical Journal 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Comparison of Preclinical Coursework Perception Among Dental Students from India and the Republic of North Macedonia. 4. Година на објава: 2021	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Назив на научното списание: Galician Medical Journal 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Knowledge and Attitudes Towards Child Abuse and Neglect Among Dental Students from North Macedonia. 4. Година на објава: 2023	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Journal of Dental Problem and Solutions 2. Меѓународен уредувачки одбор Вкупно 57 Бразил 10, САД 6, Индија 6, Саудиска Арабија 4, Италија 2, Арабски Емирати 2, Хрватска 2, Турција 2, Португалија 1, Шведска 1, Велика Британија 1, Тајван 1, Австралија 1, Франција 1, Колумбија 1, Романија 1, Хонг Конг 1, Унгарија 1, Кина 1, Македонија 1, Ирак 1. 3. Наслов на трудот: Dental caries experience of 12 year old children from Resen municipality. 4. Година на објава: 2022	Да
	1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2. Меѓународен уредувачки одбор Вкупно 29 Македонија 6, САД 7, Бугарија 2, Хрватска 1, Канада 1, Косово 1, Холандија 1, Босна и Херцеговина 1, Албанија 1, Кина 1, Италија 1, Велика Британија 1, Романија 1, Бразил 1, Полска 1, Иран 1 и Србија 1. (вкупен број членови, број и припадност по земји): 3. Наслов на трудот: The Correlation Between the DMFT of the 15-year-old Children and the Concentration of Fluoride in Drinking Water from the East Region of the Republic of Macedonia. 4. Година на објава: 2022	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: Acta Odontologica Scandinavica 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Шведска 3. Наслов на трудот: The association of empathy and the work-family conflict in doctors of dental medicine. 4. Година на објава: 2024	Да
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1. Наслов на книгата: Chapter Water Fluoridation in the book "The Use of Fluoride in Dentistry " 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Велика Британија 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: IntechOpen, 2025, London	
	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: Chapter "Dental Caries Prevention" in the book "Oral Health - A Comprehensive Guide to Clinical Insights, Best Practices, and Current Issues" 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Велика Британија 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: IntechOpen, 2025, London	Да
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Non-Communicable diseases: Time for action. 2. Назив на меѓународниот собир: _26th EADPH Congress 3. Имиња на земјите: Велика Британија, Белгија, Малта, Германија 4. Наслов на трудот: North Macedonian dental students' knowledge regarding child abuse and neglect. 5. Година на објава: 2022	Да
	1. Назив на зборникот: The Innovation in Dental Public Health 2. Назив на меѓународниот собир: 25th EADPH Congress 3. Имиња на земјите: Романија, Шкотска, Велика Британија, Белгија, Малта, Германија 4. Наслов на трудот: Dental caries experience of 12 year old children from Resen municipality of Northern Macedonia. 5. Година на објава: 2021	
	1. Назив на зборникот: Sustainability in Dentistry – a multifaceted approach 2. Назив на меѓународниот собир: 27th EADPH Congress 3. Имиња на земјите: Романија, Шкотска, Велика Британија, Белгија, Малта, Германија, 4. Наслов на трудот: Attitudes of gynaecologists to oral health care during the pregnancy in the Republic of North Macedonia. 5. Година на објава: 2023	
	1. Назив на зборникот: From plate to profit: the commercial determinants of health 2. Назив на меѓународниот собир: 28th EADPH Congress	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Имиња на земјите: Велика Британија, Белгија, Малта, Германија 4. Наслов на трудот: Distribution of the DMFT index among 15-year old children from different ethnicity. 5. Година на објава: 2024	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Весна Миладин Амбаркова
 Институција: Стоматолошки факултет
 Научна област: детска и превентивна стоматологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава од втор циклус студии задолжителен предмет За студенти од студиската програма за втор циклус, задолжителен предмет: 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23, 2023/24: (зимски и пролетен семестар)*0.05 поени Биоетика во НИР 2 (часа)*1 (недела)*2 (семестар)*0.05* 5 (години) Изработка на семинарски труд „Орална епидемиологија“, 2021/2022 година 4 (часа)*1 (недела)*1 (семестар)*0,04 Изработка на семинарски труд „Орална епидемиологија“, 2020/2021 година 4 (часа)*1 (недела)*1 (семестар)*0,04 Одбрана на семинарски теми 2 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,04 од втор циклус студии задолжителен предмет За студенти од студиската програма за втор циклус, задолжителен предмет: 2019/20, 2020/21, 2021/22, 2022/23, 2023/24: (зимски и пролетен семестар) – 0.05 поени Примена на информациона технологии во стоматологијата Изборен предмет МЕТОДИ НА СТОПИРАЊЕ НА РЕВЕРЗИБИЛНАТА КАРИОЗНА ЛЕЗИЈА (РЕМИНЕРАЛИЗАЦИЈА НА ТВРДИТЕ ЗАБНИ ТКИВА – СОВРЕМЕНИ СОЗНАНИЈА) октомври 2021 одржано предавање Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: 2019/20. Предмет:	1 0,16 0,16 0,08 1,2

Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: 2020/21. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: летен 2021/22. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: летен 2022/23. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: летен 2022/23. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: зимски 2022/23. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: летен 2022/23. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: зимски 2023/24. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: летен 2023/24. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: летен 2024/25. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 6 студенти, 3 часа x 0,04	0,72
Изработка на семинарски труд, втор циклус студии: Втор циклус студии: летен 2024/25. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 13 студенти, 3 часа x 0,04	1,4
Одржување теоретска настава, втор циклус студии:	0,9

	Втор циклус студии:зимски 2021/22. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата 3 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,05 – 0,15 поени Втор циклус студии:зимски 2022/23. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата 3 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,05 – 0,15 поени Втор циклус студии:летен 2022/23. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата 3 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,05 – 0,15 поени Втор циклус студии:летен 2023/24. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата 3 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,05 – 0,15 поени Втор циклус студии:зимски 2023/24. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 3 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,05 – 0,15 поени Втор циклус студии: 2024/25. Предмет: Информациони технологии во стоматологијата, 13 студенти 3 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,05 – 0,15 поени Одбрана на семинарски теми 2 (часа)* 1 (недела)*1 (семестри)*0,05 – 0,1 поен Предавање за специјализанти: Општи гледишта 2019 2 (часа)*1 недела* 1 (семестар) 0,05* - 0.1 поен Општи гледишта декември 2022 2 (часа)*1 недела* 1 (семестар) 0,05* - 0.1 поен Предавање на специјализанти на специјализација по детска и превентивна стоматологија	0,1 0,2 0,2 0,6
	Подготовка на нов предмет од студиската програма за втор циклус Злоупотреба и занемарување на деца	1
2	Настава во школи и работилници (учесник)	
	Претконгресна работилница: Влијанието на ковид-19 врз оралното здравје, Монпеле, Франција, 2021.	1
	Сертификат за завршен 120 минутет курс Како да рецензирате труд кој опфаќа клиничко истражување, online на 25.07.2022, во организација на академската издавачка куќа Каргер.	1
	Certificate of Completion that Vesna Ambarkova has met the completion criteria for the online course Research Writing in the Science, 22 May 2021, organised by INASP, AUTHORAID.	1

	Certificate of Completion of course Research Writing in the Social Sciences, 15 June 2021, online, organised by INASP, AUTHORAID.	1
	Учество на работилницата „Исхрана кај деца и превенција на дебелина – актуелни насоки и клиничка примена во примарната здравствена заштита“, 14.12.2024 година, Скопје.	1
	Сертификат за активно учество во работилница со наслов: ЦЕЛОСНИ КОРОНКИ: РЕСТАВРАЦИИ ЗА МЛЕЧНИ И ТРАЈНИ ЗАБИ ВО ДЕНТИЦИЈА ВО РАЗВОЈ. Одржана на 9.2.2024 година на Стоматолошкиот факултет од Prof. Dr Desigar Moodley KEJPTAUN Juzno Africka Republika, во организација на Центарот за кариера.	1
	Webinar title: Oral Health Inequalities: where do we start? 12 Mart 2025 by Professor Richard Watt and Sante Leandro Baldi, organised by EADPH	1
	Workshop ADEE Strategic Plan-Priority Are Five: ADEE embedding Evidence Based Education, ADEE Strategic Plan 2022to 2015, Dental Education: navigating the crossroads. 2023	1
	Сертификат за учество на вебинар на тема: „Приватноста на работното место“, одржана на 26.9.2023, во организација на Фондација „Метаморфозис“.	1
	Сертификат за присуство на работилницата: Nonverbal Communication: The Power of Body Language and Voice" delivered by Jeff Cabili, Instructor at Stanford Continuing Studies, одржана на 17.2.2024 на Интернационалниот славјански универзитет во Свети Николе.	1
	Сертификат за активно учество на работилницата „Правно советување на жени“, во рамки на проектот „Зајакнати жени – отпорно општество“, одржана на 7.12.2023, Општина Чаир, финансиран од Европската Унија, а организирана од HBO Apple Tree.	1
	Сертификат за активно учество на работилницата „Комуникациски вештини“, во рамки на проектот „Зајакнати жени – отпорно општество“, одржана на 24.11.2023, Општина Чаир, финансиран од Европската Унија, а организирана од HBO Apple Tree.	1
	Сертификат за активно учество на работилницата „Јакнење на кариерата“, во рамки на проектот „Зајакнати жени – отпорно општество“, одржана на 30.11.2023, Општина Чаир, финансиран од Европската Унија, а организирана од HBO Apple Tree.	1
	Сертификат за активно учество на работилницата „Управување со конфликти“, во рамки на проектот „Зајакнати жени – отпорно општество“, одржана на 17.11.2023, Општина Чаир, финансиран од Европската Унија, а организирана од HBO Apple Tree.	1
	Сертификат за учество и успешно завршена Обука за ИТ-вештини, во рамки на проектот „ЦБЦ еквилајзер за пол и возраст на работните места“, во рамки на ИПА II Програма за прекугранична соработка СРБИЈА – СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, Добри пријатели, нови можности, Фондација МИР.	1
	Сертификат за учество во Обука за надминување на родовите стереотипи на пазарот на труд, во рамки на ИПА II Програма за	1

	прекугранична соработка СРБИЈА – СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, Добри пријатели, нови можности, Фондација МИР.	
	Работилница за телемедицина, одржана на 19.6.2022, Скопје, во организација на Македонското лекарско друштво, Лекарската комора и УНИЦЕФ.	1
	Сертификат за учество на Завршната конференција на проектот EN ROUTE Падова, Италија, финансиран од Еразмус плус.	1
	Одржување вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)	
3	Прв циклус студии – студиска програма: Доктори по дентална медицина	
	Детска и превентивна стоматологија, 2020/2021 година 3 (часа)*2 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03	5,4
	Детска и превентивна стоматологија, 2021/2022 година 2 (часа)*2 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03	3,6
	Детска и превентивна стоматологија, 2022/2023 година 2 (часа)*2 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03	3,6
	Детска и превентивна стоматологија, 2023/2024 година 3 (часа)*4 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03	10,8
	Детска и превентивна стоматологија, 2024/2025 година 3 (часа)*2 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03	5,4
	Блок 1 Клиничка пракса – реставративна стоматологија 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025 година	28,8
4	Ментор и едукатор на здравствена едукација 2 (стажанти)*25(часа)*8 (недели)*2 (семестри)*0,06	4,8
5	Консултации со студенти	
	50(студенти)*10(семестри)*0,002	1
	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка пракса	
6	Ментор на специјалистичка работа (*1,0) Арјета Сулејмани барање бр.08-338/1 од 6.5.2019, решение бр.08-89/2 Зоран Нонкуловски барање бр 08-391/1 од 10.5.2019 Тина Крмзова барање бр. 08-392/1 од 10.05.2019, решение бр. 08-89/2 од 6.5.2019 Андреј Каракамчев15.12.2022 до 31.10.2023, со решение бр.08-263/2 од 6.12.2022. Зуал Рушити Гаши Арх 08/15/1 од 29.01.2024-во тек Зана Селими решение бр.08-145/3 од 13.09.2023, ментор во период од 15.12.2022 до 15.09.2023.	5

7	Ментор и едукатор на здравствена едукација (*0,3) стажанти од 2020 до 2025 - вкупно 30 стажанти специјализанти на турнус од 2020-2025 – вкупно 5 специјализанти Решение бр. 08-82/1 од 9.3.2023 г. Решение бр. 08-79/1 од 9.3.2023 г. Решение бр. 08-2895/8 од 29.11.2021 г.	1,5
8	Член на комисија за оцена и одбрана на дипломски труд на кандидат со број на индекс 240 Решение арх. бр. 10-2119/2 од 29.9.2021 (*0,1)	0,1
9	Ментор на магистерска работа Одлука за прифаќање на наслов на тема за изработка на магистерски труд и за определување на ментор (арх. бр. 02-2160/2 од 18.10.2024)	2
10	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (полагање на предиспитен завршен колоквиум по специјалноста детска и превентивна стоматологија) *0,1 Во 5 комисии за полагање на предиспитен завршен колоквиум и полагање на специјалистички испит: Решение 08-333/3 од 19.12.2022 и број на досие 1244 Решение 08-3/1 од 15.1.2025 и број на досие 1383 Решение 08-10/1 од 22.1.2025 и број на досие 1382 Решение 08-17/1 од 25.2.2025 и број на досие 1379 Славица Бојчиновска (Решение 08-655/1 од 16.7.2020 и број на досие 1232)	0,5
11	Член на комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа (полагање на специјалистички испит по специјалноста детска и превентивна стоматологија) *0,1 Решение 08-333/2 од 13.12.2022 и број на досие 1244 Решение 08-3/2 од 15.1.2025 и број на досие 1383 Решение 08-10/2 од 22.1.2025 и број на досие 1382 Решение 08-17/2 од 25.2.2025 и број на досие 1379 Решение 08-655/2 од 16.7.2020 и број на досие 1232	0,5
12	Позитивно рецензиран универзитетски учебник -автор Учебник: „Детска стоматологија“ Одлука бр. 02-1096/1 од 7.4.2022 г.	8
	Вкупно	71,6

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник во национален научен проект	
	Член на проектот „Унапредување на оралното здравје кај граѓани од социјално ранливи категории“, под покровителство на Град Скопје.	3
	Член на проектот од Катедрата за детска и превентивна стоматологија „Одредување на КЕП-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија“. Носител на проектот: проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска.	3
	Член на проектот „Проценка на саливарни биомаркери кај деца со различно ниво на кариес ризик“ од Катедрата за детска и превентивна стоматологија. Носител на проектот: проф. д-р Мери Павлевска, 2021 – 2023.	3
	Учество во проектот: Ги запознаваме ретките болести, со презентација на ретки болести кои ја засегнуваат орофацијалната регија на социјалните медијуми Facebook, во организација на здружението „Ретко е да си редок“.	3
	Вкупно	12
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал „Математика“ или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (8*)	
	Ambarkova V. Oral and dental manifestations of Anemia Fanconi. Galician medical journal 2021, Vol. 28, Issue 3, E202132, DOI: 10.21802/gmj.2021.3.2 Web of Science http://hdl.handle.net/20.500.12188/22814	8
	Batra M, Ambarkova V, Gijwani D, Popli H, Stavreva N, Apostolska S, Narang N, Mutneja T, Jankulovska M, Ivanovski K. Comparison of Preclinical Coursework Perception Among Dental Students from India and the Republic of North Macedonia. Galician Medical Journal 2021;28(4):E202146. Web of Science http://hdl.handle.net/20.500.12188/22815	60% 4.8
	Ambarkova, V., Gavic, L., Ivanovski, K., Apostolska, S., Karakamcev, T., Demiri, E., & Ambarkov, J. (2023). Knowledge and Attitudes Towards Child Abuse and Neglect Among Dental Students from North Macedonia. Galician Medical Journal, 30(1), E202315. https://doi.org/10.21802/gmj.2023.1.5 Web of Science http://hdl.handle.net/20.500.12188/32981	60% 4.8
	Gavic L, Jerkovic A, Ambarkova V, Jerkovic D, Tadin A. The association of empathy and the work-family conflict in doctors of dental medicine. Acta Odontol Scand. 2024 Jun 11;83:356-361. doi: 10.2340/aos.v83.40852. PMID: 38860596; PMCID: PMC11302626. Current Contrnts, Science Citation Index, Scopus, Pubmed http://hdl.handle.net/20.500.12188/32983	60% 4.8+1.4= 6.2

Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1332 од 15.6.2025	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (5*)	
5	Ambarkova V. Mechanisms of Dentin and Pulp Pain Formation and Perception. EC Dental Science 19.10 (2020): 01-03. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22811	5
6	Амбаркова В, Ставрева Н, Сулејмани А, Крмзова Т. Стоматолошко згрижување на пациенти со хемофилија. Вокс Медици, октомври 2020, број 108, XXVIII : 606-608. http://hdl.handle.net/20.500.12188/18127	3
7	Ambarkova V. Orofacial Pain. EC Dental Science 19.10 (2020): 190-19 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22809	5
8	Сулејмани А, Крмзова Т, Нонкуловски З, Амбаркова В. Стоматолошко згрижување на пациентите со нарушувања на крварењето. Вокс Медици (Гласило на Лекарската комора на Република Северна Македонија), година XXIX, број 112, октомври 2021, 659-665. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32978	3
9	Нонкуловски Зоран, Амбаркова Весна, Јанкуловска Мира, Крмзова Тина, Арјета Сулејмани, Виолета Нонкуловска. Застапеноста на денталниот кариес кај 12-годишните деца од општина Ресен.. Вокс Медици (Гласило на Лекарската комора на Република Северна Македонија), декември 2022, година XXX, број 117, стр 712-714. https://www.lkm.org.mk/upload/records/774/20221229_204220_117.pdf	3
10	Ambarkova V, Sulejmani A, Krmzova T, Nonkulovski Z. Fabry disease from the dentist view. IBBJ 2021; 7 (2) URL: http://ibbj.org/article-1-259-en.html http://hdl.handle.net/20.500.12188/22812	3
11	Ambarkova V. Anemia Fanconi from the Dentist View. Journal of Dental and Oral Health. 2021;6(1): 132. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22813	5
12	Ambarkova V. Hereditary Tyrosinemia Type 1. Short Communication. Insights Med Phys. 2021; Vol.6 No.2: 04. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22853	5
13	Bexhet Roci, Oliver Dimitrovski, Vesna Ambarkova. THE RADICULAR CYST IN A CHILD – CASE REPORT Архив клиничної медицини № 2 (27):26-29 – 2021 DOI: 10.21802/acm.2021.2 .1 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22775	3
14	Ambarkova V, Krmzova T, Nonkulovski Z. Thalassemia-β major-Case report. Arch Hematol Case Rep Rev 2021;6(1):021-025. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32979	3
15	Ambarkova V, Tringo A, Fejzuli A, Krmzova T. Avulsion of primary teeth-case report. MicroMedicine 2021;9(2):37-41.	3
16	Kokoceva-Ivanovska Olga & Ambarkova Vesna (2022). Remineralizing Effect from Topical Fluoride Treatment on Initial Lesion of Early Childhood Caries, SAR J Dent Oral Surg Med, 3(3), 15-21. Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22855	3
17	Nonkulovski Z, Ambarkova V, Jankulovska M, Tina K, Sulejmani A, et al. Dental caries experience of 12 year old children from Resen municipality. J Dent Probl Solut 2022; 9(1): 001-005. DOI: https://dx.doi.org/10.17352/2394-8418.000108 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22777	3
18	Krmzova T, Ambarkova V, Gavic L, Dimitrov G, Ivanovski K. Attitudes of Gynecologists on Oral Health Care During the Pregnancy in the Republic of North Macedonia. Archive of Clinical Medicine 2023; 29(2): 42-46. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32980	3

19	Pavlevska M., Gjorgievska E., Jankulovska M., Stevanovic M., Sotirovska Ivkovska A., Georgiev Z., Dimkov A., Kokoceva Ivanovska O., Ambarkova V., Zabokova Bilbilova E., Petanovski H., Simonovska J., Saveski M., Poposki B. Salivary calcium and phosphate levels in correlation with dental caries intensity. Macedonian Dental Review 2023;46(2):48-54 http://hdl.handle.net/20.500.12188/28430	3
20	Кокочева Ивановска Олга, Амбаркова Весна, Жабокова Билбилова Ефика, Лазарова Анета, Сибиновска Катерина. Кариес на рано детство -пандемско заболување кај децата од предшколска возраст. Medicus 2024, Vol. 29 (3): 303-308. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32681	3
21	Sulejmani A, Ambarkova V, Gavic L, Ivanovski K, Ambarkov J, et al. (2024) Pregnant women's attitudes and knowledge about oral health. J Dent Probl Solut 11(1): 007-014. DOI: https://dx.doi.org/10.17352/2394-8418.000126	3
22	Ambarkova, V., Kokoceva-Ivanovska, O. Natasha Stavreva, Jovan Ambarkov, Tomo Karakamcev. The Correlation Between the DMFT of the 15-year-old Children and the Concentration of Fluoride in Drinking Water from the East Region of the Republic of Macedonia, Open Access Maced J Med Sci. 2022 Jun 12; 10(D):260-266 Линк http://hdl.handle.net/20.500.12188/22855	3
23	Сибиновска Катерина, Тодоровска Гордана, Кокочева-Ивановска Олга, Амбаркова Весна, Темелкова Симона. Превентивна стоматолошка дејност во предучилишна возраст. Vox Medici Гласило на лекарската комора на Република Северна Македонија, година XXXII, број 123, јуни 2024, 00773-00776. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32982	3
24	Амбаркова Весна, Лидиа Гавиќ, Киро Ивановски, Соња Апостолска, Томо Каракамчев, Елма Демири, Јован Амбарков.Анализа на знаењата и ставовите на студентите по стоматологија од Северна Македонија за злоупотреба и запоставување на децата.Вокс Медици (Гласило на Лекарската комора на Република Северна Македонија), октомври 2023, година XXXI, broj 120, str 745-751. https://www.lkm.org.mk/upload/records/866/20231016_120622_LKM%20broj%20120.pdf	3
25	Pejkovska Shahpaska B, Ambarkova V, Solev G, Nikolovski B, Sulejmani M, Rusevska B, Mirceva E, Ivkovska T. Case Report A Case of a Large Irritation Fibroma -Etiology, Diagnosis and Treatment in a Patient. EC Dental Science 23.9(2024):01-07. https://ecronicon.net/ecde/a-case-of-a-large-irritation-fibroma-etiology-diagnosis-and-treatment-in-a-patient	3
	Учество на научен стручен собир (орална, постер презентација) со апстракт објавен во зборник на конференција - меѓународна	
1	Sotirovska Ivkovska A, Zabokova-Bilbilova E, Georgiev Z, Ambarkova V, Stavreva N, Mijovska A. Immunohistochemical Study of Innate Immune Responses of the Dental Pulp to Caries. Caries Res 2020;54:369–456 67th ORCA Congress ORCA goes digital: 9–11 July, 2020 (IF- 4.056) http://hdl.handle.net/20.500.12188/19274	1+4.056=5.056
2	Zabokova-Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Georgiev Z, Stavreva N, Mijovska A, Ambarkova V. The Effect of Chlorhexidine Mouthwashes on Incidence of White Spots and Oral Hygiene in Orthodontic Patients. Caries Res 2020;54:369–456 67th ORCA Congress ORCA goes digital: 9–11 July, 2020 (IF- 4.056) http://hdl.handle.net/20.500.12188/19440	1+4.056=5.056
3	Ambarkov J, Stamenkova A, Zabokova-Bilbilova E, Stavreva V, Ambarkova V. Dental Caries Experience of 12 Year Old Children from the Eastern Region of the Macedonia. Caries Res 2020;54:369–456 67 th ORCA Congress goes digital: 9–11 July, 2020 (IF- 4.056)	1+4.056=5.056

	http://hdl.handle.net/20.500.12188/32984	
4	Zabokova-Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Ambarkova V. SEM Evaluation of Enamel Surface Changes around Orthodontic Brackets after application fluoride varnish: an in vitro study. IAPD Virtual congress of the International Association of Paediatric Dentistry 13-17 September 2020. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22792	1
5	Ambarkova V, Jankulovska M, Sotirovska Ivkovska A, Zabokova Bilbilova E. Correlation between the dmft/DMFT index and fluoride in drinking water from the North Macedonia. Caries Research, Abstract Book 51, 68 th ORCA Online Congress Zagreb, Croatia, 7-10 July, 2021. (IF=3.918) http://hdl.handle.net/20.500.12188/22861	1+3.918=4.918
6	Stavreva N, Kapusevska B, Korunovska Stefkovska V, Sotirovska Ivkovska A, Toshevska Spasova N, Bajraktarova Valjakova E, Zabokova Bilbilova E, Mijoska A, Ambarkova V. Oral health in Macedonian geriatric population associated with prosthetic status and comorbidity. Caries Research, Abstract Book 66, 68 th ORCA Online Congress Zagreb, Croatia, 7-10 July, 2021. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22722	1+3.918=4.918
7	Zabokova Bilbilova E, Stirovska Ivkovska A, Stefanovska E, Mijoska A, Stavreva N, Ambarkova V. Fluoride uptake by enamel after use of fluoride varnishes. Caries Research, Abstract Book 50, 68 th ORCA Online Congress Zagreb, Croatia, 7-10 July, 2021. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22707	1+3.918=4.918
8	Ambarkova V, Nonkulovski Z, Krmzova T, Jankulovska M, Nonkulovska V. Dental caries experience of 12 year old children from Resen municipality. Abstract 15 Group B – Oral Health Promotion and Oral epidemiology, EADPH 2021 September, <i>Community Dental Health</i> (2021) 38, S1–S25 (IF- 1.349) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32985	1+1.349=2.349
9	Kokoceva-Ivanovska O, Ambarkova V, Mijoska A, Stavreva N, Bajraktarova E, Lazarova A. Zbornik sazetka: EP4 Clinical evaluation of the remineralizing effect of fluoride treatment on initial lesion of circular caries. 20. Kongres stomatologa Srbija, 30 September-3 October 2021, Beograd, Srbija. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22730	1
10	Stavreva N, Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, Ambarkova V, Tosheska Spasova N, Simjanovska Lj. Prosthetic challenge in treatment of missing bilateral maxillary incisors-case report, Abstract book p.553, University for Business and Technology - UBT, "10th International Conference on Business, Technology and Innovation 2021" (2021). UBT International Conference. 1. https://knowledgecenter.ubt-uni.net/conference/2021UBTIC/abstract-book-2021/1 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22724	1
11	Кокочева-Иванова О, Амбаркова В. Влијанието на флуоридите на оралната хигиена во раната детска возраст, Книга на апстракти (ОП), 29. Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, 15-18 септември 2022, Охрид, Северна Македонија. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32986	1
12	Крмзова Т, Амбаркова В, Сулејмани А, Нонкуловски З, Димитров Г, Гавиќ Л. Ставовите на гинеколозите од Република Северна Македонија за грижата за оралното здравје во текот на бременоста. (ОП), 29. Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, 15-18 септември 2022, Охрид, Северна Македонија.	1
13	Zabokova Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Georgiev Z, Ambarkova V, Stavreva N. Caries preventive measures during orthodontic treatment with fixed appliances.	1+4.2=5.2

	Abstract book (abstract No 76), Caries Res 2022;56:1-2, 69 th ORCA Congress, Cagliari, Sardinia, Italy: 29 June–2 July, 2022 Abstract No76 (IF-4.2) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32987	
14	Ambarkova V, Batra M, Gijwani D, Popli H, Ivanovski K, Apostolska S, Jankulovska M, Stavreva N, Narang N, Mutneja T, Zabokova Bilbilova E. Comparison of dental students' perception on preclinical coursework in India and Republic of North Macedonia. Abstract book (abstract No 86), Caries Res 2022;56:1-2, 69 th ORCA Congress, Cagliari, Sardinia, Italy: 29 June–2 July, 2022 Abstract No 86 (IF-4.2) http://hdl.handle.net/20.500.12188/22862	1+4.2 =5.2
15	Ambarkova V, Gavic L, Sulejmani A, Stamenkova A, Grozdanovska M. North Macedonian dental students' knowledge regarding child abuse and neglect. Abstract book (no 57). 26th EADPH Congress was held from 8 th -10 th September 2022 in Montpellier, France. Community Dental Health (IF-2.7) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32988	1+1.7 =2.7
16	Stavreva N, Markovska Arsovska M, Pejkovska Shahpaska B, Tosheska Spasova N, Ambarkova V. Relation among oral health and socio-demographic characteristics at geriatric denture wearers in Macedonia PP-101, Abstract book 25 th BaSS Congress, 19-21 May, 2022 Sarajevo. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27622	1
17	Kokoceva-Ivanovska, O., Lazarova, A., Ambarkova, V., Trpevska, V., Mijovska, A., Stavreva, N. Karies ranog detinstva. Knjiga Sazetaka 2023 (PP) XVII Kongres Nacionalne Asocijacije Srbije. 3 – 7.5.2023; Vrnjачka Banja, Srbija http://hdl.handle.net/20.500.12188/32989	1
18	V Ambarkova, K Ivanovski, L Gavic, A Sotirovska Ivkovska, A Sulejmani, J Ambarkov, A Karakamcev, Z Selim. (0047) Knowledge and Attitides about oral health among North Macedonian Pregnant Women. Abstract Book CED/NOF IADR Oral Health Research Congress, Rodos Palace Hotel, 21-23 Sept. 2023 Rodos, Greece. Journal of Dental Research (IF- 5.7) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32990	1+5.7= 6.7
19	A.Sotirovska Ivkovska , Z Georgiev, V Ambarkova. 0041 Characterization of inflammatory cell infiltrate in human dental pulp. Abstract Book CED/NOF IADR Oral Health Research Congress, Rodos Palace Hotel, 21-23 Sept. 2023 Rodos, Greece. Journal of Dental Research (IF-5.7) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32991	1+5.7 =6.7
20	Ambarkova V, Gavic L, Krmzova T, Dimitrov G, Ambarkov J, Ivanovski K. Attitudes of gynaecologists to oral health care during the pregnancy in the Republic of North Macedonia. 27 th EADPH Congress 14 th -16 th September 2023, Riga, Latvia. Community Dental Health (IF- 1.7) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32992	1+1.7= 2.7
21	Ambarkova V, Ambarkov J, Sulejmani A, Ivanovski K, Karakamcev A. Macedonian pregnant women's knowledge and attitudes about oral health. Abstract book (no.85).70 th ORCA (Organisation for Caries Research) congress meeting and European Federation for Conservative Dentistry, 5-8 july, 2023, Egmond aan Zee, the Netherlands. (IF-2.9) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32993	1+2.9= 3.9
22	Ambarkova V, Jankulovska M, Todorovska G, Lazarova A, Sibinoska K. Distribution of the DMFT index among 15-year old children from different ethnicity. Abstract 286, 3 th -5 th October 2024, 28 th EADPH Congress From plate to profit, the commercial Determinants of Health.Cultural Conference Center of Heraklion, Crete, Greece. (IF= 0.9)	1+ 0.9 = 1.9

	http://hdl.handle.net/20.500.12188/32994	
23	Ambarkova V, Jankulovska M, Sotirovska-Ivkovska A, Stamenkova A, Ambarkov J. Distribution of the DMFT index among 12-year old children from different ethnicity. 71 st ORCA congress 3-6 July, 2024, Abstract 473, Cultural Conference Center of Heraklion, Crete, Greece. (IF-2.9) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32995	1+2.9= 3.9
24	Lazarova A, Boshkovska Spasovska I, Ambarkova V, Kokoceva Ivanovska O, Gjorgievska E. Modern Resoueces for Non-Invasive Treatment of Initial Carious Lesion-Literature Review.Књига сажетака стр 55, Меѓународни kongres Dental Naissa 24, Nis, 5-7, April 2024.	1
25	Стаменкова А, Амбаркова В, Табаковски М, Рушители З, Сулејмани А.Моларно-инцизивна хипоминерализација-приказ на случај. ПП21. Книга на апстракти II македонски педодонтски конгрес „Да ја задржиме детската насмевка сјајна и здрава!“, 30.5 – 1.6.2024, Double Tree by Hilton, Скопје	1
26	Лазарова А, Стефаноска Т, Бојчиноска-Најденоска С, Амбаркова В, Кокочева-Ивановска О, Ѓоргиевска Е. Преваленција на кариес на рано детство кај деца од предучилишна возраст во Скопје.ПП18 Книга на апстракти, II македонски педодонтски конгрес „Да ја задржиме детската насмевка сјајна и здрава!“, 30.5 – 1.6.2024, Double Tree by Hilton, Скопје.	1
27	Сибиноска К, Тодоровска Г, Кокочева-Ивановска О, Амбаркова В, Темелкова С. Состојба на здравјето на првиот траен молар кај десет годишни деца. ОП 16 Книга на апстракти, II македонски педодонтски конгрес „Да ја задржиме детската насмевка сјајна и здрава!“, 30.5 – 1.6.2024, Double Tree by Hilton, Скопје.	1
28	Лазарова А, Спировска Н, Ферија С, Амбаркова В, Кокочева-Ивановска О, Ѓоргиевска Е. Комбинација на мобилно здравство и модел на доверба во здравство во превенција на кариес на рано детство.ОП 10 Книга на апстракти, II македонски педодонтски конгрес „Да ја задржиме детската насмевка сјајна и здрава!“, 30.5 – 1.6.2024, Double Tree by Hilton, Скопје.	1
29	Тодорова Г, Кокочева-Ивановска О, Сибиноска К, Амбаркова В, Темелкова С. Предучилишна возраст-период за превентивна стоматолошка дејност. ОП11 Книга на апстракти, II македонски педодонтски конгрес „Да ја задржиме детската насмевка сјајна и здрава!“, 30.5 – 01.6.2024, Double Tree by Hilton, Скопје.	1
30	Ana Sotirovska Ivkovska, Zlatko Georgiev, Tamara Ivkovska, Sanja Ivkovska, Vesna Ambarkova. Immunohistochemical Study of Angiogenic and Antigen Presenting Cells in Pulp, 0188, CEO/NOF-IADR 2024 Oral Health Research Congress, 12-14 Sept 2024, Geneva, Switzerland.	1
31	Ambarkova V, Jankulovska M, Todorovska G, Lazarova A, Sibinoska K. Distribution of the D3MFT Index among 15-year-old North Macedonian Children of Different Ethnicities. EADPH 2024 ABSTRACT 286, 4th October 2024 28 th Annual European Association of Dental Public Health (EADPH) Congress, held in Heraklion, Crete Community Dental Health, (2024) 41, S1–S96.	1
	Вкупно	115.47
	Усна презентација	1
	V Ambarkova, K Ivanovski, L Gavic, A Sotirovska Ivkovska, A Sulejmani, J Ambarkov, A Karakamcev, Z Selim. (0047) Knowledge and Attitides about oral health among North Macedonian Pregnant Women. Abstract Book CED/NOF IADR Oral Health	

	Research Congress, Rodos Palace Hotel, 21-23 Sept. 2023 Rodos, Greece. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32990	
	Постер	
1	Ambarkova V, Jankulovska M, Sotirovska-Ivkovska A, Stamenkova A, Ambarkov J. Distribution of the DMFT index among 12-year old children from different ethnicity. 71 st ORCA congress 3-6 July, 2024, Abstract 473, Cultural Conference Center of Heraklion, Crete, Greece. Caries Research (IF- 2.9) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32995	0,5
2	Ambarkova V, Jankulovska M, Sotirovska Ivkovska A, Zabokova Bilbilova E. Correlation between the dmft/DMFT index and fluoride in drinking water from the North Macedonia. Caries Research, Abstract Book 51, 68 th ORCA Online Congress Zagreb, Croatia, 7-10 July, 2021.	0,5
3	Ambarkova V, Jankulovska M, Sotirovska Ivkovska A, Zabokova Bilbilova E. Correlation between the dmft/DMFT index and fluoride in drinking water from the North Macedonia. Caries Research, Abstract Book 51, 68 th ORCA Online Congress Zagreb, Croatia, 7-10 July, 2021. (IF=3.918) http://hdl.handle.net/20.500.12188/22861	0,5
4	Ambarkova V, Nonkulovski Z, Krmzova T, Jankulovska M, Nonkulovska V. Dental caries experience of 12 year old children from Resen municipality. Abstract 15 Group B – Oral Health Promotion and Oral epidemiology, EADPH 2021 September, Community Dental Health (2021) 38, S1–S25 (IF- 0.387)	0,5
5	Ambarkova V, Batra M, Gijwani D, Popli H, Ivanovski K, Apostolska S, Jankulovska M, Stavreva N, Narang N, Mutneja T, Zabokova Bilbilova E. Comparison of dental students' perception on preclinical coursework in India and Republic of North Macedonia. Abstract book (abstract No 86), Caries Res 2022;56:1-2, 69 th ORCA Congress, Cagliari, Sardinia, Italy : 29 June–2 July, 2022 Abstract No 86 (IF-4.2) http://hdl.handle.net/20.500.12188/22862	0,5
6	Ambarkova V, Gavic L, Sulejmani A, Stamenkova A, Grozdanovska M. North Macedonian dental students' knowledge regarding child abuse and neglect. Abstract book (no 57). 26 th EADPH Congress was held from 8 th -10 th September 2022 in Montpellier, France. Community Dental Health (IF- 1.7) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32988	0,5
7	Ambarkova V, Gavic L, Krmzova T, Dimitrov G, Ambarkov J, Ivanovski K. Attitudes of gynaecologists to oral health care during the pregnancy in the Republic of North Macedonia. 27 th EADPH Congress 14 th -16 th September 2023, Riga, Latvia. Community Dental Health (IF- 1.7) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32992	0,5
8	Ambarkova V, Jankulovska M, Sotirovska-Ivkovska A, Stamenkova A, Ambarkov J. Distribution of the DMFT index among 12-year old children from different ethnicity. 71 st ORCA congress 3-6 July, 2024, Abstract 473, Cultural Conference Center of Heraklion, Crete, Greece. (IF-2.9) http://hdl.handle.net/20.500.12188/32995	0,5
9	Ambarkova V, Jankulovska M, Todorovska G, Lazarova A, Sibinoska K. Distribution of the D3MFT Index among 15-year-old North Macedonian Children of Different Ethnicities. EADPH 2024 ABSTRACT 286, 4th October 2024 28 th Annual European Association of Dental Public Health (EADPH) Congress, held in Heraklion, Crete Community Dental Health, (2024) 41, S1–S96.	0,5
	Вкупно	5,5
5	Рецензија на научен/стручен труд *0,2	4,2

	Рецензент во Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences *0,2x 14=2,8 Рецензент во Македонски стоматолошки преглед *0,2x1=0,2 Рецензент во Journal if Rare Diseases *0,2x1=0,2 Рецензент во Special Care in Dentistry *0,2x1=0,2 -reviewing manuscript # 5376.R1 entitled "The use of air abrasion method to treat caries in autistic patients at the age of 6 years: a non-randomized controlled trial" for Special Care in Dentistry. Рецензент во Journal of Clinical Pediatric Dentistry *0,2x1=0,2 Рецензент во Galitian Medical Journal *0,2 x2=0,4	
	Пленарни предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	
6	Симпозиум со меѓународно учество на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија при МСД: Работата со деца – предизвик на современата стоматологија. Пленарно предавање со наслов: „Предизвиците со кои се соочуваат детските стоматолози при стоматолошки третман на аутистични деца“, одржан на 4.11.2023 година во хотел „Континентал“ во Скопје.	3
7	Поканет предавач на симпозиум со наслов: „Превентивна стоматологија – начин на одржување на оралното здравје“, организиран од страна на Стоматолошкиот факултет на 10.2.2024 година, предавање на тема: ФЛУОРИЗАЦИЈА НА ВОДАТА – АКТУЕЛНИ ПРЕДИЗВИЦИ.	3
	Вкупно	10,2
	-автор Појавје на Амбаркова В. со наслов: „Превентива на дениталниот кариес“, "Dental Caries Prevention", во издание на IntechOpen 2025, како дел од книгата Oral Health - A Comprehensive Guide to Clinical Insights, Best Practices, and Current Issues [Working Title] Associate Prof. Alicja Zawislak http://hdl.handle.net/20.500.12188/33198	8
	-автор Поглавје на Амбаркова В. со наслов: „Природна и вештачка флуоризација на водата за пиење“, "Natural and Artificial Fluoridation of the Drinking Water".во издание на IntechOpen 2025, како дел од книгата The Use of Fluoride in Dentistry [Working Title] Prof. Fabio Sampaio and Dr. Andressa Feitosa Bezerra de Oliveira. http://hdl.handle.net/20.500.12188/33117	8
	Вкупно	16

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството	
1	Специјалист по детска и превентивна стоматологија од 2003 год.	2
	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание (*1)	
2	Stomatological Disease and Science	1
3	Journal of Advance Oral Research	1
4	EC Dental Science	1

5	World Journal of Health and Medicine	1
6	Clinical Case Reports International	1
7	Current Pediatric Research	1
8	ARC Journal of Forensic Science	1
9	Journal of Neonatal Research and Pediatric Care	1
10	Oral health and Dentistry	1
11	Journal of Dental Problem and Solutions	1
Дејности од поширок интерес		
	Член на управен одбор на здружение поврзано со струката	
1	Член на управен одбор на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија	1
2	Член на научниот одбор на II педодонтски конгрес, одржан 2024 год.	1
	Учество во комисии и тела на државни и други органи	
3	Член на комисија за полагање на државен испит на доктори по дентална медицина (Стоматолошка комора) x4	4
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен/стручен собир (*1)	
4	Член на работно претседателство при 28. Интернационален стоматолошки студентски конгрес, кои се одржа од 27 до 30.5.2022 година во Охрид.	1
5	Член на работно претседателство при 71. ОРКА-конгрес 2024, одржан на Крит, Грција	1
6	Член на работно претседателство на Конгрес на Континенталната европска дивизија и Скандинавската дивизија на Меѓународната асоцијација за стоматолошко истражување, одржан 2023 година на Родос, Грција.	1
7	Член во работно претседателство на сесија на 28. Интернационален стоматолошки студентски конгрес, одржан од 27 до 30.5.2022, Конгресен центар – Охрид.	1
	Учество во комисии и тела на државни органи и други органи (*1)	
8	Член на Македонското стоматолошко друштво	1
9	Член на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија	1
10	Член на Стоматолошката комора на Македонија	1
11	Член на Македонското друштво за ретки болести	1
12	EADPH European Association of Dental Public Health	1
13	ORCA European Organisation for Caries Research	1
14	Member of International Society for Fluoride Research INC	1
15	Member of IADR	1
	Награда за научни достигнувања од струкова организација – самостојни (*3)	
16	Благодарница – учество во проектот „Ги запознаваме ретките болести“	3
17	Добитник на Благодарница од Факултетот по повод 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет – 1959 – 2019	3
18	Добитник на Благодарница по повод 65 години од постоењето на Стоматолошкиот факултет	3
Спортска дејност		
19	Учество во меѓународен проект за спорт и туризам EU ROUTE, финансиран од Еразмус плус	1
	Вкупно	28

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	71,6
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	239,75
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	28
Вкупно	339,35

Членови на Комисијата

Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, с.р.
Проф. д-р Марија Стевановиќ, с.р.
Проф. д-р Мира Јанкуловска, с.р.

В. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката **в. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова** е родена на 29.8.1969 година, во Скопје. Средно образование завршила во гимназијата „Никола Карев“ во Скопје, во 1987 година. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 29.4.1996 година, со просечен успех 9,00.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 1996/1997 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет во Скопје. Студиите ги завршила на 18.7.2003 година, со просечен успех 9,85. На 23.11.2005 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Улогата на пуферскиот капацитет на саливарната уреа и бикарбонатите врз појавата на забниот кариес“.

Докторска дисертација пријавила на 30.5.2007 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Инхибиција на деминерализацијата на емајлот околу брекетите во тек на ортодонтскиот третман *in vivo* и *in vitro* студија“, ја одбрала на 29.11.2010 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Миле Царчев, проф. д-р Снежана Иљовска, проф. д-р Бона Бајрактарова, проф. д-р Јулијана Ѓоргова и проф. д-р Слобода Џекова-Стојкова. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област детска и превентивна стоматологија.

Од 3.3.1997 е вработена на Клиниката за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“ – Скопје.

Специјалистичкиот испит го положила на 29.1.2003 година и се стекнала со звањето специјалист по детска и превентивна стоматологија.

На 22.4.2015 година е избрана во звањето афирмиран стручњак од практиката за вршење на високообразовна дејност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет – Скопје, од областа на превентивната стоматологија.

Во 2015 година е избрана во звањето научен соработник, а во 2020 година во звањето виш научен соработник на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Стоматолошки факултет – Скопје, во областа детска и превентивна стоматологија.

Во моментот е виш научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1222 од 15.9.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 731/1999, 826/2003, 846/2004, 847/2004, 863/2004, 880/2005, 887/2005, 908/2006, 944/2008, 949/2008, 987/2010, 991/2010, 995/2010, 1010/2011, 1053/2013, 1072/2014, 1075/2015, 1111/2015, 1152/ 2017, 1162/2018, 1187/2019 и бр. 1222/2020, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет – Скопје, кандидатката **в. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова** изведува теоретска и практична настава (настава, вежби, теренска настава итн.) од прв циклус студии на студиската програма за доктори по дентална медицина, прв циклус студии за стручни стоматолошки сестри – орални хигиениолози, како и на втор циклус магистерски и стручни студии на студиската програма за дипломирани доктори по дентална

медицина. Исто така, активно е вклучена во изведувањето на теоретската и практичната клиничка едукација на специјалистичка настава за специјализантите по детска и превентивна стоматологија, како и во едукација за реализација на задолжителниот стаж на Клиниката за детска и превентивна стоматологија на дипломирани доктори по дентална медицина. Вклучена е во реализацијата на наставата по задолжителниот предмет – Вовед во НИР, во рамките на студиските програми од втор циклус студии за доктори по дентална медицина.

Кандидатката учествувала како член во Комисија за оцена/или одбрана на 3 дипломски работи, 1 стручен труд и 1 магистерски труд на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје. В. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова е учесник во работилници организирани од Катедрата за детска и превентивна стоматологија, а во соработка со Општина Центар, со цел посета на основните училишта и градинки од општината за одржување предавања и работилници за децата, за здравјето на забите.

В. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова била ментор на еден специјализант, а во моментот е ментор на две специјализантки по детска и превентивна стоматологија. Исто така, ментор е на голем број стажанти кои го реализираат задолжителниот стаж, како и едукатор на специјализанти по детска и превентивна стоматологија, како и на специјализанти по ортодонција кои реализираат турнуси според програмата за специјализација.

Кандидатката е автор на рецензиран меѓународен учебник под наслов: „Детска стоматологија“, во 2022 година. Автор е на книга: Dental Caries. London, United Kingdom, IntechOpen, 89295 Мај, 2021. doi: 10.5772 и коавтор на поглавје Oral Systemic Linkage in: SCIENCE OF SEA SALT, во книгата Science of Sea Salt, Taylor Specialty Books, 1550 W. Mockingbird Ln. Dallas, Texas, USA, March 2023: pp 347-360.

Научноистражувачка дејност

Од последниот избор во звањето виш научен соработник, д-р Ефка Жабокова-Билбилова има објавено вкупно 62 научни труда од стоматолошката област, од кои 6 научни труда во научни списанија со фактор на влијание, 11 труда во меѓународни научни списанија и 45 труда во зборници од научни собири.

Кандидатката е учесник во 4 национални научни проекти: „Орално здравје и бременост“, во соработка со Асоцијацијата на гинеколози и опстетричари на Македонија, поддржан од UNFPA; „Унапредување на оралното здравје кај граѓани од социјално ранливи категории“, под покровителство на Град Скопје; проектот од Катедрата за детска и превентивна стоматологија: „Одредување на кеп-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија“ и проектот „Проценка на саливарни биомаркери кај деца со различно ниво на кариес ризик“ од Катедрата за детска и превентивна стоматологија.

Рецензент е на седум труда објавени во научните списанија: Journal of Oral Science, IntechOpen, London, United Kingdom, OAMJMS, Academic Medical Journal и Macedonian Dental Review.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

В. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата за детска и превентивна стоматологија. Врши стручна дејност и практична клиничка едукација на дипломираните доктори по дентална медицина, кои својот стаж го реализираат на Клиниката за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ Стоматолошки клинички центар – Скопје, како и на специјализанти по областа детска и превентивна стоматологија.

Кандидатката Ефка Жабокова-Билбилова има остварено експертски активности: член на организационен одбор на 29. Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, Охрид, 2022 год., и на 26. BaSS Congress, одржан 2023 год., во Скопје. Кандидатката била претседател на организационен одбор на II македонски

педодонтски конгрес, конгрес на Здружението на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија, одржан 2024 г., во Скопје.

Член е на меѓународниот уредувачкиот одбор на научните списанија: International Journal of Experimental Dental Science и Global Journal of Oral Science.

Има остварено експертски активности: модератор на сесија со усни презентации на Меѓународен БаССМК-симпозиум, Скопје, 2023 година и член на работно претседателство на II македонски педодонтски конгрес, Скопје, 2024 година.

Член е на: Интернационално здружение на детските стоматолози (IAPD), Балканска стоматолошка организација (BaSS), Здружение на специјалисти по детска и превентивна стоматологија на Македонија, Македонско стоматолошко друштво и Стоматолошка комора на Р Македонија.

За севкупната стручно-научна дејност во март 2015 година, од комисијата на Министерството за здравство на кандидатката ѝ е доделено звањето примариус.

Во знак на благодарност за учество во работата и развојот на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје, добитник е на Благодарница по повод 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје и Благодарница за придонес во развојот и афирмацијата на Стоматолошкиот факултет во Скопје во 2024 година, по повод одбележувањето на јубилејот 65 години постоење на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје.

Кандидатката е член на комисији за полагање на стручен испит за стекнување на лиценца за работа при Стоматолошка комора на Македонија.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката в. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова доби позитивна оценка од анонимно спроведента анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет при УКИМ Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ефка Никола Жабокова Билбилова
Институција: Стоматолошки факултет – УКИМ, Скопје
Научна област: детска и превентивна стоматологија

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ –
ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,00. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,85.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: детска и превентивна стоматологија; поле: медицински науки и здравство; подрачје: стоматологија.	ДА
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Journal of Oral Hygiene and Health 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Dental Hypersensitivity. 4. Година на објава: 2020; 9:268. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32385	ДА
	1. Назив на научното списание: Macedonian Pharmaceutical Bulletin 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Effect of fixed-appliance orthodontic treatment on DMFT-index. 4. Година на објава: 2020; 66(2):81-86. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32386	
	1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Science 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, SCImago Journal Rank	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: SARS-CoV-2 Infection: General Characteristics and Specific in Dental Practice. 4. Година на објава: 2020 Aug 30; 8(T1):208-215. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32383	
	1. Назив на научното списание: Acta Stomatologica Naissi 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, SCImago Journal Rank, Ebsco 3. Наслов на трудот: Traumatic intrusion of primary teeth – Case report. 4. Година на објава: 2021; Vol 37(84):2188-2194. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27422	
	1. Назив на научното списание: Acta Medica Medianae 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco 3. Наслов на трудот: Efficacy of fluoride varnishes in preventing enamel demineralization. 5. Година на објава: 2022; Vol 61(1):36-41. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32404	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	ДА
	1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупно 31 член Македонија 9, Хрватска 7, Бугарија 6, САД 1, Турција 1, Словенија 2, В. Британија 2, Србија 2, Норвешка 1 3. Наслов на трудот: Incidence of iron-deficiency anemia in patients with geographic tongue. 4. Година на објава: 2021; 44(4):97-102. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27748	
	1. Назив на научното списание: Macedonian Dental Review 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): вкупно 31 член Македонија 9, Хрватска 7, Бугарија 6, САД 1, Турција 1, Словенија 2, В. Британија 2, Србија 2, Норвешка 1 3. Наслов на трудот: Salivary calcium and phosphate levels in correlation with dental caries intensity. 4. Година на објава: 2023; 46(2):48-54. http://hdl.handle.net/20.500.12188/28430	
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	ДА
	1. Наслов на книгата: Dental Caries 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Велика Британија 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: IntechOpen, DOI 10.5772/intechopen.89295 May, 2021.	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	ДА
	1. Назив на зборникот: Abstract Book 2. Назив на меѓународниот собир: IAPD Virtual 3. Имиња на земјите: Бразил, Грција, Израел, Америка, Северна Кореа и Турција 4. Наслов на трудот: SEM Evaluation of Enamel Surface Changes Around Orthodontic Brackets after Application Fluoride Varnish. An In Vivo Study. 5. Година на објава: 2020:158.	
	1. Назив на зборникот: Caries Research Journal 2. Назив на меѓународниот собир: 69th ORCA Congress 3. Имиња на земјите: Германија, Обединетото Кралство, Белгија, Бразил, Америка, Холандија, Швајцарија, Данска и Јапонија. 4. Наслов на трудот: Caries preventive measures during orthodontic treatment with fixed appliances. 5. Година на објава: 2022; 56:1-2.	
	1. Назив на зборникот: Abstract Book: „Current Trends and Advances in Dentistry 2023” 2. Назив на меѓународниот собир: 26 th BaSS Congress 3. Имиња на земјите: 4. Наслов на трудот: Incidence of white spot lesions following fixed orthodontic treatment. 5. Година на објава: 2023:154.	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – виш научен соработник , Билтен бр. 1222 од 15 септември 2020 година	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Ефка Никола Жабокова Билбилова

Институција: Стоматолошки факултет – Скопје

Научна област: детска и превентивна стоматологија

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

[illegible]

	2 (часа)*2 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03 Детска и превентивна стоматологија, 2023/2024 година 3 (часа)*4 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03 Детска и превентивна стоматологија, 2024/2025 година 3 (часа)*2 (групи)*15 (недели)*2(семестри)*0,03 Дентална фотографија, 2024/2025 година 2 часа*1 (група)*15 (недели)*1(семестри)*0,03 Блок 1 Клиничка пракса – реставративна стоматологија 2021/2022, 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025 година 4 (часа)*2 (групи)*15 (недели)*2 (семестри)*0,03*4 (години)	10,8 5,4 0,9 28,8
7.	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика (*0,06) 2 (стажанти)*8 (недели)*0,06*5 (години)	4,8
8.	Консултации со студенти (*0,002) 40 (студенти)*2 (семестри)*0,002*5 (години)	0,8
9.	Ментор и едукатор на здравствена едукација (*0,3) Решение бр. 08-553/3 од 5.2.2020 г. Решение бр. 08-131/4 од 03.03.2023 г. Решение бр. 08-219/2 од 28.12.23 г.	0,9
10.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд (*0,3) Одлука бр. 02-13/2 од 30.01.2025 г.	0,3
11.	Член на комисија за оцена или одбрана на стручен труд (*0,2) Решение бр. 02-730/4 од 29.03.2024 г.	0,2
12.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа (*0,1) Решение бр. 10-2119/2 од 29.9.2021 г. Решение бр. 10-2523/2 од 3.10.2022 г. Решение бр. 10-2701/2 од 10.10.2022 г.	0,3
13.	Член на комисија за полагање на предиспитен завршен колоквиум (*0,1) Решение бр. 08-56/3 од 28.10.2022 г. Решение бр. 08-260/2 од 16.12.2022 г. Решение бр. 08-04/1 од 16.1.2025 г. Решение бр. 08-13/1 од 23.1.2025 г.	0,4
14.	Член на комисија за полагање специјалистички испит (*0,1) Решение бр. 08-56/3 од 28.10.2022 г. Решение бр. 08-260/2 од 16.12.2022 г. Решение бр. 08-04/1 од 16.1.2025 г. Решение бр. 08-13/1 од 23.1.2025 г.	0,4

15.	- автор Учебник: Детска стоматологија Одлука бр. 02-1096/1 од 7.4.2022 г.	8

НАУЧНО - ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

	Назив на активността:	Поени
	Учесник во национален научен проект(*3)	
1.	„Орално здравје и бременост“, во соработка со Асоцијацијата на гинеколози и опстетричари на Македонија, поддржан од UNFPA.	3
2.	„Унапредување на оралното здравје кај граѓани од социјално ранливи категории“, под покровителство на Град Скопје, 2020 година.	3
3.	Проектот од Катедрата за детска и превентивна стоматологија „Одредување на КЕП-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија“. Носител на проектот: проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска.	3
4.	„Проценка на саливарни биомаркери кај деца со различно ниво на кариес ризик“ од Катедрата за детска и превентивна стоматологија, 2020 – 2023 година. Носител на проектот: проф. д-р Мери Павлевска.	3
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината која е објавен трудот за кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапни на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или група база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*5)	
5.	Stefanoska, T., Zabokova-Bilbilova, E., Sotirovska-Ivkovska, A., Mijoska, A. Prevention of dental hypersensitivity. Stomatološki vjesnik 2020;9(1):35-40. Ebsco http://hdl.handle.net/20.500.12188/32384	4
6.	Zabokova-Bilbilova, E., Toshevska-Trajkovska, K., Sotirovska-Ivkovska, A., Stefanoska, T. Dental Hypersensitivity. Journal of Oral Hygiene and Health 2020; 9:268. Ebsco http://hdl.handle.net/20.500.12188/32385	3
7.	Zabokova-Bilbilova, E., Sefanovska, E., Mijoska, A., Kokoceva-Ivanovska, O. Effect of fixed-appliance orthodontic treatment on DMFT-index. Maced Pharm bull 2020; 66(2):81-86. Ebsco http://hdl.handle.net/20.500.12188/32386	4
8.	Zabokova-Bilbilova, E., Igić, A., Georgiev, Z., Kovačevska, I., Lazarova, M. Efficacy of fluoride varnishes in preventing enamel demineralization. Acta Medica Medianae 2022; Vol 61(1):36-41. Ebsco http://hdl.handle.net/20.500.12188/32404	3
9.	Zabokova-Bilbilova, E., Stojanovska, V., Pecakov, K., Stefanoska, T. Effect of fluoride on prevention of demineralization on enamel during the orthodontic treatment. Stomatološki vjesnik 2023; 12 (2):46-52. Ebsco http://hdl.handle.net/20.500.12188/32670	3
	Трудови со оригинални научни резултати со импакт-фактор, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирани во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапни на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или група база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*8)	
10.	Mijoska, A., Denkovski M, Zabokova-Bilbilovska E. SARS-CoV-2 Infection: General Characteristics and Specific in Dental Practice. Open Access Macedonian	6,4+0,26 =6,66

	Journal of Medical Sciences. 2020 Aug 30; 8(T1):208-215. Scopus IF 0,26 http://hdl.handle.net/20.500.12188/32383	
11.	Stefanovska, E., Zabokova-Bilbilova, E. , Peshevska, S., Ristoska, S., Mindova, S., Dohceev, S., Panovska-Petrusheva, A. Possible association between periodontitis and prostatitis: pilot study. Acta Stomatol Naissi 2021; Vol 37 (83):2146-2157. Scopus IF 0,10 http://hdl.handle.net/20.500.12188/27420	4,8+0,10 =4,9
12.	Zabokova-Bilbilova, E. , Stefanovska, E. Traumatic intrusion of primary teeth – Case report. Acta Stomatol Naissi 2021; Vol 37(84):2188-2194. Scopus IF 0,10 http://hdl.handle.net/20.500.12188/27422	7,2+0,10 =7,3
13.	Stavreva, N., Panchevska, S., Tosheska Spasova, N., Mijoska, A., Bajraktarova Valjakova, E., Jovanovski, S., Dastevski, B., Pejkovska Sahpaska, B., Zhabokova-Bilbilova, E. Influence of shoulder and chamfer marginal design and type of cement on fracture resistance of zirconia crowns. An in vitro study. Journal of Hygienic Engineering and Design 2023; Vol 44:139-143. SCImago Journal Rank IF 0,40 http://hdl.handle.net/20.500.12188/28439	4,8+0,4= 5,2
14.	Stefanovska, E., Ivanovski, K., Georgieva, S., Ristoska, S., Zabokova Bilbilova, E. , Eftimoska, M. Efficacy of ozonised water and 0,2% chlorhexidine gluconate in the management of chronic periodontitis. Acta Stomatol Naissi 2024; Vol. 40, 90str./p:2901 – 2912. Scopus IF 0,10 http://hdl.handle.net/20.500.12188/33251	4,8+0,10 =4,9
15.	Kokolanski, V., Zabokova Bilbilova, E. , Ivanovski, K., Nikolovska, J., Poposki, B., Andonovska, M., Spasovski, S., Gigopulu, O. Regulatory aspects of mouthwashes: the case of Republic of North Macedonia. Acta Stomatol Naissi 2024; Vol. 40, 90str./p: 2913 - 2922. Scopus IF 0,10 http://hdl.handle.net/20.500.12188/33252	4,8+0,10 =4,9
	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)	
16.	Zejneli Ziberi, L., Georgiev, Z., Zhabokova-Bilbilova, E. , Najdenoska Bojchinoska, S., Nuhui, A., Ibraimi, M., Jaha, A. Caries prevention with fissure sealing. Alb Dent J Apoloniја 2021; December No.45-46:14-23. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32395	3
17.	Stefanovska, E., Georgieva, S., Ristoska, S., Zabokova-Bilbilova, E. , Mindova, S., Dirjanska, K., Mitikj, K., Mitikj, J., Poposki, B. Incidence of iron-deficiency anemia in patients with geographic tongue. Macedonian Dental Review. ISSN 2545-4757, 2021; 44(4):97-102. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27748	3
18.	Stavreva, N., Simjanovska, Lj., Zabokova-Bilbilova, E. Prosthetic Treatment Options for Implant Supported Prosthesis. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences 2021; Vol 20(3):42-46. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32398	4
19.	Mijoska, A., Kovacevska, G., Jovanovski, S., Bajraktarova-Valjakova, E., Dastevski, B., Petkov, M., Zabokova-Bilbilova, E. , Srbinoska, D., Trpevska, V. Evaluation of the oral health status in geriatric patients. Archives of Public Health 2022; 14(1):114-125. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22869	3
20.	Pavlevska, M., Gjorgievska, E., Jankulovska, M., Stevanovic, M., Sotirovska Ivkovska, A., Georgiev, Z., Dimkov, A., Kokoceva Ivanovska, O., Ambarkova, V., Zabokova Bilbilova, E. , Petanovski, H., Simonovska, J., Saveski, M., Poposki, B. Salivary calcium and phosphate levels in correlation with dental caries intensity. Macedonian Dental Review ISSN 2545-4757, 2023; 46(2):48-54. http://hdl.handle.net/20.500.12188/28430	3
21.	Кокочева-Ивановска, О., Амбаркова, В., Жабокова-Билбилова, Е. , Лазарова, А., Сибиновска, К. Кариес на рано детство – пандемско	3

	заболување кај децата од претшколска возраст. Medicus 2024; Vol 29(3): 303-308. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32681	
	Ајсипрактики објавени во зборник на конференција -меѓународна	
22.	Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska Ivkovska, A., Georgiev, Z., Stavreva, N., Mijoska, A., Ambakova, V. The Effect of Chlorhexidine Mouthwashes on Incidence of White Spots and Oral Hygiene in Orthodontic Patients. 67 th ORCA Congress, Caries Research (abstracts) 2020; 54:387-388. IF4,056 http://hdl.handle.net/20.500.12188/19271	1+4,056=5,056
23.	Mijoska, A., Kovacevska, G., Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska Ivkovska, A., Nikolovska, J., Pancevska, S. Geriatric Oral Health Related Quality of life in North Macedonia Associated with Socio-Demographic Factors and Dental Status. 67 th ORCA Congress, Caries Research (abstracts) 2020; 54:405-406. IF 4,056 http://hdl.handle.net/20.500.12188/32387	1+4,056=5,056
24.	Sotirovska Ivkovska, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Georgiev, Z., Ambarkova, V., Stavreva, N., Mijoska A. Immunohistochemical Study of Innate Immune Responses of the Dental Pulp to Caries. 67 th ORCA Congress, Caries Research (abstracts) 2020; 54:433. IF 4,056 http://hdl.handle.net/20.500.12188/32388	1+4,056=5,056
25.	Ambarkov, J., Stamenkova, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Stavreva, N., Ambarkova, V. Dental Caries Experience of 12 Year Old Children from the Eastern Region of the Macedonia. 67 th ORCA Congress, Caries Research (abstracts) 2020; 54:450. IF 4,056 http://hdl.handle.net/20.500.12188/32389	1+4,056=5,056
26.	Kokoceva-Ivanovska, O., Zabokova-Bilbilova, E. , Stavreva, N., Dirjanska, K., Simjanova, L., Lazarova A. Baby Bottle Caries. 19. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesčem (zbornik sažetaka), Beograd 2020:87. http://hdl.handle.net/20.500.12188/18157	1
27.	Zabokova-Bilbilova, E. , Kokoceva-Ivanovska, O., Stavreva, N., Mijoska, A., Stefanoska, T. Management of post orthodontic white spot lesion. 19. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesčem (zbornik sažetaka), Beograd 2020:88. http://hdl.handle.net/20.500.12188/18157	1
28.	Stavreva, N., Kapusevska, B., Korunoska Stefkovska, V., Toseska Spasova, N., Kokoceva Ivanovska, O., Zabokova-Bilbilova, E. Relation of quality of life to oral prosthetic dentures and comorbidity at geriatric population in Macedonia 19. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesčem (zbornik sažetaka), Beograd 2020:121. http://hdl.handle.net/20.500.12188/20817	1
29.	Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska Ivkovska, A., Ambarkova, V. SEM Evaluation of Enamel Surface Changes Around Orthodontic Brackets after Application Fluoride Varnish. An In Vivo Study. IAPD Virtual 2020:158. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22792	1
30.	Mijoska, A., Kovacevska, G., Bajraktrova Valjakova, E., Kokoceva Ivanovska, O., Zabokova-Bilbilova, E. , Dastevski, B., Petkov, M. Hybrid overdentures-contemporary solution over implants in lower jaw. 20. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesčem (zbornik sažetaka), Beograd 2021:63. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32396	1
31.	Stefanoska, T., Zabokova-Bilbilova, E. Efficacy of tooth paste in reducing dental hypersensitivity. 20. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesčem (Zbornik sažetaka), Beograd 2021:93. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32397	1
32.	Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska-Ivkovska, A., Stefanovska, E., Mijoska, A., Stavreva, N., Stefanoska T. Detection of proximal caries using diagnocam. 20. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesčem (zbornik sažetaka), Beograd 2021:76. http://hdl.handle.net/20.500.12188/27452	1
33.	Stavreva, N., Kapusevska, B., Korunoska Stefkovska, V., Bajraktarova Valjakova, E., Pejkovska Shahpaska, B., Kokocheva Ivanovska O, Zhabokova-Bilbilova E. , Toseska Spasova, N., Arsovska-Markovska, M. Socio-demographic factors in	1

	relation to quality of life and prosthodontic status at geriatric population in Macedonia. 20. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2021:102-103. http://hdl.handle.net/20.500.12188/22723	
34.	Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska-Ivkovska, A., Stefanovska, E., Mijoska, A., Stavreva, N., Ambarkova, V. Fluorade uptake by enamel after use of fluoride varnish. Caries Research (abstract), 68 th ORCA Online Congress, Zagreb, Croatia, 7-10 July 2021. PP. 50. IF 3,918 http://hdl.handle.net/20.500.12188/27451	1+3,918=4,918
35.	Ambarkova, V., Jankulovska, M., Sotirovska-Ivkovska, A., Zabokova-Bilbilova, E. Correlation between the dmft/DMFT index and fluoride in drinking water from the North Macedonia. Caries Research (abstract), 68 th ORCA Online Congress Zagreb, Croatia, 7-10 July 2021. PP. 51. IF 3,918 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22861	1+3,918=4,918
36.	Stavreva, N., Kapusevska, B., Korunoska Stevkovska, V., Sotirovska Ivkovska, A., Toseska Spasova, N., Bajraktarova Valjakova, E., Zabokova-Bilbilova, E. , Mijoska, A. Oral health in Macedonian geriatric population associated with prosthetic status and comorbidity. Caries Research (abstract), 68 th ORCA Online Congress, Zagreb, Croatia, 7-10 July 2021. PP.60. IF 3,918 http://hdl.handle.net/20.500.12188/32399	1+3,918=4,918
37.	Sotirovska-Ivkovska, A., Zabokova-Bilbilova, E. Pulpal response to the caries process in human teeth. Caries Research (abstract), 68 th ORCA Online Congress, Zagreb, Croatia, 7-10 July 2021. PP. 59. IF 3,918 http://hdl.handle.net/20.500.12188/32400	1+3,918=4,918
38.	Sotirovska-Ivkovska, A., Zabokova-Bilbilova, E. Angiogenic properties of human dental pulp cells. 28 th Congres of the International Association of Pediatric Dentistry. Virtual 2021:1504. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32401	1
39.	Sotirovska-Ivkovska, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Georgiev, Z., Stavreva, N. Immunological response in the dental pulp after caries treatment. IADR Oral Health Research Congress. Brussels, Belgium, 2021:26. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32402	1
40.	Simonoska, J., Dimkov, A., Gjorgievska, E., Simjanovska, J., Zabokova-Bilbilova, E. , Jurukovska Shotarovska, V. Efekti paste za zube sa kominacijom natrijum fluorida I amin fluoride na kariogenim mikroorganizmima. V Kongres dečjih stomatologa Srbije (Zbornik sažetaka nacionalnog kongresa sa međunarodnim učešćem). Stomatološki fakultet, Beograd; 2022:46-47. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32403	1
41.	Ambarkova, V., Batra, M., Gijwani, D., Popli, H., Ivanovski, K., Apostolska, S., Jankulovska, M., Stavreva, N., Narang, N., Mutneja, T., Zabokova-Bilbilova, E. Comparison of dental students' perception on preclinical coursework in India and Republic of North Macedonia. 69 th ORCA Congress, Cagliari, Sardinia, Italy: 29 June–2 July, 2022, Caries Res, Abstract book (abstract No 86), 2022:102. IF 2.188 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22862	1
42.	Sotirovska-Ivkovska, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Georgiev, Z., Stavreva, N., Mijoska, A. Immunohistochemical study on the immune and antigen-presenting cells of the dental pulp. 69 th ORCA Congress, Cagliari, Sardinia, Italy: 29 June–2 July, 2022, Caries Res, Abstract book (abstract No 97), 2022:114. IF 4,2 http://hdl.handle.net/20.500.12188/32405	1+4,2=5,2
43.	Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska-Ivkovska, A., Georgiev, Z., Ambarkova, V., Stavreva N. Caries preventive measures during orthodontic treatment with fixed appliances. 69 th ORCA Congress, Cagliari, Sardinia, Italy: 29 June–2 July, 2022, Caries Res, Abstract book (abstract No 76), 2022:90. IF 4,2 http://hdl.handle.net/20.500.12188/22791	1+4,2=5,2

44.	Sotirovska-Ivkovska, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Georgiev, Z. Immunohistochemical Study of Inflammatory and Angiogenic Response of Dental Pulp. PER-IADR Oral Health Research Congress Marseille, France, 2022:65. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32659	1
45.	Симоновска, Ј., Радеска, Е., Димков, А., Жабокова-Билбилова, Е. , Трпевска, В. Грижа за оралното здравје во раното детство. 9. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2022: 162-163. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32660	1
46.	Ставрева, Н., Жабокова-Билбилова, Е. , Амбаркова, В., Симјановска, Љ., Пејковска Шахпаска, Б., Јуруковска Шотаровска, В. Протетичка рехабилитација на млечни заби со циркониумски коронки-приказ на случај. 9. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2022: 292-293. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32661	1
47.	Zabokova-Bilbilova, E. , Stavreva, N., Simonoska, J., Stefanoska, T., Stevanandjija J. Clinical evaluation of prevention of enamel demineralization during orthodontic treatment. 21. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2022:52. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32662	1
48.	Stefanoska, T., Zabokova-Bilbilova, E. , Najdenoska Bojchinoska, S., Stavreva, N., Stojanovska, D., Trendafilova Strezova, V., Stevanandjija J. Preventive methods for occlusal surface of the first molar. 21. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2022:98-99. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32663	1
49.	Stevanandjija, J., Zabokova-Bilbilova, E. , Stefanoska, T. Dental caries experience of 12 year old children from Prilep region. 21. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2022:67. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32664	1
50.	Stavreva, N., Toseska Spasova, N., Dzipunova, B., Zabokova-Bilbilova, E. , Kokocheva-Ivanovska, O., Stefanoska, T., Bajrami, M., Mitik K. Fracture resistance at all-ceramic restorations in relation to the type of preparation. 21. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2022:96-97. http://hdl.handle.net/20.500.12188/28127	1
51.	Simonoska, J., Gjorgjevska, E., Dimkov, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Simjanovska, J. Clinical and radiographic evaluation of pulpotomy using laser and MTA in primary teeth. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:153. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32665	1
52.	Zabokova-Bilbilova, E. , Dimkov, A., Simonoska, J., Radeska, E., Alili, Sh., Pecakov, K., Mijoska, A. Incidence of white spot lesions following fixed orthodontic treatment. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:154. http://hdl.handle.net/20.500.12188/19323	1
53.	Dimkov, A., Gjorgjevska, E., Simonoska, J., Radeska, E., Zabokova-Bilbilova, E. , Alili, Sh. Treatment of patients under general anesthesia. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:154-155. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32666	1
54.	Radeska, E., Gjorgjevska, E., Simonoska, J., Dimkov, A., Nikolovski, B., Zabokova-Bilbilova, E. The new normal-dentistry and patients with autism spectrum disorders (ASD). 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:162-163. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32667	1
55.	Alili, Sh., Radeska, E., Dimkov, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Simonoska, J., Radeska, E., Talimdjoska, K. Menagment of avulsed permanent tooth-case report. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:180. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32668	1

56.	Mijoska, A., Jovanovski, S., Mitic, K., Kokoceva-Ivanovska, O., Srbinoska, D., Trpevska, V., Shahpaska, B., Naumovski, B., Zabokova-Bilbilova, E. Therapy treatment options of sport dental injuries. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:161. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32669	1
57.	Sotirovska-Ivkovska, A., Georgiev, Z., Zabokova-Bilbilova, E. Immunohistochemical study of class II MHC positive and endothelial cells in dental pulp. Int J Paediatr Dent. 2023;33(Suppl. 1):150-151. http://hdl.handle.net/20.500.12188/33250	1
58.	Zabokova-Bilbilova, E. , Simonoska, J., Stavreva, N., Mijoska, A., Stefanoska, T., Pecakov, K. Clinical management of traumatic dental injuries. 22. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2023:46-47. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32671	1
59.	Simonoska, J., Zabokova-Bilbilova, E. , Trpevska, V., Markovska-Arsovska M., Stefanoska T., Simjanovska J., Stavreva N. Treatment of multiple dental trauma: case report. 22. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2023:48-49. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32672	1
60.	Stavreva, N., Bajraktarova Valjakova, E., Mijoska, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Simonovska, J., Trpevska, V., Stefanoska, T., Kokocheva Ivanova, O., Jovanovski, S., Petrovski, M., Markovska-Arsovska, M. Physical dimensions and quality of life at geriatric mobile denture wearers in Macedonia. 22. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2023:57-58. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32673	1
61.	Stefanoska, T., Zabokova-Bilbilova, E. , Najdenoska Bojchinoska, S., Simonoska, J., Stavreva N., Sali, F. Knowledge of preventive measures for dental health in preschool children. 22. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2023:60-61. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32674	1
62.	Саракинова, О., Мирчевска, Г., Жабокова-Билбилова, Е. , Митиќ, К. Кариес на рано детско и учество на <i>Candida Albicans</i> во неговото иницирање и прогресија. II Македонски педодонтски конгрес (книга на апстракти) Скопје, 2024:38:39. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32675	1
63.	Смилевска, С., Жабокова-Билбилова, Е. , Лалевска, А., Најденоска-Бојчиноска, С., Ѓорѓиевска, Р., Митрова, О. Корелација на вредноста на КЕП-индексот и правилната исхрана и орална хигиена кај 9 - годишни деца. II Македонски педодонтски конгрес (книга на апстракти) Скопје, 2024: 80-81. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32676	1
64.	Симоноска, Ј., Жабокова-Билбилова, Е. , Јуруковска-Шотаровска, В., Петков, М., Радеска, Е., Трпевска, В. Менаџирање на комбинирана дентална траума – приказ на случај. II Македонски педодонтски конгрес (книга на апстракти) Скопје, 2024:98-99. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32678	1
65.	Стевананџија, Ј., Жабокова-Билбилова, Е. , Пауновска-Стојановска, М., Стефаноска, Т., Најденоска-Бојчиноска, С., Сали, Ф. Кариес преваленца кај пациентите со пречки во развојот во Прилепскиот регион. II Македонски педодонтски конгрес (книга на апстракти) Скопје, 2024: 100-101. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32679	1
66.	Kokoceva-Ivanovska, O., Lazarova, A., Zabokova-Bilbilova, E. , Mijovska, A., Stavreva, N., Sibinovska, K. Cirkularni karijes. Dental Naissa (knjiga sažetaka), Nis, 2024:50. http://hdl.handle.net/20.500.12188/32680	1
	Учесиво на научен/сиручен собир со реферат - усна презентација	
67.	Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska-Ivkovska, A., Stefanovska, E., Mijoska, A., Stavreva, N., Stefanoska, T. Detection of proximal caries using diagnocam. 20.	1

	Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2021:76.	
68.	Zabokova-Bilbilova, E. , Dimkov, A., Simonoska, J., Radeska, E., Alili, Sh., Pecakov, K., Mijoska, A. Incidence of white spot lesions following fixed orthodontic treatment. 26 th BaSS Congress (abstract book). Skopje, Republic of North Macedonia 2023:154.	1
	Учесѝво на научен/сѝручен собир со рефератѝ - ѝосѝер ѝрезентѝација	
69.	Zabokova-Bilbilova, E. , Kokoceva-Ivanovska, O., Stavreva, N., Mijoska, A., Stefanoska, T. Management of post orthodontic white spot lesion. 19. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2020:88.	0,5
70.	Zabokova-Bilbilova, E. , Sotirovska Ivkovska, A., Ambarkova, V. SEM Evaluation of Enamel Surface Changes Around Orthodontic Brackets after Application Fluoride Varnish: An In Vivo Study. IAPD Virtual 2020:158.	0,5
71.	Zabokova-Bilbilova, E. , Stavreva, N., Simonoska, J., Stefanoska, T., Stevanandjija, J. Clinical evaluation of prevention of enamel demineralization during orthodontic treatment. 21. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucesćem (zbornik sažetaka), Beograd 2022:52.	0,5
	Рецензија на научен/сѝручен ѝтруд (*0.2)	
72.	Рецензент во Journal of Oral Science *1 Рецензент во OAMJMS, 2020 г. *1 Рецензент во IntechOpen, London, United Kingdom *2 Рецензент во Македонски стоматолошки преглед (МСП) 2020,2024 г. *2 Рецензент во Academic Medical Journal, 2025 г. *1	1,4
	Пленарни ѝредавања на научен/сѝручен собир со меѓународно учесѝво (*3)	
73.	„Бело петно-превенција или третман кај пациенти со фиксни ортодонтски апарати“ – поканет предавач. Симпозиум со меѓународно учество на МСД – Здружение на специјалисти по детска и превентивна стоматологија „Мултидисциплинарни пристапи во педодонцијата“, Скопје, 18.9.2021 год.	3
74.	„Грижа за оралното здравје за време на бременоста и во периодот на раното детство“, Скопје, 28 – 30.3.2022 год.	3
75.	„Тераписки модалитети на згрижување на дентални трауми“. Симпозиум со меѓународно учество организиран од страна на Стоматолошкиот факултет „Современи концепти на стоматолошката терапија во детска возраст“, Скопје, 21.1.2023 год.	3
76.	„Третман на дентални трауми“, Меѓународен БаССМК-симпозиум, Скопје 12 – 13.5.2023 год.	3
77.	„Дентални трауми – можни решенија за успешен третман“, Симпозиум со меѓународно учество на МСД „Ургентни состојби во секојдневната стоматолошка пракса“, Здружение на болести на уста и пародонтот, Битола, 27.5.2023 год.	3
78.	„Денталне трауме - савремени дијагностички и терапијски пристап“, Меѓународен конгрес Dental Naissa 2024 год.	3
79.	„Современи клинички решенија на дентални трауми во детската возраст“, Симпозиум со меѓународно учество „Стоматологијата – денес и утре“, Скопје, 15.6.2024 год.	3
	Книѝа или дел од книѝа рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД, автор (*8) коавѝор (*6)	
80.	Dental Caries. London, United Kingdom, IntechOpen, 89295 Maj, 2021. Available from: https://www.intechopen.com/books/10126 doi: 10.5772	8

81.	Chapter: Oral Systemic Linkage in: SCIENCE OF SEA SALT. In book: Science of Sea Salt, Taylor Specialty Books, 1550 W. Mockingbird Ln. Dallas, Texas, USA, March 2023: pp 347-360.	6
82.	Chapter: Dental Biofilms Associated with Caries, Emilija Stefanovska, Efka Zabokova Bilbilova, May 5th, 2021 DOI 10.5772/intechopen.89295, ISBN978- 1-83968-114-1 EBOOK (PDF) ISBN978-1-83968-116-5	6

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред број	Назив на активност	Поени
	Книџа од стручна област (*8)	
	Завршена специјализација од областа на медицинските науки и здравството (*2)	
1.	Специјалист по детска и превентивна стоматологија од 2003 год.	2
	Дејност од поширок интерес	
	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание (*1)	
2.	International Journal of Experimental Dental Science	1
3.	Global Journal of Oral Science	1
	Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир (*1)	
4.	26 th BaSS Congress, Скопје, 2023 година	1
5.	II македонски педодонтски конгрес „Да ја задржиме детската насмевка сјајна и здрава!“, Скопје, 2024 година	1
	Претседател на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир (*2)	
6.	II македонски педодонтски конгрес „Да ја задржиме детската насмевка сјајна и здрава!“, Скопје, 2024 година	2
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир (*1)	
7.	Член на организационен одбор на 29. Конгрес на Македонското стоматолошко друштво со меѓународно учество, Охрид, 2022 година	1
8.	Член на организационен одбор на 26 th BaSS Congress, Скопје, 2023 година	1
9.	Модератор на сесија со усни презентации на Меѓународен БаССМК-симпозиум, Скопје, 2023 година	1
10.	Член на работно претседателство на II македонски педодонтски конгрес, Скопје, 2024 година	1
	Награда за научни постигнувања од струкова организација-самостојни (*3)	
11.	Примариус, март 2015 година	3
12.	Благодарница во знак на благодарност за учество во работата и развојот на Стоматолошкиот факултет по повод одбележувањето на јубилејот 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје, 2019 година	3
13.	Благодарница за придонес во развојот и афирмацијата на Стоматолошкиот факултет во Скопје, по повод одбележувањето на јубилејот 65 години постоење на Стоматолошкиот факултет, 2024 година	3
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект (соработник)*1	
14.	„Орално здравје и бременост“, во соработка со Асоцијацијата на гинеколози и опстетричари на Македонија, поддржан од UNFPA „Проценка на саливарни биомаркери кај деца со различно ниво на кариес ризик“, одобрен од Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје (2020 – 2023)	4

	„Унапредување на оралното здравје кај граѓани од социјално ранливи категории“. под покровителство на град Скопје Проектот од Катедрата за детска и превентивна стоматологија „Одредување на КЕП-индексот кај деца на 12-годишна возраст во урбани и рурални средини на територијата на Република Македонија“. Носител на проектот: проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска.	
	Учесџво во комисији и ишла на државни и дружи ориани (*1)	
15.	Член на извршен одбор на Здружение на специјалистите по детска и превентивна стоматологија на Македонија, 2018 – 2022, 2022 -	2
16.	Член на комисији за полагање на стручен испит за стекнување на лиценца за работа – Стоматолошка комора на Македонија, 2020 – 2024 г.	5
	Член на ориан на ипрофесионална комора	
17.	Стоматолошка комора на Р Македонија (СКМ)	1
18.	Македонско стоматолошко друштво (МСД)	1
22.	Здружение на специјалистите по детска и превентивна стоматологија на Македонија (ЗСДПСМ)	1
	Членсџво во меѓународна орианизација која иоддржува/орианизира научноисџражувачка дејност (ФП7, ЦОСТ, ИЦГЕБ, ИЕАЕ и сл.)	
19.	BaSS (Balkan Stomatological Society)	1
20.	IAPD (International Association of Paediatric Dentistry)	1

Професионални референци на кандидатот за избор во звање	посни
Наставно-образовна дејност	76,23
Научноисџражувачка дејност	216,056
Стручно-применувачка дејност	37
Вкупно	329,286

Членови на Комисијата

Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, с.р.
 Проф. д-р Марија Стевановиќ, с.р.
 Проф. д-р Мира Јанкуловска, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатките, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на в. н. сор. д-р Весна Амбаркова и в. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатките од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека в. н. сор. д-р Весна Амбаркова и в. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето научен советник во научната област детска и превентивна стоматологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје, в. н. сор. д-р Весна Амбаркова и в. н. сор. д-р Ефка Жабокова-Билбилова да бидат избрани во звањето научен советник во научната област детска и превентивна стоматологија.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Елизабета Ѓоргиевска, с.р.

Проф. д-р Марија Стевановиќ, с.р.

Проф. д-р Мира Јанкуловска, с.р.

Прилој бр. 4

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ВРЕМЕНСКА КОРЕЛАЦИЈА ПРИ ПРОТЕТСКО ОПТОВАРУВАЊЕ НА ПОЕДИНЕЧНИ ИМПЛАНТИ КАЈ ИМЕДИЈАТНИ И ОДЛОЖЕНИ ИМПЛАНТАЦИИ“ ОД Д-Р ВЕНЦИ КАРАПЕЕВ, ПРИЈАВЕНА НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 4.6.2025 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот д-р Венци Карапеев со наслов: „Временска корелација при протетско оптоварување на поединечни импланти кај имедијатни и одложени имплантации“, во состав: проф. д-р Даниела Велевска-Стевковска (претседател), проф. д-р Оливер Димитровски (ментор), проф. д-р Владо Поповски (член), проф. д-р Едвард Јанев (член) и проф. д-р Благоја Даштевски (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот д-р Венци Карапеев, со наслов: „Временска корелација при протетско оптоварување на поединечни импланти кај имедијатни и одложени имплантации“, содржи 114 страници компјутерски обработен текст во фонт Georgia, со 1,5 проред и големина на букви 12, 149 библиографски единици, меѓу нив научни трудови, статии, книги, национални прописи, меѓународни акти и интернет-ресурси. Во дисертацијата се прикажани вкупно 10 табели, 17 слики и 19 графикони.

Трудот е структуриран во 8 глави, вовед и заклучни согледувања. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** како **прва глава** на трудот, изложени се историските почетоци и развојот на денталната имплантологија, со посебен акцент на концептот на осеоинтеграција како суштинска основа за долгорочниот успех на денталните импланти. Кандидатот на прецизен и структуриран начин го опишува еволутивниот тек на имплантологијата, почнувајќи од археолошките сведоштва за рани форми на имплантација, преку пионерските откритија на Пер-Ингвар Бранемарк, до современите технологии како дигитално планирање, 3D-печатење и нанотехнолошки модификации на површините на имплантите.

Воедно, авторот го дефинира концептот на осеоинтеграција низ призмата на различни научни извори и го дискутира во рамки на неговите биолошки фази, од иницијална механичка стабилност, преку воспалителен и ремоделинг одговор, до финална минерализација и стабилна имплантација. Хронолошката табела со клеточни и молекуларни процеси претставува особено силна научна компонента и е добро интегрирана со референции од релевантна литература.

Дополнително, во рамките на воведното поглавје, кандидатот ги наведува и целите на истражувањето, притоа прецизирајќи ја насоката на трудот кон проценка на временската корелација на имплантната стабилност и идентификација на оптимален момент за протетско оптоварување. Ова претставува логична научна надградба врз теоретската основа изложена претходно.

Кандидатот успешно поставува научен контекст за темата на трудот, оправдувајќи ја релевантноста на истражувањето. Ова поглавје претставува солидна

основа за разбирање на понатамошниот експериментален дел и демонстрира јасна способност за академско пишување, анализа и синтеза на научни податоци.

Во **втората глава** насловена: **Преглед на постигнувањата во дадената научна област, поврзани со предметот на истражувањето**, анализирани се релевантни научни трудови и современи сознанија поврзани со стабилноста на денталните импланти, временското планирање на протетското оптоварување, како и биолошките и техничките фактори што влијаат врз исходот од имплантолошката терапија.

Кандидатот дава систематски преглед на концептите поврзани со примарната и секундарната стабилност на имплантот, објаснувајќи ги различните методи за нивна проценка, со посебен акцент на резонантната фреквенциска анализа (RFA) и ISQ-вредностите како објективни биомаркери. Во текстот се обработуваат и различните временски протоколи за имплантација (имедијатна, рана, одложена и доцна), со осврт на нивните предности, ризици и клинички индикации.

Овој преглед не само што го поставува теоретскиот контекст за целите на студијата, туку и го истакнува постојниот јаз во знаењето за динамиката на стабилноста во различни временски рамки, што претставува и основна мотивација за истражувањето. Интегрирањето на резултати од релевантни клинички студии и мета-анализи ја зголемува кредибилноста на текстот и покажува критичка способност на кандидатот во селекцијата и анализата на литературата.

Главата е содржински богата, логично структурирана и успешно ја објаснува научната заднина на проблемот. Преку неа се обезбедува солидна основа за разбирање на хипотезите и методологијата претставени во следните глави. Прегледот е актуелен и во согласност со современите научни трендови во областа на оралната имплантологија.

Во **третата глава**, кандидатот ги формулира и ги образложува **работните хипотези и истражувачките тези** кои го водат експерименталниот дел од докторската дисертација. Оваа глава претставува логична врска помеѓу теоретскиот преглед и методолошката реализација на истражувањето. Хипотезите се јасно дефинирани и ги одразуваат очекувањата на кандидатот во однос на разликите во динамиката на стабилноста на имплантите кај имедијатната и одложената имплантација. Нивната формулација е во согласност со поставените цели и претходно изложената научна аргументација. Посебно е за пофалба тоа што кандидатот покажува способност да ги трансформира општите истражувачки насоки во конкретни, проверливи и мерливи хипотези.

Покрај тоа, во оваа глава е елаборирана и централната теза на трудот – дека временската анализа на стабилноста на поединечни дентални импланти преку ISQ-вредности може да обезбеди релевантна основа за одредување на безбеден момент за протетско оптоварување. Кандидатот со тоа демонстрира критичко разбирање на клиничките импликации на истражувањето.

Главата е концизна, прецизна и концептуално исправна. Ја исполнува својата функција како мост помеѓу теоретските претпоставки и емпириската проверка, овозможувајќи структурирано продолжување на дисертацијата.

Четвртата глава, Применети научни методи и начин на работа, кандидатот ја користи за да ги прикаже сите методолошки аспекти на истражувањето, вклучувајќи ги дизајнот на студијата, критериумите за селекција на испитаниците, начинот на мерење на стабилноста на имплантите, временската рамка на мерењата и статистичката обработка на податоците.

Кандидатот спровел проспективна, моноцентрична, рандомизирана клиничка студија, што е методолошки силен пристап кој овозможува директна споредба помеѓу двете групи – имедијатна и одложена имплантација. Опишани се критериумите за вклучување на пациентите, типовите на користени импланти, локациите на поставување

(коска тип D2 и D3 според Misch), како и временските точки на мерење (0, 1, 2, 3 и 4 месеци).

Употребата на резонантна фреквенциска анализа (RFA) за одредување на Implant Stability Quotient (ISQ) вредностите е соодветен избор и претставува објективен биолошки параметар за проценка на стабилноста. Статистичките методи (t-тест, ANOVA и χ^2 тест) се јасно наведени и соодветно избрани според типот на податоци и дизајнот на студијата.

Во оваа глава, кандидатот демонстрира јасна ориентација кон научна прецизност и репродукцибилност при работата. Изложеноста на методологијата е систематска и транспарентна, што овозможува потенцијална повторливост на истражувањето од страна на други истражувачи. Посебно позитивно се оценува и тоа што кандидатот не само што ги навел применетите техники, туку и го оправдал нивниот избор во контекст на истражувачките цели и хипотези.

Во **петтата глава**, насловена **Добиени резултати и нивно значење**, кандидатот ги презентира добиените резултати од своето истражување преку табели и графикони на прецизен и разбирлив начин, со соодветна статистичка анализа и интерпретација. Резултатите се прикажани систематски, следејќи ја хронологијата на мерењата (веднаш по поставување, 1, 2, 3 и 4 месеци) и се поделени според двете испитувани групи – имедијатна и одложена имплантација. Вредностите на ISQ се презентирани со средни вредности и стандардни отстапувања, а кандидатот обезбедува и процентуална застапеност на импланти кои ја достигнуваат критичната вредност на стабилност ($ISQ \geq 65$) во секој временски интервал.

Посебно се истакнуваат разликите помеѓу групите во третата и четвртата временска точка, каде што статистичката анализа покажува значајна предност во корист на одложената имплантација ($p=0.0082$ и $p=0.0023$). Кандидатот успешно го интерпретира биолошкото значење на овие резултати, поврзувајќи ги со динамиката на осеоинтеграцијата и биомеханичката стабилност.

Презентацијата на податоците е визуелно јасна и функционална – табелите и графиконите се соодветно означени и придружени со објаснувачки текст. Покрај квантитативната анализа, обработени се и податоците за појава на компликации, при што е наведено дека тие биле ретки и статистички незабележителни меѓу двете групи. Главава успешно ја надградува методологијата и дава релевантни емпириски докази кои ја поддржуваат поставената теза. Прецизноста и структурата во изнесувањето на резултатите ја рефлектираат високата истражувачка дисциплина на кандидатот.

Во **шестата глава**, **Примена на резултатите од истражувањето и можни насоки за натамошно истражување**, кандидатот дава практична интерпретација на добиените резултати, истакнувајќи ја нивната примена во клиничката пракса на денталната имплантологија. Преку критичка анализа, тој успева да ја поврзе емпиriskата основа на истражувањето со реалните предизвици при протетско планирање и избор на момент за оптоварување на имплантите. Во овој дел, кандидатот ги дискутира добиените резултати, но воедно и ги споредува со резултатите добиени во слични истражувања.

Особено се нагласува значењето на објективното следење на ISQ-вредностите како водич за донесување на индивидуализирани одлуки, со што се зголемува безбедноста и успешноста на третманите. Резултатите добиени од двете групи (имедијатна и одложена имплантација) се анализираат во контекст на клиничката применливост, при што кандидатот аргументира дека и двата протокола се валидни, но со различни временски ограничувања и индикациски услови.

Дополнително, кандидатот изнесува неколку конкретни предлози за натамошни истражувања, како што се: проширување на студијата со поголем број пациенти, вклучување на различни типови импланти и коски (тип D1 и D4), како и анализа на долгорочни резултати по протетско оптоварување. Овие предлози покажуваат способност

за научна визија и континуитет во истражувањето. Ова поглавје претставува логично продолжение на резултатите и дава додадена вредност на трудот преку трансфер на знаење од теорија кон пракса. Поттикот за натамошен научен ангажман ја засилува научната релевантност на истражувањето и ја демонстрира истражувачката зрелост на кандидатот.

Во **седмата глава**, насловена **Заклучок**, кандидатот концизно ги сумира клучните наоди од истражувањето, притоа правејќи јасна дистинкција помеѓу резултатите добиени за двете испитувани групи – имедијатна и одложена имплантација. Изведените заклучоци се во целосна согласност со анализираните податоци и ја одразуваат научната логика и интерпретативната зрелост на кандидатот.

Кандидатот заклучува дека стабилноста на имплантите прогресивно се зголемува со текот на времето во обете групи, но дека одложената имплантација овозможува побрзо и посигурно постигнување на критичниот ISQ-праг за протетско оптоварување. Притоа, се нагласува дека иако имедијатната имплантација е валиден протокол, таа бара прецизна селекција на случаи и подолг период на чекање. Вредно е да се истакне дека кандидатот не останува на дескриптивно ниво, туку упатува на важноста на индивидуализираниот пристап во клиничкото одлучување, со употреба на објективни биолошки маркери за проценка на зрелоста на имплантот. Ова го зацврстува практичниот придонес на трудот и неговата потенцијална примена во секојдневната имплантолошка пракса.

Оваа глава ја заокружува дисертацијата на соодветен начин, синтетички, јасно и со фокус на значењето на резултатите. Таа успешно го поврзува истражувачкиот процес со заклучоците и го нагласува релевантниот придонес на трудот во научната и стручната заедница.

Во **осмата глава** посветена на користената **литература**, кандидатот презентира обемен и релевантен список на литература и други извори, кој служи како силна поддршка на научниот и методолошкиот пристап на дисертацијата. Списокот вклучува научни трудови, прегледни статии, клинички студии, мета-анализи и релевантни учебници кои го покриваат целосниот спектар на темите опфатени во истражувањето: дентална имплантологија, осеоинтеграција, ISQ, резонантна фреквенциска анализа, како и типови на коскено ткиво и импланти.

Референцираните извори се современи и во голем дел објавени во последната деценија, што укажува на тоа дека кандидатот ги следел актуелните научни трендови и ги инкорпорирал во својата анализа. Начинот на кој е структуриран списокот е прегледен, со доследно почитување на академските стандарди за цитирање, а во текстот на дисертацијата е видлива соодветна вметнатост на референците. Во оваа глава, кандидатот покажува способност да работи со релевантна литература, да идентификува клучни научни извори и да ги вгради на конструктивен начин во сопствениот истражувачки корпус.

Предмет на истражување

Основна цел на оваа дисертација е да се испита временската корелација во стабилноста на поединечни дентални импланти поставени преку имедијатна и одложена техника, со користење на резонантна фреквенциска анализа (RFA) и Implant Stability Quotient (ISQ) како објективни биомаркери. Истражувањето се фокусира на идентификација на оптималниот временски момент за безбедно протетско оптоварување, како и на проценка на биолошката динамика на стабилноста во двете клинички стратегии. Предметот на истражување е актуелен, јасно дефиниран и има висока клиничка и научна релевантност. Во контекст на постојаните иновации во имплантолошките протоколи, прашањето за времето на оптоварување останува критична точка со значајни импликации врз исходот од терапијата.

Дисертацијата третира важен аспект на современата дентална имплантологија, персонализираното времено планирање на протетскиот третман врз основа на биолошки параметри. Таквиот пристап овозможува подобро клиничко донесување одлуки, минимизирање на компликации и подобрување на долгорочната прогноза на имплантите. Од таа гледна точка, темата на дисертацијата претставува значаен придонес и за науката и за клиничката пракса.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Подрачјето на денталната имплантологија, особено во делот на времетраењето и динамиката на протетското оптоварување, е едно од најбрзо развивачките и клинички чувствителни области во современата стоматолошка наука. Последните две децении донесоа значителни иновации во дизајнот на имплантите, третманите на површината, методите за проценка на стабилност и биолошкото разбирање на осеоинтеграцијата.

Во таа насока, состојбата на подрачјето е карактеризирана со постоење на различни временски протоколи (имедијатен, раен, одложен, касен), при што одлуката за времето на оптоварување сè уште не е целосно стандардизирана и во голема мера зависи од клиничката проценка. Бројни студии се фокусираат на компаративна анализа на стабилноста кај различни техники, но резултатите се често хетерогени и зависат од фактори, како што се типот на коска, имплантниот дизајн и анатомските локации.

Во оваа дисертација, авторот правилно ги препознава овие празнини во знаењето и се надоврзува на најновите научни трендови со цел да понуди систематизирана споредбена анализа на времеската динамика на имплантната стабилност кај два јасно дефинирани клинички протокола. Посебна вредност претставува интегрирањето на објективни параметри (RFA и ISQ), кои стануваат сè поценети алатки за биолошка проценка на зрелоста на имплантот, но сè уште не се доволно рутински стандардизирани. Ова укажува дека темата е актуелна, научно оправдана и во согласност со современите истражувачки предизвици во подрачјето. Истовремено, поставеноста на дисертацијата во ваков контекст ѝ овозможува да придонесе кон клиничката прецизност и индивидуализацијата на третманите во имплантолошката пракса.

Краток опис на применетите методи

Во дисертацијата, кандидатот, за да ги исполни поставените цели и задачи, применил повеќе методи од областа на клиничкото истражување и статистичката анализа, со целосно почитување на принципите на научна валидност, објективност и репродукцибилност. Истражувањето е спроведено како проспективна, рандомизирана, моноцентрична клиничка студија, што овозможува контролиран пристап и директна споредба помеѓу двата испитувани третмански протоколи – имедијатна и одложена имплантација. Кандидатот вклучил вкупно 60 пациенти, еднакво распределени во двете групи, сите третирани со идентичен тип на имплант и во слични анатомски услови (коска тип D2 или D3 според Misch класификацијата).

За проценка на стабилноста на имплантите е користена резонантна фреквенциска анализа (RFA), со регистрирање на Implant Stability Quotient (ISQ) вредности на пет временски точки: веднаш по поставување, и по 1, 2, 3 и 4 месеци. Оваа метода е призната во клиничката пракса како објективен и неинвазивен биомаркер за оценка на биомеханичката стабилност и зрелоста на интерфејсот имплант-коска. Податоците се анализирани со употреба на дескриптивна и инференцијална статистика, вклучувајќи t-тест, ANOVA и хи-квадрат тест (χ^2), со цел да се утврдат значајни разлики и трендови помеѓу групите и временските точки. Пристапот е соодветен и научно основан, со правилен избор на тестови во согласност со типот и распоредот на податоците. Изборот и примена на методите ја одразуваат методолошката зрелост на кандидатот и обезбедуваат доверливи резултати, кои се основа за понатамошните заклучоци и препораки.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Добиените резултати од истражувањето се претставени систематски, прегледно и соодветно обработени преку табели, графикони и статистички анализи. Резултатите ја следат хронолошката рамка на мерењата и овозможуваат директна споредба на стабилноста на имплантите кај двете групи – имедијатна и одложена имплантација.

Во групата со имедијатна имплантација, најниската просечна ISQ-вредност е забележана по еден месец (55.19 ± 6.01), а потоа следи стабилен пораст до крајот на четвртиот месец (65.30 ± 3.82). Притоа, 63 % од пациентите во оваа група до крајот на испитувањето ја достигнуваат границата од $ISQ \geq 65$, што се смета за безбедна вредност за протетско оптоварување.

Кај групата со одложена имплантација, стабилноста прогресивно расте од 58.50 ± 8.81 (по еден месец) до 68.13 ± 4.50 (по четири месеци), при што 90 % од пациентите достигнуваат $ISQ \geq 65$ до крајот на четвртиот месец. Статистички значајни разлики во корист на одложената група се евидентирани на третата и четвртата временска точка ($p=0.0082$ и $p=0.0023$, соодветно).

Компликациите биле минимални и без статистичка значајност помеѓу групите, што ја потврдува безбедноста на двата протоколи при соодветна селекција на пациенти. Резултатите јасно ја покажуваат динамиката на биолошкото зреење на имплантите и потврдуваат дека ISQ-вредностите се корисен параметар за клиничко одлучување во однос на временскиот момент за протетско оптоварување.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот д-р Венци Карапеев, со наслов: „Временска корелација при протетско оптоварување на поединечни импланти кај имедијатни и одложени имплантации“, претставува истражување во стоматолошката наука, потесна област: орална хирургија. Изработката на темата на оваа докторска дисертација дава значаен придонес во подрачјето на денталната имплантологија, со конкретен фокус на проценката на временската динамика на имплантната стабилност и одредувањето на оптималниот момент за протетско оптоварување на поединечни импланти поставени преку имедијатна и одложена техника. Научниот придонес се состои во интегрирање на валидирана технологија за мерење на стабилност со јасна временска рамка, што резултира со препораки кои може да бидат директно пренесени во клиничката одлука. Дополнително, дисертацијата претставува основа за идни истражувања поврзани со влијанието на типот на коска, дизајнот на имплант и биолошките индикатори врз долгорочниот успех на имплантологијата.

Докторската дисертација на кандидатот д-р Венци Карапеев, со наслов: „Временска корелација при протетско оптоварување на поединечни импланти кај имедијатни и одложени имплантации“, според мислењето на Комисијата за оцена, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор, во меѓународни научни списанија или еден труд во списание со импакт-фактор) следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [3]. Maja Paneva, Cvete Pavloski, Pavle Manevski, Blagoja Dashtevski, Marjan Petkov, Aneta Mijoska, Nadica Janeva, Vesna Jurukovska Shotarovska, Venci Karapeev, Kiril Lazov. Implant-Prosthetic Rehabilitation Using the “All-on-Four” Treatment Concept: A Case Report. Macedonian dental review (2025) Accepted for publication.

- [4]. Venci Karapeev, Oliver Dimitrovski. Immunological changes occurring in the body with inflammatory cysts. Apolonia Albanian Dental Journal, (2025) Accepted for publication.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот се: идентификацијата на временскиот момент за безбедно протетско оптоварување врз основа на објективни ISQ-вредности кај два различни протокола за имплантација. Кандидатот обезбедува споредливи, статистички валидни податоци кои ја поддржуваат персонализацијата на имплантолошката терапија.

Подрачје на примена и ограничувања. Резултатите се директно применливи во клиничката стоматолошка пракса, особено во планирањето на времето за оптоварување на поединечни импланти. Ограничувањето лежи во големината на примерокот и моноцентричниот карактер на студијата, што може да влијае на општата преносливост на резултатите.

Можни понатамошни истражувања. Во иднина, препорачливо е проширување на студијата со мултицентричен пристап и вклучување на импланти во различни региони и со различен тип на коска. Дополнителни истражувања може да се насочат и кон долгорочно следење на протетскиот успех и биолошките одговори по оптоварување.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет, да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **д-р Венци Карапеев** со наслов: **Временска корелација при протетско оптоварување на поединечни импланти кај имедијатни и одложени имплантации.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Даниела Велевска-Стевковска, претседател, с.р.

Проф. д-р Оливер Димитровски, ментор, с.р.

Проф. д-р Владо Поповски, член, с.р.

Проф. д-р Едвард Јанев, член, с.р.

Проф. д-р Благоја Даштевски, член, с.р.

ПРЕГЛЕД

На теми за изработка на магистерски труд прифатени од
Наставно-нучниот совет на Стоматолошки факултет во Скопје
на седницата одржана на 4. 6. 2025 година

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Д-р Љупчо Богатинов	„Морфометриска анализа на палатиналните руги кај македонска популација“.	„Morphometric analysis of palatal rugae in the Macedonian population“.	Проф. д-р Наташа Тошеска-Спасова	бр. 02-1613/2 од 4. 6. 2025

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ, ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ТЕКСТИЛНО-МЕХАНИЧКО ИНЖЕНЕРСТВО (2.11.06.02), НА ТЕХНОЛОШКО-МЕТАЛУРШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 3.3.2025, за избор на соработник во соработничко звање – асистент во наставно-научната област: текстилно-механичко инженерство, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет, бр. 02-603/1, донесена на 27.3.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Елена Томовска, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р Соња Јордева, вонреден професор на Технолошко-технички факултет во Штип и д-р Горан Дембоски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор во соработничко звање – асистент во наставно-научната област: текстилно-механичко инженерство (2.11.06.02), во предвидениот рок се пријави еден кандидат, **м-р Зорица Цветковска**.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Зорица Цветковска е родена на 22 јули 1990 година, во Велес. Средно образование завршила во гимназијата „Кочо Рацин“ во Свети Николе, со одличен успех. Со високо образование се стекнала на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во 2008 година. Дипломирала на студиската програма Конфекциско инженерство во 2013 година, со просечен успех 9,34. Кандидатката активно се служи со англиски јазик Б2, според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR).

Во учебната 2014/2015 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Студиите ги завршила во 2020 година, со просечен успех 9,85. На 30.12.2020 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *Студија на набирање на шев кај машка кошула*.

Кандидатката од 21.12.2021 е избрана и вработена на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, како асистент на Институтот за текстилно инженерство. Во учебната 2023/2024 се запишала на трет циклус (докторски) студии на студиската програма Технологија, на Технолошко-металуршкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Во периодот од последниот избор, кандидатката континуирано продолжила да ги надградува и проширува своите знаења преку учество на меѓународни конференции и собири.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр.1250, од 1.12.2021) до денот на пријавата.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, на Технолошко-металуршки факултет, кандидатката м-р Зорица Цветковска изведува вежби како асистент, на прв циклус студии на студиската програма Дизајн и инженеринг на облека, по предметите: Структура и дизајн на преѓи, Ткаенини, Плетенини, Неткаен Текстил, Дизајн на текстилот, Проектирање на ткаенини, Специјални преѓи, Преплетки кај ткаенините и Испитување на текстил.

Научноистражувачка дејност

Кандидатката м-р Зорица Цветковска има објавено еден труд со оригинални научни резултати, објавен во референтно научно списание со меѓународен уредувачки одбор:

1. Zorica Cvetkovska, Elena Tomovska. (2024). Symmetry analysis of patterns in Macedonian traditional textiles, *Tekstilna Industrija*, Vol.72, No.1, 4-10.

Кандидатката м-р Зорица Цветковска учествувала на меѓународни научни конференции со два труда со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји, како и еден апстракт објавен на национална конференција:

1. Emilija Toshikj, Bojan Prangoski, Zorica Cvetkovska, Glcm Print Mottle Assesment Of Sublimation Printed Fabric, *Textile Science and Economy 13th International Scientific-professional conference*, 21 October 2022, Zrenjanin, Serbia, Technical faculty „Mihajlo Pupin” University of Novi Sad .

2. Zorica Cvetkovska, Elena Tomovska, Application Of Solar Energy In Textile Industry: A Case Study Of Macedonian Smes, *The 19th Romanian Textiles and Leather Conference*, 7-9 November 2024, Faculty of Industrial Design and Business Management, Gheorghe Asachi Technical University of Iasi.

3. Zorica Cvetkovska, Rade Gavrilovski, Elena Tomovska, Solar Energy Application For Weaving Production, *1st Conference of Green Engineering, Sustainable Materials and Technologies for Circular Economy, GREEN CIRC* 22-23 April 2024, Skopje, Macedonia, Faculty of Technology and Metallurgy, University Ss. Cyril and Methodius.

Исто така, кандидатката била вклучена во повеќе активности за промоција на Технолошко-металуршкиот факултет, како што се: презентација на Факултетот, во рамките на Отворениот ден на Факултетот, но и посета на средни училишта во земјата.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Зорица Јанче Цветковска

Институција: Технолошко-металуршки факултет – Скопје

Научна област: 2.11.06.02 – текстилно-механичко инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на условите
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити Освоени ЕКТС-кредити: 300	ДА
2	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно. Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,34 . Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,85 .	ДА
3	Научен степен – магистер од научната област за која се избира: магистер по технички науки . Назив на научната област: менаџмент на конфекциски процеси	ДА
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик, Б2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа(CEFR) 2. Назив на документот: уверение 3. Издавач на документот: Универзитет „Св. Кирил и Методиј, Филолошки факултет „Блаже Конески“ — Скопје 4. Датум на издавање на документот: 7.3.2025 година	ДА

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Зорица Цветковска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека м-р Зорица Цветковска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето асистент во научната област текстилно-механичко инженерство (2.11.06.02).

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, м-р Зорица Цветковска да биде избрана во звањето **асистент** во научната област текстилно-механичко инженерство (2.11.06.02).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Елена Томовска, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје

Проф. д-р Соња Јордева, с.р.
Технолошко-технички факултет, УГД, Штип

Проф. д-р Горан Дембоски, с.р.
Технолошко-металуршки факултет, УКИМ, Скопје

Прилог бр. 2

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ИСХРАНА – ДИЕТИКА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА
ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 30.4.2025 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област исхрана – диетика, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-660/3, донесена на 19.5.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ристо Проданов, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во пензија, д-р Среќко Ѓорѓиевски, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, и д-р Деан Јанкуловски, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област исхрана – диетика, во предвидениот рок се пријави вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска родена е на 31.7.1974 година, во Гостивар. Средното образование го завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина. Дипломирала во 1999 година, со просечен успех 8,85.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Постдипломски студии од областа клиничка физиологија, биохемија и патофизиологија на Факултетот за ветеринарна медицина запишала во учебната 2001/02 година и на 24.6.2009 година успешно го одбрала својот магистерски труд под наслов: *Ефектност на крајкојатрајна антидијабетична дијета врз биохемиски профил кај лабораториски створци со индуциран дијабетес*.

Докторската дисертација ја пријавила на 4.9.2009 година на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Дисертацијата на тема: *Типизација на анимални протеини во храна и добиточна храна и комбинација на различни методи за нивна дејекција* ја одбрала на 27.3.2015 година, пред Комисија во состав: д-р Павле Секуловски, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Ристо Проданов, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Зехра Хајрулаи-Муслиу, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Лазо Пендовски, доцент на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и д-р Деан Јанкуловски, доцент на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област ветеринарна медицина.

На 14.7.2006 година е избрана во звањето помлад асистент по предметот Исхрана на домашни животни на Факултетот за ветеринарна медицина (Билтен бр. 901 од 14 јули 2006).

На 26.3.2010 година е избрана во звањето асистент по предметот Исхрана на домашни животни на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (Билтен бр. 982 од 15 март 2010). Во истото звање повторно е избрана на 1.4.2013 година (Билтен бр. 1051 од 1 април 2013).

На 7.7.2015 година е избрана во звањето научен соработник на Факултетот за ветеринарна медицина во областа Исхрана на домашни животни (Билтен бр. 1051 од 15 август 2015 година).

Во моментот е вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во научната област исхрана – диетика. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1215 од 15.5.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 901 од 14

јули 2006 година, бр. 982 од 15 март 2010 година, бр. 1051 од 15 август 2015 година и бр. 1215 од 15.5.2020 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, кандидатката вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска изведува теоретска и практична настава на интегрираните прв и втор циклус студии по предметите: Општа исхрана на домашни животни, Специјална исхрана на домашни животни и Хранливи, лековити и отровни растенија, задолжителни предмети и Производство на кабаста добиточна храна, Штетни антинутритивни материи во добиточна храна и Адитиви во добиточна храна – модулатори на здравјето како изборни предмети, како и во теренската и клиничката настава по предметот Специјална исхрана на домашни животни.

Кандидатката е ментор на докторски студии (Решение број 08-353/4, 27.9.2024).

Кандидатката учествувала во одбрана на еден дипломски труд.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на 2 докторски труда.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов: „Општа исхрана на домашни животни“, издаден во 2025 година.

Научноистражувачка дејност

Д-р Радмила Чрчева Николовска има објавено вкупно 35 научни трудови од својата област, од кои 2 научни труда во научни списанија со фактор на влијание, 10 труда во меѓународни научни списанија и 23 труда во зборници од научни собири.

Д-р Радмила Чрчева Николовска била раководител на 1 национален проект, а учествувала како член во 2 научни проекта.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Радмила Чрчева Николовска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, преку разработка и валидација на скрининг и конфирматорни методи за контрола на квалитет на храна и добиточна храна. Потесно поле на интерес на кандидатката е контрола на квалитетот на добиточната храна.

Кандидатката д-р Радмила Чрчева Николовска активно е вклучена во имплементација и акредитација на лабораториите на Факултетот за ветеринарна медицина, согласно со стандардот ISO/IEC 17025. Во рамките на својата апликативна работа, д-р Радмила Чрчева Николовска има воведено и акредитирано повеќе методи од областа анализа на храна и добиточна храна.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Food Innovation Centre Guelph, Canada.

Кандидатката покажува особена активност и во дејностите од поширок интерес. Член е на Центарот за кариера при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Активно е вклучена во работата на повеќе комисии за јавни набавки, а била член и на организацискиот одбор на јубилејот „90 години ветеринарна наука и едукација“ на Факултетот за ветеринарна медицина. Кандидатката била член и на организацискиот одбор на меѓународниот научен настан „Денови на ветеринарна медицина“ во 2020, 2022 и во 2024 година, во организација на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на повеќе стручни комисии и работни групи при Факултетот за ветеринарна медицина.

Била член на 2 рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање.

Во изборниот период, вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска учествувала во изготвување и пријавување на 1 научен проект и 1 стручно-апликативен проект на МОН.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска добила позитивни оценки од анонимно спроведените анкети на студентите на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, за летниот семестар за учебната 2019/2020 година и зимскиот семестар 2020/2021 (Одлука на ННС со бр. 0202-437/7 од 16.4.2021 година), за летниот семестар за учебната 2021/2022 година (Одлука на ННС со бр. 0202- 1376/7 од 3.10.2022 година), за зимскиот семестар за учебната 2022/2023 (Одлука на ННС со бр. 0202-359/6 од 31.3.2023 година), за летниот семестар за учебната 2022/2023 (Одлука на ННС со бр. 0202-1020/5 од 20.9.2023 година) и за зимскиот семестар за учебната 2023/2024 (Одлука на ННС со бр. 0202-239/4 од 1.3.2024 година).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област исхрана – диетика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, вонр. проф. д-р Радмила Чрчева Николовска да биде избрана во звањето **редовен професор** во научната област исхрана – диетика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ристо Проданов
редовен професор на Факултетот за
ветеринарна медицина во Скопје, во
пензија, с.р.

Проф. д-р Среќко Ѓорѓиевски,
редовен професор на Факултетот за
земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Деан Јанкулоски,
редовен професор на Факултетот за
ветеринарна медицина во Скопје, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Радмила Дино Чрчева Николовска

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: (4.03.00.23) ИСХРАНА – ДИЕТИКА

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: _____ Просечниот успех на втор циклус изнесува: _____ Просечниот успех изнесува _____ за интегрираните студии.	Не применливо
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: (4.03.00.23) исхрана – диетика. Подрачје: земјоделски и ветеринарни науки (4). Поле: ветеринарни науки (4.03).	ДА
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Mac Vet Rev 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: The microscopic detection of animal proteins in animal feed regarding bovine spongiform encephalopathy. 4. Година на објава: 2021	ДА
3.1.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Study on the effectiveness of a multi-toxin immunoaffinity clean-up for reliable cost-effective HPLC-FLD analysis of mycotoxins in corn-based foods. 4. Година на објава: 2022	
3.1.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Economics of agriculture. 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Analysis of wheat production in the Republic of North Macedonia from 2016 – 2019. 4. Година на објава: 2021	ДА
3.1.4	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Assessment of radiological hazard for various food commonly used in Republic of North Macedonia. 4. Година на објава: 2022	ДА
3.1.5	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science 3. Наслов на трудот: Examination of radioactivity and presence of additives in wines from TIKVES region. 4. Година на објава: 2022	ДА
3.1.6	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Mac Vet Rev 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: Suppression effects of excessively expressed gene BCL-2 in cell lines of prostate cancer 4. Година на објава: 2022	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Agriculture & Food Journal of International Scientific Publications 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 12 члена, 2 члена од Полска, 2 члена од Алжир, 3 члена од Грузија, 1 од Романија, 1 од Нигерија, 1 од Египет, 1 од Словачка и 1 од Латвија. 3. Наслов на трудот: Natural radioactivity levels in some vegetables commonly used in the city of Skopje (Macedonia) 4. Година на објава: 2021	ДА
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: Krmiva 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Croatia 3. Наслов на трудот: Activity concentration of natural radionuclides in chicken feeds in the Republic of North Macedonia 4. Година на објава: 2022	ДА
3.4	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: AGROSYM 2. Назив на меѓународниот собир: XII International Scientific Agricultural Symposium 3. Имиња на земјите: Босна, Србија, Јапонија, Грција... 4. Наслов на трудот: Radiation levels in samples of dicalcium phosphate (DCP) with a gamma spectrometry method. Conference 5. Година на објава: 2021	ДА
3.4.1	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: AGROSYM 2. Назив на меѓународниот собир: XIII International Scientific Agricultural Symposium 3. Имиња на земјите: Босна, Србија, Јапонија, Грција... 4. Наслов на трудот: Occurrence of radionuclides and toxic elements in feed stuff from North Macedonia 5. Година на објава: 2022	ДА
3.4.2	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: AGROSYM	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на меѓународниот собир: XIV International Scientific Agricultural Symposium 3. Имиња на земјите: Босна, Србија, Јапонија, Грција... 4. Наслов на трудот: Overview of the factorsthat influencefeed safety and quality 5. Година на објава: 2023	
3.4.3	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: AGROSYM 2. Назив на меѓународниот собир: XV International Scientific Agricultural Symposium 3. Имиња на земјите: Босна, Србија, Јапонија, Грција... 4. Наслов на трудот: A systematic review of the impact of climate change on agriculture and future adaptation strategies for North Macedonia 5. Година на објава: 2024	ДА
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Општа исхрана на домашните животни 2. Место и година на објава: Скопје, 2025 (Билтен број 1326, 15 март 2025)	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: 15.10.2020 г., број 1224	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ****Кандидат: Радмила Дино Чрчева Николовска**

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: исхрана – диетика**НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава од прв и втор циклус	
	Исхрана на домашни животни, летен семестар (2+3) 2020/2021	1.5
	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2021/2022	3
	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2022/2023	3
	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2023/2024	3
	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2024/2025	3
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2020/2021	0.75
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2021/2022	0.75
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2022/2023	0.75
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2023/2024	0.75
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2024/2025	0.75
2	Одржување на теренска настава	
	Клиничка практика – Исхрана на домашни животни, зимски семестар (0+5) 2020/2021	3
	Клиничка практика – Исхрана на домашни животни, зимски семестар (0+5) 2021/2022	3
	Клиничка практика – Исхрана на домашни животни, зимски семестар (0+5) 2022/2023	3
	Клиничка практика – Исхрана на домашни животни, зимски семестар (0+5) 2023/2024	3
	Клиничка практика – Исхрана на домашни животни, зимски семестар (0+5) 2024/2025	3
3	Одржување на вежби од прв и втор циклус	
	Исхрана на домашни животни, летен семестар (2+3) 2020/2021	1.35
	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2021/2022	2.25
	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2022/2023	2.25
	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2023/2024	2.25

	Исхрана на домашни животни, зимски/летен семестар (2+2/2+3) 2024/2025	2.25
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2020/2021	0.9
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2021/2022	0.9
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2022/2023	0.9
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2023/2024	0.9
	Хранливи, лековити и отровни растенија, летен семестар (1+2) 2024/2025	0.9
4	Консултации со студенти	
	Исхрана на домашни животни (2020/2021; 2021/2022; 2022/2023; 2023/2024, 2024/2025)	0,04
	Хранливи, лековити и отровни растенија (2020/2021; 2021/2022; 2022/2023; 2023/2024, 2024/2025)	0.04
5	Консултации со студенти во рамките на здравствено клиничка практика	
	Клиничка практика – Исхрана на домашни животни (2020/2021; 2021/2022; 2022/2023; 2023/2024, 2024/2025)	7
6	Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд	
	Член на комисија за оцена на докторски труд Одлука 0202-851/3, 29.6.2021 Одлука 0202-437/8, 16.4.2021	0.7
7	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа	
	Член на комисија за одбрана на дипломска работа (Решение број 0901-641, 29.4.2022)	0.1
8	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	
	Автор – учебник (Билтен број 1326 од 15.3.2025) Општа исхрана на домашните животни	8
	ВКУПНО	62.98

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЛНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Ментор на докторски труд	
	Ментор на докторски труд (Решение број 08-353/4, 27.9.2024)	5
2	Раководител на национален научен проект	
	„Адаптација на анималното производство и благосостојбата на домашните животни во Република Северна Македонија кон климатските промени”, проекти финансирани од Министерство за животна средина и просторно планирање, од областа на животната средина за 2024 година (Договор број 08-3774/1 од 25.4.2024)	6
3	Учесник во национални научни проекти	

	„Влијание на системите за производство на храна врз биодиверзитетот“, проекти финансирани од Министерство за животна средина и просторно планирање, од областа на животната средина за 2023 година (Договор број 08-71 од 9.10.2023)	3
	Развој и валидација на мултирезидуални и мултикласни аналитички методи за определување на остатоци од ветеринарни лекови и контаминенти во храна од животинско потекло со употреба на изотопски обележани интерни стандарди и примена на техниката LC-Q/TOF“, од програма за финансирање на научноистражувачки проекти од посебен и јавен интерес за 2021 година на МОН (поддршка за развој на лабораториски ресурси) – Предлог-одлука бр. 0201-1654/4 од 26.11.2021	3
	„Биомониторинг на антимикробна отпорност и типизација на патогени и коменсални бактерии во отпадни води од објекти за производство на храна“ (Одлука на УКИМ 02-613/6 од 18.5.2021)	3
	Учесник во меѓународен проект CEFTA “Harmonised veterinary certificates in CEFTA”. (SEED 2023)	3
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	Esmerov I., Atanasov B., Angelevska A., Chrcheva R., Mickov Lj., Angelovski Lj., Josifovska S., Markov N., Adamov N (2022) - Suppression effects of excessively expressed gene bcl-2 in cell lines of prostate cancer. Mac Vet Rev; 45 (2): i-xiii. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2022-0028	5.2
	Biljana Stojanovska Dimzoska, Zehra Hajrulai Musliu, Risto Uzunov, Aleksandra Angeleska, Katerina Blagoevska, Radmila Crceva Nikolovska, Gordana Ilievska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovic. Study on the effectiveness of a multi-toxin immunoaffinity clean-up for reliable cost-effective HPLC-FLD analysis of mycotoxins in corn-based foods. Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering, 41(1), 77–88. https://doi.org/10.20450/mjce.2022.2422	5.72
5	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку	

	една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Srecko Gjorgjievski, Katerina Blagoevska, Risto Uzunov, Vasilka Poposka Trenevska. The microscopic detection of animal proteins in animal feed regarding bovine spongiform encephalopathy. Mac Vet Rev 2021; 44 (2):169-178. 10.2478/macvetrev-2021-0021	3
	Angeleska Aleksandra, Risto Uzunov, Crceva Nikolovska Radmila, Dimitrieska Stojkovik Elizabeta, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska Stojanovska. Analysis of wheat production in the Republic of North Macedonia from 2016 – 2019. Economics of agriculture. 2021. Vol 68, no. 3, 675-686	3
	Aleksandra Angeleska, Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Biljana Stojanovska Dimzoska, Risto Uzunov, Ana Angelovska. Determination of radionuclide concentration in milk samples consumed in Republic of North Macedonia and population dose rate estimates. Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS, VOL 20, NO. 1, 2022, pp. 9-16 https://doi.org/10.46763/JAPS22202009	3
	Aleksandra Angeleska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Zehra Hajrulai Musliu, Biljana Stojanovska Dimzoska, Radmila Crceva Nikolovska, Igor Esmerov, Ana Angelovska (2022). Assessment of radiological hazard for various food commonly used in Republic of North Macedonia. Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS, Vol. 20, No.2, p. 9-14. https://doi.org/10.46763/JAPS22202009	3
	Ana Angelovska Aleksandra Angeleska, Katerina Blagoevska Zehra Hajrulai Musliu, Radmila Crceva (2022). Examination of radioactivity and presence of additives in wines from TIKVES region. Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS, Vol. 20, No.1, p.17-23. https://doi.org/10.46763/JAPS22201	3
6	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
	Angeleska Aleksandra, Crceva Nikolovska Radmila, Elizabeta Stojkovic Dimitrievska, Poposka Treneska Vasilka, Blagoevska Katerina, Uzunov Risto, Dimzoska Biljana. Natural radioactivity levels in some vegetables	3

	commonly used in the city of Skopje (Macedonia). Agriculture & Food Journal of International Scientific Publications. Volume 9, 2021, 206-210.	
	Angeleska Aleksandra, Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska Stojanovska, Risto Uzunov, Vasilka Poposka Trenevsk. Radioactivity levels in some mushroom species collected from Macedonia and consequent doses. AGROFOR International Journal, Vol. 7, Issue No. 1, 2022. Pp. 57-64. UDC 635.8:639.16(497.17)	3
	K Blagoevska, G Ilievska, D Jankuloski, B Stojanovska Dimzoska, R Crceva Nikolovska and A Angeleska (2021) The controversies of genetically modified food. IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science 854 (2021) 012009 DOI: 10.1088/1755-1315/854/1/012009	3
	Angeleska Aleksandra, Radmila Crceva Nikolovska, Katerina Blagoevska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Biljana Dimzoska Stojanovska, Risto Uzunov (2021) Radiation levels in samples of dicalcium phosphate (DCP) with a gamma spectrometry method. Book of Proceedings, p. 484- 489; XII International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2021”, October 2021, Jahorina, Serbia	3
	Aleksandra Angeleska, Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska Stojanovska, Risto Uzunov, Ljupco Angelovski (2022) Activity concentration of natural radionuclides in chicken feeds in the Republic of North Macedonia. Krmiva 63: 19-23	3
7	Рецензија на научен/стручен труд	
	Рецензија на 10 научни/стручни труда	0.2
8	Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција	
	Aleksandra Angeleska, Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovic, Katerina Blagoevska, Risto Uzunov, Boško Boškovski, Slobodan Bogoevski. REVIEW OF FOOD TREATED WITH IONIZING RADIATION AS A MEANS OF ITS PRESERVATION.VII International Congress “Engineering, Environment and Materials in Process Industry EEM2021.Book of abstract, p. 50.	1
	Angeleska Aleksandra, Crceva Nikolovska Radmila, Dimitrieska Stojkovik Elizabeta, Katerina Blagoevska, Risto Uzunov, Biljana Dimzoska Stojanovska. Measurement of the 226Ra, 232Th and 40K activities in corn in the Republic of North Macedonia and resulting annual radiation dose by ingestion. X International Symposium on Agricultural Sciences AgroReS 2021, 27-29, May, 2021 Trebinje Bosnia and Herzegovina. Book of abstracts. P3_04. p. 101	1
	Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Zehra Hajrulai Musliu, Riste Uzunov. Feeding influence on the quality of sheep meat: from the farm to the fork. X International Symposium on Agricultural Sciences	1

	AgroReS 2021, 27-29, May, 2021 Trebinje Bosnia and Herzegovina. Book of abstracts. P3_05. p. 102	
	A. Angeleska, R. Crceva Nikolovska, D. Koceva, E. Dimitrieska-Stojkovic, B. Stojanovska-Dimzoska, K. Blagoevska, R. Uzunov. Determination of heavy metals and radionuclides in animal feeds of plant origin. Proceedings of 3rd International Conference on Agriculture and Life Science (ICOALS III), Campobasso - Tirana, Albania, 03.11.2021, pp. 464-465	1
	R. Crceva Nikolovska, A. Angeleska, K. Blagoevska, E. Dimitrieska-Stojkovic, R. Uzunov B., Stojanovska-Dimzoska. Radio cesium concentration in mushrooms collected in the Republic of North Macedonia. Proceedings of 3rd International Conference on Agriculture and Life Science (ICOALS III), Campobasso - Tirana, Albania, 03.11.2021. pp. 500-501	1
	Angeleska Aleksandra, Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovic, Risto Uzunov, Biljana Dimzoska Stojanovska, Katerina Blagoevska, Ana Angelovska. Accumulation of Radioactive Cesium in Marine Fish Used in North Macedonia. Second International Congress on Biological and Health Sciences, on-line. Abstract Book, 24-27.02.2022. 24-27.02.2022. p. 407.	1
	Ana Angelovska, Crceva Nikolovska Radmila, Aleksandra Angeleska, Zehra Hajrulai Musliu Blagoevska Katerina (2022) Nutritive content of roughages used on farms in the North Macedonia. Second International Congress on biological and Health Sciences, Abstract book, p. 396, 24-27 February 2022, Turkey	1
	Aleksandra Angeleska, Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrjeska Stojkovic, Zehra Hajrulai Musliu, Biljana Dimzoska Stojanovska, Ana Angelovska Radionuclide contamination and nutritional evaluation of mostly used wheat in Republic of North Macedonia. XI International Symposium of Agricultural Sciences. Book of abstracts p.60. May 26-28, 2022, Trebinje, Bosnia and Hercegovina	1
	Ana Angelovska, Radmila Črčeva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Katerina Blagoevska, Zehra Hajdrulai Musliu Određivanje sadržaja fosfora i hranjiva vrijednost krmnih smjesa korištenih na farmama Sjeverne Makedonije Determination of phosphorus content and nutritive values in feed used in the farms in Republic of North Macedonia XXVII International Conference Krmiva (2022), p. 90	1
	Radmila Črčeva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Katerina Blagoevska, Ljupco Angelovski, Snezana Dimitrovska, Biljana Dimzoska, Ana Angelovska. The microscopic detection and identification of animal proteins in feeds. XXVII International Conference Krmiva (2022), p.66	1
	Ljupco Angeleski, Katerina Blagoevska, Snezana Dimitrovska, Sandra Mojsova, Igor Esmerov, Aleksandra	1

	Angeleska, Radmila Črčeva. Advancements in dairy herd management essential for developing and emerging countries. XXVII International Conference Krmiva (2022) , Krmiva (2022) p. 25	
	Aleksandra Angeleska, Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrjeska Stojkovik, Igor Esmerov, Ana Angelovska (Veterinarski fakultet, Skoplje – Republika Sjeverna Makedonija) Prisutnost 40K, 226Ra i 232Th u uzorcima goveda i uzorcima dikalcij fosfata (DCP) određena gama spektrometrijom 40K, 226Ra and 232Th and series in bovine and in dicalcium phosphate (DCP) samples by Gamma-Ray spectrometry. XXVII International Conference. Krmiva (2022) p. 96	1
	Aleksandra Angeleska, Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrjeska Stojkovik, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska. Odregjivanje prirodne radioaktivnosti u uzorcima za pilica gama spektrometrijom. XXVII International Conference Krmiva (2022), p. 98	1
	Aleksandra Angeleska, Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Stojkovik Dimitrieska, Katerina Blagoevska, Biljana Stojanovska Dimzoska (2022) Natural radioactivity in soil samples taken in the surrounding of the Zelezara factory, Republic of North Macedonia, and the estimation of radiation exposure from soils. RAD International conference on radiation in various fields of research, Book of abstracts p. 47. June 13-17, 2022, Herceg Novi, Montenegro	1
	Igor Esmerov, Nikola Adamov, Aleksandra Angelevska, Radmila Chrcheva, Ljupco Mickov, Ljupco Angelovski, Nikolaj Markov, Branko Atanasov (2022). Codominant genetic marker at gray wolf population in Osogovo and Sarplaninian mountain region. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia. p. 134.	1
	Ana Angelovska, Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Tome Nestorovski, Dean Jankuloski, Mirko Prodanov, Zehra Hajrulai Musliu. Verification of a sampling method for animal feed from different origins intended for chemical analysis. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia. p. 110.	1
	Blagica Sekovska, Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Katerina Blagoevska, Viktor Denkovski, Vasilka Poposka Trenevsk. The impact of the Ukraine war on food prices in Macedonia. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia, p. 159.	1
	Ljupčo Angelovski, Snežana Dimitrovska, Sandra Mojsova, Aleksandra Angeleska, Radmila Črčeva Nikolovska (Veterinarski fakultet, Skoplje - Republika Sjeverna Makedonija) (2023). Prevention of	1

	Campylobacter colonization in poultry with on-farm measures in feed menagment Abstract Krmiva 2023	
	Aleksandra Angelska, Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojković, Katerina Blagoevska, Biljana Dimžoska Stojanovska, Ana Angelovska, Ljupčo Angelovski (Veterinarski fakultet, Skoplje - Republika Sjeverna Makedonija) (2023) Radiation control of feed supplements by gamma-ray spectrometr.Krmiva 2023	1
	Radmila Črčeva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Ljupčo Angelovski, Snežana Dimitrovska, Ana Angelovska, Katerina Blagoevska, Biljana Dimžoska Stojanovska (Veterinarski fakultet, Skoplje - Republika Sjeverna Makedonija) What can we do about food fraud.Krmiva 2023	1
	Ljupco Angelovski, Mirko Prodanov Marija Ratkova Manovska, Aleksandra Angeleska, Radmila Crceva Nikolovska, Sandra Mojsova. Enhancing feed practices to prevent antibiotic resistance in food producing animals. Book of Abstracts. 10 th International Scientific Meeting Days of veterinary medicine 22-25 th September, 2024 Ohrid, R. of North Macedonia, p.48	1
	Ljupco Angelovski, Radmila Crceva Nikolovska, Mirko Prodanov, Marija Ratkova Manovska, Sandra Mojsova, Aleksandra Angeleska. Optimizing feed management to reduce campylobacter risks in polutary production. Book of Abstracts. 10 th International Scientific Meeting Days of veterinary medicine 22-25 th September, 2024 Ohrid, R. of North Macedonia, p.81	1
	Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska, Ljupco Angelovski, Risto Uzunov, Srecko, Gjorgjievski, Igor Esmerov. Raw food diets for pets: balancing health benefits and nutritional challenges. Book of abstracts. 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education 22-25 September 2024, Ohrid, RN Macedonia. P. 85	1
	ВКУПНО	84.12

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Книга од стручна област	
	Автор – учебник (Билтен број 1326 од 15.3.2025) Општа исхрана на домашните животни	8
2	Експертски активности	
	Оценувач во процедура за акредитација (09-45/5, 20.2.2023)	1
	Оценувач во процедура за акредитација (09-45/16, 1.9.2023)	1
	Оценувач во процедура за акредитација (09-49/7, 29.1.2024)	1
	Оценувач во процедура за акредитација (09-49/14, 22.2.2024)	1
	Оценувач во процедура за акредитација (09-7/11, 31.7.2024)	1
	Оценувач во процедура за акредитација (09-194/6, 12.3.2025)	1
3	Учество во промотивни активности на Факултетот	

	Член во Комисија за промотивни активности на Факултетот и организирање настан (Одлука број 0201-554/9-11, 18.4.2022)	1
	Член на Организационен одбор за обележување 30 години од основањето на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и 95 години „Ветеринарна наука и едукација“, 2022 (Одлука бр. 0202-237/15 од 21.2.2022)	1
	Член на Организационен одбор на меѓународен научен собир: 9 th International Scientific meeting – Days of veterinary medicine 2022	1
	Член на Организационен одбор на меѓународен научен собир: 10 th International Scientific meeting – Days of veterinary medicine and 2 th European Conference on Veterinary and medical Education 2024	1
	Член во Комисија за промотивни активности на Факултетот и организирање настан (Одлука број 0201-358/11-23, 28.3.2023)	1

4	Член на Универзитетски сенат	
	Член на Универзитетски сенат (Решение број 0202-6432-3 од 6.6.2023)	2
5	Член на универзитетска комисија	
	Фондација „Атанас Близнакоф“ (3 мандатни периоди)	3
6	Член во комисија за избор во наставно-научно звање	
	Член на Комисија за избор на еден истражувач (д-р Александра Ангелеска, Одлука бр. 0202-1264/6, 30.9.2020 год.)	0.2
7	Член на факултетска комисија	
	Член на Работна група за следење прописи од областа на безбедност на храна (Одлука број 0201-91/9-10, 28.1.2022)	1
	Член на Работна група за изработка на самоевалуациски извештај (0202-359/5, 31.3.2023)	1
	Комисија за јавна набавка на опрема (05474/2022)	0.5
	Вкупно	26.7

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	62,98
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	84,12
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	26,7
Вкупно	176,8

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ристо Проданов
редовен професор на Факултетот за
ветеринарна медицина во Скопје, во
пензија, с.р.

Проф. д-р Среќко Ѓорѓиевски,
редовен професор на Факултетот за
земјоделски науки и храна во Скопје, с.р.

Проф. д-р Деан Јанкулоски,
редовен професор на Факултетот за
ветеринарна медицина во Скопје, с.р.

Прилог бр. 2

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЗООХИГИЕНА И ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 30.4.2025 година и исправка од 7.5.2025 година, за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања во научната област зоохигиена и заштита на животната средина (4.03.00.21), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-660/4, донесена на 19.5.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Методија Трајчев, редовен професор на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, д-р Милутин Ѓорѓевиќ, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина при Универзитетот во Белград и д-р Влатко Илиески, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

Членот на Рецензентската комисија од Универзитетот во Белград го познава македонскиот јазик.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област зоохигиена и заштита на животната средина (4.03.00.21), во предвидениот рок се пријави само доц. д-р Мирослав Ќосевски.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Мирослав Ќосевски е роден на 15.3.1978, во Скопје. Средно образование завршил во Средно стручно училиште „Браќа Миладиновци“ во Скопје, во 1996 година. Со високо образование се стекнал на Факултетот за ветеринарна медицина при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирал во 2008 година, со просечен успех 9,11.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2011/2012 се запишал на трет циклус (докторски) студии на Факултетот за ветеринарна медицина при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил во 2020 година, со просечен успех 10,00. Докторска дисертација пријавил на 9.2.2018 година, на Факултетот за ветеринарна медицина при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дисертацијата на тема: „Идентификување на индикатори за однесување на животните и воспоставување зоохигиенски стандарди од аспект на благосостојбата на животните“ ја одбрал на 2.7.2020 година, пред Комисија во состав: д-р Мишо Христовски, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, претседател, д-р Влатко Илиески, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, член, д-р Александар Додовски, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, член, д-р Кристоф Винклер, редовен професор на Универзитетот БОКУ во Виена, Австрија, член и д-р Лазо Пендовски, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, член. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од областа на ветеринарната медицина.

Во моментот е доцент во научната област зоохигиена и заштита на животната средина при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1224 од 15.10.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ветеринарна медицина, кандидатот д-р Мирослав Косевски изведува настава и вежби на интегрираните прв и втор циклус студии, по предметите Анимална хигиена и Благосостојба и однесување на животните.

Доц. д-р Мирослав Косевски бил предавач или раководител на пет школи и работилници од последниот избор, како и ментор или член на комисији за оцена или одбрана на пет дипломски работи.

Научноистражувачка дејност

Доц. д-р Мирослав Косевски има објавено вкупно 42 научни труда од областите зоохигиена, благосостојба и однесување на животните и заштита на животната средина, од кои 5 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 7 труда во меѓународни научни списанија и 30 труда и апстракти во зборници од меѓународни научни собири, а коавтор е и на дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија.

Доц. д-р Мирослав Косевски раководел со два национални и два меѓународни научни проекта, а бил и учесник во пет меѓународни и национални научни проекти.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Доц. д-р Мирослав Косевски во два мандата е продекан за наука и меѓународна соработка на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, а раководител е на Лабораторијата за хигиена и проценка на благосостојба на животни со заштита на животна средина при Националниот институт за ветеринарство и храна. Врши стручно-апликативна дејност од областа на мониторинг на емисии во животна средина од објекти за животни, проценка на благосостојбата на фармски животни, заштита на загрозуени видови животни и во дизајн и изработка на лабораториските информативни системи на Институтот.

Кандидатот доц. д-р Мирослав Косевски бил коавтор на книга од стручна област и одговорен тим-лидер на физибилити-студија. Дополнително, бил уредник на два зборника на трудови од научни собири и претседател на организационен одбор на два меѓународни научно-стручни собири. Студиски престој во странство како наставник остварил при Факултетот за ветеринарна медицина во Белград. Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на Комисијата за заштита и благосостојба на животните при Агенцијата за храна и ветеринарство, а е член на Извршниот одбор и претседател на Одборот за образование и наука при Македонската ветеринарна комора. Во изборниот период, д-р Мирослав Косевски учествувал во изготвување и апликација на поголем број научни и образовни проекти во рамките на ERASMUS + и HORIZON-програмите.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Мирослав Косевски добивал позитивна оценка од анонимно спроведените анкети на студентите на Факултетот за ветеринарна медицина во сите изминати студиски години во кои тој бил вклучен во изведувањето на наставата и вежбите.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Мирослав Ќосевски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека доц. д-р Мирослав Ќосевски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето вонреден професор во научната област зоохигиена и заштита на животната средина.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, доц. д-р Мирослав Ќосевски да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област зоохигиена и заштита на животната средина.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Методија Трајчев, с.р.

*Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Факултетот за земјоделски науки и храна*

Проф. д-р Милутин Ѓорѓевиќ, с.р.

*Универзитетот во Белград,
Факултетот за ветеринарна медицина*

Проф. д-р Влатко Илиески, с.р.

*Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Факултетот за ветеринарна медицина*

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Мирослав Блаџоја Косевски*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Факултет за ветеринарна медицина – Скопје*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *зоохигиена и заштита на животна средина*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ –
ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *	ДА
	Просечниот успех изнесува 9,11 за интегрираните студии.	
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира	ДА
	Назив на научната област: зоохигиена и здравствена заштита на животните од аспект на зачувување на животната средина; поле: ветеринарна медицина; подрачје: биотехнички науки.	
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	1. Назив на научното списание: Frontiers in Veterinary Science	
	2. Назив на електронската база на списанија: PubMed, PubMed Central (PMC), Scopus, Google Scholar, DOAJ, CrossRef, CAB Abstracts, CLOCKSS	
	3. Наслов на трудот: Stakeholders' perspectives on communicating biosecurity to encourage behavior change in farmers	
	4. Година на објава: 2025	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	1. Назив на научното списание: Preventive Veterinary Medicine	

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Medline, Science Citation Index Expanded (SCIE), SCImago Journal Rank (SJR), SNIP 3. Наслов на трудот: Methods to assess on-farm biosecurity in Europe and beyond 4. Година на објава: 2025	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 5. Назив на научното списание: Animal 6. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Medline, Directory of Open Access Journals (DOAJ), Science Citation Index Expanded (SCIE), SCImago Journal Rank (SJR), SNIP 7. Наслов на трудот: Improvement of the Welfare Quality scoring model for dairy cows to fit experts' opinion 8. Година на објава: 2023	
3.4	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 9. Назив на научното списание: Frontiers in Veterinary Science 10. Назив на електронската база на списанија: PubMed, PubMed Central (PMC), Scopus, Google Scholar, DOAJ, CrossRef, CAB Abstracts, CLOCKSS, Web of Science Science Citation Index Expanded (SCIE), Web of Science Journal Citations 11. Наслов на трудот: Using Expert Elicitation to Abridge the Welfare Quality® Protocol for Monitoring the Most Adverse Dairy Cattle Welfare Impairments 12. Година на објава: 2021	
3.5	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 13. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 14. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Google Scholar, DOAJ, Web of Science, Web of Science Journal Citations 15. Наслов на трудот: Importance and impact of the poultry red mite (Dermanyssus gallinae) in layer farms - analysis of farmers' perception 16. Година на објава: 2021	

Ред. Број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.6	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Veterinarski Glasnik 2. Назив на електронската база на списанија: DOAJ, EBSCO, CAB Abstracts, Scopus, Dimensions 3. Наслов на трудот: The three pillars of applied farm animal welfare 4. Година на објава: 2021	
3.7	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: Measuring Techniques for Ammonia and Greenhouse Gas Emissions from Naturally Ventilated Housings. In: Bartzanas, T. (eds) Technology for Environmentally Friendly Livestock Production. Smart Animal Production. 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Швајцарија 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Springer Nature, 2023, Швајцарија	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ бр. 1224 од 15.10.2020 година, стр. 225-242	ДА
5	Има способност за изведуваче на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Мирослав Благоја Ќосевски**

(име, татково име и презиме)

Институција: **Факултет за ветеринарна медицина – Скопје**

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: **зоохигиена и заштита на животната средина**

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава од интегрирани прв и втор циклус студии: - Анимална хигиена, учебна 2020/21 година, III и IV семестар. Поени: (2 часа неделно III семестар *15 недели*0,04) + (1 час неделно IV семестар *15 недели*0,04) = 1.2+0.6=1.8 - Анимална хигиена, учебна 2021/22 година, III и IV семестар. Поени: (2 часа неделно III семестар *15 недели*0,04) + (1 час неделно IV семестар *15 недели*0,04) = 1.2+0.6=1.8 - Анимална хигиена, учебна 2022/23 година, III и IV семестар. Поени: (2 часа неделно III семестар *15 недели*0,04) + (1 час неделно IV семестар *15 недели*0,04) = 1.2+0.6=1.8 - Анимална хигиена, учебна 2023/24 година, III и IV семестар. Поени: (2 часа неделно III семестар *15 недели*0,04) + (1 час неделно IV семестар *15 недели*0,04) = 1.2+0.6=1.8 - Анимална хигиена 1, учебна 2024/25 година, III семестар. Поени: 2 часа неделно *15 недели*0,04= 1.2 - Анимална хигиена 2, учебна 2024/25 година, IV семестар. Поени: 2 часа неделно *15 недели*0,04= 1.2 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2020/21 година, VI семестар. Поени: 1 час неделно *8 недели*0,04 = 0,32 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2021/22 година, VI семестар. Поени: 1 час неделно *8 недели*0,04 = 0,32 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2022/23 година, VI семестар. Поени: 1 час неделно *8 недели*0,04 = 0,32 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2023/24 година, VI семестар. Поени: 1 час неделно *8 недели*0,04 = 0,32 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2024/25 година, VI семестар. Поени: 1 час неделно *8 недели*0,04 = 0,32	11,2
2	Настава во школи и работилници	5,5

	- Учесник во Летна школа: Animal Welfare, Veterinary Ethics, and Law and Communication Skills, 28 – 30.09.2021- online; Поени: 1 - Учесник во Летна школа Animal Welfare, Veterinary Ethics, and Law and Communication Skills 29.08-03.09.2022 Ohrid, Macedonia; Поени: 1 - Учесник во Летна школа: Animal Welfare, Veterinary Ethics, and Law and Communication Skills 10-14.07.2023 Zagreb, Croatia; Поени: 1 - Учесник во Летна школа: Animal Welfare, Veterinary Ethics, and Law and Communication Skills 07-14.07.2024 Vienna, Austria; Поени: 1 - Раководител на работилници за студенти од областа благосостојба на животните, во организација на Universities Federation for Animal Welfare – летен семестар 2023/2024; Поени: 1,5	
3	Одржување на вежби - Анимална хигиена, учебна 2020/21 година, III и IV семестар. Поени: (6 часа неделно III семестар *15 недели*0,03) + (4 часа неделно IV семестар *15 недели*0,03) = 2,7+1,8=4,5 - Анимална хигиена, учебна 2021/22 година, III и IV семестар. Поени: (9 часа неделно III семестар *15 недели*0,03) + (6 часа неделно IV семестар *15 недели*0,03) = 4,05+2,7=6,75 - Анимална хигиена, учебна 2022/23 година, III и IV семестар. Поени: (9 часа неделно III семестар *15 недели*0,03) + (6 часа неделно IV семестар *15 недели*0,03) = 4,05+2,7=6,75 - Анимална хигиена, учебна 2023/24 година, III и IV семестар. Поени: ((9 часа неделно III семестар *15 недели*0,03) + (6 часа неделно IV семестар *15 недели*0,03) = 4,05+2,7=6,75 - Анимална хигиена 1, учебна 2024/25 година, III семестар. Поени: 4 часа неделно *15 недели*0,03= 1,8 - Анимална хигиена 2, учебна 2024/25 година, IV семестар. Поени: 4 часа неделно *15 недели*0,03= 1,8 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2020/21 година, VI семестар. Поени: 2 часа неделно *8 недели*0,03 = 0,48 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2021/22 година, VI семестар. Поени: 1 час неделно *8 недели*0,03 = 0,24 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2022/23 година, VI семестар. Поени: 3 часа неделно *8 недели*0,03 = 0,72	31,23

	- Однесување и благосостојба на животните, учебна 2023/24 година, VI семестар. Поени: 3 часа неделно * 8 недели * 0,03 = 0,72 - Однесување и благосостојба на животните, учебна 2024/25 година, VI семестар. Поени: 3 часа неделно * 8 недели * 0,03 = 0,72	
4	Консултации со студенти - Анимална хигиена, учебна 2020/21 година, III и IV семестар. Поени: 18 студенти * 2 семестри * 0,002 поени = 0,072 - Анимална хигиена, учебна 2021/22 година, III и IV семестар. Поени: 15 студенти * 2 семестри * 0,002 поени = 0,06 - Анимална хигиена, учебна 2022/23 година, III и IV семестар. Поени: 30 студенти * 2 семестри * 0,002 поени = 0,12 - Анимална хигиена, учебна 2023/24 година, III и IV семестар. Поени: 27 студенти * 2 семестри * 0,002 поени = 0,108 - Анимална хигиена 1, учебна 2024/25 година, III семестар. Поени: 5 студенти * 0,002 поени = 0,01 - Анимална хигиена 2, учебна 2024/25 година, IV. Поени: 3 студенти * 0,002 поени = 0,006 - Однесување и благосостојба на животните, учебни 2020/21; 2021/22; 2022/23; 2023/24; 2024/25. Поени: 10 студенти * 5 академски години * 1 семестар * 0,002 поени = 0,1 - Заштита на животна средина, учебна 2023/24, V семестар. Поени: 1 студент * 0,002 поени = 0,002 - Анимална екологија, учебна 2023/24 и 2024/25, V семестар. Поени: 8 студенти (2023/24) + 3 студенти (2024/25) * 0,002 поени = 0,022 - Заштита и управување со загрозени видови животни, учебни 2023/24 и 2024/25, V семестар. Поени: 9 студенти (2023/24) + 3 студенти (2024/25) * 0,002 поени = 0,024 - Диверзитет и заштита на грабливи птици, учебни 2023/24 и 2024/25, V семестар. Поени: 4 студенти (2023/24) + 3 студенти (2024/25) * 0,002 поени = 0,014 - Диверзитет и заштита на диви месојади, учебна 2024/25, IX семестар. Поени: 1 студент * 0,002 поени = 0,002 - Екотоксикологија, учебна 2023/24, IX семестар. Поени: 1 студент * 0,002 поени = 0,002	0,542
5	Ментор на дипломска работа - Модел за идентификација на соодветни практики за справување со популација на бездомни кучиња, на кандидатката Сандра Ташковска, 2023 година	0,2

6	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа - Проценка на благосостојба на животни во зоолошка градина, на кандидатката Ена Добриќ, 2021 година - Препознавање на проблемите на локомоторниот систем кај коњи во Република Северна Македонија, на кандидатката Марија Солакова, 2022 година - Основни оперативни процедури при труење на птици грабливки, на кандидатот Алекснадра Николовска, 2022 година - Клинички промени и промени во однесување кај кучиња со хипотироидизам, на кандидатката Елена Митревска, 2023 година	0.4
7	Учебник издаден и во употреба на универзитет во странство - Коавтор на учебникот: „Animal management in disasters - Basic principles“ од Лазо Пендовски, Јоже Старич, Халил, С. Биричик, Мирослав Ќосевски, Игор Улчар, Зехра Хајрулаи-Муслиу, Мартин, Николовски, Ксенија Илиевска, Флорина Поповска-Перчиниќ, Скопје 2023, на англиски јазик за интегрирани студии од прв и втор циклус по ветеринарна медицина (ISBN: 978-9989-774-41-6)	8
	Вкупно	57,07

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Раководител на национален научен проект - „Опремување и оспособување на Лабораторија за хигиена на животните и заштита на животната средина“, поддржан од Министерство за образование и наука, период на реализација: 2021 – 2023; <i>Поени = 6</i> - “National Platform for Improving Biosecurity in Dairy Cattle Farms (NAPIB)”, поддржан од FAO/EuFMD, период на реализација: 2021; <i>Поени = 6</i>	12
2	Раководител на меѓународни научни проекти - „Biosecurity Assessment and Scoring In Cows - Regional Approach (BASIC)“, поддржан од FAO/EuFMD, период на реализација: 2022 – 2023; <i>Поени = 9</i> - “Reaching Beyond Borders: Enhancing Communication and English Proficiency in Veterinary Medicine Education (VETCOM)”, поддржан од ERASMUS+ KA220 HED, период на реализација: 2024 – 2026; <i>Поени = 9</i>	18
3	Учесник во национален научен проект	3

	- Генетски диверзитет на свинските инфлуенца А вируси и нивна импликација врз интензивното свињарско производство и јавното здравје, поддржан од ФВМС, период на реализација: 2023 – 2025; <i>Поени</i> = 3	
4	Учесник во меѓународни научни проекти - COST Action CA23106: An Evolutionary View to Understanding Affective States across Species (AFFECT-EVO); <i>Поени</i> = 5 - COST Action CA22112: European Network on Livestock Phenomics (EU-LI-PHE); <i>Поени</i> = 5 - COST Action CA21132: European Swine Influenza Network (ESFLU); <i>Поени</i> = 5 - COST Action CA20103: Biosecurity Enhanced Through Training Evaluation and Raising Awareness (BETTER); <i>Поени</i> = 5	20
5	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
5.1	Moya S, Lamont K, Brennan ML, Ciavarino G, Costa M, Allepuz A, Tamminen L-M, Correia-Gomes C, De Carvalho Ferreira H, Dogusan MM, Imperial T, De Meneghi D, Kjosevski M, Chantziaras I and Burrell A (2025) Stakeholders' perspectives on communicating biosecurity to encourage behavior change in farmers. <i>Front. Vet. Sci.</i> 12:1562648. doi: 10.3389/fvets.2025.1562648 Поени: IF 2,6 + 8 = 10,6 * 60/100 = 6.36	6.36
5.2	Fernando Duarte, Lena-Mari Tamminen, Miroslav Kjosevski, Giovanna Ciaravino, Mattias Delpont, Carla Correia-Gomes, Bart H.P. van den Borne, Ilias Chantziaras, Laura Valeria Alarcón, Line Svennesen, Ina Toppari, Alessandra Piccirillo, Rreze M. Gecaj, Artur Zbikowski, Telmo Nunes, Jasna Prodanov-Radulović, Marco De Nardi, Vitalii Nedosekov, Amelie Desvars-Larrive, Alberto Allepuz (2025) <i>Methods to assess on-farm biosecurity in Europe and beyond</i>, Preventive Veterinary Medicine, Volume 239, 2025, https://doi.org/10.1016/j.prevetmed.2025.106486 Поени: IF 2,2 + 8 = 10,2 * 60/100 = 6.12	6,12
5.3	R. Lardy, R. Botreau, A. de Boyer des Roches, F.J.C.M. van Eerdenburg, S. de Graaf, M.J. Haskell, M.K. Kirchner, L. Mounier, M Kjosevski, F.A.M. Tuytens, I. Veissier, <i>Improvement of the Welfare Quality scoring model for dairy cows to fit experts' opinion</i>, <i>Animal</i>, Volume 17, Issue 11, 2023, https://doi.org/10.1016/j.animal.2023.101018	7,2

	Поени: $IF\ 4 + 8 = 12 * 60/100 = 7,2$	
5.4	Tuytens FAM, de Graaf S, Andreasen SN, de Boyer des Roches A, van Eerdenburg FJCM, Haskell MJ, Kirchner MK, Mounier L, Kjosevski M , Bijttebier J, Lauwers L, Verbeke W, Ampe B. <i>Using Expert Elicitation to Abridge the Welfare Quality® Protocol for Monitoring the Most Adverse Dairy Cattle Welfare Impairments</i> . Front Vet Sci. 2021 May 28;8:634470. doi: 10.3389/fvets.2021.634470. PMID: 34124214; PMCID: PMC8193125. Поени: $IF\ 3.35 + 8 = 11.35 * 60/100 = 6.81$	6,81
5.5	Atanaskova Petrov, E., Kjosevski, M. & Celeska, I. (2023). <i>Evaluation of Health Related Quality of Life in Dogs Treated with Chemotherapy for Lymphoma</i> . Acta Veterinaria, 73(2), 2023. 218-230. https://doi.org/10.2478/acve-2023-0017 Поени: $IF\ 0,7 + 8 = 9,07 * 80/100 = 6.81$	7,26
6	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
6.1	Angjelovski B, Atanasov B, Kjosevski M. <i>Virulence genes of Escherichia coli vaginal isolates associated with postpartum dysgalactia syndrome in sows</i> . J Swine Health Prod. 2021;29(6):302-308. https://doi.org/10.54846/jshap/1236 Поени: $5 * 80/100 = 4$	4
6.2	Kjosevski, M. , Tomić, D.H. & Dodovski, A. (2021). <i>Importance and Impact of the Poultry Red Mite (Dermanyssus gallinae) in Layer Farms - Analysis of Farmers' Perception</i> . Macedonian Veterinary Review, 44(2), 2021. 211-224. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2021-0026 Поени: $5 * 80/100 = 4$	4
6.3	Mitrevska, E., Celeska, I., Kjosevski, M. & Petrov, E.A. (2023). <i>Clinical Signs and Behavior in Dogs with Hypothyroidism</i> . Macedonian Veterinary Review, 46(2), 2023. 185-191. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2023-0021 Поени: $5 * 60/100 = 3$	3
6.4	Dobrikj, E., Ilieski, V., Ilievska, K. & Kjosevski, M. (2022). <i>Using Species-Specific Protocols for the Welfare Assessment of Elephants in the Skopje Zoo</i> . Macedonian Veterinary Review, 45(2), 2022. 201-208. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2022-0019 Поени: $5 * 60/100 = 3$	3
6.5	Miroslav Kjosevski , Martin Nikolovski, Ksenija Ilievska, Lazo Pendovski, Vlatko Ilieski. <i>The three pillars of applied farm animal welfare</i> . Veterinarski Glasnik, 2021. 75 (2):	3

	99-111. https://doi.org/10.2298/VETGL210629014K Поени: 5* 60/100 = 3	
6.6	Katarina Nenadović, Nikola Čobanović, Marijana Vučinić, Dejan Bugarski, Tomislav Mikuš, Eva Voslarova, Manja Zupan Šemrov, Miroslav Kjosevski , Neđeljko Karabasil. <i>Welfare and meat quality of lambs</i> . Veterinarski Glasnik, 2021. 75 (2), 189-201. https://doi.org/10.2298/VETGL210126006N Поени: 5* 60/100 = 3	3
7	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД -коавтор - Hassouna, M., Amon, T., Arcidiacono, C., Bühler, M., Calvet, S., Demeyer, P., D'Urso, P. R., Estellés, F., Häni, C., Hempel, S., Janke, D., Kjosevski, M. , Kupper, T., Mohn, J., Mosquera, J., Norton, T., Scheutz, C., Thygesen Vechi, N., Van Overbeke, P., & Schrade, S. (2023). Measuring Techniques for Ammonia and Greenhouse Gas Emissions from Naturally Ventilated Housings. In T. Bartzanas (Ed.), Technology for Environmentally Friendly Livestock Production (pp. 23-63). (Smart Animal Production (SMANPR)). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-19730-7_3	6
8	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
8.1	Branislav Stanković, SlavčaHristov, Dejan Bugarski, MilanNinković, Branislav Kureljušić, Miroslav Kjosevski , Ilias Chantziaras. <i>Implementation of biosecurity measures. in ruminants farms</i> . In: international congress of the mediterranean federation for health and Production of ruminants FeMeSPRum, Novi Sad (Serbia), 20 th - 23 rd June, 2024 https://doi.org/10.5937/FeMeSPRumNS24033S Поени: 5* 60/100 = 3	3
9	Пленарни предавања на научен/стручен собир	
9.1	<i>Биосигурноста во здравствената заштита на фармските животни</i> . 25. Годишно собрание на Ветеринарна комора на РСМ. Семинар со меѓународно учество, 3 – 5 јуни 2022 година.	2
9.2	An interdisciplinary approach in enhanced farming: the welfare, health and environment (WHE) Concept. Joint ISAE East and West Central Europe Regions Meeting 2024, Budva 24-26 June, 2024	2
10	Учество на научен/стручен собир со реферат	
10.1	Miroslav Kjosevski , Vlatko Ilieski (2021). <i>Social network analysis for associating the social Behaviour and attributes of dairy cows</i> ISAE 2021: Proceedings of the 54 th Congress of the International Society for Applied Ethology; August 2 – 6, Online Congress, 2021. p.155	1

	Поени: Усна презентација = 1	
10.2	Miroslav Kjosevski , Egezon Zhitia, Skender Muji, Vlatko Ilieski and Christoph Winckler (2021). <i>The impact of ammonia, carbon dioxide and heat on the welfare assessment findings in dairy tie-stall farms</i> WAFL 2021: Proceedings of the 8th International Conference on the Assessment of Animal Welfare at Farm and Group level, August 16-19, Cork, Ireland, 2021. p.123 Поени: Усна презентација = 1	1
10.3	Miroslav Kjosevski , Vlatko Ilieski, Aleksandar Janevski, Aleksandar Dodovski (2022). <i>The impact of ambient temperature on the drinking behaviour of dairy cows measured with ruminal sensors</i> ISAE 2022: Proceedings of the 55 th Congress of the International Society for Applied Ethology; September 4 th – 8 th , 2022, Ohrid, Macedonia. Animal Behaviour and Beyond. 2022. p.155 Поени: Постер = 0,5	0.5
10.4	Ena Dobrikj, Miroslav Kjosevski (2022). <i>A study concept: Developing models from an optimised number of sensors used for the welfare assessment of dairy cows</i> ISAE 2022: Proceedings of the 55 th Congress of the International Society for Applied Ethology; September 4 th – 8 th , 2022, Ohrid, Macedonia. Animal Behaviour and Beyond. 2022. p.157 Поени: Постер = 0,5	0.5
10.5	Miroslav Kjosevski , Vanja Kondratenko, Branko Angjelovski, Aleksandar Janevski, Milenko Simovikj, Igor Djadjovski, Aleksandar Dodovski, Kiril Krstevski (2022). <i>Biosecurity assessment and critical improvement points of dairy cattle farms</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.28 Поени: Усна презентација = 1	1
10.6	Miroslav Kjosevski , Ena Dobrikj (2023). <i>Reliability of the observation time for recording agonistic behaviours for welfare assessment of dairy cows</i> ISAE 2023: Proceedings of the 56 th Congress of the International Society for Applied Ethology; August 1 th – 5 th , 2023, Tallinn, Estonia. 2023. p.94 Поени: Постер = 0,5	0,5
10.7	M. Kjosevski , A. Allepuz, B. Van Den Borne, L. M. Tamminen (2024). <i>The impact of farm biosecurity implementation on the level of animal welfare</i> WAFL 2024: Book of Abstracts of the 9 th International Conference on the Welfare Assessment of Animals at Farm Level (WAFL), No 33 (2024), 30-31 August, 2024, Florence, Italy, p. 20 Поени: Усна презентација = 1	1
10.8	Miroslav Kjosevski and Elena Mitrevska (2024). <i>Farm biosecurity categorization model</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on	1

	Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.51 Поени: Усна презентација = 1	
11	Апстракти објавени во зборник на меѓународна конференција	
11.1	Miroslav Kjosovski , Vlatko Ilieski (2021). <i>Social network analysis for associating the social Behaviour and attributes of dairy cows</i> ISAE 2021: Proceedings of the 54 th Congress of the International Society for Applied Ethology; August 2 – 6, Online Congress, 2021. p.155	1
11.2	Ena Dobrik, Vlatko Ilieski, Miroslav Kjosovski (2021). <i>Welfare assessment of elephants and wild felids in the Skopje Zoo</i> ISAE 2021: Proceedings of the 54 th Congress of the International Society for Applied Ethology; August 2 – 6, Online Congress, 2021. p.181	1
11.3	Miroslav Kjosovski , Egezon Zhitia, Skender Muji, Vlatko Ilieski and Christoph Winckler (2021). <i>The impact of ammonia, carbon dioxide and heat on the welfare assessment findings in dairy tie-stall farms</i> WAFL 2021: Proceedings of the 8th International Conference on the Assessment of Animal Welfare at Farm and Group level, August 16-19, Cork, Ireland, 2021. p.123	1
11.4	Miroslav Kjosovski , Vlatko Ilieski, Aleksandar Janevski, Aleksandar Dodovski (2022). <i>The impact of ambient temperature on the drinking behaviour of dairy cows measured with ruminal sensors</i> ISAE 2022: Proceedings of the 55 th Congress of the International Society for Applied Ethology; September 4 th – 8 th , 2022, Ohrid, Macedonia. Animal Behaviour and Beyond. 2022. p.155	1
11.5	Ena Dobrikj, Miroslav Kjosovski (2022). <i>A study concept: Developing models from an optimised number of sensors used for the welfare assessment of dairy cows</i> ISAE 2022: Proceedings of the 55 th Congress of the International Society for Applied Ethology; September 4 th – 8 th , 2022, Ohrid, Macedonia. Animal Behaviour and Beyond. 2022. p.157	1
11.6	Miroslav Kjosovski , Vanja Kondratenko, Branko Angjelovski, Aleksandar Janevski, Milenko Simovikj, Igor Djadjovski, Aleksandar Dodovski, Kiril Krstevski (2022). <i>Biosecurity assessment and critical improvement points of dairy cattle farms</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.28	1
11.7	Branko Angjelovski, Vanja Kondratenko, Milenko Simovikj, Jovan Bojkovski, Miroslav Kjosovski (2022). <i>Comparison of the two different protocols for biosecurity assessment in commercial pig farms</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.30	1

11.8	Marija Ratkova Manovska, Gordana Ilievska, Snezana Dimitrovska, Ena Dobrik, Miroslav Kjosevski , Biljana Stojanovska Dimzoska, Katerina Blagoevska (2022). <i>Biomonitoring of wastewaters from slaughterhouses in Macedonia</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.33	1
11.9	Ena Dobrikj, Aleksandar Janevski, Aleksandar Dodovski, Miroslav Kjosevski (2022). <i>Initial findings of total air dust concentration in cattle and Poultry houses in Macedonia</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.35	1
11.10	Dimitar Bozinovski, Lazo Pendovski, Miroslav Kjosevski , Martin Nikolovski, Dimitar Terzievski, Vlatko Ilieski (2022). <i>Ultrasound – method to assess keel bone fractures in laying hens</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.55	1
11.11	Dimitar Terzievski, Miroslav Kjosevski , Dimitar Bozinovski, Vlatko Ilieski (2022). <i>Stray dog population size trend in the city of Skopje between 2010 and 2020</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.56	1
11.12	Emilija Murdjeva, Branko Angjelovski, Mirko Prodanov, Miroslav Kjosevski (2022). <i>Welfare assessment of pigs in the time of slaughter – Stunning Quality as a welfare indicator</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.58	1
11.13	Kristina Antovska, Lazo Pendovski, Vlatko Ilieski, Miroslav Kjosevski (2022). <i>Welfare assessment of sport horses in stables in macedonia</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.59	1
11.14	Marija Solakova, Elena Atanaskova Petrov, Miroslav Kjosevski , Ksenija Ilievska (2022). <i>Survey on recognition of problems of locomotion system in horses in Macedonia</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.60	1
11.15	Elena Atanaskova Petrov, Ksenija Ilievska, Todor Novakov, Ljubica Rashik, Igor Djadjovski, Miroslav Kjosevski , Irena Celeska (2022). <i>Clinicopathological alterations in pet dogs naturally infected with ehrlichia canis and leishmania infantum in Macedonia – case study</i> DVM 2022: Book of abstracts 9 th International	1

	Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022. p.117	
11.16	Cezmi Türkmen, Lazo Pendovski, Jože Starič, Halil Selcuk Biricik, Zehra H. Musliu, Yücel Türk, Osman Karabulut, Sedat Bilgiç, Miroslav Kjosevski (2022). <i>Establishment of safer animal rescue capacity: ERASMUS+ project DVM 2022: Book of abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022.</i> p.166	1
11.17	Miroslav Kjosevski , Ena Dobrikj (2023). <i>Reliability of the observation time for recording agonistic behaviours for welfare assessment of dairy cows</i> ISAE 2023: Proceedings of the 56 th Congress of the International Society for Applied Ethology; August 1 th – 5 th , 2023, Tallinn, Estonia. 2023. p.194	1
11.18	M. Kjosevski , A. Allepuz, B. Van Den Borne, L. M. Tamminen (2024). <i>The impact of farm biosecurity implementation on the level of animal welfare</i> WAFL 2024: Book of Abstracts of the 9 th International Conference on the Welfare Assessment of Animals at Farm Level (WAFL), No 33 (2024), 30-31 August, 2024, Florence, Italy, p. 20	1
11.19	Miroslav Kjosevski and Elena Mitrevska (2024). <i>Farm biosecurity categorization model</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.51	1
11.20	Branko Angjelovski, Igor Dzadzovski, Zagorka Popova Hristovska, Blagoj Anakiev, Miroslav Kjosevski , Jovan Bojkovski, Aleksandar Dodovski (2024). <i>Molecular detection of influenza a virus in macedonian commercial pig farms</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.34	1
11.21	Blagoj Anakiev, Miroslav Kjosevski , Aleksandar Dodovski, Aleksandar Janevski, Jovan Bojkovski, Branko Angjelovski (2024). <i>Seroprevalence of swine influenza a virus infections in macedonian commercial pig farms</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.39	1
11.22	Ena Dobric, Aleksandar Dodovski, Lazo Pendovski, Miroslav Kjosevski (2024). <i>Behavioural and body temperature changes during short-term variations of ambient temperature in laying hens</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.55	1

11.23	Elena Davitkovska, Risto Uzunov, Miroslav Kjosevski (2024). <i>Legal legislation on animal transport in north Macedonia and its alignment with EU legislation</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.60	1
11.24	Ana Galevska Jakimovska, Ena Dobric, Dimitar Bozinovski, Miroslav Kjosevski (2024). <i>A comparative analysis of treated and untreated wastewater from a slaughterhouse</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.61	1
11.25	Sandra Tashkovska and Miroslav Kjosevski (2024). <i>Modelling different strategies for stray dog control population</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.129	1
11.26	Teodora Krstevska, Mihaela Sokolovich, Ena Dobrikj, Miroslav Kjosevski (2024). <i>Animal welfare assessment of backyard poultry in Macedonia</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.130	1
11.27	Jana Kjortosheva, Ena Dobrikj, Elena Davitkovska, Miroslav Kjosevski (2024). <i>Welfare assessment of slaughter livestock (cattle and pigs) during transport in Macedonia, with an emphasis on thermal stress</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.131	1
11.28	Ilijana Todova, Ena Dobrikj, Miroslav Kjosevski (2024). <i>Evaluation of physical and chemical properties of bedding materials for livestock comfort and health</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.132	1
11.29	Eleonora Dodevska, Martina Kostadinova, Miroslav Kjosevski (2024). <i>Public knowledge and awareness of endangered and protected species in Macedonia</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.134	1
11.30	Miroslav Kjosevski , Ksenija Ilievska, Igor Ulcar, Dean Jankuloski, Lazo Pendovski (2024). <i>EAEVE and national quality</i>	1

	<i>standards in higher education: gaps and complementarities</i> DVM 2024: Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2024. p.145	
	Вкупно	156,25

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Книга од стручна област - коавтор <i>Прирачник за биосигурност и биосигурносни мерки во фарми за молзни крави, Факултет за ветеринарна медицина, Скопје, 2021.</i>	7
2	Физибилити – студија – одговорен тим лидер <i>Студија за изводливост за воспоставување Центар за згрижување на повредени и заплени диви животни во Република Северна Македонија – Програма за зачувување на природата во Северна Македонија – Фаза 2 – ДЕКОНС-ЕМА Друштво за еколошки консалтинг, Скопје. 2020.</i>	2
3	Раководител на лабораторија - Лабораторија за хигиена и проценка на благосостојба на животни со заштита на животна средина	1
4	Воведување нова акредитирана лабораториска метода во соодветна област – првпат во институцијата воведена метода	
4.1	- Квалитет на почва – земање примероци почва и преттретман на примероците за физичко-хемиски анализи	1
4.2	- Квалитет на почва – определување на pH на почвата	1
4.3	- Квалитет на вода – земање примероци вода и отпадни води	1
4.4	- Квалитет на вода – определување на матност на водата	1
4.5	- Квалитет на вода – спектрофотометриско одредување на амониум јони и амонијак во вода	1
Дејности од поширок интерес		
1	Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир	
1.1	Book of abstracts 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022	1
1.2	Book of abstracts Days of Veterinary Medicine 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia	1
2	Претседател на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	
2.1	President of the Local Organizing Committee of 9 th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine, September 22-25, Ohrid, Macedonia, 2022	2
2.2	President of the Local Organizing Committee of 10 th International Scientific Meeting and 2 nd European Conference on Veterinary and Medical Education 2024, September 22-25, Ohrid, Macedonia	2
3	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	1

	- 55th Congress of the International Society for Applied Ethology; Animal Behaviour and Beyond, September 4th – 8th, 2022, Ohrid, Macedonia.	
4	Студиски престој во странство до три месеци CEEPUS HR-0107-16 -2223-VetNEST Teacher Mobility University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine	0.5
5	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект	
5.1	Носител ERASMUS+ KA220 HED “Reaching Beyond Borders: Enhancing Communication and English Proficiency in Veterinary Medicine Education (VETCOM)”, поддржан од	2
5.2	Соработник HORIZON-MSCA-2024-DN-01 - Advanced training for interdisciplinary research in sustainable livestock production	1
5.3	Соработник HORIZON-CL6-2024-GOVERNANCE-01, HORIZON Coordination and Support Actions, Biosecurity innovation network to accelerate implementation of biosecurity measures in Porcine, ruminant and poultry farms (BIOSECNET)	1
5.4	Соработник ERASMUS+ KA220 HED Digital tools and Innovative teaching practices for Veterinary medicine, animal science and biology Education – DIVE	1
6	Продекан	
6.1	Продекан за наука и меѓународна соработка на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, 2021 – 2023 (Одлука бр. 0202-1164/1-4 од 6.9.2021 година)	4
6.2	Продекан за наука и меѓународна соработка на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, од 2024 (Одлука бр. 0202-239/6-2 од 1.3.2024 година)	4
7	Учество во комисији и тела на државни и други органи	
7.1	Комисија за заштита и благосостојба на животните при Агенција за храна и ветеринарство, 2021 – 2024	1
7.2	Комисија за заштита и благосостојба на животните при Агенција за храна и ветеринарство, од 2024 до денес	1
8	Член на орган на професионална комора - Член на Извршен одбор на Ветеринарна комора на Македонија, од 2022 година	0,3
	Вкупно	37,8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	57,07
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	156,25
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	37,8
Вкупно	251,12

Членови на Комисијата

Проф. д-р Методија Трајчев, претседател, с.р.
 Проф. д-р Милутин Ѓорѓевиќ, член, с.р.
 Проф. д-р Влатко Илиески, член, с.р.

Прилог бр. 2

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ФИЗИОЛОГИЈА
НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 30.4.2025 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) физиологија (4.03.00.03), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-660/5, донесена на 19.5.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Владимир Петков, редовен професор, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, проф. д-р Данијела Кировски, редовен професор, Факултет за ветеринарна медицина – Белград, Универзитет во Белград, Р Србија, и проф. д-р Методија Трајчев, редовен професор, Факултет за земјоделски науки и храна – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) физиологија (4.03.00.03), во предвидениот рок се пријави доц. д-р Мартин Николовски.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот доц. д-р Мартин Николовски е роден на 12.9.1984, во Скопје. Средно образование завршил во ДУСО „Браќа Миладиновски“ во Скопје, во 2003 година. Со високо образование се стекнал на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, на 25.3.2011 година. Дипломирал на 14.11.2011 година, со просечен успех 9,28 (интегрирани I и II циклус студии).

Кандидатот активно се служи со македонски и англиски јазик.

Во учебната 2011/2012 се запишал на трет циклус (докторски) студии на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршил на 2.7.2019 година, со просечен успех 10,0. На 2.7.2019 година го одбранил докторскиот труд на тема: „Зголемување на криопрезервациониот капацитет на ејакулатни медиуми за овчеполска праменка со употреба на семинална плазма и глутатион“, пред Комисија во состав: д-р Владимир Петков, редовен професор, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Тони Довенски, редовен професор, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Флорина Поповска-Перчиник, редовен професор, Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Јозеф Лауринчик, редовен професор, Универзитетот „Константин Филозоф“ – Нитра, Р Словачка, и д-р Данијела Кировски, редовен професор, Факултет за ветеринарна медицина – Белград, Р Србија. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област ветеринарна медицина.

На 23.11.2020 година е избран во звањето доцент на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во областа физиологија (4.03.00.03).

Во моментот е доцент. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1224 од 15.10.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1224 од 15.10.2020 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје (ФВМС), кандидатот доц. д-р Мартин Николовски изведува настава и вежби на прв+втор и трет циклус студии на студиската програма Ветеринарна медицина по македонски и англиски јазик.

Кандидатот учествувал како член во комисија за оцена и одбрана на 7 дипломски трудови.

Кандидатот е автор на рецензиран учебник под наслов: „Animal management in disasters - Basic principles“.

Научноистражувачка дејност

Доц. д-р Мартин Николовски има објавено вкупно 20 научни трудови, од кои 9 во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 5 во меѓународни научни списанија и 6 во зборници од научни собири. Учествовал на 4 меѓународни конференции со усна презентација, на 2 меѓународни конференции со постерска презентација, со вкупно 26 објавени апстракти во зборници од меѓународни конференции. Рецензирал 3 научни трудови за меѓународно научно списание. Бил поканет предавач на 1 работилница во рамките на меѓународна научна конференција.

Доц. д-р Мартин Николовски учествувал во 9 национални и 1 меѓународен научен проект како истражувач или учесник.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Доц. д-р Мартин Николовски е активно вклучен во стручно-апликативната работа на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Тој ја извршува функцијата заменик-раководител во Лабораторијата за хигиена и проценка на благосостојба на животни со заштита на животна средина при Националниот институт за ветеринарство и храна на ФВМС. Дополнително, тој ги извршува должностите на офицер за заштита на лични податоци, ЕКТС-координатор и е член на Комисијата за настава при ФВМС. Бил член на повеќе факултетски комисии: комисии поврзани со апликативната дејност на ФВМС (53), со наставната дејност на ФВМС (6), и со изборни процеси на ФВМС и УКИМ (3).

Во периодот од 2020 до 2023, бил технички уредник во меѓународното научно списание Macedonian Veterinary Review (e-ISSN 1857-7415), а од 2023 година е назначен како заменик-уредник во списанието. Во 2022 и 2024 година, тој бил уредник на зборник на трудови и член на организациониот одбор на 2 меѓународни научни конференции организирани од ФВМС.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот доц. д-р Мартин Николовски, во периодот помеѓу 2020 и 2025 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на доц. д-р Мартин Николовски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека доц. д-р Мартин Николовски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област физиологија.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, доц. д-р Мартин Николовски да биде избран во звањето **вонреден професор** во научната област физиологија.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Владимир Петков, претседател, с.р.

Проф. д-р Данијела Кировски, член, с.р.

Проф. д-р Методија Трајчев, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР

Кандидат: *Марџин Јордан Николовски*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *физиологија (4.03.00.03)*

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: / Просечниот успех на втор циклус изнесува: / Просечниот успех изнесува 9,28 за интегрираните студии.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: физиологија; поле: ветеринарна медицина; подрачје: биотехнички науки.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование - Назив на научното списание: Veterinarski Glasnik - Назив на електронската база на списанија: Scopus, DOAJ, DoiSerbia, EBSCO, CAB Abstracts, VetMed Resource, Global Health, Biological Abstracts, BIOSIS Previews, Europeana Collections, CAPlus, AGRIS, ROAD, Ingenta Connect, Dimensions, Crossref, Hinari, Agora, JournalGuide, Google Scholar, FSTA, CNKI, SCIndexs - Наслов на трудот: The three pillars of applied farm animal welfare - Година на објава: 2021	ДА
3.1.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco,	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Veterinaria 2. Назив на електронската база на списанија: CAB Abstracts, EBSCO, Index Copernicus, Google Scholar, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Glycemia as a reliable indicator for diabetes mellitus in dogs and cats 4. Година на објава: 2021	
3.1.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Cystic echinococcosis in slaughtered cattle and sheep from North Macedonia 4. Година на објава: 2022	ДА
3.1.4	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Novelties in ovine assisted reproductive technologies – a review 4. Година на објава: 2022	ДА
3.1.5	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences (JAFES) 2. Назив на електронската база на списанија: CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, EBSCO, SCIndeks	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Наслов на трудот: The effect of extending ram sperm before and after cryopreservation on their viability and velocity 4. Година на објава: 2022	
3.1.6	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Clinical mastitis incidence in small-scale dairy cow farms 4. Година на објава: 2023	ДА
3.1.7	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Brilliant cresyl blue staining enhances the morphological quality evaluation of porcine oocytes—a preliminary study 4. Година на објава: 2023	ДА
3.1.8	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Distribution and genotyping of infectious hematopoietic necrosis virus in farmed rainbow trout and autochthonous salmonids in North Macedonia 4. Година на објава: 2024	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
3.1.9	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: External progesterone supplementation during the ovsynch protocol reduces the incomplete luteolysis in dairy cows under heat stress 4. Година на објава: 2024	ДА
3.1.10	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Retrospective study on trilostane titration dose treatment in dogs with terminal stage of hyperadrenocorticism 4. Година на објава: 2024	ДА
3.1.11	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Understanding antimicrobial prescription practices: Insights from small animal veterinarians in North Macedonia 4. Година на објава: 2024	ДА
3.1.12	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Short Synch - a reproductive management tool to increase the reproductive performance in dairy cows 4. Година на објава: 2025	
3.1.13	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science Core Collection (Emerging Sources Citation Index - ESCI), Scopus, CAB Abstracts, Index Copernicus, Google Scholar, DOAJ (Directory of Open Access Journals), EBSCO, SCIndeks 3. Наслов на трудот: Occurrence of Infectious hematopoietic necrosis, Koi herpesvirus disease, and Viral hemorrhagic septicemia in North Macedonia between 2015-2023 4. Година на објава: 2025	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: _____ 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): _____ 3. Наслов на трудот: _____ 4. Година на објава: _____	/
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: Parasitology research 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Германија 3. Наслов на трудот: Seroprevalence of canine leishmaniosis in asymptomatic dogs in Kosovo 4. Година на објава: 2022	ДА
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: _____	/

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Издавач, година и место на издавање/објавување: _____	
3.5.1	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Proceedings of XII Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 2. Назив на меѓународниот собир: XII Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 3. Имиња на земјите: Србија, Унгарија, Белгија, С. Македонија 4. Наслов на трудот: Ram sperm quality and fertility in intensive breeding systems 5. Година на објава: 2021	ДА
3.5.2	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Proceedings of XIII Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 2. Назив на меѓународниот собир: XIII Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 3. Имиња на земјите: Србија, Унгарија, Белгија, С. Македонија 4. Наслов на трудот: Recent advances in sheep and goat reproduction 5. Година на објава: 2022	ДА
3.5.3	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Proceedings of XIV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 2. Назив на меѓународниот собир: XIV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 3. Имиња на земјите: Србија, Унгарија, Белгија, С. Македонија 4. Наслов на трудот: Implementation of short synch protocol to increase the conception rate in small-scale cow dairy farms 5. Година на објава: 2023	ДА
3.5.4	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Proceedings of XV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 2. Назив на меѓународниот собир: XV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 3. Имиња на земјите: Србија, Унгарија, Белгија, С. Македонија	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	4. Наслов на трудот: Traditional versus novel components in sperm cryopreservation media 5. Година на објава: 2024	
3.5.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Proceedings of XV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 2. Назив на меѓународниот собир: XV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 3. Имиња на земјите: Србија, Унгарија, Белгија, С. Македонија 4. Наслов на трудот: Influence of cryoprotectant on survival of porcine spermatozoa during deep-freezing procedure 5. Година на објава: 2024	ДА
3.5.6	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: Proceedings of XV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 2. Назив на меѓународниот собир: XV Scientific Symposium “Reproduction in Domestic Animals” 3. Имиња на земјите: Србија, Унгарија, Белгија, С. Македонија 4. Наслов на трудот: Neospora caninum: Problem or not for decreased fertility in dairy cows 5. Година на објава: 2024	ДА
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 1. Наслов на преведеното капитално дело: _____ 2. Година на објава _____ 3. Издавач, место на издавање и година _____	/
4	Претходен избор во наставно-научно звање – доцент, датум и број на Билтен: 15.10.2020, бр.1224	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: *Мартин Јордан Николовски*

(име, татково име и презиме)

Институција: *Факултет за ветеринарна медицина – Скопје*

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: *физиологија (4.03.00.03)*

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на предавања	
1.1	Физиологија на животните, 2021 – 2022 (110 часа x 0,04 бода)	4,40
1.2	Физиологија на животните, 2022 – 2023 (110 часа x 0,04 бода)	4,40
1.3	Физиологија на животните, 2023 – 2024 (110 часа x 0,04 бода)	4,40
1.4	Animal Physiology, 2024-25 (110 часа x 0,04 бодови)	4,40
1.5	Физиологија на животните 1, 2024 – 2025 (60 часа x 0,04 бода)	2,40
1.6	Физиологија на животните 2, 2024 – 2025 (60 часа x 0,04 бода)	2,40
Вкупно		22,40
2.	Одржување на вежби	
2.1	Физиологија на животните, 2021 – 2022 (105 часа x 3 групи x 0,03 бодови)	9,45
2.2	Физиологија на животните, 2022 – 2023 (105 часа x 3 групи x 0,03 бодови)	9,45
2.3	Физиологија на животните, 2023 – 2024 (105 часа x 3 групи x 0,03 бодови)	9,45
2.4	Animal Physiology, 2024 – 2025 (110 часа x 1 група x 0,03 бода)	3,30
2.5	Физиологија на животните 1 – 2024 – 2025 (60 часа x 0,03 бода)	1,80
2.6	Физиологија на егзотични животни – семинар (30 часови x 0,03 бодови)	0,90
2.7	Физиологија на животните 2 – 2024 – 2025 (60 часа x 0,03 бода)	1,80
Вкупно		36,15
3.	Подготовка на нов предмет	
3.1	Компаративна физиологија (2023 – 2028)	1,0
3.2	Физиологија на егзотични животни (2023 – 2028)	1,0
3.3	Физиологија на животните 1 (2023 – 2028)	1,0
3.4	Физиологија на животните 2 (2023 – 2028)	1,0
3.5	Animal Physiology (2024 – 2025)	1,0
Вкупно		5,00
4.	Консултации со студенти	
4.1	Физиологија на животните, 2021 – 2022, III семестар (47 студенти x 0,002 бода)	0,09
4.2	Физиологија на животните, 2021 – 2022, IV семестар (36 студенти x 0,002 бода)	0,07
4.3	Физиологија на животните, 2022 – 2023, III семестар (55 студенти x 0,002 бода)	0,11
4.4	Физиологија на животните, 2022 – 2023, IV семестар (52 студенти x 0,002 бода)	0,10

4.5	Физиологија на животните, 2023 – 2024, III семестар (66 студенти x 0,002 бода)	0,13
4.6	Физиологија на животните, 2023 – 2024, IV семестар (63 студенти x 0,002 бода)	0,13
4.7	Физиологија на животните, 2024 – 2025, III семестар (49 студенти x 0,002 бода)	0,10
4.8	Физиологија на животните 1, 2024 – 2025, III семестар (5 студенти x 0,002 бода)	0,01
4.9	Физиологија на егзотични животни, 2024 – 2025 (3 студенти x 0,002 бода)	0,01
4.10	Animal Physiology, 2024 – 2025, III семестар (1 студент x 0,002 бода)	0,00
4.11	Физиологија на животните 2, 2024 – 2025, IV семестар (5 студенти x 0,002 бода)	0,01
4.12	Физиологија на животните, 2024 – 2025, IV семестар (41 студент x 0,002 бода)	0,08
4.13	Animal Physiology, 2024 – 2025, IV семестар (1 студент x 0,002 бода)	0,00
Вкупно		0,84
5.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа	
5.1	Андријана Тончевска, индекс 1295 – „Кинетички параметри во нативна сперма добиена од нерези од расата Дурог“, ментор: проф. д-р Бранко Атанасов (решение бр. 0901-1529 од 25.10.2022)	0,10
5.2	Кристина Дојчиновска, индекс 1287, „Длабоко замрзнување на сперма и ендоскопско осеменување кај кучиња“, ментор: проф. д-р Бранко Атанасов (решение бр. 0901-512 од 28.4.2023)	0,10
5.3	Методи Илиески, индекс 1386, „Влијание на пореметената секреција на млечната жлезда кај кравите врз хемискиот состав и хигиенската исправност на млекото“, ментор: проф. д-р Никола Адамов (решение бр. 0901-829 од 7.7.2023)	0,10
5.4	Ивана Василеска, индекс 1348, „Метаболички заболувања во млечното говедарство“, ментор: проф. д-р Игор Џаџовски (решение бр. 0901-1589 од 11.12.2023)	0,10
5.5	Емилија Мурџева, индекс 1357, „Воведување на Short Synch протокол за подобрување на плодноста кај млечните крави“, ментор: проф. д-р Бранко Атанасов (решение бр. 0901-1617 од 15.12.2023)	0,10
5.6	Анастасија Ангеловска, индекс 1344, „Дијагностички пристап кај кучиња со ултразвучни промени на слезената“, ментор: проф. д-р Елена Атанаскова-Петров (решение бр. 0901-494 од 19.4.24)	0,10
5.7	Никола Јаков, индекс 1319, „Варење на храната кај преживари“, ментор: проф. д-р Владимир Петков (решение бр. 0901-327 од 12.3.25)	0,10
Вкупно		0,70
6.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник	
6.1	Автор на прво издание на учебник/учебно помагало со наслов „Animal management in disasters - Basic principles“ на англиски јазик за интегрирани студии од прв и втор циклус по ветеринарна медицина (ISBN: 978-9989-774-41-6), издаден од Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2023	8,00
Вкупно		8,00

7.	Пакет материјали за одреден предмет	
7.1	Пакет материјали за Физиологија на животните 1 (2023 – 2028)	1,00
7.2	Пакет материјали за Физиологија на животните 2 (2023 – 2028)	1,00
7.3	Пакет материјали за Физиологија на животните (2023 – 2024)	1,00
7.4	Пакет материјали за Animal Physiology (2024 – 2025)	1,00
7.5	Пакет материјали за Физиологија на екзотични животни (2023 – 2028)	1,00
7.6	Пакет материјали за Компаративна физиологија (2023 – 2028)	1,00
Вкупно		6,00
Вкупно		79,09

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект	
1.1	Валидација на 19 микросателитски ДНК-маркери за индивидуална идентификација и тестирање родителство кај кучиња (<i>Canis lupus familiaris</i>) (УКИМ, Одлука бр. 0202-153/7 од 13.2.2020 год.) (2020 – 2021)	3,00
1.2	Програма за заштита на биолошката разновидност во сточарството за 2021 година. Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р Македонија (2021)	3,00
1.3	Криопрезервација на сперма од кучиња, ендоскопски преглед на репродуктивен тракт и трансцервикална ендоскопска инсеминација (УКИМ, бр. 02-858/47 од 20.9.2022) (2022 – 2023)	3,00
1.4	Програма за заштита на биолошката разновидност во сточарството за 2022 година. Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р Македонија (2022)	3,00
1.5	Одредување на преваленца и инциденца на абортуси предизвикани од <i>Neospora caninum</i> во млечни фарми во РСМ (2023 – 2025) (бр.03-1910 од 28.12.2022)	3,00
1.6	Програма за заштита на биолошката разновидност во сточарството за 2023 година. Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р Македонија (2023)	3,00
1.7	Антимикробна резистенција кај бактерии изолирани од миленици во Република Северна Македонија (2023 – 2025) соработник-истражувач	3,00
1.8	Програма за заштита на биолошката разновидност во сточарството за 2024 година. Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р Македонија (2024)	3,00
1.9	Регенеративна медицина – примена на плазма збогатена со тромбоцити (ПРП) за иновативни терапии кај домашните миленици (бр. 02-865/17 од 25.09.2023) (2023 – 2024)	3,00
Вкупно		27,00
2.	Учесник во меѓународен научен проект	
2.1	ERASMUS+ – Capacity building in the field of higher education – 2025 (2024-1-MK01-KA220-HED-000251614) Reaching Beyond Borders: Enhancing Communication and English Proficiency in Veterinary Medicine Education (2024-2026)	5,00
Вкупно		5,00

3.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
3.1	Kjosevski, M., Nikolovski, M., Ilievska, K., Pendovski, L., Ilieski, V. (2021). The three pillars of applied farm animal welfare. Veterinarski glasnik, 75(2), 1-13. https://doi.org/10.2298/VETGL210629014K	3,00
3.2	Celeska, I., Nikolovski, M., Atanaskova, P. E. (2021). Glycemia as a reliable indicator for diabetes mellitus in dogs and cats. Veterinaria 70 (Suppl. 1), 45-52. https://doi.org/10.51607/22331360.2021.70.S1.45	4,00
3.3	Rashikj, Lj., Cvetkovikj, A., Nikolovski, M., Cvetkovikj, I., Stefanovska, J. (2022). Cystic echinococcosis in slaughtered cattle and sheep from North Macedonia. Mac Vet Rev 45(1): 35-41. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2022-0011	3,00
3.4	Dovenski, T., Trojacanec, P., Atanasov, B., Nikolovski, M., Petkov, V., Popovska-Percinic, F., Dovenska, M., Grizelj, J., Vince, S. (2022). Novelties in ovine assisted reproductive technologies – a review. Mac Vet Rev 45(2): 109-125. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2022-0018	3,00
3.5	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Mickov, L., Atanasov, B., Porchu, K., Dzabirski, V., Petkov, V., Dovenski, T. (2022). The effect of extending ram sperm before and after cryopreservation on their viability and velocity. Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, 76(3): 50-59. https://doi.org/10.55302/JAFES22763050n	3,00
Вкупно		16,00
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
4.1	Xhekaj, B., Stefanovska, J., Sherifi, K., Rexhepi, A., Bizhga, B., Rashikj, Lj., Nikolovski, M., Kniha, E., Cvetkovikj, A. (2023). Seroprevalence of canine leishmaniosis in asymptomatic dogs in Kosovo. Parasitol Res 122, 607-614. https://doi.org/10.1007/s00436-022-07762-7 IF (2021) = 2,383	6,23
4.2	Janevski, A., Nikolovski, M., Cvetkovikj, I., Andreevska, S., Todorovski, A., Mitrov, D. (2023). Clinical mastitis incidence in small-scale dairy cow farms. Mac Vet Rev 46(1): 35-41. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2023-0010 IF (2023) = 0,4	5,04
4.3	Dovenska, M., Atanasov, B., Benc, M., Nikolovski, M., Pendovski L, Laurincik J., Dovenski T, Adamov N., Popovska-Percinic F. (2023) Brilliant cresyl blue staining enhances the morphological quality evaluation of porcine oocytes—a preliminary study. Mac Vet Rev 46(2): 137-145. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2023-0019 IF (2023) = 0,4	5,04

4.4	Trajchovski, A., Djadjovski, I., Krstevski, K., Popova, Z. H., Nikolovski, M., Rashikj, Lj., Bozinovski, D., Grujovska, A., Venramin, N., Cuenca, A., Cvetkovikj, A. (2024). Distribution and genotyping of infectious hematopoietic necrosis virus in farmed rainbow trout and autochthonous salmonids in North Macedonia. <i>Mac Vet Rev</i> 47(1): 37-43. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2024-0013 IF (2024) = 0,4	5,04
4.5	Stojanov, B., Atanasov, B., Grizelj, J., Vince, S., Ilievska, K., Nikolovski, M., Dovenski, T., Samardzija, M. (2024). External progesterone supplementation during the ovsynch protocol reduces the incomplete luteolysis in dairy cows under heat stress. <i>Mac Vet Rev</i> 47(1): 45-50. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2024-0015 IF (2024) = 0,4	5,04
4.6	Celeska, I., Nikolovski, M., Novakov, T., Angelovska, A., Gjurovski, I., Petrov, E. A. (2024). Retrospective study on trilostane titration dose treatment in dogs with terminal stage of hyperadrenocorticism. <i>Mac Vet Rev</i> 47(1): 51-57. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2024-0016 IF (2024) = 0,4	5,04
4.7	Shikoska, I., Cvetkovikj, A., Nikolovski, M., Cvetkovikj, I. (2024). Understanding antimicrobial prescription practices: Insights from small animal veterinarians in North Macedonia. <i>Mac Vet Rev</i> 47(2): 103-114 IF (2024) = 0,4	5,04
4.8	Murdzeva E., Nikolovski M., Tokin S., Mickov Lj., Ilievska K., Dimitrovski Z., Esmerov I., Dovenski T., Atanasov B. (2025). Short Synch - a reproductive management tool to increase the reproductive performance in dairy cows. <i>Mac Vet Rev</i> 48(1): 31-37. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2025-0013 IF (2024) = 0,4	5,04
4.9	Trajchovski, A., Djadjovski, I., Krstevski, K., Popova Hristovska, Z., Nikolovski, M., Grujovska, A., Cvetkovikj, A. (2025). Occurrence of Infectious hematopoietic necrosis, Koi herpesvirus disease, and Viral hemorrhagic septicemia in North Macedonia between 2015-2023. <i>Mac Vet Rev</i> 48 (1): 53-64. https://doi.org/10.2478/macvetrev-2025-0015 IF (2024) = 0,4	5,04
Вкупно		46,55
5.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
5.1	Dovenski, T., Nikolovski, M., Atanasov, B., Percinic, P. F., Dovenska, M., Adamov, N., Mickov, Lj., Petkov, V. (2021). Ram sperm quality and fertility in intensive breeding systems. In Lazarevic, M. (Eds.), <i>XII Scientific Symposium "Reproduction in Domestic Animals" Proceedings</i> (pp. 67-74). Faculty of Veterinary Medicine, Belgrade	3,00
5.2	Dovenski, T., Nikolovski, M., Atanasov, B., Popovska-Percinic, F., Petkov, V., Dovenska, M., Mickov, Lj., Kocoski, Lj., Vince, S., Juraj, G. (2022). Recent advances in sheep and goat reproduction. In Gvozdic, D. (Ed.), <i>XIII Scientific symposium "Reproduction of domestic animals" Proceedings</i> (pp. 117-128). Faculty of Veterinary Medicine, Belgrade	3,00
5.3	Atanasov, B., Murdjeva, E., Nikolovski, M., Mickov, Lj., Ilievska, K., Esmerov, I., Dovenski, T. (2023). Implementation of short synch protocol to increase the conception rate in small-scale cow dairy farms. In Gvozdic, D. (Ed.), <i>XIV Scientific symposium "Reproduction of domestic animals" Proceedings</i> (pp. 53-61). Faculty of Veterinary Medicine, Belgrade	3,00

5.4	Nikolovski, M., Atanasov, B., Mickov, Lj., Bozinovski, D., Dovenska, M., Adamov, N., Esmerov, I., Pendovski, L., Popovska-Percinic, F., Petkov, V., Dovenski, T. (2024). Traditional versus novel components in sperm cryopreservation media. In Gvozdic, D. (Ed.), <i>XV Scientific symposium "Reproduction of domestic animals" Proceedings</i> (pp. 111-124). Faculty of Veterinary Medicine, Belgrade	3,00
5.5	Mickov, Lj., Atanasov, B., Nikolovski, M., Dovenska, M., Esmerov, I., Petkov, V., Dovenski, T. (2024). Influence of cryoprotectant on survival of porcine spermatozoa during deep-freezing procedure. In Gvozdic, D. (Ed.), <i>XV Scientific symposium "Reproduction of domestic animals" Proceedings</i> (pp. 125-134). Faculty of Veterinary Medicine, Belgrade	3,00
5.6	Atanasov, B., Stojanovska, A., Esmerov, I., Dimitrovski, Z., Nikolovski, M., Mickov, Lj., Dovenski, T. (2024). <i>Neospora caninum</i> : Problem or not for decreased fertility in dairy cows. In Gvozdic, D. (Ed.), <i>XV Scientific symposium "Reproduction of domestic animals" Proceedings</i> (pp. 105-109). Faculty of Veterinary Medicine, Belgrade	3,00
Вкупно		18,00
6.	Учество на научен/стручен собир со реферат (усна презентација)	
6.1	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Mickov, Lj., Atanasov, B., Adamov, N., Dovenski, T., & Petkov, V. (2022, September 22-25). The effect of homologous seminal plasma and reduced glutathione on thawed ram sperm viability and motility [conference presentation]. 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Ohrid, N. Macedonia	1,00
6.2	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Mickov, Lj., Atanasov, B., Dzabirski, V., Porchu, K., Petkov, V., Dovenski, T. (2022, 12-14 October). The effect of extending ram sperm before and after cryopreservation on their viability and velocity [conference presentation abstract]. Book of abstract of the IV International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, N. Macedonia	1,00
6.3	Nikolovski, M., Basioura, A., Lymperopoulos, A. G., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Atanasov, B., Popovska-Percinic F., Petkov, V., Dovenski, T. (2024). Ram semen cryopreservation [oral presentation]. Proceedings of the 27th Annual Conference of the European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR), Belgrade, Serbia. DOI: 10.1111/rda.14682	1,00
6.4	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Dimitrovski, Z., Atanasov, B., Mickov, Lj., Ilievska, K., Popovska-Percinic, F., Dovenski, T., Petkov, V. (2024). Supplementation of tris-extender and seminal plasma during thermal equilibration of ram spermatozoa – an alternative to conventional equilibration. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
Вкупно		4,00
7.	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер-презентација)	
7.1	Nikolovski, M., Bozhinovski, D., Mickov, Lj., Dovenska, M., Adamov, N., Atanasov, B., Petkov, V., Dovenski, T. (2021). Post-thaw extending of ram spermatozoa with soybean-lecithin extender triggers higher viability and non-progressive motility [poster presentation]. <i>Reproduction in Domestic Animals</i> 57 (S1), 113.	0,50

7.2	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Jovanov, S., Atanasov, B., Petkov, V., Dovenski, T. (2023, 21-23 September). Separate and combined supplementation of tris and seminal plasma during equilibration of ram ejaculates yields different sperm viability and motility patterns [poster session abstract]. <i>Reproduction in Domestic Animals</i> 58(S2) 250, Nantes, France https://doi.org/10.1111/rda.14442	0,50
Вкупно		1,00
8.	Апстракти објавени во зборник на конференција (меѓународна)	
8.1	Nikolovski, M., Bozhinovski, D., Mickov, Lj., Dovenska, M., Adamov, N., Atanasov, B., Petkov, V., Dovenski, T. (2021). Post-thaw extending of ram spermatozoa with soybean-lecithin extender triggers higher viability and non-progressive motility [poster presentation]. <i>Reproduction in Domestic Animals</i> 57 (S1), 113.	1,00
8.2	Celeska, I., Nikolovski, M., Atanaskova, P. E. (2021). Glycemia as a reliable indicator for diabetes mellitus in dogs and cats. International Conference on Humane innovations in Education “Ibrahim Arnautovic”, Sarajevo 12-13.11.2021, BiH	1,00
8.3	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Mickov, Lj., Atanasov, B., Adamov, N., Dovenski, T., & Petkov, V. (2022, September 22-25). The effect of homologous seminal plasma and reduced glutathione on thawed ram sperm viability and motility [oral presentation]. 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Ohrid, N. Macedonia	1,00
8.4	Adamov, N., Popova, Z., Esmerov, I., Atanasov, B., Mickov, Lj., Dovenska, M., Nikolovski, M., & Dovenski, T. (2022, September 22-25). Genetic data from 19 microsatellite markers for individual identification and parentage analyses of canines raised in republic of North Macedonia [poster session abstract]. 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Ohrid, N. Macedonia	1,00
8.5	Bozinovski, D., Pendovski, L., Kjosevski, M., Nikolovski, M., Terzievski, D., & Ilieski, V. (2022, September 22-25). Ultrasound – method to assess keel bone fractures in laying hens [conference presentation abstract]. 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Ohrid, N. Macedonia	1,00
8.6	Dovenska, M., Mickov, Lj., Atanasov, B., Petkov, V., Nikolovski, M., Dovenski, T., & Popovska-Perchinikj, F. (2022, September 22-25). Assessment of in vitro maturation rate of porcine oocytes selected by brilliant cresyl blue staining [conference presentation abstract]. 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Ohrid, N. Macedonia	1,00
8.7	Mickov, Lj., Atanasov, B., Nikolovski, M., Dovenska, M., Esmerov, I., Adamov, N., Petkov, V., & Dovenski, T. (2022, September 22-25). Kinetic parameters of chilled boar spermatozoa from different porcine breeds [conference presentation abstract]. 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Ohrid, N. Macedonia	1,00
8.8	Celeska, I., Nikolovski, M., Novakov, T., & Atanaskova, P., E. (2022, September 22-25). Trilostan titration dose treatment in dogs with terminal stage of hyperadrenocorticism complicated with comorbidity disease [conference presentation abstract]. 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Ohrid, N. Macedonia	1,00

8.9	Dovenski, T., Atanasov, B., Stojanov, B., Grizelj, J., Mickov, L., Nikolovski, M., Esmerov, I., Samardzija, M. (2022, September 28 – October 2). Assessment of Brilliant Cresyl Blue (BCB) staining as a quality indicator for developmental ability of porcine oocytes [poster session abstract]. Proceedings of the 25th Annual Conference of the European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR), Thessaloniki, Greece	1,00
8.10	Mickov, L., Atanasov, B., Esmerov, I., Dovenska, M., Nikolovski, M., Petkov, V., Dovenski, T. (2022, September 28 – October 2). The effect of centrifugation on kinetic parameters of cryopreserved boar spermatozoa [poster session abstract]. Proceedings of the 25th Annual Conference of the European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR), Thessaloniki, Greece	1,00
8.11	Dovenska, M., Mickov, L., Nikolovski, M., Atanasov, B., Petkov, V., Pendovski, L., Dovenski, T., Popovska-Perchinikj, F. (2022, September 28 – October 2). Assessment of Brilliant Cresyl Blue (BCB) staining as a quality indicator for developmental ability of porcine oocytes [poster session abstract]. Proceedings of the 25th Annual Conference of the European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR), Thessaloniki, Greece	1,00
8.12	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Mickov, Lj., Atanasov, B., Dzabirski, V., Porchu, K., Petkov, V., Dovenski, T. (2022, 12-14 October). The effect of extending ram sperm before and after cryopreservation on their viability and velocity [oral presentation abstract]. Book of abstract of the IV International Symposium for Agriculture and Food, Ohrid, N. Macedonia	1,00
8.13	Popovska-Percinic, F., Pendovski, L., Ilieski, V., Dovenska, M., Nikolovski, M., Bozhinovski, D., Milošević, V. (2023). Adrenal cortex after prolonged exposure to moderate heat: stereological and hormonal study [poster presentation]. The XXXIV EAVA-congress, Sundvollen 26-27.7.2023, Norway	1,00
8.14	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Jovanov, S., Atanasov, B., Petkov, V., Dovenski, T. (2023, 21-23 September). Separate and combined supplementation of tris and seminal plasma during equilibration of ram ejaculates yields different sperm viability and motility patterns [poster session abstract]. Reproduction in Domestic Animals 58(S2) 250, Nantes, France https://doi.org/10.1111/rda.14442	1,00
8.15	Dovenska, M., Nikolovski, M., Atanasov, B., Petkov, V., Dovenski, T., Popovska-Percinic, F. (2023, 21-23 September) Ex-situ conservation of caprine embryos from indigenous Balkan goat breed [poster session abstract]. Reproduction in Domestic Animals 58(S2) 260, Nantes, France https://doi.org/10.1111/rda.14442	1,00
8.16	Nikolovski, M., Basioura, A., Lymperopoulos, A. G., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Atanasov, B., Popovska-Percinic F., Petkov, V., Dovenski, T. (2024). Ram semen cryopreservation [oral presentation]. Proceedings of the 27th Annual Conference of the European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR), Belgrade, Serbia. DOI: 10.1111/rda.14682	1,00
8.17	Atanasov, B., Mickov, M., Nikolovski, M., Adamov, N., Dovenska, M., Ilievski, K., Esmerov, I., Dovenski, T. (2024). Key points that increase the success of the OVSYNCH protocol. Proceedings of the 27th Annual Conference of the European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR), Belgrade, Serbia. DOI: 10.1111/rda.14682	1,00

8.18	Nikolovski, M., Dovenska, M., Bozhinovski, D., Dimitrovski, Z., Atanasov, B., Mickov, Lj., Ilievska, K., Popovska-Percinic, F., Dovenski, T., Petkov, V. (2024). Supplementation of tris-extender and seminal plasma during thermal equilibration of ram spermatozoa – an alternative to conventional equilibration. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
8.19	Angelovska, A., Celeska, I., Nikolovski, M., Novakov, T., Atanskova-Petrov E. (2024). Investigating the reliability of ultrasonography in differentiating malignant from benign splenic formations in dogs. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
8.20	Bozinovski, D., Nikolovski, M., Dovenska, M., Ilieski, V., Vlahov, J., Pendovski, L. (2024). Craniomorphometric analysis and genetic diversity of Sharplaninec and Karaman: phenotypic and genetic parallels. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
8.21	Celeska, I., Nikolovski, M., Angelovska, A., Novakov, T., Gjurovski, I., Atanaskova-Petrov E. (2024). The diagnostic reliability of blood smears versus automated hematology findings in atypical small-animal clinical cases. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
8.22	Dovenska, M., Nikolovski, M., Dimitrovski, Z., Atanasov, B., Dovenski, T., Popovska-Percinic, F. (2024). Effect of exogenous reduced glutathione on in vitro maturation of porcine oocytes. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
8.23	Ilievska, K., Atanasov, B., Vlahov, J., Trojachanec, F., Nikolovski, M., Trojachanec, P. (2024). Magnetic resonance imaging and cross-sectional anatomy of the bovine digit: digital cushion thickness in healthy and diseased hooves. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
8.24	Murdjeva, E., Dovenski, T., Nikolovski, M., Mickov, Lj., Adamov, N., Atanasov, B. (2024). Short synch protocol - a tool to increase the conception rate in dairy cows. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of	1,00

	abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	
8.25	Petrovska, I., Dovenski, T., Nikolovski, M., Mickov, Lj., Atanasov, B. (2024). Follicular cysts - a significant limiting factor for achieving a greater conception rate in dairy cows. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
8.26	Trajchovski, A., Djadjovski, I., Krstevski, K., Popova-Hristovska, Z., Nikolovski, M., Grujovska, A., Cvetkovikj, A. (2024). Infectious hematopoietic necrosis in North Macedonia: current status and future challenges. In Kjosevski, M. et al (Eds) Book of abstracts of the 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22-25 September 2024, Ohrid, N. Macedonia; Skopje: Faculty of Veterinary medicine, 2024	1,00
Вкупно		26,00
9.	Рецензија на научен/стручен труд	
9.1	In vitro effect of Peganum harmala total alkaloids on spermatozoa quality and oxidative stress of epididymal ram semen. Type: Original Scientific Article (MacVetRev, 5.1.2021)	0,20
9.2	Effect of freezing Kintamani dog semen in coconut water and egg yolk extenders in two step dilution on post-thaw sperm motility and dna integrity. Original Scientific Article (MacVetRev, 8.3.22)	0,20
9.3	Evaluation of cooled dog semen extended with seminal plasma proteins fractions. Original Scientific Article (MacVetRev, 4.1.23)	0,20
Вкупно		0,60
10.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
10.1	Workshop organizer and moderator for the 27th Annual Conference of the European Society for Domestic Animal Reproduction (ESDAR), Belgrade, Serbia, 12-14 September, 2024. Workshop title “Exploring Innovative Media for Ram Semen Cryopreservation”; Presentation: “Innovative approaches to ram sperm cryopreservation – Exosomes, liposomes, antifreeze proteins, and spermbots”	2,00
Вкупно		2,00
Вкупно		146,15

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Дејности од поширок интерес		
1.	Член на факултетска комисија	
1.1	Јавна набавка (информатичка опрема, бр. 0201-147/9-4 од 15.2.2021)	0,50
1.2	Јавна набавка (услуга за изнајмување на фотокопири, бр. 0201-95/2-4 од 5.2.2021)	0,50
1.3	Јавна набавка (услуги за Македонски ветеринарен преглед, бр. 0201-147/9-2 од 15.2.2021)	0,50
1.4	Изработка на Правилник за избегнување конфликт на интереси во лабораториите на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (бр. 0201-628/3 од 20.5.2021)	0,50
1.5	Комисија за дисциплинска одговорност на студентите (бр. 0202-1610/8 од 19.11.2021)	0,50
1.6	Јавна набавка (услуга за изнајмување на фотокопири, бр. 0201-91/9-2 од 28.1.2022)	0,50
1.7	Изготвување на предлог-проект на студиска програма од интегрирани прв и втор циклус студии по ветеринарна медицина на ФВМС, во состав на УКИМ (усвоена предлог одлука 0201-343/1 од 10.3.2022)	0,50
1.8	Јавна набавка (опремување и оспособување на Лабораторија за хигиена на животните и заштита на животната средина, бр. 0201-236/12-4 од 18.2.2022)	0,50
1.9	Комисија за промотивни активности на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (бр. 0201-554/9-11 од 18.4.2022)	0,50
1.10	Комисија за спроведување постапка со тајно гласање за усвојување на Статутарната одлука за изменување и дополнување на Статутот на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје	0,50
1.11	Јавна набавка (печатарски услуги за Македонски ветеринарен преглед (2 години), бр. 0201-889/5-10 од 17.6.2022)	0,50
1.12	Комисија за избор на студенти чие родителско право го врши само еден родител кои се стекнуваат со погодност за плаќање половина од износот на уписнината за прв циклус на студии за учебната 2022/2023 година (усвоена предлог одлука од ННС 13 седница бр. од 31.8.2022)	0,50
1.13	Јавна набавка (одржување на динамичка интернет-страница за научното списание Macedonian Veterinary Review (Македонски ветеринарен преглед) и надградба на софтвер на списанието, бр. 0201-1730/7-2 од 29.11.2022)	0,50
1.14	Јавна набавка (услуга за изнајмување на фотокопири по спецификација), бр. 0201-100/4-3 од 30.1.2023	0,50
1.15	Јавна набавка (реагенси и потрошни материјали за Лабораторијата за хигиена на животни и животна средина, бр. 0201-172/10-4 од 13.2.2023)	0,50
1.16	Комисија за промотивни активности на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (бр. 0201-554/9-11 од 18.4.2022)	0,50

1.17	Јавна набавка (хигиенски средства – по спецификација), бр. 0201-358/12-7 од 28.3.2023)	0,50
1.18	Јавна набавка (фотокопирни услуги со укоричување – по спецификација), бр. 0201-358/12-9 од 28.3.2023)	0,50
1.19	Изборна комисија за спроведување на постапка за избор на ректор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, за мандатниот период од 16 септември 2023 до 15 септември 2026, усвоена предлог-одлука бр. 0201-517/3 од 3.5.2023	0,50
1.20	Јавна набавка (канцелариски материјали), бр. 0201-172/10-4 од 13.2.2023)	0,50
1.21	Јавна набавка (услуги за осигурување), бр. 0201-517/6-7 од 3.5.2023)	0,50
1.22	Јавна набавка (услуги за правно посредување), бр. 0201-358/12-10 од 28.3.2023)	0,50
1.23	Јавна набавка (опрема со потрошен материјал и хемикалии за пластинација на анимални модели), бр. 0201-642/7-2 од 31.5.2023)	0,50
1.24	Јавна набавка (потрошен материјал и реагенси за Лабораторија за хигиена на животни и животна средина, бр. 0201-642/7-4 од 31.5.2023)	0,50
1.25	Јавна набавка (гориво за службени возила, бр. 0201-642/7-5 од 31.5.2023)	0,50
1.26	Јавна набавка (услуги за брза пошта во државата и странство, бр. 0201-642/7-7 од 31.5.2023)	0,50
1.27	Комисија за избор на студенти чие родителско право го врши само еден родител за учебната 2023/2024 година (усвоена одлука од ННС 23 седница од 10.7.2023)	0,50
1.28	Јавна набавка (услуги за обезбедување на Факултетот, бр. 0201-793/6-4 од 4.7.2023)	0,50
1.29	Јавна набавка (услуги за издавање на авиобилети, бр. 0201-793/6-3 од 4.7.2023)	0,50
1.30	Изборна комисија за декан на ФВМС, Одлука бр. 0202-1334/2 од 25.10.23	0,50
1.31	Јавна набавка (набавка на сексирано семе од холштајн-фризиски бикови со висок генетски потенцијал, бр. 0201-1547/5-8 од 1.12.2023)	0,50
1.32	Јавна набавка (набавка на реагенси и потрошен материјал за ембриотрансфер и ин-витро продукција за ембриони (асистирана репродукција), бр. 0201-78/5-9 од 30.1.2024)	0,50
1.33	Јавна набавка (набавка на хигиенски средства), бр. 0201-1547/5-11 од 30.1.2024)	0,50
1.34	Јавна набавка (одржување на динамичка интернет-страница за научното списание Macedonian Veterinary Review – Македонски ветеринарен преглед и надградба на софтвер на списанието), бр. 0201-78/5-12 од 30.1.2024)	0,50
1.35	Јавна набавка (услуги за репрезентативни прехранбени производи и пијалаци, бр. 0201-78/5-6 од 30.1.2024)	0,50
1.36	Јавна набавка (услуги за изнајмување на фотокопири, бр. 0201-78/5-2 од 30.1.2024)	0,50
1.37	Јавна набавка (услуги за сервисирање, полнење и атестирање на ПП-апарати, мерење и одржување на громобранска и хидрантска инсталација и обука на вработени со ПП-апарати, бр. 0201-335/4-2 од 14.3.2024)	0,50

1.38	Јавна набавка (услуги за поправка и одржување на службените возила, бр. 0201-335/4-1 од 14.3.2024)	0,50
1.39	Офицер за заштита на личните податоци – Одлука бр. 0201-469/3-13 од 22.4.24	0,50
1.40	Јавна набавка (услуги за брза пошта во државата и странство (по спецификација) за период од 1 година, бр. 0201-689/5-3 од 20.6.2024)	0,50
1.41	Јавна набавка (гориво за службени возила, бр. 0201-689/5-1 од 20.6.2024)	0,50
1.42	Тело за контрола за квалитет на ФВМС – координатор за ЕКТС (јуни 2024 – јуни 2027), усвоена предлог-одлука бр. 0201-615 од 3.6.24	0,50
1.43	Комисија за настава (член) на ФВМС (јуни 2024 – јуни 2027) предлог-одлука бр. 0201-615 од 3.6.24	0,50
1.44	Јавна набавка (услуги за осигурување, бр. 0201-755/4-3 од 1.7.2024)	0,50
1.45	Јавна набавка (услуги за поправка и одржување на опрема за евиденција на работно време, бр. 0201-755/4-3 од 1.7.2024)	0,50
1.46	Јавна набавка (услуги за одржување на телефонска централа за период од 2 години, бр. 0201-755/4-7 од 1.7.2024)	0,50
1.47	Јавна набавка (услуги за комбиниран ладилник за анатомски препарати, бр. 0201-755/4-9 од 1.7.2024)	0,50
1.48	Јавна набавка (услуги за печатарски услуги за Македонски ветеринарен преглед за период од 2 години, бр. 0201-755/4-14 од 1.7.2024)	0,50
1.49	Јавна набавка (услуги за издавање на авиобилети, бр. 0201-755/4-17 од 1.7.2024)	0,50
1.50	Јавна набавка (услуги за лекторирање, бр. 0201-1145/5-3 од 30.9.2024)	0,50
1.51	Јавна набавка (услуги за обезбедување на Факултетот, бр. 0201-1145/5-5 од 30.9.2024)	0,50
1.52	Јавна набавка (услуги за објавување огласи во дневен весник, бр. 0201-1145/5-6 од 30.9.2024)	0,50
1.53	Јавна набавка (опрема за потребите на Факултетот за ветеринарна медицина – Скопје, бр. 0201-1145/5-9 од 30.9.2024)	0,50
1.54	Јавна набавка (потрошен материјал, ситен инвентар и реагенси за Лабораторија за хигиена на животни и животна средина, бр. 0201-1145/5-10 од 30.9.2024)	0,50
1.55	Јавна набавка (дезинфекција, дезинсекција и дератизација, бр. 0201-1274/7-8 од 11.11.2024)	0,50
1.56	Јавна набавка (тонери, бр. 0201-1274/7-7 од 11.11.2024)	0,50
1.57	Јавна набавка (молзни крави донори на ембриони, бр. 0201-1552/5-2 од 26.12.2024)	0,50
1.58	Јавна набавка (сексирано семе за ембриотрансфер од холштајн-фризиски бикови со висок генетски потенцијал, бр. 0201-1552/5-4 од 26.12.2024)	0,50
1.59	Јавна набавка (течен азот, бр. 0201-51/6-1 од 24.1.2025)	0,50
1.60	Јавна набавка (услуга за изнајмување на фотокопири, (бр. 0201-139/10-3 од 12.2.2025)	0,50
1.61	Јавна набавка (услуги за одржување на динамичка интернет страна за научно списание Macedonian Veterinary Review (Македонски ветеринарен преглед) и надградба на софтвер на списанието, (бр. 0201-139/10-5 од 12.2.2025)	0,50

1.62	Јавна набавка (добиточна храна за молзни крави, бр. 0201-349/6-3 од 17.3.2025)	0,50
1.63	Јавна набавка (добиточна храна за овни и коњи, бр. 0201-349/6-4 од 17.3.2025)	0,50
1.64	Јавна набавка (тонери, бр. 0201-349/6-5 од 17.3.2025)	0,50
1.65	Јавна набавка (Поправка и одржување на службени возила, (бр. 0201-349/6-8 од 17.3.2025)	0,50
Вкупно		32,50
2.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир	
2.1	Организациски и уредувачки одбор за одбележување на 30 години од основањето на Факултетот за ветеринарна медицина-Скопје и 95 години од јубилејот „Ветеринарната наука и едукација“ во Р. С. Македонија (усвоена предлог одлука 0201-236/10 од 18.02.2022)	0,50
Вкупно		0,50
3.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	
3.1	Член на локален организациски одбор за меѓународен научен собир „Денови на ветеринарна медицина 2022“ (усвоена предлог-одлука 0201-718/12 од 20.5.2022)	1,00
3.2	Член на локален организациски одбор за меѓународен научен собир „10-ти и 2-ра Европска конференција за ветеринарна и медицинска едукација 2024 “ (записник од ННС 0202-163 од 16.2.2024)	1,00
Вкупно		2,00
6.	Уредник на меѓународно научно/стручно списание	
6.1	Технички уредник на Macedonian Veterinary Review, p-ISSN 1409-7621, e-ISSN 1857-7415 (2020-2023)	3,00
6.2	Заменик уредник на Macedonian Veterinary Review, p-ISSN 1409-7621, e-ISSN 1857-7415 (2023-2028)	3,00
Вкупно		6,00
7.	Уредник на зборник на трудови од научен/стручен собир	
7.1	Book of abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022, Faculty of Veterinary Medicine – Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, N. Macedonia	1,00
7.2	Book of abstracts 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2024, Faculty of Veterinary Medicine – Skopje, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, N. Macedonia	1,00
Вкупно		2,00
Вкупно		43,00

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	79,09
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	146,15
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	43,00
Вкупно	268,24

Членови на Комисијата

Проф. д-р Владимир Петков, претседател, с.р.

Проф. д-р Данијела Кировски, член, с.р.

Проф. д-р Методија Трајчев, член, с.р.

Прилој бр. 2

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА ИСТРАЖУВАЧ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-
НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ИСХРАНА НА ЖИВОТНИ НА ФАКУЛТЕТОТ
ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 30.4.2025 година, за избор на истражувач во сите научни звања во наставно-научната област (дисциплина) исхрана на животни, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-660/6, донесена на 19.5.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Радмила Чрчева-Николовска, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Дарко Димитровски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје и д-р Елена Величкова-Никова, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на истражувач во сите научни звања во научната област (дисциплина) исхрана на животни, во предвидениот рок се пријави само д-р Александра Ангелеска, научен соработник.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Александра Ангелеска е родена на 10.1.1977 година, во Скопје. Средно образование завршила во училиштето за средно образование „Марија Кири-Склодовска“ во Скопје, како хемиски техничар. Со високо образование се стекнала на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Технолошко-металуршкиот факултет, каде што дипломирала со просечен успех 8,43.

Кандидатката активно се служи со англискиот, а добро се служи и со рускиот јазик.

Во 2006 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, во областа управување со квалитет. Студиите ги завршила во 2009 година, со просечен успех 9,37. На 25.11.2009 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Дистрибуција на Cs 137 во печурки во различни региони во Република Македонија“.

Докторска дисертација пријавила на 21.5.2012 година на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: „Дистрибуција на природни и вештачки радионуклиди во земја и прехранбени растителни култури со проценка на радијационен ризик кај населението“ ја одбрала на 11.4.2016, пред Комисија во состав: д-р Кирил Лисичков, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р Зехра Хајрулаи Муслиу, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Слободан Богоевски, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје, д-р Бети Андоновиќ, редовен професор на Технолошко-металуршкиот факултет во Скопје и д-р Елизабета Стојковиќ Димитријевска, виш научен соработник на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област доктор по технички науки.

На 23.11.2020 година е избрана во звањето научен соработник на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во областа исхрана на животни (Одлука на ННС бр. 0202-1472/6), согласно со Рефератот за избор објавен во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1224 од 15 октомври 2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтенот бр. 1224 од 15 октомври 2020 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Научноистражувачка дејност

Д-р Александра Ангелеска, во периодот од последниот избор до сега, има објавено вкупно 57 научни трудови од соодветната област, од кои 2 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 22 труда во меѓународни научни списанија, односно трудови во меѓународни научни публикации и 33 труда во зборници од научни собири.

Д-р Александра Ангелеска учествувала во 4 научни проекти, од кои 3 во изборниот период.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Александра Ангелеска е вклучена во стручно-апликативната работа на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје преку разработка и валидација на скрининг и конфирматорни методи за анализа на резидуи и контаминенти во храната и добиточната храна, користејќи аналитичка опрема (хроматографски аналитички техники – високоефикасна течна хроматографија со DAD - FLD, масен детектор со троен квадрупол, ELISA-методи за скрининг-анализи и техника на гама-спектрометрија). Потесно поле на интерес на кандидатката е анализа на радионуклиди во прехранбени производи, житарки и добиточна храна.

Кандидатката д-р Александра Ангелеска активно е вклучена во имплементација и акредитација на лабораториите на Факултетот за ветеринарна медицина, согласно со стандардот ISO/IEC 17025. Во рамките на својата апликативна работа, д-р Александра Ангелеска има воведено и акредитирано методи од областа на аналитиката на резидуи и контаминенти во храната и добиточната храна.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во повеќе европски референтни лаборатории: Институт за нуклеарна наука „Винча“ – Република Србија (2022 година), EURL Вагенинген, Холандија (2022 година). Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на повеќе комисији за јавни набавки при Факултетот за ветеринарна медицина. Член е на локалниот организационен одбор на научната манифестација „Денови на ветеринарна медицина“ (2022, 2024 година).

Во изборниот период, д-р Александра Ангелеска учествувала во изготвување и пријавување на 3 научни проекти на УКИМ.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Александра Ангелеска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Александра Ангелеска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето виш научен соработник во научната област исхрана на животни.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Александра Ангелеска да биде избрана во звањето виш научен соработник во научната област исхрана на животни.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Радмила Чрчева Николовска,
вонреден професор, Факултет за ветеринарна
медицина, Скопје, претседател, с.р.

Проф. д-р Дарко Димитровски, редовен
професор, Технолошко-металуршки факултет,
Скопје, член, с.р.

Проф. д-р Елена Величкова Никова, редовен
професор, Технолошко-металуршки факултет,
Скопје, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Александра Јован Ангелеска**

Институција: **Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина – Скопје**

Научна област: **прехранбено инженерство и технологии – друго (исхрана на животни)**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,43. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,37.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: <u>друго</u>, потполе <u>прехранбено инженерство и технологии</u>, поле: <u>друго, инженерство и технологии</u>, подрачје: <u>инженерство и технологија</u>.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА
3.1.1	1. Назив на научното списание: <u>Mac Vet Rev</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Web of Science</u> 3. Наслов на трудот: <u>The microscopic detection of animal proteins in animal feed regarding bovine spongiform encephalopathy.</u> 4. Година на објава: <u>2021</u>	ДА
3.1.2	1. Назив на научното списание: <u>Mac Vet Rev</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Web of Science</u> 3. Наслов на трудот: <u>Determination of aflatoxins and ochratoxin A in animal liver using HPLC-FD method with immunoaffinity clean-up</u>	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	4. Година на објава: <u>2021</u>	
3.1.3	1. Назив на научното списание: <u>Journal of food quality and hazards control</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Ebsco</u> 3. Наслов на трудот: <u>Dietary exposure and health risk assessment of aflatoxin M1 in dairy products consumed by population of North Macedonia</u> 4. Година на објава: <u>2022</u>	ДА
3.1.4	1. Назив на научното списание: <u>Macedonian Journal of Chemistry and Chemical Engineering</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Web of Science</u> 3. Наслов на трудот: <u>Study of the effectiveness of a multi-toxin immunoaffinity clean-up for reliable cost-effective HPLC-FLD analysis of mycotoxins in corn-based foods.</u> 4. Година на објава: <u>2022</u>	ДА
3.1.5	1. Назив на научното списание: <u>BMC Veterinary Research</u> 2. Назив на електронската база на списанија: <u>Web of Science, Journal Citation Report</u> 3. Наслов на трудот: <u>Multi-class/residue method for determination of veterinary drug residues, mycotoxins and pesticide in urine using LC-MS/MS technique.</u> 4. Година на објава: <u>2023</u>	ДА
4	Претходен избор во научно звање – научен соработник, датум и број на Билтен: датум: 15.10.2020 г. број на Билтен: 1224	ДА
5	Има способност за изведуваче на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Александра Јован Ангелеска

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: прехранбено инженерство и технологии – друго (исхрана на животни)

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Учесник во национални научни проекти		
1.	„Биомониторинг на антимикробна отпорност и типизација на патогени и коменсални бактерии во отпадни води од објекти за производство на храна“ (Одлука на УКИМ бр. 02-613/6 од 18.5.2021)	3,0
2.	„Развој и валидација на мултирезидуални и мултикласни аналитички методи за определување на остатоци од ветеринарни лекови и контаминенти во храна од животинско потекло со употреба на изотопски обележани интерни стандарди и примена на техниката LC-Q/TOF“, од програма за финансирање на научноистражувачки проекти од посебен и јавен интерес за 2021 година на МОН (поддршка за развој на лабораториски ресурси) – Предлог-одлука бр. 0201-1654/4 од 26.11.2021	3,0
3.	Евалуација на безбедноста на храната во Република Северна Македонија во однос на потенцијалот за придонес кон антимикробната резистентност во синџирот на изхрана, 30.03.2023-30.03.2025, Факултет за ветеринарна медицина Скопје (Одлука бр. 0202-359/14 од 31.3.2023 година	3,0
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование		
4.	Biljana Stojanovska Dimzoska, Zehra Hajrulai Musliu, Risto Uzunov, Aleksandra Angeleska , Katerina Blagoevska, Radmila Crceva Nikolovska, Gordana Ilievska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovic. Study on the effectiveness of a multi-toxin immunoaffinity clean-up for reliable cost-effective HPLC-FLD analysis of mycotoxins in corn-based foods. (2022) Macedonian Journal of Chemistry	(8+1,0IF)0,6=5,4

	and Chemical Engineering, 41(1), 77–88. https://doi.org/10.20450/mjce.2022.2422	
5.	Zehra Hajrulai-Musliu, Risto Uzunov, Stefan Jovanov, Dea Musliu, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovikj, Biljana Stojanovska-Dimzoska, Aleksandra Angeleska , Velimir Stojkovski, James Jacob Sasanya. Multi-class/residue method for determination of veterinary drug residues, mycotoxins and pesticide in urine using LC-MS/MS technique. 156 BMC Veterinary Research, 19, Article number: (2023). https://doi.org/10.1186/s12917-023-03720-2	(8+2,3IF)0,6=6,2
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование		
6.	Biljana Stojanovska-Dimzoska, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovic, Zehra Hajrulai-Musliu, Risto Uzunov, Aleksandra Angeleska , Dean Jankuloski, Katerina Blagoevska. Determination of aflatoxins and ochratoxin a in animal liver using HPLC-FD method with immunoaffinity column clean-up. Mac Vet Rev 2021; 44 (2): 119-127. 10.2478/macvetrev-2021-0017	3,0
7.	Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Srecko Gjorgjievski, Katerina Blagoevska, Risto Uzunov, Vasilka Poposka Trenevskа. The microscopic detection of animal proteins in animal feed regarding bovine spongiform encephalopathy. Mac Vet Rev 2021; 44 (2):169-178. 10.2478/macvetrev-2021-0021	3,0
8.	Angeleska Aleksandra , Risto Uzunov, Crceva Nikolovska Radmila, Dimitrieska Stojkovik Elizabeta, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska Stojanovska Analysis of wheat production in the Republic of North Macedonia from 2016 – 2019. Economics of agriculture. 2021. Vol 68, no. 3, 675-686	3,0
9.	Zehra Hajrulai-Musliu, Risto Uzunov, Aleksandra Angelevska , Vasilka Popovska - Trenevskа, Mila Arapcheska, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovikj. Determination of milk fat adulteration in sour cream with vegetable oils by GC-FID method. Journal of Hygienic Engineering and Design. (2022). Vol.37, pp.160-165	3,0

10.	G. Ilievska, B. Stojanovska-Dimzoska, D. Koceva, G. Stojkovic, A. Angeleska , E. Dimitrieska-Stojkovic (2022) Dietary exposure and health risk assessment of aflatoxin M1 in dairy products consumed by population of North Macedonia. Journal of food quality and hazards control 9, 14-22. DOI: 10.18502/jfqhc.9.1.9686	3,0
11.	Igor Esmerov, Branko Atanasov, Aleksandra Angeleska , Radmila Chrcheva, Ljupco Mickov, Ljupco Angelovski, Slavica Josifovska, Nikolaj Markov, Nikola Adamov. Suppression effects of excessively expressed gene BCL-2 in cell lines of prostate cancer (2022). Macedonian Veterinary Review, 45(2) 187-199	3,0
12.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovic, Biljana Stojanovska Dimzoska, Risto Uzunov, Ana Angelovska. Determination of radionuclide concentration in milk samples consumed in Republic of North Macedonia and population dose rate estimates. Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS, VOL 20, NO. 1, 2022, pp. 9-16	3,0
13.	Aleksandra Angeleska , Elizabeta Dimitrieska Stojkovic, Zehra Hajrulai Musliu, Biljana Stojanovska Dimzoska, Radmila Crceva Nikolovska, Igor Esmerov, Ana Angelovska (2022). Assessment of radiological hazard for various food commonly used in Republic of North Macedonia. Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS, Vol. 20, No.2, p. 9-14. https://doi.org/10.46763/JAPS22202009a	3,0
14.	Ana Angelovska Aleksandra Angeleska , Katerina Blagoevska Zehra Hajrulai Musliu, Radmila Crceva (2022). Examination of radioactivity and presence of additives in wines from TIKVES region. Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS, Vol. 20, No.1, p.17-23. https://doi.org/10.46763/JAPS22201	3,0
Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови		
15.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Risto Uzunov. Modern technological trends in the food industry - an opportunity to protect against the spread of Covid 19. Macedonian international Journal of "MARKETING" (2021) No. 13, 34-47	4,0
16.	Angeleska Aleksandra , Crceva Nikolovska Radmila, Elizabeta Stojkovic Dimitrievska, Poposka Treneska Vasilka, Blagoevska Katerina, Uzunov Risto, Dimzoska Biljana. Natural radioactivity levels in some vegetables commonly used in the city of Skopje (Macedonia). Agriculture & Food Journal of	3,0

	International Scientific Publications. Volume 9, 2021, 206-210	
17.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovikj, Zehra Hajrulai Musliu, Biljana Dimzoska Stojanovska, Ana Angelovska. Radionuclide contamination and nutritional evaluation of the wheat mostly used in the Republic of North Macedonia Original scientific paper. Agroznañe/Agroknowledge Journal Vol. 23 No. 2 (2022) : DOI 10.7251/AGREN2202067A	3,0
18.	Angeleska Aleksandra , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska Stojanovska, Risto Uzunov, Vasilka Poposka Trenevsk. Radioactivity levels in some mushroom species collected from Macedonia and consequent doses. AGROFOR International Journal, Vol. 7, Issue No. 1, 2022. Pp. 57-64. UDC 635.8:639.16(497.17)	3,0
19.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Biljana Dimzoska Stojanovska, Risto Uzunov, Srecko Georgievski. Assessment of natural radioactivity levels and radiation hazards in agricultural soil and transfer in wheat in the region of North Macedonia. AGROFOR International Journal, Vol. 8, Issue No. 3, 2023	3,0
Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД		
20.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska Stojanovska, Risto Uzunov, Ljupcho Angelovski. Activity concentration of natural radionuclides in chicken feeds in the Republic of North Macedonia . 2022, Krmiva 63, 19-23	3,0
Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји		
21.	A. Angeleska , R. Crceva Nikolovska, K. Blagoevska, E. Dimitrieska-Stojkovic, R. Stojanovska-Dimzoska, Uzunov R. Radiation levels in samples of dicalcium phosphate (DCP) with a gamma spectrometry method. Conference: XII International Scientific Agricultural Symposium "AGROSYM 2021" At: Jahorina, Bosnia and Hercegovina. November 2021. pp. 484-489	3,0
22.	K Blagoevska, G Ilievska, D Jankuloski, B Stojanovska Dimzoska, R Crceva Nikolovska and A Angeleska (2021) The controversies of genetically modified food. IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science 854 (2021) 012009 DOI: 10.1088/1755-1315/854/1/012009	3,0

23.	Zehra Hajrulai-Musliu, Risto Uzunov, Maksud Krluku, Aleksandra Angeleska , Elizabeta Dimitrieska-Stojkovikj, James Jacob Sasanya. Multi-class, Multi-residue LC-MS/MS Method for Veterinary Drug Residues, Mycotoxins and Pesticides in Urine . Second International Congress on Biological and Health Sciences. Proceedings Book, 24-27.02.2022. pp.165-187	3,0
24.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Biljana Stojanovska Dimzoska, Ana Angelovska, Dusica Koceva (2022) Occurrence of radionuclides and toxic elements in feed stuff from North Macedonia. Book of Proceedings, p. 615-621; XIII International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2022”, October 2022, Jahorina, Serbia	3,0
25.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Igor Esmerov, Biljana Stojanovska Dimzoska, Blagica Sekovska (2022) The influence of the war in Ukraine on the import of wheat, corn and sunflower oil in the Republic of North Macedonia. Book of Proceedings, p. 622-629; XIII International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2022”, October 2022, Jahorina, Serbia	3,0
26.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Sandra Mojsova, Igor Esmerov, Ljupco Angelovski. Overview of the factorsthat influencefeed safety and quality. Book of Proceedings, p. 600-607; XIV International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2023”, October 2023, Jahorina, Serbia	3,0
27.	Elizabeta Dimitrieska Stojkovikj, Radmila Crceva Nikolovska, Risto Uzunov, Sandra Mojsova, Aleksandra Angeleska , Ljupco Angelovski. A systematic review of the impact of climate change on agriculture and future adaptation strategies for North Macedonia. Proceedings of the XV International Scientific Agricultural Symposium “Agrosym 2024”, Jahorina, BiH, 10-13, October, 2024. pp. 939-947	3,0
	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество	
28.	Усна презентација: Natural radioactivity levels in some vegetables commonly used in the city of Skopje (Macedonia). 11th Agriculture and food International Conference 16-19 August 2021, Burgas, Bulgaria	1
	Апстрактите објавени во зборник на конференција	
29.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovic, Katerina Blagoevska, Risto Uzunov, Boško Boškovski, Slobodan Bogoevski. Review of food treated with ionizing radiation as a means of its preservation	1

	.VII International Congress “Engineering, Environment and Materials in Process Industry EEM2021. Book of abstract, p. 50.	
30.	Angeleska Aleksandra , Crceva Nikolovska Radmila, Dimitrieska Stojkovik Elizabeta, Katerina Blagoevska, Risto Uzunov, Biljana Dimzoska Stojanovska. Measurement of the ²²⁶ Ra, ²³² Th and ⁴⁰ K activities in corn in the Republic of North Macedonia and resulting annual radiation dose by ingestion. X International Symposium on Agricultural Sciences AgroReS 2021, 27-29, May, 2021 Trebinje Bosnia and Herzegovina. Book of abstracts. P3_04. p. 101	1
31.	Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Zehra Hajrulai Musliu, Riste Uzunov. Feeding influence on the quality of sheep meat: from the farm to the fork. X International Symposium on Agricultural Sciences AgroReS 2021, 27-29, May, 2021 Trebinje Bosnia and Herzegovina. Book of abstracts. P3_05. p. 102	1
32.	A. Angeleska , R. Crceva Nikolovska, D. Koceva, E. Dimitrieska-Stojkovic, B. Stojanovska-Dimzoska, K. Blagoevska, R. Uzunov. Determination of heavy metals and radionuclides in animal feeds of plant origin. Proceedings of 3rd International Conference on Agriculture and Life Science (ICOALS III), Campobasso - Tirana, Albania, 03.11.2021, pp. 464-465	1
33.	R. Crceva Nikolovska, A. Angeleska , K. Blagoevska, E. Dimitrieska-Stojkovic, R. Uzunov B., Stojanovska-Dimzoska. Radio cesium concentration in mushrooms collected in the Republic of North Macedonia. Proceedings of 3rd International Conference on Agriculture and Life Science (ICOALS III), Campobasso - Tirana, Albania, 03.11.2021. pp. 500-501	1
34.	Angeleska Aleksandra , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovik, Risto Uzunov, Biljana Dimzoska Stojanovska, Katerina Blagoevska, Ana Angelovska. Accumulation of Radioactive Cesium in Marine Fish Used in North Macedonia. Second International Congress on Biological and Health Sciences, on-line. Abstract Book, 24-27.02.2022. p. 407.	1
35.	Ana Angelovska, Crceva Nikolovska Radmila, Aleksandra Angeleska , Zehra Hajrulai Musliu Blagoevska Katerina (2022) Nutritive content of roughages used on farms in the North Macedonia. Second International Congress on biological and Health Sciences, Abstract book, p. 396, 24-27 February 2022, Turkey	1
36.	Aleksandra Angeleska , Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrjeska Stojkovik, Zehra Hajrulai Musliu, Biljana Dimzoska Stojanovska, Ana Angelovska Radionuclide contamination and	1

	nutritional evaluation of mostly used wheat in Republic of North Macedonia. XI International Symposium of Agricultural Sciences. Book of abstracts p.60. May 26-28, 2022, Trebinje, Bosnia and Hercegovina	
37.	Ana Angelovska, Radmila Črčeva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Katerina Blagoevska, Zehra Hajdrulai Musliu Određivanje sadržaja fosfora i hranjiva vrijednost krmnih smjesa korištenih na farmama Sjeverne Makedonije Determination of phosphorus content and nutritive values in feed used in the farms in Republic of North Macedonia XXVII International Conference Krmiva (2022), p. 90	1
38.	Radmila Črčeva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Katerina Blagoevska, Ljupco Angelovski, Snezana Dimitrovska, Biljana Dimzoska, Ana Angelovska. The microscopic detection and identification of animal proteins in feeds. XXVII International Conference Krmiva (2022), p.66	1
39.	Ljupco Angeleski, Katerina Blagoevska, Snezana Dimitrovska, Sandra Mojsova, Igor Esmerov, Aleksandra Angeleska , Radmila Črčeva. Advancements in dairy herd management essential for developing and emerging countries. XXVII International Conference Krmiva (2022) , Krmiva (2022) p. 25	1
40.	Aleksandra Angeleska , Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrjeska Stojkovik, Igor Esmerov, Ana Angelovska (Veterinarski fakultet, Skoplje – Republika Sjeverna Makedonija) Prisutnost ^{40}K , ^{226}Ra i ^{232}Th u uzorcima goveda i uzorcima dikalcij fosfata (DCP) određena gama spektrometrijom ^{40}K , ^{226}Ra and ^{232}Th and series in bovine and in dicalcium phosphate (DCP) samples by Gamma-Ray spectrometry. XXVII International Conference. Krmiva (2022) p. 96	1
41.	Aleksandra Angeleska , Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrjeska Stojkovik, Katerina Blagoevska, Biljana Dimzoska. Određivanje prirodne radioaktivnosti u uzorcima za pilica gama spektrometrijom. XXVII International Conference Krmiva (2022), p. 98	1
42.	Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Elizabeta Stojkovik Dimitrieska, Katerina Blagoevska, Biljana Stojanovska Dimzoska (2022) Natural radioactivity in soil samples taken in the surrounding of the Zelezara factory, Republic of North Macedonia, and the estimation of radiation exposure from soils. RAD International conference on radiation in various fields of research, Book of abstracts p. 47. June 13-17, 2022, Herceg Novi, Montenegro	1
43.	Ida Kucinoska, Biljana Stojanovska-Dimzoska, Aleksandra Angeleska , Katerina Blagoevska, Gordana Ilievska, Dushica Koceva, Elizabeta	1

	Dimitrieska-Stojkovic (2022) Occurrence of aflatoxins, ochratoxin A and zearalenone in poultry feed. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia p. 90	
44.	Dushica Koceva, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovik, Biljana Stojanovska-Dimzoska, Aleksandra Angeleska (2022) Presence of heavy metals in animal feeds of plant origin. Book of Abstracts. 9 th International Scientific Meeting Days of veterinary medicine 22-25 th September, 2022 Ohrid, R. of North Macedonia, p. 91	1
45.	Risto Uzunov, Zehra Hajrulai-Musliu, Stefan Jovanov, Elizabeta Dimitrieska-Stojkovikj, Aleksandra Angeleska , Biljana Stojanovska-Dimzoska, Velimir Stojkovski. Validation of the rapid ELISA method for determination of methyltestosterone in urine and muscle based on the new regulation (EU) 2021/808. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia. P. 92	1
46.	Elizabeta Dimitrieska-Stojkovikj, Aleksandra Angeleska , Dushica Koceva, Biljana Stojanovska-Dimzoska, Goran Stojković, Gordana Ilievska, Risto Uzunov, Zehra Hajrulai-Musliu. Validation of UHPLC-MS/MS method after modified quenchers sample preparation for monitoring of pesticide residues in bovine milk according to EC/2018/555. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia. P. 161	1
47.	Biljana Stojanovska Dimzoska, Elizabeta Dimitrieska Stojkovic, Zehra Hajrulai-Musliu, Risto Uzunov, Katerina Blagoevska, Aleksandra Angeleska . Validation protocol for determination of fumonisins in corn. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia. P. 163	1
48.	Igor Esmerov, Nikola Adamov, Aleksandra Angelevska , Radmila Chrcheva, Ljupco Mickov, Ljupco Angelovski, Nikolaj Markov, Branko Atanasov. Codominant genetic marker at gray wolf population in Osogovo and Sarplaninian mountain region. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia. p. 134.	1
49.	Ana Angelovska, Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Tome Nestorovski, Dean Jankuloski, Mirko Prodanov, Zehra Hajrulai Musliu. Verification of a sampling method for animal feed from different origins intended for chemical analysis. Book of Abstracts 9th International Scientific	1

	Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia. p. 110.	
50.	Blagica Sekovska, Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Katerina Blagoevska, Viktor Denkovski, Vasilka Poposka Trenevsk. The impact of the Ukraine war on food prices in Macedonia. Book of Abstracts 9th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine 2022. 22-25.09.2022, Ohrid, R. N. Macedonia, p. 159.	1
51.	Ljupčo Angelovski, Snežana Dimitrovska, Sandra Mojsova, Aleksandra Angeleska , Radmila Črčeva Nikolovska. Prevention of Campylobacter colonization in poultry with on-farm measures in feed management, International Conference Krmiva 2023, Zagreb, Croatia	1
52.	Aleksandra Angelska , Radmila Črčeva Nikolovska, Elizabeta Dimitrieska Stojković, Katerina Blagoevska, Biljana Dimžoska Stojanovska, Ana Angelovska, Ljupčo Angelovski. Radiation control of feed supplements by gamma-ray spectrometry. Krmiva 2023	1
53.	Radmila Črčeva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Ljupčo Angelovski, Snežana Dimitrovska, Ana Angelovska, Katerina Blagoevska, Biljana Dimžoska Stojanovska. What can we do about food fraud. Krmiva 2023	1
54.	Andrijana Chankulovska, Tajana Shishkova, Aleksandra Angeleska , Elizabeta Dimitrieska Stojković, Boško Boškovski, Slobodan Bogoevski. (2023) Content of water soluble sodium in urban soils in Skopje city area. V Balkan Agricultural Congress, 22-23 September, Edrine Turkey	1
55.	Анкица Анастасова, Александра Ангелевска , Ацо Кузелов, Димитар Наков. Хигиенски квалитет на бунарска вода во регионот на Пробиштип и Кочани. (2023) Книга на апстракти 4 студентска конференција „Критични прашања во земјоделството и животната средина“, Универзитет Гоце Делчев Штип, Земјоделски факултет, 09.11.2023, Штип, РС Македонија	0,5
56.	Ljupco Angelovski, Mirko Prodanov Marija Ratkova Manovska, Aleksandra Angeleska , Radmila Crceva Nikolovska, Sandra Mojsova. Enhancing feed practices to prevent antibiotic resistance in food producing animals. Book of Abstracts. 10 th International Scientific Meeting Days of veterinary medicine 22-25 th September, 2024 Ohrid, R. of North Macedonia, p.48	1
57.	Ljupco Angelovski, Radmila Crceva Nikolovska, Mirko Prodanov, Marija Ratkova Manovska, Sandra Mojsova, Aleksandra Angeleska . Optimizing feed management to reduce campylobacter risks in poultry production. Book of Abstracts. 10 th International Scientific Meeting Days of veterinary	1

	medicine 22-25 th September, 2024 Ohrid, R. of North Macedonia, p.81	
58.	Biljana Stojanovska-Dimzoska, Dushica Koceva, Gordana Ilievska, Aleksandra Angeleska , Elizabeta, Dimitrieska-Stojkovikj, Risto Uzunov, Katerina Blagoevska. Deoxynivalonol in pig feed: an overview on occurrence in the period of five years (2019-2024). Book of abstracts. 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education 22-25 September 2024, Ohrid, RN Macedonia. P. 82	1
59.	Vangelica Enimiteva, Dushica Koceva, Aleksandra Angeleska , Biljana Stojanovska Dimzoska, Risto Uzunov, Zehra Hajrulai-Musliu, Gordana Ilievska, Stefan Jovanov, Elizabeta Dimitrieska Stojkovikj. A study on the presence of some heavy metals as feed additives in animal nutrition in the republic of North Macedonia. Book of abstracts. 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education 22-25 September 2024, Ohrid, RN Macedonia. P. 84	1
60.	Radmila Crceva Nikolovska, Aleksandra Angeleska , Ljupco Angelovski, Risto Uzunov, Srecko, Gjorgjievski, Igor Esmerov. Raw food diets for pets: balancing health benefits and nutritional challenges. Book of abstracts. 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education 22-25 September 2024, Ohrid, RN Macedonia. P. 85	1
61.	Risto Uzunov, Stefan Jovanov, Biljana Stojanovska-Dimzoska, Aleksandra Angeleska , Elizabeta Dimitrieska-Stojkovikj. Comparison of efficiency of two types SPE columns for detection of beta agonists in liver with LC-MS/MS method. Book of abstracts. 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education 22-25 September 2024, Ohrid, RN Macedonia. P. 90	1
	Вкупно	121,1

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија		
1.	Елаборат за заштита на животната средина, Министерство за животна средина и просторно планирање. Техн. бр. 01/01/21 од 2021 година	1
2.	Извештај за УНДП проект, август 2021	1

3.	Елаборат за заштита на животната средина, Министерство за животна средина и просторно планирање. Техн. бр.13/11/22 од 2022 година	1
4.	Елаборат за заштита на животната средина, Министерство за животна средина и просторно планирање. Техн. бр.15/12/22 од 2022 година	1
5.	Елаборат за заштита на животната средина, Министерство за животна средина и просторно планирање. Техн. бр.01/01/2023 од 2023 година	1
6.	Елаборат за заштита на животната средина, Министерство за животна средина и просторно планирање. Техн. бр.02/01/2023 од 2023 година	1
Учество во промотивни активности на Факултетот		
7.	Комисија за промотивни активности на Факултет за ветеринарна медицина Скопје за организирање на промотивниот настан: Отворени денови на Факултетот за ветеринарна медицина, заедно со Центарот за кариера (Одлука од Наставно-научен совет број 0201-554/9-11 од 18.4.2022)	0,5
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС		
Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание		
8.	Член на одбор за рецензија во меѓународно научно списание Acta Scientific Veterinary Sciences Review Board	1
9.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно SCIREA Joirnal of Agriculture 2023 (сертификат)	1
10.	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно SCIREA Joirnal of Animal Husbandry and Veterinary Medicine 2023 (сертификат)	1
Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/ стручен собир		
11.	Член на организациски одбор на меѓународен научен собир: Days of Veterinary Medicine 2022, 22 – 25 септември, Охрид, РС Македонија	1
12.	Член на организациски одбор на меѓународен научен собир: 10th International Scientific Meeting Days of Veterinary Medicine – 2024 and 2nd European Conference on Veterinary and Medical Education, 22 – 25 септември, Охрид, РС Македонија	1
Студиски престој во странство		
13.	EURL, Вагенинген, Холандија, септември 2022 година	0,5
14.	Vinca, Belgrad, R. Srbija, мај 2022 година	0,5
Член на факултетска комисија		
15.	Комисија за јавна набавка – репрезентативни и прехранбени производи и пијалаци (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-223/11-3 од 15.2.2021 година	0,5
16.	Комисија за јавна набавка – објава на огласи во дневен весник (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-742/3-3 од 2.6.2021 година	0,5

17.	Комисија за јавна набавка – услуги за брза пошта во државата и странство (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-742/3-4 од 2.6.2021 година)	0,5
18.	Комисија за попис (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-1654/10 од 26.11.2021 година)	0,5
19.	Комисија за јавна набавка – сервисирање, полнење и атестирање на ПП-апарати, мерење и одржување на громобранска и хидрантска инсталација и обука на вработените со ПП-апарати (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-1654/8-13 од 26.11.2021 година)	0,5
20.	Комисија за јавна набавка – услуги за брза пошта во државата и странство (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-889/5.5 од 16.6.2022 година)	0,5
21.	Комисија за попис (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-1730/8 од 29.11.2022 година)	0,5
22.	Комисија за јавна набавка на материјали за хемиско тестирање (Одлука на Деканатската управа бр. 1547/5-6 од 1.12.2023 година)	0,5
23.	Комисија за попис (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-1547/3-1 од 1.12.2023 година)	0,5
24.	Член на Работна група за изработка на самоевалуациски извештај SER (self-evaluation report) за меѓународна акредитација EAEVE на ФВМС (Одлука бр. 0202-359/5 од 31.3.2023 година)	0,5
25.	Комисија за јавна набавка – услуга за изнајмување на фотокопир (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-78/5-2 од 30.1.2024 година)	0,5
26.	Комисија за јавна набавка на хигиенски средства (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-78/5-9 од 30.1.2024 година)	0,5
27.	Комисија за јавна набавка – систематски и здравствено-хигиенски прегледи (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-335/4-3 од 14.3.2024 година)	0,5
28.	Комисија за јавна набавка на органски реагенси, медиуми и потрошни материјали (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-1458/5-4 од 10.12.2024 година)	0,5
29.	Комисија за попис (Одлука на Деканатската управа бр. 0201-1458/2-1 10.12.2024 година)	0,5
Член на орган на професионална комора		
30.	Член на Сојуз на хемичари и технолози на Република Македонија, 2021 – 2025	0,3X5=1.5
Учество во комисии и тела на државни органи		
31.	Член на Избирачки одбор на избирачкото место 2606 Општина Карпош, ОИК Карпош Број на решение за формирање избирачки одбор за избирачко место 2606, 11-33/1 од 2.9.2021 година	1
Вкупно		22,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	/
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	121,1
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	22,5
Вкупно	143,6

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Радмила Чрчева Николовска,
вонреден професор, Факултет за
ветеринарна медицина, Скопје,
претседател, с.р.

Проф. д-р Дарко Димитровски, редовен
професор, Технолошко-металуршки
факултет, Скопје, член, с.р.

Проф. д-р Елена Величкова Никова,
редовен професор, Технолошко-
металуршки факултет, Скопје, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ЕПИДЕМИОЛОГИЈА НА ЗАРАЗНАТА ХЕМАТОПОЕТСКА НЕКРОЗА, ВИРУСНАТА ХЕМОРАГИЧНА СЕПТИКЕМИЈА И КОИХЕРПЕСВИРОЗАТА КАЈ ОДГЛЕДУВАНИТЕ РИБИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА“ ОД АЛЕКСАНДАР ТРАЈЧОВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, на седницата одржана на 19.5.2025 година, формираше Комисија за одбрана на докторскиот труд на кандидатот Александар Трајчовски со наслов: „Епидемиологија на заразната хематопоетска некроза, вирусната хеморагична септикемија и коихерпесвиروزата кај одгледуваните риби во Република Северна Македонија“, во состав: проф. д-р Кирил Крстевски (претседател), проф. д-р Александар Цветковиќ (ментор), проф. д-р Елена Атанаскова Петров (член), проф. д-р Николина Новаков (член) и проф. д-р Агим Реџеџи (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание го прегледа и го оцени докторскиот труд и на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторскиот труд на кандидатот Александар Трајчовски, со наслов „Епидемиологија на заразната хематопоетска некроза, вирусната хеморагична септикемија и коихерпесвиروزата кај одгледуваните риби во Република Северна Македонија“, содржи 96 страници компјутерски обработен текст во фонт Times New Roman, со единечен проред и големина на букви 12, како и 156 библиографски единици во кои доминираат оригинални научни трудови. Трудот е збогатен и со 19 табели, 3 графика, 9 слики и еден прилог.

Докторскиот труд е организиран во 9 поглавја, уредени со наслови и поднаслови, со што се обезбедува јасна и логична перцепција на истражуваната проблематика. Напишан е со висок академски стил на изразување и е обликуван во согласност со стандардите за научни публикации, со следниве делови: вовед, преглед на литература, цели и задачи на истражувањето, материјал и методи на работа, резултати, дискусија, заклучок, користена литература и прилози.

Во **воведот**, кандидатот прикажува целосен, структуриран и научно базиран преглед на состојбата во аквакултурниот сектор на глобално и национално ниво, со посебен акцент на значењето на вирусните заболувања кај рибите. Прикажана е стратешката улога на аквакултурата како најдинамичен агросектор во одговорот на предизвиците поврзани со глобалната безбедност на храна, притоа истакнувајќи ги современите иновации, но и потенцијалните закани од заразни болести. Кандидатот логично ги прикажува глобалните трендови во аквакултурата и локалниот контекст на РС Македонија, каде што ги нагласува доминантните видови кои се одгледуваат во аквакултура, виножитната пастрмка (*Oncorhynchus mykiss*) и крапот (*Cyprinus carpio*). Актуелноста на истражувањето е јасно претставена преку прикажување на глобалните економски загуби од вирусни заболувања, недостигот на систематски епидемиолошки податоци за РС Македонија и потребата од научно засновани интервенции за заштита на здравјето на водните животни. Во делот „Мотивација и значење на истражувањето“ се дава прецизна аргументација за изборот на темата и се истакнува значењето на заразната хематопоетска некроза (IHN), вирусната хеморагична септикемија (VHS) и коихерпесвиروزата (KHVD), нивниот статус како болести кои задолжително се пријавуваат според Светската организација за здравје на животните (WOAH – World Organisation for Animal Health), и високата подложност на одгледуваните видови. Претставените цели и хипотези се јасни, проверливи и логично произлегуваат од претходно изложените факти. Воедно, во истиот дел се наведуваат и очекуваните научни придонеси на трудот, кои вклучуваат: епидемиолошки податоци, идентификација на ризик-фактори, молекуларна карактеризација, проценка на влијанието и препораки за контрола на испитуваните заболувања.

Прегледот на литература кандидатот го започнува со темелна анализа на заразната хематопоетска некроза, при што прецизно и хронолошки ги наведува првите документираните случаи на болеста, нејзината географска експанзија и етиолошкиот агенс. Текстот е јасно

структуриран, со логично поврзани поднаслови што опфаќаат: историја, географска дистрибуција, етиологија, епидемиологија, патогенеза, клиничка слика, патоанатомски промени, дијагностика, контрола и превенција. Во делот за етиологија, кандидатот детално го опишува вирусот на IHN, вклучувајќи ја неговата геномска структура, филогенетска класификација и глобална распространетост, при што посебно се истакнува значењето на петте геногрупи и нивното географско потекло.

Во епидемиолошката анализа, кандидатот успешно ги поврзува факторите на ширење, изворите на инфекција и специфичните патишта на пренос. Посебен акцент се дава на улогата на хоризонталната трансмисија и условите на животната средина што влијаат на вирулентноста на вирусот. Вклучувањето на детална листа на чувствителни видови ја зголемува научната вредност на текстот. Потоа следи јасен и прецизен опис на патогенезата, каде што се нагласува тропизмот на вирусот кон хематопоетските ткива и механизмот на клеточно оштетување.

Описот на клиничката слика е исклучително прецизен и прикажува високо ниво на познавање на болеста. Кандидатот прави разлика меѓу формите на манифестација на болеста кај различни категории на риби, при што посебно се истакнува нервната форма, која што е ретко опишана во основната литература. Во делот за дијагностика, прикажани се сите современи дијагностички методи, со посебен фокус на молекуларните техники, нивните предности и ограничувања, со што се демонстрира одлична информираност за современите постапки за дијагностика на болести во аквакултурата.

Во продолжение, кандидатот дава детален преглед и на вирусната хеморагична септикемија, при што текстот продолжува во ист стил на систематско излагање. Посебно е пофално што кандидатот користи компаративен пристап при разгледување на VHS и IHN, објаснувајќи го генотипскиот спектар на вирусот и неговата распространетост. Типизацијата на вирусот според географската распространетост и засегнатите видови е јасно прикажана преку табеларни и картографски податоци што ја збогатуваат визуелната и информациската вредност на прегледот.

Во следниот дел, кандидатот ја опишува коихерпесвирозата кај крапот со висок степен на научна прецизност, особено во делот за патогенеза на болеста и латентната природа на причинителот. Посебна вредност на овој дел е нагласувањето на механизмите за имунолошко избегнување, како и влијанието на факторите од животната средина врз вирулентноста на причинителот и ширењето на инфекцијата. Истакнати се и можностите за генетска резистенција кај различни линии на крап, при што се цитираат студии кои поддржуваат можност за селекција на отпорни хибриди.

Текстот за превенција и контрола е детално разработен, при што се наведени сите достапни биосигурносни мерки, современи експериментални вакцини, како и ограничувањата во примена на хемотерапевтски и имуностимулативни стратегии. Завршниот дел за дијагностика опфаќа комплексна анализа на методите на изолација на вирусот, електронска микроскопија, серолошки и молекуларни тестови, а прикажана е и критичка проценка на нивната сензитивност и специфичност.

Прегледот на литературата е темелен, богат со научни податоци, јасно структуриран и стилски кохерентен. Кандидатот демонстрира одлично познавање на етиолошките агенсии, патогенезата, дијагностичките методи и контролните стратегии за трите значајни вирусни заболувања во аквакултурата што се предмет на истражувањето.

Целите и задачите на истражувањето се јасно дефинирани и релевантни за областа на заболувањата кај рибите, при што истите се насочени кон пополнување на значајни празнини во постојните епидемиолошки податоци. Истражувањето е научно оправдано и целосно усогласено со современите приоритети во ветеринарната медицина, особено во доменот на вирусните болести кај водните организми. Кандидатот ја нагласува потребата од систематска евалуација на трите вирусни заболувања (IHN, VHS и KHVD), со јасен акцент на нивната регулаторна важност според WOAH и релевантната европска законска рамка. Целите се прецизно формулирани, со јасна регионална поставеност, што придонесува за практична применливост на добиените резултати. Задачите се детално разработени и ги опфаќаат сите клучни аспекти на епидемиологијата на IHN, вклучително и нејзината застапеност, генетска карактеризација на причинителот, идентификација на нови домаќини и факторите што влијаат врз нејзиното ширење. Дополнително, вклучувањето на VHS и KHVD во истражувањето ја проширува неговата

научна и практична вредност, обезбедувајќи основа за изработка на национална епидемиолошка карта, инструмент од суштинско значење за долгорочно здравствено планирање во аквакултурата.

Поглавјето **Материјал и методи на работа** кандидатот го започнува со етичка изјава која е детално формулирана и укажува на строго придржување кон европската и националната законска рамка, како и на добиена писмена согласност од надлежната институција, што придонесува за транспарентност и кредибилитет на истражувањето. Процесот на собирање примероци е спроведен со висока методолошка прецизност, со јасно објаснета динамика на мониторингот и адаптацијата на примероците низ годините. Пристапот кон земање примероци, одредувањето на временските периоди врз основа на температурата на водата и видот на рибите, се во согласност со европската регулатива. Овој пристап обезбедува висока репрезентативност на податоците. Кандидатот дава детален опис на применетите лабораториски методи. Употребата на RT-qPCR за трите целни вируси во комбинација со детален опис на користените протоколи, опрема и прајмери, демонстрира висок технички квалитет на истражувањето. Описот на термалните протоколи, контролите и подготовката на прајмерските мешавини се изведени со лабораториска прецизност што овозможува целосна повторливост на методите. Генотипизацијата на изолатите на IHN преку филогенетска анализа е научно соодветен и напреден пристап, со прецизна имплементација на биоинформатички алатки и методологии (MAFFT, RAxML). Посветеноста кон молекуларна типизација и секвенционирање ја надминува базичната детекција и придонесува кон подлабоко разбирање на епидемиологијата и еволутивната динамика на вирусот на IHN. Вклучувањето на патохистолошки анализи и деталниот опис на фиксација, процесирање и бојење на ткивата дава дополнителна вредност на истражувањето, преку квалитативна и полу-квантитативна проценка на патолошките промени. Методологијата за категоризација на рибниците и проценката на биосигурносниот ризик е прецизно дефинирана, со јасна скала за оценување и применливи критериуми. Овој дел покажува практична ориентација на трудот и ја нагласува неговата вредност за креирање политики и управување со ризикот. Завршниот дел содржи опис на применетите статистички анализи, кои се карактеризираат со висок степен на софистицираност во нивната изведба. Примената на тестовите: Chi-square, Fisher's Exact, Poisson и логистичка регресија, заедно со мерење на ефектот (Cramér's V), ја осигурува статистичката значајност и веродостојност на резултатите.

Во **резултатите**, кандидатот ги прикажува сите добиени и обработени податоци од истражувањето на јасен, хронолошки структуриран и методолошки конзистентен начин. Поглавјето започнува со приказ на резултатите од молекуларната дијагностика, каде детално се обработени податоците за вкупниот број на тестирани примероци, нивната просторна дистрибуција, и нивната позитивност по години и региони. Приказот на амплификациските криви и макроскопските промени е соодветно поддржан со илустрации и го зајакнува визуелниот аспект на резултатите. Кандидатот прави дистинкција помеѓу различните видови на пастрмка, со акцент на присуството на IHN кај автохтоните видови, што претставува важен придонес во епидемиолошките истражувања и заштитата на биодиверзитетот. Просторната анализа е детално разработена и поддржана со мапи и графици кои овозможуваат лесна интерпретација на податоците, додека статистичката обработка (Chi-square тест, Poisson регресија, Cochran-Armitage тест) е коректно применета и адекватно интерпретирана. Во делот за генотипизација, прикажани се релевантни наоди добиени со филогенетската анализа, кои потврдуваат припадност на македонските изолати на кладата E-1, со висока нуклеотидна сличност со референтниот MAKINNV1 изолат. Овој дел е клучен за разбирање на можниот извор и патеките на ширење на вирусот. Патохистолошката анализа е систематски презентирана, со употреба на полу-квантитативен пристап и статистичка евалуација на разликите помеѓу заразени и здрави примероци. Примената на различни хистолошки бојења и визуелизацијата на карактеристичните лезии (ММС, вакуолизација, деплација) се пример за лабораториска прецизност и дијагностичка релевантност.

Особено вреден аспект на ова поглавје е анализата на ризик заснована на контролна листа, преку која е направена категоризација на рибниците според биолошки, технички и инфраструктурни параметри. Кандидатот успешно ја истакнува улогата на биосигурносните мерки во превенцијата и ширењето на болестите, и преку примена на соодветна статистичка

обработка (Chi-square, Cramér's V), обезбедува јасна слика за значајноста на одделни фактори на ризик.

Дискусијата е детална и логички организирана, при што кандидатот ги поврзува сопствените наоди со релевантни податоци од литературата и меѓународни извори. Во првиот дел се анализира значајниот наод за отсуство на VHS и KHVD, што се интерпретира како индикатор за релативна здравствена сигурност на рибниците во РС Македонија. Истовремено, се потенцира загрижувачкиот тренд на ширење на IHN, со јасно дефинирана епидемиолошка и генетска прогресија на болеста низ годините. Кандидатот прецизно ја дискутира генотипската стабилност на IHN вирусот, потенцијалниот извор и начини на внес, и недостатокот на надзор во отворени води. Патохистолошките анализи се детално интерпретирани, со јасна поврзаност меѓу промените и физиолошките одговори на организмот, што придонесува за подлабоко разбирање на патогенезата. Во последниот дел, преку анализа на ризик-фактори и категоризација на рибниците, кандидатот ги идентификува главните механизми на ширење на болеста – пред се набавка на жива риба и зависност од еден снабдувач. И покрај присуството на некои биосигурносни мерки, кандидатот укажува на нивната ограничена ефикасност во пракса. Дискусијата е поддржана со статистички анализи и изведени препораки, што го нагласува практичниот карактер на истражувањето. Свкупно, дискусијата е објективна, критички ориентирана и укажува на длабоко познавање на темата, како и на способноста на кандидатот да ги поврзе емпириските наоди со поширокиот научен и практичен контекст.

Во **заклучокот**, кандидатот формулира осум јасни и аргументирани заклучоци, кои логично произлегуваат од спроведеното истражување. Особено значајно е утврденото прогресивно ширење на IHN кај пастрмските рибници, како и првото документирано присуство кај автохтоните видови *Salmo macedonicus* и *Salmo letnica*. Генетската анализа укажува на единствен извор на инфекција со висока идентичност на изолатите. Заклучоците се надополнети со применливи препораки за контрола и превенција, вклучувајќи зајакнат надзор, карантин, контрола на движењето на жива риба и заштита на автохтоните видови.

Користената литература е претставена со 156 библиографски единици, од кои најголем дел се оригинални научни трудови, публикувани во меѓународни списанија со фактор на влијание.

Во **прилози** на трудот е вклучена контролна листа за категоризација на одгледувалишта за аквакултура и проценка на ризикот од внес и ширење на болести, изготвена од Агенцијата за храна и ветеринарство на РС Македонија. Овој прилог има практична вредност и е директно поврзан со истражувањето, особено со делот каде што се анализираат биосигурносните мерки и класификацијата на рибниците според ризик. Вклучувањето на оваа листа во трудот обезбедува дополнителен контекст за применетите методи и критериуми, и придонесува за транспарентност и повторливост на истражувањето.

Предмет на истражување

Предмет на истражување во овој докторски труд е епидемиологијата на три значајни вирусни заболувања кај одгледуваните риби во РС Македонија: заразната хематопоемска некроза, вирусната хеморагична септикемија и коихерпесвириозата. За таа цел, кандидатот ги спровел истражувањата во рибници на целата територија на државата, опфаќајќи ладноводни и топловодни одгледувалишта. Преку овие истражувања е утврдено присуството и распространетоста на IHN, VHS и KHVD кај одгледуваните риби, извршена е генетска карактеризација на изолатите, како и идентификација на критичните точки на ризик во процесот на одгледување, кои можат да придонесат кон ширење на болестите.

Главните цели на овој докторски труд, кои се и реализирани во текот на неговата изработка, биле:

1. да се утврди застапеноста на IHN кај одгледуваната виножитна пастрмка во РС Македонија;
2. да се идентификуваат нови домаќини на IHN во пастрмските рибници во РС Македонија;

3. да се направи генетска карактеризација на вирусот на IHN и да се споредат добиените наоди од различни рибници;
4. да се идентификуваат факторите што придонесуваат за ширење на IHN и да се процени нивното влијание врз епидемиолошките карактеристики на болеста;
5. да се предложат мерки за контрола и ерадикација на IHN во РС Македонија;
6. да се утврди присуството или отсуството на VHS и KHVD кај одгледуваните риби во РС Македонија;
7. да се изработи национална епидемиолошка карта за вирусните болести кај одгледуваните риби во РС Македонија.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работен трудот

Контролираното одгледување на риби во РС Македонија започнало во 30-тите години од минатиот век, првенствено за заштита и репродукција на автохтоната охридска пастрмка (*Salmo letnica*). Денес, аквакултурниот сектор е насочен, главно, кон одгледување на виножитна пастрмка (*Oncorhynchus mykiss*) и крап (*Cyprinus carpio*), кои заедно сочинуваат над 95 % од вкупниот рибен фонд во одгледувалиштата. Виножитната пастрмка го има најголемиот удел во производството и бележи континуиран пораст, додека производството на крап постепено опаѓа. Секторот во земјата се уште се потпира претежно на традиционални методи на производство, што ја зголемува ранливоста на рибниците на заразни заболувања. Постојат и обиди за воведување на современи рециркулациски системи (RAS), но нивната примена е ограничена поради високите трошоци и недостатокот на техничка експертиза. И покрај поволностите за развој, домашното производство не ги задоволува пазарните потреби, па државата останува нето-увозник на риба. Ова упатува на потреба од инвестиции во модернизација, подобрување на биосигурносните мерки и зајакнување на инфраструктурата за контрола на болести, со цел зголемување на конкурентноста на секторот.

Во аквакултурата, заразните болести претставуваат сериозна закана за продуктивноста. Глобално, се проценува дека загубите од заразни болести изнесуваат околу 6.000.000.000 американски долари годишно, а со интензивниот развој на рибниците расте и појавата на нови вирусни инфекции. Особено значајни се три вирусни заболувања кај рибите што се и предмет на овој труд: IHN, VHS и KHVD. Виножитната пастрмка, која сочинува околу 70% од аквакултурното производство во земјата, е исклучително подложна на IHN и VHS, додека крапот (околу 25% од производството) е подложен на KHVD. Овие заболувања се вброени меѓу задолжителните за пријавување според Светската организација за здравје на животните (WOAH) поради нивното значително економско влијание и ризик за меѓународната трговија. Сепак, објавените податоци за нивната распространетост и епидемиологија во РС Македонија досега беа многу ограничени. До 2015 година не постоеја никакви официјални информации за присуството на вирусни заболувања кај одгледуваните риби во РС Македонија. Во рамки на претходно истражување, објавено во 2020 година, за прв пат било потврдено и опишано присуството на IHN во земјата. Во овој труд, се врши споредба со резултатите од тоа истражување, при што се прошируваат податоците за распространетоста и влијанието на болеста, со цел подлабоко разбирање на нејзината епидемиолошка динамика. Отсуството на претходни систематски анализи создава значајна празнина во познавањето на здравствениот статус на аквакултурното производство и претставува пречка за ефикасно управување со биосигурносните ризици.

Болестите кои се предмет на ова истражување се широко распространети во голем број земји ширум светот и се поврзуваат со значителни економски загуби во аквакултурата. Нивната појава претставува сериозен ризик за локалните системи за одгледување риби, особено доколку вирусите се внесат во приемливи популации. Навременото препознавање и разбирање на овие заболувања е од суштинско значење за превенција, контрола и одржливо управување со здравјето во аквакултурниот сектор. Заразната хематопоетска некроза првично била ограничена на западниот дел на Северна Америка, но од 80-тите наваму се проширила во Европа и други континенти. Во последните две децении, како што земјите од Балканот се интегрираат во европските текови, IHN е дијагностицирана и во регионот, прво во Словенија и Хрватска, а потоа и во Косово и кај нас. Во земјава IHN стана актуелен проблем во изминатите неколку години, при што е забележан забрзан раст на бројот на инфицирани пастрмски рибници. Податоците

покажуваат алармантен раст на инфицирани рибници со IHN, од само две жаришта во 2018 година на дури 36 случаи во 2024 година, што претставува преваленца од 72%. Ова укажува на брзо ширење на вирусот во одгледувалиштата, особено во услови на недоволна биосигурност. Вирусот на IHN се пренесува лесно преку вода и директен контакт со инфицирани риби, а може да се пренесе и преку оплодена икра каде вирусот може да се задржи на обвивката. Вирусната хеморагична септикемија традиционално се сметала за европска болест на пастрмката, но денес има поширока распространетост. Освен во повеќето земји на Западна и Централна Европа, VHS е евидентирана и во неколку соседни држави и во регионот (Словенија, Хрватска, Бугарија). Досега, кај нас, не се регистрирани случаи, со што земјата се смета за слободна од ова заболување. Сепак, присуството во блиското опкружување значи дека постои постојан ризик од внес на VHS, особено преку нелегална или неконтролирана трговија со риба или порибување. Коиерспесвириозата на крапот е релативно поново заболување кое првпат е идентификувано кон крајот на 1990-тите. Болеста брзо се проширила глобално и денес е присутна на сите континенти каде што се одгледува или тргува со крап. Поради високата смртност што ја предизвикува кај крапот и неговите украсни вариетети (кои-крап), WOAH од 2006 година ја вброи KHVD на листата на задолжителни заболувања за пријавување. Во Европа, KHVD е потврдена во повеќе земји (Обединетото Кралство, Германија, Италија, Унгарија и др.), а во регионот е пријавена во Словенија, Хрватска и Романија. Кај нас досега не се детектирани случаи на KHVD, што укажува на моментален слободен статус на земјата во однос на оваа болест. Ризикот за нејзино внесување останува присутен поради регионалната распространетост – најчесто преку увоз на инфициран подмладок на крап или внес на украсни кои-крапови од несертифицирани извори.

Сите три вирусни заболувања (IHN, VHS, KHVD) се карактеризираат со висока стапка на mortalitet кај приемчивите видови риби и можат да предизвикаат значителни економски штети во аквакултурата. Нивната контрола е отежната бидејќи специфични антивирусни терапии за рибите не постојат, а комерцијално достапните вакцини се ограничени или недостапни во повеќето земји. Затоа, стратегиите за превенција се од клучно значење. Главни фактори на ризик за појава и ширење на овие инфекции се движењето на живи риби и недостатоците во биосигурноста на одгледувалиштата. Анализите од трудот покажуваат дека набавката на нова риба без соодветен карантин претставува најголем ризик за внесување и ширење на вирусот на IHN. Честата набавка од истите добавувачи дополнително го зголемува ризикот. Спротивно на тоа, строгите мерки на биосигурност – контролирање на пристапот до рибниците, дезинфекција на опремата и превозните средства, како и карантин при внес на подмладок – се покажале како неопходни за превенција на болестите. Фактот што во кај нас досега нема случаи на VHS и KHVD, претставува можност преку соодветни мерки да се задржи и унапреди поволниот здравствен статус за овие заболувања. Сепак, забележаниот раст на IHN сугерира дека без итно зајакнување на надзорот и биосигурноста, постои опасност од понатамошно ширење на ова заболување.

Гореопишаната состојба ја нагласува важноста од спроведување на детални епидемиолошки истражувања за вирусните заболувања кај рибите во РС Македонија. Ограничената достапност на податоци претходно означуваше дека надлежните институции и одгледувачите работеа со недоволно информации за присуството на IHN, VHS и KHVD во земјата. Истовремено, регионалната распространетост на овие болести наметнува потреба од проактивен пристап со целосно разбирање на ризиците и патеките на пренос, а со цел да се превенира внесување на нови патогени. Овој докторски труд се насочува кон пополнување на таа празнина преку систематско прибирање и анализа на релевантни податоци за појавата на IHN, VHS и KHVD во одгледувалиштата на риби. Резултатите од истражувањето покажаа дека РС Македонија го задржува статусот на земја слободна од VHS и KHVD, додека IHN циркулира меѓу одгледуваните пастрмки, што ја потврдува потребата од засилен надзор. Наодите овозможуваат подетално разбирање на епидемиологијата на IHN во локални услови и служат како научна основа за преземање соодветни мерки. Тие имаат практична вредност во креирањето на стратегии и акциски планови за мониторинг и контрола на вирусните заболувања кај рибите на национално ниво. Новите сознанија ќе придонесат кон превенција на ширењето на вирусните инфекции во рибниците, подобрување на биосигурносните мерки во аквакултурата, дизајнирање на национална програма за контрола на вирусните заболувања кај рибите и јакнење на капацитетите на ветеринарните служби и одгледувачите за справување со евентуални идни епидемии. На поширок план, ова истражување претставува значаен придонес за заштита на аквакултурниот

сектор во земјата и регионот, обезбедувајќи навремени и научно поткрепени информации кои ќе помогнат во одржување на здравјето на рибите и сигурноста на производството на храна.

Сумирано, состојбата на подрачјето во кое е реализирано истражувањето се карактеризира со релативно мал и традиционален аквакултурен сектор кој се соочува со предизвици од заразни болести. Заразната хематопоетска некроза е присутна и претставува растечки проблем во одгледувалиштата на пастрмка, додека VHS и KHVD се уште не се евидентирани во земјата, но нивното присуство во регионот наметнува постојана претпазливост. Овие околности ја оправдуваат потребата од научното истражување – заради навремено препознавање на заканите, преземање превентивни мерки и развивање стратегии за контрола, со крајна цел зачувување и унапредување на аквакултурното производство во РС Македонија во рамки на регионалните напори за одржување на здравјето на водните животни.

Краток опис на применетите методи

Кандидатот го спровел истражувањето на целата територија на РС Македонија, во периодот од 2020 до 2024 година. Примероците биле собрани од вкупно 93 рибници, од кои 57 биле ладноводни (за производство на пастрмка) и 36 биле топловодни (за производство на крап). За секој рибник биле евидентирани локацијата, видот на рибите, типот на изворот на водата, системот на одгледување и применетите биосигурносни мерки. Во рамки на истражувањето биле применети неколку современи дијагностички и аналитички методи. Прво, кај сите собрани примероци од риби, кандидатот спровел молекуларна дијагностика за детекција на вирусите на IHN, VHS и KHVD, користејќи RT-qPCR техники. Потоа, за позитивните изолати на IHN била извршена генетска типизација со цел утврдување на филогенетската поврзаност и варијабилноста на присутните генотипови. Дополнително, а со цел утврдување на специфични ткивни промени поврзани со инфекцијата со вирусот на IHN, биле спроведени патохистолошки анализи на органи (жабри, бубрези, црн дроб и слезина) од заразените риби, при што биле применети стандардни боења со хематоксилин и еозин (H&E).

Со цел да се процени ризикот од појава и ширење на вирусните заболувања, кандидатот спровел систематска анализа врз основа на контролна листа за категоризација на рибниците. Биле проценувани фактори како изворот на вода, набавката на жива риба, бројот и видот на добавувачи, присуството на карантин, практиките на дезинфекција и постоењето на контрола на пристап. Статистичката анализа на добиените податоци била извршена со употреба на соодветни методи за проценка на ризик и поврзаност помеѓу променливите. За проценка на зависноста меѓу биосигурносните практики и присуството на инфекција, биле користени Chi-square и логистичка регресија, додека фреквенциската анализа овозможила преглед на географската распространетост и трендовите на IHN во текот на анализираниот период.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Во докторскиот труд, кандидатот презентира резултати од сеопфатно и методолошки одлично поставено истражување за епидемиолошката состојба со IHN, VHS и KHVD кај одгледуваните риби во РС Македонија.

Вкупно биле анализирани 1.551 примерок за IHN и VHS и 2.985 примероци за KHVD, собрани од сите статистички региони во земјата. Вирусите на VHS и KHVD не биле детектирани во ниту еден од испитаните примероци, со што се потврдува моменталниот слободен здравствен статус на државата во однос на овие две болести. Наспроти тоа, резултатите за IHN покажале континуиран пораст на инциденцата – од два документирани случаја во 2018 година до вкупно 36 случаи во 2024 година. Најзначаен пик бил забележан во 2020 година, со 17 нови случаи и висок инциденциски релативен ризик. По 2020 година се забележува стабилизирање на појавата, но без докази за редукција на инфекцијата. Особено значајно е откритието дека вирусот е присутен и кај автохтоните видови *Salmo macedonicus* и *Salmo letnica*, одгледувани во мешани системи заедно со виножитна пастрмка. Овој наод укажува на потенцијален трансфер на вирусот кон биолошки чувствителни популации и ја нагласува потребата од зајакната биосигурност во ваквите системи. Просторно-временската анализа открива нехомогено ширење на IHN, со јасно изразени епидемиолошки жаришта во Југозападниот, Вардарскиот и Полошкиот регион. Резултатите од

Поасоновата регресија и Cochran-Armitage тестот укажуваат на зголемена ризична активност во Југозападниот регион, додека во Полошкиот регион, значаен пик е евидентиран во 2020 година. Сумирано, податоците укажуваат на можна ендемска состојба во делови од државата.

Генетската анализа на македонските изолати на вирусот на ІНН покажала висока хомогеност (>99,5%) и нивна класификација во геногрупата Е-1, заедно со изолати од Германија, Италија и Иран. Сите изолати припаѓаат на подтипот МАКІННV1, што сугерира на единствен извор на инфекција и ограничена локална еволуција. Филогенетската реконструкција идентификувала добро поддржана македонска клада, што претставува вреден податок за понатамошен надзор и компаративни студии.

Патохистолошката анализа покажала опсежни морфолошки промени кај ІНН-позитивните риби, меѓу кои доминираат: хипертрофија на секундарниот респираторен епител, намалена вакуолизација на хепатоцитите, дилатација на синусоидите во хепаталното ткиво и деплација на белата пулпа во слезината. Присуството на меланин-макрофажни центри кај 100 % од позитивните примероци укажува на активација на вродениот имунитет. Овие лезии овозможуваат појаснување на патогенезата на ІНН.

Паралелно, кандидатот извршил анализа на ризик-факторите преку статистичка обработка на податоци од прашалници. Најзначајниот фактор се покажала зависноста од еден добавувач на жива риба – со 77,78 % присутност на инфекција во тие рибници. Географската близина до други рибници била поврзана со зголемен ризик, иако без статистичка значајност. Присуството на карантински капацитети и контрола на пристап се покажале како заштитни фактори, додека примената на изолирани мерки како дезинфекција не дала статистички значаен ефект. Категоризацијата на рибниците покажала значајна поврзаност со статусот на инфекција: најголем процент од инфицираните рибници биле со среден ризик, додека најголем дел од неинфицираните рибници биле со низок ризик. Особено критични се наодите кај топловодните рибници: најголем дел од нив се класифицирани со среден ризик, при што повеќето користат површинска вода, немаат карантин и зависат од еден добавувач.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторскиот труд на кандидатот Александар Трајчевски, со наслов: „Епидемиологија на заразната хематопоемска некроза, вирусната хеморагична септикемија и коихерпесвирозата кај одгледуваните риби во Република Северна Македонија“, претставува истражување во областа болести кај риби, пчели и дивеч од подрачјето на земјоделските и ветеринарните науки. Во процесот на изработката на трудот се запазени главните методолошки принципи на една пресечна студија, темелно се анализирани сите податоци и добиените резултати во целост одговараат на поставените цели и задачи на истражувањето. Од добиените резултати се изведени јасни, логични и недвосмислени заклучоци, кои ја потврдуваат научната и практичната вредност на студијата. Трудот нуди нови сознанија за преваленцата и географската распространетост на ІНН, VHS и KHVD кај одгледуваните риби во РС Македонија. Дополнително, спроведената категоризација на рибниците и идентификацијата на ризик-факторите за ширење на ІНН придонесуваат за длабоко разбирање на епидемиолошката динамика и потенцијалниот ризик за здравјето на рибите. Проценката на ризикот што ја нуди трудот е од суштинско значење за планирање и спроведување на стратешки мерки за превенција и контрола на вирусните заболувања во домашната аквакултура.

Докторскиот труд на кандидатот Александар Трајчевски, со наслов: „Епидемиологија на заразната хематопоемска некроза, вирусната хеморагична септикемија и коихерпесвирозата кај одгледуваните риби во Република Северна Македонија“, според мислењето на Комисијата за одбрана, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил (како прв автор во меѓународно научно списание со импакт-фактор) следниве рецензирани научни трудови:

- [5]. Trajchovski A, Djadjovski I, Krstevski K, Popova Hristovska Z, Nikolovski M, Rashikj L, Bozinovski D, Grujovska A, Vendramin N, Cuenca A, Cvetkovikj A (2024) Distribution and Genotyping of Infectious Hematopoietic Necrosis Virus in Farmed Rainbow Trout and Autochthonous Salmonids in North Macedonia. *Mac Vet Rev* 47 (1). <https://doi.org/10.2478/macvetrev-2024-0013>. Impact factor 0.4.
- [6]. Trajchovski A, Djadjovski I, Krstevski K, Popova Hristovska Z, Nikolovski M, Grujovska A, Cvetkovikj A (2025) Occurrence of Infectious Hematopoietic Necrosis, Koi Herpesvirus Disease, and Viral Hemorrhagic Septicemia in North Macedonia Between 2015-2023. *Mac Vet Rev* 48 (1). <https://doi.org/10.2478/macvetrev-2025-0015>. Impact factor 0.4.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главен научен придонес. Докторскиот труд претставува прв систематски епидемиолошки запис за присуството, распространетоста и ризик-факторите поврзани со IHN кај одгледуваните пастрмки во РС Македонија. За првпат е документирано присуство на вирусот на IHN не само кај вионожитната пастрмка, туку и кај автохтоните видови македонска пастрмка (*Salmo macedonicus*) и охридска пастрмка (*Salmo letnica*), што укажува на потенцијал за меѓувидова трансмисија во мешани одгледувачки системи. Истражувањето вклучува и молекуларна карактеризација и генотипизација на изолати на вирусот на IHN во земјата, со што е утврдено дека сите изолати припаѓаат на европската геногрупа E-1 и имаат висока генетска сличност (>99.5%), што укажува на единствен извор на инфекција и можна ограничена еволуција. Преку примена на мултиваријантна статистичка анализа, трудот го идентификува снабдувањето со подмладок од единствен добавувач како најзначаен ризик-фактор за појава на инфекција. Дополнително, за првпат е извршена категоризација на рибниците според биосигурносен ризик, со валидирање на ефективностa на контролните мерки. Овој труд поставува темели за развој на национални политики за епидемиолошки надзор, подобрување на биосигурносните практики и спроведување на научно засновани мерки за контрола на вирусни заболувања во домашната аквакултура.

Подрачје на примена и ограничувања. Резултатите од ова истражување имаат значајна примена во унапредувањето на здравствената заштита на рибите и јакнењето на системите за биосигурност во аквакултурниот сектор на РС Македонија. Конкретно, тие можат да послужат за усовршување на постојните системи за надзор и контрола на вирусни заболувања кај риби, преку научно заснована ревизија на применетите биосигурносни практики, подобрување на проценката на ризик и поефективно насочување на здравствениот мониторинг, особено кон области и видови со утврдена епидемиолошка ранливост. Дополнително, резултатите претставуваат важна научна основа за понатамошни истражувања во областа на епидемиологијата и молекуларната карактеризација на вирусни патогени кај риби. Постојат повеќе можности за примена, но особено значајна би била изработката на Национална програма за надзор и контрола на особено опасни заболувања кај рибите, која би овозможила проширен здравствен мониторинг на рибниците и отворените води, поефикасна проценка на ризикот и дефинирање на стандарди за биосигурност и контрола на движење на жива риба. Резултатите исто така укажуваат на потребата од континуирана едукација на персоналот и подигнување на свеста кај одгледувачите. Иако истражувањето дава вредни податоци, одредени ограничувања мора да се земат предвид. Истражувањето е ограничено на комерцијални рибници и не ги опфаќа природните води како можни резервоари. Временскиот опсег (2020 – 2024) не дозволува целосна проценка на долгорочни трендови, а потребна е и дополнителна генотипизација на поголем број изолати за подобро следење на вирусната еволуција.

Можни понатамошни истражувања. За целосно разбирање на циклусите на трансмисија на IHN во РС Македонија, идните истражувања би требало да вклучат и испитување на рибната популација од отворените води (реки, езера и акумулации). Целта би била идентификација на можни природни резервоари и супклинички носители на вирусот, кои потенцијално можат да го одржуваат вирусот во животната средина и да влијаат на реинфекцијата на одгледуваните видови. Други истражувања треба да се насочат кон лонгитудинални студии за следење на динамиката на инфекциите и ефикасноста на биосигурносните мерки. Како потенцијално продолжување на ова истражување, се препорачува

спроведување на молекуларно-епидемиолошка студија на ниво на генотипизација, која би опфатила поголем број на изолати и подолг временски период. Таквата студија би овозможила следење на генетската динамика на вирусот на ИHN, идентификација на можни нови генотипови и јасно разграничување меѓу локално циркулирачки и увезени соеви на вирусот. Овој пристап би придонел за поцелосно разбирање на вирусната еволуција и трансмисивните патеки во домашната аквакултура.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторскиот труд на кандидатот **Александар Трајчевски** со наслов: **Епидемиологија на заразната хематопоемска некроза, вирусната хеморагична септикемија и коихерпесвиروزата кај одгледуваните риби во Република Северна Македонија.**

КОМИСИЈА

Проф. д-р Кирил Крстевски, претседател, с.р.
Проф. д-р Александар Цветковиќ, ментор, с.р.
Проф. д-р Елена Атанаскова Петров, член, с.р.
Проф. д-р Николина Новаков, член, с.р.
Проф. д-р Агим Реџеџи, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

НА УЧЕБНИКОТ/УЧЕБНОТО ПОМАГАЛО „АКТЕРОТ Е“, ПРВО ИЗДАНИЕ, ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. М-Р СИНОЛИЧКА МЕЛЛЕС ТРПКОВА И М-Р ХРИСТИЈАН КРСТЕВСКИ

Врз основа на Конкурсот за финансирање на издавачката дејност на Универзитетот во електронска форма, е-издаваштво за академската 2025/2026 година, како и Барањето за издавање на учебникот **АКТЕРОТ Е** во електронска форма, од авторите **проф. м-р Синоличка Меллес Трпкова и м-р Христијан Крстевски**, со Одлуката на Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за драмски уметности во Скопје, бр. 0202-195/4, донесена на 17.4.2025 година,

за рецензенти се избрани:

м-р Сашо Кокаланов, вонреден професор, и

м-р Борјан Зафировски, вонреден професор.

Како рецензенти, по прегледувањето на трудот, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

3. ЗАЕДНИЧКИ ДЕЛ

Назив на учебникот, односно учебното помагало	<u>Актерот е</u>
Име и презиме на авторот (авторите)	проф. м-р Синоличка Меллес Трпкова и м-р Христијан Крстевски
Назив на предметната програма за која се однесува	Филмска ТВ и радиоигра 1, 2, 3, 4, 5, 6 Основи на Актерска игра пред камера 1, 2, 3, 4
Назив на студиската програма	Драмски актери, Филмска и ТВ-режија, Филмско и ТВ-снимање, Филмска и ТВ-монтажа, драматургија
Фонд на часови настава и вежби и ЕКТС-кредити за предметната програма во семестарот	3 ЕКТС и 4 ЕКТС-кредити по предмет 60x6, 180x3 и 30x2 по предмет
Број на студенти во една генерација кои ќе го користат предложениот учебник	30 -50
Дали се работи за прво издание или не	прво издание
Предлог за начинот на издавање на секој поединечен наслов (печатена или електронска форма). За издавање во електронска форма, потребна е согласност од авторот.	Имајќи ја предвид спецификата на актерската игра пред камера, проценуваме дека предноста на електронската форма методолошки ќе ја надополни теоретската и практичната база на идните драмски актери, но и на филмските режисери, монтажери и сниматели. Воедно, ќе им овозможи да го надградат својот иницијален (едукативен) формат, наменет за студентите за примена на нивното едукативно ниво во практична

	вештина. Имено, електронското форматирање ја отвора и ја поттикнува можноста за достапност на практичните вежби и нивните анализи не само за студентите на ФДУ, туку и за најшироката публика. Покрај тоа што е академски и педагошки релевантна, книгата е и извонредно практична. Со конкретни дидактички упатства, темпирање на вежбите, јасна драматургија, режисерски напомени и предвидена монтажа, таа претставува алатка што може директно да се примени на часовите по филмска и телевизиска глума, во сите студиски циклуси, во кастинг-подготовки, актерски работилници и во приватна актерска самоподготовка.
Предлог за тираж, формат, број на страници и прилози во боја за секој предложен наслов	електронско издание

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. м-р Сапо Кокаланов, с.р.
Проф. м-р Борјан Зафировски, с.р.

3. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. М-Р САШО КОКАЛАНОВ

Краток опис на содржината	Основната вредност на оваа книга лежи во нејзиниот хибриден пристап – таа истовремено е и учебник, и водич, и збирка на вежби, и етичко-филозофски став за природата на актерот како креативен чинител. Насловот „Актерот е“ ја артикулира суштината на пристапот: актерската присутност како егзистенцијален и практичен чин, пред камера и во животот. Со ова, авторите етаблираат позиција што ја надминува класичната поделба помеѓу „игра“ и „претстава“, истакнувајќи го актерот како човечко битие што <i>ἰοσῆται</i> – мисли, дише, слуша, реагира. Книгата е организирана низ неколку модули кои следат логична прогресија на усвојување на вештините – од <i>неми вежби</i> за концентрација, преку партнерска интеракција и „слушање“, до режисерски индикации од технички и емотивен карактер. Секоја целина е јасно структурирана со предистории, конкретни задачи, вежбовни инструкции, драматуршки ситуации и сценарија – што ја прави применлива за практична работа во академски и неформален контекст. Книгата е иновативна не во смисла на радикално нова методологија, туку и поради начинот на кој ги реинтерпретира и контекстуализира класичните принципи за работата со актер.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Учебникот целосно кореспондира со предметната програма (научно, методолошки, дидактички/апликативно).
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	највисока
Категоризација (учебник или учебно помагало)	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	„Актерот е“ е редок спој на искуство, знаење и ентузијазам, кој на македонската актерска педагогија ѝ го дава токму она што одамна ѝ недостасуваше: специјализиран, медиумски прецизен, психофизички заснован прирачник за работа со актери пред камера. Ова издание со право треба да биде поддржано од

	Универзитетот, бидејќи ги надминува границите на една катедра или факултет – тоа е алатка за целата фела, од студентите до професионалците, од актерите до режисерите, од наставниците до истражувачите.
Предлози за потребни корекции	На ракописот не му требаат никакви корекции.
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини, утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Трудот не содржи никакви дискриминаторски содржини.
Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од Правилникот за издавачка дејност	-
Други елементи	

Потпис на рецензентот

Проф. м-р Сашо Кокаланов, с.р.

1. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. М-Р БОРЈАН ЗАФИРОВСКИ

Краток опис на содржината	Учебникот „Актерот е“ е современ и практичен прирачник наменет за студентите, професионалците и сите кои се занимаваат со актерската уметност. Авторите, преку иновативен пристап, детално ги анализираат специфичните предизвици на актерската игра пред камера, со фокус на разликите меѓу театарската и филмската глума. Книгата е структурирана во неколку тематски целини, кои го водат читателот од теоретските основи до практичните аспекти на актерската игра, со акцент на суптилноста, автентичноста и присуството на актерот. Посебно се истакнуваат практичните вежби и сценски задачи, како и методологијата за градење на лик, што ја прави книгата универзално применлива во наставата и практиката. Делото има посебно значење за македонската актерска школа, обединувајќи ги современите светски искуства со специфичностите на локалната театарска и филмска традиција. Со ова, книгата не само што ги едуцира идните генерации актери, туку и придонесува кон развојот на македонската филмска и телевизиска продукција, подигнувајќи ги стандардите и квалитетот на актерската игра.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Да, учебникот е во целосна согласност со предметната програма и ги опфаќа сите релевантни аспекти на актерската подготовка за филм и телевизија.
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	највисока
Категоризација (учебник или учебно помагало)	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Учебникот „Актерот е“ е повеќе од потребен за студентите по актерска уметност, како и за сите кои се занимаваат со филмска и телевизиска глума.
Предлози за потребни корекции	нема
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини, утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	не содржи

Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од овој правилник	-
Други елементи	

Потпис на рецензентот

Проф. м-р Борјан Зафировски, с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По прегледувањето на трудот, имаме чест и задоволство да му предложиме на Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за драмски уметности во Скопје, да донесе одлука за издавање на ракописот на учебникот **Актерот е**, во **електронска форма**, од авторите проф. м-р Синоличка Меллес Трпкова и м-р Христијан Крстевски.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. м-р Сашо Кокаланов, с.р.

Проф. м-р Борјан Зафировски, с.р.

ПРЕГЛЕД
на прифатена тема за изработка на докторски труд
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за електротехника и информациски технологии

Студиска програма: Електротехника и информациски технологии

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложени ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	М-р Наташа Димишковска Крстески	Примена на подобрен генетски алгоритам за оптимална распределба на моќност произведена од системи за обновливи извори на енергија во микромрежи	Application of an Enhanced Genetic Algorithm for Optimal Power Flow in Micogrids with Renewable Energy Systems	Проф. д-р Атанас Илиев	02-928/5 од 21.5.2025 г.

ПРЕГЛЕД
на прифатени теми за изработка на магистерски труд
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Факултет за електротехника и информациски технологии

1. Метрологија и менаџмент на квалитет

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложен ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Николче Мојанчевски	Проектирање и интеграција на метролошка инфраструктура во жива лабораторија за паметни енергетски системи	Design and integration of metrological infrastructure in a smart energy living lab	Проф. д-р Живко Коколански	02-928/17 од 21.5.2025 г.
2	Ване Митев	Телеметарска платформа за мониторинг, управување и аквизиција на податоци во жива лабораторија на ИНОФЕИТ	Telemonitoring platform for data acquisition and control in INOFEIT living lab	Проф. д-р Димитар Ташковски	02-928/18 од 21.5.2025 г.

2. Автоматика, роботика и системско инженерство

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложен ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Ангелин Младеновски	Автоматизирани процеси за стерилизација и одржување на контролирана средина во микробиолошки лаборатории	Automated Sterilisation processes and controlled environment maintenance in microbiological laboratories	Вон. проф. д-р Горјан Наџински	02-928/19 од 21.5.2025 г.

3. Обновливи извори на енергија

Ред. бр.	Студент	Назив на тема		Предложен ментор	Датум и бр. на Одлука
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Александар Лучиќ	Компаративна анализа на конверторски топологии применети кај асинхрони ветрогенератори	Comparative Analysis of Power Converters Topologies Used in Induction Wind Generators	Проф. д-р Гога Цветковски	02-928/20 од 21.5.2025 г.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО, ИНФОРМАТИКА И РОБОТИКА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 14 мај 2025 година, за избор на асистент во наставно-научната компјутерско инженерство информатика и роботика (точка под реден број 3 во конкурсот), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 41, донесена на 22 мај 2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Соња Филипоска, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Анастас Мишев, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и д-р Владимир Трајковиќ, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент во сите наставно-научни области од наставно-научните полиња информатика и компјутерска техника и информатика, во предвидениот рок се пријави само кандидатот м-р Војдан Корвезирски.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Војдан Корвезирски е роден на 4.10.1996, во Скопје. Средно образование завршил во СУГС „Јосип Броз-Тито“ во Скопје, со континуиран одличен успех. Со високо образование се стекнал на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. Дипломирал на 4.7.2019 година, со просечен успех 9,75.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик, а има познавања и од германскиот јазик.

Во учебната 2019/2020 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. Студиите ги завршил во 2020 година, со просечен успех 10,00. На 26.8.2020 година го одбранил магистерскиот труд со тема: „Еластична повеќенаменска платформа со агилно сервисно портфолио“.

Кандидатот е запишан на трет циклус студии (докторски) студии во 2020 година на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. Во рамките на докторските студии ги има завршено сите предмети и дополнителни активности предвидени со студиската програма, а има пријавено и тема за докторска дисертација која е прифатена на Наставно-научниот совет на ФИНКИ, во октомври 2022, под работен наслов: „Анализа и дизајн на повеќенаменска архитектура на безсерверски платформи за транспарентни пресметки во облак-раб екосистемот“. Како дел од докторските студии, има завршено и престој во странска истражувачка институција, во периодот од 28.9. до 12.10.2023, на Универзитетот „Мигел Хернандез“ во Елче, Шпанија.

Од 2019 година, кандидатот е ангажиран како демонстратор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство. Од 2022 е ангажиран како асистент на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство.

Рецензентската комисија ги имаше предвид сите научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор во асистент до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот м-р Војдан Ќорвезироски изведува аудиториски и лабораториски вежби на прв циклус студии на сите студиски програми на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, на следниве предмети: Компјутерски мрежи и безбедност, Мрежна безбедност, Основи на сајбер безбедноста, Безжични и мобилни системи, Управување со техничка поддршка, Мрежна и мобилна форензика и Етичко хакирање. За потребите на предметите кандидатот има креирано поголем број на материјали како слајдови за аудиториски вежби, лабораториски елаборати, домашни задачи, проектни задачи, поставување и автоматизирање на виртуелна околина за изведување на лабораториски и проекти и слично.

Кандидатот учествувал како член во Комисија за оцена/или одбрана на 13 дипломски трудови, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. По потреба, учествува во работата на Компјутерскиот центар на ФИНКИ, како што е поставувањето на институционален инфраструктурен облак и конфигурирањето на Лабораторијата за отворена наука. Дополнително, како дел од едукативните активности за промоција на ФИНКИ, има држено презентации и предавања за време на Деновите за ориентација и на студентски собири организирани до EESTEC.

Научноистражувачка дејност

Во периодот по првиот избор во звањето асистент, м-р Војдан Ќорвезироски има објавено вкупно 7 научни трудови во областа на компјутерските науки и инженерството во меѓународни списанија и конференции, од кои 3 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 1 труд во меѓународни научни списанија и 3 труда во меѓународни научни публикации, и тоа:

1. **V. Kjorveziroski**, S. Filiposka, and A. Mishev, ‘Evaluating WebAssembly for Orchestrated Deployment of Serverless Functions’, in *2022 30th Telecommunications Forum (TELFOR)*, Nov. 2022, pp. 1–4. doi: [10.1109/TELFOR56187.2022.9983733](https://doi.org/10.1109/TELFOR56187.2022.9983733)
2. **V. Kjorveziroski** and S. Filiposka, ‘WebAssembly as an Enabler for Next Generation Serverless Computing’, *Journal of Grid Computing*, vol. 21, no. 34, 26 Jun. 2023. doi: [10.1007/s10723-023-09669-8](https://doi.org/10.1007/s10723-023-09669-8).
3. S. Filiposka, C. Bernad, **V. Kjorveziroski**, K. Gilly, P. J. Roig, and S. Alcaraz, ‘MEC Empowered Internet of Vehicles for Smart City Optimisations’, in *2023 IEEE Smart World Congress (SWC)*, 2023, pp. 828–835. doi: [10.1109/SWC57546.2023.10449152](https://doi.org/10.1109/SWC57546.2023.10449152).
4. **V. Kjorveziroski** and S. Filiposka, ‘WebAssembly Orchestration in the Context of Serverless Computing’, *Journal of Network and Systems Management*, vol. 31, no. 62, Jul. 2023. doi: [10.1007/s10922-023-09753-0](https://doi.org/10.1007/s10922-023-09753-0)
5. C. Bernad, **V. Kjorveziroski**, P. Roig, S. Alcaraz, K. Gilly, and S. Filiposka, ‘Relocation of container-based services in a MEC-NFV orchestrated environment’, in *IFIP/IEEE International Symposium on Integrated Network Management (IM)*, 2023. doi: https://doi.org/10.1007/978-3-031-81900-1_1
6. **V. Kjorveziroski**, C. Bernad, K. Gilly, and S. Filiposka, ‘Full-mesh VPN performance evaluation for a secure edge-cloud continuum’, *Software: Practice and Experience*, vol. 54, no. 3, Mar. 2024, pp. 1–22. doi: [10.1002/spe.3329](https://doi.org/10.1002/spe.3329).
7. **V. Kjorveziroski** and S. Filiposka, ‘Federated architecture for serverless platforms aimed at transparent execution in the edge-cloud continuum’, *International Journal of Cloud Computing*, vol. 14, no. 1, Jan. 2025, pp. 115–144. doi: <https://doi.org/10.1504/IJCC.2025.145664>

М-р Војдан Ќорвезироски учествувал во следниве 3 домашни научноистражувачки проекти:

1. Нови безсерверски архитектури, ФИНКИ, 2022/2023

2. Архитектури за облак-раб пресметки, ФИНКИ, 2023/2024
3. CYBER-EAGLE, ФИНКИ, 2024/2025.

М-р Војдан Ќорвезирски активно учествувал во следниве 3 меѓународни научноистражувачки проекти:

1. GÉANT GN5 Phase 1, 2023 – 2024
2. Skills4EOSC, 2022 – 2025
3. GÉANT GN5 Phase 2, 2025 –
4. EOSC Beyond, 2024 –

Како дел од работата на проектите, има земено учество на поголем број настани како предавач и/или обучувач:

1. Skills4EOSC FAIR-by-Design Methodology Webinar на 03.04.2023
2. GÉANT GN5-1 Network Platforms Workshop - GÉANT Network Management as a Service (NMaaS) на 23.05.2023
3. TechEx23 - Deployment of Virtual Labs with NMaaS преку GÉANT на 20.09.2023
4. Skills4EOSC FAIR-by-Design Methodology Training of Trainers на 18.10.2023
5. NMaaS Virtual Lab Infoshare преку GÉANT на 30.11.2023
6. GÉANT Symposium 2023 - NMaaS Virtual Lab Lightning Talk на 14.12.2023
7. TNC 2024 - Orchestrated Deployment of Virtual Labs for Education with nmaas преку GÉANT на 11.06.2024
8. JRES 2024 - Orchestrated Deployment of Virtual Labs for Education преку GÉANT на 12.12.2024
9. Technical skills are the bridge to reproducible research. An introduction for data librarians преку Skills4EOSC на 31.01.2025
10. Skills4EOSC ATRIUM Training, Practical aspects of applying the FAIR-by-Design methodology на 21.03.2025
11. GÉANT Network Platforms Workshop - nmaas – an orchestration platform for virtual environments на 10.04.2025

Оценка од самоевалуација

Кандидатот м-р Војдан Ќорвезирски доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Војдан Корвезирски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека м-р Војдан Корвезирски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, м-р Војдан Корвезирски да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Војдан Здравко Ќорвезирски

Институција:

Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство

Научна област:

Компјутерско инженерство, информатика и роботика

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер по информатички науки и компјутерско инженерство од областа на Интернет технологии	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,75 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за напредно познавање и користење на англискиот јазик 3. Издавач на документот: Универзитет „Кембриџ“ 4. Датум на издавање на документот: 29.07.2014	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Соња Филипоска

Проф. д-р Анастас Мишев

Проф. д-р Владимир Трајковиќ

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ КОМПЈУТЕРСКИ НАУКИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство – Скопје, објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 15 мај 2025 година, за избор на асистент во наставно-научната област компјутерски науки, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 41, донесена на 22 мај 2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Весна Димитријевска Ристовска, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Верица Бакева Смиљкова, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и д-р Марија Михова, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент во наставно-научната област компјутерски науки, во предвидениот рок се пријави само кандидатот м-р Петар Секулоски.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Петар Секулоски е роден на 12.7.1994 година, во Струга. Средно образование завршил во гимназијата „Ибрахим Темо“ во Струга, со континуиран одличен успех. Со високо образование се стекнал на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, во 2017 година. Дипломирал на 5.10.2017 година, на насоката Компјутерски науки и инженерство, со просечен успех 8,95.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2017/2018 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, на насоката Компјутерски науки. Студиите ги завршил во 2022 година, со просечен успех 10,00. На 7.10.2022 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Тополошка анализа на податоци и примена во машинско учење“.

Од март 2019 година, кандидатот е ангажиран како демонстратор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство и е реизбран како демонстратор уште два пати.

На 17 ноември 2022, м-р Петар Секулоски е избран за асистент во сите наставно-научни области од наставно-научните полиња информатика и компјутерска техника и информатика на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот м-р Петар Секулоски изведува аудиториски и лабораториски вежби на прв циклус студии на сите студиски програми на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, на следниве предмети: Математика 1, Математика 2, Математика 3, Калкулус, Калкулус 1, Калкулус 2,

Веројатност и статистика, Дискретна математика, Дискретна математика 1, Дискретни структури 1, Дискретни структури 2, Избрани теми од математика и Бизнис-статистика.

Исто така, изведувал лабораториски вежби од прв циклус студии на сите студиски програми, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, на следниве предмети: Калкулус 3, Инженерска математика, Структурно програмирање, Објектно-ориентирано програмирање, Компјутерски компоненти и Географски информациона системи.

По започнувањето на корона-кризата и задолжителната онлајн настава на ФИНИ, кандидатот м-р Петар Секулоски на своја иницијатива подготви видеа за аудиториумски вежби кои ги постави на YouTube, каде што тој решава задачи на дигитална табла. Снимените видеа со решени задачи од аудиториумските вежби покриваат голем дел од материјалот за курсевите: Математика 1, Математика 2, Калкулус, Калкулус 1, Калкулус 2, Дискретна математика, Дискретни структури 1, Дискретни структури 2, Избрани теми од математика и беа достапни не само за студентите, туку и за пошироката јавност.

Кандидатот бил член на девет комисии за одбрана на дипломска работа.

Научноистражувачка дејност

М-р Петар Секулоски има објавено 14 научни труда, и тоа во извештајниот период има објавено вкупно 10 научни труда во областа на компјутерските науки и инженерството во меѓународни списанија и зборници од конференции.

1. Sekuloski, P. , & Sotirova, D. (2025). Leveraging topological data analysis for enhanced S&P 500 price forecasting. Paper presented at the *22nd International Conference on Informatics and Information Technologies (CIIT 2025)*, Strumica, North Macedonia. (not published yet)
2. Trpchevikj, S., & **Sekuloski, P.** (2025). Analysis on features of human glaucoma using human glaucoma dataset. Presented at the *22nd International Conference on Informatics and Information Technologies (CIIT 2025)*, Strumica, North Macedonia. (not published yet)
3. **Sekuloski, P.**, Dimitrievska Ristovska, V. (2024). Image Classification Using Deep Neural Networks and Persistent Homology. In: Mihova, M., Jovanov, M. (eds) *ICT Innovations 2023. Learning: Humans, Theory, Machines, and Data. ICT Innovations 2023. Communications in Computer and Information Science*, vol 1991. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-54321-0_11
4. Dimitrievska Ristovska, V., & **Sekuloski, P.** (2023). Application of persistent homology in TDA – A case study on seismology dataset. In *Proceedings of the 15th International Conference on Informatics and Information Technologies*, Ohrid, North Macedonia,
5. **Sekuloski, P.**, & Dimitrievska Ristovska, V. (2023). Classification of digital images using topological signatures. In *Proceedings of the 21st International Conference on Informatics and Information Technologies*, Krushevo, North Macedonia, p. 152-155.
6. Ilievska, E., & **Sekuloski, P.** (2023). Performance analysis of machine learning algorithms on small datasets that includes features from K-nearest neighbor graph. In *Proceedings of the 21st International Conference on Informatics and Information Technologies*, Krushevo, North Macedonia, pp. 156–159.
7. Dimitrievska Ristovska, V., & **Sekuloski, P.** (2023). The role of IT in the pandemic-education. *South East European Journal of Sustainable Development*, 7(3).
8. Dimitrievska Ristovska, V., & **Sekuloski, P.** (2022). Topological data analysis as a tool for classification of digital images. *Balkan Journal of Applied Mathematics and Informatics*, 5(2), 117–126.
9. **Sekuloski, P.**, & Dimitrievska Ristovska, V. (2022). Classification of digital images using topological signatures – A case study. *Mathematical Modeling*, 6(4), 106–109.
10. **Sekuloski, P.**, & Dimitrievska Ristovska, V. (2022). A novel model for image classification based on Persistent Homology. *International Journal of Science and Research (IJSR)*.

**М-р Петар Секулоски бил раководител на 2 домашни научноистражувачки
проекта:**

1. Перзистентна хомологија и примена во медицински податоци (PHMed), ФИНКИ, 2024 – 2025.
2. Примена на тополошка анализа на податоци во алгебарска геометрија и обратно (TDAAG), ФИНКИ, 2023 – 2024.

**М-р Петар Секулоски в о извештајниот период учествувал во следниве 3
домашни научноистражувачки проекти:**

1. Примена на тополошка анализа на податоци во биоинформатика (TDA BIO), ФИНКИ, 2024 – 2025.
2. Тополошки карактеристики на аудиосигнали и нивна примена во машинско учење (TAM), ФИНКИ, 2023 – 2024.
3. Тополошка анализа на податоци (TDA) применета во машинско учење, ФИНКИ, 2022 – 2023.

Стручно-апликативна дејност

М-р Петар Секулоски бил член на организацискиот одбор на Триесет и првата балканска олимпијада по информатика, (BOI), Охрид, Македонија, 2024.

Кандидатот бил член на организацискиот одбор на Дваесет и втората интернационална конференција за информатика и информациски технологии, Струмица, Македонија, 2025.

М-р Петар Секулоски бил член на Пописна комисија на ФИНКИ, во два наврата, и тоа во 2024 и 2025 година.

Кандидатот учествувал во промоција на ФИНКИ на два саема за образование во 2025 година, како и промоција на ФИНКИ низ средните училишта.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот м-р Петар Секулоски доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Петар Секулоски.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека м-р Петар Секулоски поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област компјутерски науки. Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, м-р Петар Секулоски да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област компјутерски науки.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Весна Димитријевска Ристовска,
редовен професор на ФИНКИ, с.р.

Д-р Верица Бакева Смиљкова,
редовен професор на ФИНКИ, с.р.

Д-р Марија Михова,
редовен професор на ФИНКИ, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Петар Александар Секулоски
Институција: Факултет за информатички науки и компјутерско инженерство
Научна област: компјутерски науки

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Стегнат назив – магистер по информатички науки и компјутерско инженерство од областа компјутерски науки	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот и на вториот циклус академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,95. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00.	да
4	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за активно познавање и користење на англиски јазик 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ 4. Датум на издавање на документот: 4.10.2022	да

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Весна Димитријевска Ристовска,
редовен професор на ФИНКИ, с.р.

Д-р Верица Бакева Смиљкова,
редовен професор на ФИНКИ, с.р.

Д-р Марија Михова,
редовен професор на ФИНКИ, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА АСИСТЕНТ ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО, ИНФОРМАТИКА И РОБОТИКА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ИНФОРМАТИЧКИ НАУКИ И КОМПЈУТЕРСКО ИНЖЕНЕРСТВО ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство – Скопје, Скопје, објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 15 мај 2025 година, за избор на асистент во наставно-научната област компјутерски науки, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 41, донесена на 22 мај 2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ивица Димитровски, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, д-р Иван Чорбев, редовен професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и д-р Иван Китановски, вонреден професор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика, позиција 2, во предвидениот рок се пријави само кандидатот м-р Влатко Спасев.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Влатко Спасев е роден на 14.1.1997 г., во Штип. Основното училиште во ООУ „Кирил и Методиј“, и средното во СОУ „Кочо Рацин“ во Свети Николе ги завршил со одличен успех, како првенец на генерацијата. Со високо образование се стекнал на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Скопје, во 2019 година. Во текот на студирањето е награден за постигнатиот успех. Дипломирал на 16.9.2019 година, со просечен успех 9,53.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик, а има основни познавања и од францускиот и рускиот јазик.

Во учебната 2019/2020 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, насока Софтверско инженерство. Студиите ги завршил во 2021 година, со просечен успех 10.00. На 1.12.2021 година го одбрал со успех магистерскиот труд на тема: Имплементација и анализа на користење на GraphQL во реален систем за достава на пратки.

Кандидатот е запишан на трет циклус студии (докторски) студии во 2021 година на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, програма Компјутерски науки и инженерство.

Од март 2018 година до јуни 2019 година кандидатот е ангажиран како лаборант и држел лабораториски вежби на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство. Од октомври 2019 година кандидатот е ангажиран како демонстратор на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство.

На 17 ноември 2022 м-р Влатко Спасев е избран за асистент во сите наставно-научни области од наставно-научните полиња информатика и компјутерска техника и информатика на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, кандидатот м-р Влатко Спасев изведува аудиториски и лабораториски вежби на прв циклус студии на сите студиски програми на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, на следниве предмети: Структурно програмирање, Шаблони за дизајн на кориснички интерфејси, Интернет програмирање на клиентска страна, Основи на роботика, Основи на веб дизајн, Објектно ориентирано програмирање, Вовед во когнитивни науки и Дизајн на интеракцијата човек-компјутер.

Кандидатот учествувал како член во Комисија за оцена/или одбрана на 76 дипломски трудови, на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје. Кандидатот е член на Дисциплинската комисија на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство. Кандидатот учествувал во промоција на ФИНКИ на два саема за образование во 2025 година, како и промоција на ФИНКИ низ средните училишта.

Научноистражувачка дејност/Стручно-уметничка дејност

М-р Влатко Спасев има објавено вкупно 17 научни трудови во областа на компјутерските науки и инженерството во меѓународни списанија и конференции, и тоа:

1. **Spasev, V.**, Dimitrovski, I., & Kitanovski, I. (2020). An overview of GraphQL: Core features and architecture. In 12th International Conference ICT Innovations, Skopje, North Macedonia.
2. **Spasev, V.**, Kitanovski, I., Dimitrovski, I., & Chorbev, I. (2021). Overview of testing and visualization tools for GraphQL. In 18th International Conference on Informatics and Information Technologies, Skopje, North Macedonia.
3. Stefanov, M., Stojanovski, N., & **Spasev, V.** (2022). Artificial intelligence in robotics. In 19th International Conference on Informatics and Information Technologies, Skopje, North Macedonia.
4. Velkovski, B., & **Spasev, V.** (2023). A solar tracker using commercial components. In 20th International Conference on Informatics and Information Technologies, Krushevo, North Macedonia.
5. **Spasev, V.**, Dimitrovski, I., Kitanovski, I., & Chorbev, I. (2023). Semantic segmentation of remote sensing images: Definition, methods, datasets, and applications. In 15th International Conference ICT Innovations, Ohrid, North Macedonia.
6. Dimitrovski, I., **Spasev, V.**, Loshkovska, S., & Kitanovski, I. (2024). U-Net ensemble for enhanced semantic segmentation in remote sensing imagery. Remote Sensing, 16(12), 2077.
7. Dimitrovski, I., **Spasev, V.**, & Kitanovski, I. (2024). Deep multimodal fusion for semantic segmentation of remote sensing Earth observation data. In 16th International Conference ICT Innovations, Ohrid, North Macedonia.
8. Petrov, M., Pandilova, E., **Spasev, V.**, Dimitrovski, I., & Kitanovski, I. (2024). An overview of object detection in remote sensing images. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
9. Angelovski, S., & **Spasev, V.** (2024). Revolutionizing automation with robotic arms. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
10. Georgiev, P., Tonkovikj, L., & **Spasev, V.** (2024). Enhancing hex gameplay using an AI-powered assistive robot agent. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
11. Pandilova, E., Atanasoska, E., Petrov, M., & **Spasev, V.** (2024). Internet of things (IoT) in precise agriculture: An overview. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
12. Angeleski, T., & **Spasev, V.** (2024). A review of deep learning methods for semantic segmentation of remote sensing imagery. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
13. Apostolovska, S., Petrushevska, V., Ilioski, M., & **Spasev, V.** (2024). Robotic assistance in disaster relief efforts: Challenges and advancements. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.

14. Arsov, D., Goshev, I., & **Spasev, V.** (2024). Application of drones in agriculture. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
15. Gjorgiev, V., **Spasev, V.**, & Simjanoska, M. (2024). AirGuard: Innovations in embedded systems for optimal indoor air quality and human well-being. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
16. Jovanovski, N., & **Spasev, V.** (2024). Development and evaluation of a self-playing Arduino-based guitar. In 21st International Conference on Informatics and Information Technologies, Strumica, North Macedonia.
17. **Spasev, V.**, Dimitrovski, I., Chorbev, I., & Kitanovski, I. (2024). Semantic segmentation of unmanned aerial vehicle remote sensing images using SegFormer. In 4th International Conference on Intelligent Systems and Pattern Recognition ISPR 2024, Istanbul, Turkey.

М-р Влатко Спасев учествувал во следниве 5 домашни научноистражувачки проекти:

1. Анализа на методи за класификација на сателитски слики, ФИНКИ, 2021 – 2022,
2. Длабоко учење и кластерирање за анализа на слики, ФИНКИ, 2020 – 2021,
3. Анализа на методи за класификација на сателитски слики – продолжување, ФИНКИ, 2022 – 2023,
4. CASPER 2, ФИНКИ, 2021,
5. Анализа на временски серии од сателитски слики, ФИНКИ, 2023 – 2024.

М-р Влатко Спасев учествувал во следните меѓународни научноистражувачки проекти:

1. EuroCC, European High Performance Computing Joint Undertaking (JU), 2020-2022
2. Improving the quality of education, NEAR/SKP/2021/EA-RP/0053, 2024.

М-р Влатко Спасев учествувал во технички комитет на следните 8 конференции:

1. 12th International Conference ICT Innovations 2020, онлајн конференција, Северна Македонија,
2. 18th International Conference on Informatics and Information Technologies, 2021, онлајн конференција, Северна Македонија,
3. 13th International Conference, ICT Innovations 2021, online, North Macedonia,
4. 19th International Conference on Informatics and Information Technologies, 2022, Скопје, Северна Македонија,
5. 15th International Conference, ICT Innovations 2023, Ohrid, North Macedonia,
6. 20th International Conference for Informatics and Information Technology – CIIT 2023, Krushevo, North Macedonia,
7. 21th International Conference for Informatics and Information Technology – CIIT 2024, Strumica, North Macedonia,
8. 22th International Conference for Informatics and Information Technology – CIIT 2024, Strumica, North Macedonia.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот м-р Влатко Спасев, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство, Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатот, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Влатко Спасев.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека м-р Влатко Спасев поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за информатички науки и компјутерско инженерство во Скопје, м-р Влатко Спасев да биде избран во звањето асистент во наставно-научната област компјутерско инженерство, информатика и роботика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ивица Димитровски, с.р.

Проф. д-р Иван Чорбев, с.р.

Вонр. проф. д-р Иван Китановски, с.р.

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА)
ЛИКОВНА/ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ (6.04.00.01), НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА
ЛИКОВНИ УМЕТНОСТИ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ликовни уметности – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29.3.2025 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област (дисциплина) ликовна/визуелна уметност (6.04.00.01), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот и уметнички совет, бр. 02-184/11, донесена на 22.4.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: м-р Исмет Рамиќевиќ, редовен професор на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, претседател, м-р Беди Ибеахим, редовен професор на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, член и д-р Фехим Хускович, редовен професор на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, член.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) ликовна/визуелна уметност (6.04.00.01), во предвидениот рок се пријави вонр. проф. д-р Валентина Стевановска.

1. Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Валентина Стевановска е родена на 30 април 1969 година во Скопје. Средно образование завршила во 1988 година, во економско-правното училиште „Борис Кидрич“. Со високо образование се стекнала на Факултетот за ликовни уметности, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Дипломирала на 15.10.2004 година, со просечен успех 8,88.

Во 2006 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за ликовни уметности, на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Студиите ги завршила во 2008 година, со просечен успех 10,00. На 5.6.2008 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Прекинат континуитет – избришано минато“.

Докторска дисертација пријавила во учебната 2013/2014 година на Меѓународниот универзитет во Нови Пазар. Дисертацијата на тема: „Социолошки аспекти на скулптурата во контекст на урбана визуелизација“ ја одбрала на 10.7.2017 година. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област ликовна уметност.

Во 2010 година е избрана во звањето асистент на Факултетот за ликовни уметности, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на Катедрата за вајарство. Во 2015 година е избрана во звањето доцент на истиот факултет, на Катедрата за вајарство. Во 2020 година е избрана во звањето вонреден професор на истиот факултет, на Катедрата за вајарство.

Во моментот е вонреден професор. Последниот реферат за избор е објавен во Билтенот бр. 1222 од 15.9.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1222, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Од приложениот материјал за активностите на кандидатката, евидентна е нејзината посветеност во работата, како во педагошката, така и во уметничката активност.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ликовни уметности, кандидатката д-р Валентина Стевановска изведува настава и вежби на првиот циклус студии на студиската програма Вајарство и на сите студиски програми од вториот циклус студии.

Од 2020 до 2025 година, кандидатката, освен што редовно ги предава предметите Вајање и Вајарски техники 1 и 2, таа ги предавала и предметите Истражувачки цртеж 1 и 2 и Обликување на простор 1 и 2. Во рамките на вториот циклус студии, покрај одржување на вежби, од 2024/2025 година предава: Ликовно-методиски практики 1 и 2 и Скулптура и трансмедииумско истражување 1 и 2.

Д-р Валентина Стевановска е ментор на три магистерски труда и учествувала како член на комисијата за дипломски и магистерски одбрани.

Исто така, во рамките на наставно-образовната дејност, во 2023 година, кандидатката одржала презентација на ученици на размена од САД преку програмата „Yes Abroad Macedonia“.

Покрај презентацијата, одржувала настава во разни училишта и работилници за ученици.

Научноистражувачка дејност

Во периодот од последниот избор во звање, д-р Валентина Стевановска, од 2022 до 2025 година, има реализирано осум самостојни претставувања во странство, од кои претставувањето во Братислава е во тек.

Во периодот од 2021 до 2025 година, учествувала на три групни изложби во странство и на четири изложби во земјата.

Д-р Валентина Стевановска, како единствена жена, скулпторски монументалист во Македонија, од посебно значење се нејзините монументални скулптури и споменици од јавен карактер. Во периодот 2021 – 2024 година има реализирано шест неокласицистички концепирани скулптури. Секоја скулптура посебно е посветена на пет различни, но меѓусебно обединети епитети кои го карактеризираат банкарството, како што се: благосостојбата, довербата, мудроста, угледот и достоинството. Сите се изработени во бронза за Народната банка на Република Северна Македонија. За тимпанонот на истата банка во 2022 година го изработила и релјефот од бронза.

Во 2024 година, кандидатката го изработила и реалистички третирираниот споменик кој е излеан во бронза. Посветен е на музичката легенда Јонче Христовски, кој треба да биде поставен во Битола.

Освен неокласицистички монументални дела, д-р Валентина Стевановска паралелно се занимава и со галериски формат на скулптури изработени во инокс. Нејзиниот циклус „Сонати“ ѝ припаѓа на органската апстракција, во која доминира музикалната енергија која е во интеракција со ритмот на рефлексивната игра на светло-сенката во просторот.

Во 2022 година, кандидатката е добитник на Наградата за придонес, соработка и промоција на уметноста во Босна и Херцеговина и во Северна Македонија. Оваа странска награда ѝ е доделена од Галеријата „Препород“ при Креативниот центар за визуелни уметности во Сараево.

Кандидатката д-р Валентина Стевановска во 2023 година учествувала на Меѓународен ликовен симпозиум во странство, а во 2024 година учествувала на Првиот вајарски симпозиум во земјата. Истата година учествувала и на две меѓународни ликовни колонии

во земјата и во странство, како и на проектот *Меѓународна средба на уметници*, која се одржала во земјата.

Во 2025 година, д-р Валентина Стевановска имала презентација и предавање на Универзитетот Мармара во Истанбул, Р Турција.

Во 2024/2025, кандидатката д-р Валентина Стевановска е ментор на магистерски трудови.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во изборниот период, д-р Валентина Стевановска има објавено дела во четири каталози во земјата и во десет каталози во странство. Како посебен аналитички текст од странство е насловот: „Depth and volume in elegant dialogue for harmony“ од авторот Dardan Mirena, објавен на 15.11. 2024 година.

Во текот на 2025 година, во странство ќе биде објавена стручна книга/ публикација за творештвото на д-р Валентина Стевановска. Монографијата е под наслов: „Надарени раце“ од германскиот автор Jürgen Sieckmeyer. Ќе биде објавена на германски, англиски и македонски јазик.

Во изборниот период, кандидатката е рецензент на учебникот „Основи на вајарството“, кој ќе биде објавен во текот на 2025 година.

Д-р Валентина Стевановска активно е вклучена во стручно-апликативната работа и дејностите од поширок интерес.

Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Факултетот за ликовни уметности, и тоа како:

- член за формирање на комисии за приемен испит за учебната 2020/2021 година;
- член на факултетска комисија;
- член во Комисија за именување членови и заменици на изборната комисија, 2020;
- член за формирање на конкурсна комисија, 2021;
- член на Комисијата за изложбена дејност, 2022;
- член за избор на членови на Изборна комисија за избор на ректор во мандантниот период 2023 – 2026;
- член на Работна група за избор на советник и Работна група на Центарот за кариера.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Валентина Стевановска, во 2024 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Факултетот за ликовни уметности.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Валентина Стевановска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Валентина Стевановска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната/уметничката област (6.04.00.01) ликовна/визуелна уметност.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот и уметнички совет на Факултетот за ликовни уметности во Скопје, д-р Валентина Стевановска да биде избрана во звањето редовен професор во научната/уметничката област (6.04.00.01) ликовна/визуелна уметност.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. м-р Исет Рамиевиќ, претседател, с.р.

Проф. м-р Беди Ибрахим, член, с.р.

Проф. д-р Фехим Хускович, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Валентина Фоте Стевановска

Институција: Факултет за ликовни уметности

Научно-уметничка област: ликовна/визуелна уметност (6.04.00.01)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА – ДОЦЕНТ, ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР И РЕДОВЕН ПРОФЕСОР НА СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ ПРЕДМЕТИ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	За доцент, вонреден професор и редовен професор по стручно-уметничките предмети може да биде избрано и лице без научен степен – доктор на науки, кое има завршено соодветно високо образование од втор циклус	да
2	Признати уметнички и стручни дела, односно остварувања кои се од особено значење за афирмација на културата и уметноста во и надвор од земјата (преглед во Образец 2 кон Извештајот за избор во наставно-научно, научно и наставно-стручно звање)	да
3	Има способност за наставна работа	да

Членови на Комисијата

Проф. м-р Исмет Рамиќевиќ, претседател, с.р.

Проф. м-р Беди Ибрахим, член, с.р.

Проф. д-р Фехим Хускович, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Валентина Фоте Стевановска

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ликовни уметности – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: ликовна/визуелна уметност (6.04.00.01)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава од прв циклус студии	
	Обликување на простор 1 и 2, 2020/21, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2020/21, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Вајање 1 и 2, 2020/21, зимски/летен, (1x15x0.04)*2=	1.2
	Обликување на простор 1 и 2, 2021/22, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2021/22, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Вајање 1 и 2, 2021/22, зимски/летен, (1x15x0.04)*2	1.2
	Обликување на простор 1 и 2, 2022/23, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2022/23, зимски/летен, 2x15x0.04=	2.4
	Вајање 1 и 2, 2022/23, зимски/летен, (1x15x0.04)*2	1.2
	Обликување на простор 1 и 2, 2023/24, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2023/24, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Вајање и вајарски техники 1 и 2, 2023/24, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Вајање и вајарски техники 3 и 4, 2023/24, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Обликување на простор 1 и 2, 2024/25, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2024/25, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Вајање и вајарски техники 1 и 2, 2024/25, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4

	Вајање и вајарски техники 3 и 4, 2024/25, зимски/летен, (2x15x0.04)*2=	2.4
	Ликовно-методиски практики 1 и 2, 2024/25, зимски/летен (6x15x0.04)*2=	7.2
2.	Одржување на вежби од прв циклус	
	Обликување на простор 1 и 2, 2020/21, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Вајање 1 и 2 , 2020/21, зимски/летен, 1x15x0.03=	0.9
	Обликување на простор 1 и 2, 2021/22, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2021/22, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Вајање 1 и 2, 2021/22, зимски/летен, (1x15x0.03)*2=	0.9
	Обликување на простор 1 и 2, 2022/23, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0.9
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2022/23, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Вајање 1 и 2 , 2022/23, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0.9
	Обликување на простор 1 и 2, 2023/24, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2023/24, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Вајање и вајарски техники 1 и 2 , 2023/24, зимски/летен, (2x 15x0.03)*2=	1.8
	Вајање и вајарски техники 3 и 4 , 2023/24, зимски/летен, (2x 15x0.03)*2=	1.8
	Обликување на простор 1 и 2, 2024/25, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Истражувачки цртеж 1 и 2, 2024/25, зимски/летен, (1x 15x0.03)*2=	0,9
	Вајање и вајарски техники 1 и 2 , 2024/25, зимски/летен, (2x 15x0.03)*2=	1.8
	Вајање и вајарски техники 3 и 4 , 2024/25, зимски/летен, (2x 15x0.03)*2=	1.8
	Ликовно - методиски практики 1 и 2, 2024/25, зимски/летен (10x15x0.03)*2=	9
3.	Одржување на настава од втор циклус студии	
	Скулптура и трансмедиумско истражување 1 и 2, 2024/25, зимски/летен (3x15x0.05)*2	4.5
4.	Одржување на вежби од втор циклус студии	
	Скулптура и трансмедиумско истражување 1 и 2, 2024/25, зимски/летен (8x15x0.03)*2	7.2
5.	Настава во школи и работилници	
	2023, Презентација на ученици на размена од САД преку “YES Abroad Macedonia”	1.5
	Вкупно	84.6

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поен и
1.	2023, учество на Меѓународен ликовен симпозиум Поцител, Мостар, Босна и Херцеговина	2
3.	2024, учество на Првиот вајарски симпозиум, Музеј Кавадарци, Македонија	2
4.	2024, учество на меѓународна ликовна колонија „Марко Цепенков“, ДРЕН, Национална установа Центар за култура, Прилеп, Македонија	2
5.	2024, Меѓународна ликовна колонија „Хрид“, Плав, Црна Гора	2
6.	2024, Меѓународна средба на уметници „Сребреница“, Скопје, Македонија	2
7.	2024 – 2025 (во тек) – ментор на магистерски труд 3*2=6	6
8.	2025, презентација и предавање на Универзитетот „Мармара“, Истанбул, Турција	1
	Вкупно	17

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Самостојно јавно претставување со ликовни дела (во странство по повик)	
1.	2022, Галерија „Препород“, Сараево, Босна и Херцеговина	7
2.	2023, Галерија „Дом на културата“, Зеница, Босна и Херцеговина	7
3.	2024, „Balkan Esintileri“, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Текирдаг, Турција	7
4.	2024, „Мостови“, Галерија на Универзитетот во Ниш, Ниш	7
5.	2024, „Длабочина и волумен“, Galleria Qahili, Приштина, Косово	7
6.	2025, Универзитет „Мармара“, Истанбул, Турција	7
7.	2025, Галерија „Свети Климент Охридски“, Софија, Бугарија	7
8.	2025, Братислава (во тек)	7
	Изведба на монументални скулптури и споменици од јавен карактер (во земјата)	
1.	2021, Скулптура на Абундантија (благосостојба, добробит), Народна банка на Република Северна Македонија	8
2.	2021, Скулптура на Секуритата (Доверба и безбедност), НБРСМ	8

3.	2021, Скулптура на Провидентија (Мудро расудување), НБРСМ	8
4.	2021, Скулптура на Хонеста (Углед), НБРСМ	8
5.	2021, Скулптура на Дигнита - НБРСМ	8
6.	2022, Тимпанон за НБРСМ	8
7.	2024, Споменик на Јонче Христовски, Битола	8
	Групно јавно претставување со ликовни дела (во странство)	
1.	2021, МЦ Галерија, Њујорк, САД	4
2.	2023, Галерија „Почител“, Мостар, Босна и Херцеговина	4
3.	2024, „Skulpt-fer - 2024“, Галерија на уметност „Zef Kolombi“, Ферицај, Косово	4
	Групно јавно претставување со ликовни дела (во земјата)	
1.	2021, „75 години ДЛУМ“, НУ Национална галерија на Република Северна Македонија, Скопје, Македонија	3
2.	2024, Музеј, Галерија Кавадарци, Македонија	3
3.	2024, „Професори и студенти“. Изложба на дела од областа на ликовната и применетата уметност од факултетите од Македонија, МКЦ, Скопје, Македонија	3
4.	2025, „45 години ФЛУ“, МСУ, Скопје, Македонија	3
	Вкупно	136

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
	Објавено дело во каталог од изложба во земјата	
1.	2021, „75 години ДЛУМ“, НУ Национална галерија на Република Северна Македонија, Скопје, Македонија	1
2.	2024, Музеј, Галерија Кавадарци, Македонија	1

3.	2024, „Професори и студенти“. Изложба на дела од областа на ликовната и применетата уметност од факултетите од Македонија, МКЦ, Скопје, Македонија	1
4.	2025 - „45 години ФЛУ“, МСУ, Скопје, Македонија	1
	Објавено дело во каталог (или книга) од меѓународна ликовна манифестација	
1.	2022, Галерија „Препород“, Сараево, Босна и Херцеговина	2
2.	2023, Галерија „Дом на културата“, Зеница, Босна и Херцеговина	2
3.	2024, „Balkan Esintileri“, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Текирдаг, Турција	2
4.	2024, „Мостови“, Галерија на Универзитетот во Ниш, Ниш	2
5.	2024, „Длабочина и волумен“, Galleria Qahili, Приштина, Косово	2
6.	2025, Универзитет „Мармара“, Истанбул, Турција	2
7.	2025, Галерија „Свети Климент Охридски“, Софија, Бугарија	2
8.	2021, МЦ Галерија, Њујорк, САД	2
9.	2023, Галерија „Почител“, Мостар, Босна и Херцеговина	2
10.	2024, „Skulpt-fer - 2024“, Галерија на уметноста „Zef Kolombi“, Феризај, Косово	2
	Објавено дело во стручна книга/публикација (во странство)	
1.	2025, „Надарени раце“ – Jürgen Sieckmeyer, Германија (во тек)	3
	Објавено дело во стручна книга/публикација (во земјата)	
1.	2025 – рецезент за издавање на учебник со наслов: „Основи на вајарството“ (во тек)	2
	Награди	
1.	2022 – Награда за придонес, соработка и промоција на полето на уметноста во Босна и Херцеговина и Северна Македонија, преку реализирање на изложби во Сараево и Скопје, во текот на 2022 година.	4
	Член во професионални здруженија	
1.	2004, член на Друштвото на ликовни уметници на Македонија	1
	Дејности од поширок интерес	

	Член на факултетска комисија ($8 \cdot 0.5 = 4$) 2020 – член за избор на советник и Работна група на Центарот за кариера 2020 – член за формирање на комисији за приемен испит за учебната 2020/2021 година 2020 – член во комисија за именување членови и заменици на Изборна комисија на ФЛУ 2021 – член за формирање на Конкурсна комисија 2022 – член во Комисија за изложбена дејност 2023 – член за избор на членови на Изборна комисија за избор на ректор во мандантниот период 2023-2026 2023 – член за формирање на Комисија за спроведување за постапката за селекција на студентите чие родителско право го врши еден родител 2024 – претседател за Комисија за еквиваленција	4
	Вкупно	38
	ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	84,6
	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	17
	СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	136
	СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	38
	Вкупно	275,6

Членови на Комисијата

Проф. м-р Исмет Рамиќевиќ, претседател, с.р.
Проф. м-р Беди Ибрахим, член, с.р.
Проф. д-р Фехим Хускович, член, с.р.

Прилог бр. 5

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАКУЛТЕТОТ
ЗА ФИЗИЧКО ОБРАЗОВАНИЕ, СПОРТ И ЗДРАВЈЕ

МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Цветко Тапчановски	КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА МОРФОЛОШКИТЕ, ФУНКЦИОНАЛНИТЕ И МОТОРИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ КАЈ ФУДБАЛЕРИ И НЕСПОРТИСТИ НА ВОЗРАСТ ОД 11 ДО 14 ГОДИНИ	COMPARATIVE ANALYSIS OF MORPHOLOGICAL, FUNCTIONAL AND MOTOR CHARACTERISTICS IN FOOTBALL PLAYERS AND NON-ATHLETES AGE 11 TO 14	Проф.д-р Небојша Марковски	28.05.2025 година Дел.бр.0201--762/9
2.	Стефани Ристевски	КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА НА АНТРОПОМЕТРИСКИТЕ, МОТОРИЧКИТЕ И СИТУАЦИОНО-МОТОРИЧКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ КАЈ СЕНИОРСКИ ОДБОЈКАРКИ ОД МАКЕДОНИЈА И ГЕРМАНИЈА	COMPARATIVE ANALYSIS OF ANTHROPOMETRIC, MOTOR AND SITUATIONAL-MOTOR INDICATORS IN SENIOR VOLLEYBALL PLAYERS FROM MACEDONIA AND GERMANY	Проф.д-р Андријана Мисовски	28.05.2025 година Дел.бр.0201--762/8
3.	Сашо Пецев	ЗДОБИВАЊЕ СО ВЕШТИНИ ВО ТИМСКИ СПОРТОВИ СО ДИРЕКТЕН ФОКУС НА КОШАРКАТА ПРИСТАП ОД АСПЕКТ НА ТЕОРИЈАТА НА СЛОЖЕНИ СИСТЕМИ И РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ ОКОЛИНИ НА УЧЕЊЕ	ACQUISITION OF SKILLS IN TEAM SPORTS WITH A DIRECT FOCUS ON BASKETBALL AN APPROACH FROM THE ASPECT OF THE THEORY OF COMPLEX SYSTEMS AND REPRESENTATIVE LEARNING ENVIRONMENTS	Проф.д-р Борче Даскаловски	28.05.2025 година Дел.бр.0201--762/10

Прилој бр. 2

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ (ДИСЦИПЛИНА) ПРИМЕНЕТА ХЕМИЈА И
ФАРМАЦЕВТСКИ АНАЛИЗИ (3.05.02.08) НА ФАРМАЦЕВТСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО
СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Фармацевтски факултет – Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ од 16.4.2025 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно- научната област применета хемија и фармацевтски анализи (3.05.02.08), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-347/16, донесена на VI редовна седница одржана на 8.5.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Ана Поцева Пановска, редовен професор на Фармацевтскиот факултет, д-р Анета Димитровска, редовен професор на Фармацевтскиот факултет и д-р Катерина Брезовска, редовен професор на Фармацевтскиот факултет.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област (дисциплина) применета хемија и фармацевтски анализи (3.05.02.08), во предвидениот рок се пријави д-р Олга Гигопулу, асистент на Фармацевтскиот факултет во Скопје.

Биографски податоци и образование

Кандидатката д-р Олга Гигопулу е родена на 1.9.1993, во Куманово. Средно образование завршила во Куманово, во гимназијата „Гоце Делчев“, со континуиран одличен успех. Во учебната 2012/2013 година се запишала на студиската програма Магистер по фармација од прв и втор циклус интегрирани студии на Фармацевтскиот факултет во Скопје. Дипломирала на 24.7.2017 година, со одбрана на дипломскиот труд со наслов „Примена на SDS-PAGE во контрола на квалитет на биолошки производи што содржат моноклонални антитела“, со просечен успех 8,39.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2017/2018 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Фармацевтскиот факултет при Универзитетот во Валенсија, Шпанија. Студиите од областа на истражување и рационално користење на лековите ги завршила на 26.9.2018 година, со одбрана на магистерскиот труд на тема: Effect of carvedilol in the β -AR regulation in heart failure pathology, со просечен успех 9,50.

Докторската дисертација ја пријавила во 2019/2020 година на Природно- математичкиот факултет. Дисертацијата на тема: „Вибрациско спектроскопски техники во спрега со мултиваријантна анализа како ветувачки алатки за следење на реакциите на декарбоксилација на THCA и на CBDA и за брза квантитативна анализа на фитоканабиноиди во коноп (Cannabis spp.) и негови преработки“ ја одбрала на 14.3.2025 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Виктор Стефов, проф. д-р Љупчо Пејов, вон. проф. д-р Никола Гешковски, проф. д-р Ана Поцева Пановска и проф. д-р Петре Макрески. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област хемија.

На 30.12.2019 година е избрана во звањето асистент на Фармацевтскиот факултет, во областа применета хемија и фармацевтски анализи.

Во моментот е асистент на Институтот за применета хемија и фармацевтски анализи. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1267 од 1.9.2022 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1205 од

15.12.2019 и бр. 1267 од 1.9.2022, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, на Институтот за применета хемија и фармацевтски анализи, кандидатката д-р Олга Гигопулу изведува практична настава (вежби) на прв и втор циклус интегрирани студии на студиската програма Магистер по фармација, како и на прв циклус студии на студиската програма Лабораториски биоинженер.

Научноистражувачка дејност

Д-р Олга Гигопулу има објавено вкупно 13 научни трудови од областа на применетата хемија и фармацевтските анализи, од кои 4 научни труда во научни списанија со фактор на влијание, 9 труда во меѓународни научни списанија и 13 труда во зборници од научни собири. Кандидатката учествувала на научни/стручни собири со 4 усни презентации и 8 постерски презентации.

Д-р Олга Гигопулу била учесник во 7 национални, односно 3 меѓународни научни проекти. Кандидатката активно учествува на голем број работилници и семинари од интерес.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Олга Гигопулу активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Центарот за испитување и контрола на лекови, акредитиран според ISO/IEC 17025 стандардот, Фармацевтски факултет во Скопје, и член на Европската мрежа на официјални лаборатории за контрола на лекови (OMCL). Кандидатката е член на тимот за имплементирање на стандардот за општите барања за лаборатории за тестирање и лаборатории за калибрација, по кој е извршена акредитација на Центарот за испитување и контрола на лекови, од Институтот за акредитација на Република Македонија.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во 2022 година на Институтот за аналитичка хемија и радиохемија, Универзитет на Инсбрук, Инсбрук, Австрија.

Д-р Олга Гигопулу активно е вклучена во работата на комисији за јавни набавки на Фармацевтскиот факултет при УКИМ, како и во промотивните активности на Факултетот.

Во изборниот период, д-р Олга Гигопулу учествувала во изготвување и пријавување на 2 научни проекта на МОН.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Олга Гигопулу, во извештајниот период, доби висока оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Фармацевтскиот факултет.

Заклучок и предлог

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Олга Гигопулу.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека д-р Олга Гигопулу поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето доцент во научната област применета хемија и фармацевтски анализи.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Фармацевтскиот факултет во Скопје, д-р Олга Гигопулу да биде избрана во звањето доцент во научната област применета хемија и фармацевтски анализи.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Поцева Пановска, с.р.

Проф. д-р Анета Димитровска, с.р.

Проф. д-р Катерина Брезовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Олга Стефанос Гигопулу Институција: Фармацевтски факултет

Научна област: применета хемија и фармацевтски анализи (3.05.02.08)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус* Просечниот успех на прв циклус изнесува: / Просечниот успех на втор циклус изнесува: / Просечниот успех изнесува 8,39 за интегрираните студии.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: применета хемија и фармацевтски анализи; научно потполе: фармација; научно поле: други медицински науки; научно подрачје: медицински науки и здравство.	ДА
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА (образец 2)
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА (образец 2)
3.1.1	Назив на научното списание: Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy 251, 119422. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science – Science Citation Index Expanded (SCIE), SCImago	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Journal Rank (SJR), Chemical Abstracts Service (CAS), SNIP, EBSCO. Наслов на трудот: Mid-infrared spectroscopy as process analytical technology tool for estimation of THC and CBD content in Cannabis flowers and extracts; N. Geskovski, G. Stefkov, O. Gigopulu, S. Stefov, C.W. Huck, P. Makreski. Година на објава: 2021. https://doi.org/10.1016/j.saa.2020.119422	
3.1.2	Назив на научното списание: Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy 267, 120471. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science – Science Citation Index Expanded (SCIE), SCImago Journal Rank (SJR), Chemical Abstracts Service (CAS), SNIP, EBSCO. Наслов на трудот: A unique approach for in-situ monitoring of the THCA decarboxylation reaction in solid state; O. Gigopulu, N. Geskovski, G. Stefkov, V. Stoilkovska Gjorgievska, I. Slaveska Spirevska, C.W. Huck, P. Makreski. Година на објава: 2022. https://doi.org/10.1016/j.saa.2021.120471	
3.1.3	Назив на научното списание: Journal of Polymer Research 30, 92. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science – Science Citation Index Expanded (SCIE), SCImago Journal Rank (SJR), Chemical Abstracts Service (CAS), SNIP, EBSCO. Наслов на трудот: Rapid and in-situ determination of epoxy equivalent weight of bisphenol based epoxides by micro-Raman spectroscopy; P. Makreski, A. Ivanoska-Dacikj, N. Geskovski, O. Gigopulu, G. Bogoeva-Gaceva. Година на објава: 2023. https://doi.org/10.1007/s10965-023-03471-6	
3.1.4	Назив на научното списание: Vibrational Spectroscopy 134, 103728. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Web of Science – Science Citation Index Expanded (SCIE), SCImago Journal Rank (SJR), Chemical Abstracts Service (CAS), SNIP, EBSCO. Наслов на трудот: A unique approach for in-situ monitoring of the THCA decarboxylation reaction in solid state; O. Gigopulu, N. Geskovski, Gj. Stefkov, A. Poceva Panovska, M. Piponski, I. Slaveska Spirevska, P. Makreski. Година на објава: 2024. https://doi.org/10.1016/j.vibspec.2024.103728	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови Назив на научното списание: Macedonian Pharmaceutical Bulletin 68 (Suppl 2), 111-112. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 32 членови (МКД-15; Србија-3; Бугарија-1; Португалија-1; Грција-1; Шведска-1; Турција-1; Словенија-1; Данска-1; Хрватска-1; САД (Бостон)-1; Шпанија-1; Албанија-1; Австрија-1; Франција-1 и Унгарија- 1) Наслов на трудот: THCA → THC conversion and its importance for the stability and quality of the herbal material O. Gigopulu, N. Geskovski, G. Stefkov, P. Makreski 4. Година на објава: 2022	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД Назив на научното списание: Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Наслов на трудот: Година на објава:	/
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД Наслов на книгата: Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД Издавач, година и место на издавање/објавување:	/
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји Назив на зборникот: Book of Abstracts of 21st NIR Назив на меѓународниот собир: 21st International Conference on Near Infrared Spectroscopy Имиња на земјите: Шпанија, Словенија, Ирска, Данска, Бразил, Австрија, САД, Германија, Франција, Јапонија, Норвешка, Кина, Јужна Африка, Тајланд, Италија, Австралија, Нов Зеланд, Обединето Кралство, Белгија, Унгарија	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Наслов на трудот: NIR spectroscopy for monitoring the decarboxylation pathway of the main phytocannabinoids in Cannabis sativa Година на објава: 2023	
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност Наслов на преведеното капитално дело: Година на објава: Издавач, место на издавање и година:	/
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа Странски јазик: англиски Назив на документот: уверение Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје Датум на издавање на документот: 11.4.2025.	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Поцева Пановска, с.р.

Проф. д-р Анета Димитровска, с.р.

Проф. д-р Катерина Брезовска, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2**КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ**

Кандидат: Олга Стефанос Гигопулу Институција: Фармацевтски факултет
Научна област: применета хемија и фармацевтски анализи (3.05.02.08)

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)	108
1.1	Магистер по фармација - прв и втор интегриран циклус на студии	94,5
	Органска хемија применета во фармација (7 ЕКТС) 45 часа * 6 групи * 0,03 * 5 години (2020-2025)	40,5
	Биоорганска хемија (10 ЕКТС) 60 часа * 6 групи * 0,03 * 5 години (2020-2025)	54
1.2	Лабораториско биоинженерство – прв циклус студии	13,5
	Лабораториски вежби од органска хемија (4 ЕКТС) 45 часа * 2 групи * 0,03 (2020-2025)	13,5
2	Консултации со студенти	1,7
2.1	Магистер по фармација – интегрирани прв и втор циклус студии, вкупно 120 студенти * 0,002 * 5 години (2020-2025)	1,2
2.2	Лабораториско биоинженерство – прв циклус студии, вкупно 50 студенти * 0,002 * 5 години (2020-2025)	0,5
3	Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум	3
	Коавтор Експериментални техники и синтези во органска хемија: лабораториски прирачник. Ана Поцева-Пановска, Емил Поповски, Олга Гигопулу. Фармацевтски факултет, Скопје, 2023.	3
	Вкупно	112,7

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1	Учесник во национални научни проекти	21
1.1	Развој на методи со користење на вибрациони спектроскопски техники во спрега со мултиваријантна анализа во различни подрачја од фармацевтски интерес, Фармацевтски факултет, 2022 – 2024	3
1.2	Платформа за интеграција, агрегација и складирање на знаење поврзано со фармацевтските науки, PharmDataBorg, Фармацевтски факултет – УКИМ, Скопје, РС Македонија, 2022 – 2025	3
1.3	In vivo испитувања на потенцијална активност на	3

	наносистеми со екстракт од Cannabis sativa за ефикасен третман на болести на централниот нервен систем, Синцеритас ДОО сектор за наука и Фармацевтски факултет, 2019 – 2020	
1.4	Влијанието на новите регулаторни барања на ЕУ во обезбедување на квалитет и следење на безбедноста на медицинските средства, Фармацевтски факултет, МАЛМЕД и Алкалоид АД, Скопје, 2019-2021	3
1.5	Примена на вибрациони спектроскопски техники и изградба на статистички модели за квантитативна анализа на фитоканабиноиди во коноп (Cannabis spp.) и соодветни преработки, Фармацевтски факултет, 2020 – 2022	3
1.6	Пристапи за развој на еколошки прифатливи хроматографски методи во фармацевтски анализи, Фармацевтски факултет, 2022 – 2023	3
1.7	Пристапи за развој на еколошки прифатливи Зајакнување на лабораториските капацитети за откривање на фалсификувани лекови како дел од стратегијата на Република Северна Македонија за борбата против фалсификувањето на лекови, Министерство за наука и образование на РСМ, 2021 – 2023	3
2	Учесник на меѓународни научни проекти	15
2.1	Развој на вибрациони спектроскопски методи за брзо следење на фитоканабиноиди во коноп и соодветни преработки, билатерален проект со Р Австрија, Министерство за образование и наука на РС Македонија, 2022 – 2023	5
2.2	Усогласено и одржливо фармацевтско образование за отворена Европа, KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education, 2024 – 2026	5
2.3	Фитохемиски скрининг на македонски и сродни кинески медицински растенија, билатерален проект со Кина, Министерство за образование и наука на РС Македонија, 2020 – 2021	5
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	6
3.1	O. Gigopulu, H. Godzo, B. Atanasovska, M.Z. Gjorgievska, A.P. Panovska, J. Tonic-Ribarska, J. Acevska, K. Brezovska, N. Nakov, Green RP-HPLC method for impurity profile of amlodipine in tablets, Archives of Pharmacy. 2024 Apr 28;74 (Notebook 2):216-34. https://doi.org/10.5937/arhfarm74-	3

	49799 Електронска база на списанија: DOAJ, Embase	
3.2	H. Godzo, O. Gigopulu, K. Brezovska, N. Geshkovski, N. Nakov, J. Acevska, A.P.Panovska, J. Tonic-Ribarska, PLS based quantitative determination of insulin as part in solution using Raman spectroscopy, Archives of Pharmacy. 2024 Apr 28;74 (Notebook 2):206-15. https://doi.org/10.5937/arhfarm74-49901 Електронска база на списанија: DOAJ, Embase	3
4	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	33,96
4.1	Gigopulu O, Geskovski N, Stefkov G, Poceva Panovska A, Piponski M, Slaveska Spirevska I, Makreski P. Real-time monitoring of CBDA decarboxylation in solid state and cannabis flowers using mid infrared spectroscopy coupled with multivariate analysis. Vibrational Spectroscopy. 2024;134:103728. DOI: 10.1016/j.vibspec.2024.103728, IF (2023) = 2.7	7,5
4.2	Makreski P.; Ivanoska-Dacikj A.; Geskovski N.; Gigopulu O.; Bogoeva-Gaceva G. Rapid and in-situ determination of epoxy equivalent weight of bisphenol-based epoxides by microRaman spectroscopy. Journal of Polymer Research. 2023;30(2):92. DOI: 10.1007/s10965-023-03471-6, IF= 2.6	7,4
4.3	Gigopulu O.; Geskovski N.; Stefkov G.; Stoilkovska Gjorgievska V.; Slaveska Spirevska I.; Huck C.W.; Makreski P. A unique approach for in-situ monitoring of the THCA decarboxylation reaction in solid state. Spectrochimica Acta - Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy. 2022;267:120471. DOI: 10.1016/j.saa.2021.120471, IF= 4.83	9,63
4.4	Geskovski N.; Stefkov G.; Gigopulu O.; Stefov S.; Huck C.W.; Makreski P. Mid-infrared spectroscopy as process analytical technology tool for estimation of THC and CBD content in Cannabis flowers and extracts. Spectrochimica Acta - Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy. 2021;251:119422. DOI: 10.1016/j.saa.2020.119422, IF= 4.63	9,43
5	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	15

5.1	O. Gigopulu, N. Geskovski, G. Stefkov, P. Makreski, THCA → THC conversion and its importance for the stability and quality of the herbal material, Maced. Pharm. Bull. 68, Suppl 2 (2022) 111–112. https://doi.org/10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.04.049 .	3
5.2	H. Godzo, O. Gigopulu, J. Acevska, N. Geskovski, A. Poceva Panovska, B. Acevski, F. Dimoska, M. Nuneva, K. Brezovska, Application of ATR-FTIR as a screening method for analysis of biopharmaceutical preparations containing trastuzumab, Maced. Pharm. Bull. 69, Suppl. 1 (2023) 253–254. https://doi.org/10.33320/maced.pharm.bull.2023.69.03.124 .	3
5.3	A. Dimkovski, E. Mihajloska, O. Gigopulu, Z. Naumovska, L. Suturkova, A. Poceva Panovska, Design and synthetic approach of novel hybrid molecules for treatment of Alzheimer's disease, Maced. Pharm. Bull. 68 Suppl 1, (2022) 401–402. https://doi.org/10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.193 .	3
5.4	D. Dimkovikj, O. Gigopulu, Z. Naumovska, Z. Sterjev, Antidepressant and anxiolytic consumption during COVID-19 pandemic, Maced. Pharm. Bull. 68, Suppl 1 (2022) 477–478. https://doi.org/10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.229 .	3
5.5	M. Zafirova Gjorgievska, G. Petrovska-Dimitrovska, V. Karchev, H. Godzo, O. Gigopulu, L. Ugrinova, Re-validation during method transfer examples in Official medicines control laboratories, Maced. Pharm. Bull. 68, Suppl 1 (2022) 81–82. https://doi.org/10.33320/maced.pharm.bull.2022.68.03.036 .	3
6	Рецензија на научен/стручен труд	0,4
6.1	Рецензија на труд во научни/стручно меѓународно списание - Journal of Cannabis Research (JCAN-D-22- 00059)	0,2
6.2	Рецензија на труд во научни/стручно меѓународно списание - Journal of Cannabis Research (JCAN-D-24- 00007)	0,2
7	Секциски предавања на научен/стручен собир со меѓународно учество	4
7.1	Olga Gigopulu, Real time monitoring of decarboxylation of cannabinoids in Cannabis sativa L., The Fourth Annual Conference and Training Program of Pan-Balkan Alliance of Natural Products and Drug Discovery Associations and International Seminar of UNESCO Regional Network of Natural Products Chemistry for Safety and Well-being in Asia and the Pacific, 29.11-2.12.2023, Shanghai, China. Oral presentation	1
7.2	O. Gigopulu. Laboratory work on monographs OMCL Network, 20th Annual Meeting, 13-19.05. 2024, Ohrid, R. North Macedonia	1
7.3	Olga Gigopulu. Comparison of vibrational spectroscopic techniques for determination of phytocannabinoid content in medicinal Cannabis sativa flowers. Training program of natural products and drug discovery - PANDA Conference, 24–25.05.2023, Belgrade, Serbia	1

7.4	Olga Gigopulu, Assessment of phytocannabinoids content in Cannabis and its preparations by FTIR spectroscopy, The 3rd Conference of Pan-Balkan Alliance of Natural Products and Drug Discovery Associations, Belgrade, Serbia, 01.11.2021.	1
8	Учество на научен/стручен собир со реферат (постер)	4
8.1	Gigopulu O., Stefkov Gj., Geskovski N., Makreski P. Exploring vibrational spectroscopic approaches for quantifying main phytocannabinoids in medicinal Cannabis sativa inflorescence, International Congress on Natural Products Research, Krakow, Poland, July 2024	0,5
8.2	I. Cvetkovikj Karanfilova; J. Gjorgievska; O. Gigopulu; M. Karapandzova; V. Stoilkovska Gjorgievska; A. Trajkovska; I. Davkova; S. Kulevanova; G. Stefkov. Assessment of silymarin content in plant material and extracts using HPLC and Raman spectroscopy, 26th Congress of SCTM, 20-23.09.2023, Ohrid, R. North Macedonia.	0,5
8.3	Gigopulu O., Stefkov Gj., Geskovski N., Poceva-Panovska A., Makreski P. Real-time monitoring of CBDA decarboxylation in cannabis flowers by coupling temperature-controlled infrared spectroscopy and statistical analysis. 5th International Conference on Natural Products Utilisation: from Plant to Pharmacy Shelf (ICNPU 2023), Varna, Bulgaria, 30.05 – 02.06.2023.	0,5
8.4	I. Slaveska Spirevska, M. Osman Nikolov, O. Gigopulu, G. Stefkov, N. Geskovski, P. Makreski, J. Acevska. Infrared (mid and near) spectroscopy as process analytical technology tool for estimation of water content in Cannabis flowers, 5th International Conference on Natural Products Utilisation: from Plant to Pharmacy Shelf (ICNPU 2023), Varna, Bulgaria, 30.05 – 02.06.2023.	0,5
8.5	O. Gigopulu, N. Geskovski, G. Stefkov, C. W. Huck, K. B. Beć, J. Grabska, P. Makreski. NIR spectroscopy for monitoring the decarboxylation pathway of the main phytocannabinoids in Cannabis sativa. NIR 2023 21st International conference on Near-infrared spectroscopy, Innsbruck, Austria, 20-24.08.2023	0,5
8.6	I. Slaveska Spirevska, M. Osman Nikolov, O. Gigopulu, G. Stefkov, N. Geskovski, P. Makreski, J. Acevska. NIR spectroscopy as a tool for estimation of moisture content / water content / water activity in Cannabis flowers. 21st International Conference on Near Infrared Spectroscopy, Innsbruck, Austria, 20-24.08.2023	0,5
8.7	Godzo, H., Gigopulu, O., Arsovska, A., Geskovski, N., Mihajloska, E., Acevska, J., Stefkov, Gj., Brezovska, K., 2023, Screening method for analysis of rituximab in biopharmaceutical preparations based on ATR-FTIR, 8th Congress of Pharmacy with international participation in Rila Borovets, Republic Bulgaria, 27-30.04.2023.	0,5

8.8	Hrisanta Godzo, Olga Gigopulu, Bobi Acevski, Frosina Dimoska, Marija Nuneva, Jelena Acevska, Ana Poceva Panovska, Katerina Brezovska. Application of ATR-FTIR as a screening method for analysis of biopharmaceutical preparations containing trastuzumab. 14th Central European Symposium on Pharmaceutical Technology with focus on Pharmaceutical Development & Nanopharmaceuticals (14th CESPT), September 28-30, 2023 Ohrid, N. Macedonia	0,5
9	Апстракти објавени во зборник на конференција	5
9.1	Gigopulu O., Stefkov Gj., Geskovski N., Poceva-Panovska A., Makreski P. Real-time monitoring of CBDA decarboxylation in cannabis flowers by coupling temperature-controlled infrared spectroscopy and statistical analysis. 5th International Conference on Natural Products Utilisation: from Plant to Pharmacy Shelf (ICNPU 2023), Book of Abstracts, p. 172-173, Varna, Bulgaria, 30.05 – 02.06.2023.	1
9.2	I. Slaveska Spirevska, M. Osman Nikolov, O. Gigopulu, G. Stefkov, N. Geskovski, P. Makreski, J. Acevska. Infrared (mid and near) spectroscopy as process analytical technology tool for estimation of water content in Cannabis flowers, 5th International Conference on Natural Products Utilisation: from Plant to Pharmacy Shelf (ICNPU 2023), Book of Abstracts, p. 250, Varna, Bulgaria, 30.05 – 02.06.2023.	1
9.3	O. Gigopulu, N. Geskovski, G. Stefkov, C. W. Huck, K. B. Beć, J. Grabska, P. Makreski. NIR spectroscopy for monitoring the decarboxylation pathway of the main phytocannabinoids in Cannabis sativa. NIR 2023 21st International conference on Near-infrared spectroscopy, Book of Abstracts, p. 172 – 173, Innsbruck, Austria, 20-24.08.2023	1
9.4	I. Slaveska Spirevska, M. Osman Nikolov, O. Gigopulu, G. Stefkov, N. Geskovski, P. Makreski, J. Acevska. NIR spectroscopy as a tool for estimation of moisture content / water content / water activity in Cannabis flowers. 21st International Conference on Near Infrared Spectroscopy, Book of Abstracts, p. 375, Innsbruck, Austria, 20-24.08.2023	1
9.5	Godzo, H., Gigopulu, O., Arsovska, A., Geskovski, N., Mihajloska, E., Acevska, J., Stefkov, Gj., Brezovska, K., 2023, Screening method for analysis of rituximab in biopharmaceutical preparations based on ATR-FTIR, Abstract book of 8th Congress of Pharmacy with international participation in Rila Borovets, Republic Bulgaria, 27-30.04.2023.	1
	Вкупно	104,4

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Учество во промотивни активности на Факултетот	2,5
	Отворен ден на УКИМ – Фармацевтски факултет (2020 – 2024) 5*0,5	2,5

2.	Експертски активности: лабораториски испитувања во Центарот за испитување и контрола на лекови при Фармацевтски факултет	102
	Лабораториско испитување и контрола на квалитет на лек со цел добивање на одобрение за пуштање на лекот во промет, прва серија по регистрација или редовна контрола	
	29 препарати, 2019	29
	19 препарати, 2020	19
	15 препарати, 2021	15
	17 препарати, 2022	17
	9 препарати, 2023	9
	5 препарати, 2024	5
	(Вкупно 94 препарати, 2019 – 2025)	= 94
	Учество во 5 студии за меѓулабораториски споредби организирани од страна на мрежата на овластени лаборатории за контрола на квалитет на лековите при Европскиот директорат за квалитет на лекови (2020 – 2025): PTS197; PTS208; PTS216; PTS219; PTS226; PTS237; CT-2023-HD-05-DOX	7
	MSS Sildenafil citrate (LC) - за 11 препарати параметар содржина и сродни супстанции (HPLC).	1
3.	Научно апликативна студија	8
	1. Елаборација на монографија на Европска фармакопеја (Ph.Eur.): Octenidine dihydrochloride	2
	2. Елаборација на монографија на Европска фармакопеја (Ph.Eur.): Chlorobutanol & Chlorobutanol hemihydrate	4
	3. Елаборација на монографија на Европска фармакопеја (Ph.Eur.): Levomenthol	2
Дејности од поширок интерес		7
1.	Студиски престој во странство	0,5
	Студиски престој рамките на билатералниот проект под наслов „Развој на вибрациони спектроскопски методи за брзо следење на фитоканабиноиди во коноп и соодветни преработки“, Институт за аналитичка хемија и радиохемија, Универзитет на Инсбрук, Инсбрук, Австрија – краток престој	0,5
2.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир	2
	Член на организационен одбор на 11. Конференција на медицински и ароматични растенија на земјите од Југоисточна Европа – 2020 и 2022 година	2
3.	Награда за научни постигнувања од организацијата	1
	Награда за научен потенцијал на Фармацевтски факултет	1
4.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект	1

	Развој на методи со користење на вибрациони спектроскопски техники во спрега со мултиваријантна анализа во различни подрачја од фармацевтски интерес, Фармацевтски факултет, 2022 – 2024	0,5
	Примена на вибрациони спектроскопски техники и изградба на статистички модели за квантитативна анализа на фитоканабиноиди во коноп (Cannabis spp.) и соодветни преработки, Фармацевтски факултет, 2020 – 2022	0,5
5.	Изготвување и пријавување на научни/образовни меѓународни проекти	2
	Развој на вибрациони спектроскопски методи за брзо следење на фитоканабиноиди во коноп и соодветни преработки, билатерален проект со Р Австрија, Министерство за образование и наука на РС Македонија, 2022 – 2023	1
	Усогласено и одржливо фармацевтско образование за отворена Европа, KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education, 2024 – 2026	1
6.	Член на факултетска комисија	0,5
	Комисија за јавни набавки – ситна лабораториска опрема за настава (бр. 14603/2023)	0,5
	Вкупно	119,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	112,7
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	104,4
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	119,5
Вкупно	336,6

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Ана Поцева Пановска, с.р.

Проф. д-р Анета Димитровска, с.р.

Проф. д-р Катерина Брезовска, с.р.

ПРЕГЛЕД НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАРМАЦЕТСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Магистерски труд по ЛАБОРАТОРИСКА АНАЛИЗА И ИНЖЕНЕРСТВО ВО ФАРМАЦИЈАТА

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Стефани Илиевска	Компаративна анализа за ефикасност на различни преврски на in vivo модел на хронична рана	Comparative analysis of the efficacy of different dressings using an in vivo chronic wound model	Проф. д-р Марија Главаш Додов	02-347/21 8.5.2025
2	Дамјан Беќаровски	Патентирање на фармацевтски пронајдоци во Европа: предизвици и усогласување на националните практики	Patenting of Pharmaceutical inventions in Europe: Challenges and Alignment of National Practices	Проф. д-р Ана Поцева Пановска	02-347/20 8.5.2025

ПРЕГЛЕД НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАРМАЦЕТСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Магистерски труд по ДИЕТЕТИКА И ДИЕТОТЕРАПИЈА

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Јована Андоновска	Суплементација со селен и јод: ефектите врз функцијата на тироидната жлезда	Selenium and iodine supplementation: effects on thyroid function	Проф. д-р Татјана Кадићкова Пановска	02-347/19 8.5.2025

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФАРМАЦЕТСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
 Специјалистички труд по фармацевтска регулатива

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1	Елена Поповски	Идни перспективи на механизмите за потпирање и меѓусебно признавање во рамките на глобалните регулаторни стратегии за фармацевтски производи	Future perspectives of reliance and mutual recognition mechanisms within global regulatory strategies for pharmaceutical products	Проф. д-р Јасмина Тониќ Рибарска	02-347/18 8.5.2025

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ВИШ ЛЕКТОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ 6.02.01.11
ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК
НА ФИЛОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Конкурсот распишан од страна на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во дневните весници Нова Македонија и Коха, од 23.4.2025 година, за избор во наставно-стручното звање виш лектор во наставно-научната област 6.02.01.11 француски јазик, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, бр. 04-355/12, донесена на 21.5.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Маргарита Велевска, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, д-р Мира Трајкова, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и д-р Ирина Бабамова, редовен професор на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на виш лектор во наставно-научната област 6.02.01.11 француски јазик, во предвидениот рок се пријави кандидатката м-р Милена Недевска.

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

М-р Милена Недевска е родена на 8.9.1987 година, во Велес. Средното гимназиско образование го завршила во Велес и во академската 2006/2007 година се запишала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (УКИМ), на Катедрата за романски јазици и книжевности, на студиската програма Француски јазик и книжевност, каде што паралелно ги следела наставната и преведувачката насока. Дипломирала на 6.2.2012 година, со просечен успех 9,62 и се стекнала со право на стручен назив дипломиран професор по француски јазик и книжевност.

Во 2013 година, се запишала на магистерски студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, во областа Наука за јазик, насока Романистика (Јазик, дидактика, преведување) – Француски јазик. На 27.9.2016 година го одбрала магистерскиот труд на тема: Францускиот глагол *prendre* и неговите еквиваленти во македонскиот јазик, под менторство на проф. д-р Ирина Бабамова, и се стекнала со право на научен степен магистер по филолошки науки, во областа наука за јазик, остварувајќи просечен успех на студиите 9,80.

Од академската 2024/2025 година, м-р Недевска започна студии од трет циклус на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (насока: Наука за јазик – Романистика).

Во текот и по завршувањето на студиите, кандидатката континуирано работела на своето усовршување. На Католичкиот универзитет Лувен во Лувен-ла-Нев (Белгија, 31.7--22.8.2010 г.) следела обука под наслов Дидактика на наставата по француски како странски јазик. Во Француското училиште во Белград (Србија, 4-5.5.2012 г.) следела Професионална обука за настава по француски јазик како мајчин и втор странски јазик, а модулот Предавање француски јазик на деца и предадолесценти, го следела како дел од обуката во рамките на Летната школа за професори по француски јазик (Француски институт, јули, Струга 2012 г.). Дисеминација на обука под наслов Практика на усно изразување и наставни насоки (Здружение на професорите по француски јазик на РМ, 29.9.2012г., Скопје) и обука за користење на прирачникот *MINI (Mots et Images Numérisés en interaction)*, во организација на CREFECO (Регионален франкофонски центар за Централна и Југоисточна Европа, 10.12.2012г.) следела до крајот на истата година. Модулот Предавање француски јазик преку каналот TV5 Monde го следела во рамките на

Летната школа за професори по француски јазик (Францускиот институт, јули 2013г., Струга). Учествовала на Летната школа за преведувачи во организација на INALCO (Париз, Франција, 30.6-11.7.2015 г.). Обуката под наслов Експертиза за осмислување на јазичен курс по француски јазик за професионални цели (право, економија и медицина) ја следела во кооргинација на Стопанската и индустриска комора на Париз, Францускиот институт во Скопје и Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Скопје, 1-12.7.2023 г.). Учествовала на работилница под наслов Користење на CLARIN.SI, корпус за јазични истражувања (CLARIN-SI-словенечка истражувачка инфраструктура за јазични ресурси и јазични технологии, 4.6.2024 г.)

Во периодот од 2014 г. до 2021 г. м-р Милена Недевска работела во меѓународни компании (Еуроансер, Телеперформанс) остварувајќи писмен и устен контакт со клиенти во доменот на корисничката поддршка, секојдневно практикувајќи го францускиот јазик (проекти, стручни преводи, евалуации, обуки, усна и писмена комуникација). Кандидатката активно се служи со францускиот и со англискиот јазик, а има добри познавања и на шпанскиот и италијанскиот јазик.

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

М-р Милена Недевска го започнала своето работно искуство во наставно-образовната дејност веднаш по дипломирањето, најнапред како професор по француски јазик во приватна франкофонска градинка „Др. Жудит и Жозеф“ (подоцна Градинка „Црвенкапа“), во периодот од 30.9.2010 до 29.6.2015 година, а потоа и во приватното француско училиште „Ma petite école“ во Скопје (31.8.2015-31.8.2016 г.).

Во академската 2020/2021 била ангажирана на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје како стручњак од практиката за вежби по предметите Преведување од француски на македонски јазик и обратно 1 и 2 и Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 1 и 2, под менторство на предметниот наставник д-р Ирина Бабамова. Од академската 2021/2022 година, кандидатката е вработена на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје како лектор по француски јазик. Одржува настава и вежби за студентите од Катедрата за романски јазици и книжевности и за студентите од Катедрата за преведување и толкување, по предметите Современ француски јазик 1 и 2, Француски јазик (Б) 1 и 2 и Француски јазик (В) 1, 2, 3 и 4, Француски јазик 1, 2, 3 и 4, Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 1 и 2, Преведување од француски јазик (Б) на македонски јазик 1 и 2, Преведување од француски јазик (В) на македонски јазик 1 и 2.

М-р Милена Недевска активно учествува во наставно-образовните активности организирани од Катедрата за романски јазици и книжевности (види Образец 2 кон Извештајот за избор на кандидатката).

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

М-р Милена Недевска е автор на магистерски труд под наслов Францускиот глагол *prendre* и неговите еквиваленти во македонскиот јазик, со кој покажа дека е одлично подготвен кандидат, способен успешно да одговори на поставената цел. Таа е автор на излагање под наслов „Stage de didactique du FLE“ (Обука по дидактика на францускиот како странски јазик), објавено во зборникот Францускиот јазик и литература во образовниот систем на Република Македонија: состојби и перспективи (Научен собир со истоветен наслов, организиран од Здружението на професорите по француски јазик на РМ и Катедрата за романски јазици и книжевности при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, 2010 г.).

Кандидатката била дел од научноистражувачкиот тим кој во текот на 2024 година го спровел проектот под наслов Електронска база на усни продукции од македонски говорители на францускиот јазик – ФРАНКОРАЛ, поддржан од Ректоратот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. На меѓународниот научен собир под наслов Втори романистичко-

балканистички средби (во чест на 100-годишнината од раѓањето на Божидар Настев), одржан на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (2024 г.), учествувала со две излагања: едно групно, со тимот истражувачи од научноистражувачкиот проект ФРАНКОРАЛ, под наслов Методологија за креирање на ФРАНКОРАЛ (база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик), и едно индивидуално, под наслов Грешките во употребата на простите француски предлози (анализа на усните продукции од базата ФРАНКОРАЛ). Во текот на 2024 и 2025 година, таа е дел и од истражувачкиот тим на меѓународниот проект Франкофонските јазични и книжевни истражувања во четири универзитети од Централна и Источна Европа од 2010 до 2025 г. (со библиографија) – БИБЛИЛИТЕФРА, чијшто носител е Универзитетот во Љубљана. Во рамките на овој проект, таа подготвила излагање под наслов *Le défi de prendre la parole en français pour contribuer à la recherche scientifique : perspectives croisées des chercheurs et des participants dans le projet FRANCORAL mené à l'Université « Sts. Cyrille et Méthode » à Skopje*, презентирано со учество на Студискиот ден во рамките на проектот БИБЛИЛИТЕФРА, на Универзитетот во Љубљана.

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

М-р Недевска учествува како автор и во проектот под наслов Книжевници, книжевни преведувачи и проучувачи на јазикот и книжевноста од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (Том 2) како авторка на одредницата за Калиопа Петрушевска (во печат). Се занимава и со преведување на дела од француски автори и наведува две книги преведени од француски на македонски јазик : *Поле од портокали* од Лари Трембле и *Биографија на гладот* од Амели Нотомб. Активен член е на МАТА (Здружение на преведувачи на Република Македонија) и на Здружението на професорите по француски јазик во Република Македонија каде што учествува како член на комисија на државните натпревари, а од 2023 до 2025 г. за извршувала функцијата секретар. Таа редовно учествува и во активностите организирани од Катедрата за романски јазици и книжевности (Денови на франкофонијата), како и во бројни активности за промовирање на францускиот јазик во соработка со средните училишта во Македонија. Кандидатката била секретар на Организацискиот одбор на Меѓународниот научен собир под наслов „Втори романистичко-балканистички средби (во чест на 100-годишнината од раѓањето на Божидар Настев)“, а од 7.3.2025 г. именувана е за раководител на Центарот за кариера и поддршка на алумни на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. (види Образец 2 кон Извештајот за избор на кандидатката).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на м-р Милена Недевска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката, Комисијата заклучи дека м-р Милена Недевска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во наставно-стручното звање виш лектор во наставно-научната област 6.02.01.11 француски јазик. Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, м-р Милена Недевска да биде избрана наставно-стручното звање виш лектор во наставно-научната област 6.02.01.11 француски јазик.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Маргарита Велевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Мира Трајкова, член, с.р.

Проф. д-р Ирина Бабамова, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Милена Веле Недевска

(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: француски јазик

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ ЛЕКТОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Завршени втор циклус академски студии	да
2	Стегнат назив – магистер по филолошки науки, во областа Наука за јазик Назив на научната област: Наука за јазик – Романистика	да
3	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус, за секој циклус посебно* Просечен успех на прв циклус: 9,62. Просечен успех на втор циклус: 9,80.	да
4	Наставно и стручно искуство во областа во која се избира (да се наведе наставното и стручното искуство во полето во кое се избира) Стручњак од практиката за одржување вежби (0+2) по предметите Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 1 и 2 и Преведување од француски на македонски јазик 1 и 2 во академската 2020/2021 година (Договори бр. 08-1804/1 од 21.12.2020 г. и 08-686/1 од 22.4.2021 г.) Лектор по француски јазик во наставно-научната област (64006) Романистика (Одлука за избор во лектор по француски јазик бр.04-1176/37 (19.11.2021 г.) донесена на ННС од 17.11.2021 г. и Решение бр.04-1176/51 од 29.11.2021 г.)	да
5	Претходен избор за лектор на високообразовна установа, датум и број на Билтен: Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Број 1243 од 15.8.2021 г.	да
6	Има објавено научни и стручни трудови во областа во која се избира. (да се наведат научните и стручните трудови и каде се објавени) Недевска, Милена, Францускиот глагол prendre и неговите еквиваленти во македонскиот јазик, магистерски труд (необјавен), Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, 2016.	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Kasaposka-Chadlovska, M., Nedevska, M., Kuzmanoska, A., Mickoski, N., Gerazov, B. „Méthodologie pour la constitution de FRANCORAL (base de productions orales d'apprenants macédoniens de la langue française“, Deuxième édition du Colloque international Études romanes et balkaniques (en l'honneur du centenaire de la naissance de Božidar Nastev), les 12 et 13 décembre 2024, Faculté de philologie „Blaže Koneski“ – Skopje, Université „Sts Cyrille et Méthode“ de Skopje (во печат). Nedevska, M., „Les erreurs dans l'usage des prépositions françaises simples (analyse des productions orales de la base FRANCORAL)“, Deuxième édition du Colloque international Études romanes et balkaniques (en l'honneur du centenaire de la naissance de Božidar Nastev), les 12 et 13 décembre 2024, Faculté de philologie „Blaže Koneski“ – Skopje, Université „Sts Cyrille et Méthode“ de Skopje (во печат). Nedevska M, „Le défi de prendre la parole en français pour contribuer à la recherche scientifique : perspectives croisées des chercheurs et des participants dans le projet FRANCORAL mené à l'Université „Sts. Cyrille et Méthode“ à Skopje, La recherche linguistique et littéraire francophone dans quatre universités de l'ECO de 2010 au 2025 (avec Bibliographie)-BIBLILITEFRA (de 2 à 4 avril 2025), Université de Ljubljana (во печат).	

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

Членови на Комисијата

Проф. д-р Маргарита Велевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Мира Трајкова, член, с.р.

Проф. д-р Ирина Бабамова, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Милена Веле Недевска

(име, татково име и презиме)

Институција: Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: 6.02.01.11 француски јазик

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување настава од прв циклус студии	32,4
	Зимски семестар 2022/2023 Современ француски јазик1 + Француски јазик (Б) 1 (0+4) $4 \times 15 \times 0,03 = 1,8$ Француски јазик (В)1+ Француски јазик 1 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Француски јазик (В)3+ Француски јазик 3 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 1 (вежби) (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Преведување од јазик (Б) на македонски јазик 1 + Преведување од јазик (В) на македонски јазик 1 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$	5,4
	Летен семестар 2022/2023 Современ француски јазик 2 + Француски јазик (Б) 2 (0+4) $4 \times 15 \times 0,03 = 1,8$ Француски јазик (В)2+ Француски јазик 2 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Француски јазик (В)4+ Француски јазик 4 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 2 (вежби) (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Преведување од јазик (Б) на македонски јазик 1 + Преведување од јазик (В) на македонски јазик 2 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$	5,4
	Зимски семестар 2023/2024 Современ француски јазик1 + Француски јазик (Б) 1 (0+4) $4 \times 15 \times 0,03 = 1,8$ Француски јазик (В)1+ Француски јазик 1 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Француски јазик (В)3+ Француски јазик 3 (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 1 (вежби) (0+2) $2 \times 15 \times 0,03 = 0,9$ Преведување од јазик (Б) на македонски јазик 1 + Преведување од јазик (В) на македонски јазик 1 (0+2)	5,4

	2 x 15 x 0,03 = 0,9	
	Летен семестар 2023/2024 Современ француски јазик 2 + Француски јазик (Б) 2 (0+4) 4 x 15 x 0,03 = 1,8 Француски јазик (В)2+ Француски јазик 2 (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9 Француски јазик (В)4+ Француски јазик 4 (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9 Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 2 (вежби) (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9 Преведување од јазик (Б) на македонски јазик 1 + Преведување од јазик (В) на македонски јазик 2 (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9	5,4
	Зимски семестар 2024/2025 Современ француски јазик 1 (КРЈК+ ПСЈ) и Француски јазик (Б)1 (Пит) (0+6) 6 x 15 x 0,03 = 0,9 Француски јазик (В)3 (Пит) + Француски јазик 3 (изборен) (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9 Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 1 (вежби) (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9 Преведување од јазик (Б) на македонски јазик 1 + Преведување од јазик (В) на македонски јазик 1(0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9	5,4
	Летен семестар 2024/2025 Современ француски јазик 2 (КРЈК+ ПСЈ) и Француски јазик (Б)2 (Пит) (0+6) 6 x 15 x 0,03 = 2,7 Француски јазик (В)4 (Пит) + Француски јазик 4 (изборен) (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9 Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 2 (вежби) (0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9 Преведување од јазик (Б) на македонски јазик 2 + Преведување од јазик (В) на македонски јазик 2(0+2) 2 x 15 x 0,03 = 0,9	5,4
2.	Консултации со студенти	0,2
	Академска година 2022/2023 (60 студенти) Академска година 2023/2024 (30 студенти) Академска година 2024/2025 (20 студенти)	
3.	Настава во школи и работилници	39
	- раководител работилницата „Училиштен прибор“ на француски јазик, реализирана од студентот Филип Николоски во ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп Раководител 16 x 1,5=24 Предавање на тема Варијанти на францускиот јазик во франкофонски контекст во рамки на манифестацијата Денови на франкофонијата 2023г. (10.3.2023 г.)	

	Соучесник во организацијата на настанот Усовршување на францускиот јазик преку друштвени игри во рамки на манифестацијата Денови на франкофонијата 2023 г. (23.3.2023 г.) Соучесник во организацијата на настанот „Петанк“ + Франкофонски пикник“ во рамки на манифестацијата Денови на франкофонијата 2023 г. (25.3.2023 г.) Модератор на ателје за конверзација по повод Светскиот ден на професорите по француски јазик на тема Le harcèlement envers les professeurs во рамките на проектот Langues en dialogue 2023, Parlons-en ! Renforcer la conversation verbale dan l’enseignement/apprentissage pour améliorer la maitrise du français (ООУ „Димитар Миладинов“ во Скопје, 17.11.2023 г.) Подготовка и менторирање на работилница под наслов „Училиштен прибор“, со учество на Филип Николоски, студент на КРЈК при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ (ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп, 1.2.2024 г.) Соучесник во организирање на презентацијата на активностите на меѓународниот е-твининг проект под наслов Al-lympics: Bridging Sportsmanship and Digital во рамки на манифестацијата Денови на франкофонијата 2024г. (7.3.2024 г.) Подготовка и менторирање на студентите за Натпреварот по изразно читање во организација на Францускиот институт во Скопје (16.3.2024 г.) Соучесник во организирање и координатор на Минифестивалот на француски краткометражни филмови во рамките на Денови на франкофонијата 2024г. (19.3.2024 г.) работилницата „Училиштен прибор“ на француски јазик, реализирана од студентот Филип Николоски во ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп работилницата „Училиштен прибор“ на француски јазик, реализирана од студентот Филип Николоски во ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп работилницата „Училиштен прибор“ на француски јазик, реализирана од студентот Филип Николоски во ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп работилницата „Училиштен прибор“ на француски јазик, реализирана од студентот Филип Николоски во ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп работилницата „Училиштен прибор“ на француски јазик, реализирана од студентот Филип Николоски во ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп Обучувач за Француски јазик во струка за студенти од Медицинскиот факултет во организација на Франкофонскиот центар за вработливост на УАФ при УКИМ (Скопје, 30.10-12.11.2024 г.)	

	Обучувач за Remise à niveau 1 во организација на Франкофонскиот центар за вработливост на УАФ при УКИМ, (зимски семестар на академската 2024/2025 г.) Обучувач за Remise à niveau 2 во организација на Франкофонскиот центар за вработливост на УАФ при УКИМ, (летен семестар на академската 2024/2025 г.) Подготовка и менторирање на студенти за Натпреварот по изразно читање 2025 г. во организација на Францускиот институт во Скопје (15.3.2025 г.) Соучесник во организирање и координатор на Фестивалот на франкофонски краткотражни филмови во рамките на Денови на франкофонијата 2024г. (13.3.2025 г.) Презентација на меѓународниот проект Франкофонските јазични и книжевни истражувања во четири универзитети од Централна и Источна Европа од 2010 до 2025 г. (со Библиографија) – БИБЛИЛИТЕФРА (онлајн-настан одржан на 20.3.2025 г.) Презентација на научноистражувачкиот проект Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик (ФРАНКОРАЛ) (соучество на д-р Милена Касапоска-Чадловска, м-р Милена Недевска, м-р Анита Кузманоска, д-р Николче Мицкоски и д-р Бранислав Геразов, Скопје, 26.3.2025 г.) во рамките на Денови на франкофонија, 2025 г. Соучесник во организирање на работилница за транскрибирање усни продукции наменета за студентите, во рамките на Денови на франкофонија, 2025 г. (26.3.2025 г.) Учесник 15 x 1=15 Филмски клуб и дискусија, настан организиран од Факултетското студентско собрание на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (13.10.2023 г.) Вебинар Favoriser l’oral et l’interaction en cours de FLE avec Inspire ! во организација на Hachette FLE (27.10.2022 г.) Вебинар Focus sur la progression « en spirale » ; pour un apprentissage de la grammaire au service de la communication во организација на Hachette FLE (16.1.2023 г.) Вебинар Les incroyables histoires de la grammaire! во организација на CLE International (21.2.2023 г.)	

	Вебинар Comment développer la compréhension et l'expression orale des apprenants en milieu professionnel francophone во организација на Hachette FLE (9.3.2023 г.) Учесник на работилницата за книжевно преведување од француски на македонски јазик под нслов Преведување извадоци од романот „La Clé sur la porte“ од Мари Кардинал, во организација на проф. д-р Ирина Бабамова и м-р Анита Кузманоска (24.3.2023 г.) Експертиза за осмислување јазичен курс по француски јазик за професионални цели, реализирана од јазичен експерт од Стопанската комора во Париз (јули 2023 г.) Учесник на дисеминација на обуката Digitalisation pour l'apprentissage multilingue, реализирана од доц. д-р Милена Касапоска-Чадловска и проф. д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска (26.3.2024 г.) Учесник на работилницата за пишување хаику-поезија реализирана од проф. д-р Владимир Мартиновски во рамките на Денови на франкофонијата (29.3.2024 г.) Вебинар Quand lire rime avec plaisir" организиран од Clé international (15.4.2024 г.) Вебинар "Placer l'apprenant au coeur d'un environnement social et culturel pour le motiver et favoriser son apprentissage организиран од Hachette FLE (13.5.2024 г.) Вебинар Parlons-en ! Renforcer la conversation verbale dans l'enseignement-apprentissage pour améliorer la maîtrise du français во организација на регионалниот центар CREFECO (29.05.2024 г.) Учесник во работилницата CLASS-LA Express за употребата на македонскиот корпус classla.web.mk во организација на CLARIN.SI, истражувачка инфраструктура за јазични ресурси и јазични технологии, одржана на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (предавач: Јелена Паризоска од Универзитетот во Загреб, 4.6.2024 г.) Онлајн-обука Enseigner le français langue étrangère aujourd'hui во организација на CAVILAM - Alliance française de Vichy (септември 2024 г.) Вебинар Intégrer l'IA en classe de FLE во организација на Francophonie (5.12.2024 г.)	
4.	Подготовка на нов предмет -предавања Француски јазик во струка за медицинари (1) -вежби Контрастивна граматика на францускиот и македонскиот јазик 1 и 2 (2*0,5)	4,5

	Преведување од француски на македонски јазик 1 и 2 (2*0,5) Француски јазик во струка за медицинари (0,5) Remise à niveau 1 и 2 (2*0,5)	
5.	Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа 6*0,1 член на Комисија за одбрана и оцена на дипломската работа со наслов „Компаративната анализа на ликовите Рокантен во Тегобност на Сартр и Мерсо во Странецот на Ками“ од кандидатката Александра Давидовиќ О Нил член на Комисија за одбрана и оцена на дипломската работа со наслов „Совладување предизвици при книжевното преведување преку преведување извадоци од делото Коските на девојките (Les os des filles) од Лин Папен од француски на македонски јазик“ од кандидатката Рената Јаневска член на Комисија за одбрана и оцена на дипломската работа со наслов „Гастрономскиот туризам во Баскија“ од кандидатката Мирјана Нестороска член на Комисија за одбрана и оцена на дипломската работа со наслов „Вештачката интелигенција во законската регулатива- предизвици при преведувањето од француски на македонски јазик“ од кандидатката Марија Младеновиќ член на Комисија за одбрана и оцена на дипломската работа со наслов „Колонијалната политика на белгиската монархија во времето на владеењето на кралот Леополд II“ од кандидатката Доротеа Танчевска член на Комисија за одбрана и оцена на дипломската работа со наслов „Улогата на волонтерството и филантропијата во градењето на едно одржливо, достапно и инклузивно општество“ од кандидатот Давид Стоилковски	0,6
6	Пакет материјали за одреден предмет 8*1 Современ француски јазик 1 и 2 (2x1) Француски јазик 1-4 (4x1) Француски јазик во струка за медицинари (1) Часови по конверзација за подобрување на нивото на познавање на францускиот јазик Remise à niveau 2 (1)	8
	Вкупно	84,7

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. Број	Назив на активност:	Поени
1.	Учесник во национален научен проект	
	Учесник во научноистражувачкиот проект „Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик- ФРАНКОРАЛ“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, УКИМ (2023/2024 г.)	3

2.	Учесник во меѓународен научен проект Учесник во меѓународниот научноистражувачки проект „La recherche linguistique et littérature francophone dans quatre universités de l’ECO de 2010 au 2025 (avec Bibliographie) – BIBLILITEFRA (“Франкофонските јазични и книжевни истражувања на четири универзитети во Централна и Источна Европа од 2010 до 2025 – со библиографија – БИБЛИЛИТЕФРА”). Носител на проектот: Универзитет во Љубљана (Република Словенија)	5
3.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји Kasaposka-Chadlovskа, M., Nedevska, M., Kuzmanoska, A., Mickoski, N., Gerazov, B. „Méthodologie pour la constitution de FRANCORAL (base de productions orales d'apprenants macédoniens de la langue française“, Deuxième édition du Colloque international Études romanes et balkaniques (en l’honneur du centenaire de la naissance de Božidar Nastev), les 12 et 13 décembre 2024, Faculté de philologie „Blaže Koneski“ – Skopje, Université „Sts Cyrille et Méthode“ de Skopje (во печат) (3) Nedevska, M., „Les erreurs dans l’usage des prépositions françaises simples (analyse des productions orales de la base FRANCORAL)“, Deuxième édition du Colloque international Études romanes et balkaniques (en l’honneur du centenaire de la naissance de Božidar Nastev), les 12 et 13 décembre 2024, Faculté de philologie „Blaže Koneski“ – Skopje, Université „Sts Cyrille et Méthode“ de Skopje (во печат). (5)	8
4.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/ стручен собир каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји Nedevska M, „Le défi de prendre la parole en français pour contribuer à la recherche scientifique : perspectives croisées des chercheurs et des participants dans le projet FRANCORAL mené à l’Université „Sts. Cyrille et Méthode“ à Skopje, La recherche linguistique et littéraire francophone dans quatre universités de l’ECO de 2010 au 2025 (avec Bibliographie)- BIBLILITEFRA (de 2 à 4 avril 2025), Université de Ljubljana (во печат).	3
5.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество 2x2 Kasaposka-Chadlovskа, M., Nedevska, M., Kuzmanoska, A., Mickoski, N., Gerazov, B. „Méthodologie pour la constitution de FRANCORAL (base de productions orales d'apprenants macédoniens de la langue française“, Deuxième édition du Colloque international Études romanes et balkaniques (en l’honneur du centenaire de la naissance de Božidar Nastev), les 12 et 13 décembre 2024, Faculté de philologie „Blaže Koneski“ – Skopje, Université „Sts Cyrille et Méthode“ de Skopje Nedevska, M., „Les erreurs dans l’usage des prépositions françaises simples (analyse des productions orales de la base FRANCORAL)“, Deuxième édition	4

	du Colloque international Études romanes et balkaniques (en l'honneur du centenaire de la naissance de Božidar Nastev), les 12 et 13 décembre 2024, Faculté de philologie „Blaže Koneski“ – Skopje, Université „Sts Cyrille et Méthode“ de Skopje	
6.	Учество на научен/стручен собир со реферат -усна презентација Учество на Студиски ден во рамките на проектот БИБЛИЛИТЕФРА, Универзитет во Љубљана, 2-4 април 2025) со излагањето Le défi de prendre la parole en français pour contribuer à la recherche scientifique : perspectives croisées des chercheurs et des participants dans le projet FRANCORAL mené à l'Université « Sts. Cyrille et Méthode » à Skopje	1
	Вкупно	24

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активностa:	Поени
1.	Речник, стручна енциклопедија, поимник Коавтор Авторка на одредницата за Калиопа Петрушевска во вториот том од проектот „Книжевници, книжевни преведувачи и проучувачи на јазикот и книжевноста од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ (во печат)	3
2.	Учество во промотивни активности на факултетот/институтот 3x0.5 Промоција на студиската програма по Француски јазик и книжевност во средните училишта во Скопје (април-мај 2023 г.) Промоција на студиската програма по Француски јазик и книжевност во средните училишта во Скопје (април, мај 2024 г.) Координатор за креирање промотивен видео-материјал за студиите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“- Скопје, промовиран на социјалните мрежи (април-мај 2025 г.)	1,5
3.	Учество во работата на комисији за државни натпревари 4x1 Учество во комисија на Државниот натпревар по француски јазик - Олимпијади 2023г. (8.4.2023 г.) Учество во комисија на Државниот натпревар по француски јазик - Олимпијади 2024г. (30.3.2024 г.) Учество во комисија на државниот натпревар по француски јазик - Dis-moi dix mots 2025г. (11.4.2025 г.) Учество во комисија на државниот натпревар по француски јазик - Олимпијади 2025г. (11.4.2025 г.)	4
4.	Член на меѓународна жири-комисија Член на меѓународната жири-комисија за натпреварот Француска шансона 2024 г. во организација на Здружението на професори по француски јазик на Република Македонија и на Фондацијата Бел Идеал (13.4.2024 г.)	2
Дејности од поширок интерес		

1.	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир 2x0,5 Член на Организациски одбор на 7. Издание на Деновите на Франкофонијата 2024 г. на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје (Одлука бр.08-375/7 од 27.2.2024 г.) Член на Организациски одбор на 8. Издание на Деновите на Франкофонијата 2025 г. на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје (Одлука бр. 08-375/3 од 23.12.2024 г.)	1
2.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир 2x1 Член на Редакциски одбор за печатење на Зборникот на трудови од Меѓународниот научен собир „Филолошки промислувања во француски и франкофонски контекст“ (Одлука 12-2227/2 од 17.11.2022 г.) Член (секретар) на Организациски одбор на Меѓународниот научен собир „Втори романистичко-балканистички средби (во чест на 100-годишнината од раѓањето на Божидар Настев)“ (Одлука број 08-684/5 од 23.4.2024 г.)	2
3.	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект Соработник Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик – ФРАНКОРАЛ (Одлука број 09-1850/5 од 17.11.2023 г.)	0,5
4.	Раководител на внатрешна организациона единица Раководител на Центарот за кариера и поддршка на алумни на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“-Скопје (Одлука бр. 10-440/3 од 7.3.2025 г.)	3
5.	Член на факултетска комисија 3 x 0,5 Член на Комисија за попис на библиотечен фонд со состојба на 31.12. 2022 г. (Одлука бр. 05-2419/1 од 13.12.2022 г.) Член на комисија за спроведување избори за претседател и членови на Факултетското студентско собрание 2024 г. (Одлука бр. 25-103/12 од 16.1.2024 г.) Член на комисија за спроведување избори за претседател и членови на Факултетското студентско собрание 2025г. (Одлуки со броеви 25-328/1 од 4.2.2025 г., 25-328/16 од 25.2.2025 г. и 25-328/20 од 25.3.2025 г.)	1,5
6.	Член на Управен одбор на здружение поврзано со струката Секретар на Здружението на професорите по француски јазик на Република Македонија во периодот од 2023 до 2025 г.	0,3
	Вкупно	18,8

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	84,7
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	24
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	18,8
Вкупно	127,5

Членови на Комисијата

Проф. д-р Маргарита Велевска, претседател, с.р.

Проф. д-р Мира Трајкова, член, с.р.

Проф. д-р Ирина Бабамова, член, с.р.

ПРЕГЛЕД ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ, „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“ 2025

1. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Ивона Герасимовска	„Меѓујазичната медијација во почетната настава по германски како странски јазик за млади изучувачи“,	Interlinguistic Mediation in Teaching and Learning German as a Foreign Language for Young Beginners“	проф. д-р Емина Авдиќ	23.5.2025 10-733/6

Прилог бр. 2

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО
НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО ВО
ИНСТИТУТОТ ЗА ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА
СЕЙЗМОЛОГИЈА (УКИМ – ИЗИИС) ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Институт за земјотресно инженерство и инженерска сейсмологија, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Лаж“ на 23 мај 2025 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област земјотресно инженерство, и врз основа на Одлуката на Научниот совет, бр. 09-1081/1, донесена на 21.5.2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, претседател, проф. д-р Игор Ѓорѓиев, член и проф. д-р Драги Дојчиновски, член, професор во пензија на УКИМ – ИЗИИС, Скопје.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во научната област земјотресно инженерство, во предвидениот рок се пријави кандидатката д-р Марта Стојмановска, вработена во Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сейсмологија како вонреден професор.

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката вонр. проф. д-р Марта Стојмановска е родена на 12.4.1974 година, во Скопје. Основно и средно образование завршила во Скопје. Средното образование го завршила во 1993 година во гимназијата „Никола Карев“ во Скопје, природно-математичка насока, а образованието го продолжила на Градежниот факултет во Скопје на конструктивната насока. Дипломирала во 2001 година на Катедрата за теорија на конструкции со оценка 10, со назив на дипломската работа: „Динамичка анализа на машинска хала-брана Козјак“ кај проф. Станислав Миловановиќ.

По препорака на менторот, во февруари 2002 година, се запишала на меѓународните постдипломските студии во областа на земјотресното инженерство при Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сейсмологија на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како стипендист на Германската агенција за академска размена (DAAD). Во мај 2007 година го одбрала магистерскиот труд со наслов „Експериментално и аналитичко истражување на масивни дрвени панели изложени на латерални товари“, под менторство на проф. д-р Виктор Христовски.

Докторска дисертација пријавила на 1.9.2009 година на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сейсмологија. Дисертацијата на тема: „Експериментално и аналитичко истражување на динамичкиот одговор на дрвени конструкции составени од вкрстено-ламелирани дрвени панели“ ја одбрала на 10.6.2015 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Лидија Крстевска (претседател), проф. д-р Виктор Христовски (ментор и член), проф. д-р Виолета Мирчевска (член), проф. д-р Владо Мицов (член) и проф. д-р Кирил Граматиков (член). Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област земјотресно инженерство.

Во ноември 2015 година е избрана во звањето доцент на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сейсмологија, во областа земјотресно инженерство.

Добитник е на Признание за најдобро научно достигнување за 2015 година за изработената докторска дисертација, доделена од Друштвото на градежни конструктори на Македонија.

Била партиципant и организатор во повеќе семинари и работилници за основните училишта за подигнување на јавната свест за заштита од земјотреси. Учесник е, исто така, во постземјотресни мисии за брза проценка на конструкциите. Д-р Стојмановска е рецензент на проекти во фондот на иновации во рамките на различни повици.

Од октомври 2021 година ја извршува и функцијата раководител на Одделот за природен и технолошки hazard и екологија при ИЗИИС.

Член е на: Македонската асоцијација за земјотресно инженерство (МАЕЕ) и Европската асоцијација за земјотресно инженерство (ЕАЕЕ). Кандидатката активно учествува и во работата на Институтот за стандардизација на Република Македонија (ИСРМ), и тоа како член во работни групи: ИСРМ ТК30 РГ5, и ИСРМ ТК40 РГ5.

Во моментот е вонреден професор на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1218 од 1.7.2020 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен бр. 1110 (доцент) и Билтен бр. 1218 (вонреден професор), како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2 НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ – ИЗИИС, кандидатката д-р Марта Стојмановска активно учествува во изведувањето на наставата, вежбите и лабораториските вежби на постдипломски студии на студиските програми: Земјотресно инженерство и Конструктивно инженерство и асеизмичко проектирање. Во наставниот процес, кандидатката користи современ интерактивен пристап, пренесувајќи ги најновите сознанија од областа на земјотресното инженерство. Во овој период, кандидатката редовно одржува консултации со студентите на магистерските и докторските студии на УКИМ – ИЗИИС.

На редовните постдипломски студии од 2019 до 2025 година, кандидатката д-р Марта Стојмановска вклучена е во предметите: Инженерска сеизмологија, Основи на земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија и Дрвени конструкции.

Кандидатката учествува во организација и реализација на повеќе работилници со цел градење на јавната свест во доменот на заштита и превенција од земјотреси. Исто така, учествува и во реализацијата на една повеќенеделна напредна обука за инженери од праксата (Shakeit-Up) во коорганизација со Метрополитен универзитетот од Тирана, Албанија и една еднонеделна Летна школа за студенти по архитектура од Универзитетот Bahcesehir од Истанбул, Турција.

Била член на Универзитетскиот сенат во периодот од јуни 2020 до октомври 2021 година.

Д-р Стојмановска учествувала како член во комисија за оцена и одбрана на 1 магистерски труд и на 1 докторска дисертација.

Кандидатката д-р Стојмановска е член на комисија за изработка на документацијата за акредитација на студиските програми на втор циклус студии на ИЗИИС, како и член на Научниот колегиум на ИЗИИС.

Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов: „Инженерска сеизмологија“, за кој е потврдена објава во Билтенот на УКИМ, Скопје, бр. 1331 од 1.6.2025.

Во Образецот 2, кој е составен дел на овој извештај, наведени се сите активности во наставно-образовната дејност.

Научноистражувачка дејност

Во рамки на активностите на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ – ИЗИИС), во периодот од 2019 година до денес, кандидатката д-р Марта Стојмановска има учествувано во повеќе научноистражувачки проекти. Нејзиното професионално и креативно ангажирање значително придонесуваат за навремена и квалитетна реализација на истражувачките активности во рамки на научните проекти, како и за ефикасна подготовка на соодветните извештаи, со јасна и концизна презентација на резултатите и заклучоците.

Кандидатката д-р Марта Стојмановска се јавува како автор и/или коавтор на бројни трудови објавени во научни списанија и домашни и меѓународни конференции, симпозиуми, семинари и работилници од областа на земјотресното инженерство и инженерската сеизмологија.

Д-р Марта Стојмановска била раководител на 1 интерен истражувачки проект и учествувала како член во 4 научни меѓународни проекти.

Во Образецот 2, кој е составен дел на овој извештај, наведени се сите активности од областа на научноистражувачката дејност.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Марта Стојмановска е активно вклучена во стручно-апликативната работа на ИЗИИС, како и во работата на стручни комисии и работни групи при изработка на мислења за проектиран и изведбен степен за механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита на градбите во РС Македонија, повеќе од 300 во периодот 2020 – 2025, како и била директен учесник во реализација на апликативни проекти презентирани во над 40 технички извештаи. Член била на организациониот одбор на Летната школа за студенти по архитектура од Универзитетот Bahcesehir од Истанбул, Турција.

Кандидатката учествувала во уредувачкиот одбор за издавање на монографија во чест 55-годишниот јубилеј на ИЗИИС во 2020 година, како и монографија во чест на одбележување на 60-годишнината од катастрофалниот земјотрес во Скопје, 1963 година, под мото „ИЗИИС за Скопје“ во 2023.

Во изборниот период, д-р Марта Стојмановска учествувала во изготвување и пријавување на повеќе научни, стручно-апликативни проекти на МОН, како и интернационални истражувачки проекти.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Марта Стојмановска доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на постдипломските и докторските студии кои ги организира Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија во Скопје.

Во Образецот 2, кој е составен дел на овој извештај, наведени се сите активности од областа на стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Марта Стојмановска. Нејзините високи професионални и етички квалитети, изградениот капацитет за квалитетно и креативно реализирање на наставно-образовната и научноистражувачката работа во доменот на земјотресното инженерство, како и позитивниот, посветен и одговорен пристап при реализација на стручно-апликативните дејности се одлики кои Комисијата со особено задоволство сака да ги истакне.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од изборот во звањето доцент до денес, Комисијата заклучи дека д-р Марта Стојмановска ги поседува потребните научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни звања на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област земјотресно инженерство.

Според гореизнесеното, Комисијата има посебна чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на ИЗИИС при УКИМ, Скопје, д-р Марта Стојмановска да биде избрана во звањето **редовен професор во научната област земјотресно инженерство.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, претседател, с.р.

Проф. д-р Игор Ѓорѓиев, член, с.р.

Проф. д-р Драги Дојчиновски, член, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марта Драган Стојмановска

Институција: Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, УКИМ – ИЗИИС

Научна област: Земјотресно инженерство

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР/ НАУЧНО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОВЕТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,03. Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,09.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: земјотресно инженерство; поле: градежништво; подрачје. инженерство и технологија.	ДА
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование Назив на научното списание: Natural hazards 2. Назив на електронската база на списанија: Web of Science, EBSCO, Scopus 3. Наслов на трудот: Enhancing earthquake disaster risk assessment: insights from pandemic circumstances, case studies, and lessons learned 4. Година на објава: 2024	ДА
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови Kitanovski, T., Dojcinovski, D., Sheshov, V., Stojmanovska, M., Bojadzieva, J., Edip, K., & Ivanovski, D. (2024). Defining seismic parameters for an essential electric power facility. Facta universitatis-series: Architecture and Civil Engineering, 22(1), 45-54.	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
3.3	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД Sheshov, V., Apostolska, R., Salic, R., Vitanova, M., Bojadzieva, J., Edip, K., Stojmanovska, M.... & Baballëku, M. (2023, June). Multi-hazard Risk Assessment of Basic Services and Transport Infrastructure in RN Macedonia, Greece and Albania Cross-Border Region–CRISIS Project. In International Symposium of the International Federation for Structural Concrete (pp. 1754-1764). Cham: Springer Nature Switzerland.	ДА
3.4	[1] Šešov, V., Apostolska, R., Makreska, R. Š., Bojadžieva, J., Vitanova, M., Edip, K., ... & Baballëku, M. (2024, June). Seismic Resilience Through European Research Networking-Crisis Project. In <i>International Conference on Contemporary Theory and Practice in Construction</i> (Vol. 16, No. 1, pp. 47-54). University of Banja Luka, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy. [2] Julijana Bojadžieva, Vlatko Sheshov, Kemal Edip, Radmila Shalic, Marta Stojmanovska, Roberta Apostolska, Stavroula Fotopoulou, Dimitris Pitilakis, Neritan Shkodrani, Markel Babaleku, Francesca Bozzoni, Antonella di Meo, (2022). Harmonized approach for mapping the earthquake-induced landslide hazard at the cross-border region between North Macedonia, Greece and Albania, 5th Resylab, Regional Symposium on landslides, organized by ICL. [3] Vlatko Sesov, Barbara Borzi, Roberta Apostolska, Dimitrios Pitilakis, Stevko Stefanoski, Neritan Shkodrani, Julijana Bojadžieva, Marija Vitanova, Radmila Salic, Aleksandra Bogdanovic, Marta Stojmanovska, Elisa Zuccolo, Francesca Bozzoni, Evi Riga, Stavroula Fotopoulou, Christos Petridis, Markel Baballëku and Kemal Edip, Seismic resilience through cross-border cooperation and European research networking - CRISIS project, 3ECEES-Third European Conference on Earthquake Engineering and engineering Seismology, 04-09 Sept.2022 Bucharest, Romania [4] Irena Gjorgjeska, Vlatko Sesov, Marta Stojmanovska, Julijana Bojadžieva, Dragi Dojchinovski, Kemal Edip and Marina Poposka, Multi-method approach for seismic site characterization, 3ECEES-Third European Conference on Earthquake Engineering and engineering Seismology, 04-09 Sept.2022 Bucharest, Romania [5] Vlatko Sesov, Roberta Apostolska, Radmila Salic, Marta Stojmanovska, Marija Vitanova, Julijana Bojadžieva, Aleksandra Bogdanovic, Kemal Edip; Crisis Project: Comprehensive Risk Assessment Of Basic Services And Transport Infrastructure, 19th International Symposium of Macedonian Association of Structural Engineers (MASE 2022), 27-30 April, Ohrid, N.Macedonia, [6] Sheshov Vlatko, Bojadžieva Julijana, Edip Kemal, Shalic Radmila, Stojmanovska Marta, Apostolska Roberta, Fotopoulou Stavroula, Pitilakis Dimitris, Shkodrani Neritan, Babaleku Markel, Bozzoni Francesca, Di Meo Antonella; Harmonized earthquake-induced landslide hazard assessment in cross-border region – CRISIS project,	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнето ст на општите услови да/не
	Proceedings of the Specialized Conference, 2nd Conference of regional geotechnical societies 23-25.6.2022, Ohrid, R. N. Macedonia [7] Poposka M., Dojchinovski D., Stojmanovska M., Bozhinovski, Z., Gjorgjeska I “Comparison of Structural Response to Mavrovo Earthquake Records, Original and Scaled” Proceedings, 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology, Bucharest, Romania/2022, [8] I. Gjorgjeska, M. Stojmanovska, D. Dojchinovski, M. Poposka, G. Chapragovski, Geophysical Site Characterization For Strong Motion Stations. A Case Study in North Macedonia Proceedings, 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, Zagreb, Croatia/ 2021	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: учебник, Инженерска сеизмологија, 2. Место и година на објава: Билтен на УКИМ Скопје бр. 1331 од 1.06.2025	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: бр. 1218, Скопје, 1 јули 2020 година.	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018).

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Марта Драган Стојмановска
Институција: Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија – УКИМ – ИЗИИС, Скопје
Научна област: земјотресно инженерство

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одржување на настава 1.1 Втор циклус студии Предмети: [1] Инженерска сеизмологија (2023,2024,2025) x 30 часа=90 часа [2] Дрвени конструкции (2023,2024,2025) x 30 часа=90 часа [3] Основи на земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (2023) x 30 часа=30 часа Поени: 210 x 0.05 = 10.5 1.2 Трет циклус студии Предмети: [1] Инженерска сеизмологија (2021,2022,2023) x 20 часа=60 часа [2] Основи на земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (2021,2022,2023) x 10 часа=30 часа Поени: 90 x 0.06 = 5.4 Вкупно поени: 10.5+5.4 = 15.9	15.9
2.	Настава во школи и работилници [1] Настава на тема: „Земјотресите како природна опасност, концепти на земјотресно инженерство и како да реагираме при земјотрес“, ОУ „Лазо Трповски“, 9-то одделение, 30.3.2023 [2] Настава на тема: „Земјотресите како природни појави и начини од нивна заштита; Градење на јавна свест“, предавање, 4-то одделение, ОУ „Кирил Пејчиновиќ“, 13.10.2023 [3] Настава на тема: „Земјотресите како природни појави и начини од нивна заштита; Градење на јавна свест“, предавање на деца од градинката „Кочо Рацин“, 13.10.2023 [4] Настава на тема: „Земјотресите како природни појави и начини од нивна заштита; Градење на јавна свест“, предавање на деца од градинката „Кочо Рацин“, 17.5.2023	7.5

	[5] Настава на тема: „Земјотресите како природна опасност, концепти на земјотресно инженерство и како да реагираме при земјотрес“, ОУ „Киро Глигоров“, 7-мо одделение, 20.5.2025 Вкупно поени: $5 \times 1.5 = 7.5$	
3.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерски труд - оцена на магистерски труд [1] Антонио Шокларовски (Одлука бр. 09-1833/1 од 13.12.2022) Поени: $1 \times 0.3 = 0.3$ - одбрана на магистерски труд [1] Антонио Шокларовски (Одлука бр. 09-1926/1 од 26.12.2022) Поени: $1 \times 0.3 = 0.3$ Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд - оцена на докторски труд [1] Горан Чапрагоски (Одлука бр. 09-1122/1 од 20.07.2023) Поени: $1 \times 0.7 = 0.7$ - одбрана на докторски труд [1] Горан Чапрагоски (Одлука бр. 09-1470/1 од 27.9.2023) Поени: $1 \times 0.7 = 0.7$ Вкупно поени: $2 \times 0.3 + 2 \times 0.7 = 2$	2
4.	Научно-популарна или наставно-историска статија во стручно-методско списание [1] Шешов, В., Апостолска, Р., Витанова, М., Шалиќ, Р., Бојациева, Ј., Стојмановска, М., Едип, К., Богдановиќ, А., Ѓорѓиев, И., Жекиќ, Г. (2022). Интегрален систем за процена на ризикот – проект CRISIS, Порта 3, број 313, февруари 2022. [2] Бојациева, Ј., Шешов, В., Едип, К., Шалиќ Макреска, Р., Апостолска, Р., Богдановиќ, А., Витанова, М., Стојмановска, М. (2022). Мапирање хазард на свлечишта предизвикани од земјотрес во прекуграничниот регион, Порта 3, број 320, октомври 2022. [3] Статија со наслов: ИЗИИС за Скопје, ПРЕСИНГ, Списание на комората на овластени архитекти и овластени инженери, број 61 од Август 2023. [4] Наневска, А., Незири, З., Шешов, В., Богдановиќ, А., Бојациева Ј., Едип, К., Стојмановска, М., Шалиќ-Макреска, Р., Ѓорѓиев, И. (2024). Зајакнување на свеста за сеизмичкиот ризик како основа за градење отпорно општество, Порта 3, број 329, април – мај 2024. Вкупно поени: $4 \times 1.0 = 4.0$ поени	4.0
5.	Пакет материјали за одреден предмет [1] Дрвени конструкции (МС-206) [2] Инженерска сеизмологија (МС-103) Вкупно поени $2 \times 1.0 = 2.0$	2.0
6.	Позитивно рецензиран универзитетски учебник Учебник „Инженерска сеизмологија“ (рецензија во Билтен бр. 1331 од 1.6.2025)	8.0
7.	Рецензент на универзитетски учебник/монографија Salic Makreska, R., Milutinovic, Z. (2024). Seismic Hazard Zonation for the Republic of North Macedonia, Institute of Earthquake engineering and	1.0

	Engineering Seismology, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, May, 2024 (рецензија во Билтен на УКИМ бр. 1311 од 15.7.2024).	
8.	Интерна скрипта од вежби Подготовка на инструкциски материјал за контрола на проектна документација изработена со примена на Еврокодони за потребите на МСЗ (02-996/1 од 22.6.2020)	3
	Вкупно	43.4

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активности	Поени
1.	Раководител на национален научен проект [1] Развој и надградување на мрежата за регистрација на силни земјотреси Фаза 1-современа база на податоци, веб-страница и унифициран пристап за обработката на записите – интерен истражувачки проект во ИЗИИС (2020-2021) со Одлука 09-1481/1 од 18.9.2020 Поени $1 \times 6.0 = 6.0$ Учесник во национален научен проект [1] Интегрирана мобилна лабораторија за теренски истражувања и процена на штети од земјотресни и други дејства (EQ-MOBI-LAB) Проектна линија 3: Поддршка за модернизација и развој на лабораториски ресурси (2021 – 2023), финансирано од МОН [2] Ин-Ситу Гео – Лабораторија, финансиран од УКИМ – ИЗИИС, 2020 - 2021 [3] Следење на однесување на конструкции во реално време со процена на степен на оштетување, финансиран од УКИМ – ИЗИИС (2020 – 2021). Поени $3 \times 3.0 = 9.0$ Вкупно поени $6.0 + 9.0 = 15.0$	15.0
2.	Учесник во меѓународни научни проекти [1] EMERGE: Rapid Multi-Risk Needs Evaluation and Planning Platform; UCPM- 2024-KAPP; GA-101193586 (2025 – 2027) [2] CRISIS: Comprehensive RISk assessment of basic services and transport InfraStructure, UCPM-2020-PP-AG, (2020 – 2022) [3] Integrative strengthening of seismic risk awareness, ISRA, UCPM-2022-PP, DG-ECHO, (2022 – 2024) [4] L2BR: Learn to be Resilient; UCPM-2020-KN-AG; GA-101017950 Вкупно поени: $4 \times 5.0 = 20.0$ поени	20.0
3.	Монографија Монографија во чест на одбележувањето на 60-годишнината од катастрофалниот земјотрес кој го погоди Скопје во 1963 година (февруари – јули 2023), под мотото „ИЗИИС за СКОПЈЕ“. Издавач: Институт за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија, октомври 2023 г. Поени: $0.6 \times 8 = 4.8$	4.8
4.	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во референтни научни/стручни списанија со меѓународен уредувачки одбор Apostolska, R., Sheshov, V., Salic Makreska, R., Stojmanovska, M., Bojadjeva, J., Nanevska, A., ... & Krajka, A. (2024). Enhancing earthquake disaster risk assessment: insights from pandemic circumstances, case studies, and lessons learned. Natural Hazards, 1-23. Поени: $0.6 \times (8 + 3.3) = 6.78$	6.78
5.	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД	6.0

	Sheshov, V., Apostolska, R., Salic, R., Vitanova, M., Bojadzieva, J., Edip, K., ... & Baballëku, M. (2023, June). Multi-hazard Risk Assessment of Basic Services and Transport Infrastructure in RN Macedonia, Greece and Albania Cross-Border Region–CRISIS Project. In <i>International Symposium of the International Federation for Structural Concrete</i> (pp. 1754-1764). Cham: Springer Nature Switzerland. Поени: $1 \times 6.0 = 6$	
6.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно/стручно списание Kitanovski, T., Dojcinovski, D., Sheshov, V., Stojmanovska, M., Bojadzieva, J., Edip, K., & Ivanovski, D. (2024). Defining seismic parameters for an essential electric power facility. <i>Facta universitatis-series: Architecture and Civil Engineering</i>, 22(1), 45-54. Вкупно поени: $0.6 \times 3 = 1.8$	1.8
7.	Труд објавен во зборник на трудови на в.о. установа V. Sheshov, R. Apostolska, Z. Rakicevic, M. Vitanova, R. Makreska, V. Shendova, V. Mircevska, I. Gjorgjiev, M. Stojamnovska, A. Bogdanovic & J. Bojadjeva. Innovative Research and Contributions of IZIIS toward Building Capacities for a Seismic-Resilient Society, 75 години Градежен факултет Скопје Универзитет "Св. Кирил И Методиј" во Скопје : од логаритмар до вештачка интелигенција = 75 years Faculty of Civil engineering Ss. Cyril and Methodius university in Skopje : from slide rule to artificial intelligence $0.6 \times 2.0 = 1.2$	
8.	Трудови со оригинални научни/стручни резултати, објавени во зборник на трудови од научен/стручен собир со меѓународен уредувачки одбор [9] Šešov, V., Apostolska, R., Makreska, R. Š., Bojadžieva, J., Vitanova, M., Edip, K., ... & Baballëku, M. (2024, June). Seismic Resilience Through European Research Networking-Crisis Project. In <i>International Conference on Contemporary Theory and Practice in Construction</i> (Vol. 16, No. 1, pp. 47-54). University of Banja Luka, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy. [10] Julijana Bojadjeva, Vlatko Sheshov, Kemal Edip, Radmila Shalic, Marta Stojmanovska, Roberta Apostolska, Stavroula Fotopoulou, Dimitris Pitolakis, Neritan Shkodrani, Markel Babaleku, Francesca Bozzoni, Antonella di Meo, (2022). Harmonized approach for mapping the earthquake-induced landslide hazard at the cross-border region between North Macedonia, Greece and Albania, 5th Resylab, Regional Symposium on landslides, organized by ICL. [11] Vlatko Sesov, Barbara Borzi, Roberta Apostolska, Dimitrios Pitolakis, Stevko Stefanoski, Neritan Shkodrani, Julijana Bojadjeva, Marija Vitanova, Radmila Salic, Aleksandra Bogdanovic, Marta Stojmanovska, Elisa Zuccolo, Francesca Bozzoni, Evi Riga, Stavroula Fotopoulou, Christos Petridis, Markel Baballëku and Kemal Edip, Seismic resilience through cross-border cooperation and European research networking - CRISIS project, 3ECEES-Third European Conference on Earthquake Engineering and engineering Seismology, 04-09 Sept.2022 Bucharest, Romania [12] Irena Gjorgjeska, Vlatko Sesov, Marta Stojmanovska, Julijana Bojadjeva, Dragi Dojchinovski, Kemal Edip and Marina Poposka, Multi-method approach for seismic site characterization, 3ECEES-Third European	24.0

	Conference on Earthquake Engineering and engineering Seismology, 04-09 Sept.2022 Bucharest, Romania [13] Vlatko Sesov, Roberta Apostolska, Radmila Salic, Marta Stojmanovska, Marija Vitanova, Julijana Bojadjieva, Aleksandra Bogdanovic, Kemal Edip; Crisis Project: Comprehensive Risk Assessment Of Basic Services And Transport Infrastructure, 19th International Symposium of Macedonian Association of Structural Engineers (MASE 2022), 27-30 April, Ohrid, N.Macedonia, [14] Sheshov Vlatko, Bojadjieva Julijana, Edip Kemal, Shalic Radmila, Stojmanovska Marta, Apostolska Roberta, Fotopoulou Stavroula, Pitilakis Dimitris, Shkodrani Neritan, Babaleku Markel, Bozzoni Francesca, Di Meo Antonella; Harmonized earthquake-induced landslide hazard assessment in cross-border region – CRISIS project, Proceedings of the Specialized Conference, 2nd Conference of regional geotechnical societies 23-25.6.2022, Ohrid, R. N. Macedonia [15] Poposka M., Dojchinovski D., Stojmanovska M., Bozhinovski, Z., Gjorgjeska I “Comparison of Structural Response to Mavrovo Earthquake Records, Original and Scaled” Proceedings, 3rd European Conference on Earthquake Engineering and Seismology, Bucharest. Romania/2022, [16] I. Gjorgjeska, M. Stojmanovska, D. Dojchinovski, M. Poposka, G. Chapragovski, Geophysical Site Characterization For Strong Motion Stations. A Case Study in North Macedonia Proceedings, 1st Croatian Conference on Earthquake Engineering, Zagreb, Croatia/ 2021 <i>Вкупно поени: $8 \times 0.6 \times 5 = 24$ поени</i>	
9.	Апстракт објавен во зборник на конференција [1] Bojadjieva et al. (2023), Harmonized approach for mapping the earthquake-induced landslide hazard at the cross-border region between North Macedonia, Greece and Albania, Landslide Science for Sustainable Development-Proceedings of the 6th World Landslide Forum. Florence Italy, 14-17 November 2023 Abstract book <i>Поени $4 \times 1.0 = 4.0$</i>	4.0
	Вкупно	83.58

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активности	Поени
1.	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, технички извештаи, вешт наод и мислење, стручно мислење, проценка на капитал, систематизација, методологија [1] Член на Комисија за изработка на документација за акредитација на студиски програми втор циклус студии на УКИМ – ИЗИИС, одлука бр. 09-1077/1 од 6.07.2022 <i>Поени =1.0</i>	1
2.	Експертски активности – експертски/стручни мислења [1] Технички извештаи [1] ФИНАЛЕН ИЗВЕШТАЈ. Интегрална мобилна лабораторија за теренски истражувања и процена на штети од земјотреси и други дејства (EQ -МОВИ - LAB), МОН на РСМ, проектна линија 3: Поддршка за модернизација и развој на лабораториски ресурси; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Бојадjieва Ј.; Едип К.; Ѓорѓиев И.; Витанова М.; Јекиќ Г.; Марковски И.; Манојловски Ф.; Попоска А.; Шокларовски А.; Попоска М.; Чапрагоски Г.; Петрески Б.; Наневска А.;	450.0

	Китановски Т.; Зафиров Т.; Златески А.; Журовски А.; Ѓорѓеска И.; Делова Е.; Ивановски Д.; Димитровски М.; Трајчевски Ј.; Незири З.; Филиповски Д. Извештај, ИЗИИС, 2024 15	
[2]	Изработка на извештај за сеизмички параметри на локација КП 149/32 и дел од КП 150/4 , ГП 1.1, КО Чашка, Општина Чашка; Бојациева Ј.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Дојчиновски Д.; Едип К.; Чапрагоски Г.; Трајчевски Ј.; Ивановски Д.; Китановски Т. Извештај, ИЗИИС, 2024 23	
[3]	Дефинирање на сеизмички параметри за објект – Спортска сала на локација Касарна „Гоце Делчев“ ,Скопје, Општина Аеродром; Бојациева Ј.; Шешов В.; Едип К.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Томиќ Д.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2024 60	
[4]	Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата КП 1117/2, КО Мацари, Скопје; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Димитровски М.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2023 1	
[5]	Дефинирање на сеизмички параметри за локација предвидени за изградба на детска градинка на КП 171/2 , КО Трубарево, Општина Гази Баба; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Едип К.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Ивановски Д.; Попоска М.; Трајчевски Ј. Извештај, ИЗИИС, 2023 14	
[6]	Дефинирање на сеизмички параметри за изградба на Противпожарен дом Битола, на КП 17595/5162, КО Битола 1/2; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Едип К.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Трајчевски Ј.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2023 18	
[7]	Дефинирање на сеизмички параметри Воен објект – Антенски столб Плачковица, К.П. 65 К.О. Вртешка; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Ивановски Д.; Димитровски М. Извештај, ИЗИИС, 2023 26	
[8]	Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата КП 763, КО Кисела Вода 2, Скопје; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Стојмановска М.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Димитровски М.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2023 34	
[9]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација наменета за доградба на ООУ Александар Урдаревиќ на локација наменета за доградба на ООУ Александар Ураревиќ КП 2331 КО Мирковци, Општина, Чучер Сандево.; Бојациева Ј.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Едип К.; Попоска М.; Димитровски М.; Китановски Т.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2023 47	
[10]	Дефинирање на сеизмички параметри за реконструкции на погон флотација (дел за флотирање на бакар) во Рудникот за бакар и злато Бзчим - Радовиш, КП 630/8 КО Топилница ,Радовиш.; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Едип К.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Незири З. Извештај, ИЗИИС, 2022 16	
[11]	Дефинирање на сеизмички параметри за проектирање на локацијата КП 527 КО Петровец; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Димитровски М.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2022 23	
[12]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација предвидени за доградба на анекс со кабинети на КП 8676 КО Неготино Општина	

	Неготино во склоп на ООУ „Страшо Пинџур“; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Попоска М.; Трајчевски Ј.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2022 25	
[13]	Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата КП 704/1, КО Кисела Вода – доградба на ООУ Блаже Конески; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Томиќ Д.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2022 39	
[14]	Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата предвидена за надградба на објектот на ООУ Гоце Делчев, Горно Лисиче КП 4244/1, КО Кисела Вода; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Едип К.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; ???; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2022 40	
[15]	Opređelitev projektних potresnih parametrov za pregrado Suhorica, Sheshov V., Edip K., Bojadjieva J. Salic Makreska R. Stojmanovska M., Dojchinovski D. Gjorgjeska I., Poposka M. IZIIS Report 2022 44	
[16]	Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата КП 1568/2, КО Чаир, Скопје Универзитет Мајка Тереза; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т. Извештај, ИЗИИС, 2022 47	
[17]	Дефинирање на сеизмички параметри за дневен центар за лица со интелектуална или телесна попреченост на КП 314/13 КО Камењане, Боговиње.; Едип К.; Шешов В.; Дојчиновски Д.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Чапрагоски Г.; Томиќ Д.; Ивановски Д.. Извештај, ИЗИИС, 2022 53	
[18]	Дефинирање на сеизмички параметри за локацијата предвидени за изградба на детска градинка на КП 2606 КО Егеџија.; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Бојациева Ј.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Попоска М.; Димитровски М.; Ивановски Д.. Извештај, ИЗИИС, 2021 25	
[19]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација наменета за изградба на Основно училиште на КП 10888 КО Охрид 2.; Едип К.; Dojcinovski D.; Sheshov V.; Shalic Makrevska R.; Bojadjieva J.; Stojmanovska M.; Gjorgjeska I.; Chapragoski G.; Trajceviski J.; Ivanovski D. Извештај, ИЗИИС, 2021 26	
[20]	Дефинирање на сеизмички параметри за локацијата на ОУ Тихомир Милошевски, КП 265/1 КО Ново Село, Општина Ѓорче Петров; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Бојациева Ј.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Чапрагоски Г.; Трајчевски Ј.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2021 27	
[21]	Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата ГП 6.01, КО Кисела Вода 2, Аеродром; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Томиќ Д.; Ивановски Д.. Извештај, ИЗИИС, 2021 28	
[22]	Дефинирање на сеизмички параметри за локацијата предвидена за доградба на ПОУ Лирија – с. Долно Јаболчиште, Општина Чашка; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Трајчевски Ј. 2021 29	
[23]	Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата КП 5292 /2 КО Ранковце, наменета за изградба на детска градинка; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.;	

	Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Чапрагоски Г.; ???; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2021 31	
[24]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација наменета за изградба на Основно училиште на КП 491 КО Арачиново; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Трајчевски Ј. 2021 33	
[25]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација предвидена за изградба на Универзална сала во Скопје; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Димитровски М. Извештај, ИЗИИС, 2021 36	
[26]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација предвидена за изградба на Детска градинка на КП 9059/1 КО Неготино, Општина Неготино; Едип К.; Шешов В.; Дојчиновски Д.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Бојациева Ј.; Попоска М.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2021 37	
[27]	Дефинирање на сеизмички параметри за локацијата за објектот Детска градинка (Стопански двор) , КП 419 /1 КО Ѓорче Петров 1, Скопје.; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Бојациева Ј.; Стојмановска М.; Китановски Т.; Попоска М.; Димитровски М. Извештај, ИЗИИС, 2021 40	
[28]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација предвидена за изградба на индустриска хала во фабриката „Сумбро“, Македонски Брод; Едип К.; Шешов В.; Дојчиновски Д.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Трајчевски Ј. Извештај, ИЗИИС, 2021 50	
[29]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација наменета за изградба на детска градинка „Св. Климент Охридски“ на КП 1074 КО Чаир , Општина Бутел.; Едип К.; Шешов В.; Дојчиновски Д.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Бојациева Ј.; Ѓорѓеска И.; Попоска М.; Димитровски М.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2021 51	
[30]	Дефинирање на сеизмички параметри на локација предвидени за детска градинка ЈГД Весели цветови - на објект Кокиче на КП1110 , КО Кисела Вода 1.; Бојациева Ј.; Шешов В.; Дојчиновски Д.; Едип К.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Чапрагоски Г.; Трајчевски Ј.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2021 60	
[31]	Следење на однесување на конструкции во реално време со процена на степен на оштетување; Богдановиќ А.; Бојациева Ј.; Ракичевиќ З.; Крстевска Л.; Наумовски Нове; Манојловски Ф.; Попоска А.; Шокларовски А.; Марковски И.; Филиповски Д.; Стојмановска М.; Жекиќ Г.; Зуровски А.; Ѓорѓиев И.; Витанова М.; Шалиќ Макревска Р.; Едип К.; Керамиќиев Б.; Блажевски Д. Извештај, ИЗИИС, 2021 61	
[32]	ИЗВЕШТАЈ за реализиран научно - истражувачки проект 2020/2021 финансиран од ИЗИИС ИЗИИС -ИН -СИТУ ГЕО - Лабораторија; Бојациева Ј.; Едип К.; Шешов В.; Дојчиновски Д.; Богдановиќ А.; Стојмановска М.; Шалиќ Макревска Р.; Витанова М.; Китановски Т.; Ѓорѓеска И.; Зафирова П. И.; Ивановски Д.; Јовановски Ѓ.; Извештај, ИЗИИС, 2021 62	
[33]	Извештај за реализиран научно - истражувачки проект 2020/2021 финансиран од УКИМ развој и надградување на мрештата за регистрација на силни земјотреси ФАЗА 1 - современа база на податоци веб страна и унифициран пристап на податоци; Стојмановска М.; Дојчиновски Д.; Ѓорѓеска И.; Попоска М.; Чапрагоски Г.; Ковилковски В.; Блажевски Д.; Ѓорѓиев И.; Богдановиќ А.; Шалиќ Макревска Р.;	

	Едип К.; Бојациева Ј.; Филиповски Д.; Марковски И.; Шешов В Извештај, ИЗИИС, 2021 66 [34] Дефинирање на сеизмички параметри на локација предвидена за Општа Болница, КП 9323/2, КО Тетово 2, Тетово; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Едип К.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Томиќ Д. Извештај, ИЗИИС, 2021 67 [35] Дефинирање на сеизмички параметри за надградба на објект на Министерсто - ОВР - Радовиш; Бојациева Ј.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Едип К.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Чапрагоски Г.; Нежири З.; Ивановски Д.. Извештај, ИЗИИС, 2021 71 [36] Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата КП 67/4 КО Стајковци, Скопје наменета за изградба на детска градинка; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Бојациева Ј.; Ѓорѓеска И.; Томиќ Д.; Попоска М.; Зафирова П. И.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2020 54 [37] Дефинирање на сеизмички параметри за доградба и адаптација на постоечки објект со намена В2 - здравство и социјална заштита на КП 15777/8 . Битола; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Бојациева Ј.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Димитровски М. Извештај, ИЗИИС, 2020 55 [38] Дефинирање на сеизмички параметри за надградба на објект детска градинка Пролет, на КП 1763 Ко Битола 4; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Бојациева Ј.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Попоска М.; Трајчевски Ј.. Извештај, ИЗИИС, 2020 56 [39] Дефинирање на сеизмички параметри на локацијата КП 35 КО Бардовци, Скопје; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Бојациева Ј.; Ѓорѓеска И.; Димитровски М.; Попоска М.; Ивановски Д.Извештај, ИЗИИС, 2020 57 [40] Студија за сеизмички hazard за профилот САСА -2; Дојчиновски Д.; Едип К.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Бојациева Ј.; Ѓорѓеска И.; Попоска М.; Извештај, ИЗИИС, 2020 59 [41] Дефинирање на сеизмички параметри за локацијата на објект В2 - дневен центар за деца со попреченост, на КП 342/2 и 342 /3 КО Долно Палчиште, Општина Боговиње; Едип К.; Шешов В.; Дојчиновски Д.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Чапрагоски Г.; Томиќ Д.; Ивановски Д.. Извештај, ИЗИИС, 2020 60 [42] Дефинирање на сеизмички параметри за локацијата на Меѓународното училиште НОВА, КП 3327/15, КП 3327/12 КО Карпош, Скопје.; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Бојациева Ј.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Попоска М.; Томиќ Д.; Ивановски Д.Извештај, ИЗИИС, 2020 61 [43] Дефинирање на сеизмички параметри за изградба на детска градинка во кругот на ЦОУ Гоце Делчев, општина Могила; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Бојациева Ј.; Шалиќ Макревска Р.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Китановски Т.; Чапрагоски Г.; Томиќ Д.. Извештај, ИЗИИС, 2020-67 [44] Дефинирање на сеизмички параметри за локацијата на ЈЗУ Универзитетска клиника за хематологија во Скопје; Едип К.; Дојчиновски Д.; Шешов В.; Шалиќ Макревска Р.; Бојациева Ј.; Стојмановска М.; Ѓорѓеска И.; Попоска М.; Димитровски М.; Ивановски Д. Извештај, ИЗИИС, 2020-69 [45] Студија на анализа - Регистрација на силни земјотреси за Брана „Лисиче“ Стојмановска М, Попоска М, Ковилоски В., Блажески Д.	

	Извештај ИЗИИС 2025 01, ИЗИИС 2024 03 ИЗИИС 2023 05 ИЗИИС 2022 04 ИЗИИС 2021 20	
[46]	Студија на анализа - Регистрација на силни земјотреси за Брана „Отовица“ Стојмановска М., Попоска М., Ковилоски В., Блажески Д. Извештај ИЗИИС 2025 02, ИЗИИС 2024 04 ИЗИИС 2023 06 ИЗИИС 2022 05 ИЗИИС 2021 21	
[47]	Брана „Стрежево“, Сеизмички мониторинг, одржување и сервисирање на инструменти за регистрација на силни земјотреси. Извештај за 2024 година; Стојмановска М., Попоска М., Ковилоски В., Блажески Д. Извештај, ИЗИИС, 2025 04	
[48]	Брана „Стрежево“, Сеизмички мониторинг, одржување и сервисирање на инструменти за регистрација на силни земјотреси. Извештај за 2023 година; Стојмановска М., Попоска М., Ковилоски В., Блажески Д. Извештај, ИЗИИС, 2024 16	
[49]	Сеизмичка оскултација на брана „Стрежево“. Стојмановска М., Попоска М., Ковилоски В., Блажески Д. Извештај, ИЗИИС, 2023 15 49*1.0 = 49 поени	
[2]	Мислење за проектен степен на механичка отпорност и сеизмичка заштита на градбата бр.: (2065020721 20745 20758 20788 20817 20821 20836 20858 20897 20917 20947 20967 20988 21005 21043 21054 21079 21086 21108 21111 21112 21186 21200 21249 21284 21285 21301 21349 21367 21382 21396 21429 21481 21501 21544 21568 21597 21625 21646 21679 21687 21697 21720 21742 21744 21767 21798 21825 21858 21921 21945 21969 22003 22034 22058 22076 22096 22106 22119 22137 22146 22174 22199 22225 22259 22278 22340 22356 22379 22409 22435 22465 22490 22493 22521 22545 22573 22582 22587 22611 22629 22641 22674 22677 22701 22723 22749 22774 22926 22950 23002 23009 23082 23099 23111 23133 23135 23157 23181 23206 23213 23280 23289 23335 23350 23386 23388 23422 23439 23461 23535 23536 23586 23609 23636 23649 23795 23824 23857 23863 23891 23924 23941 23951 23968 24008 24033 24034 24067 24100 24120 24134 24159 24179 24208 24246 24269 24276 24293 24308 24309 24310 24363 24369 24396 24398 24404 24428 24474 24492 24516 24541 24625 24654 24660 24708 24728 24760 24781 24804 24826 24845 24874 24885 24910 24939 24947 24976 24995 25038 25163 25179 25228 25253 25268 25296 25303 25318 25327 25335 25355 25371 25382 25406 25424 25454 25463 25489 25566 25609 25624 25638 25652 25661 25670 25709 25718 25723 25746 25770 25782 25817 25845 25858 25883 25884 25885 25936 25997 26025 26051 26072 26093 26109 26115 26159 26187 26232 26270 26300 26320 26339 26391 26413 26424 26452 26526 26529 26540 26581 26593 26611 26649 26679 26682 26698 26717 26726 26789 26798 26818 26847 26897 26923 26943 26959 26985 26989 27049 27072 27098 27149 27158 27195 27219 27257 27289 27304 27333 27363 27371 27381 27424 27443 27465 27489 27512 27532 27552 27579 27590 27626 27651 27679 27685 27703 27730 27753 27798 27816 27835 27857 27875 27876 27891 27902 27929 27942 27957 27974 28130 28165 28177 28245 28271 28284 28291 28318 28368 28396 28418 28444 28452 28492 28525 28534 28569 28648 28654 28679 28694 28714 28717 28745 28847 28862 28894 28911 28939 29000 29018 29038 29052 29075	

	2909029114 29143 29160 29181 29216 29240 29328 29350 29383 29404 29440 29465 29486 29525 29530 29542 29583 29601 29609 29636 29685 29710 29777 29791 29808 29834 29864 29913 29993 30019 30054 30104 30146 30179 30219 30242 30258 30289 30331 30381 30423 30424 30425 30428 30451 30491 30496 30554 30615) Селектирани извештаи: $375 \times 1.0 = 375$ поени [2] Мислење за изведен степен на механичка отпорност и сеизмичка заштита на градбата бр.: (13627 13688 13692 14843 15200 16286 18072 18073 19269 21349 21396 22340 22587 23133 23135 23824 24067 24369 24492 24516 25883 25884 25885 26270 26452 29038). $26 \times 1.0 = 26$ поени <i>Вкупно поени $49 + 375 + 26 = 450$</i>	
4.	Учество во промотивни активности на Институтот [7]. Кариерен советник на Центарот за кариера на УКИМ – ИЗИИС, Одлука бр. 09-1016/1 од 16.6.2021 г. [8]. Учество во Работна група за кампањата за подигање на јавната свест и одбележување 60 г. од Скопскиот земјотрес „ИЗИИС за СКОПЈЕ“, април – јули 2023. Предавања во средни и основни училишта. <i>Вкупно поени: $2 \times 0.5 = 1.0$ поени</i>	1.0
5.	Раководител на лабораторија Раководител на Лабораторија за силни земјотреси	1.0
	Вкупно	452

ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

1.	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен / стручен собир: [1] Organizer of the Summer school HANDS ON EXPERIENCE IN ARCHITECTURE -4 / UKIM-IZIIS and BAŇÇEŞEHİR UNIVERSITY - FACULTY OF ARCHITECTURE AND DESIGN <i>Вкупно поени: 1.0 поени</i>	1.0
2.	Награда за научни постигнувања од струкова организација [1] Julijana Bojadjeva, Vlatko Sheshov, Kemal Edip, Radmila Shalic, Marta Stojmanovska, Roberta Apostolska, Stavroula Fotopoulou, Dimitris Pitilakis, Neritan Shkodrani, Markel Babaleku, Francesca Bozzoni, Antonella di Meo, (2022). Harmonized approach for mapping the earthquake-induced landslide hazard at the cross-border region between North Macedonia, Greece and Albania, 5th Resylab, Regional Symposium on landslides, organized by ICL. (награда за најдобар труд). <i>Вкупно поени: $1 \times 1.0 = 1.0$ поени</i>	1.0
3.	Изготвување и пријавување на научни/образовни национални проекти [1] Развој и надградување на мрежата за регистрација на силни земјотреси Фаза 1-современа база на податоци, веб-страница и унифициран пристап за обработката на записите – интерен истражувачки проект во ИЗИИС (2020 – 2021), Одлука бр. 09-1481/1 од 18.9.2020. [2] Интегрирана мобилна лабораторија за теренски истражувања и процена на штети од земјотресни и други дејства (EQ-MOBI-LAB). Проектна линија 3: Поддршка за модернизација и развој на лабораториски ресурси (2021 – 2023), финансирано од МОН. <i>Вкупно поени: $2 \times 1.0 = 2.0$ поени</i>	2.0

4.	Раководител на внатрешна организациона единица	3.0
	[1] Оддел за природен и технолошки hazard и екологија	
	Вкупно	7.0

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	43,57
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	83,58
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ	45,2
ДЕЈНОСТИ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС	7,0
Вкупно	586,15

Членови на Комисијата

Проф. д-р Радмила Шалиќ Макреска, претседател, с.р.
 Проф. д-р Игор Ѓорѓиев, член, с.р.
 Проф. д-р Драги Дојчиновски, член, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„ПРИМЕНА НА ПОЛИУРЕТАНИ ЗА САНАЦИЈА НА ПЛАСТИЧНИТЕ ЗГЛОБОВИ
КАЈ АРМИРАНОБЕТОНСКИ СТОЛБОВИ ПРЕДИЗВИКАНИ ОД ЗЕМЈОТРЕСНИ
ДЕЈСТВА“
ОД М-Р ФИЛИП МАНОЈЛОВСКИ, ПРИЈАВЕНА НА ИНСТИТУТОТ ЗА
ЗЕМЈОТРЕСНО ИНЖЕНЕРСТВО И ИНЖЕНЕРСКА СЕИЗМОЛОГИЈА (УКИМ -
ИЗИИС) ВО СКОПЈЕ

Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (ИЗИИС) во Скопје, на седницата одржана на 16 април 2025 година, со Одлука бр. 09-819/1 од 17 април 2025 година, формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Филип Манојловски со наслов: *Примена на полиуретани за санација на пластичните зглобови кај армиранобетонски столбови предизвикани од земјотресни дејства*, во состав: проф. д-р Александра Богдановиќ (претседател), проф. д-р Зоран Ракиќевиќ (член и ментор), проф. д-р Роберта Апостолска (член), проф. д-р Влатко Шешов (член) и проф. д-р хаб. инж. Аркадиус Квиечен од Техничкиот универзитет во Краков, Полска (надворешен член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (УКИМ – ИЗИИС) во Скопје му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Филип Манојловски, со наслов: *Примена на полиуретани за санација на пластичните зглобови кај армиранобетонски столбови предизвикани од земјотресни дејства*, опфаќа 120 страници компјутерски обработен текст во Cambria фонт, со проред од 1.0 и големина на фонт 11pt (10pt за наслови на слики и табели).

Трудот е структуриран во 8 глави кои ги опфаќаат воведот, истражувањето и заклучоците, заедно со 5 додатоци. На крајот е наведена библиографија со 84 библиографски референци, вклучително научни трудови, статии, книги, извештаи, национални регулативи, меѓународни документи и интернет извори. Содржината е организирана во точки и потточки со наслови и поднаслови, овозможувајќи јасно следење на обработената материја во истражувањето.

Поглавје 1 ја поставува основата на истражувањето нагласувајќи ја сеизмичката повредливост на армиранобетонските (АБ) конструкции, особено оние изградени пред воведувањето на современите сеизмички прописи. Земјотресите често предизвикуваат оштетувања кај АБ-столбови како последица на смолкнување и свиткување, особено во зоните на јазлите, каде што се концентрираат пластичните деформации. Овие оштетувања претставуваат сериозна закана за безбедноста на луѓето и за стабилноста на конструкцијата.

Во оваа глава се претставува обвивката од полиуретан како иновативен метод за санација. За разлика од традиционалните материјали за санација и зајакнување, полиуретаните се лесни, поседуваат вискоеластични својства и можат брзо да се нанесат – карактеристики кои се особено корисни во итни ситуации по земјотреси. Главната мотивација за истражувањето произлегува од потребата за начин на санација која не само што ја враќа носивоста туку и ја подобрува дуктилноста и дисипацијата на енергија.

Клучните цели на истражувањето вклучуваат: карактеризација на материјалните својства, експериментално испитување (квазистатичко и динамичко), нумеричка симулација со користење на програмот OpenSees и проценка на сеизмичка ранливост преку SPO2FRAG-методологија. На самиот крај од ова поглавје даден е преглед на структурата на дисертацијата, со што им се овозможува на читателите ориентација низ експерименталниот, нумеричкиот и аналитичкиот дел.

Поглавје 2 дава основен преглед на сеизмичкиот ризик и неговото влијание врз конструктивните системи. Започнува со геолошки осврт и објаснувања за движењата на тектонските плочи и механизмите на раседи, при што се разгледуваат различни типови на раседи и придружни сеизмички бранови. Клучните термини како магнитуда, интензитет и забрзување на тлото се објаснети преку познати скали како што се Рихтеровата и концептот на моментна магнитуда.

Понатаму, фокусот се префрла на конструктивните системи и нивното однесување при сеизмички дејства. Детално се објаснува како различни градежни системи реагираат на земјотресни побуди, како што се сидани конструкции, АБ-рамки, АБ-сидови и сл. Посебен акцент е ставен на системите со АБ-рамки, кои се подложни на оштетувања од смолкнување кај столбовите, ефекти на кратки столбови и деградација на јазли греда-столб.

Последниот дел од поглавјето претставува преглед на теренски истражувања по земјотреси од неодамнешни глобални настани (на пр., Аквила, 2009; Лорка, 2011; Турција, 1999/2011/2023; Албанија, 2019). Секој случај е анализиран според типични форми на оштетувања, особено формирање на пластични зглобови кај столбовите, недоволна попречна арматура и крто однесување на врските. Овие примери ја нагласуваат реалната потреба од ефикасни и робусни стратегии за санација, со што дополнително се потенцира потребата од иновативни материјали како полиуретаните.

Поглавје 3 ги разгледува постојните методи за зајакнување и санација на АБ-столбови оштетени од земјотрес. Дискутирани се традиционални техники, како инјектирање на епоксидна смола, обвивка од метални елементи, полимери зајакнати со влакна (FRP), и арматури вградени блиску до површината (NSM). Претставени се нивните предности, како зголемен капацитет на поместување и крутост, но и нивните недостатоци, како зголемена маса, значително чинење на работна рака, висока цена и склоност кон одлепување или корозија.

Армирано-бетонската обвивка се издвојува по својата робусност, но бара значителна интервенција и време за стврднување. Челичната обвивка ја подобрува дуктилноста, но додава маса, што може да ги промени динамичките карактеристики. Полимерите зајакнати со влакна нудат лесна алтернатива, но перформанси се нарушуваат под големи деформации или несоодветна инсталација. Арматурите вградени блиску до површината го подобруваат капацитетот на смолкнување, но примената е ограничена по земјотрес поради проблеми со пристап и комплексност при инсталација.

Прегледот идентификува празнина во користењето на флексибилни, дуктилни материјали за санација кои се способни за дисипација на енергија. Се воведуваат системи базирани на полиуретан како нова алтернатива. Нивните позитивни својства како што се висока отпорност на деформации, вискоеластичност, одлично прилепување и брзо стврднување се нагласени. Сепак, недостатокот на експериментална валидација преку тестови со физички модели ја оправдува потребата од ова истражување.

Поглавје 4 го претставува експерименталниот програм конципиран за оценка на полиуретанската обвивка како метод за санација на столбовите оштетени при сеизмички дејства. Започнува со детално опишување на механичката карактеризација на полиуретанскиот материјал тип РТ, а врз основа на претходни студии. Така, разгледани се испитувања на притисок и развлекување при различни брзини на аплицирана деформација, при што се потврдуваат еластичноста, дуктилноста и чувствителноста на материјалот на брзина на оптоварување – критични својства за сеизмички апликации.

Квазистатичките тестови опфаќаат два примероци од АБ-столбови изложени на цикличен товар кој постепено се зголемува. Во првата фаза, столбовите се тестирани до појава на значајни оштетувања во зоната на јазелот столб-темел со што се индуцираа пластични зглобови. Во втората фаза, истите зони се санирани со полиуретанска обвивка и повторно подложени на идентични услови на оптоварување. Инструментацијата вклучува мерачи на поместување, сила и дилатации со цел следење на историјата на поместувања, оптоварување и дилатации.

Испитувањата со принудни вибрации се спроведени на модел на АБ-рамка претходно оштетена и санирана со полиуретан во оштетените споеви. Конструкцијата е изложена на синусоидални побуди со помош на механички вибратори. Притоа извршени се и мерења на амбиенталните вибрации со цел да се добијат динамичките карактеристики и да се оцени глобалниот одговор при динамичко оптоварување. Детално се претставени чекорите при тестирањето, распоредот на мерните инструменти и клучните заклучоци.

Поглавје 5 го опишува нумеричкото моделирање на квазистатичките експерименти со користење на софтверот OpenSees. АБ-столбовите се моделирани со линиски елементи чија напречна површина е поделена на конечен дел во вид на надолжни влакна (fiber-section nonlinear BeamColumn). Материјалните својства на бетон и челик се симулирани со материјалните модели Concrete02 и Steel02, додека полиуретанот е моделиран како еластично-совршено пластичен (ElasticPP), врз основа на експериментални податоци.

Направена е детална споредба помеѓу експерименталните и нумеричките резултати, особено на односот сила-поместување, деградација на крутост и дисипација на енергија. Ова поглавје ја потврдува точноста на моделот преку блиското совпаѓање на набљудуваните и симулираните одговори. Оваа валидација е клучна за понатамошната проценка на сеизмичката ранливост во наредното поглавје.

Поглавје 6 ја применува валидираната процедура за моделирање на полиуретанска обвивка на модел од реална зграда со цел да се процени влијанието врз сеизмичката повредливост. Како референтен случај е користена четирикатна АБ-рамка проектирана согласно со Eurocode 8. Во OpenSees се изведени пушвер анализи за неколку конфигурации: (1) оригиналната конструкција со бетон од 30 МПа; (2) конструкција со деградиран бетон од 20 МПа; и (3–7) различни степени на санација (од 1 до 4 ката зајакнати).

Пушвер кривите се обработени преку SPO2FRAG за добивање на кривите на повредливост, овозможувајќи веројатносна интерпретација на сеизмичкиот одговор. Анализата ги квантифицира намалувањата во веројатноста за надминување на границите на перформанси, како што се употребливост, безбедност и колапс на конструкцијата. Резултатите јасно покажуваат дека полиуретанската санација го подобрува сеизмичкиот капацитет, особено кога се применува на долните катови. Поглавјето ја истакнува практичната применливост и ефикасност на предложената техника.

Поглавје 7 ги интегрира резултатите од експерименталните тестови, нумеричките модели и проценката на повредливост. Квазистатичките тестови покажуваат дека полиуретанската санација ја враќа оригиналната носивост, ја подобрува дуктилноста и ја зголемува дисипацијата на енергија. Набљудуваните модели на оштетување покажуваат одложено формирање на пластични зглобови и подобро пост-еластично однесување.

Проценката на повредливост открива постепено поместување на кривите на повредливост со зголемување на нивото на полиуретанска санација. Ова квантитативно докажува дека методот ја намалува сеизмичката повредливост и ја подобрува севкупната конструктивна отпорност. Дискусијата ги поврзува овие набљудувања со уникатните својства на полиуретанот и неговата ветувачка улога во итна или планирана санација по земјотреси.

Поглавје 8 ги резимира истражувачката методологија, главните наоди и придонеси. Повторно се истакнува дека полиуретанската обвивка претставува брз, ефикасен и применлив метод за санација на оштетени АБ-столбови. Комбинацијата од испитување на материјалните карактеристики, експериментална валидација и нумеричко моделирање ја потврдува применливоста на методот при сеизмички услови.

Клучните заклучоци се:

- Полиуретанот ја подобрува дуктилноста и апсорпцијата на енергија кај столбовите.
- Методот ја враќа носивоста на конструкцијата со минимална интервенција.

- Кривите на повредливост покажуваат мерливи подобрувања во сеизмичката сигурност.

Поглавјето дава препораки за идни истражувања: тестови во реален размер, долгорочни испитувања на трајност на материјалот, тестирање на влијанија од околината и анализа на однесувањето при лизгање на контактната површина бетон-полиуретан. Дисертацијата завршува со повик за поширока интеграција на полиуретански системи во сеизмичкиот дизајн и протоколите за санација.

Предмет на истражување

Оваа докторска дисертација ја разгледува примената на полиуретани како иновативно решение за санација на армиранобетонски столбови, со посебен фокус на пластичните зглобови кои настануваат како резултат на деформации предизвикани од земјотреси. Имајќи ја предвид честата појава на оштетувања во зоните на јазлите кај армиранобетонските столбови при циклично сеизмичко оптоварување, истражувањето опфаќа лесна, флексибилна и брза алтернатива за санација преку употреба на полиуретан.

Полиуретаните се полимерни материјали познати по нивната висока деформативност, вискоеластичност, способност за дисипација на енергија и атхезионо поврзување. Овие карактеристики ги прават особено погодни за примена кај динамички оптоварувања каде што се бара и флексибилност и цврстина. И покрај нивната широка употреба во индустриски апликации, нивната имплементација кај градежните конструкции сеуште е недоволно истражена. Истражувањето се состои од повеќе фази: (1) преглед на претходни испитувања на материјали за карактеризација на механички својства при притисок и развлекување, (2) експериментално тестирање на армиранобетонски столбови пред и по санација со квазистатичко циклично оптоварување, (3) динамичко тестирање на просторна АБ-рамка во реална димензија со санирани пластични зглобови со предложеното решение, (4) нумеричко моделирање во OpenSees за симулација на експерименталното однесување, и (5) проценка на сеизмичкиот капацитет со користење на SPO2FRAG-методологија.

Резултатите покажуваат дека полиуретанската обвивка ефикасно ја враќа носивоста и дуктилноста кај оштетените армиранобетонски столбови, при што се подобрува нивната сеизмичка отпорност. Истражувањето потврдува дека овој метод претставува брзо, економично и конструктивно ефикасно решение за санација по земјотреси, особено во итни ситуации или услови со ограничени ресурси. Овие наоди ја отвораат можноста за нејзина интеграција во идните стандарди за сеизмичко проектирање и санација.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Армиранобетонските рамковни конструкции се едни од најраспространетите конструктивни системи во светот, особено во урбанизирани и сеизмички активни региони. Согласно со Еврокод 8, овие конструкции се проектираат така што дозволуваат појава на пластични деформации во однапред дефинирани зони, најчесто на краевите на гредите. Иако овој механизам за дисипација на енергија е ефикасен за заштита од лом на конструкциите, тој често резултира со значајни оштетувања кај критични елементи, особено при формирање на пластични зглобови кај столбовите што може да доведе до нефункционалност или неизводлива санација по умерени до силни земјотреси.

Една од најранливите зони кај армиранобетонските рамовски системи е токму зоната на јазлите кај столбовите, каде што концентрацијата на оштетувања ја нарушува и локалната и глобалната стабилност. Кај постари или недоволно армирани објекти, каде што не се применети современи правила за попречна арматура или дуктилен дизајн, сеизмичкото дејство значително го надминува капацитетот, што доведува до крт лом. Санацијата на вакви градби е често комплексна и скапа, особено кога се применуваат традиционални техники како челична обвивка или обвивка со комбинација на полимери и влакна.

Оваа состојба ја нагласува итноста за развој на доверливи и брзоприменливи методи за санација кои можат да го обноват конструктивниот систем без потреба од рушење или замена на оштетени делови. Контекстот кој се разгледува во оваа дисертација одговара на сценарио по земјотрес, при што АБ-столбовите во постојните згради претрпеле пластични деформации, пукнатини, особено во зоните на јазлите што резултира со значителна загуба на носивост и крутост.

Предложеното решение, полиуретанска обвивка, директно одговара на ваквиот контекст. Полиуретаните се флексибилни, атхезивни и вискоеластични материјали кои можат да се прилагодат на оштетената форма и притоа да обезбедат дисипација на енергија и зачувување на интегритетот на елементот. Кога се нанесуваат во зоните на јазлите кај столбовите, тие функционираат како надворешен слој кој ја враќа формата на пресекот, ја подобрува дуктилноста и го ограничува понатамошното оштетување при циклично оптоварување. Важно е што овој метод е брз, неинвазивен и економичен, што го прави особено соодветен за итни интервенции или фазен процес на санација во реални сеизмички сценарија.

Релевантноста на истражувањето дополнително се потврдува преку спроведените динамички тестови во Лабораторијата за динамичко тестирање при ИЗИИС, каде што армиранобетонскиот модел со санирани пластични зглобови со полиуретан е изложени на принудни вибрации со цел да се симулираат реални земјотресни влијанија. Овие тестови потврдуваат дека предложената техника овозможува подобро однесување и одговор на конструкцијата, со помали резидуални деформации и зголемена можност за повторна употреба на оштетените објекти.

Оваа дисертација е втемелена во суштинската потреба за пост-сеизмичка санација на армиранобетонски рамовски конструктивни системи. Методот на полиуретанска обвивка одговара и на инженерските барања и на реалната теренска примена, нудејќи ветувачка алатка за зголемување на сеизмичката отпорност и минимизирање на економските и функционалните загуби по земјотреси.

Краток опис на применетите методи

Со цел да се исполнат дефинираните цели на истражувањето во рамките на докторската дисертација применети се низа меѓусебно комплементарни експериментални, нумерички и аналитички методи:

- Преглед на минати земјотреси и современи техники за санација со цел да се утврди мотивацијата и постојната празнина во праксата поврзана со сеизмичката повредливост на армиранобетонските столбови и ограничувањата на конвенционалните методи за санација.
- Карактеризација на материјалот за полиуретанска обвивка, врз основа на постојни испитувања на развлекување и притисок од литературата, за да се определат релевантни механички својства како што се модул на еластичност, капацитет за деформација и однесување во сила-поместување при различни брзини на оптоварување.
- Квазистатичко циклично испитување на АБ-столбови во две фази: пред оштетување и по санација. Со претходно индуцирани пластични зглобови на примероците, потоа со нанесената предложена полиуретанска санација, по што столбовите се повторно оптоварени под исти услови со цел да се оцени ефикасноста на интервенцијата.
- Испитување со принудни вибрации, користејќи механички вибратори, на модел на просторна армиранобетонска конструкција, чии јазли, односно пластични зглобови кај столбовите се санирани со предложеното решение. Конструкцијата е изложена на синусоидални побуди за да се оцени глобалното динамичко однесување и да се потврдат ефектите на дисипација на енергија кај санираниот систем.
- Развој и калибрација на нумерички модели во програмот OpenSees, со симулација на однесувањето на столбовите пред и по санација, користејќи линиски елементи чија напречна површина е поделена на конечен дел во вид на

надолжни влакна и материјални модели за бетон, челик и полиуретан. Полиуретанот е моделиран како еластично-совршено пластичен материјал, валидиран врз основа на експериментални резултати.

- Имплементација на проценка на повредливост врз основа на пушвер анализа преку SPO2FRAG-методологијата, на повеќекатна АБ-рамка. Анализирани се различни конфигурации: оригинална, деградиран квалитет на вграден бетон и неколку нивоа на санација со полиуретан, од делумна до целосна санација по катови.
- Изведување на криви на повредливост со кои квантитативно се оценува намалувањето на сеизмичката повредливост постигнато со санацијата со полиуретанска обвивка.

Краток опис на резултатите од истражувањето

Предложениот метод за санација со полиуретанска обвивка ги подобрува сеизмичките перформанси на оштетените армиранобетонски столбови, како што е докажано преку обемни експериментални и аналитички истражувања. Наодите од истражувањето се поделени во две главни области: конструктивно однесување утврдено со експерименти и подобрување на перформансите преку нумеричка анализа на одреден број на сценарија преку користење на дефинирани криви на повредливост.

Квазистатичките тестови покажуваат дека полиуретанската санација целосно ја враќа или дури ја подобрува носивоста, дуктилноста и способноста за дисипација на енергија на АБ-столбовите. Механизмите на лом се постабилни по санација, со подобро постеластично однесување и намалена деградација на крутост. При испитувањата со принудни вибрации, санираната конструкција покажува способност да издржи голем број синусоидални побуди при високи нивоа на поместување.

Нумеричките модели развиени во програмот OpenSees точно ги реплицираат кривите сила – поместување. Овие модели обезбедуваат основа за проширена нумеричка анализа во студијата на случај.

Проценката на повредливост укажува на значително подобрување на сеизмичката сигурност. Санацијата со полиуретан, особено кога е применето на повеќе ката, значително ја намалува веројатноста за надминување на граничните состојби на оштетување. Конструкциите, односно сценаријата со целосна санација по катови покажуваат перформанси споредливи со оригиналната неоштетена конфигурација, додека делумно санираните, исто така, резултираат со забележителни подобрувања. Методот се покажува како особено ефикасна при санација, нудејќи економична и брза алтернатива на традиционалните техники за обвивка.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Филип Манојловски, со наслов: *Примена на полиуретани за санација на еластичните зглобови кај армиранобетонски столбови предизвикани од земјотресни дејствија*, претставува значаен и оригинален придонес во областа на земјотресното инженерство и санацијата на конструкциите. Истражувањето воведува нова техника за санација користејќи полиуретанска обвивка, која е експериментално и нумерички потврдена.

Истражувањето комбинира детална карактеризација на материјалот, квазистатичко и динамичко експериментално тестирање, како и современо нумеричко моделирање за да ја потврди ефикасноста на предложеното решение. Дополнително, примената на анализа на повредливост преку SPO2FRAG го демонстрира влијанието на методот врз намалување на сеизмичката повредливост.

Еден од клучните придонеси е успешната интеграција на флексибилен, енергетски-дисипативен материјал во оштетените зони на пластичните зглобови кај армиранобетонските столбовите, пристап кој ја зајакнува сеизмичката отпорност, овозможувајќи брза санација по земјотрес. Полиуретанот нуди предности како што се брза примена и приспособливост на неправилна геометрија.

Според мислењето на Комисијата за оценка, докторската дисертација на м-р Филип Манојловски ги исполнува сите академски, научни и методолошки критериуми

за докторски труд. Делото претставува вреден придонес кон идните протоколи за санација во сеизмички подрачја и ја поддржува примената на иновативни материјали во инженерската пракса.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторската дисертација, ги има објавено следниве рецензирани трудови:

1. **Manojlovski, F.**, Rakicevic, Z., Kwiecień, A., Bogdanovic, A., Shoklarovski, A., & Poposka, A. (2023). *Repair of Reinforced Concrete Column Hinges by Polyurethane Jacketing*. In A. Ilki, D. Çavunt, & Y. S. Çavunt (Eds.), *Building for the Future: Durable, Sustainable, Resilient. Proceedings of the fib Symposium 2023 – Volume 1 (Lecture Notes in Civil Engineering, Vol. 349)* Springer.
2. **Manojlovski, F.**, Rakicevic, Z., Bogdanovic, A., Shoklarovski, A., & Poposka, A. (2023). *Repair of Reinforced Concrete Column Hinges by Polyurethane Jacketing* (in Macedonian). Paper presented at the 20th International Symposium of MASE “Resilient Structures,” September 28–29, Skopje, North Macedonia.
3. **Manojlovski, F.**, Rakicevic, Z., Kwiecień, A., Bogdanovic, A., Shoklarovski, A., & Poposka, A. (2024). *Viability of rapid polyurethane repair of RC column hinge experimentally tested by forced vibrations*. In *Proceedings of the 18th World Conference on Earthquake Engineering (WCEE2024)*. International Association for Earthquake Engineering (IAEE), Milan, Italy.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси

Главниот научен придонес на оваа докторска дисертација е во воведувањето, експерименталната валидација и аналитичката евалуација на нов метод за санација на армиранобетонски столбови со примена на полиуретанска обвивка. Методот се справува со една од најкритичните форми на оштетување во конструкции погодени од земјотрес – формирање на пластични зглобови преку примена на лесен, флексибилен и брзо применлив материјал.

Истражувањето вклучува карактеризација на материјалот, лабораториски испитувања, нелинеарно нумеричко моделирање и анализа на перформанси базирани на повредливост на конструкции. Квазистатичките испитувања даваат експериментални докази за способноста на полиуретанот да ја врати, па дури и да ја подобри носивоста, дуктилноста и дисипацијата на енергија. Динамичките испитувања на просторната рамка, исто така, покажуваат поволни карактеристики, потврдувајќи ја применливоста на системот во реални услови.

Развиена е валидирана методологија за моделирање во програмот OpenSees, со која успешно се симулира однесувањето на столбовите пред и по санација. Моделот ги реплицира клучните одлики на експерименталните одговори и служи како основа за процена на сеизмички ризик со SPO2FRAG-методологија. Пушвер кривите и изведените криви на повредливост јасно покажуваат дека санација со полиуретан доведува до мерливо намалување на сеизмичката ранливост.

Дополнително, дисертацијата претставува постепен степен за санација на конструкција, при што се споредуваат различни нивоа на интервенција (од еден до четири ката). Овие резултати придонесуваат кон уникатен сет на податоци и методологија за брза интервенција по земјотрес и носење одлуки врз основа на посакуваните перформанси. Истражувањето се усогласува со современите цели за решенија со ниски оштетувања и брза санација, кои овозможуваат континуитет на функцијата и минимизација на времето за обнова.

Подрачје на примена и ограничувања

Техниката со полиуретанска обвивка развиена и валидирана во оваа дисертација е соодветна за сеизмичка санација на армиранобетонски рамки, особено во региони со висок сеизмички ризик и ограничен пристап до методи кои имаат потреба од високо обучен кадар за работа. Брзата примена, високата деформативност и способноста за дисипација на енергија ја прават погодна за итна санација и интервенции со минимално нарушување на состојбата на градбата.

Стратегијата за моделирање и процената базирана на повредливост дополнително помагаат за инженерската одлука, особено во објекти каде што санацијата мора да се изведе по фази, следејќи одредени приоритети или во ограничено време.

Сепак, истражувањето има и одредени ограничувања:

- Нумеричкото моделирање претпоставува совршена атхезија помеѓу полиуретанот и бетонот, што може да доведе до преценување на перформансите во реални услови без детална подготовка на површината.
- Однесувањето на материјалот е моделирано како еластично-совршено пластично, што го поедноставува неговото однесување под циклично оптоварување.
- Трајноста на материјалот под влијание на животна средина (стареење, температура, влага) не е експериментално испитана и треба да биде предмет на идни истражувања.
- Динамичките испитувања се фокусирани на синусоидални побуди со една фреквенција, а не на реални сеизмички записи.

И покрај овие ограничувања, истражувањето претставува валидна алтернатива на постојните стратегии за санација, особено каде што се бара брзина, приспособливост и капацитет за дополнителна дисипација на енергија.

Можни понатамошни истражувања

Од оваа студија произлегуваат неколку важни насоки за идно истражување:

- Реална примена во објекти со оштетени армиранобетонски столбови, со цел валидација на лабораториските резултати во теренски услови. Долгорочното следење на таквите примени би обезбедило вредни податоци за трајност, влијание на животната средина и конзистентност на перформансите.
- Идните испитувања треба да ги адресираат механизмите на пролизување меѓу полиуретанот и бетонот, деградацијата на контактот под повторливо оптоварување и однесување на материјалот под дејство на замор. Интеграцијата на овие податоци во напредни материјални модели ќе ја подобри точноста на нумеричките симулации.
- Развој на проектантски насоки и практични детали за санација со полиуретан особено за вклучување во нормативи и стандарди за сеизмичко зајакнување вклучувајќи препораки за подготовка на површина и дозволени деформации.
- Унапредување на процената на повредливост, вклучително и мултихазардни сценарија, проценки на животен циклус и стратегии за приоритизирање на санацијата според загуби и време на неработење.
- Иновации во комбинирани системи, каде што полиуретанот би се користел за санација и изолација, или како хибридна комбинација со челик, со цел оптимизирање на цврстина и дуктилност при комплексни оптоварувања.

Врз основа на сеопфатната експериментална валидација, аналитичко моделирање и проценка базирана на перформанси презентирани во оваа дисертација, Комисијата има чест и задоволство да предложи до Научниот совет на Институтот за земјотресно инженерство и инженерска сеизмологија (ИЗИИС) во Скопје, да ја прифати позитивната оценка и да закаже јавна одбрана на докторската дисертација на кандидатот м-р Филип Манојловски со наслов:

Примена на полиуретани за санација на пластичните зглобови кај армиранобетонски столбови предизвикани од земјотресни дејствија.

Комисија за оцена на докторската дисертација

**Проф. д-р Александра Богдановиќ,
ИЗИИС – УКИМ (претседател), с.р.**

**Проф. д-р Зоран Ракичевиќ,
ИЗИИС – УКИМ (член и ментор), с.р.**

**Проф. д-р Роберта Апостолска,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.**

**Проф. д-р Влатко Шешов,
ИЗИИС – УКИМ (член), с.р.**

**Prof. Dr. Hab. Eng. Arkadiusz Kwiecień,
Технички универзитет во Краков,
Полска, надворешен член, с.р.**

R E V I E W
FOR EVALUATION OF THE DOCTORAL THESIS
“APPLICATION OF POLYURETHANES FOR REPAIR OF PLASTIC HINGES IN
REINFORCED CONCRETE COLUMNS CAUSED BY EARTHQUAKE ACTIONS”
FROM MSC FILIP MANOJLOVSKI, SUBMITTED TO THE INSTITUTE OF
EARTHQUAKE ENGINEERING AND ENGINEERING SEISMOLOGY (UKIM-IZIIS) IN
SKOPJE

The Scientific Council of the Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology (IZIIS) in Skopje, at the session held on April 16, 2025, with Decision No. 09-819/1 dated April 17, 2025, formed a Commission for the evaluation of the doctoral dissertation of the candidate MSc Filip Manojlovski with the title "*Application of Polyurethanes for Repair of Plastic Hinges in Reinforced Concrete Columns Caused by Earthquake Actions*", composed of: Prof. Dr. Aleksandra Bogdanovic (president), Prof. Dr. Zoran Rakicevic (member and supervisor), Prof. Dr. Roberta Apostolska (member), Prof. Dr. Vlatko Sesov (member) and Prof. Dr. Hab. Eng. Arkadiusz Kwiecień from „Cracow University of technology“ – Poland (external member).

The Commission, as listed, thoroughly reviewed, and evaluated the doctoral dissertation. The Scientific Council of the Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology (IZIIS) in Skopje hereby submits the following

R E P O R T

THESIS ANALYSIS

The doctoral dissertation of the candidate MSc Filip Manojlovski with the title "*Application of Polyurethanes for Repair of Plastic Hinges in Reinforced Concrete Columns Caused by Earthquake Actions*" comprises 120 pages of computer-processed text in Cambria font, with a 1.0 line spacing and 12pt font size (10pt for figure captions and table text).

The work is structured into 8 chapters, covering the introduction, research, and concluding observations, along with 5 appendices. At the end, there is a bibliography listing 84 bibliographic references, including scientific papers, articles, books, reports, national regulations, international acts, and internet resources. The sections are organized into points and subpoints with titles and subtitles, ensuring proper tracking of the material processed in the research.

Chapter 1 sets the context of the research by emphasizing the seismic vulnerability of reinforced concrete (RC) structures, particularly those built before the adoption of modern seismic codes. Earthquakes frequently cause shear and flexural failures in RC columns, especially in hinge zones, where plastic deformations concentrate under lateral loads. These failures pose critical risks to life safety and structural stability.

The chapter introduces polyurethane jacketing as an innovative repair method. Unlike traditional repair materials, polyurethanes are lightweight, exhibit viscoelastic properties, and can be applied rapidly, features that are especially beneficial in post-earthquake emergency situations. The primary motivation of the research stems from the need for a repair technique that not only restores strength but also improves ductility and energy dissipation.

Key research objectives are listed: material property evaluation, experimental testing (both quasi-static and dynamic), numerical simulation using OpenSees, and seismic fragility assessment through the SPO2FRAG framework. The methodology is summarized, highlighting the stepwise approach used in the investigation. Finally, the structure of the thesis is outlined, providing readers with a roadmap through experimental, numerical, and analytical components.

Chapter 2 presents a foundational overview of seismic hazards and their impact on structural systems. It starts with geological explanations of tectonic plate movements and fault mechanisms, outlining different types of plate boundaries and associated seismic waveforms. Key terms such as earthquake magnitude, intensity, and ground acceleration are introduced using well-established scales like the Richter and Moment Magnitude scales.

The chapter then shifts focus to structural typologies and their seismic behavior. It elaborates on how different construction systems respond to seismic excitation such as masonry, RC frames, RC walls etc. Special emphasis is placed on RC frame systems, which are susceptible to column shear failures, short column effects, and beam-column joint degradation.

The final section reviews post-earthquake reconnaissance studies from recent global events (e.g., L'Aquila 2009, Lorca 2011, Türkiye 1999/2011/2023, Albania 2019). Each case is analyzed for typical failure modes, especially column hinging, insufficient transverse reinforcement, and brittle joint behavior. These examples establish the real-world urgency for robust and efficient repair strategies, reinforcing the need for innovative materials like polyurethanes.

Chapter 3 reviews existing strengthening and repair methods for earthquake-damaged RC columns. Traditional techniques like epoxy injection, steel jacketing, fiber-reinforced polymers (FRPs), and near-surface mounted (NSM) reinforcement are discussed. Their advantages such as increased confinement and stiffness are presented alongside drawbacks like added weight, labor-intensity, cost, and susceptibility to debonding or corrosion.

Reinforced concrete jacketing is noted for its robustness but requires significant intervention and curing time. Steel jacketing improves ductility but adds mass, potentially altering dynamic characteristics. FRPs offer a lightweight alternative, but their performance is compromised under high deformation demands or poor installation conditions. NSM reinforcements enhance shear strength but have limited application in post-event repair due to accessibility issues.

The review identifies a gap in the use of flexible, ductile repair materials capable of energy dissipation. Polyurethane-based systems are introduced as a novel alternative. Their promising properties, high strain tolerance, viscoelasticity, adhesion, and fast curing are outlined. However, the lack of experimental validation in structural applications justifies the need for current research.

Chapter 4 presents the experimental program designed to assess polyurethane jacketing as a seismic repair technique. It begins with a detailed description of the mechanical characterization of the polyurethane PT material, based on earlier studies. Compression and tension tests at varying strain rates are reviewed, demonstrating the material's elasticity, ductility, and strain-rate sensitivity, critical for seismic applications.

The quasi-static testing campaign involved two RC column specimens subjected to reversed cyclic loading. In the first phase, columns were tested to failure, inducing hinge damage. In the second phase, the hinge zones were repaired using polyurethane jacketing, and the columns were reloaded under the same conditions. Instrumentation included LVDTs, load cells, and strain gauges to monitor displacement, load, and strain histories.

The forced vibration testing involved a full-scale 3D RC frame repaired with polyurethane at damaged joints. The structure was subjected to sinusoidal excitations using mechanical shakers. Both ambient and forced vibration tests were conducted to capture modal parameters (frequencies, damping, mode shapes) and assess global response under dynamic loading. Test setups, instrumentation layouts, and key observations, including improved damping and reduced damage propagation are discussed in detail.

Chapter 5 details the finite element modeling of the quasi-static experiments using OpenSees. The RC columns were modeled with fiber-section nonlinearBeamColumn elements. Concrete and steel were simulated using Concrete02 and Steel02 material models, respectively, while polyurethane was modeled using an elastic-perfectly plastic (ElasticPP) assumption based on test data.

A careful comparison between experimental and numerical results particularly force-displacement curves, stiffness degradation, and energy dissipation is presented. The interface between concrete and polyurethane is assumed perfectly bonded, idealizing the repair scenario. The chapter validates the modeling strategy by achieving close agreement between the observed and simulated structural responses. This validation is crucial for extending the analysis to fragility assessment in the subsequent chapter.

Chapter 6 applies the validated polyurethane jacketing method to a realistic building-scale model to assess its effect on seismic vulnerability. A four-storey RC frame designed according to Eurocode 8 was used as a reference case. Pushover analyses were performed in OpenSees for multiple configurations: (1) original structure with 30 MPa concrete; (2) structure with 20 MPa degraded concrete; and (3–7) various stages of repair (1 to 4 floors retrofitted).

Pushover curves were processed through SPO2FRAG to derive fragility functions, enabling a probabilistic interpretation of seismic performance. The analysis quantified reductions in probability of exceedance for performance limit states like Immediate Occupancy, Life Safety, and Collapse Prevention. Results clearly showed that polyurethane repair improves structural reliability, especially when implemented on lower floors. This chapter demonstrates the practical scalability and efficacy of the proposed repair technique.

Chapter 7 integrates the findings from experimental tests, numerical models, and fragility analysis. The quasi-static test results showed that polyurethane repair restored or exceeded the original load-bearing capacity, improved ductility, and enhanced energy dissipation. Observed damage patterns indicated delayed hinge formation and improved post-yield behavior.

In the forced vibration tests, repaired structures exhibited lower accelerations, increased damping ratios, and reduced residual deformations. The numerical models effectively captured these trends, validating the assumed material parameters and boundary conditions.

The fragility analysis revealed a progressive shift in fragility curves with increased levels of polyurethane repair. This quantitatively demonstrates that the method reduces seismic vulnerability and enhances overall structural resilience. The discussion links these observations to the unique properties of polyurethane and its promising role in emergency or planned post-earthquake rehabilitation.

Chapter 8 summarizes the research methodology, major findings, and contributions. It reiterates that polyurethane jacketing provides a fast, effective, and scalable repair method for damaged RC columns. The combination of material testing, experimental validation, and numerical modeling confirms the method's viability under seismic conditions.

Key conclusions include:

- Polyurethane improves column ductility and energy absorption.
- The method restores structural performance with minimal intervention.
- Fragility curves show measurable gains in seismic safety.

The chapter outlines recommendations for future research: full-scale pilot projects, long-term durability studies, environmental exposure testing, and exploration of bond-slip behavior at the interface. The dissertation concludes with a call for broader integration of polyurethane-based systems into seismic design and repair protocols.

Research topic

This doctoral research explores the use of polyurethane-based jacketing systems as an innovative solution for the seismic repair of reinforced concrete (RC) columns, with a specific focus on restoring damaged hinge zones resulting from earthquake-induced deformation. Recognizing the frequent failure of RC column hinges under cyclic seismic loading, typically due to inadequate confinement, shear failure, or strong-beam/weak-column behavior, the study investigates a lightweight, flexible, and rapid-response repair alternative using polyurethane.

Polyurethanes are polymeric materials known for their high deformability, viscoelasticity, energy dissipation, and adhesive bonding capabilities. These characteristics make them particularly suited for applications requiring both flexibility and strength, especially under dynamic loads. Despite their wide use in industrial applications, their role in structural seismic retrofitting remains largely unexplored.

The research includes multiple phases: (1) review of previous material testing to characterize mechanical properties under compression and tension; (2) experimental testing of RC columns before and after repair using quasi-static cyclic loading; (3) dynamic testing of

a full-scale RC frame incorporating polyurethane-repaired joints; (4) numerical modeling in OpenSees to simulate experimental behavior, and (5) a fragility-based seismic performance assessment using SPO2FRAG.

Results demonstrated that polyurethane jacketing effectively restores strength and ductility in damaged RC columns, improving their seismic performance. The study concludes that polyurethane jacketing can serve as a fast, cost-effective, and structurally beneficial solution for post-earthquake rehabilitation, especially in emergency or resource-limited contexts. The findings pave the way for its integration into future seismic design and retrofit guidelines.

Data on the dissertation thesis field condition

Reinforced concrete (RC) frame structures are among the most widely used structural systems globally, particularly in urbanized seismic regions. According to Eurocode 8, these structures are typically designed to sustain seismic demands by allowing inelastic deformations to occur in predetermined zones, mainly at the ends of beams and columns. This energy dissipation mechanism, while effective for life safety, often leads to extensive damage in critical members – most notably, plastic hinge formation and shear failures in RC columns which can render structures non-functional or irreparable following moderate to strong earthquakes.

One of the most vulnerable zones in RC frames is the column hinge region, where damage concentrations compromise both local and global stability. In older or substandard buildings that were constructed without adequate transverse reinforcement or ductile detailing, seismic demand far exceeds capacity, leading to brittle failures. Repairing these structures is often complicated, expensive, and disruptive, especially when traditional techniques like steel jacketing or FRP wrapping are used.

This reality highlights the urgent need for resilient and rapidly deployable repair strategies that can restore structural integrity without requiring extensive demolition or replacement of damaged components. The field condition addressed in this dissertation reflects the post-earthquake environment, where RC columns in existing buildings have experienced plastic deformation, spalling, and shear cracking, particularly at hinge zones, resulting in significant loss of strength and stiffness.

The proposed solution – polyurethane jacketing responds directly to this context. Polyurethanes are flexible, adhesive, and viscoelastic materials capable of conforming to damaged geometries while providing energy dissipation and confinement. When applied at the hinge zones of RC columns, they act as an external layer that restores cross-sectional integrity, enhances ductility, and limits further degradation under cyclic loading. Importantly, this method is fast-curing, non-intrusive, and cost-efficient, making it particularly suitable for emergency interventions or phased retrofitting strategies in real-world seismic scenarios.

The field relevance of this study is further supported by dynamic tests performed at the IZIIS Dynamic Testing Laboratory, where RC frames with polyurethane-repaired joints were subjected to forced vibration excitation, simulating earthquake-like demands. These tests confirmed that the proposed technique offers improved damping characteristics and contributes to a more resilient structural response, with lower residual displacements and enhanced reusability of damaged buildings.

In summary, the dissertation is rooted in the critical post-seismic repair needs of RC frame buildings, with a focus on restoring hinge zones in columns as one of the most failure-prone components in seismic design. The polyurethane jacketing method addresses both engineering performance and practical field application, offering a promising tool for increasing seismic resilience and minimizing economic and functional losses after earthquakes.

Short description of the applied methods

To meet the defined research objectives, a series of mutually supportive experimental, numerical, and analytical methods were applied in the doctoral dissertation:

- Review of past earthquakes and state-of-the-art repair practices to establish the motivation and knowledge gap regarding the seismic vulnerability of reinforced concrete (RC) columns and the limitations of conventional repair methods.
- Material characterization of polyurethane (PU) jacketing, relying on prior tensile and compressive tests from the literature to define relevant mechanical properties such as elastic modulus, strain capacity, and stress-strain behavior under different loading rates.
- Quasi-static cyclic testing of RC columns, in two stages: pre-damage and post-repair. Plastic hinges were first induced in column specimens, followed by application of polyurethane repair, and reloading under the same protocols to evaluate the effectiveness of the repair intervention.
- Forced vibration testing of a full-scale RC frame, equipped with polyurethane-repaired joints, was conducted using mechanical shakers. The structure was exposed to sinusoidal excitation to observe global dynamic behavior and verify damping effects and energy dissipation characteristics of the repaired system.
- Development and calibration of numerical models in OpenSees, simulating both pre- and post-repair column behavior using fiber section elements and material models for concrete, steel, and polyurethane. The polyurethane was modeled as an elastic-perfectly plastic material, with validation against experimental results.
- Implementation of a pushover-based fragility assessment through the SPO2FRAG methodology on a multi-storey RC frame. Different structural configurations were analyzed: original, degraded and several stages of polyurethane retrofit, from partial to full-floor repair.
- Derivation of fragility curves and performance metrics, quantifying the seismic vulnerability reduction achieved by polyurethane jacketing, and comparing probabilities of exceeding limit states such as Immediate Occupancy and Collapse Prevention across all configurations.

Short description of the research results

The proposed polyurethane jacketing method enhances the seismic performance of damaged reinforced concrete columns, as demonstrated through comprehensive experimental and analytical investigations. The research findings are organized into two main areas: structural behavior insights from experimental testing, and probabilistic performance improvements based on fragility analysis.

The quasi-static tests revealed that polyurethane repair fully restored or even improved the load-bearing capacity, ductility, and energy dissipation of RC columns. Failure patterns were more stable post-repair, with improved post-yield behavior and reduced stiffness degradation. In forced vibration tests, the repaired full-scale frame showed ability to withstand large number of sinusoidal excitations at high drift levels.

Numerical models developed in OpenSees accurately replicated the force-displacement relationships and failure mechanisms observed in laboratory testing. These models provided a reliable basis for extended analysis in the case study.

The fragility assessment indicated substantial improvement in seismic reliability. Polyurethane retrofitting, especially when applied to multiple floors, significantly reduced the probability of exceeding damage limit states. Structures with full-floor repairs showed performance comparable to the original undamaged configuration, while partial-floor repairs still yielded notable improvements. The repair method proved particularly effective in addressing degradation due to low concrete quality, offering a low-cost, fast-curing alternative to conventional jacketing techniques.

THESIS EVALUATION

The doctoral dissertation of candidate MSc Filip Manojlovski, titled “*Application of Polyurethanes for Repair of Plastic Hinges in Reinforced Concrete Columns Caused by Earthquake Actions*,” presents a substantial and original contribution to the field of earthquake engineering and structural rehabilitation. The study introduces a novel repair

technique using polyurethane jacketing, which is experimentally validated and numerically assessed through rigorous and multi-level analysis.

The research combines detailed material characterization, quasi-static and dynamic experimental testing, and state-of-the-art numerical modeling to verify the effectiveness of the proposed solution. Furthermore, the application of fragility analysis using SPO2FRAG adds a probabilistic performance dimension, demonstrating the repair method's impact on reducing seismic vulnerability.

One of the key contributions is the successful integration of a flexible, energy-dissipative material into damaged hinge zones of RC columns, an approach that enhances seismic resilience while enabling rapid post-earthquake repair. The polyurethane system offers advantages such as fast application, compatibility with irregular geometries, and improved damping behavior.

According to the opinion of the Evaluation Committee, the doctoral dissertation of MSc Filip Manojlovski fulfills all academic, scientific, and methodological standards for a doctoral thesis. The work contributes valuable knowledge for future repair protocols in seismic regions and supports the adoption of innovative materials in structural engineering practice.

FULFILLMENT OF LEGAL REQUIREMENTS FOR THESIS DEFENSE

The candidate, prior to the doctoral thesis defense, has published the following reviewed papers:

4. **Manojlovski, F.**, Rakicevic, Z., Kwiecień, A., Bogdanovic, A., Shoklarovski, A., & Poposka, A. (2023). *Repair of Reinforced Concrete Column Hinges by Polyurethane Jacketing*. In A. Ilki, D. Çavunt, & Y. S. Çavunt (Eds.), *Building for the Future: Durable, Sustainable, Resilient. Proceedings of the fib Symposium 2023 – Volume 1 (Lecture Notes in Civil Engineering, Vol. 349)* Springer.
5. **Manojlovski, F.**, Rakicevic, Z., Bogdanovic, A., Shoklarovski, A., & Poposka, A. (2023). *Repair of Reinforced Concrete Column Hinges by Polyurethane Jacketing* (in Macedonian). Paper presented at the 20th International Symposium of MASE “Resilient Structures,” September 28–29, Skopje, North Macedonia.
6. **Manojlovski, F.**, Rakicevic, Z., Kwiecień, A., Bogdanovic, A., Shoklarovski, A., & Poposka, A. (2024). *Viability of rapid polyurethane repair of RC column hinge experimentally tested by forced vibrations*. In *Proceedings of the 18th World Conference on Earthquake Engineering (WCEE2024)*. International Association for Earthquake Engineering (IAEE), Milan, Italy.

CONCLUSION AND SUGGESTION

Main Scientific Contributions

The main scientific contribution of this doctoral dissertation lies in the introduction, experimental validation, and analytical assessment of a novel seismic repair method for reinforced concrete (RC) columns using polyurethane jacketing. This method addresses one of the most critical failure mechanisms in earthquake-damaged RC buildings – hinge formation and shear degradation in columns through the application of a lightweight, flexible, and rapidly deployable material.

The research combines material property evaluation, laboratory experimentation, nonlinear numerical modeling, and probabilistic performance analysis. The quasi-static tests provided experimental evidence of the polyurethane's capacity to restore and even enhance load-bearing capacity, ductility, and energy dissipation. The dynamic testing of a repaired full-scale frame revealed favorable damping characteristics, validating the system's real-world applicability.

A validated OpenSees-based modeling technique was developed to simulate the behavior of RC columns before and after polyurethane repair. The model successfully replicated key features of the experimental response and served as the foundation for fragility-based seismic risk assessments using SPO2FRAG. Pushover curves and resulting fragility functions clearly demonstrated that polyurethane retrofitting leads to a measurable reduction in seismic vulnerability.

The dissertation also presents a stepwise retrofit framework, where various levels of intervention (one to four floors repaired) are compared in terms of structural reliability. These results contribute to a unique dataset and methodology for rapid post-earthquake intervention and performance-based decision-making. Overall, the research aligns with the modern objective of low-damage, rapid-repair strategies, supporting continuity of function and minimization of recovery time after seismic events.

Area of Application and Limitations

The polyurethane jacketing technique developed and validated in this dissertation is particularly suited for seismic retrofitting of RC frame structures, especially in regions with high seismic hazard and limited access to labor-intensive or costly traditional repair materials. Its rapid application, high strain tolerance, and energy-dissipating behavior make it ideal for emergency repair scenarios and low-disruption strengthening interventions.

The modeling strategy and fragility-based evaluation support practical engineering decision-making, especially in structures where retrofitting must be phased, prioritized, or implemented under time constraints. The polyurethane system also offers promising benefits for use in non-structural element protection, such as beam-column joints or infill-frame interfaces.

However, the research does present some limitations:

- The numerical modeling assumes perfect bond between polyurethane and concrete, which may overestimate performance in field conditions without detailed surface preparation.
- The material behavior of polyurethane is represented by an elastic-perfectly plastic model, which simplifies its viscoelastic response under cyclic loading.
- The environmental durability of the polyurethane material (e.g., aging, temperature, moisture effects) was not experimentally tested and should be considered in future applications.
- The dynamic test series focused on single-frequency sinusoidal excitation rather than full-spectrum ground motions, which may limit generalization to real earthquake loading.

Despite these limitations, the research offers a viable alternative to existing repair strategies, especially where speed, adaptability, and damping capacity are required.

Possible Further Work

Several important directions for further research have emerged from this study:

- Full-scale real-world implementation of polyurethane jacketing in damaged RC structures is essential to validate laboratory findings under actual field conditions. Long-term monitoring of such applications would provide valuable data on durability, environmental exposure, and performance consistency.
- Future experimental work should address bond-slip mechanisms between polyurethane and concrete, interface degradation under repeated loading, and cyclic fatigue behavior of the material. Incorporating such data into advanced material models will enhance numerical accuracy.
- The development of design guidelines and practical detailing procedures for polyurethane jacketing is recommended, particularly for integration into seismic retrofit codes and standards. This includes anchorage recommendations, surface preparation methods, and allowable strain limits.
- Further refinement of fragility-based risk analysis could explore multi-hazard scenarios, include life-cycle cost assessments, or evaluate downtime and repair prioritization strategies using the proposed retrofit method.
- Finally, the potential use of polyurethane for dual-functional repair and isolation, or in hybrid retrofit systems combining FRP or steel with polyurethane, presents an innovative path for optimizing both strength and ductility under complex loading conditions.

Based on the comprehensive experimental validation, analytical modeling, and performance-based assessment presented in this dissertation, the Committee has the honor and pleasure of proposing to the Scientific Council of the Institute of Earthquake Engineering and Engineering Seismology (IZIIS) in Skopje to accept the positive evaluation and schedule an oral defense of the doctoral dissertation of candidate MSc Filip Manojlovski with the title: *"Application of Polyurethanes for Repair of Plastic Hinges in Reinforced Concrete Columns Caused by Earthquake Actions."*

Committee for evaluation of the doctoral dissertation:

Prof. Dr. Aleksandra Bogdanovic
IZIIS – UKIM, president

Prof. Dr. Zoran Rakicevic
IZIIS – UKIM, member and supervisor

Prof. Dr. Roberta Apostolska
IZIIS – UKIM, member

Prof. Dr. Vlatko Sesov
IZIIS – UKIM, member

Prof. Dr. Hab. Eng. Arkadiusz Kwiecień
„Cracow University of Technology“ –
Poland, external member

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЛЕКСИКОЛОГИЈА И ЛЕКСИКОГРАФИЈА ВО ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК „КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ, УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Конкурсот на ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 26.5.2025 година за избор и вработување на еден научен соработник во научната област лексикологија и лексикографија, и врз основа на Одлуката на Советот под број 02-277/1, донесена на 5.6.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: д-р Симона Груевска-Маџоска, н. сов./ред. проф. претседател, д-р Фани Стефановска-Ристеска, н. сов./ред. проф. член, и д-р Катица Трајкова, н. сов./ред. проф., член.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниот

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор и вработување на еден научен соработник во областа лексикологија и лексикографија во предвидениот рок се пријавија двајца кандидати: д-р Емил Ниами и д-р Миме Тасеска-Китановска.

І Д-Р ЕМИЛ НИАМИ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот д-р Емил Ниами е роден на 30.4.1977 во Скопје. Во 1999 година дипломирал на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје и се стекнал со стручниот назив дипломиран филолог по руски јазик и книжевност со американски студии – преведувачка насока. Во март 2007 година ја одбрал магистерската теза „Паронимите во македонскиот во споредба со рускиот јазик“ под менторство на проф. д-р Красимира Илиевска на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Во 2010 година на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје ја одбрал докторската дисертација „Антонимите во рускиот во споредба со македонскиот јазик“, исто така под менторство на проф. д-р Красимира Илиевска.

Во 2000 година започнал да работи во А1 телевизија, најпрво во редакцијата за странска програма, а потоа на повеќе други раководни позиции. Истовремено работел и во неколку печатени списанија како што се дневниот весник „Време“, неделниците „Ланова“ и „Оправдано присутни“, а во 2005 година бил ангажиран во месечникот „Бебе магазин“ како стручен консултант од областа на јазикот. Од 2007 до 2011 година работел како лектор по македонски јазик на Московскиот државен универзитет „Л.М. Ломоносов“. Во периодот од 2011 до 2013 година работел како лектор по македонски јазик за странци на двосеместралните курсеви за идни студенти на УКИМ, организирани од Семинарот за македонски јазик, литература и култура и Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ од Скопје. Од 2015 година работи како секретар во Рускиот центар при УКИМ.

За својата научна работа во 2021 година ја добил наградата „13 Ноември“ за наука за „Речникот на антонимите во македонскиот јазик“.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ Научноистражувачка дејност

Кандидатот д-р Емил Ниами е истакнат научен работник од областа на лексикологијата и лексикографијата. Уште во својот магистерски труд се зафатил со темата паронимија, којашто пред тоа воопшто не беше истражувана во македонската наука за јазикот. Од тоа истражување произлезе подоцна објавениот „Речник на паронимите во македонскиот јазик“. Во неговата

докторска дисертација се зафатил со темата антонимија, којашто исто така не беше доволно истражена кај нас и од ова истражување објави „Речник на антонимите во македонскиот јазик“. За овој речник, Ниами е добитник на наградата „13 Ноември“ за наука во 2021 година. Лексичко-семантичките односи се и понатаму предмет на неговиот научен интерес, па го објавил и третиот „Речник на хомонимите во македонскиот јазик“.

„Речникот на паронимите“ на Емил Ниами е прв од ваков вид во македонската лексикографија. Паронимијата како јазична појава не беше доволно истражена, ниту спомната во македонската лингвистика сè до магистерскиот труд на Ниами од кој произлезе и овој речник. И самиот автор, во предговорот кон Речникот, пишува дека „паронимијата во лексикологијата започнува да се третира најдоцна“ (с. 5).

Како што наведува авторот, терминот пароним потекнува од грчкиот јазик како сложенка од *para* – близу и *oputa* – име. Тоа се „зборови што имаат различно значење, слични според изговорот и според лексичко-граматичката припадност. Токму ваквата карактеристика на паронимите овозможува нивна замена во говорот или во пишаната реч, што претставува проблем при разбирањето на исказот. Такви се примерите од типот: *кријтизер* – *кријтичар*, *визија* – *визија*, *дебатира* – *дебијтира*, *искусува* – *искушува* итн.“ (с. 5).

Авторот ги дели паронимите на неколку начини: првата поделба е според потеклото, па разликува пароними со *иста етимолошко потекло* и со *различно етимолошко потекло*, како на пр., *урбан* – *урбанистички*, *симулира* – *ситимулира* итн. Според втората поделба се изделени *целосни* и *нецелосни* пароними, при што кај нецелосните не ја гледаме јасно семантичката граница. Третата поделба се однесува на бројот на паронимите што влегуваат во паронимски формален однос, па така имаме редови со *два члена* и со *повеќе членови*. Од морфолошки аспект разликуваме *адјективни*, *суйстивни* и *глаголски*.

Во врска со причините за паронимската замена, авторот изделува две нивоа – објективно, кога се бара одговор во исказот, и индивидуално, кога се бара одговорот на замената на говорителот. Причините за паронимската замена на објективно ниво, според авторот, се:

1. Како резултат на сличност во поглед на семантиката: *апарат* – *апаратура*, *документ* – *документација* и сл.
2. Поради заедничката сфера на употреба, особено за специјалната лексика: *бруто* – *нето*, *библиографија* – *биографија* и сл.
3. Како последица на синонимичност во дел од значењето на зборот: *ласен* – *ласовит*.
4. Поради зборообразувачкиот фактор: *урбан* – *урбанистички*, *јодинашен* – *јодишен* и сл.
5. Поради појавата на нови зборови: *фонд* – *фонџ*, *промотер* – *промотор* и сл.

Причините за паронимската замена на индивидуално ниво, според авторот, се:

1. Нестабилно владеење со зборовите: *амнезија* – *амнестија*, *афект* – *ефект* и сл.
2. Неразграничување на сродни зборови со ист корен: *бактериолошки* – *бактериски*, *ласен* – *ласовен* – *ласовит* и сл.
3. Неразграничувањето на реалиите од страна на говорителот: *адресант* – *адресат*, *емигрант* – *имигрант* и сл.
4. Поради народната етимологија: *кајмак* – *кајмакам*, *канай* – *коној* и сл.

Како што наведува авторот, првиот чекор во изработката на речникот бил идентификација на паронимите што го сочинуваат неговиот корпус. Екскерпирани биле постојните речници, средствата за информирање и говорниот јазик. Авторот извршил анкета со помош на анкетни листови на луѓето што професионално се занимаваат со јазикот (преведувачи, лектори, новинари, наставници) и врз основа на резултатите бил комплетиран корпусот. Во втората фаза авторот ги дал толкувањата на паронимите, а во третата фаза ги поткрепил со примери.

Во Речникот е дадена листа на користени кратенки, а на крајот библиографија. Паронимите се подредени по азбучен ред и се дадени во низи како заглавје, под кое следуваат толкувањата и примерите на 230 страници, на пр.:

Во овој речник на повеќе од 200 страници со опфатени околу 450 (446) антонимски парови подредени по азбучен редослед. Во предговорот авторот ја објаснува методологијата на изработката и ги дава изворите од кои е ексцерпирана лексичката граѓа, а тоа се околу 200 дела на македонски автори, публицистика, блогови, телевизиски емисии итн., а толкувањата ги дава според Речникот на македонскиот јазик со српскохрватски толкувања, толковните речници на Зозе Мургоски и на Институтот за македонски јазик и Големиот лексикон за туѓи зборови и изрази од Велика Ширилова.

Особено е значајно што под секој антонимски пар се подведени ексцерпирани примери, што му дава особена тежина на речникот, како на пр.,

ЗДРАВ – ГНИЛ

ЗДРАВ

Нерасипан, цел.

ГНИЛ

Расипан со процес на гниење.

Ако коренот е гнил, ниту дрвото нема да биде здраво. *Уштински весник, бр. 1544*

На крајот на Речникот е дадена богата библиографија на осум страници.

Речникот на хомоними во македонскиот јазик е третиот и последен речник во низата речници на Ниами. Во краткиот предговор, дадена е теоретската подлога врз која е работен речникот, па така под терминот хомоним авторот подразбира „зборови што се совпаѓаат според својата форма (звучење и/или пишување, во некои или во сите сфери), но кои имаат различно значење“. Називот е добиен од старогрчките зборови *отос* – ист и *опута* – име и е воведен од Аристотел.

Според авторот, заедно со хомонимите вообичаено се izdelуваат и други видови лексеми, како што се: хомографите (зборовите што се пишуваат исто, но имаат различен акцент, како на пр., *јодинава* ‘оваа година’ и *јодинава* – членувана форма на година), хомофоните (зборови што се изговараат исто, но се разликуваат по пишувањето, како на пр., *брици* ‘игра со карти’ и *брич* ‘ноже наменето за бричење’) и хомоформи (зборови што случајно се совпаѓаат во некои од своите форми, како на пр., *салаџа* – членувана форма од сала и *салаџа* ‘додаток од зеленчук кон друго јадење, масло и оцет, сол итн.’).

Најголемиот проблем кај ваквите јазични појави како што е хомонимијата е секако нејзиното дефинирање и разликување од полисемијата. Па така, според авторот, „основниот критериум за разликување на хомонимијата и полисемијата е во тоа што кај првата постои случајно совпаѓање на зборовите, додека кај втората лексичка појава станува збор за различни историски поврзани зборови. На пр., зборот бор (дрво) и бор (хемиски елемент) претставуваат хомоними, со оглед на тоа што првиот е од словенско потекло, а вториот е добиен од персискиот збор ‘бура’.“ (с. 5)

Според видот, авторот хомонимите ги дели на две групи: *ајсолуџни (целосни)*, при што лексемите се совпаѓаат во сите форми, како на пр., *коса* ‘влакна на главата’ и *коса* ‘земјоделска алатка’, и *делумни* хомоними, кои се совпаѓаат во дел од своите форми, како на пр., *рок* ‘ограничено време за извршување на некоја работа’ и *рок* ‘вид музика, рокенрол’, при што кај првиот постои множинска форма, додека вториот има само еднина.

Ниами ја објаснува постапката за изработка на овој речник: прво е извршена анализа на толковните речници на Институтот за македонски јазик и на Зозе Мургоски, потоа на Тритомниот речник со српскохрватски толкувања и на Големиот лексикон на странски зборови и изрази на Велика Ширилова. На добиениот материјал е извршена корекција и е дополнет со ексцерпција од други извори. Толкувањата на хомонимските низи се преземени од Толковниот речник на македонскиот јазик (6 томови) од колектив автори од Институтот за македонски јазик и Толковниот речник на македонскиот јазик од Зозе Мургоски. Примерите се ексцерпирани од македонска уметничка литература, од публицистика, од дневниот печат и од интернет-страници и интернет-портали. Речничките статии се подредени по азбучен редослед. Самата статија се состои од заглавен збор, а под него, означени со римски бројки, се дадени различните толкувања на хомонимите. Онаму каде што има полисемија, одделните значења се дадени со арапски бројки. Во продолжение на толкувањата се дадени примерите. На пр.,

ВИТКА

I. 1. Прави да биде криво, свива. *Ветероџ то фрската дождоџ по џамовиџе и то виткаше транкиџе од дрвјаџа, кои како сениџиџа удираа по сџаклоџто. („Захариј и друџи раскази“, М. Ренџов)*

2. Замота, прави да биде завиткано, замотано во нешто. *А Витџомир уџиџе со џрво се фати за џуџуноџи. Само витка џиџара за џиџара и само чаџи. Чаџи и јаџе. („Пиреј“ П. М. Андреевски)*

II. Свиткан крај на пита, баница. *Јас бев џаа џиџо ја изваџи моџаџа виткаџа на зелниџоџи да ја џравам од кориџе. („Човеџоџ во сина облека“ М. Јовановски)*

Во Речникот по предговорот има листа на кратенки, а на крајот користена литература.

Овие три речници на Ниами не се значајни само затоа што се први од својот вид во македонската лексикографија туку и зашто се изработени според сите лексикографски критериуми, прегледни се и сите се поткрепени со ексцерпирани примери.

Лексичко-семантичките односи Ниами продлабочено ги истражил во својата последна книга со наслов „Семонимите во македонскиот јазик“, објавена во 2024 година. Во овој труд, од особено значење е што авторот им пристапил на семонимите врз основа на богата лингвистичка литература и одделно ги разработува. Така, во посебни поглавја се анализирани синонимите, антонимите, хомонимите и паронимите, со што читателот може да добие целосна слика за природата на овие типови зборови во македонскиот јазик. Исто така, она што е посебно во овој труд е дека сите семоними, освен со научен пристап при нивната анализа, се поткрепени со многу богат избор на примери, од кои може да се стекне добар увид во нивната практична примена во македонскиот јазик.

Особен впечаток остава и „Речникот на медиумската писменост, во кој Ниами е главен редактор. Ова лексикографско издание ја izdelува македонската лексикографија многу понапред, бидејќи нема многу изданија од ваков тип во светот. Тука се обработени многу нови термини што произлегуваат од развојот на технологиите и кои не можат сè уште да се најдат во традиционалните речници. Овој Речник се користи и како помошна алатка во наставата во основното и во средното образование, но пред сè за пошироката јавност.

Кандидатот д-р Ниами е еден од коавторите во „Правописот на македонскиот јазик“, во делот Транскрипција на имињата од рускиот, белорускиот и украинскиот јазик, а автор е и на монографијата „Вовед во славистиката“, прва од таков тип во македонската наука за јазикот.

Список на монографии:

1. Правопис на македонскиот јазик, (група автори), Скопје, 2015.
2. Речник на паронимите во македонскиот јазик, Скопје, 2020.
3. Речник на антонимите во македонскиот јазик, Скопје, 2021.
4. Речник на хомонимите во македонскиот јазик, Скопје, 2022.
5. Речник на медиумската писменост: <https://recnik.medium.edu.mk/>, (група автори), главен редактор, Скопје, 2023.
6. Вовед во славистиката, Скопје, 2023.
7. Семонимите во македонскиот јазик, Скопје, 2024.

Кандидатот д-р Емил Ниами е автор на 18 научни статии објавени во земјава и во странство.

Список на објавени статии:

1. „За толковниот речник на рускиот јазик од Наталија Јуљевна Шведова“, Филолошки студии, Перм – Скопје – Загреб – Љубљана, 2008
2. „Проблемите со транскрипцијата и/или транслитерацијата при преведувањето од руски на македонски јазик“, Македонски јазик, Скопје, 2009
3. „Рускиот јазик во Интернетот“, Славистички студии, Скопје, 2009
4. „Транскрипција иноязычных имен и названий в македонском и в русском языках“, зборник од научната конференција „Кириллица: от возикновения до наших дней“,

- Российская академия госслужбы при Президенте Российской Федерации, Санкт-Петербург, 2011
5. „Речници на антонимите во рускиот јазик“, Славистички студии, Скопје, 2011
 6. „Антонимите во рускиот во споредба со македонскиот јазик“, Годишен зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, Скопје, 2011
 7. „Граници на антонимијата“, Зборник од XXXVIII научна конференција на XLIV меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2012
 8. „Речници на паронимите во рускиот јазик“, Славистички студии, Скопје, 2012
 9. „Предавање на руските имиња на македонски јазик. (Емил Ниами, Елена Верижникова)“, Зборник од XLII научна конференција на XLVIII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2016
 10. „Политкоректноста во македонската јазична средина“. Зборник на трудови, Втора меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ – филологија, култура и образование, 18–19 март 2016, Штип, Р Македонија, 2016
 11. „Стилот на преводот на драмата на А. П. Чехов „Вишновата градина“ од Марија Најчевска-Сидоровска“. (Емил Ниами, Костадин Голаков) Зборник на трудови, Трета меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ - филологија, култура и образование, 26-27 април 2018, Штип, Р Македонија, 2018
 12. „Јазичната политика и состојбите со рускиот јазик на истокот од Украина“. (Емил Ниами, Костадин Голаков) Зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција (одржана во рамките на Меѓународниот славистички собир на 15–16 јуни 2017 г. во Скопје), 2018
 13. „Супстантивираниите придавки и прилошки определби во рускиот и во македонскиот јазик“. (Емил Ниами, Костадин Голаков) ФИЛКО – Зборник на трудови од Четвртата меѓународна научна конференција ФИЛКО – филологија, култура и образование, 23–25 мај 2019, Воронеж, Русија, 2019
 14. „Феминативите во рускиот и во македонскиот јазик“, Зборник од XLV научна конференција на LI меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2019
 15. „Руската лексикографија во 21 век“, Зборник од I меѓународна научно-практична конференција „Руски јазик, литература и култура: минато, сегашност, иднина“, Скопје, 2020
 16. „Домострој: Правилата и нормите на семејниот живот во Русија“, Зборник од Третиот Светиклиментов научен собир на тема „Словата и Словото“, 2021
 17. „Ти vs. Вие: Етикецијата во современиот македонски јазик“, Зборник од меѓународната конференција „Македонскиот јазик – извор на филолошки и на културолошки истражувања“, 2021
 18. „Општествената и индивидуалната рефлексивност врз современоста од драмата „Хај-фај“ на Горан Стефановски“, Зборник од XLIX Меѓународна научна конференција на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2023.

Кандидатот д-р Емил Ниами учествувал на 25 научни конференции во земјава и во странство:

1. Международная научно-практическая конференция «Кириллица: от возникновения до наших дней», Российская академия госслужбы при Президенте Российской Федерации, Тема: Транскрипция иноязычных имен и названий в македонском и в русском языках, Москва, 6–8 декември 2007
2. Международный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Македонский язык в Интернете, 24–26 март 2009

3. Международная научная конференция «Современная славистика и научное наследие профессора С.Б. Бернштейна», МГУ им. Ломоносова, Тема: Что пишут о македонском языке в рунете?, Москва, 15–16 март 2011
4. Научна конференција „Науката за македонскиот јазик – состојби и перспективи, МАНУ, Дискусија на тема: Двојазични речници (методологија), Скопје, 18–19 април 2011
5. XXXVIII научна конференција на XLIV меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Тема: Граници на антонимијата, Охрид, 14–15 јуни 2011
6. II Международный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Как нам быть с непереводимой лексикой?, Москва, 21–24 март 2012
7. V македонско – чешка конференција, Тема: Чешко – македонскиот речник (лексикографска анализа), 17–18 мај 2012
8. V македонско – руска конференција, Тема: Преводот за деца: „38 папагали“ во ќор-сокак, Охрид, 17–19 јуни 2012
9. VIII македонско-северноамериканска конференција, Тема: Пополнување на табуизираната лексика во македонскиот јазик со англизми/американизми, Охрид, 7–8 јули 2012
10. Международная научная конференция «Славянские языки и литературы в синхронии и диахронии», Тема: Проблема транскрипции русских имен и названий в македонском языке, 26–28 ноември 2013
11. II Международный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Транскрипцијата на руските имиња во македонскиот јазик, Москва, 1–4 декември 2013
12. III Международный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Языки СМИ: Трудности перевода с русского на македонский, Москва, 23–16 мај 2016
13. XLII научна конференција на XLVIII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, тема: Предавање на руските имиња на македонски јазик, Охрид, 13–27 јуни 2016
14. Втора меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ - филологија, култура и образование, тема: Политкоректноста во македонската јазична средина, 18–19 март 2016, Штип
15. Втора меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ - филологија, култура и образование, тема: Стилот на преводот на драмата на А. П. Чехов „Вишновата градина“ од Марија Најчевска-Сидоровска, 18–19 март 2016, Штип
16. VII македонско-руска научна конференција, тема Јазичната политика и состојбите со рускиот јазик на истокот од Украина. (Емил Ниами, Костадин Голаков), 15–16 јуни 2017, Скопје
17. I меѓународна научно-практична конференција „Руски јазик, литература и култура: минато, сегашност, иднина“, тема: Руската лексикографија во 21 век, 27–29 септември 2017, Скопје
18. Четвртата меѓународна научна конференција ФИЛКО - филологија, култура и образование, тема: Супстантивираниите придавки и прилошки определби во рускиот и во македонскиот јазик. (Емил Ниами, Костадин Голаков), 23–25 мај 2019, Воронеж
19. Трети Светиклиментов научен собир „Словата и Словото“, 7 декември 2019
20. Конференција „Филолошки читања: јазикот и стилот на Блаже Конески“, тема: Стилските амплитуди на Конески во збирката „Златоврв“, Скопје, 2022
21. Конференција „Филолошки читања: јазикот и стилот на Блаже Конески“, тема: Русизмите во творештвото на Конески, Скопје, 2022
22. Международная конференция «Влияние русской культуры на международные дипломатические отношения», 22 февруари 2022, Скопје

23. Научна конференција „Актуелни теориско-методолошки проблеми во истражувањето и во наставата по словенските јазици, книжевности и култури III“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, тема: Роль современной музыки в изучении иностранного языка (на примерах РКИ), 3–4.6 2022, Скопје
24. XLIX Меѓународна научна конференција на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, тема: Општествената и индивидуалната рефлексija врз современоста од драмата „Хај-фај“ на Горан Стефановски, 4–5 септември 2022 година
25. 51 Меѓународна научна конференција на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, тема: Лексичката синонимија во поезијата на Петре М. Андреевски, 4–5 септември 2022 година.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот д-р Емил Ниами е автор на 33 книжевни преводи:

1. „Градоначалникот и за него“ од Јуриј Лужков и Михаил Шчербаченко, Ѓурѓа, Скопје, 2005
2. „Раскази“ од А. П. Чехов на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
3. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 2: Василиса Прекрасна; Репка; Заборавеното маче; Жолтиот штрк, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
4. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 3: Принцезата на зрно грашок; Принцот Аргелуш; Баба Рога; Прстенот на Сулејман, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
5. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 4: Ајога; Бамби; Црвенкапа; Како кокошката му помогнала на петелот; Приказна за џунглата; Муштеријата и мајсторот; Волкот и волчицата; Волшебното свонче, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
6. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 5: Чудесната флејта; Снежана и седумте џуџиња, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
7. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 6: Палешка; Пепелашка, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
8. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 7: Принцот Иван, жар-птицата и сивиот волк; Јованче и Марика, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
9. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 9: Како Маша се скарала со перницата; Како Маша се смирила со Катја; Како Маша ги чувала гавранчињата, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
10. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 10: Каде е скриено богатството; Мачето Патрик и глувчето; Мудриот ткајач; Мувата пејачка; Трнорушка; Убавицата и сворот; Учтивото зајче; Волкот и еленот, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
11. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 11: Приказни од Истокот, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
12. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 12: Разбојници; Андреј најмудриот; Таткото; Јовче Будалчето, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
13. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 13: Златната патка; Изгубеното момче; Златните замоци, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
14. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 14: Малечката самовила; Царската ќерка и екимот; Овчарчето; Зошто месечината нема фустан?; Дедо Петко и баба Пена, Бог и Свети Петар; Овчарот и змијата, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
15. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 18: Индијански приказни, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
16. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 19: Симбад морепловецот, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005
17. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 20: Сто и еден далматинец; Оловниот војник, Д.О.О. Времетрејд, Скопје, 2005

18. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 23: Сказни од Сергеј Козлов, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005
19. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 24: Приказни од Михаил Пљацковски, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005
20. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 25: Приказни од Галина Лебедева, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005
21. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 26: Приказни од Сергеј Гришунин, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005
22. „Раскази“ од Л. Н. Толстој на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
23. „Доктор Офболи“ од К. Чуковски на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
24. „Грдото пајче“ од Х. К. Андерсен на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
25. „Пинокио“ од К. Колоди на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
26. „Срце“ од Едмондо Де Амичис на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
27. „Приказни по телефон“ од Џ. Родари на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
28. „Снежана и седумте џуџиња“ од браќата Грим на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
29. „Двојната Лота“ од Е. Кестнер на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
30. „20.000 милји под морето“ од Жил Верн на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006
31. „Освојувањето на Измаил“ од Михаил Шишкин, Скопје, 2013
32. „Војна и мир“ од Лев Николаевич Толстој, Скопје, 2014
33. „Златниот коњ“ – руски народни сказни, Скопје, 2019.

Кандидатот д-р Емил Ниами е автор на повеќе колумни во печатот, од кои дал селектирана библиографија:

1. Лажни преведувачки парови: фамилия – фамилија, 7.7.2017, mk.rbth.com
2. Зошто велíme „Потемкинови села“?, 11.7.2017, mk.rbth.com
3. Лажни преведувачки парови: ягода – јагода, 14.7.2017, mk.rbth.com
4. Зошто велíme „Мечкина услуга“?, 19.7.2017, mk.rbth.com
5. Зошто велíme „Убав како руски генерал“, 25.7.2017, mk.rbth.com
6. Зошто велíme „Грозјето е кисело“, 1.8.2017, mk.rbth.com
7. Лажни преведувачки парови: живот – живот, 3.8.2017, mk.rbth.com
8. Што е тоа „руски рулет“?, 8.8.2017, mk.rbth.com
9. Лажни преведувачки парови: ладно – ладно, 15.8.2017, mk.rbth.com
10. Русизмите во македонскиот јазик: Зборови од советската епоха во современите македонски медиуми, 9.11.2017, mk.rbth.com
11. Кирилицата во светот на технологијата, 23.5.2024, „Нова Македонија“.

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ		
Кандидат: д-р Емил Ниами Институција: ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје Универзитет: „Св. Кирил и Методиј“ Научна област: лексикологија и лексикографија		
Научноистражувачка дејност	во земјата	во странство
	поени	
Монографии		
1. Правопис на македонскиот јазик, (група автори), Скопје, 2015.	4	

2. Речник на паронимите во македонскиот јазик, Скопје, 2020.	8	
3. Речник на антонимите во македонскиот јазик, Скопје, 2021.	8	
4. Речник на хомонимите во македонскиот јазик, Скопје, 2022.	8	
5. Речник на медиумската писменост: https://recnik.medium.edu.mk/ , (група автори), главен редактор, Скопје, 2023.	4	
6. Вовед во славистиката, Скопје, 2023.	8	
7. Семонимите во македонскиот јазик, Скопје, 2024.	8	
Трудови во списанија со меѓународен уредувачки одбор		
1. „За толковниот речник на рускиот јазик од Наталија Јуљевна Шведова“, Филолошки студии, Перм – Скопје – Загреб – Љубљана, 2008	6	
2. „Проблемите со транскрипцијата и/или транслитерацијата при преведувањето од руски на македонски јазик“, Македонски јазик, Скопје, 2009	6	
3. „Рускиот јазик во Интернетот“, Славистички студии, Скопје, 2009	6	
4. „Речници на антонимите во рускиот јазик“, Славистички студии, Скопје, 2011	6	
Трудови во зборник на трудови од меѓународен научен собир		
1. „Речници на паронимите во рускиот јазик“, Славистички студии, Скопје, 2012	2	
2. „Транскрипција иноязычных имен и названий в македонском и в русском языках“, зборник од научната конференција „Кириллица: от	2	

возикновения до наших дней“, Российская академия госслужбы при Президенте Российской Федерации, Санкт-Петербург, 2011		
3. „Антонимите во рускиот во споредба со македонскиот јазик“, Годишен зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, Скопје, 2011	2	
4. „Граници на антонимијата“, Зборник од XXXVIII научна конференција на XLIV меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2012	2	
5. „Предавање на руските имиња на македонски јазик. (Емил Ниами, Елена Верижникова)“, Зборник од XLII научна конференција на XLVIII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2016	2	
6. „Политкоректноста во македонската јазична средина“. Зборник на трудови, Втора меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ – филологија, култура и образование, 18–19 март 2016, Штип, Р Македонија, 2016	2	
7. „Стилот на преводот на драмата на А. П. Чехов „Вишновата градина“ од Марија Најчевска-Сидоровска“. (Емил Ниами, Костадин Голаков) Зборник на трудови, Трета меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ - филологија, култура и образование, 26-27 април 2018, Штип, Р Македонија, 2018	2	
8. „Јазичната политика и состојбите со рускиот	2	

јазик на истокот од Украина“. (Емил Ниами, Костадин Голаков) Зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција (одржана во рамките на Меѓународниот славистички собир на 15–16 јуни 2017 г. во Скопје), 2018		
9. „Супстантивираниите придавки и прилошки определби во рускиот и во македонскиот јазик“. (Емил Ниами, Костадин Голаков) ФИЛКО – Зборник на трудови од Четвртата меѓународна научна конференција ФИЛКО – филологија, култура и образование, 23–25 мај 2019, Воронеж, Русија, 2019	2	
10. „Феминативите во рускиот и во македонскиот јазик“, Зборник од XLV научна конференција на LI меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2019	2	
11. „Руската лексикографија во 21 век“, Зборник од I меѓународна научно-практична конференција „Руски јазик, литература и култура: минато, сегашност, иднина“, Скопје, 2020	2	
12. „Домострој: Правилата и нормите на семејниот живот во Русија“, Зборник од Третиот Светиклиментов научен собир на тема „Словата и Словото“, 2021	2	
13. „Ти vs. Вие: Етикецијата во современиот македонски јазик“, Зборник од меѓународната конференција „Македонскиот јазик – извор на филолошки и на културолошки истражувања“, 2021	2	
14. „Општествената и индивидуалната рефлексивност врз	2	

современоста од драмата „Хај-фај“ на Горан Стефановски“, Зборник од XLIX Меѓународна научна конференција на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2023		
Учество на меѓународен научен собир со реферат		
1. Меѓународна научно-практическа конференција «Кириллица: от возикновения до наших дней», Российская академия госслужбы при Президенте Российской Федерации, Тема: Транскрипция иноязычных имен и названий в македонском и в русском языках, Москва, 6–8 декември 2007	3	
2. Меѓународный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Македонский язык в Интернете, 24–26 март 2009	3	
3. Меѓународна научна конференција «Современная славистика и научное наследие профессора С.Б. Бернштейна», МГУ им. Ломоносова, Тема: Что пишут о македонском языке в рунете?, Москва, 15–16 март 2011	3	
4. Научна конференција „Науката за македонскиот јазик – состојби и перспективи, МАНУ, Дискусија на тема: Двојазични речници (методологија), Скопје, 18–19 април 2011	3	
5. XXXVIII научна конференција на XLIV меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Тема: Граници на антонимијата, Охрид, 14–15 јуни 2011	3	
6. II Меѓународный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Как нам быть с неперевоимой лексикой?, Москва, 21–24 март 2012	3	
7. V македонско – чешка конференција, Тема: Чешко – македонскиот речник (лексикографска анализа), 17–18 мај 2012	3	
8. V македонско – руска конференција, Тема: Преводот за	3	

деца: „38 папагали“ во ќор-сокак, Охрид, 17–19 јуни 2012		
9. VIII македонско-северноамериканска конференција, Тема: Пополнување на табуизираната лексика во македонскиот јазик со англизми/американизми, Охрид, 7–8 јули 2012	3	
10. Международная научная конференция «Славянские языки и литературы в синхронии и диахронии», Тема: Проблема транскрипции русских имен и названий в македонском языке, 26–28 ноември 2013	3	
11. II Международный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Транскрипцијата на руските имиња во македонскиот јазик, Москва, 1–4 декември 2013	3	
12. III Международный научный симпозиум «Славянские языки и культуры в современном мире», МГУ им. Ломоносова, Москва, Тема: Языки СМИ: Трудности перевода с русского на македонский, Москва, 23–16 мај 2016	3	
13. XLII научна конференција на XLVIII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, тема: Предавање на руските имиња на македонски јазик, Охрид, 13–27 јуни 2016	3	
14. Втора меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ - филологија, култура и образование, тема: Политкоректноста во македонската јазична средина, 18–19 март 2016, Штип	3	
15. Втора меѓународна научна конференција „ФИЛКО“ - филологија, култура и образование, тема: Стилот на преводот на драмата на А. П. Чехов „Вишновата градина“ од Марија Најчевска-Сидоровска, 18–19 март 2016, Штип	3	
16. VII македонско-руска научна конференција, тема Јазичната политика и состојбите со рускиот јазик на истокот од Украина. (Емил Ниами, Костадин Голаков), 15–16 јуни 2017, Скопје	3	

17. I меѓународна научно-практична конференција „Руски јазик, литература и култура: минато, сегашност, иднина“, тема: Руската лексикографија во 21 век, 27–29 септември 2017, Скопје	3	
18. Четвртата меѓународна научна конференција ФИЛКО - филологија, култура и образование, тема: Супстантивираниите придавки и прилошки определби во рускиот и во македонскиот јазик. (Емил Ниами, Костадин Голаков), 23–25 мај 2019, Воронеж	3	
19. Конференција „Филолошки читања: јазикот и стилот на Блаже Конески“, тема: Стилските амплитуди на Конески во збирката „Златоврв“, Скопје, 2022	3	
20. Конференција „Филолошки читања: јазикот и стилот на Блаже Конески“, тема: Русизмите во творештвото на Конески, Скопје, 2022	3	
21. Международная конференция «Влияние русской культуры на международные дипломатические отношения», 22 февруари 2022, Скопје	3	
22. Научна конференција „Актуелни теориско-методолошки проблеми во истражувањето и во наставата по словенските јазици, книжевности и култури III“, Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје, тема: Роль современной музыки в изучении иностранного языка (на примерах РКИ), 3–4.6 2022, Скопје	3	
23. XLIX Меѓународна научна конференција на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, тема: Општествената и индивидуалната рефлексивност врз современоста од драмата „Хај-фај“ на Горан Стефановски, 4–5 септември 2022 година	3	
24. 51 Меѓународна научна конференција на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура, тема: Лексичката синонимија во поезијата на Петре М. Андреевски, 4–5 септември 2022 година	3	
Лектор во странство		
Московски државен универзитет „Л.М. Ломоносов“ од 2007 до 2011 година.	4	

Одбранета докторска теза	8	
Одбранета магистерска работа	5	
Член на редакциски одбор		
Речник на медиумска писменост	2	
Награди/признанија за научни достигнувања		
„13 Ноември“ за наука за 2021 година	5	
Стручен превод/книга/статија		
1. „Градоначалникот и за него“ од Јуриј Лужков и Михаил Шчербаченко, Гурѓа, Скопје, 2005	1	
2. „Раскази“ од А. П. Чехов на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
3. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 2: Василиса Прекрасна; Репка; Заборавеното маче; Жолтиот штрк, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
4. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 3: Принцезата на зрно грашок; Принцот Аргелуш; Баба Рога; Прстенот на Сулејман, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
5. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 4: Ајога; Бамби; Црвенкапа; Како кокошката му помогнала на петелот; Приказна за џунглата; Муштеријата и мајсторот; Волкот и волчицата; Волшебното звонче, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
6. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 5: Чудесната флејта; Снежана и седумте џуџиња, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
7. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 6: Палешка; Пепелашка, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
8. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 7: Принцот Иван, жарптицата и сивиот волк; Јованче и Марика, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
9. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 9: Како Маша се скарала со перницата; Како Маша се смирила со Катја; Како Маша ги чувала гавранчињата, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
10. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 10: Каде е скриено богатството; Мачето Патрик и глувчето; Мудриот ткајач; Мувата пејачка; Трнорушка; Убавицата и сворот; Учивото зајче; Волкот и еленот, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	

11. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 11: Приказни од Истокот, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
12. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 12: Разбојници; Андреј најмудриот; Таткото; Јовче Будалчето, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
13. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 13: Златната патка; Изгубеното момче; Златните замоци, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
14. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 14: Малечката самовила; Царската ќерка и екимот; Овчарчето; Зошто месечината нема фустан?; Дедо Петко и баба Пена, Бог и Свети Петар; Овчарот и змијата, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
15. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 18: Индијански приказни, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
16. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 19: Симбад морепловецот, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
17. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 20: Сто и еден далматинец; Оловниот војник, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
18. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 23: Сказни од Сергеј Козлов, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
19. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 24: Приказни од Михаил Пљацковски, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
20. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 25: Приказни од Галина Лебедева, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
21. Сказни од целиот свет на аудиоцеде 26: Приказни од Сергеј Гришунин, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2005	1	
22. „Раскази“ од Л. Н. Толстој на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
23. „Доктор Офболи“ од К. Чуковски на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
24. „Грдото пајче“ од Х. К. Андерсен на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	

25. „Пинокио“ од К. Колоди на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
26. „Срце“ од Едмондо Де Амичис на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
27. „Приказни по телефон“ од Ц. Родари на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
28. „Снежана и седумте цуциња“ од браќата Грим на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
29. „Двојната Лота“ од Е. Кестнер на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
30. „20.000 милји под морето“ од Жил Верн на аудиоцеде, Д.О.О. Времетрајд, Скопје, 2006	1	
31. „Освојувањето на Измаил“ од Михаил Шишкин, Скопје, 2013	1	
32. „Војна и мир“ од Лев Николаевич Толстој, Скопје, 2014	1	
33. „Златниот коњ“ – руски народни сказни, Скопје, 2019	1	
Објавен јазични текстови, колумни, ставови и мислења во дневен и неделен печат		
1. Лажни преведувачки парови: фамилија – фамилија, 7.7.2017, mk.rbth.com	0,5	
2. Зошто велиме „Потемкинови села“?, 11.7.2017, mk.rbth.com	0,5	
3. Лажни преведувачки парови: јагода – јагода, 14.7.2017, mk.rbth.com	0,5	
4. Зошто велиме „Мечкина услуга“?, 19.7.2017, mk.rbth.com	0,5	
5. Зошто велиме „Убав како руски генерал“, 25.7.2017, mk.rbth.com	0,5	
6. Зошто велиме „Грозјето е кисело“, 1.8.2017, mk.rbth.com	0,5	
7. Лажни преведувачки парови: живот – живот, 3.8.2017, mk.rbth.com	0,5	
8. Што е тоа „руски рулет“?, 8.8.2017, mk.rbth.com	0,5	
9. Лажни преведувачки парови: ладно – ладно, 15.8.2017, mk.rbth.com	0,5	
10. Русизмите во македонскиот јазик: Зборови од советската епоха во современите македонски медиуми, 9.11.2017, mk.rbth.com	0,5	
11. Кирилицата во светот на технологијата, 23.5.2024, Нова Македонија	0,5	
Вкупно:	234,5	

II Д-Р МИМЕ ТАСЕСКА-КИТАНОВСКА

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Миме Тасеска-Китановска е родена на 3.12.1983 г. во Битола. Основно и средно образование завршила во Битола и дипломирала на два факултета: во 2006 г. го стекнала звањето дипломиран учител на педагошкиот факултет при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, а во 2017 г. го стекнала звањето дипломиран професор по македонски јазик на истиот универзитет. Во 2012 г. магистрирала на тема „Правописните грешки во писменото изразување кај учениците од I и II циклус од основното образование“, под менторство на проф. д-р Јордан Стојаноски, на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Битола и го добила звањето магистер по педагогија во областа на методиките. Во 2019 г. докторирала на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на студиската програма Македонистика, потпрограма Македонски јазик и лингвистика и ја добила титулата доктор по хуманистички науки од областа на македонистиката. Насловот на нејзината докторска дисертација е „Правописот на македонскиот јазик во наставната практика“, изработена под менторство на проф. д-р Искра Пановска-Димкова.

Има неколкугодишно работно искуство како наставник во одделенска настава и како професор по македонски јазик во повеќе основни училишта во Битола и во регионот. Во периодот од 2014 до 2016 г. ги уредувала катчето за лектира и јазичното катче во списанието „Развигор“. Член е на Здружението на лектори на РСМ и на Македонското научно друштво – Битола.

Кандидатката д-р Миме Тасеска-Китановска има препораки од проф. д-р Људмил Спасов, проф. д-р Симон Саздов и проф. д-р Татјана Гочкова-Стојановска.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ Научноистражувачка дејност

Главен фокус во научноистражувачката работа на кандидатката д-р Миме Тасеска-Китановска е правописот и неговата примена во наставата.

По деталното проучување на библиографијата, којашто содржи 13 единици, како и приложените ворд-документи, трудовите ги групиралме на следниот начин:

1. Објавена монографија:

Тасеска-Китановска Миме (2023) *Правописот на македонскиот јазик во наставната практика*. Скопје: Макавеј.

2. Објавени статии:

Тасеска-Китановска Миме (2014) „Корелација меѓу успехот на учениците и нивните правописни грешки во I и II циклус од основното образование“, *Зборник на трудови при Школата за докторски студии*. Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“.

Тасеска-Китановска Миме (2015) „Корелација меѓу возраста на учениците и нивните правописни грешки во I и II циклус од основното образование“, Стуликон. Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“.

Тасеска-Китановска Миме (2015) „Methodical approach for introduction with fairy tale in the first grad from the primary school“, *Teacher: Jornal of Faculty of Education – Bitola. Bitola: Faculty of Education*.

Тасеска-Китановска Миме (2015) Creative activities for learning the orthography rules in the primary education. *Teacher: Jornal of Faculty of Education – Bitola. Bitola: Faculty of Education*.

Тасеска-Китановска Миме (2015) Linguistic literacy in the educational practice, *Teacher: Jornal of Faculty of Education – Bitola. Bitola: Faculty of Education*.

Тасеска-Китановска Миме (2021) „Утврдување на содржините по правопис“, *Зборник на трудови од јркалезната маса по повод 100-годишнината од раѓањето на Блаже Конески*. Битола: Македонско научно друштво – Битола, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Педагошки факултет – Битола.

3. Учество на конференции:

Тасеска Миме (2009) „Особини и карактеристики на наставникот за работа со надарени и талентирани ученици“. *Прва интернационална конференција: Надарените и талентираниите креатори на професиот (теорија и практика), 16–17 октомври 2009 г. Битола – Охрид*. Битола: Педагошки факултет. (трудот не е објавен во зборникот, н.з.)

Тасеска-Китановска Миме (2014) „Улогата на наставникот во инклузивното образование“. *Меѓународна конференција: Социјална и образовна инклузија и кохезија – теорија, практика и перспективи*, 17–18 октомври 2014 г. Битола. Битола: Македонско научно друштво.

Тасеска-Китановска Миме (2018) „За новото издание на Правописот на македонскиот јазик“. *Деветтии научен собир на млади македонисти – Конференција во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Ѓуркова*, Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“.

4. Трудови во ракопис:

Тасеска Миме (2012) *Правописните грешки во писменото изразување кај учениците од I и II циклус од основното образование* (магистерски труд во ракопис). Битола: Универзитет „Св. Климент Охридски“, Педагошки факултет.

Тасеска-Китановска Миме (2017) *Знаењето за директна реч во македонскиот јазик* (дипломска работа во ракопис). Битола: Универзитет „Св. Климент Охридски“, Педагошки факултет.

Тасеска-Китановска Миме (2021) *Правописот на македонскиот јазик во наставната практика* (докторска дисертација во ракопис). Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“.

Во монографијата Правописот на македонскиот јазик во наставната практика, којшто е докторската дисертација на кандидатката Тасеска-Китановска, предмет на интерес е примената на правописот во наставата.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката д-р Миме Тасеска-Китановска има неколкугодишно работно искуство како наставник во одделенска настава и како професор по македонски јазик во повеќе основни училишта во Битола и во регионот. Ментор е на ученици кои покажуваат забележителни резултати на интернационални литературни натпревари.

ОБРАЗЕЦ КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ		
Кандидат: д-р Миме Тасеска-Китановска Институција: ЈНУ Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје Универзитет: „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје Научна област: лексикологија и лексикографија		
Научноистражувачка дејност	во земјата	во странство
	Поени	
Монографија		
1. <i>Правописот на македонскиот јазик во наставната практика</i> . Скопје: Макавеј, 2023	8	
Трудови во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор		
1. “Methodical approach for introduction with fairy tale in the first grad from the primary school”, <i>Teacher: Jornal of Faculty of Education – Bitola</i> . Bitola: <i>Faculty of Education</i> , 2015	6	
2. “Creative activities for learning the orthography rules in the primary education. <i>Teacher: Jornal of Faculty</i>	6	

<i>of Education – Bitola. Bitola: Faculty of Education., 2015</i>		
3. “Linguistic literacy in the educational practice, <i>Teacher: Jornal of Faculty of Education – Bitola. Bitola: Faculty of Education, 2015</i>	6	
Труд во зборник на трудови од научен собир		
1. „Корелација меѓу успехот на учениците и нивните правописни грешки во I и II циклус од основното образование“, <i>Зборник на трудови при Школата за докторски студии. Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2014</i>	2	
2. „Утврдување на содржините по правопис“, <i>Зборник на трудови од иркалезната маса по повод 100-годишнината од раѓањето на Блаже Конески. Битола: Македонско научно друштво – Битола, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Педагошки факултет – Битола, 2021</i>	2	
Учество на меѓународен научен собир со реферат		
1. „Особини и карактеристики на наставникот за работа со надарени и талентирани ученици“. <i>Прва интернационална конференција: Надарените и талентираниите креатори на пројекти (теорија и практика), 16–17 октомври 2009 г. Битола – Охрид. Битола: Педагошки факултет., 2009</i>	3	
2. „Улогата на наставникот во инклузивното образование“. <i>Меѓународна конференција: Социјална и образовна инклузија и кохезија – теорија, практики и перспективи, 17–18 октомври 2014 г. Битола. Битола: Македонско научно друштво, 2014</i>	3	
Учество на научен собир со реферат		
1. „За новото издание на Правописот на македонскиот јазик“. <i>Девејтии научен собир на млади македонисти – Конференција во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Ѓуркова, Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 2018</i>	2	
Одбранета магистерска работа	5	
Одбранета докторска теза	8	
Вкупно:	51	

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Од разгледаните документи на двајцата кандидати, кандидатот д-р Емил Ниами ги исполнува сите услови за избор во звањето научен соработник/доцент со вкупно 234,5 поени од потребните 60, додека д-р Миме Тасеска-Китановска не ги исполнува условите. Според објавениот конкурс, потребно е кандидатите да имаат завршено три циклуси високо образование од областа на науката за јазикот. Кандидатот д-р Емил Ниами ги исполнува условите, додека кандидатката д-р Миме Тасеска-Китановска на вториот циклус студии се стекнала со звањето магистер по педагогија од областа на методиките.

На кандидатот д-р Емил Ниами главна област на научноистражувачката работа му е научната област лексикологија и лексикографија, додека на кандидатката д-р Миме Тасеска-Китановска главна област ѝ е правописот и неговата примена во наставата.

Врз основа на изнесените податоци од целокупната активност на кандидатите, Комисијата заклучи дека кандидатот д-р Емил Ниами ги поседува потребните научни и стручни квалитети и ги исполнува сите услови од Законот за научноистражувачка дејност и Правилникот за начинот и постапката на избор и предвремен избор во научно звање на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ да биде избран во звањето научен соработник/доцент во научната област лексикологија и лексикографија.

Според гореизнесеното, Комисијата има посебна чест и задоволство да му предложи на Советот на Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје д-р Емил Ниами да биде избран во звањето **научен соработник/доцент од областа лексикологија и лексикографија.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Симона Груевска-Маџоска, претседател, с.р.

Проф. д-р Фани Стефановска-Ристеска, член, с.р.

Проф. д-р Катица Трајкова, член, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК ВО БАЛКАНОЛОШКОТО ОДДЕЛЕНИЕ ПРИ ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА – СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на ЈНУ Институт за национална историја при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29 април 2025 година, за избор на научен соработник во Балканолошкото одделение, и врз основа на Одлуката на Советот на ЈНУ Институт за национална историја бр. 02-167/5 од 12 мај 2025, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Теон Џинго, проф. д-р Александар Манојловски и проф. д-р Марјан Иваноски.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на научен соработник во Балканолошкото одделение при ЈНУ Институт за национална историја, во предвидениот рок се пријави само еден кандидат, д-р Зоран Иванов.

По прегледувањето на приложената документација, Комисијата утврди дека пријавениот кандидат ги задоволува предвидените услови и формалните критериуми предвидени со конкурсот и ја разгледа детално неговата пријава.

Кратка биографија

Д-р Зоран Иванов е роден на 31 јули 1975 година во Скопје, Република Македонија, каде што завршил основно и средно образование.

Дипломирал на Воената академија „Генерал Михаило Апостолски“ во 1999 година. По дипломирањето, д-р Зоран Иванов својот професионален ангажман го надоградил со активно учество на бројни стручно-специјалистички школи и обуки во земјата и во странство.

Во 2000 година, го завршил *Курсот за офицери за психолошко војување и граѓански односи* во Форт Браг, Северна Каролина, САД, како и *Падобранското училиште* во Форт Бенинг, Џорџија, САД. Во 2002 година завршил *Инструкторски курс за законот за војување* во Скопје, Република Македонија. Истата година завршил и *Курс за воени набљудувачи (NORDCAP/ОН)* и *CIMIC* во Република Македонија. Во 2004 година завршил *НАТО-курс за штабни офицери* во Република Словачка, додека следната 2005 година го завршил *Курсот за офицери на специјални сили* во Форт Браг, Северна Каролина, САД. Во 2007 година ја завршил обуката „Правни аспекти на борбата против тероризмот“, во Скопје, Република Македонија. Во 2008 година завршил *Напреден разузнавачки курс* во Форт Хуачука, Аризона, САД, додека во 2009 година ја завршил школата „Граѓанско-воен одговор на тероризам“ во Монтереј, Калифорнија, САД, а во 2010 година, *Програмата за тероризам и безбедносни студии*, во Центарот „Џорџ С. Маршал“, Република Германија.

По бројните стручно-специјалистички обуки, д-р Иванов во 2011 година магистрирал на Командно штабната академија „Форт Левенворд“, во Канзас, САД, и се стекнал со звањето магистер по воени науки и вештини.

Во 2014 година, докторирал на Институтот за национална историја во Скопје, на тема „Еволуција на безбедносно опкружување на Балканот од 1991 до 2010 година“, и се стекнал со звањето доктор по историски науки. Истата година, го завршил и *Лидерскиот курс за стратешко разузнавање* на Националниот разузнавачки универзитет во Вашингтон, САД.

Во 2019 година, д-р Иванов бил избран за доцент на ТООББ Економско-технолошкиот универзитет, во Анкара, Република Турција. Во 2023 година бил назначен за програмски менаџер на РИНК-институтот во Љубљана, Република Словенија. Истата година бил избран за придружен професор (Adjunct faculty member) на Државниот универзитет на Аризона, САД.

Во текот на неговата професионална кариера, извршувал повеќе значајни државни функции: директор на Агенцијата за разузнавање на Република Македонија, началник на Военото разузнавање во воена служба за безбедност и разузнавање и офицер во Армиските

специјални сили. Имал значајна улога во Кабинетот на претседателот на Република Македонија, д-р Ѓорге Иванов, каде што активно учествувал во билатерални и мултилатерални одбранбени и безбедносни иницијативи на Балканот. Во знак на признание за неговата извонредна служба, Армијата на САД го одликувала со „Медал на бронзена ѕвезда“ за неговиот придонес во текот на операцијата „Слобода за Ирак“ во 2008 година.

Од странските јазици активно го користи англискиот јазик и поседува одлично познавање на турскиот јазик.

Научноистражувачка дејност на кандидатот

Научната преокупација на д-р Зоран Иванов е насочена кон проучување на стратешката геополитика на безбедносното опкружување на Балканот, меѓународните односи и креирањето политики.

Од неговата работа во изминатиов период произлезени се бројни статии, научни трудови и стручни анализи за современи прашања од различни области кои се предмет на негов интерес, објавени во меѓународни и домашни списанија, како и учества на меѓународни конференции.

По направената анализа на доставените материјали од научноистражувачкиот опус на кандидатот, Комисијата воочи дека тој е проследен со сериозна и документирана сеопфатност насочена, главно, кон проблематиката на истражување на кандидатот, која се однесува на неговата експертиза поврзана со геополитиката, меѓународните односи и безбедноста. Кандидатот, преку презентирање на своите научни достигнувања и објавените научни трудови посветени на горенаведената проблематика, интензивно ги следи актуелните домашни, регионални и светски теми.

Д-р Зоран Иванов со своите научни трудови има настапено на бројни научни трибини, тркалезни маси и меѓународни научни собири. Применувајќи научни методи, тој се стекнал со предзнак на сериозен и студиозен научен работник кој умее да се справи предизвиците кои се поврзани со изминатите и актуелните геополитички настани на Балканскиот Полуостров.

Следејќи ги трудовите на д-р Иванов, воочуваме дека во неговите трудови се дадени и систематски дефинирани поимно-теоретски рамки, кои земени во целина, заедно со поставеноста на проблемите, нивната структура и развојот на анализата и заклучоците во врска со неа, доволно говорат дека кандидатот има широко познавање на литературата, на нормативните акти и на клучните политички декларации поврзани со актуелната проблематика со која тој се занимава.

Д-р Иванов е автор на монографијата „Western Balkans as Base for Radical Islamists“. Се јавува и како уредник на зборникот на трудови од меѓународниот научен собир „Shaping the security environment: Western Balkans and beyond“, Ministry of Defence of Republic of Macedonia, MSSl. 2013, а учествувал и во реализација на научниот проект: „Emerging Threats: Implications for Golf Security and the Role of NATO, NATO Science for Peace and Security Program“, Бордум, Република Турција, 2023 година.

Во периодот кој е предмет на нашата рецензија, д-р Зоран Иванов има објавено бројни трудови со оригинални научни резултати, објавени во реномирани научни списанија. Активно учествувал на повеќе летни школи и семинари во странство. Бил предавач на Школата за млади лидери на претседателот Ѓорге Иванов, како и член на организациониот одбор за реализација на НАТО-напредната работилница во склоп на проектот: Emerging Threats: Implications for Golf Security and the Role of NATO, NATO Science for Peace and Security Program, во Бордум, Република Турција, во 2023. Следната, 2024 година бил модератор на НАТО-напредна работилница: „Illicit Economies and Conflict, NATO Science for Peace and Security Program“ во Бодрум, Република Турција.

Би сакале да истакнеме дека д-р Зоран Иванов одржал стручни предавања во „Меликиан центарот за руски и југоисточни студии при Државниот универзитет на Аризона“ во 2024 година.

Д-р Иванов одржува редовни предавања на втор циклус студии на матичниот ТООБ Економско-технолошки универзитет во Република Турција, и тоа по следниве предмети: ISL 521

- Organizational Strategy, ISL 522 – Current Issues in Management and Organization Theory и ISL 524
- Negotiation Techniques and Conflict Resolution.

Имајќи го предвид горенаведеното, можеме да заклучиме дека кандидатот успешно ја совладал научната методологија во обработка на проблематика од областа на геополитиката и меѓународните и безбедносните односи на Балканот и создал свој критички однос кон изворите и литературата. Ценејќи ја пројавената научна активност, можеме да констатираме дека во научната преокупација на д-р Зоран Иванов преовладува проучувањето и расветлувањето на прашања и проблеми кои се поврзани, пред сè, со процесите на Балканскиот Полуостров во изминатите неколку декади, како и со современата геополитичка состојба на Балканот и неговото безбедносно опкружување.

ЗАКЛУЧОК

Вреднувајќи ги научниот профил и научноистражувачкиот опус на кандидатот д-р Зоран Иванов, базиран на погоре изнесените констатации и оценки, како членови на Рецензентската комисија, цениме дека тој може да се справи со истражувачките предизвици што ги бара современата историска наука и може да одговори на научните прашања и проблеми од областите со кои тој се занимава.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатот, Комисијата заклучи дека д-р Зоран Иванов, согласно со Законот за научноистражувачката дејност и Правилникот за критериумите и постапката за избор во научни звања на ЈНУ Институт за национална историја, ги исполнува условите да биде избран во научното звање научен соработник во Балканолошкото одделение при ЈНУ Институт за национална историја.

Скопје, 22 мај 2025 година

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Теон Џинго, с.р.

Проф. Александар Манојловски, с.р.

Проф. д-р Марјан Иваноски, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Зоран Александар Иванов

(име, татково име и презиме)

Институција: ЈНУ Институт за национална историја – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: 6.01.01.08 – историја на Македонија во новиот век,

6.01.01.09 – историја на Балканот во новиот век

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО ЗВАЊЕ –
НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус *	Да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: <i>историја на Македонија во новиот век, Историја на Балканот во новиот век</i> , поле: историски науки , подрачје: хуманистички науки .	Да
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор 1. Назив на научното списание: Историја 2. Наслов на трудот: Безбедносната динамика на Балканскиот Полуостров до крајот на 20 век 4. Година на објавување: 2024 1. Назив на научното списание: Global Journal of Human Science , https://socialscincereseach.org/index.php/GJHSS/article/view/103650 2. Наслов на трудот: „Intelligence Challenges in Contemporary Geopolitical Discourse“ - DOI: 10.17406/GJHSS (2023) 4. Година на објавување: 2023 1. Назив на научното списание: Journal of International Crime and History , https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/3214672 2. Наслов на трудот: The EU - Western Balkans Enlargement Process Deadlock: The Role Of Perceptions, Stabilitocracy and Recommendations - (2023) ISSN: 2791-9005 3. Година на објавување: 2023 1. Назив на научното списание: Journal of International Crimes and History/ International Crimes , https://www.researchgate.net/publication/356664683_THE_CRISIS	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Наслов на трудот: The Crisis of International Liberal Order and Status of the Small States: The case of Republic Macedonia and Republic N. Macedonia, (2021) No:22 ISSN: 2791-9005 3. Година на објавување: 2021	
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 5. Назив на научното списание: _____ 6. Назив на електронската база на списанија: _____ 7. Наслов на трудот: _____ 8. Година на објавување: _____	/
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови. 1. Назив на научното списание: Connection Journal, https://connections-qj.org/article/black-sea-power-struggle-geopolitical-tensions-21st-century 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): (15 членови; САД, Канада, Полска, Тајван, Ирска, Бугарија) 3. Наслов на трудот: The Black Sea Power Struggle: Geopolitical Tensions in the 21st Century - 22, no. 3 (2023): 15-30 4. Година на објавување: 2023 1. Назив на научното списание: Akademia Sztuki Wojennej Security and Defense Quarterly, https://bibliotekanauki.pl/articles/1194383 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): (6; Полска, САД, Чешка) 3. Наслов на трудот: Changing the character of proxy warfare and its consequences for geopolitical relationships, No.4, 2020, ISSN: 2300-8741 4. Година на објавување: 2020	Да
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 5. Назив на научното списание: _____ 6. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: _____ 7. Наслов на трудот: _____ 8. Година на објавување: _____	/
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: Western Balkans as Base for Radical Islamists, ISBN-13: 978-12494293642. 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: САД	Да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Biblioscholar dissertations, 2012.	
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 6. Назив на зборникот: Political Economy of Energy Revolution. International Scientific Conference, Proceeding Book, October 2020, https://www.ayu.edu.tr/mypanel/app/upload/yayin/dosya/084b6fbb10729ed4da8c3d3f5a3ae7c9.pdf 7. Назив на меѓународниот собир: 4 th International Congress on Economics Finance and Energy 8. Имиња на земјите: Азербеџан, Турција, Казахстан 9. Наслов на трудот: Entrepreneurship Skills for 21st Century: A Comparative Assessment 10. Година на објавување: 2020	Да
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 1. Наслов на преведеното капитално дело: _____ 2. Година на објавување: _____ 3. Издавач, место на издавање и година: _____	/
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 5. Странски јазик: англиски јазик 6. Назив на документот: Certificate of Achievement 7. Издавач на документот: British Town Language Schools Yildiz Branch 8. Датум на издавање на документот: 3 март 2025 година	Да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	Да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО,
НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Зоран Александар Иванов

(име, татково име и презиме)

Институција: ЈНУ Институт за национална историја – Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: 6.01.01.08 – историја на Македонија во новиот век,

6.01.01.09 – историја на Балканот во новиот век

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Магистерски труд	
1.1	"Western Balkan as Base for Radical Islamists" – Fort Leavenworth, Kansas, USA, 2011.	5
2	Докторски труд	
2.1	„Еволуција на безбедносно опкружување на Балканот од 1991 до 2010 година“, Институт за национална историја – Скопје, 2014 година	8
	Вкупно	13

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
3	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
3.1	<i>Безбедносната динамика на Балканскиот Полуостров во крајот на 20 век</i> , Историја, Скопје (2024), бр.1-2	6
3.2	<i>Intelligence Challenges in Contemporary Geopolitical Discourse</i> - Global Journal of Human Science DOI: 10.17406/GJHSS (2023) https://globaljournals.org/images/brochure/GJHSS.pdf	6
3.3	<i>The Black Sea Power Struggle: Geopolitical Tensions in the 21st Century</i> - Connection Journal 22, no. 3 (2023): 15-30 https://doi.org/10.11610/Connections.22.3.04	6
3.4	<i>Changing the character of proxy warfare and its consequences for geopolitical relationships</i> , Security and Defense Quarterly No.4, 2020, ISSN: 2300-8741	6
4.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени на еден од светските јазици во научно списание со меѓународно значење	
4.1.	<i>The EU - Western Balkans Enlargement Process Deadlock: The Role Of Perceptions, Stabilitocracy And Recommendations</i> - Journal of International Crime and History (2023) ISSN: 2791-9005	6
4.2.	<i>The Crisis of International Liberal Order and Status of the Small States: The case of Republic Macedonia and Republic N. Macedonia</i> , Journal of International Crimes and History/ International Crimes (2021) No:22 ISSN: 2791-9005	6
5	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови,	

	презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	
5.1	<i>Entrepreneurship Skills for 21st Century: A Comparative Assessment, Political Economy of Energy Revolution. International Scientific Conference, Proceeding Book, 14-15, October 2020, 610-631.</i>	2
6	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во зборник на трудови од научен собир	
6.1	<i>Стратегиско влијание на герилските активности на Гоце Делчев. Научна конференција: „150 години од раѓањето на Гоце Делчев“, 3 – 4 мај 2022 година, 65-75.</i>	2
7	Монографија	
7.1	<i>Western Balkans as Base for Radical Islamists, ISBN-13: 978-12494293642. Biblioscholar dissertations, 2012.</i>	12
8	Уредник на зборник на трудови од меѓународен научен собир со меѓународна редакција	
8.1	<i>Shaping the security environment: Western Balkans and beyond, Ministry of Defense of Republic of Macedonia, MSSl. 2013</i>	3
9	Учесник во научен проект	
9.1	<i>Emerging Threats: Implications for Golf Security and the Role of NATO, NATO Science for Peace and Security Program, Bodrum, Turkiye, 2023</i>	3
10	Предавања одржани на официјална покана на научна и образовна институција	
10.1	Предавање на Меликиан-центарот за руски и југоисточни студии при Државниот универзитет на Аризона, САД, 2024 https://asuevents.asu.edu/event/western-balkans-struggle-between-democracy-stabilitocracy-and-world-disorder-dr-zoran-ivanov?eventdate=2024-02-07&id=0	3
10.2	Предавач на Школата за млади лидери на претседателот Ѓорге Иванов	2
11	Визитинг-професор	
11.1	Придружен професор (Adjuct faculty member) на Државниот универзитет во Аризона, САД, 2023 година	6
12	Учество на летни школи/ семинари	
12.1	<i>Remarks on the Centennial of the Establishment of Diplomatic Relations with Türkiye, December 12, 2023, Tepav, Ankara, Turkiye</i>	2
12.2	<i>A Chinese Perspective on Cooperation and Development in Face of the Challenges of the 21th Century ,November 15, 2023, Tepav, Ankara, Turkiye</i>	2
12.3	<i>UK-Türkiye Strategic Partnership,November 7, 2023, Tepav, Ankara, Turkiye</i>	2
12.4	<i>The War in Gaza & the Path to a Two-State Solution,September 25th, 2024, Tepav, Ankara, Turkiye</i>	2
12.5	<i>NATO AT 75 – Nordic and Turkish Perspectives,September 11st, 2024, Tepav, Ankara, Turkiye</i>	2
13	Учество на национален научен собир со реферат	
13.1	Учество на научната конференција „150 години од раѓањето на Гоце Делчев“, на тема: <i>Стратегиско влијание на</i>	1

	герилските активности на Гоце Делчев, 3 – 4 мај 2022 година.	
	Вкупно	80

СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
		/
		/
	Вкупно	/

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Експертски активности/ Професионални анализи	
1.1	Western Balkans in a leaderless world disorder, (2023) – <i>Daily Sabah</i> https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/western-balkans-in-a-leaderless-world-disorder	2
1.2	Is Kosovo-Serbia normalization a pipedream?(2023) – <i>Daily Sabah</i> https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/is-kosovo-serbia-normalization-a-pipedream	2
1.3	Hamas' surprise attack and its geopolitical implications, <i>Daily Sabah</i> , (2023) https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/hamas-surprise-attack-and-its-geopolitical-implications	2
1.4	Can the Western Balkans keep up with the multispeed EU?(2023) – <i>Daily Sabah</i> https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/can-the-western-balkans-keep-up-with-the-multispeed-eu	2
1.5	North Macedonia's elections: New era for European aspirations, <i>Daily Sabah</i> , (2024) https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/north-macedonias-elections-new-era-for-european-aspirations	2
1.6	Corridor VIII: A vital artery for the Balkans, <i>Daily Sabah</i> , (2024) https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/corridor-viii-a-vital-artery-for-the-balkans	2
1.7	Elections in Bosnia-Herzegovina: A crucial test of democracy, <i>Daily Sabah</i> , (2024) https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/elections-in-bosnia-herzegovina-a-crucial-test-of-democracy	2
1.8	Echoes of change: Comparing Serbia's student protests with N. Macedonia's Color Revolution, <i>Daily Sabah</i> , (2024) https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/echoes-of-change-comparing-serbias-student-protests-with-n-macedonias-color-revolution	2
1.9	Türkiye's diplomatic compass points to the Balkans, <i>Daily Sabah</i> , (2024) https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/turkiyes-diplomatic-compass-points-to-the-balkans	2
1.10	Strategic realignments in the Balkans: New alliances, old fears, <i>Daily Sabah</i> , (2025) https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/strategic-realignments-in-the-balkans-new-alliances-old-fears	2
1.11	„Avoiding The Next Ukraine: How Europe Can Prevent Implosion in the Western Balkans“, <i>Trends and Research Advisory</i> , 2022 https://trendsresearch.org/insight/avoiding-the-next-ukraine-how-europe-can-prevent-implosion-in-the-western-balkans/	2
1.12	„Avoiding The Next Ukraine: How Europe Can Prevent Implosion in the Western Balkans“, <i>Trends and Research Advisory</i> , 2022	2

	https://trendsresearch.org/insight/avoiding-the-next-ukraine-how-europe-can-prevent-implosion-in-the-western-balkans/	
2	Организација на симпозиуми, конференции и семинари	
2.1	Член на организационен одбор за реализација на НАТО-напредна работилница во рамки на проектот: Emerging Threats: Implications for Golf Security and the Role of NATO, NATO Science for Peace and Security Program, во Бордин, Турција, 2023	2
3	Учество на летни школи, работилници, симпозиуми и семинари	
3.1	Модератор на НАТО-напредна работилница: Illicit Economies and Conflict, NATO Science for Peace and Security Program, Bodrum, Turkiye, 2024	2
3.2	Speaker on 4 th International Congress on Economics Finance and Energy “Political Economy of Energy Revolution” 14-15 October 2020	2
3.3	Speaker on 3 rd International Campus, Military Academy “General Mihailo Apostolski”, July 2012, Pepeliste, R. Macedonia	2
4	Член во комисии и тела на државни и други органи/здруженија	
4.1	Програмски менаџер на РИНК-Институтот во Љубљана, Р Словенија, од 2023 https://rink-institute.com/management.php	1
4.2	Директор на Центарот за балкански студии при Тепав https://www.tepav.org.tr/en?search=zoran	1
Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес		
5	Настава/предавања на високообразовни институции од прв/ВТОР/трет циклус	
5.1	Редовни предавања на втор циклус студии на матичниот ТОВБ Економско-технолошки универзитет, и тоа: <i>ISL 521 – Organizational Strategy 2021 – 2022</i>	0,05 x 36= 1.8
5.2	Редовни предавања на втор циклус студии на матичниот ТОВБ Економско-технолошки универзитет, и тоа: <i>ISL 522 – Current Issues in Management and Organization Theory 2021 – 2022</i>	0,05 x 36= 1.8
5.3	Редовни предавања на втор циклус студии на матичниот ТОВБ Економско-технолошки универзитет, и тоа: <i>ISL 524 – Negotiation Techniques and Conflict Resolution 2021 – 2022</i>	0,05 x 36= 1.8
	Вкупно	39,4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	13
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	80
СТРУЧНО-УМЕТНИЧКА ДЕЈНОСТ	/
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	39,4
Вкупно	132,4

Членови на Комисијата

Проф. д-р Теон Џинго, с.р.
Проф. Александар Манојловски, с.р.
Проф. д-р Марјан Иваноски, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ИСТРАЖУВАЧ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКИТЕ ОБЛАСТИ ОСМАНИСТИКА (6.01.01.17) И ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНИЈА ВО НОВИОТ ВЕК (6.01.01.08), ВО ОДДЕЛЕНИЕТО ЗА ИСТОРИЈА НА МАКЕДОНИЈА ВО ВРЕМЕ НА ОСМАНСКО-ТУРСКОТО ВЛАДЕЕЊЕ ПРИ ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА НАЦИОНАЛНА ИСТОРИЈА – СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје, при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29 април 2025 година, за избор на еден истражувач во сите научни звања во Одделението за историја на Македонија во време на османско-турското владеење, во научноистражувачките области од трето ниво: османистика (6.01.01.17) и историја на Македонија во новиот век (6.01.01.08), и врз основа на Одлуката бр. 02-167/3 на Советот на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје од 12.5.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: акад. д-р Драги Ѓорѓиев, проф. д-р Петар Тодоров и проф. д-р Владимир Јанев.

Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29 април 2025 година за избор на еден истражувач во сите научни звања во Одделението за историја на Македонија во време на османско-турското владеење, во научноистражувачките области од трето ниво: османистика (6.01.01.17) и историја на Македонија во новиот век (6.01.01.08), во предвидениот рок се пријави еден кандидат, д-р Борче Николов.

По прегледот на приложената документација, Комисијата утврди дека пријавениот кандидат ги задоволува предвидените услови и формалните критериуми предвидени со конкурсот и детално ја разгледа неговата пријава.

1. Биографски податоци и образование

Д-р Борче Николов е роден 1989 година во Штип. Средно образование завршил во гимназијата „Славчо Стојменски“ во родниот град. Во 2007 година се запишал на додипломски студии на Институтот за историја на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, каде што во 2011 година успешно го одбрал дипломскиот труд „Аферата Мис Стон“ и се стекнал со право на стручен назив -дипломиран историчар.

Во учебната 2011/2012 година се запишал на втор циклус студии на Филозофскиот факултет во Скопје, на студиската програма Историја и архивистика, модул: Историја на новиот век. Студиите се успешно завршени со одбрана на магистерскиот труд „Нереволуционерните методи на Македонската револуционерна организација (1893 – 1908)“ во 2017 година.

Од 2012 до 2014 работел како наставник по историја во училиштето „Maximilian Berlitz“, меѓународно училиште на Универзитетот „Кембриџ“ во Скопје.

Во учебната 2014/2015 година, како државен стипендист за изучување на османлискиот јазик, се запишал на прв циклус студии на Филозофскиот факултет при Универзитетот во Сараево, на Отсекот за ориентална филологија, студиска група: Турски јазик и книжевност, каде што дипломирал во 2017 година. Од 2018 до 2024 година, со стипендија поддржана од Република Турција (Türkiye Bursları/Türkiye Scholarship), е докторанд на Универзитетот „Меденијет“ во Истанбул (İstanbul Medeniyet Üniversitesi). На истиот универзитет, на Катедрата за османлиски студии, докторирал на темата: „Delivering Justice: Courts in Late Ottoman Macedonia“ („Спроведување на правда: Судови во доцноосманлиска Македонија“).

Од 2012 до 2024, член бил на меѓународната организација за студенти по историја, ISHA (International Students of History Association), а во периодот 2013 – 2015, претседател бил на огранокот на оваа организација во Скопје (ISHA – Skopje).

Од 2016 година, кандидатот е вработен како асистент истражувач во Одделението за Македонија за време на османлиското владеење на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје.

2. Научноистражувачка и наставно-научна дејност на кандидатот

До времето на објавување на конкурсот за избор во звањето научен соработник во Институтот за национална историја во Скопје, кандидатот Борче Николов има реализирано низа академски активности. Посебно воочлива е активноста на кандидатот кога станува збор за меѓународните научни собири каде што кандидатот учествувал со свој реферат:

- Меѓународна конференција во Јена, Германија, „Identities in Transition“ (2 – 8.4.2012);
- Меѓународна конференција во Лувен, Белгија – “Migration” (8 – 17.4.2013);
- Меѓународен семинар во Шедлце, Полска – “Panslavism- Yesterday, Today, Tomorrow” (25 – 26.10.2012);
- Меѓународен семинар во Берлин, Германија – “Historical Places and Space in History: Turning Public Historical Sites into Participant-activated Workshops” (15 – 21.7.2013);
- Меѓународна конференција во Будимпешта, Унгарија – “Images of the Other: Relations between Western and Central-Eastern Europe in History” (14 – 19.4.2014);
- Меѓународна конференција во Букурешт, Романија – “Local vs Global: A Transnational Perspective on History” (24 – 30.4.2015);
- III Меѓународен конгрес организиран од INOCTE во Белград, Србија – “New Tendencies in Ottoman Researches. Ottomans and the Balkans” (5 – 7.9.2019);
- Меѓународна интердисциплинарна конференција во Варшава, Полска – “Homo in Articulo Mortis...Death and Sadness in the Life of Man from Antiquity to Modern Times” (7 – 8.11.2019);
- Меѓународна конференција во Ниш, Србија – „Династија Обреновиќ и прогласење Краљевине Србије” (22 – 23.9.2022);
- Меѓународен семинар во Прага, Чешка Република – “Phd Workshop With Emphasis on Methodology and Source Materials” (17 – 20.8.2023);
- Меѓународен симпозиум во Виена, Австрија - TURKOLOGENTAG (21 – 23.9.2023).

Кандидатот има објавено труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание со меѓународна редакција: Borče Nikolov, *The Holy Trinity: The Boycott Policy of The Macedonian Revolutionary Organization*, Историја/Journal of History, LVI, 1-2, Скопје, 2021, 185-200, труд со оригинални научни резултати објавен во зборник од трудови на научен собир: Borché Nikolow, *The Balkan Slavs solidarity during the Great Eastern Crisis (1875-1878) and their assistance to Russia in the Russo-Turkish War (1877-1878)*, [in:], *Panslawizm - wczoraj, dziś, jutro*, ed. Zofia Chyła-Rolich, et al., 2016, 91-102, како и два труда со оригинални научни резултати објавени во зборник од трудови од научен собир со меѓународна редакција: Борче Николов, *Прошв сѝске ѓроѓаѓде или ѓрошв сѝране ѓроѓаѓде? Доѓаѓаѓ око аѓере Колумбо кроз ѓризму ѓолиѓике Македонске револуционарне оѓанизације и Буѓарскоѓ ѓаѓноѓ револуционарноѓ браѓсѓѓа ѓрема ѓросѓѓским елеменѓѓима у Османскоѓ Македониѓѓ*, [in:] *Династија Обреновиќ и прогласење Краљевине Србије*, ed. Сузана Раѓић, 2023, 455-476; Borche Nikolov, *MRO (Macedonian Revolutionary Organization) – A new Perspective on the Millets in Ottoman Macedonia*, [in:] *Osmanlı İdaresinde Balkanlar II*, ed. A. Aköz, et al., 2020, 71-100.

Освен тоа, кандидатот има објавено и три прикази на книга во научно списание: Борче Николов: [Приказ на книга: M. Talha Çiçek, *War and State Formation in Syria: Cemal Pasha's Governorate During World War I, 1914-17*, Routledge, 2014]. Гласник, 66 (1-2), 209-213, (2022); Борче Николов: [Приказ на книга: Frederick F. Anscombe, *State, Faith, and*

Nation in Ottoman and Post-Ottoman Lands, Cambridge University Press, 2014]. Гласник, 65 (1-2), 267-269 (2021); Борче Николов: [Приказ на книга: Mübahat S. Kütükoğlu, *Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik). 4 Baskı*, ТТК, Ankara, 2018]. *Journal of Balkan Studies*, 1 (1), 107-110 (2021), како и труд во научно списание кое критички презентира историски материјал/документ: Борче Николов, Документ од Османлискиот архив во Истанбул – осврт на една статија на Внатрешната македонско-одринска револуционерна организација во која се објаснуваат разликите помеѓу Македонската револуционерна организација и Врховниот македонски комитет, Гласник, 66, 1-2, Скопје, 2022, 183-196.

Од научноистражувачкиот престој, вреди да се спомене истражувањето на Николов во Османлискиот архивот во Истанбул, Република Турција (Başbakanlık Osmanlı Arşivi), Центарот за исламски истражувања (İslam Araştırma Merkezi) во истиот град, како и истражувањето во Централниот државен архив во Софија, Република Бугарија.

3. Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кога станува збор за стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, треба да се напомене дека кандидатот како коавтор учествува во макропроектот на Институтот за историја, *Терминолошки историски речник* (64 термини).

Раководител/организатор е на летниот семинар на ISHA (International Students of History Association), “History on the Screen: Historical Movies, Documentaries and TV-shows” (Скопје, 6 – 12 јули 2015).

Кандидатот бил стипендист на стипендијата поддржана од Република Турција: Türkiye Bursları/Türkiye Scholarship, во периодот 2008 – 2014 година.

Учесник е и на повеќе домашни и меѓународни летни школи/семинари:

- Летна школа на Коч-универзитетот (Турција): Research Center for Anatolian Civilizations course “ISP – Special Topics in International Programs: Ottoman - Advanced” offered in the Summer of 2020;
- Меѓународен семинар на Универзитетот „Ибн Халдун“ (Турција) - „History of Emotions“ (април – мај 2022);
- IV годишна школа за османлиско и византиско културно наследство организирана од Институтот „Балкан про Европа“ во Скопје (3 – 5.10.2023);
- Летна школа „Young Turcologist“, организирана од Турската академија на науките во Бишкек, Киргистан (јуни 2023);
- V годишна школа за османлиско и византиско културно наследство, организирана од Институтот „Балкан про Европа“ во Скопје (1 – 3.10.2024);
- Годишна демирхисарска школа за историја, археологија, теологија, архитектура и историја на уметност (7 – 12.7.2023, презентер).

ЗАКЛУЧОК

Рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува научноистражувачката, наставно-образовната и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Борче Николов.

Врз основа на изнесените податоци за активноста на кандидатот, Комисијата заклучи дека д-р Борче Николов поседува научни и стручни квалитети пропишани со Законот за научноистражувачката дејност, Правилникот за начинот и постапката за избор во научно звање, Правилникот за постапката и поблиските критериуми за избор во научни звања (Сл. весник на РМ бр.82/09) и Правилникот за утврдување на дополнителни критериуми за избор во научно звање на ЈНУ Институт за национална историја. Во таа смисла, Комисијата утврди дека д-р Борче Николов од почетокот на кариерата остварил вкупно 91 поен, со што ги исполнува условите да биде избран во звањето научен соработник.

Во согласност со изнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Советот на ЈНУ Институт за национална историја – Скопје, д-р Борче Николов да биде избран во звањето научен соработник во Одделението за историја на Македонија во време на османско-турското владеење, во научноистражувачките области: османистика (6.01.01.17) и историја на Македонија во новиот век (6.01.01.08).
Скопје, 28.5.2025

Рецензентска комисија

Проф. д-р Драги Ѓоргиев, с.р.
Проф. д-р Петар Тодоров, с.р.
Проф. д-р Владимир Јанев, с.р.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Борче Стојан Николов

Институција: ЈНУ Институт за национална историја

Научна област: османистика (6.01.01.17) и историја на Македонија (6.01.01.08)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ДОЦЕНТ/ НАУЧНО
ЗВАЊЕ – НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9.38; 8.67 (9.025) Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00. Просечниот успех изнесува 9,51 за интегрираните студии.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: османистика (6.01.01.17) и историја на Македонија (6.01.01.08); поле: историски науки; подрачје: хуманистички науки.	ДА
3	Објавени најмалку четири научни труда** во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирено во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 9. Назив на научното списание: _____ 10. Назив на електронската база на списанија: _____ 11. Наслов на трудот: _____ 12. Година на објава: _____	НЕ
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: _Историја 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): __број на членови 15 од 9 држави 3. Наслов на трудот: _The Holy Trinity. The Boycott Policy of the MRO	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	4. Година на објава: ____2021	
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 9. Назив на научното списание: _____ 10. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 11. Наслов на трудот: _____ 12. Година на објава: _____	НЕ
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: _____ 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД _____ 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: _____	НЕ
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 11. Назив на зборникот: _Osmanli Idaresinde Balkanlar II 12. Назив на меѓународниот собир: __III International Congress. New Tendencies in Ottoman Researches – Ottomans and the Balkans 13. Имиња на земјите: _USA, Turkey, Japan, Republic of Macedonia, Serbia 14. Наслов на трудот: __MRO (Macedonian Revolutionary Organization) a New Perspective on the “Milletts” in Ottoman Macedonia 15. Година на објава: _2020	ДА
3.6	Преводи на капитални дела во области кои ги утврдува Националниот совет за високо образование и научноистражувачка дејност 4. Наслов на преведеното капитално дело: _____ 5. Година на објава: _____ 6. Издавач, место на издавање и година: _____	НЕ
4	Познавање на најмалку еден странски јазик, определен со општ акт на Универзитетот, односно на самостојната висока стручна школа 9. Странски јазик: англиски 10. Назив на документот: TOEFL 11. Издавач на документот: TOEFL 12. Датум на издавање на документот: 13.1.2018	ДА
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/ите кој има повеќе од 4 (четири) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Борче Стојан Николов

Институција: ЈНУ Институт за национална историја

Научна област: османистика (6.01.01.17) и историја на Македонија (6.01.01.08)

НАСТАВНОИСТРАЖУВАЧКА И НАСТАВНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ (НИ;НН)

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Одбранет магистерски труд	5
2.	Одбранета докторска дисертација	8
3.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание со меѓународна редакција	6
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник од трудови на научен собир	3
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник од научен собир со меѓународна редакција	6
6.	Труд во научно списание кое критички презентира историски материјал/документ	2
7.	Приказ на книга во научно списание	3
8.	Апстракт објавен во зборник од меѓународна конференција	2
9.	Учество на меѓународен и национален собир со реферат	22
10.	Научноистражувачки престој, архивско/теренско истражување	12
	Вкупно	69

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Коавтор во научно фундирана енциклопедија/историски речник	4
2.	Раководител на научен семинар/летна школа	4
3.	Стипендист на странски институции (влади, университети и сл.)	4
4.	Член на комисији при Институтот	1
5.	Учество на летни школи/семинари	9
	Вкупно	22

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
Научноистражувачка и наставно-образовна дејност	69
Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес	22
Вкупно	91

Членови на Комисијата

Проф. д-р Драги Ѓоргиев, с.р.

Проф. д-р Петар Тодоров, с.р.

Проф. д-р Владимир Јанев, с.р.

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК ОД ОБЛАСТА НАЦИОНАЛНА ФОЛКЛОРИСТИКА (6.05.02.02) ВО ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА ФОЛКЛОР „МАРКО ЦЕПЕНКОВ“ – СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 22.5.2025 година, за избор на еден истражувач во сите научни звања во научноистражувачката област национална фолклористика (6.05.02.02), и врз основа на Одлуката бр. 02-182 на Советот на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје од 3.6.2025 година, формирана е Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Зоранчо Малинов, научен советник, проф. д-р Весна Петреска, научен советник и проф. д-р Јасминка Ристовска Пиличкова, научен советник, сите тројца од ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје. Како членови на Рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 22.5.2025 година, за избор на еден истражувач во сите научни звања во Одделот за уметнички занаети и традиционална архитектура, во научноистражувачката област национална фолклористика (6.05.02.02), во предвидениот рок се пријави еден кандидат, д-р Јана Манева-Чупоска. По прегледот на приложената документација, Комисијата утврди дека пријавената кандидатка ги задоволува предвидените услови и формалните критериуми предвидени со конкурсот и детално ја разгледа нејзината пријава.

1 Биографски податоци и образование

Д-р Јана Манева-Чупоска е родена на 22.12.1970 година, во Скопје. Основно и средно образование (Средно уметничко училиште) завршила во родниот град. Дипломирала на Факултетот за ликовни уметности (ФЛУ) при УКИМ во Скопје, во 1996 година, со просечен успех 8,00, и се стекнала со академското звање дипломиран сликар со конзервација и реставрација. На постдипломски (магистерски) студии се запишала на истиот факултет во 2003 година, каде што успешно ги положила сите предвидени предмети од студиската програма со просечна оценка 10,00. Со одбраната на магистерскиот труд на тема: „Интимата – откривање на сокриеното, сокривање на откриеното“ на 31.10.2006 година се стекнала со научниот степен магистер на ликовни уметности од областа сликарство. На докторски студии се запишала во 2009 година на Институтот за фолклор „Марко Цепенков“, каде што на 30.6.2016 година успешно ја има одбрането докторската дисертација под наслов: „Естетските и структуралните особености на македонските народни носии, со посебен осврт на мијачката носија и нивните трансформации во современиот моден дизајн“, со што се стекнала со научниот степен доктор по фолклористика.

Кандидатката д-р Јана Манева-Чупоска има работено на неколку работни позиции поврзани со модниот дизајн и едукацијата на модни дизајнери. Од 2001 до 2006 година, работела како главен дизајнер во познатите македонски текстилни брендови „Орка“ (2001 – 2005 год.) и „Магнолија“ (2005 – 2006 год.), а од академската 2006/2007 година се вработува како асистент на Факултетот за арт и дизајн (ФАД) при Европскиот Универзитет, Република Македонија (ЕУРМ). Во 2007 година, Јана Манева-Чупоска, како наставник на факултет од стручно-уметничка област, е избрана во звањето доцент (доц. м-р) на истиот факултет при ЕУРМ, во 2011 год. е избрана и за декан на ФАД при ЕУРМ, а во 2012 година е избрана и во звањето вонреден професор (проф. м-р). Во ноември 2017 година, д-р Јана Манева-Чупоска е избрана и во највисокото наставно-научно звање – редовен професор, а во периодот октомври 2018 – октомври 2019 година ја извршувала и функцијата ректор на ЕУРМ. Во актуелниов момент, работи како професор по неколку предмети на студиите од прв и втор циклус на Факултетот за арт и дизајн при ЕУРМ.

Научните области на кои кандидатката д-р Јана Манева-Чупоска се фокусира во изминатите неколку години, покрај модниот дизајн, како основна нејзина преокупација, се и естетските и структуралните особености на македонските народни носии и нивните трансформации во современиот моден дизајн, потоа вештините и некои од уметничките занаети во врска со народното текстилно творештво и накитот, како што се: ткаење, плетење, везење, терзиски занает, килимарство, валавичарство, бојациство, кујунџиство, срмаџиство и сл., како и со историскиот развој на текстилната индустрија во Македонија.

Од светските јазици, активно се служи со англискиот, за што има доставено и соодветен документ – Уверение за положен тест, со што се стекнала со познавање на ниво С1 според заедничката европска рамка за јазици (CEF), издадено од „Лингва Бинест“ – Центар за странски јазици од Скопје, на 28.12.2021 година.

2. Научноистражувачка и наставно-научна дејност на кандидатката

Од научноистражувачката и наставно-научната работа на д-р Јана Манева-Чупоска во изминатиот петгодишен период (мај 2020 – мај 2025 година), покрај редовните обврски на студиите од прв и втор циклус на студиската програма Моден дизајн при ФАД, ЕУРМ, произлегоа и неколку научни текстови публикувани во научни и стручни списанија. Таа е автор на една монографија, а се јавува и како автор во три статии со оригинални научни резултати, објавени во научни списанија со меѓународен уредувачки одбор.

Д-р Јана Манева-Чупоска е автор на еден монографски труд: „Естетските и структуралните особености на македонските народни носии, со посебен осврт на мијачката носија и нивните трансформации во современиот моден дизајн“, кој, всушност, претставува успешно одбранета докторската дисертација збогатена со извесен фонд на фотографии кои ја надополнуваат темата.

Кандидатката е автор на следните три труда со оригинални научни резултати, објавени во научни списанија со меѓународна редакција:

1. Jana Maneva-Chuposka, "Mood's risk integrity", *IDEA, International Journal of Science and Arts*, Vol. 5, No 9, EURM, Skopje, 2021, pp. 111-121.

2. Јана Манева-Чупоска, „Развојот на македонската етномода во денешната дигитална ера – нови предизвици и дигитални модни формати“, *Македонски фолклор*, бр. 84, ИФМЦ, Скопје, 2023, 177-188.

3. Jana Maneva-Chuposka, "The development of macedonian ethno-fashion in today's digital era – new challenges and digital fashion formats", *IDEA, International Journal of Science and Arts*, Vol. 7, No 13, EURM, Skopje, 2023, pp. 189-200.

Кандидатката учествувала на следните пет меѓународни научни собири со реферат:

1. VI International scientific and practical conference: "The ecology of art: angle discourse", Kherson national technical university, Department of design, 9-11 September 2020, Kherson, Ukraine (topic: "The role of art and design (fashion design) in a risk society");

2. VII International scientific and practical conference: "Socio-cultural trends in the development of modern design and art", Department of design, 8-10 September 2021, Kherson, Ukraine (topic: "Clothing as a unique social and identity code");

3. XI меѓународна научна конференција: „Науката и уметноста во услови на пандемија“, 24 септември 2021, ЕУРМ, Скопје (реферат: „Mood's risk integrity“);

4. XXI меѓународен научен симпозиум за балкански фолклор, во организација на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“, одржан на 25.11.2022 година во Скопје, на тема: „Традиција, медиуми, дигитален свет“ (реферат: „Развојот на македонската етномода во денешната дигитална ера – нови предизвици и дигитални модни формати“);

5. International symposium: "Clothing as an art object", Museum of architecture and design, Ljubljana, Slovenia, 14 December 2023 (topic: "Art is art – fashion is fashion – fashion is art");

6. XXII меѓународен научен симпозиум за балкански фолклор, во организација на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“, одржан на 22.11.2024 година во Скопје, на

тема: „Фолклористиката и нематеријалното културно наследство“ (реферат: „Текстилното творештво на Крсте Колоски“).

Во рамките на наставно-научната дејност, д-р Јана Манева-Чупоска одржала предавања по неколку предмети на студиите од прв и втор циклус на студиската програма Моден дизајн на Факултетот за арт и дизајн на ФАД при ЕУРМ во Скопје, што е детално прикажано и во табелата во Образецот 2. Автор е и на две скрипти – авторизирани предавања по предметите: Моден дизајн 2 и Дизајн-анализа, за потребите на студиите по Моден дизајн на ЕУРМ во Скопје. Во периодот мај 2000 – мај 2025 година, била ментор на четири успешно одбранети магистерски трудови на ФАД, ЕУРМ, и тоа: 1. Данијела Савиќ (2021 год.), 2. Емилија Пишева Гоџирова (2023 год.), 3. Ивана Николова Рунески (2024 год.) и 4. Радмила Георгиева (2024 год.), а во споменатиов период била и член на три комисии за оцена на подобност на тема и на кандидат за магистерска работа. Во периодот од септември 2021 до април 2023 година, била ангажирана како визитинг-професор на Националниот технички универзитет во Херсон, Украина, а во 2024 година (7 октомври) има одржано предавање на Текстилно-технолошкиот факултет при Универзитетот во Загреб, на тема: „Наследство, меморија и јас“. Реализирала и теренско и архивско истражување во Лазарополе и во Скопје во врска со архивската оставнина на македонскиот зограф и дизајнер на килими Крсте Рафев Колоски (1922 – 1987 год.).

3. Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Јана Манева-Чупоска, во изборниот период мај 2020 – мај 2025, извршувала неколку важни и одговорни функции, како во самиот факултет и универзитет каде што е вработена: член на Сенатот на ЕУРМ, член на меѓународниот уредувачки одбор на списанието на Универзитетот – Idea/Идеја (бр. 7 и 8, 2020 год.) и др., а како член на меѓународен уредувачки одбор се јавува и во зборникот на трудови од VIII меѓународна научна конференција: „Socio-cultural trends in the development of modern design and art“ (2022 год.). Во дејностите од поширок интерес ја вбројуваме и функцијата претседател на Друштвото на ликовни уметници (ДЛУМ) во периодот од 2022 година до актуелниов момент. Кандидатката во изборниот период била член на девет комисии за избор во звање, а во 2025 година е избрана и за член на Комисијата за евалуација на наставниот кадар на ЕУРМ. Кандидатката се јавува и во улогата на рецензент на еден научен монографски труд и на три научни статии, а била промотор и на еден монографски труд. Во 2023 година била претседател на матичната комисија за основање на висока стручна школа од областа на текстилот формирана од Министерство за образование и наука на РС Македонија, а во изборниот период има организирано и четири самостојни изложби од областа на текстилното творештво и модниот дизајн: Херсон, Украина (2020), Нови Сад (2021), Скопје (2022) и Париз (2023), како и една изложба организирана од Музејот на холокаустот во Македонија во Скопје, на тема: „Еврејските свадби во Македонија меѓу двете светски војни низ стари фотографии, документи и предмети“ (2023).

ЗАКЛУЧОК

Рецензентската комисија позитивно ја оценува научноистражувачката, наставно-образовната и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Јана Манева-Чупоска.

Врз основа на изнесените податоци за активноста на кандидатката, Комисијата заклучи дека д-р Јана Манева-Чупоска поседува научни и стручни квалитети пропишани со Законот за научноистражувачката дејност, Правилникот за начинот и постапката за избор во научно звање, Правилникот за постапката и поблиските критериуми за избор во научни звања (Сл. весник на РМ бр. 82/09) и Правилникот за утврдување на дополнителни критериуми за избор во повисоко научно звање и за предвремен избор во научно звање на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“. Во таа смисла, Комисијата утврди дека д-р Јана Манева-Чупоска остварила вкупно 90,7 поени, од кои 72,1 поен од научноистражувачката и научно-наставната дејност (НИ + НН) и 18,6 поени од стручно-апликативната дејност (СА), со што ги исполнува условите да биде избрана во звањето виш научен соработник.

Во согласност со изнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Советот на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, д-р Јана Манева-Чупоска да биде избрана во звањето виш научен соработник во Одделот за уметнички занаети и традиционална архитектура во научната област национална фолклористика (6.05.02.02).

Скопје, 10.6.2025 год.

Рецензентска комисија

Проф. д-р Зоранчо Малинов, научен советник, с.р.
Проф. д-р Весна Петреска, научен советник, с.р.
Проф. д-р Јасминка Ристовска Пиличкова, научен советник, с.р.

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: д-р Јана Коле Манева-Чупоска
 (име, татково име и презиме)
 Институција: Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје
 (назив на факултетот/институтот)
 Научна област: фолклористика (6.05.02), национална фолклористика (6.05.02.02)

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И НАСТАВНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ (НИ + НН)

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Монографија (1 x 8 = 8)	8
2.	Трудови со оригинални научни резултати, објавени во стручно/научно списание со меѓународен уредувачки одбор (4 x 3 = 12)	12
3.	Авторизирана скрипта (мин. 100 стр.) (2 x 4 = 8)	8
4.	Учество на меѓународен научен собир со реферат (2 x 6 = 12)	12
5.	Научноистражувачки престој, архивско/теренско истражување (мин. 1 седмица) (1 x 2 = 2)	2
6.	Предавање одржано на официјална покана на научна и образовна институција во странство (1 x 2 = 2)	2
7.	Визитинг професор (6 x 1 = 6)	6
8.	Ментор на магистерска работа (2 x 4 = 8)	8
9.	Член на комисија за подобност на тема и кандидат за магистерска работа (0,2 x 3 = 0,6)	0,6
10.	Член на комисија за оцена или одбрана на магистерска работа (0,5 x 3 = 1,5)	1,5
11.	Настава/ предавања на високообразовни институции од прв/ втор/ трет циклус	12
10.1.1	Предавања на прв циклус студии, академски години: 2020/2021; 2021/2022; 2022/2023; 2023/2024; 2024/2015 (студиска програма: Моден дизајн, ФАД, ЕУРМ)	12,0
10.1.2	Дизајн-анализа (2*15*0,04) x 5 (1,2 x 5 = 6)	6,0
10.2.1	Моден дизајн 2 (2*15*0,04) x 5 (1,2 x 5 = 6)	6,0
	Вкупно поени од научноистражувачка и наставно-научна дејност	72,1

СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1.	Член на уредувачки одбор на научно списание и зборник на трудови со меѓународна редакција (1 x 1 = 1)	1
2.	Член на уредувачки одбор на научно списание и зборник на трудови со меѓународен уредувачки одбор (во странство) (2 x 1 = 2)	2
3.	Учество во подготовка на поставка/изложба (0,5 x 5 = 2,5)	2,5
	Менторска настава на втор циклус (1 x 4 = 4)	4
4.	Промотор на монографија (0,5 x 1 = 0,5)	0,5
5.	Член на Сенат на универзитет (1 x 2 = 2)	2
6.	Член на комисији при Институтот (експертски и др. активности) (0,5 x 1)	0,5
7.	Член во комисији и тела на државни и други органи/здруженија (1 x 2 = 2)	2
8.	Член на комисија за избор во звање (0,3 x 9 = 2,7)	2,7
9.	Рецензент на научна монографија (0,5 x 1 = 0,5)	0,5
10.	Рецензент на научен труд/статија (0,3 x 3 = 0,9)	0,9
	Вкупно поени од стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес	18,6

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И НАСТАВНО-НАУЧНА ДЕЈНОСТ ДЕЈНОСТ (НИ + НН)	72,1
СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ (СА)	18,6
Вкупно	90,7

Скопје, 10.6.2025 год.

Рецензентска комисија

**Проф. д-р Зоранчо Малинов, научен советник, с.р.
Проф. д-р Весна Петреска, научен советник, с.р.
Проф. д-р Јасминка Ристовска Пиличкова, научен
советник, с.р.**

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА СОРАБОТНИК – ИСТРАЖУВАЧ ВО НАУЧНАТА ОБЛАСТ НАЦИОНАЛНА ФОЛКЛОРИСТИКА (6.05.02.02) ВО ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА ФОЛКЛОР „МАРКО ЦЕПЕНКОВ“ – СКОПЈЕ

Врз основа на членовите 38, 39, 40 и 45-а, од Законот за научноистражувачката дејност (Службен весник на Република Македонија бр. 46/2008, 103/2008, 24/2011, 80/2012, 24/2013, 147/2013, 41/2014, 145/2015, 154/2015, 30/2016 и бр. 53/2016 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 257/2020, 163/2021 и бр. 64/2024, Правилникот за утврдување на дополнителни критериуми за избор во повисоко научно звање во ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, член 45 од Статутот на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје и Правилникот за внатрешната организација на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, Советот на Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ во Скопје го распиша јавниот конкурс за избор на 1 (едно) лице во соработничко звање – соработник истражувач во научната област национална фолклористика, подрачје 6. хуманистички науки, научно поле 6.05. други хуманистички науки, научно потполе 6.05.02. фолклористика, научна област 6.05.02.02 национална фолклористика, според Уредбата за утврдување на научноистражувачките полиња од трето ниво (области) како дополнување на двете нивоа на меѓународната Фраскатијева класификација (Сл. весник бр. 91 на Република Северна Македонија од 19.4.2024 година).

Конкурсот беше објавен во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ на 22.5.2025 година.

По завршувањето на рокот на јавниот конкурс од 8 (осум дена), Советот на Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ во Скопје, на својата седница одржана на 2.6.2025 година, донесе Одлука бр. 02-184 од 3.6.2025 година, за формирање Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Зоранчо Малинов, научен советник, ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, проф. д-р Ермис Лафазановски, научен советник, ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, член, и проф. д-р Актан Аго, виш научен соработник, ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје. По приемот на доставената документација по распишаниот јавен конкурс, Рецензентската комисија констатира дека се пријави само еден кандидат, м-р Даниел Петровски од Скопје.

По разгледувањето на уредно доставените материјали по распишаниот јавен конкурс согласно со член членовите 38, 39, 40 и 45-а од Законот за научноистражувачката дејност (Службен весник на Република Македонија бр. 46/2008, 103/2008, 24/2011, 80/2012, 24/2013, 147/2013, 41/2014, 145/2015, 154/2015, 30/2016 и бр. 53/2016 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 257/2020, 163/2021 и бр. 64/2024, член 45 од Статутот на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје и Правилникот за внатрешната организација на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, Рецензентската комисија, до Советот на Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ во Скопје, го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Во прилог на пријавата заверена со архивски број 03-162 од 27.5.2025 година, кандидатот ги достави следниве документи:

- кратка биографија со список на објавени трудови и по еден примерок од нив;
- државјанство;
- диплома за прв циклус студии од УКИМ – Природно-математички факултет – Скопје, студиска програма: Етнологија и антропологија;
- диплома за завршени втор циклус студии на УКИМ – ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, студиска програма: Фолклористика;
- уверение за познавање на англиски јазик издадено од Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, Скопје;

• потврда за запишани трет циклус студии на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје.

Рецензентската комисија детално ја разгледа доставената документација од кандидатот м-р Даниел Петровски и констатира дека е уредна и комплетна. Согласно со членовите 38, 39, 40 и 45-а од Законот за научноистражувачката дејност (Службен весник на Република Македонија бр. 46/2008 103/2008, 24/2011, 80/2012, 24/2013, 147/2013, 41/2014, 145/2015, 154/2015, 30/2016 и бр. 53/2016 и Службен весник на Република Северна Македонија бр. 257/2020, 163/2021 и бр. 64/2024, член 45 од Статутот на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје и Правилникот за внатрешната организација на ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот м-р Даниел Петровски ги исполнува условите за избор во звањето соработник истражувач. Во прилог го доставуваме образложението за исполнување на условите на кандидатот.

Биографски податоци

М-р Даниел Петровски е роден на 18.8.1986 година во Скопје, каде што ги завршил основното и средното образование. Високото образование го завршил на Институтот за етнологија и антропологија на Природно-математичкиот факултетот при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во 2019 година со одбраната на дипломскиот труд под наслов: „Истражувањата на професорката Елси Иванчиќ Дунин – етнокорееолог и антрополог за Ѓурѓовден кај Ромите во Скопје“ и се стекнал со диплома – дипломиран етнолог и антрополог, со просечен успех 8,02 (240 ЕКТС). Во академската 2019/2020 година, кандидатот се запишал на втор циклус студии при УКИМ – ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“, на студиската програма Фолклористика, а во 2022 година успешно ги завршил испитите од вториот циклус студии со среден успех 9,83. На 13.12.2022 година, успешно ја одбрал магистерската теза под наслов: „Фолклористичко-етнолошки аспекти на нематеријалната култура на Ромите од Шуто Оризари“ и се стекнал со научен степен – магистер по фолклористика. Во академската 2022/2023 година се запишал на трет циклус студии на студиската програма Фолклористика при ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје.

Од досегашното работно искуство на кандидатот издвојуваме: новинар и презентер во МРТВ, во редакцијата на ромски јазик – „Бијандипе“ (2008 – 2011); наставник по предметот Јазик и култура на Ромите во ОУ „Браќа Рамиз и Хамид“ во населбата Шуто Оризари, во Скопје (2011 – 2017); референт за јавни набавки (2018 – 2024) и референт за план и анализа во Градски трговски центар (ГТЦ) во Скопје (2024 – 2025).

Научноистражувачка дејност

Кандидатот м-р Даниел Петровски, како припадник на ромскиот народ, со својата научноистражувачка дејност, главно, е ангажиран во истражувањата на ромската традиционална култура, ромскиот јазик и книжевност, односно во рамките на научните потполиња: фолклористика (6.05.02), етнологија и антропологија (6.05.01), јазик (6.02.01) и книжевност (6.02.02), или уште поконкретно во научните области: национална фолклористика (6.05.02.02), национална етнологија и антропологија (6.05.01.02), ромски јазик – други јазици (6.02.01.27) и ромска книжевност – други книжевности (6.02.02.27). Тој својот професионален развој го насочува преку: учество во теренски истражувања во ромските средини; истражувања во неколку архиви за традиционалната култура на Ромите; учество на разни научни собири каде што ја презентира традиционалната ромска култура; публикување стручни и научни трудови за традиционалната култура на Ромите, а има изработено и учебник по предметот Јазик и култура на Ромите (за шесто одделение), кој е во процедура за одобрување во Министерството за образование и наука на РСМ. Исто така, се јавува и во улога на автор на неколку самостојни изложби за традиционалната култура и историјата на Ромите, за што има доставено и неколку каталози.

Кандидатот м-р Даниел Петровски приложува листа за учество на следните научноистражувачки проекти и наслови на публикувани научни трудови како автор. Исто така, кандидатот приложува и листа за учество на домашни и меѓународни конгреси, работилници и симпозиуми.

Листа на научноистражувачки проекти

1. Проект: „Фолклористичко-етнолошки истражувања на материјалната култура на Ромите од Скопје“. Автор на проект: м-р Даниел Петровски. Истражувачи: м-р Даниел Петровски, проф. д-р Мирјана Мирчевска, проф. д-р Зоранчо Малинов. Скопје, 2023 година. Финансиран и одобрен од Министерството за култура на РСМ.

2. Проект: „Истражувања за злосторствата во текот на Втората светска војна над Ромите во Европа“. Финансиран од Универзитет „Хајделберг“, Германија, 2022 година.

Листа на објавени научни трудови

1. Даниел Петровски, *Barvalipe – Бојалцево – Fortune, Монографија и каталој за ромска свадба* – издание на македонски, ромски и англиски јазик (2016). Скопје: Здружение „Романо Ило“, стр. 1 – 153.

2. Даниел Петровски, *100 Ромски песни – анализа и класификација на современите ромски песни од Скопје и околината* (2020). Скопје: Здружение „Романо Ило“, стр. 1 – 184.

3. Даниел Петровски, *Контексти на ромскиот фолклор и на ромската обредност* (2021). Скопје: Здружение „Романо Ило“, стр. 1 – 125.

4. Даниел Петровски, *Фолклористичко-етнолошки аспекти на нематеријалната култура на Ромите од Шуто Оризари* (2023). Скопје: Здружение „Романо Ило“, стр. 1 – 249.

5. Даниел Петровски, „Влијанијата на религијата врз културата и врз обредите на Ромите од Шуто Оризари“. Во: *Ѓурѓовден/Ерделези и традиционалната култура на Ромите во Македонија и на Балканот*, Зборник на трудови, уредник: д-р Зоранчо Малинов (2018). Скопје: Институт за фолклор „Марко Цепенков“, стр. 147 – 156.

6. Daniel Petrovski, "Interpretations of the Roma in Yugoslav Lexicography: Stereotypes and Prejudices against Roma" (2023). In: *Roma as an Indian Diaspora - Unbreakable Ties*, Zagreb: Croatia Romani union „Kali Sara“, p. 217 – 227.

Учество на меѓународни научни собири (конгреси, семинари, работилници и форуми)

1. Меѓународен научен симпозиум: „Ѓурѓовден/Ерделези и традиционалната култура на Ромите во Македонија и на Балканот“, одржан на 11 април 2018 година во Скопје по повод 50-годишнинот јубилеј од истражувањата на Елзи Иванчиќ Дунин на Ромите во Македонија. Организатор: ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје.

2. Прв научен симпозиум: „Генеза, јазик, историја и религија“, Скопје, 28 – 29 јуни 2019. Организатор: Интернационална унија на Ромите (ИРУ) – Скопје.

3. Годишен состанок на Ромско научно друштво и Конференција на ромски студии (Annual Meeting and Conference on Romani Studies), 8 – 10 септември 2021. Факултет за уметности при Карловиот универзитет во Прага, Чешка. Даниел Петровски: *Модерни миграциски процеси на Ромите од Македонија (Modern migration processes of Roma from Macedonia)*.

4. *Roma as an Indian Diaspora - Unbreakable Ties*, Zagreb: Croatia Romani union „Kali Sara“ (Međunarodna konferencija „Romi kao Indijska dijaspora – neraskidive veze“), 10 – 12 April 2022, Zagreb. Croatia Romani union "Kali Sara".

5. Научен симпозиум: „Современата состојба на фолклорот низ призмата на истражувањата на младите фолклористи“, 21 – 22 мај 2022 година, Кратово. Организатор: Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје.

6. Annual meeting of the Gypsy lore society and conference on romani studies. (Меѓународна конференција ромолошких студии и годишни састанок Gypsy Lore

Society), 28 – 30. септембар 2022, САНУ, Београд, Србија. Daniel Petrovski: *The Skopje settlement Suto Orizari – formation and ethnic characteristics of the Roma*.

7. *Druga međunarodna konferencija IHRA-e o genocidu nad Romima*. Zagreb, 11-12.09.2023. Daniel Petrovski, *Pitanje genocida nad Romima u Makedoniji*.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Рецензентската комисија детално и со внимание ја разгледа приложената пријава, со соодветната документација на кандидатот м-р Даниел Петровски, и констатира дека тој ги исполнува условите по однос на точките од образложението во овој извештај. Кандидатот има остварено просечен успех од 8,02 на првиот циклус академски студии, како и на вториот циклус академски студии каде што остварениот просечен успех е 9,83. Се стекнал со научен степен – магистер по фолклористика од научната област од која се избира – национална фолклористика. Кандидатот учествувал во два (2) научноистражувачки проекта, автор е на шест (6) научни труда, од кои четири (4) монографски труда и два (2) труда објавени во зборници на трудови, учествувал на седум (7) меѓународни научни собири, и има познавање на англиски јазик со издаден документ (уверение) од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје.

Имајќи ја предвид целокупната научноистражувачка и апликативна дејност на кандидатот м-р Даниел Петровски, образложена во овој извештај, Рецензентската комисија во состав: проф. д-р Зоранчо Малинов, научен советник при УКИМ – ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, проф. д-р Ермис Лафазановски, научен советник при УКИМ – ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, и проф. д-р Актан Аго, виш научен соработник при УКИМ – ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“ – Скопје, со особено задоволство му предлага на Советот на Институтот за фолклор „Марко Цепенков“ во Скопје, да го усвои овој извештај/реферат и да го избере кандидатот м-р Даниел Петровски во соработничко звање – соработник истражувач во научната област национална фолклористика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Зоранчо Малинов, научен советник, с.р.

Проф. д-р Ермис Лафазановски, научен советник, с.р.

Проф. д-р Актан Аго, виш научен соработник, с.р.

Прилој бр. 5

ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ЈНУ ИНСТИТУТ ЗА ФОЛКЛОР
„МАРКО ЦЕПЕНКОВ“ – СКОПЈЕ

2. ДОКТОРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	М-р Диба Целина Бајмак	„Примената на мотиви од традиционалните носии од Косово кај современите модни дизајнери“	"Application of motifs from traditional costumes from Kosovo in modern fashion designers"	Проф. д-р Зоранчо Малинов	11.4.2025 год. 02-128/1

2. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Дамјан Серафимовски	„Ковачкиот занает во Скопје како културно наследство и мерки за негова заштита“	Blacksmithing in Skopje as a cultural heritage and measures for its protection	Проф. д-р Зоранчо Малинов	11.4.2025 год. 02-127